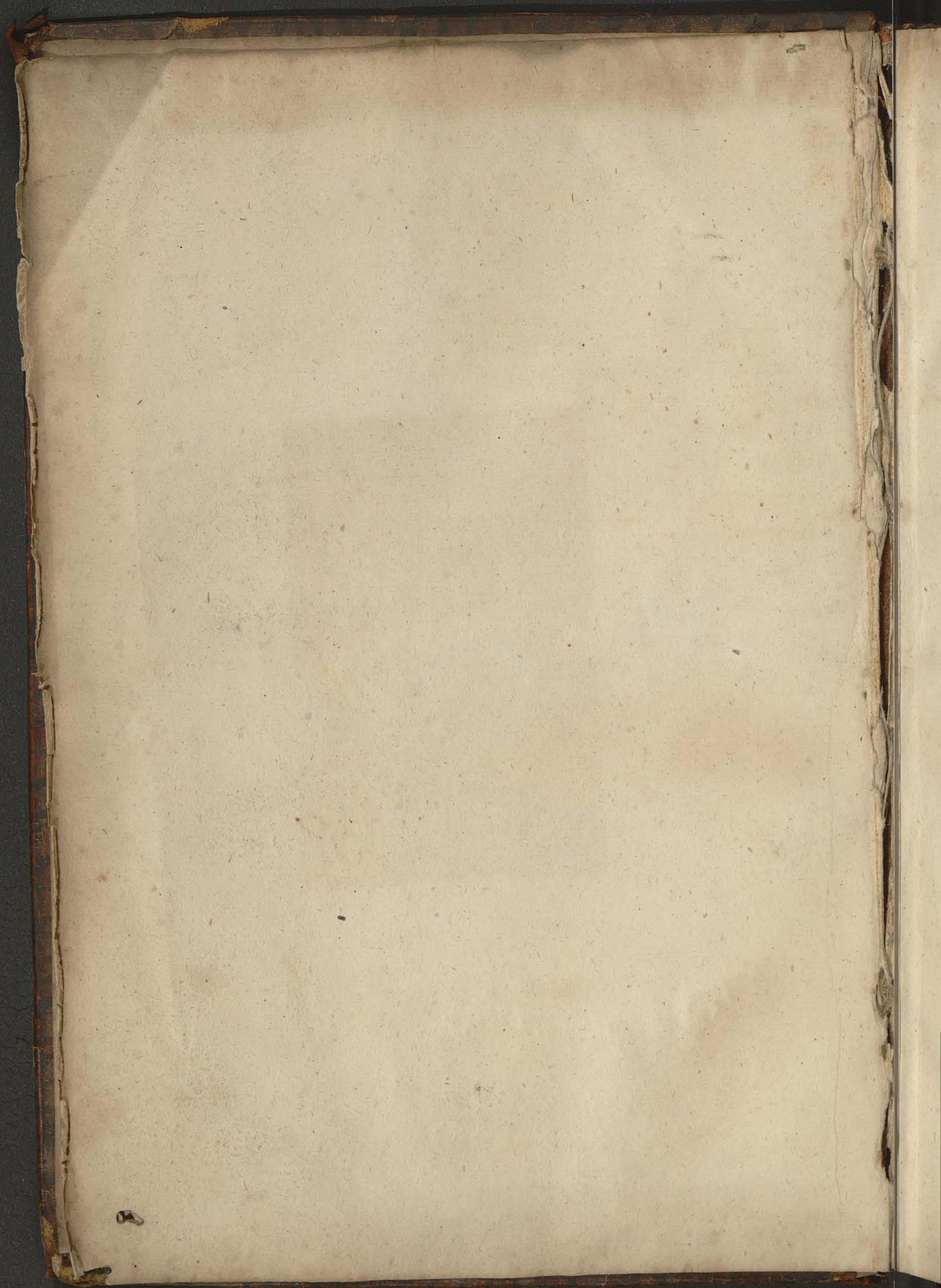
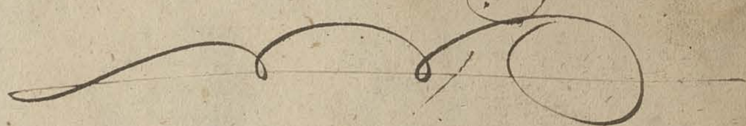

BIBLIOTHECA
UNIV. IAGELL.
CRACOVIENSIS

V
B J
C
38797
II

+

Ad Usum Lud. Meline Cand. Lovicien
Brunsbergæ 1761.

Parvanthus Burtt

OCTAVARIUM ROMANUM,

SIVE OCTAVÆ FESTORUM;

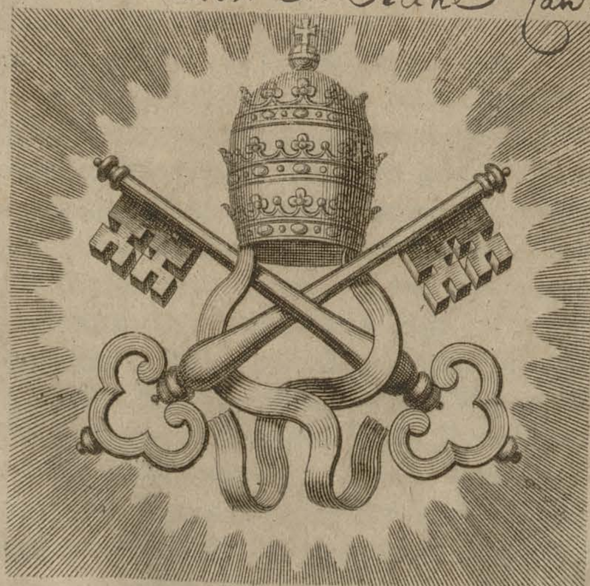
Lectiones ſecundi ſcilicet, & tertii Nocturni ſingulis diebus recitandæ infra Octavas Sanctorum Titularium, vel Tutelarium Eccleſiarum, aut Patronorum locorum,

A SACRA RITUUM CONGREGATIONE ad uſum totius Orbis Eccleſiarum approbatæ.

Omnia ſuis locis in hac editione extenſa, à mendis plurimis expurgata, & candori originali reſtituta;

Ac ne error in Officio recitando obrepat, notavimus in ſingulis Rubricis Octavarum propria Feſta Sanctorum noviſſimè occurrentia.

Ad Usum Ludov. Meline Cand. Prov.

BRUNSBERGÆ, MDCCXLV.
Ex Typographia Collegii Societatis JESU.

LECTORI ECCLESIASTICO ET BENEVOLO.

De Origine Octavarum, caussis & ritu.

OCtavas, hoc est, per octo consequentes dies Festa quædam celebrandi, mos fuit antiquissimus, Hebræis primùm, mox Christianæ Ecclesiæ divino consilio traditus, atque ritu perpetuo receptus. Primus Moyses, quamvis alias Festivitates non ultra septimum terminaret diem, Festum (*a*) tamen tabernaculorum mense septimo ita instituit, ut ejus octavus dies, æquè ac primus, haberetur celeberrimus atque sanctissimus. Deinde Salomon (*b*) post delatam Arcam testamenti in templum à se summo Deo dedicatum, detinuit populos diebus octo, in hostiis pacificis, & holocaustis, quos dimisit in die Octava, benedicentes Regi, lætantes, & alacri corde. Cùm autem illud idem templum aliquantò pòst fuisset profanatum, expiavit illud Ezechias (*c*) Rex diebus item octo, & sanctificavit. Haud secùs præstitêre (*d*) Machabæi, qui diebus octo altare dedicarunt, offerentes holocausta magna cum lætitia, & sacrificium salutaris & laudis. Quorum omnium uti laudabiles consuetudines non modò Dei Filius in humanis degens non abolevit, sed exemplo suo confirmavit & probavit, tum ad (*e*) Encænia, tum ad Scenopegiam (*f*) ascendens, & immorans usque ad octavum diem: in novissimo quippe die magno Festivitatis stabat Jesus, & clamabat, dicens: *Si quis sitit, veniat ad me & bibat;* Spiritum sanctum octavo quia fortè die sub aquæ typo largiturus. Itaque par est credere, à Spiritu sancto doctos Apostolos & Apostolicos viros, Octavarum sacramenta ad nos usque transmisisse; & pro diversorum ratione Festorum, minùs magisve celebres indixisse Octavas. Certè ab Apostolorum (*g*) tempore, post Dominicam diem, quæ frequentissima est Resurrectionis Domini Octava; &, ut habet sanctus (*h*) Ignatius, Regina est & dierum Princeps, cœptæ sunt coli Paschatis Octavæ & Pentecostes; ita ut, retentis nominibus, quæ apud Hebræos erant in usu, augu-

Origo.

a Levit. 23.
b 3. Reg. 8.
c 1. Paral. 29.
d 1. Machab. 4.
e Joann. 10.
f Joann. 7.
g Apoc. 1.
h Epist. ad Magnes. Baron. anno Domini 58.

auguſtiora tamen myſteria, quæ nova erant in illis, celebrarentur; nimirum Crucis & Reſurrectionis Dominicæ in Paſchate, & adventûs Spiritus ſancti Paracliti in Pentecoſte. Atque eadem ratione, qua Apoſtoli prædicta Feſta ſervanda decreverunt, qui iiſdem ſucceſſerunt Apoſtolici viri reliquos dies Feſtos cum Octavis introduxerunt, ut celebriores ſolemnitates etiam Octavarum additione illuſtrarent: ſanctè & piè mutuato ritu ab antiquis Judæorum ritibus, ut in aliis multis teſtatur ſanctus (a) Leo Papa. Ejuſmodi fuêre Feſta Nativitatis & Epiphaniæ Domini, de quorum Octavis meminit Ordo Romanus, editus in lucem, Stephano Summo Pontifice, Pipino, ſeu Carolo Magno procurante. Octavarum Aſcenſionis Domini, quod eſt Feſtum antiquiſſimum, non puto recens inſtitutum; de quibus (b) Radulphus Tungrenſis mentionem facit, (c) Urbanus IV. inſtituiſſe videtur, vel certè firmaſſe Octavas Corporis Chriſti. Porrò dividit (d) Radulphus alias Octavas in majores & minores; majores vocat, Aſſumptionis & Nativitatis beatæ Mariæ virginis, nec non Apoſtolorum Petri & Pauli; minores verò, Andreæ, Laurentii, Martini, & penes Carthuſienſes, Joannis Baptiſtæ. (e) Amalarius antiquior Radulpho novit Octavas SS. Stephani, Joannis Euangeliſtæ, & Innocentium. Indicat etiam, inter majores haberi Sanctorum omnium Octavam, manuſcriptus Codex antiquus citatus à (f) Baronio. Sancivit (g) Papa Felix hoc nomine quartus, ut per octo dies Dedicatio colatur Eccleſiarum; quam à Conſtantino edictam, & à ſancto Silveſtro indictam per octo dies, ſcribunt (h) ſanctus Athanaſius & Sozomenus. Denique Patronos locorum, & Titulares Eccleſiarum, in ſua quaque Eccleſia locové ſolemni pompa concelebratos, docet (i) Auctor Micrologi, qui Gregorio VII. ſynchronus, & Anſelmi Lucenſis familiaris fuit. Imò verò inſigni miraculo, quadringentis & ampliùs annis, præbuiſſe Deum populo terræ ſiccum iter in mari per tria milliaria ſeptem diebus, ad Feſta nimirum S. Clementis Papæ cum Octavis peragenda, (k) S. Ephræm Epiſcopus & martyr, & S. Gregorius Turonenſis conſtanter tradunt. Et hæc de origine.

a Serm. 7. de jejunio ſeptimi menſis. Hittorp. de Divin. Offic. in Præfat.
b Propoſ. 19. ante annum 1400.
c Anno Domini 1262.
d Ubi ſuprà.
e Circa annum Domini 830. l. 4. c. 37.
f In Not. ad Martyrolog. 8. Novemb.
g De conſecr. diſt. 1. c. 17.
h Apol. 2. lib. 2 c. 16.
i Circa annum Domini 1080.
k Anno 102. ac 586.

Cauſæ.

Cæterùm quis neget, haud temerè, ſed divino prorſus con-

conſilio Octavas eſſe adinventas? Neque ſolùm ob eam cauſam, quam attigimus, ut celebritas eſſet illuſtrior; ſed quia myſtica ſunt ea, quæ octonario notantur numero in ſacris Litteris, eaque multa myſteriis ſcatent & quampluribus; nempe, quòd in Arca Noe octo tantùm animæ ſalvæ factæ ſunt per aquam, ut beati (*a*) Petri verbis utar: quòd item, qui primus (*b*) erat Noe, octavum tamen juſtitiæ præconem idem appellat Petrus. Quid, quod in templo (*c*) Ezechieli demonſtrato, octo cubitorum erat veſtibulum Orientalis portæ? Quid, quòd octo gradibus ad eamdem & Auſtralem portam aſcendebatur? Quid, quòd ibidem ſuper octo menſas immolabatur? Quid, quòd à Moyſe (*d*) Tabernaculi fœderis ea pars, quæ Occidentalem reſpiciebat plagam (Roma Occidentalis eſt) octo conſtabat tabulis? Taceo prædefinitum Octavum (*e*) diem circumciſioni, oblationi pecorum, altaris expiationi, Sacerdotum conſecrationi, emundationi leproſorum & ſeminifluorum. Cur quibuſdam Pſalmis Octavæ titulus datus? Cur pro octava in citharis octo chordarum, ſi (*f*) Ruperto credimus, modulatio præcepta ab eo qui inter filios Iſai octavus fuit, ab Iſai neglectus, à Deo, quia octavus, electus? Pro pace Chriſti tempore danda, habes in (*g*) Michæa octo primates homines? vel, ut legit (*h*) Ambroſius octo morſus hominum: & à (*i*) Salomone mandatum accipis dare partem ſeptem, necnon & octo. Quibuſdam? Difficilis planè locus. Ambroſius (*k*) dixit, fortaſſe benedictionibus, ſeu, quod idem eſt, octo beatitudinibus. Et quidem Pythagorici juſtitiam (*l*) hoc numero ſignificabant; quia primus omnium ita ſolvitur in numeros pariter pares, hoc eſt, in bis quaterna, ut nihilominùs in numeros æquè pariter pares diviſio quoque ipſa ſolvatur, hoc eſt, in bis bina. Et quia (*m*) ex his apparet, quanta & partium ſuarum, & ſeorſum ſua plenitudine nitatur, plenum hunc vocavêre numerum, quippe qui efficit cubum, corporeæ ſoliditatis indicium. Adde, ad ipſam cœli harmoniam hunc unum numerum aptiſſimum eſſe, quod & in muſicis verum eſt: octo enim ſphæræ ſunt quæ moventur, reliquæ ſunt immobiles. Sed abſit (cum (*n*) Ambroſio loquar diſputante de ſeptenario) abſit, inquam, ut Pythagorico & Philoſopho-

a 1. Petri 3.
b 2. Petri 2.
c Ezech. 40.
d Exod. 26. 36.
e Gen. 7. Exod. 22. Ezech. 43. Levit. 9. 14. 15. Pſalm. 6 & 11. 1. Paralip. 15.
f Serm. de Div. Off. 5. 1. Reg. 16.
g Mich. 5.
h Epiſt. 39.
i Eccl. 11.
k Serm. in Lucæ 6.
l Varro 1. de Somno Scipionis.
m Silva Allegor.
n Epiſt. 39.

losophorum more ista tractemus, & non secundùm formam & divisionem gratiæ spiritalis: tametsi hactenus plenitudinem concentumque justitiæ in octava significavimus. Itaque sanctus (a) Hilarius hæc tradit: *Consummatio doctrinæ & eruditionis nostræ sub perfecti hujus numeri absolutione concluditur; ante quem neque munda Deo hostia fuit, neque in generis familia quis, cessante circumcisione, susceptus est, & ex quo rursum iterandæ generationis cœpit exordium.* Clemens autem (b) Alexandrinus, *Octo*, ait; *qui est primus cubus, est æqualitas in omnibus dimensionibus, longitudinis, latitudinis, & altitudinis.* An earum qnoque, de quibus sanctus (c) Paulus ad Ephesios? sed fusiùs enarrantem audiamus sanctum (d) Ambrosium: *Qui octava die regenerationis sortitur mysteria, consecratur per gratiam, & ad hæreditatem regni cœlestis vocatur. Magna in virtutibus Spiritus sancti hebdomadis gratia: eadem tamen hebdomadem sonat, ogdoadem consecrat: in illa sonus, in ista fructus est; ideóque octavo die soluta paradiso reddidit Spiritus gratia, quos extorres sua fecerat culpa. Hebdomas veteris Testamenti est octava novi quando Christus resurrexit, & dies omnibus novæ salutis illuxit. Propterea & vetus Testamentum dedit partem octavæ in circumcisionis solemnitate: sed illa adhuc in umbra latebat. Venit sol justitiæ, & consummationis passionis propriæ revelavit sui luminis radios, quos retexit omnibus, & vitæ claritatem aperuit æternæ.* Præclariùs infrà, prænarratis septem ætatibus humanæ vitæ, *Octava*, inquit, *unam & perpetuam ætatem invehit; qua excrescimus in virum perfectum, in agnitione Dei, fidei plenitudine, in qua legitimæ ætatis mensura impletur. Septima mundi ætas conclusa est, octava illuxit gratia, quæ fecit hominem jam non hujus mundi esse, sed supra mundum.* Sanctus (e) Augustinus extremam his apponat manum: *Octava*, inquit, *tamquam ad caput redit, quia consummatum perfectúmque ostendit ac probat. Septem sunt quæ perficiunt* (erat sermo de octo beatitudinibus) *octava clarificat, & quod perfectum est, demonstrat.* An igitur Octavæ nomine Patres intelligunt consummationem doctrinæ; an solidam virtutis formam? an æternam animarum beatitatem? an corporum gloriosam resurrectionem? an gratiæ totius & gloriæ plenitudinem omnem cum claritate conjunctam? Hæc omnes omnia: qui-

a in Psalm. 118.

b Lib. 6. Strom.

c Ephes. 3.

d Enarr. 2. ad Orontianum.

e Lib. 1. de Serm. Domini in monte c. 3.

quibuſcum concordat Evangelium, quod octavo die du-
bitantem (*a*) Thomam fide inſtruit & roborat, quod per a Joan. 20.
octo (*b*) Beatitudines virtutis quaſi viam ſternit, quod a- b Matth. 5.
nimarum & corporum ſplendorem, immortalitatem, &
gloriam, in octavo quodam à Chriſti (*c*) promiſſione die, c Lucæ 9.
repræſentat in monte, quod denique non niſi (*d*) Jeſum d Joan. 1.
ſonat, plenum gratiæ & veritatis; nomine quoque præſe- I 10.
ferentem multiplicem octavam, bonorum omnium ple- H 8.
niſſimam; ſiquidem ſex litteræ nominis ejus Græcanici Σ 200.
tantum valent, ſupputante Beda, quantum numerus octin- O 70. Υ 400.
gentorum octoginta octo. Dicam & ego; ut quemadmo- Σ 200.
dum à ſenario numero, qui laboris eſt, Antichriſti derivat 888.
nomen, cujus numerus eſt in (*e*) Apocalypſi 666. ita ab Lib. 1. Luc. cap. 8.
octonario, qui æternæ quietis eſt, Chriſti nomen, cujus e Apoc. 13.
numerus 888. perpetuæ ſalutis noſtræ myſteria portet. Ce-
lebramus igitur, Octavarum titulo, Chriſtum Jeſum in
primis; tum doctrinam, virtutes, Beatorum gaudia, futu-
ram eorumdem regenerationem, glorioſam immortalita-
tem, & cumulum bonorum omnium. *Celebretur per ſep-*
tem dies (audi (*f*) Fortunatum nomine & re) *opus ſeptifor-* f Lib. 4. c.
mis Spiritus, & in octava die conſummatio, & declaratio at- 29.
que glorificatio ejuſdem operis: & infrà, in natalitiis (*g*) San- g Cap. 36.
ctorum monet debere nos gratulari receptationi anima-
rum in beatam requiem; in octavis deinde, reſurrectioni
corporum.

Ideo & dies octava eodem ritu, quo prima, colitur; Ritus.
Moyſe quoque (*h*) hoc ipſum præcipiente. Quòd ſi diver- h Levit. 23.
ſo ritu interjacentes percurras dies, non tamen minore
cultu, quàm extremos. Qua de re duo prorſus obſervan-
da: alterum notavit (*i*) Heſychius, tam extremis, quàm i Lib. 6. in Levit.
mediis, voluiſſe Moyſen in prima illa octava offerri ho-
locauſta; ut nimirum doceamur, debere nos exempla
Sanctorum ſequi, & toto tempore vitæ, quod ſeptenario
ſignificatur, Deo placere; quouſque Deo octava demum die
fruamur. Alterum à Radulpho (*k*) indicatur; dies pri- k Propoſ.
vatos infra majores Octavas reputari, quaſi forent tempo- 19.
ris Paſchalis, lætitiæ quàm maximè ſpiritualis. Quæ cùm
ita ſint, quis dignè ſatis umquam colat celebretque inſtitu-
tas pro meritis meritò Sanctorum Octavas? Si non vale-

 mus

mus eorum natalitia dignè venerari, quantò minùs Octavas? *Magnitudo Festi*, Radulphus (a) ait, *à nobis exigit, ut & priùs illud incipiamus, & tardiùs terminemus.* Priùs autem dicimur incipere, quando Vigiliæ officio Festum prævenimus; tardiùsque terminamus, cùm ad Octavam diem Festum protendimus. Præveniamus ergo, & prorogemus, ut ardentiùs, quos debemus, recolamus; quæve uno die minùs possumus, seu quæ ipso Festo die, heu! negligimus, reliquis diebus compensèmus. Quoniã verò pro naturæ nostræ imbecillitate facilè lassescimus, & consuetudine aurium, in iisdem divinis Officiis repetendis, assuescunt & languescunt animi; ut contrà potiùs exardescant ii, Majores nostri, Spiritu sancto ducti (immutatis reliquis, ut una eademque sit solemnitas) Lectiones varias è SS. Patribus deprompsêre, tum secundi tum tertii Nocturni, quæ juvant mirificè & contra tædium, & ad excitandam pietatem. Quod utinam in omnibus Octavis contigisset fieri! desideratæ sunt enim hactenus Sanctorum Patronorum & Titularium particularium Ecclesiarum Octavæ, infra quas eadem relegere, quæ in die Festo sunt lecta, videbatur satis grave.

a Ibid.

Sed ecce tandem (procul esto torpor & animorum langvor) ecce quas concupisti Octavas, à Sac. Rit. Congregatione atque à sanctissima Apostolica Sede approbatas, à qua haud scio, an in sacris ritibus quidquam desiderare queas, post edita jam & benè recognita Pontificale, Cæremoniale, Missale, Breviarium, & Rituale.

Exiguum est opusculum, non fuit exiguus tamen labor, ac diligentia in expiscando quandoque ex oceano sanctorum Patrum magis recondita. Audeo dicere: meliùs nequaquam in hoc genere Sancti Patres scripsêre. Habes indices Octavarum, & Patrum in proximis primis pagellis, quibus adjecimus Rubricas omnes quæ ad Octavas pertinent, è Breviario huc translatas, & nonnullas diverso charactere magis explicatas. Plura, fateor, potuissent dari, puta quorumdam propriissima Festorum; & dedissem, nisi majorum nostrorum judicio & auctoritati, uti par est, acquievissem. Quidquid autem boni in hoc qualicumque Opere repereris, in Deum optimum maximum statim refer. Deinde habeto magnam gratiam piissimo viro & erudi-

eruditissimo, bonæ memoriæ Silvio Cardinali Antoniano, qui mihi, ut facerem, demandavit sæpiùs; cùm ille me, minùs peritum, in eorum numerum cooptasset, qui Clementis VIII. auctoritate recognoscendis Romano Missali & Breviario præfecti erant: satis illi facere numquam potui, concionibus assiduis, aliisve disciplinæ Regularis negotiis semper implicitus. Curis aliquando vacuus, obtemperavi tandem. Parem etiam, imò majorem habeto gratiam optimo & in omni doctrinæ genere præstantissimo Roberto Cardinali Bellarmino, de sacris ritibus, atque adeò de universa Ecclesia optimè merito, qui vel postremò currenti calcaria addidit, ad honorem Dei & Sanctorum, ad Ecclesiæ totius spiritale solatium, & non modicam utilitatem. Sed ô utinam edidisset tantus vir, quæ ipse jam, si non omnia, paraverat multa ad has ipsas Octavas celebrandas: quæ nescio quo fato deperdita, in nostra hæc, perdenda potiùs, sunt commutata. Hoc unum à te, benigne Lector, enixè peto, & quanta possum animi humilitate rogo, ut quotiescumque pro celebranda Octava pius ad hæc legenda veneris, mei quoque, miserrimi peccatoris, apud Deum reminiscaris.

Don Bartholomæus Gavantus
Clericus Reg. S. Pauli.

Octava-

OCtavarium hoc à R. P. Bartholomæo Gavanto Clerico Regulari S. Pauli, celebrandis cum Octava Festivitatibus jam pridem elaboratum, ac referente bon. mem. Illustr. Card. Bellarmino, à Sacr. Rit. Congregatione non semel laudatum, probatumque, ut recitari possit, ne diutiùs religiosi viri desiderarent, eadem Congregatio, posse imprimi seorsùm à Breviario, unanimi Illustrissimorum Patrum consensu decrevit, die 19. Februarii 1622.

Franc. Maria Card. à Monte.

Locus ✝ Sigilli.

Jo. Bapt. Rinucinus Secret.

DON JULIUS CAVALCANUS CONGREGATIONIS Clericorum Regularium S. Pauli Præpositus Generalis.

OCtavarium Romanum, pro celebrandis cum Octava Festivitatibus, perutile opus, & Ecclesiæ Catholicæ propè necessarium, Auctore R. P. D. Bartholomæo Gavanto, Præposito Collegii S. Pauli Bononiæ, Congregationis nostræ, peritorum virorum è nostris judicio, qui illud examinarunt, & Sacr. Rit. Congregationis Decreto laudatum & approbatum, pro eo munere quod ad nos spectat, imprimendi facultatem concedimus. In quorum fidem has manu nostra subscriptas, sigilloque nostro munitas dedimus Mediolani in Collegio nostro SS. Apostolorum Pauli & Barnabæ, die 6. Decembris 1623.

Don Julius Cavalcanus Præp. General.

Reimprimatur:

Adam Stanislaus Episcopus Varmiensis.

Heilsbergæ 6. Aprilis 1745.

INDEX OCTAVARUM,
Quæ habentur in hoc Octavario
PROPRIÆ.

COMMUNES.

KALENDARIUM FESTORUM,

Quæ in hoc Octavario habent proprias Octavas.

EX RUBRICIS
Generalibus Breviarii Romani.
CLEMENTIS OCTAVI
Auctoritate recogniti,

Cum aliquibus Adnotationibus ad Octavas spectantibus.

De Octavis.

DE Octava fit Officium, vel saltem commem. (quando aliquo Festo vel Dominica impeditur) per octo dies continuos fit de Oct. in Paschate Resurrectionis, in Ascensione Domini, in Pentecoste, in Festo Corporis Christi, in Festis, quibus in Kalend. apponitur Oct. item in Festo Dedicationis propriæ Ecclesiæ, & in Festo principalis Patroni, & Titularis loci, vel Ecclesiæ, & in Festis aliorum Sanctorum, quæ apud quasdam Ecclesias Congregat. & relig. consueverunt solemniter cum octavis celebrari: nisi illa Festa venerint in Quadrag. quo tempore omittitur Offic. cujuscumque Oct. Quòd si aliquod Festum, quod celebrari solet cum Oct. paulò ante Quadrag. venerit, & jam per aliquot dies factum sit Offic. de ejus Octava, adveniente Quadrages. nihil ampliùs fiat de ea, nec commemoratio, & idem servetur de Octavis nondum absolutis, quando supervenit Festum Pentec. & dies 16. Decembris.

In Pascha Resurrect. & Pentec. Offic. Oct. terminatur in Sabb. sequenti ad Nonam. *Videsne, quòd solemnitas incipit à Sabbato sancto, & à Vigil. Pentec.?*

Infra Oct. fit de Festis Duplicibus, & Semiduplicibus occurrentibus, ac etiam translatis, ut dicetur de Transl. Festorum, num. 5. cum commem. Oct. nisi illa Festa sint de solemnioribus enumeratis in Rubr. de commemorationibus, in quibus nulla fit commem. de Oct. exceptis Octavis Nativitatis, Epiphaniæ, & Corporis Christi; de quibus fit semper commem. quocumque Festo in illis occurr. Infra Oct. autem Paschæ & Pentec. non fit de Festo aliquo, etiam principali Patrono, vel Titulari Ecclesiæ,

vel

vel Dedicat. ejuſdem; ſed transfertur poſt Oct. Infra Oct. Epiphan. fit tantùm de Patrono, vel Titulari Eccleſiæ, & Dedicatione ejuſdem (non tamen die Octava) cum commem. Oct. Infra Oct. Corporis Chriſti fit tantùm de Duplicibus, non tamen de translatis, cum commemor. Octavæ: de Semiduplicibus verò infra eam non fit, ſed transferuntur poſt Oct. ut dicitur in Rubr. de Translatione Feſtorum. De Simplicibus infra quaſcumque Octavas occurrentibus fit tantùm commem. præterquam in duobus diebus poſt Paſcha, & Pentec. ut dicitur in Rubrica de commem. De Dominicis infra Octavas occurrentibus fit Officium, ut in Rubrica de Dominicis.

Si duæ Octavæ ſimul occurrant (ut Octava S. Joannis Baptiſtæ & Octava Corporis Chriſti, vel Octava Patroni Eccleſiæ cum alia Octava,) quando non erunt celebranda Feſta novem Lectionum, vel dies Dominicus, fiet Officium de digniori, cum commem. alterius.

1. Cave, ne pro digniori accipias eum, qui potiorem habere videatur locum in Eccleſia, ubi octava celebratur, ſed attende claſſes Feſtorum, & octavarum concurrentium, & in pari claſſe attende ordinem perſonarum, & earum dignitatem; puta Octava S. Laurentii cedet Octavæ S. Claræ in Eccleſia S. Claræ, non autem cedet Octavæ Aſſumptionis B. V, ſeu Omnium Sanctorum, Octava alicujus S. Patroni loci, ſeu Tituli Eccleſiæ; attende quoque dignitatem ex eo titulo, ceteris paribus, quod ab Eccleſia univerſali celebratur.

De die autem Octava cujuſcumque Feſti fit totum Officium Duplex cum commem. diei infra aliam Octavam. De Feſtis occurrentibus in die Octav. ſervetur, quod dicitur in Rubrica de Translatione Feſtorum.

2. Hoc eſt: Si in die Octava alicujus Feſti habentis Octavam occurrat aliquod Feſtum Duplex ex majoribus in Rubrica de commemor. enumeratis, fiat de Feſto cum commem. diei Octavæ: excepta die Octava Nativitatis Domini, & Epiphaniæ, in quibus non fit de aliquo Feſto, ſed transfertur in primam diem ſimiliter non impeditam. Si autem non fuerit ex prædictis feſtis, fiat de Octava, & Feſtum transferatur.

Officium de Oct. fit cum tribus Noct. novem ſcilicet Pſal. & novem Lect. (exceptis Oct. Paſchæ & Pentec. in quibus fit cum uno Noct. ut ſuis locis ponitur) & omnia dicuntur, ſicut in die Feſti, præter Lect. quarum primæ tres ſemper ſunt de Script. occurr. in Officio de Temp. præterquam infra Oct. Aſſumpt. B.

 Mariæ,

Mariæ, in qua ſingulis diebus poſitæ ſunt Lect. propriæ de Canticis canticorum: aliæ Lect. II. & III. Noctur. dicuntur quæ infra Octavam poſitæ ſunt.

Infra Oct. verò Patroni, vel Titularis Eccl. vel alterius Feſti, quod in aliquibus Eccleſiis conſvevit cum Oct. celebrari, ſi apud illas Eccleſias non habentur propriæ, & approbatæ Lect. pro II. & III. Noct. infra Oct. repetantur Lectiones poſitæ in Communi Sanctorum, ſi de Sanctis fiat Octava, alioquin Lect. diei Feſti.

Nota pro uſu hujus Octavarii.

3. Hic habentur approbatæ Lectiones pro Oct. propriis, & communibus Sanctorum: quòd ſi in tertio Nocturno communes non deſerviant aliquibus Feſtis, quæ videlicet proprium habent Evangelium, eo caſu, poſt diem Feſtum (in quo legi debet proprium Evangelium cum ſua Homilia) in ſequentibus diebus infra Octavam lege Evangelium in Miſſa, & Officio vel primum, vel aliud congruentius de Communi, cum ſuis Homiliis, ut fit infra Oct. SS. Petri & Pauli. In die verò Oct. legatur in III. Noct. ut in die feſto, ſi propriis caret, ſeu communibus Lectionibus in Evangelium diei feſti, niſi aliud notetur.

Infra Oct. Officium fit ſemiduplex, in die Oct. duplex. In Veſp. infra Octavam, omnia dicuntur, ſicut in II. Veſp. Feſti, & in primis Veſp. diei Octavæ omnia ſicut in primis Veſp. Feſti, niſi aliter in propriis locis notetur.

Infra Octavam non fiunt ſuffragia conſveta de Sanctis, nec dicuntur Preces ad Primam, & Completorium, etiam ſi fiat Officium de Dominica, vel Feſto Semiduplici.

Ex Rubrica de Dominicis. IV.

De Dominicis infra Octavas Nativitatis, Epiphaniæ, Aſcenſionis, & Corporis Chriſti, fit ſicut infra Octavam. In Dominicis infra alias Octavas fit de Dominica, ut in Pſalterio, & in proprio de Tempore cum commem. Octavæ. De Dominica occurrente in die Octava fit tantùm commemor. niſi aliud notetur.

De Commemorationibus. IX.

De Octava, quando Feſto novem Lectionum, vel Dominica impeditur, fit commemoratio, niſi illud Feſtum novem Lectionum fuerit ſolemne principale alicujus loci: & niſi fuerit dies Octava.

Idem

Idem ſervatur in Feſtis primæ claſſis, quod in feſto ſolemni principali loci; ne ſcilicet fiat commemoratio de Octava, nec in utriſque Veſperis Feſti, nec in Laudibus.

In Feſtis autem ſecundæ claſſis idem ſervatur; niſi quòd in II. Veſperis hujuſmodi Feſti fit commemoratio de die infra Octavam, ſi de ea ſequenti die faciendum ſit Officium: ſed de Octava Nativitatis Domini, Epiphaniæ & Corporis Chriſti, ſemper fit commemoratio in utriſque Veſperis & Laudibus quocumque Duplici infra eas adveniente.

De Translatione Feſtorum, X.

Quando Feſtum habens Octavam transfertur, non ideò dies Octav. transferatur, ſed ipſa die de ea fiat commemoratio quæ aliàs erat Octava, ſi Feſtum non fuiſſet translatum: quòd ſi Feſtum poſt totam ſuam Octavam transferri contigerit, illo anno celebretur ſine Octava, niſi Titularis Eccleſiæ privilegio aliter fieri oporteat.

Si aliquod Feſtum Duplex infra Octavam occurrens alio majori Feſto Duplici impediatur, transferatur in primam diem ſimiliter non impeditam, & in eo fiat commemoratio de Octava.

Feſtum Semiduplex occurrens in Dominicis infra illas Octavas, in quibus fit de Feſtis occurrentibus, transfertur in ſequentem diem cum commemorat. Octavæ; quæ ſi fuerit alio Feſto duplici, vel ſemiduplici impedita, prædictum Feſtum ſemiduplex veniens in Dominica transfertur poſt Octavam, ita ut Feſtum ſemiduplex infra Octavam non transferatur, niſi in proximè ſequentem diem.

De Concurrentia Officii. XI.

Duplici concurrente cum die Oct. ſi ejuſdem ſint ſolemnitatis, regularirer à Capitulo fit de die Oct. ſi non ſint ejuſdem ſolemnitatis: Feſtum majus habeat primas, & ſecundas Veſperas cum comm. minoris in ſuis Veſperis.

Duplici concurrente cum die infra Octavam omnia de duplici cum commemoratione Octavæ, niſi Duplex fuerit primæ claſſis.

Semiduplici concurrente cum die infra Octavam, à Capitulo fit de ſequenti, & commem. præcedentis, niſi aliter ſignetur.

Dominica concurrente cum die inf. Oct. omnia de Dominica cum comm. ſeq.

Die infra Octavam concurrente cum sequente Dominica, vel Semidupl. à Capitulo fit de seq. cum commemoratione Octavæ. Cum simplici non concurrit propriè dies infra Octavam, sed fit commem. de Simplici.

Die Oct. concurrente cum alia die Octava, à Capitulo fit de sequenti, cum commemoratione præcedentis, excepta Octava Corporis Christi concurrente cum Octava S. Joannis, & quando aliter in locis propriis notatur.

Die Oct. concurrente cum seq. Duplici minori, etiam translato, à Capit. fit de sequenti cum commem. Oct. concurrente verò cum sequenti duplici majori, etiam translato, totum Officium fit de sequenti cum commemor. Octavæ, excepta die Octava Epiphaniæ, Paschæ, Ascensionis, & Corporis Christi, in quibus de sequentibus fit tantùm commemoratio. Si autem sequens festum etiam translatum, fuerit ex solemnioribus enumeratis in Rubrica de Commemorationibus, num. 6. id est, secundæ classis, totum Officium fit de sequenti cum commemoratione Octavæ diei.

4. Quid si dies Octava occurrat in Dominicis primæ, vel secundæ classis, in quibus de Octava facienda est tantùm commemoratio? Utrùm Vesperæ præcedentis dicendæ sint de die Octava, an verò de die sequenti? Dicendæ sunt Vesperæ (nisi concurrant cum alio festo præcedenti) de officio sequenti, cum commemoratione diei Octavæ, ut in primis Vesperis festi, quia cùm dies Octava non habeat Officium in die sequenti, nec etiam convenit habere primas Vesperas in præcedenti, ut in simili casu dicitur de Concurrentia officii, num. 10. & hoc rursus decrevit Sacra Congregatio Rituum, die 9. Novembris 1622.

De Psalmis. XXII.

In Vesperis infra Octavam dicuntur Psalmi ut in secundis Vesperis Festi; sed in primis Vesperis diei Octavæ dicuntur, ut in primis Vesperis Festi, nisi aliter notetur.

De Lectionibus. XXVI.

Si in aliquibus Feriis Quatuor Temporum, Feria II. Rogationum, Vigilia Ascensionis, occurrat dies Octava alicujus Festi habentis Octavam, in I. Nocturno diei Octavæ repetantur Lectiones, quæ in I. Nocturno Festi lectæ fuerunt. Si verò occurrat dies infra Octavam, tunc sumantur de Communi.

Nota

Nota pro usu hujus Octavarii.

5. Accidere potest in legendis Lectionibus secundi & tertii Nocturni Octavarum Communium, quæ in hoc Volumine continentur; quòd ratione Festorum infra octavas occurrentium omitti debeant initia vel Sermonum, vel Homiliarum; de quibus tamen post Festum occurrens est rursus legendum: & tunc post tale Festum, non legatur titulus, De Sermone, vel De Homilia, cùm nondum de iisdem lectum sit; sed dicatur simpliciter; Sermo, seu Homilia S. N. ac si esset initium Sermonis, seu Homiliæ; vel legatur initium ipsum in præcedentibus diebus positum, prout videbitur magis congruere. Idem servetur, quando in die Octava præscribitur sumi aliquas infra octavam omissas, ob diem Dominicam, seu Festum occurrens.

De Responsoriis brevibus Horarum. XXVIII.

Responsoria brevia, quæ ponuntur in die Festo habente Octavam, dicuntur per totam Octavam, quando fit de Octava.

De Oratione. XXX.

Infra Octavas dicitur Oratio, ut in die Festi, similiter & in die Octava, nisi alia propria assignetur.

De Hymno, Te Deum. XXXI.

Hymnus, Te Deum, dicitur in omnibus Festis, & per eorum Octavas, excepto Festo SS. Innocentium, nisi venerit in Dominica; dicitur tamen in ejus die Octava.

De Symbolo S. Athanasii. XXXIII.

Non dicitur in Dominicis infra Octavas Nativitatis Domini, Epiphaniæ, Ascensionis, & Corporis Christi; in Dominicis infra alias Octavas dicitur.

De Precibus. XXXIV.

Preces Dominicales ad Primam, & Completorium non dicuntur infra Octavas, etiam si non fiat Officium de Octava.

De Commemorationibus Communibus. XXXV.

Suffragia de Sanctis non dicuntur infra Octavas, etiam si non fiat de Oct.

Index Sanctorum Patrum, è quibus desumptæ sunt Octavarii Lectiones.

ABSOLUTIONES, ET BENEDICTIONES.

Dicendæ ante Lectiones ii. & iii. Noct. in Officio de Octava.

In secundo Nocturno, Absolutio.

IPsius pietas, & misericordia nos adjuvet, qui cum Patre, & Spiritu sancto vivit & regnat in sæcula sæculorum. ℟. Amen.

Benedictiones.

4 Deus Pater omnipotens sit nobis propitius & clemens. ℟. Amen.

5 Christus perpetuæ det nobis gaudia vitæ.

6 Ignem sui amoris accendat Deus in cordibus nostris.

In tertio Nocturno, Absolutio.

A Vinculis peccatorum nostrorum absolvat nos omnipotens & misericors Dominus. ℟. Amen.

Benedictiones.

7 Evangelica lectio sit nobis salus & protectio.

8 Divinum auxilium maneat semper nobiscum.

9 Ad societatem civium supernorum perducat nos Rex Angelorum.

Si Officium fit de Octava alicujus Sancti, octava Benedictio erit,

Cujus festum colimus, ipse, vel ipsa intercedat pro nobis ad Dominum.

Quando sunt plures, dicitur, Quorum, vel Quarum festum colimus, ipsi, vel ipsæ intercedant pro nobis ad Dominum.

Si Officium fit de Octava S. Mariæ, octava Benedictio erit,

Cujus festum colimus, ipsa Virgo virginum intercedat pro nobis ad Dominum.

Si in ultima lectione legendum sit aliud Evangelium cum Homilia, nona Benedictio erit.

Per Evangelica dicta deleantur nostra delicta.

OCTAVÆ PROPRIÆ;
HOC EST,

Lectiones propriæ pro secundo, seu tertio, seu pro utroque Nocturno, infra Octavas eorum Festorum recitandæ, quæ in Breviario Romano proprio ritu celebrantur.

INFRA OCTAVAM SANCTISS. TRINITATIS.

Feria secunda. Secunda die.

In secundo Nocturno

Sermo sancti Athanasii Episcopi.

In id, Omnia mihi tradita, fine.

Lectio iv.

MIrum est, impios ista nefaria audere garrire, cùm & homines sint, & quæ in terra sunt, nequeant explicare. Sed quid dico, quæ in terra sunt? imò vel sua ipsorum nobis exponant, videantque num satis exploratè investigare queant, quæ ipsorum naturæ sunt. Homines profectò audaces & protervi, qui non tremant eam gloriam, in quam cupiunt Angeli proni inclinatique aspicere; cum præ illis longè sint naturâ & ordine sublimiores. Quid enim propinquius Cherubinis & Seraphinis? Illi non obtuentur hanc Majestatem, aut in pedibus erectos se tenent, imò ne faciem quidem nudam relinquunt; sed eâ obvelatâ, gloriam Majestatemque Dei labiis numquam cessantibus extollunt, nihil aliud, quàm divinam & ineffabilem naturam triplici titulo Sanctitatis glorificantes.

℟. Quis Deus magnus sicut Deus noster? * Tu es Deus, qui facis mirabilia.

℣. Notam fecisti in populis virtutem tuam, redemisti in brachio tuo populum tuum. Tu es.

Lectio v.

NEque est quisquam sanctorum Prophetarum inter eos, qui maximè digni habiti sunt, ut istiusmodi spectaculis interessent, qui nobis id se audisse renuntiavit, Angelos illos in primis vicibus exclamandi, Sanctus, maxima voce usos esse; in secundis autem non æquè magna; in tertiis adhuc submissiori: & primam sanctificationem propriam legitimamque esse, secundam inferioris notæ, tertiam adhuc gradatim deterioris conditionis esse. Apagesis, valeat dementia execrabilium hominum. Trinitas enim undecumque laudabilis, & venerabilis, & adoranda una est, & indivisibilis, & quæ figurâ exprimi nequeat.

℟. Tibi laus, tibi gloria, tibi gratiarum actio in sæcula sempiterna, * O beata Trinitas.

℣. Et benedictum nomen gloriæ tuæ

tuæ ſanctum, & laudabile, & ſuperexaltatum in ſæcula. O beata.

Lectio vi.

COnjunguntur autem unà hæ Sanctificationes pro inſecabili illa unitate. In eo enim ipſo, quo ampliſſima illa animantia tertiò proferunt glorificationem, dum ajunt, Sanctus, Sanctus, Sanctus, triplici numero tres perfectas, abſolutas, integras perſonas oſtendunt: quemadmodum ſub unica voce, Dominus, unam ſubſtantiam declarant. Hæc eſt enim vera doctrina, hoc eſt verum ſignum argumentúmque, quòd ita iſta inter ſe conſentiunt, neque diſſident, vel inter Patres. Nam etſi temporibus diſtent, in id tamen omnes contendunt, neque immeritò: unius enim Dei Prophetæ ſunt, unúmque & idem Verbum concorditer prædicant.

℟. Magnus Dominus, & laudabilis nimis: * Et ſapientiæ ejus non eſt numerus. ℣. Magnus Dominus, & magna virtus ejus & ſapientiæ ejus non eſt finis. Et. Gloria Patri. Et.

In tertio Nocturno.

Lectio ſancti Euangelii ſecundùm Matthæum. Lectio vii. Cap. 28.

IN illo tempore: Dixit Jeſus diſcipulis ſuis: Data eſt mihi omnis poteſtas in cœlo & in terra. Euntes ergo docete omnes Gentes, baptizantes eos in nomine Patris, & Filii, & Spiritus ſancti. Et reliqua.

Homilia ſancti Hilarii Epiſcopi. Lib. 2. de Trinitate, initio.

SUfficiebat quidem credentibus Dei ſermo, qui in aures noſtras Euangeliſtæ teſtimonio cum ipſa veritatis ſuæ virtute transfuſus eſt, cùm dicit Dominus: Euntes nunc docete omnes gentes, baptizantes eos in nomine Patris, & Filii, & Spiritus ſancti. Quid enim in eodem Sacramento ſalutis humanæ non continetur? aut quid eſt quod reliquum ſit, aut obſcurum? Plena ſunt omnia & perfecta, ut à pleno & perfecto. Nam & verborum ſignificationem, & efficientiam rerum, & negotiorum ordinem, & naturæ intelligentiam comprehendunt.

℟. Benedicamus Patrem, & Filium, cum ſancto Spiritu: * Laudemus, & ſuperexaltemus eum in ſæcula.

℣. Benedictus es Domine in firmamento cœli, & laudabilis, & glorioſus in ſæcula. Laudemus.

Lectio viii.

BAptizare juſſit in nomine Patris, & Filii, & Spiritus ſancti: id eſt, in confeſſione & Auctoris, & Unigeniti, & Doni. Auctor eſt unus omnium: unus eſt enim ingenitus Deus Pater, ex quo omnia: & unus Unigenitus Dominus noſter Jeſus Chriſtus, per quem omnia: & unus Spiritus ſanctus, donum in omnibus. Omnia ergo ſunt ſuis virtutibus ac meritis ordinata: una poteſtas innaſcibilis, ex qua omnia; una progenies,

genies, per quam omnia; perfectæ spei munus unum. Nec deesse quidquam consummationi tantæ reperietur, intra quam sit in Patre, & Filio, & Spiritu sancto, infinitas in æterno, species in imagine, usus in munere.

℟. Duo Seraphim clamabant alter ad alterum: *Sanctus, Sanctus, Sanctus Dominus Deus Sabaoth: *Plena est omnis terra gloriâ ejus. ℣. Tres sunt, qui testimonium dant in cœlo, Pater, Verbum, & Spiritus sanctus: & hi tres unum sunt. Sanctus. Gloria Patri. Plena. Lectio ix.

SEd compellimur hæreticorum & blasphemantium vitiis illicita agere, ardua scandere; ineffabilia loqui, inconcessa præsumere: &, cùm sola fide expleri, quæ præcepta sunt, oporteret, adorare scilicet Patrem, & venerari cum eo Filium, sancto Spiritu abundare; cogimur sermonis nostri humilitatem ad ea, quæ inenarrabilia sunt, extendere, & in vitium vitio coarctamur alieno: ut quæ contineri religione mentium oportuisset, nunc in periculum humani eloquii proferantur. De intelligentia enim hæresis, non de Scriptura est: & sensus, non sermo fit crimen. Te Deũ.

Diebus infra Octavam SS. Trinitatis, ubi est Titulus Ecclesiæ, ad Primam, non dicitur Symbolum Quicunque. sed solummodo in ipso Festo, & in die Octava. S. R. C. 5. Maij. 1736.

Feria iii. Tertia die.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Ambrosii Episcopi.

De dign. cond. hum. c. 1.

Lectio iv.

ANima quamdam sanctæ Trinitatis habet imaginem. Primò in eo, quia sicut Deus est, vivit, & sapit; ita anima secundùm suum modum est, vivit, & sapit. Est quoque & alia Trinitas in ea, qua ad imaginem sui conditoris perfectæ quidem & summæ Trinitatis, quæ ex Patre & Filio & Spiritu sancto, condita est. Et licèt unius illa naturæ, tres tamen in se dignitates habet, id est, intellectum, voluntatem & memoriam.

℟. Quis Deus. 1. Lectio v.

NAm sicut ex Patre generatur Filius, & ex Patre Filióque procedit Spiritus sanctus: ita ex intellectu generatur voluntas, & ex his item ambobus procedit memoria, sicut facilè à sapiente quolibet intelligi potest. Nec enim anima perfecta potest esse sine his tribus, nec horum trium unum aliquod, quantum ad suam pertinet beatitudinem, sine aliis duobus integrum constat. Et sicut Deus Pater, Deus Filius, Deus Spiritus sanctus est, non tamen tres Dii sunt, sed unus Deus, tres habens personas: ita & anima intellectus, anima voluntas, anima memoria; non tamen tres animæ in uno corpore, sed una anima, tres habens dignitates.

℟. Tibi laus. 1. Lectio vi.

ATque in his tribus ejus imaginem mirabiliter gerit in sua natura noster interior homo, exquibus quasi excellentioribus animæ dignitatibus jubemur diligere conditorem, ut in quantum intelligitur, diligatur; & quantum diligitur, semper in memoria habeatur. Nec solus sufficit de eo intellectus, nisi fiat in amore ejus voluntas: imò nec hæc duo sufficiunt, nisi memoria addatur, qua semper in mente intelligentis & diligentis maneat Deus: ut sicut non potest esse momentum, quo homo non utatur, vel fruatur Dei bonitate & misericordiâ, ita nullum debeat esse momentum, quo præsentem eum non habeat memoria.

℟. Magnus. 2.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelii secundùm Matthæum. Lectio vii. Cap. 28.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Data est mihi omnis potestas in cœlo & in terra. Euntes ergo docete omnes gentes, baptizantes eos in nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti. Et reliqua

Homilia S. Joannis Chrysostomi.

Ex Serm. de Trinitate, initio.

VIde, oro, testimonia sanctæ & consubstantialis Trinitatis, & venerare illam rectè, ne pereas. & dixit, inquit, Deus: Faciamus hominem secundùm imaginem nostram. Cum quo consilium init Deus? Cum Angelis, inquis. At non habent Angeli imaginem Dei. Loquitur autem ad coopificem Filium, & sanctum Spiritum. Audi Psaltem dicentem: Verbo Domini cœli firmati sunt, & spiritu oris ejus omnis virtus eorum. Non ignoras autem, Verbum esse Filium. Iterum & alio loco dicit Scriptura: Venite, & descendamus, & confundamus illorum lingvas. Dicendo, Venite, pares honore exhortando vocat: unius est vox ad duos honore æquales. ℟. Benedicamus. 2. Lectio viii.

AUdi quoque & beatum Job, qui manifestè declarat inseparabilem Trinitatem. Dicit enim: Vivit Dominus, qui sic me judicavit; & Omnipotens, qui amaram fecit animam meam; & Spiritus divinus, qui tenetur in naribus meis. Dicendo, Dominum, & Omnipotentem, & Spiritum Divinum, consubstantialem Trinitatem prædicat. Disce & hymnum Seraphim clamantium tertiò, Sanctus, Sanctus, Sanctus: non enim dicunt semel, neque bis, neque quater; ut ne multis nominibus multos deos nobis inducerent, sed unum solum. Ter autem dicendo, Sanctus, manifestant unam & æqualem gloriam Patris, & Filii, & Spiritus sancti. Audi item & Prophetam dicentem: Spiritus Domini locutus est in me, & sermo illius in ore meo pronunciatus est: quia

Deus

Deus erat sermo. Ecce, dicendo, Spiritum Domini, & Sermonem, & Dominum prædicat inseparabilem Trinitatem.

℟. Duo Seraphim. 3.

Paulò post. Lectio ix.

PEr hæc omnia unum regnum indivisibilis Trinitatis intelligere possumus. Ipse autem Deus Sermo, qui propter nos verè incarnatus, rediturus unde separatus non fuerat, dicit sanctis Apostolis suis: Ite, & docete omnes gentes, baptizantes illos in nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti. Obsignati sumus, sed unum signaculum est sanctæ Trinitatis, unum Baptisma. Quomodo igitur audes à Paterna substantia alienare Filium, vel Spiritum sanctum? Neque enim si alieni sunt, cum Patre debebant connumerari. Quanam ratione in Baptismo debuerunt annumerari? Enimverò, si nomen Patris solum eum, qui baptizatur, potest salvare; quare coassumuntur & creaturæ, quasi Pater non possit solus salvare? Absit. Te Deum.

Feria 4. Quarta die.

In secundo Nocturno.

Ex libro S. Cyrilli Episcopi Alexandrini contra Julianum.

Lib. 3. paulò post initium.

Lectio iv.

UNum & solum Deum dicebat, confitebaturque manifestè illum esse divinus Abraham, quem nominabat excelsum, & universorum nativitatis auctorem, quæ in cælo & in terra. Procedente verò tempore mentem acuit, ut plus cognosceret, & tunc firmiores de Deitate sermones didicit. Non enim solùm, quòd unus sit Deus, & alius præter illum nullus, didicit: sed & quod in sancta ac consubstantiali Trinitate intelligatur unius & immaculatæ naturæ plenitudo, quasi in figuris adhuc & sensibiliter docebatur.

℟. Quis Deus. 1. Lectio v.

SCriptum enim sic est de Abraham: Apparuit autem Deus ad quercum Mambre, sedente ipso in ostio tabernaculi sui in meridie. Cùm autem suspexisset, oculis suis vidit: & ecce tres viri steterunt super eum: & videns occurrit in occursum eis, & adoravit super terram, & dixit: Domine, si inveni gratiam coram te, ne prætereas puerum tuum. Ecce manifestè inquit, apparuisse quidem illi Deum; fuisse autem tres viros qui videbantur, accurrentémque divinum Abraham non tamquam tribus dixisse: Domini, si inveni gratiam coram vobis: ne prætereatis puerum vestrum: Dominum autem singulariter nominâsse tres.

℟. Tibi laus. 1. Lectio vi.

VIde, obsecro, vide tres quidem fuisse qui apparuerunt, substitisse autem in propriis subsistentiis singulos, sermone consubstantialitatis in unum comprehensos, & ita deditâ operâ col-

loquia inter ſe miſcuiſſe. Verumtamen ejuſmodi imagines obſcuræ quidem ſunt, & veritatem non ſatis exprimentes; quamvis miram utilitatem habeant, ut manuducant ad ea quæ mentem & ſermonem noſtrum excedunt. Nam unica quidem ex confeſſo eſt Deitatis natura, quæ ſuper omnes, & per omnia, & in omnibus; dilatatur autem mentaliter in ſanctam Trinitatem, venerandamque ac conſubſtantialem, in Patrem, inquam, & Filium, & Spiritum ſanctum. ℟. Magnus Dominus. 2.

In tertio Nocturno.

Lectio ſancti Euangelii ſecundùm Matthæum. Lectio vii. Cap. 28.

IN illo tempore: Dixit Jeſus diſcipulis ſuis: Data eſt mihi omnis poteſtas in cœlo & in terra. Euntes ergo docete omnes gentes, baptizantes eos in nomine Patris, & Filii, & Spiritus ſancti. Et reliqua.

Homilia S. Hieronymi Presbyt.

Lib. 5. Comment. in Matth. in fin.

DAta eſt mihi poteſtas in cœlo & in terra. Illi poteſtas data eſt, qui paulò antè crucifixus, qui ſepultus in tumulo, qui mortuus jacuerat, qui poſtea reſurrexit. In cœlo autem & in terra poteſtas data eſt, ut qui antè regnabat in cœlo, per fidem credentium regnet & in terris. Euntes autem docete omnes Gentes, baptizantes eos in nomine Patris, & Filii, & Spiritus ſancti. Primùm docent omnes Gentes, deinde doctas intingunt aquâ. ℟. Benedicamus. 2. Lectio viii.

NOn enim poteſt fieri, ut corpus Baptiſmi recipiat Sacramentum, niſi antè anima fidei ſuſceperit veritatem. Baptizantur autem in nomine Patris, & Filii, & Spiritus ſancti: ut quorum una eſt divinitas, una ſit largitio; nomenque Trinitatis, unus Deus eſt. Docentes eos ſervare omnia, quæcumque mandavi vobis. Ordo præcipuus: juſſit Apoſtolis, ut primùm docerent univerſas Gentes, deinde fidei intingerent Sacramento: & poſt fidem ac Baptiſma, quæ eſſent obſervanda, præciperent.

℟. Duo Seraphim. 3. Lectio ix.

AC ne putemus levia eſſe quæ juſſa ſunt, & pauca, addidit: Omnia quæcumq; mandavi vobis: ut quicumque crediderint, qui in Trinitate fuerint baptizati, omnia faciant quæ præcepta ſunt. Et ecce ego vobiſcum ſum uſque ad conſummationem ſæculi. Qui uſque ad conſummationem ſæculi cum diſcipulis ſe futurum eſſe promittit, & illos oſtendit ſemper eſſe victuros, & ſe numquam à credentibus receſſurum. Te Deum laudamus.

Feria 5. Quinta die.

Fit de feſto Sanctiſſimi Corp. Chriſti.

Feria 6. Sexta die.

Si Feſtum SS. Trinitatis titulus eſt Eccleſiæ, fit ut Feriâ ſextâ infra Octavam Corporis Chriſti

sti (nisi eadem die occurrat Officium duplex de præcepto) cum commemoratione Octavæ SS. Trinitatis. Ita S. Rit. Congr. 8. Junii 1709.

Sabbato. Septima die.

Fit de Octava Corporis Christi, cum commem. Octavæ SS. Trinitatis.

Dominica.

IN DIE OCTAVA. SS. Trinitatis.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Augustini Episcopi.

Lib. 15. de Trinit. initio. Lectio iv.

DEus ipse, quem quærimus, adjuvabit, ut spero, ne sit infructuosus labor noster: & intelligamus, quemadmodum dictum sit in Psalmo sacro: Lætetur cor quærentium Dominum. Quærite Dominum, & confirmamini: quærite faciem ejus semper. Videtur enim, quod semper quæritur, numquam inveniri. Et quomodo jam lætabitur, & non potiùs contristabitur cor quærentium, si non potuerint invenire, quod quærunt? Non enim ait, Lætetur cor invenientium, sed quærentium Dominum. Et tamen Dominum Deum inveniri posse dum quæritur, testatur Isaias, dum dicit: Quærite Dominum. Et mox: ut inveneritis, invocate eum.

℟. Quis. 1. Lectio v.

SI ergo quæsitus inveniri potest, cur dictum est: Quærite faciem ejus semper? An & inventus fortè quærendus est? Sic enim sunt incomprehensibilia requirenda, ne se existimet nihil invenisse, qui, quàm sit incomprehensibile quod quærebat, potuerit invenire. Cur ergo sic quærit, si incomprehensibile comprehendit esse quod quærit, nisi quia cessandum non est, quamdiu in ipsa incomprehensibilium rerum inquisitione proficitur: & melior meliorque fit quærens tam magnum bonum quod & inveniendum quæritur, & quærendum invenitur? Nam & quæritur, ut inveniatur dulciùs; & invenitur, ut quæratur avidiùs.

℟. Tibi laus. 1. Lectio vi.

SEcundùm hoc accipi potest, quod dictum est in libro Ecclesiastico dicere Sapientiam: Qui me manducant, adhuc esurient; & qui bibunt me, adhuc sitient. Manducant enim, & bibunt, quia inveniunt: & quia esuriunt ac sitiunt, adhuc quærunt. Fides quærit, intellectus invenit: propter quod ait Propheta: Nisi credideritis, non intelligetis. Et rursus intellectus eum, quem invenit, adhuc quærit. Deus enim respexit super filios hominum, sicut in Psalmo sacro canitur: Ut videat, si est intelligens, aut requirens Deum. Ad hoc ergo debet homo esse intelligens, ut requirat Deum. ℟. Magnus. 2.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelii secundùm Matthæum. Lectio vii. Cap. 28.

IN illo tempore: Dixit Jesus di-

ſcipulis ſuis: Data eſt mihi omnis poteſtas in cœlo & in terra. Euntes ergo docete omnes gentes, baptizantes eos in nomine Patris, & Filii, & Spiritus ſancti. Et reliqua.

Homilia ſancti Baſilii Epiſcopi.

De vera fide. in fine.

TRia nomina ſeorſum ſingula ſuam peculiarem quamdam proprietatem apertè ſignificant, quæ piè conſiderari in ipſis poteſt. Atque in Patre quidem proprietas Patris, in Filio verò proprietas Filii; in Spiritu ſancto poſtremò ſua quædam à duobus diverſa proprietas: cùm neque Spiritus ſanctus à ſeipſo loquatur, neque Filius à ſemetipſo faciat quidquam: ac Pater quidem Filium mittat, Filius vero Spiritum ſanctum. Sic ſentimus, & ſic baptizamus in Trinitatem conſubſtantialem, idque ex præcepto ipſius Domini noſtri Jeſu Chriſti, qui dixit: Euntes docete omnes Gentes, baptizantes eos in nomine Patris, & Filii, & Spiritus ſancti: docentes eos ſervare omnia, quæcumque mandavi vobis.

℟. Benedicamus. 2. Lectio viii.

QUæ ſervantes, & charitatem erga illum habere nos demonſtramus, & digni efficimur, qui in ea maneamus. Quod cùm ita ſit, magnoperè hortor, & oratos velim vos, fratres chariſſimi, ut miſſa iſtiuſmodi curioſa inveſtigatione, flagitioſaque verborum contentione, his contenti ſimus, quæ à ſanctis viris, atque ab ipſo adeò Domino noſtro Jeſu Chriſto dicta ſunt. Eaque ſentiamus, quæ reſpondeant cœleſti vocationi: & vitam agamus Chriſti Euangelio convenientem, ſempiternam vitam, & cœleſte regnum ſperantes, paratum omnibus ſervantibus mandata Dei & Patris, quæ ſunt ſecundùm Euangelium beati Dei Jeſu Chriſti Domini noſtri, in Spiritu ſancto, & veritate. ℟. Duo Seraphim. 3.

Nona Lect. de Homilia Dominicæ infra Octavam Corporis Chriſti.

Die 6. Auguſti.

INFRA OCTAVAM TRANSFIGURATIONIS Domini, ſeu Salvatoris.

In die Feſto, ſi primæ Claſſis eſt, addatur Lectio ix. quæ ſequitur, omiſſâ illâ, quæ eſt de Sanctis.

S. Ioan. Chryſoſt. ex Homil. 57.

TU verò Matthæi philoſophiam conſidera, qui non celavit nomina eorum qui præpoſiti fuerant. Quod & Joannes ſæpiùs facit, cùm eximias Petri laudes veriſſimè ac diligentiſſimè deſcribat. Nullum enim in hoc Apoſtolorum conſortio livor, aut inanis gloria locum habebat. Primos igitur Apoſtolorum ſeorſum aſſumpſit. Quam ob rem eos ſolos accepit? quia excellentiores cæteris videlicet erant. Cur autem non illico, ſed poſt ſex dies hoc fecit? ne cæteri, ſcilicet diſcipuli, ſeu homines moverentur: qua de re nec eos nominavit, quos

quos accepturus erat. Te Deum.

Die 7. Augusti. Secunda die.

Fit de S. Cajetano Confess. Duplex.

Die 8. Augusti. Tertia die.

Fit de SS. Cyriaco, &c. martyr. cum commem. Octavæ.

Die 9. Augusti. Quarta die.

In secundo Nocturno

Sermo sancti Hilarii Episcopi.

Can. 17. in Matth. Lectio iv.

IN hoc facti genere servatur & ratio, & numerus, & exemplum. Nam post dies sex gloriæ Dominicæ habitus ostenditur: sed millium scilicet annorum temporibus evolutis, regni cœlestis honor præfiguratur: tribúsque assumptis, de trium origine, Sem, Cham, Japeth, futura electio populi ostenditur. Quòd autẽ Moyses & Elias ex omni Sanctorum numero assistunt: medius inter legem, & Prophetas Christus in regno est. Cum his enim Israëlem, quibus testibus prædicatus est, judicabit. Simúlq; ut & humanis corporibus decreta esse resurrectionis gloria doceretur, cùm Moyses conspicabilis adstitisset.

℟. Inebriati sunt ab ubertate domus tuæ: *Et torrente voluptatis tuæ potâsti eos. ℣. Quoniam apud te est fons vitæ, & in lumine tuo videbimus lumen. Et.

Lectio v.

IPse autem Dominus fit nive ac sole candidior, supra opinionem scilicet nostram cœlestis luminis splendore conspicuus. Petro autem, ut tria illic tabernacula fierent offerenti, nihil respondetur: nondũ enim, ut in hac gloria consisteretur, erat tempus. Hunc esse Filium, hunc dilectum, hunc complacitum, hunc audiendum vox de nube significat: ut idoneus ipse præceptorum talium auctor esset, qui post sæculi damnum, post crucis voluntatem, post obitum corporeum, regni cœlestis gloriam ex mortuorum resurrectione facti confirmasset exemplo.

℟. Præceptor, bonum est nos hic esse: *Faciamus hic tria tabernacula; tibi unum, Moysi unum, & Eliæ unum. ℣. Non enim sciebat quid diceret. Faciamus.

Lectio vi.

TErritos deinde, & consternatos elevavit: ut solùm contuerentur, quem medium constitisse inter Moysen & Eliam viderant. Ad futuri enim formam, atq; ad facti fidem Moyses & Elias in monte constiterant. Silentium enim rerũ gestarũ, quia viderant, imperat, donec à mortuis resurgeret. Hoc enim fidei præmium reservabatur: ut honor redderetur his, apud quos non levis sola præceptorum auctoritas reperiretur. Infirmos enim sanaverat ad vocis auditum; ut cùm essent Spiritu sancto repleti, tunc gestorum spiritualium testes essent.

℟. Si ministratio mortis, litteris deformata in lapidibus, fuit in gloria, ita ut non possent intendere filii Israel in faciem Moysi pro-

propter gloriam vultus ejus, quæ evacuatur: * Multò magis ministratio spiritus, quæ manet, erit in gloria. ℣. Amplioris enim gloriæ Christus præ Moyse dignus est habitus, quanto ampliorē honorem habet domo, qui fabricavit eam. Multò. Gloria Patri. Multò.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelii secundùm Matthæum. Lectio vii. Cap. 17.

IN illo tempore: Assumpsit Jesus Petrum, & Jacobum, & Joannem fratrem ejus, & duxit illos in montem excelsum seorsum: & transfigurat⁹ est ante eos. Et reliq.

Homilia sancti Leonis Papæ.

Ex Homilia de Transfig: Domini.

ASsumpsit Jesus Petrum, Jacobum, & fratrem ejus Joannem, & conscenso cum eis seorsum monte præcelso, claritatem suæ gloriæ demonstravit: quia licèt intellexissent in eo majestatem Dei, ipsius tamen corporis, quo divinitas tegebatur, potentiam nesciebant. Et ideò propriè signantérque promiserat, quosdam de astantibus discipulis non priùs gustare mortem, quàm viderent Filium hominis venientem in regno suo, id est, in regia claritate, quam spiritaliter ad naturam suscepti hominis pertinentem, his tribus viris voluit esse conspicuam. Nam illam ipsius Deitatis ineffabilem & inaccessibilem visionem, quæ in æternam vitam mundis corde servatur, nullo modo mortali adhuc carne circumdati intueri poterant & videre. ℟. Vocavit nos Deus vocatione sua sancta secundùm gratiam suam, quæ manifestata est nunc, *Per illuminationem Salvatoris nostri Jesu Christi. ℣. Qui destruxit mortem, illuminavit autem vitam in incorruptionem. Per.

Lectio viii.

DIcente Patre: Hic est Filius meus dilectus, in quo mihi benè complacui, ipsum audite, nonne evidenter auditum est: Hic est Filius meus, cui ex me & mecum esse sine tempore est? quia nec genitor genito prior, nec genitus est genitore posterior. Hic est Filius meus dilectus, quem à me non separat Deitas, non dividit potestas, non discernit æternitas. Hic est Filius meus, non adoptivus, sed proprius: non aliunde creatus, sed ex me genitus: nec de alia natura mihi factus comparabilis, sed de mea essentia mihi natus æqualis.

℟. Deus, qui fecit de tenebris lumen replendescere, illuxit in cordibus nostris, *Ad illuminationem scientiæ claritatis Dei in facie Jesu Christi. ℣. Exortum est in tenebris lumen rectis corde, misericors, & miserator, & justus. Ad illuminationem. Gloria Patri. Ad.

Nona Lectio Vigiliæ S. Laurentii.

Die 10. Augusti. Quinta die.

Fit de S. Laurentio martyre.

Die 11. Augusti. Sexta die,

In

In secundo Nocturno.
Sermo S. Augustini Episcopi.
Serm. 69. de divers. Lectio iv.

INspicienda nobis, & tractanda est, charissimi, visio, quam Dominus demonstravit in monte. Ipsa est enim, de qua dixerat: Amen dico vobis, quia sunt hic quidam de circumstantibus, qui non gustabunt mortem, donec videant Filium hominis in regno suo. Non parva quæstio est. Neque enim ille mons, regnum erat comprehensum. Quid est mons ei, qui possidet cælum? Quod non solum legimus, sed etiam oculis cordis quodammodo videmus. Regnum suum dicit, quod multis locis appellat regnum cœlorum: regnum autem cœlorum, est regnum Sanctorum. ℟. Inebriati sunt ab ubertate domus tuæ: * Et torrente voluptatis tuæ potasti eos. ℣. Quoniam apud te est fons vitæ, & in lumine tuo videbimus lumen. Et.

Lectio v.

HOc ut ostenderetur, videte, quid factum est. Dominus ipse Jesus resplenduit sicut sol, vestimenta autem ejus facta sunt candida sicut nix. Ipse Jesus quidem, ipse splenduit sicut sol, se lumen esse significans, quod illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum. Quod est iste sol oculis carnis, hoc ille oculis cordis: & quod iste carnibus, hoc ille cordibus. Vestimenta autem ejus, Ecclesia ejus. Vestimenta enim, nisi ab induto contineantur, cadunt. Horum vestimentorum quædam quasi novissima fimbria Paulus fuit. Ipse enim dicit: Ego enim sum minimus Apostolorum. ℟. Præceptor, bonum est nos hic esse. * Faciamus hic tria tabernacula; tibi unum, Moysi unum, & Eliæ unum. ℣. Non enim sciebat quid diceret. Faciamus.

Lectio vi.

MOyses & Elias, id est, lex & Prophetæ, quid valent, nisi cum Domino colloquantur? Nisi Domino perhibeant testimonium, quis leget legem? quis Prophetas? Videte quam breviter hoc Apostolus ait: Per legem enim cognitio peccati. Nunc autem sine lege, justitia Dei manifestata est; ecce sol: testificata à lege & Prophetis; ecce splendor. Videt hoc Petrus, & humana sapiens tamquam homo: Domine, bonum est, inquit, nos hic esse. Utquid inde discederet ad labores, & dolores? Habens in Deum sanctos amores, & ideò bonos mores, benè sibi volebat esse. Ad hæc nihil Dominus respondit. ℟. Si ministratio mortis, litteris deformata in lapidibus, fuit in gloria, ita ut non possent intendere filii Israel in faciem Moysi, propter gloriam vultus ejus, quæ evacuatur: * Multò magis ministratio spiritus, quæ manet, erit in gloria. ℣. Amplioris enim gloriæ Christus præ

Moyse

Moyse dignus est habitus, quantò ampliorem honorem habet domo, qui fabricavit eam. Multò. Gloria. Multò.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Euangelii secundùm Matthæum. Lectio vii. Cap. 17.

IN illo tempore: Assumpsit Jesus Petrum, & Jacobum, & Joannem fratrem ejus, & duxit illos in montem excelsum seorsum: & transfiguratus est ante eos. Et reliqua.

Homilia S. Hieronymi Presbyt. Lib. 1 Comment. in Matth. c. 17.

QUæritur, quomodo post dies sex assumpserit eos, & duxerit in montem excelsum seorsum, cùm Lucas Evangelista octonarium numerum ponat. Sed facilis responsio est: quia hìc medii ponuntur dies, ibi primus additur & extremus. Non enim dicitur: Post dies octo: sed die octavo. Duxit illos in montem. Ducere ad montana discipulos pars regni est. Ducuntur seorsum, quia multi vocati, pauci verò electi. Et transfiguratus est ante eos. Qualis futurus est tempore judicandi, talis apparuit Apostolis.

℟. Vocavit nos Deus vocatione sua sancta secundùm gratiam suam, quæ manifestata est nunc, * Per illuminationem Salvatoris nostri Jesu Christi. ℣. Qui destruxit mortem, illuminavit autem vitam in incorruptionem. Per. Lectio viii.

QUòd autem dicit, Transfiguratus est ante eos, nemo putet, pristinam eum formam & faciem perdidisse, vel amisisse corporis veritatem, & assumpsisse corpus vel spiritale, vel àëreum: sed quomodo transformatus sit, Evangelista demonstrat, dicens: Et resplenduit facies ejus sicut sol, vestimenta autem ejus facta sunt alba sicut nix. Ubi splendor faciei ostenditur, & candor describitur vestium, non substantia tollitur, sed gloria commutatur. Transformatio splendorem addidit, faciem non subtraxit. ℟. Deus, qui fecit de tenebris lumen splendescere, illuxit in cordibus nostris, * Ad illuminationem scientiæ claritatis Dei in facie Jesu Christi. ℣. Exortum est in tenebris lumen rectis corde, misericors, & miserator, & justus. Ad illuminationem. Gloria Patri. Ad.

Pro SS. Martyribus Tiburtio & Susanna. Lectio ix.

TIburtius Chromatii Præfecti Urbis filius, sancti Sebastiani operâ Christianus, cùm ob eam causam ad Fabianum judicem adductus esset, multaque apud illum de Christi fide prædicaret; excandescens judex, pavimentum candentibus carbonibus sterni jubet. Mox, Tiburti, inquit, vel diis nostris sacrifices, oportet, vel per istos carbones nudis pedibus tibi incedendum est. At ille Crucis signo se muniens,

niens, fidenterque ambulans in pruna: Disce, inquit, ex hoc solum esse Deum, quem Christiani colunt: prunæ enim mihi flores videntur. Quod cùm magicis artibus tribueretur: extra Urbem ductus Tiburtius, ac via Lavicana tertio ab Urbe lapide gladio percussus, ibi à Christianis sepelitur. Quo die Susanna virgo nobilissima, quòd Galerii Maximiani, filii Diocletiani Imperatoris conjugium recusaret, ut quæ virginitatem Deo voverat, post multa tormentorum genera, quibus variè tentatum est sanctum virginis propositum, domi suæ jussu Imperatoris gladio percussa, ad duplex virginitatis & martyrii præmium migravit in cœlum. Te Deum laudamus.

Die 12. Augusti. Septima die.

Fit de sancta Clara virgine. Dupl.

Die 13. Augusti.

In die Octava Transfigurationis Domini.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Cyrilli Episcopi Alexandrini.

Apud Metaph. post med. Lectio iv.

ARbitratus fortasse beatus Petrus advenisse tempus regni Dei in monte quidem versari deligit; dicit autem tria esse facienda tabernacula, nesciens quid diceret. Non erat enim tempus consummationis sæculi, neque in præsenti tempore sunt Sancti futuri participes spei eis promissæ. Cùm ergo dispensatio adhuc esset in principio, & nondum esset finita; quomodo erat consentaneum, Christum, qui venerat propter charitatem in mundum, desinere pro eo velle pati? Nesciebat ergo Petrus quid diceret.

℟. Inebriati sunt ab ubertate domus tuæ: *Et torrente voluptatis tuæ potasti eos. ℣. Quoniam apud te est fons vitæ, & in lumine tuo videbimus lumen. Et.

Lectio v.

CÆterùm præter admirabile & arcanum Christi gloriæ spectaculum, aliquid quoque aliud factum est utile, & necessarium ad confirmandam in se fidem, non solis discipulis, sed etiam nobis ipsis. Desuper enim ex alto extitit vox Dei, & Patris, dicentis: Hic est Filius meus dilectus, in quo mihi benè complacui; ipsum audite. Et dum facta est, inquit, vox, inventus est solus Jesus. Ecce præsente Moyse Pater jubet sanctis Apostolis, ut eum audiant. Quòd si eos voluisset sequi præcepta Moysis, dixisset: Servate legem. Nunc autem ne hoc quidem dicit Deus, & Pater. Aberat quidem Moyses, Elias autem non aderat, solus verò erat Christus. Jussit ergo ipsum audire: ipse est enim finis legis & Prophetarũ.

℟. Præceptor, bonum est nos hìc esse: *Faciamus hìc tria tabernacula; tibi unum, Moysi unum, & Eliæ unum. ℣. Non enim sciebat quid diceret. Faciamus. Lectio vi.

PRopterea Judæorum populum allocutus est, dicens; Si crederetis Moysi, crederetis utiq; mihi: ille enim de me scripsit. Quoniam autem & per sapientissi-

tissimum Moysen datum præceptum contemnere, & quæ per sanctos Prophetas dicta sunt, nihil ducere perpetuò perseverarunt, jure sunt abalienati & exturbati à bonis, quæ promissa sunt ipsis patribus. Obedientia enim melior est, quàm sacrificium; & auscultatio, quàm adeps agnorum, sicut scriptum est. Et ita quidem se habent res Judæorum. Nobis autem, qui ejus adventum agnovimus, omnia omnino bona aderunt per ipsum & in ipso Christo. Per quem, & cum quo, Deo & Patri gloria & potentia, cum sancto Spiritu in sæcula sæculorum. Amen.

℟. Si ministratio mortis, litteris deformata in lapidibus, fuit in gloria, ita ut non possent intendere filii Israel in faciem Moysi, propter gloriam vultus ejus, quæ evacuatur: * Multò magis ministratio spiritûs, quæ manet, erit in gloria. ℣. Amplioris enim gloriæ Christus præ Moyse dignus est habitus, quantò ampliorem honorem habet domo, qui fabricavit eam. Multò. Gloria Patri. Multò.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelii secundùm Matthæum

Lectio vii. Cap. 17.

IN illo tempore: Assumpsit Jesus Petrum, & Jacobum, & Joannem fratrem ejus, & duxit illos in montem excelsum seorsum, & transfiguratus est ante eos. Et reliqua.

Homilia sancti Ambrosii Episcopi.

Lib. 7. in Lucam, cap. 9.

HIc est Filius meus dilectus. Hoc est, non Elias filius, non Moyses filius; sed hic est Filius, quem solum videtis: recesserunt enim illi, ubi cœpit Dominus designari. Vides hanc non solùm insipientium, sed etiam perfectorum, imò etiam cœlestium fidem esse perfectam, Filium Dei scire. Sed quoniam hæc jam suprà diximus, cognosce nubem istam non fumigantium esse montium nebuloso humore concretam, & coacti aëris caligine piceam, quæ cœlum tenebrarum horrore subtexat: sed lucidam nubem, quæ nos non pluvialibus aquis & humentis alluvione imbris immadidet, sed de qua mentes hominum, voce Dei omnipotentis emissa, ros fidei rigavit.

℟. Vocavit nos Deus vocatione sua sancta, secundùm gratiam suam, quæ manifestata est nunc, * Per illuminationem Salvatoris nostri Jesu Christi. ℣. Qui destruxit mortem, illuminavit autem vitam in incorruptionem. Per.

Lectio viii.

ITaque cùm tres essent, unus est factus. Tres in principio videntur, unus in fine. Perfecta enim fidei unum sunt. Denique hoc etiam Dominus Patrem orat, ut omnes unum simus. Nec solùm Moyses & Elias in Christo unum sunt, sed etiam nos unum corpus sumus Christi. Ergo & illi tamquam in uno corpore recipiuntur in Christi corpus: quia & nos unum

unum erimus in Christo Jesu. Aut fortassis, quia lex & Prophetæ ex verbo: quæ autem ex verbo cœperunt, in verbo desinunt. Finis enim legis est Christus, ad justitiam omni credenti.

℟. Deus, qui fecit de tenebris lumen splendescere, illuxit in cordibus nostris, * Ad illuminationem scientiæ claritatis Dei in facie Jesu Christi. ℣. Exortum est in tenebris lumen rectis corde, misericors, & miserator, & justus. Ad illuminationem. Gloria Patri. Ad illuminationem.

Nona Lectio de SS. Hippolyto & Cassiano martyribus.

Die 3. Maji.

INFRA OCTAVAM INVENTIONIS S. CRUCIS.

In die festo, si sit primæ classis, Lectio viii. terminetur ad illa verba, non se credit eis. Nona verò Lectio inchoari debet ibi, Intendat, usque in finem.

Die 4. Maji. Secunda die.

Fit de S. Monica Vidua, Dupl. cum commemoratione Octavæ.

Die 5. Maji. Tertia die.

Fit de S. Pio V. Papa & Confess. Semid. cum commem. Octavæ.

Die 6. Maji. Quarta die.

Fit de S. Joanne ante portam Latinam, dupl. cum commem. Octavæ.

Die 7. Maji. Quinta die.

De S. Stanislao Episcopo & martyre, semid. cum commem. Octavæ.

Die 8. Maji. Sexta die.

De Apparitione S. Michaëlis Archangeli, duplex, cum commem. Octavæ.

Die 9. Maji. Septima die.

De S. Gregorio Nazianzeno Episcopo & Confess. duplex, cum commem. Octavæ.

Die 10. Maji. In die Octava.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Joannis Chrysostomi.

Ex Homil. 55. in Matth. post medium.

Lectio iv.

NEminem gloriosorum salutis nostræ signorum pudeat, summæque bonorum, qua & vivimus, & sumus; sed ut coronam, sic Christi Crucem feramus: etenim nostra omnia per illam perficiuntur. Sive regeneratione & renovatione opus est, Crux præstò est: sive mysticus ille cibus sumendus, sive in ordinem ecclesiasticum aliqui cooptandi, sive quidvis aliud faciendum est, ubique victoriæ nostræ signum adest. Ob eamque causam illam & in ædibus, & in muris, & in foribus, & in fronte, & in mente cum magno studio depingimus, & insculpimus. Nostræ enim salutis, communisque libertatis & bonitatis Domini nostri hoc signum est. Cùm ergo insigniris, tibi in mentem veniat vis omnis, quam in se Crux continet: ac tum denique iram omnesque à ratione aversos animi impetus extinxeris. ℟. Nos autem gloriari oportet in Cruce Domini nostri Jesu Christi, in quo est salus, vita, & resurrectio nostra: * Per quem salvati & liberati sumus, alleluja. ℣. Tuam Crucem adoramus Domine, & recolimus tuam gloriosam Passionem. Per quem.

Lectio v.

NOn enim omninò digito imprimenda, & consignanda est, sed priùs voluntate, ac judicio cum magna fide: quia sic in oculis vultuque impressa impurorũ scelestorúmque dæmonum nullus ad te accedere, aut in propinquo stare umquam poterit, cer-

nens gladium, quo vulnus plagámque accepit, vidénsque ensem, quo mortem accepit. Si enim nos, cùm loca, in quibus damnati secantur, videmus, exhorrescimus: cogita, quid eventurum sit diabolo, cùm arma videbit, quibus vim potestatémque ejus omnem Christus dissolvit, serpentisque caput amputavit. Hoc etiam signum januas clausas majorum nostrorum nostraque ætate aperuit: hoc noxia mortiferáque venena profligavit, hoc cicutæ vim diluit, hoc denique venenatarum bestiarum morsus curavit. ℟. Dum sacrum pignus cœlitus revelatur, Christi fides roboratur: * Adsunt prodigia divina in virga Moysi primitus figurata, alleluja, alleluja. ℣. Ad Crucis contactũ resurgunt mortui, & Dei magnalia reserantur. Adsunt.

Lectio vi.

Si enim inferorum portas aperuit, & cœlorum orbes laxavit, paradisique aditum introitúmque restituit, & diaboli nervos fregit; quid mirum videri debet, si mortifera venena, & alia ejusdem generis vincit & superat? Hoc igitur in mente tua insculpe, animorúmque nostrorum salutem amplectitor. Crux enim hæc orbem terrarum convertit, errorem expulit, veritatem revocavit, terram cœlum fecit, homines Angelos reddidit. Hinc dæmones non jã horribiles sunt, aut metuendi, sed contemnendi: neq; mors est mors, sed somnus. Hac abjecta sunt humi, conculcataque omnia, quæ nobis adversantur. ℟. Hoc signum Crucis erit in cœlo, cùm Dominus ad judicandum venerit: * Tunc manifesta erunt abscondita cordis nostri, alleluja, alleluja. ℣. Cùm sederit filius hominis in sede majestatis suæ, & cœperit judicare sæculum per ignem. Tunc. Gloria Patri. Tunc.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelii secundùm Joannem.

Lectio vii. Cap. 3.

In illo tempore: Erat homo ex Pharisæis, Nicodemus nomine, princeps Judæorum. Hic venit ad Jesum nocte, & dixit ei: Rabbi, scimus quia à Deo venisti magister. Et reliqua.

Homilia S. Ambrosii Episcopi. Ex Serm. 55.

Sicut Moyses exaltavit serpentem in deserto, ita exaltari oportet Filium hominis. Unde si affixus serpens ligno filiis Israel contulit sanitatem, quantò magis salutem præstat populis Dominus in patibulo crucifixus? & si figura tantùm profuit, quantum prodesse credimus veritate? Serpens igitur primus crucifigitur. Rectè planè ut quia primus apud Deum peccaverat diabolus, primus Crucis sententiâ feriretur. In ligno enim crucifigitur: rationabiliter factum; ut, quia homo in paradiso per arborem concupiscentiæ deceptus fuerat, nunc idem per ligni arborem salvaretur: atq; eadem materia, quæ causa mortis fuerat, esset remedium sanitatis.

℟.

℟. Dulce lignum, dulces clavos, dulce pondus sustinuit: * Quæ sola digna fuit portare pretium hujus sæculi, alleluja. ℣. Hoc signum Crucis erit in cœlo, cùm Dominus ad judicandum venerit. Quæ sola. Lectio viii.

DEinde post serpentem in Salvatore homo ipse crucifigitur, scilicet ut post auctorem puniatur & facinus. Per primam Crucem vindicatum est in serpentem, per secundam in venena serpentis: hoc est, primùm auctor ipse punitur, deinde ejus malignitas condemnatur. Virus enim, quod persuasione sua in hominem transfuderat, nunc rejicitur, nunc curatur. Nam cùm homo passioni addicitur, non morti traditur, sed mortis in eo facinus emendatur. Hoc enim egit Dominus per hominem, quẽ suscepit; ut, dum innocens patitur, prævaricationis illius diabolicæ in eo inobedientia corrigatur, & deinceps liber à culpa fieret, ac liber esset à morte. Habentes igitur Dominum Jesum, qui nos passione sua liberavit, in ipsum aspiciamus semper, & de ipsius signo speremus nostris vulneribus medicinam.

℟. Sicut Moyses exaltavit serpentem in deserto, ita exaltari oportet Filium hominis: * Ut omnis, qui credit in ipsum, non pereat, sed habeat vitam æternam, alleluja. ℣. Non misit Deus Filium suum in mundum, ut judicet mundum, sed ut salvetur mundus per ipsum. Ut. Gloria Patri. Ut omnis.

Pro SS. martyribus Gordiano & Epimacho. Lectio ix.

GOrdianus judex, cùm ad eum Januarius presbyter ut condemnaretur, sub Juliano Apostata ductus esset, ab eodem in Christiana fide instructus, cum uxore & quinquaginta tribus aliis ex eadem familia Romæ baptizatur. Quare Præfectus, relegato Januario, Gordianum à Clementiano Vicario includi jubet in carcerem: qui postea eumdem Gordianum, vinctum catenis ad se accersitum, cùm à fidei proposito deterrere non posset, plumbatis diu cæsum, capite plecti imperat. Cujus corpus ante Apollinis templum canibus objectum, noctu à Christianis via Latina sepelitur in eadem crypta, in quam reliquiæ beati Epimachi martyris translatæ fuerant ab Alexandria: ubi is diu propter Christi confessionem constrictus in carcere, postremò combustus, martyrio coronatus est. Te Deum.

Festum S. Antonini Episc. & Confess. Semiduplex, transfertur in aliam diem.

Die 14. Septembris.

INFRA OCTAVAM EXALTATIONIS S. CRUCIS.

Die 15. Sept. Secunda die.

Fit de die Octava Nativitatis B. Mariæ, duplex, cum commemoratione Octavæ.

Die 16. Sept. Tertia die.

Fit de Sanctis Cornelio & Cypriano Pontif. mart. semiduplex, cum commem. Octavæ.

Die 17. Sept. Quarta die.

Fit de sacris Stigmatibus in corpore S. Francisci, semiduplex, cum commemor. Octavæ.

Die 18. Sept. Quinta die.

Fit de sancto Thoma de Villanova, semiduplex, cum commemoratione Octavæ.

Die 19. Sept. Sexta die.

Fit de sanctis Januario & sociis, duplex, cum commemoratione Octavæ.

Die 20. Sept. Septima die.

Fit de sanctis Eustachio & sociis, duplex, cum commemoratione Octavæ & Vigiliæ.

Die 21. Sept. In Octava.

Fit de sancto Matthæo Apostolo & Evang: duplex, cum commemoratione diei Octavæ.

INFRA OCTAVAS FESTORUM B. MARIÆ Virginis.

SECUNDA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Augustini Episcopi.

Sermone 18. de Sanctis, in medio.

Lectio iv.

EXultat Maria, & matrem se læta miratur, & de Spiritu sancto se peperisse gaudet: nec quia peperit innupta, terretur: sed quia genuerit, cum exultatione miratur. O fœmina super fœminas benedicta, quæ virum omnino non novit, & virum suo utero circumdedit! Circumdat virum Maria, Angelo fidem dando, quia Heva perdidit virum, serpenti consentiendo. O felix obedientia, ô insignis gratia! quæ dum fidem humiliter dedit, cœli in se opificem corporavit. Hinc promeruit gloriam, quam ipsa postmodùm auxit. Ecce, ait, ex hoc beatam me dicent omnes generationes.

Responsoria variant. pro varietate Festorum.

Lectio v.

O Beata Maria, quis tibi dignè valeat jura gratiarum ac laudum præconia rependere, quæ singulari tuo assensu mundo succurristi perdito? Quas tibi laudes fragilitas humani generis persolvat, quæ solo tuo commercio recuperandi aditum invenit? Accipe itaque quascumque exiles, quascumque meritis tuis impares gratiarum actiones: & cùm susceperis vota, culpas nostras orando excusa. Admitte nostras preces intra sacrarium exauditionis, & reporta nobis antidotum reconciliationis. Lectio vi.

SIt per te excusabile, quod per te ingerimus; fiat impetrabile, quod fida mente poscimus. Accipe quod offerimus, redona quod rogamus, excusa quod timemus: quia tu es spes unica peccatorum. Per te speramus veniam delictorum, & in te Beatissima nostrorum est expectatio præmiorum. Sancta Maria succurre miseris, juva pusillanimes, refove flebiles, ora pro populo, interveni pro clero, intercede pro devoto fœmineo sexu: sentiant omnes tuum juvamen, quicumque celebrant tuam sanctam festivitatem. vel apponatur aliud nomen Festi beatæ Mariæ, de quo fit Officium.

TERTIA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Bernardi Abbatis.

Sermone in c. 12. Apocal. Lectio iv.

NOvum fecit Dominus super terram, ut mulier circumdaret virum, nec alium quàm Christum, de quo dicitur: Ecce vir, Oriens nomen ejus. Novum quoque fecit in cælo, ut mulier sole appareret amicta. Denique & coronavit eum, & vicissim ab eo meruit coronari. Egredimini

filiæ Sion, & videte regem Salomonem in diademate, quo coronavit eum mater sua. Verùm hoc aliàs. Interim sanè ingredimini magis, & videte Reginam in diademate, quo coronavit eam Filius suus. In capite, inquit, ejus corona stellarum duodecim.

Lectio v.

DIgnum planè stellis coronari caput, quod & ipsis longè clariùs micans, ornet potiùs, quàm ornetur ab eis Quidni coronent sidera, quam sol vestit? Sicut dies verni circumdabant eam flores rosarum, & lilia convallium. Nimirum læva sponsi sub capite ejus, & jam dextera illius amplexatur eam. Quis illas æstimet gemmas, quis stellas nominet, quibus Mariæ regium diadema compactum est?

Lectio vi.

QUid ergo sidereum micat in generatione Mariæ? Planè quòd ex regibus orta, quòd ex semine Abrahæ, quòd generosa ex stirpe David. Si id parum videtur, adde quòd generationi illi ob singulare privilegium sanctitatis divinitus noscitur esse concessa: quòd longè antè eisdem patribus cœlitus repromissa, quòd mysticis præfigurata miraculis, quòd oraculis prænuntiata propheticis. Hanc enim sacerdotalis virga, dum sine radice floruit: hanc Gedeonis vellus, dum in medio siccæ areæ maduit: hanc in Ezechielis visione Orientalis porta, quæ nulli umquam patuit, præsignabat.

QUARTA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Joannis Chrysostomi.

Apud Metaphrasten.

Lectio iv

DEi Filius non divitem, aut locupletem aliquam fœminam sibi matrem elegit, sed beatam virginem illam, cujus anima virtutibus ornata erat. Cùm enim beata Maria supra omnem humanam naturam castitatem servaret, propterea Christum Dominum in ventre concepit. Ad hanc igitur sanctissimam Virginem & Dei matrem accurrentes, ejus patrociniis utilitatem assequamur. Itaque quæcumque estis virgines, ad matrem Domini confugite. Illa enim pulcherrimam, pretiosissimam, & incorruptibilem possessionem patrocinio suo vobis conservabit.

Lectio v

MAgnum revera miraculum, fratres dilectissimi, fuit beata semper virgo Maria. Quid namq; illâ majus aut illustri⁹ ullo umquā tempore inventum est, seu aliquando inveniri poterit? Hæc sola cœlum ac terram amplitudine superavit. Quidnam illâ sanctius? Non Prophetæ, non Apostoli, non Martyres, non Patriarchæ, non Angeli, non Throni, non Dominationes, non Seraphim, non Cheruhim, non deniq; aliud quidpiam inter creatas res visibiles aut invisibiles, majus aut excellen-

tius inveniri potest. Eadem ancilla Dei est & mater: eadem virgo & genitrix. Lectio vi.

HÆc ejus mater est, qui à Patre ante omne principium genitus fuit, quem Angeli & homines agnoscunt Dominum rerum omnium. Visne cognoscere quantò Virgo hæc præstantior sit cœlestibus potentiis? Illæ cum timore & tremore assistunt, faciem velantes suam: hæc humanum genus illi offert, quem genuit. Per hanc & peccatorum veniam consequimur. Ave igitur mater, cœlum, puella, virgo, thronus, Ecclesiæ nostræ decus, gloria & firmamentum, assiduè pro nobis precare Jesum Filium tuum & Dominum nostrum: ut per te misericordiam invenire in die judicii, & quæ reposita sunt iis qui diligunt Deum, bona consequi possimus, gratia & benignitate Domini nostri Jesu Christi: cum quo Patri simul & sancto Spiritui gloria, & honor, & imperium nunc & semper in sæcula sæculorum, Amen.

QUINTA DIE.

In secundo Nocturno.

Ex libro sancti Epiphanii Episc. adversus hæreses. Lib. 3. hæresi 78. post medium. Lectio iv.

BEata mater Dei Maria per Hevam significatur, quæ per ænigma accepit, ut mater viventium vocetur. Illa etenim mater viventium vocata est, etiam postquam audivit: Terra es, & in terram reverteris, post transgressionem. Et mirum est, quòd post transgressionem hoc magnum cognomen habuit. Et quod quidem pertinet ad rem sensibilem, ab illa Heva omnis hominum generatio deducta est in terra: hìc autem verè à Maria hæc vita mundo genita est, ut viventem gigneret, & fieret Maria mater viventium. Per ænigma igitur Maria mater viventium appellata est. Lectio v.

HEvæ datum est operire corpus sensibile propter nuditatem sensibilem: Mariæ verò datum est à Deo, ut pareret nobis Agnum & ovem, & ex gloria ipsius Agni & ovis fieret nobis velut à vellere in sapientia per virtutem ipsius indumentum incorruptibilitatis. Heva etiã mortis causa facta est hominibus: per ipsam enim mors ingressa est in mundum: Maria verò causa vitæ, per quam genita est nobis vita, & per hanc Filius Dei advenit in mundum: & ubi abundavit peccatum, ibi superabundavit & gratia: & unde illata est mors, illinc processit & vita, ut vita pro morte fieret: & qui per mulierem nobis vita factus est, mortem ex muliere inductam excluderet Et quoniam illic Heva, cùm adhuc esset virgo, per inobedientiam transgressa est: è contrario per Virginem obedientia gratiæ facta est, annuntiato adventu in carne de cœlo, & vita æterna.

Lectio

Lectio vi.

DE Maria accipitur (liceat mihi hoc dicere) quod scriptum est de Ecclesia: Relinquet homo patrem suum & matrem suam, & adhærebit uxori suæ: & erunt duo in carne una. Sanctus autem Apostolus dicit: Mysterium hoc magnum est, ego autem dico in Christo & Ecclesia. Et vide Scripturarum accuratam dicendi proprietatem, quod de Adam quidem dixit, formavit: de Heva verò non formatam esse, sed ædificatam. Accepit enim, inquit, unam de costis ejus, & ædificavit ipsi in uxorem. Quo ostendat, Dominum quidem de Maria efformasse sibi ipsi corpus, ab ipsa verò costa ædificatam esse Ecclesiam, in eo quòd punctum & apertum est ipsius latus, & mysteria sangvinis & aquæ, pretia redemptionis facta sunt.

SEXTA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Cyrilli Episcopi Alexandrini.

Homilia contra Nestorium.

Lectio iv.

HIlarem video cœtum Sanctorum omnium, qui convenerunt promptis animis, à sancta & Dei matre Maria semper virgine convocati. Laus & gloria sit tibi, sancta Trinitas, quæ omnes nos ad hanc celebritatem convocasti. Sit etiam tibi sancta Dei Mater laus. Tu enim es pretiosa margarita orbis terrarum: tu lampas inextingvibilis, corona virginitatis, sceptrum orthodoxæ fidei, templum indissolubile, continens eum qui nusquam contineri potest; Mater, & virgo; per quam benedictus, qui venit in nomine Domini, in sanctis Evangeliis nominatur.

Lectio v.

PEr te Trinitas sanctificatur, per te Crux pretiosa celebratur & adoratur in toto orbe terrarum. Per te exultat cœlum, lætantur Angeli & Archangeli, fugantur dæmones, & homo ipse ad cœlum revocatur. Per te omnis creatura idolorum errore detenta, conversa est ad agnitionem veritatis & fideles homines ad sanctum Baptisma pervenerunt, atque in toto orbe terrarum constructæ sunt Ecclesiæ.

Lectio vi.

TE adjutrice gentes veniunt ad pœnitentiam. Quid plura? Per te unigenitus Dei Filius, vera illa lux effulsit sedentibus in tenebris & umbra mortis. Per te Prophetæ prænuntiarunt, per te Apostoli salutem Gentibus prædicarunt. Quisnam poterit tuarum laudum præconia explicare, Maria mater & virgo? Hanc fratres dilectissimi, celebremus, ejus Filium Ecclesiæ sponsum immaculatum adorantes: cui honor & gloria in sæcula sæculorum. Amen.

SEPTIMA DIE.

In secundo Nocturno.

Ex Epistola S. Ambrosii Episcopi ad Siricium Papam: Epist. 81. al. 7.

Lectio iv.

De

DE via perversitatis produntur dicere: Virgo concepit, sed non virgo generavit. Potuit ergo virgo concipere, non potuit virgo generare, cùm semper conceptus præcedat, partus sequatur? Sed si doctrinis non creditur sacerdotum, credatur oraculis Christi, credatur monitis Angelorum dicentium: Quia non est impossibile Deo omne verbum. Credatur symbolo Apostolorum, quod Ecclesia Romana intemeratum semper custodit & servat. Audivit Maria vocem Angeli, & quæ ante dixerat: Quomodo fiet istud? non de fide generationis interrogans, respondit posteà: Ecce ancilla Domini, contingat mihi secundùm verbum tuum.

Ex libro S. Hieronymi Presbyteri adversus Jovinianum.

De Apolog. ad Pammachium, pro lib. adversus Jovinianum, in fin. Lectio v.

CHristus virgo, Mater virginis nostri virgo perpetua, mater & virgo. Jesus enim clausis ingressus est ostiis & in sepulchro ejus, quod novum & in petra durissima fuerat excisum, nec anteà quis, nec posteà positus est. Hortus conclusus, fons signatus; de quo fonte ille fluvius manat, juxta Joel, qui irrigat torrentem vel funium, vel spinarum: funium peccatorum, quibus antè alligabamur: spinarum, quæ suffocant sementem patrisfamilias. Hæc est porta Orientalis, ut ait Ezechiel, semper clausa & lucida, operiens in se, vel ex se proferens sancta Sanctorum: per quam sol justitiæ & Pontifex noster secundùm ordinem Melchisedech ingreditur & egreditur.

Ex libro S. Irænei Episcopi & martyris adversus hæreses. Lib. 5. cap. 19. Lectio vi.

IN sua propria veniente Domino, & sua propria eum bajulante conditione, quæ bajulatur ab ipso, & recapitulationem ejusquæ in ligno fuit inobedientiæ, per eam quæ in ligno est, obedientiam faciente, & seductione illa soluta, qua seducta est malè illa, quæ jam viro destinata erat virgo Heva; per veritatem evangelizata est benè ab Angelo jam sub viro virgo Maria. Quemadmodũ enim illa per angelicum sermonem seducta est, ut effugeret Deum, prævaricata verbum ejus: ita & hæc per Angelicum sermonem evangelizata est, ut portaret Deum, obediens ejus verbo. Et sicut illa seducta est, ut effugeret Deum, sic hæc suasa est obedire Deo, ut virginis Hevæ virgo Maria fieret advocata. Et quemadmodum adstrictum est morte genus humanum per virginem, solvatur per virginem, æqua lance disposita virginalis inobedientia per virginalem obedientiam.

IN DIE OCTAVA.

In secundo Nocturno.

De Expositione S. Gregorii Papæ in libros Regum. In 1. Regum 1. Lectio iv.

FUit vir unus de Ramathaim Sophim, de monte Ephraim. Potest hujus montis nomine beatissima

tissima semper virgo Maria, Dei genitrix, designari. Mons quippe fuit, quæ omnem electæ creaturæ altitudinem, electionis suæ dignitate transcendit. An non mons sublimis Maria, quæ ut ad conceptionem æterni Verbi pertingeret, meritorum verticem supra omnes Angelorum choros, usq; ad solium Deitatis erexit? Huj9 enim montis præcellentissimam dignitatem Isaias vaticinans, ait: erit in novissimis diebus præparatus mons domus Domini in vertice montiũ. Mons quippe in vertice montium fuit, quia altitudo Mariæ supra omnes Sanctos refulsit.

Ex Epistola S. Leonis Papæ ad Pulcheriam Augustam. Epist. 13. ante med. Lectio v.

SAcramentum reconciliationis nostræ ante tempora æterna dispositum, nullæ implebant figuræ: quia nondum supervenerat Spiritus sanctus in Virginem, nec virtus Altissimi obumbraverat ei, ut & intra intemerata viscera, ædificante sibi Sapientia domum, Verbum caro fieret, & forma Dei ac forma servi in unam conveniente personam, Creator temporum nasceretur in tempore, & per quem facta sunt omnia, ipse inter omnia gigneretur. Nisi enim novus homo, factus in similitudinem carnis peccati, nostram susciperet vetustatem, & consubstantialis Patri, consubstantialis esse dignaretur & Matri, naturámque sibi nostram solus à peccato liber uniret; sub jugo diaboli generaliter teneretur humana captivitas.

De Expositione S. Basilii Episcopi in Isaiam Prophetam. In cap. 8. post initium. Lectio vi.

ACcessit, inquit, ad Prophetissam & in utero accepit, & peperit Filium. Quòd Maria Prophetissa fuerit, ad quam proximè accessit Isaias per prænotionem spiritûs, nemo contradixerit, qui sit memor verborum Mariæ, quæ prophetico afflata spiritu elocuta est. Quid enim ait? Magnificat anima mea Dominum: & exultavit spiritus meus in Deo salutari meo: quia respexit humilitatem ancillæ suæ: Ecce enim ex hoc beatam me dicent omnes generationes. Quod si animum accomodaveris universis ejus verbis, non utique contentiosè negaveris eam fuisse Prophetissam, quòd Domini Spiritus in eam supervenerit, & virtus Altissimi obumbraverit ei.

Die 2. Februarii.

INFRA OCTAVAM PURIFIC. B. MARIÆ.

Ave Regina cœlorum. non dicitur; nisi in fine completorii ultimæ diei Octavæ, vel in qua terminatur Octava, si intra eam occurrat Feria quarta Cinerum.

Die 3. Februarii. Secunda die.

In secundo Nocturno.

Per totam hanc Octavam in secundo Nocturno leguntur Lectiones, ut infra Octavas festorum B. Mariæ, 21. cum sequentibus Responsoriis.

℟. iv. Simeon justus, & timoratus expectabat redemptionem Israel: * Et Spiritus S. erat in eo. ℣. Responsum accepit Simeon à Spiritu sancto, non visurum se mor-

mortem, nisi videret Christum Dominum. Et Spiritus.

℟. v. Responsum accepit Simeon à Spiritu sancto, non visurum se mortem, nisi videret Christum Domini: * Et benedixit Deum, & dixit: Nunc dimittis servum tuum in pace, quia viderunt oculi mei salutare tuum, Domine. ℣. Cùm inducerent puerum Jesum parentes ejus, ut facerent secundùm consvetudinem legis pro eo: ipse accepit eum in ulnas suas. Et benedixit.

℟. vi. Cùm inducerent puerum Jesum parentes ejus in templum, ut facerent secundùm consvetudinem legis pro eo, accepit eum Simeon in ulnas suas & benedixit Deum, dicens: * Nunc dimittis Domine servum tuum in pace. ℣. Suscipiens Simeon puerum in manibus exclamavit, dicens. Nunc. Gloria Patri. Nunc.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 2.

IN illo tempore: Postquam impleti sunt dies purgationis Mariæ secundùm legem Moysi, tulerunt Jesum in Jerusalem, ut sisterent eum Domino, sicut scriptũ est in lege Domini. Et reliqua.

Homilia sancti Joannis Chrysostomi.

Est Oratio 7. inter 17. Declam. Patrum, circa medium.

TAmetsi virgo nulla purgatione egeret: attamen, ne lex calcari videretur, adduxerunt puerum Jesum in Jerusalem, ut sisterent eum Domino, sicut scriptum est in lege Domini. Ubi corporeæ expiationis mentio habetur, ibi lex Moysi tribuitur: ubi verò oblationis sanctæ, ibi, sicut in lege Domini scriptum est, dicitur. Hoc autem discrimẽ ea de causa non constituitur, quasi lex Moysis non sit lex Domini (quidquid enim Propheta Spiritu sancto afflatus, de re quapiam differens loquitur, Domin⁹ suggerit) nihilominus, quod expiatio corporeum typum præseferret, Moysis sanctio appellatur.

℟. Suscipiens Jesum in ulnas suas Simeon: exclamavit, & dixit: * Tu es verè lumen ad illuminationem Gentium, & gloriam plebis tuæ Israel. ℣. Cùm inducerent puerum Jesum parentes ejus & ipse accepit eum in ulnas suas, & benedixit Deum, & dixit. Tu es.

Lectio viii.

COntra verò, quod omne primogenitum Domino sisteretur, Evangelista, quod primò ex utero enatum erat, honorans, secundùm legem Domini sisti perhibet. Sicut scriptum est in lege Domini: Omne masculinum adaperiens vulvam, sanctum Domino vocabitur. Hoc decretum, & hæc lex, totaque decreti & legis ratio & causa ob eum posita est, qui uterum aperturus erat. Nulla enim sive brutorum animantium, sive hominum primogenita comperta sunt umquam, quæ aperirent vulvam; quare tantũ primogenita erant. Quem autem

autem virgo peperit, is solus uterum aperuit.

℟. Senex puerum portabat: puer autem senem regebat: * Quem virgo concepit, virgo peperit, virgo post partum, quem genuit, adoravit. ℣. Accipiens Simeon puerum in manibus, gratias agens benedixit Dominum. Quem Gloria Patri. Quem.

Nona Lectio de S. Blasio Episcopo.

Die 4. Februarii. Tertia die.

Fit de S. Andrea Corsino Episc. & Conf. Duplex, cum commem. Octavæ.

Die 5. Februarii. Quarta die.

Fit de S. Agatha virg. & mart. Duplex, cum commem. Octavæ.

Die 6. Februarii. Quinta die.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 2.

IN illo tempore: Postquam impleti sunt dies purgationis Mariæ secundùm legem Moysi, tulerunt Jesum in Jerusalem, ut sisterent eum Domino, sicut scriptum est in lege Domini. Et reliq.

Homilia venerabilis Bedæ Presbyt.

Tom. 7. in die Purificationis Deiparæ.

PRæcepit Dominus in lege; ut, qui posset, agnum pro filio vel filia simul & turturem sive columbam offerret; qui verò non sufficeret ad offerendum agnum, duos jam turtures, vel duos columbæ pullos offerret. Ergo Dominus noster per omnia memor salutis, non solùm homo fieri, cùm Deus esset; sed etiam cùm dives esset, pauper fieri dignatus est pro nobis, ut nos sua paupertate simul & humanitate, divitiarum & divinitatis suæ donaret esse participes.

℟. Suscipiens. 24. Lectio viii.

SEd libet paulisper intueri, cur hæ maximè volucres in hostiam Domini jubentur offerri. Nam & Abraham Patriarcha tantò ante legem has in holocaustum Domini legitur obtulisse: & in plerisque legis cæremoniis, qui mundandus esset, per has jubebatur mundari. Columba ergo simplicitatem, turtur indicat castitatem: quia & columba simplicitatis, & castitatis amator est turtur; ita ut si conjugem casu perdiderit, non aliam ultrà quærere curet. Meritò ergo turtur & columba Domino offeruntur in hostiam, quia nimirum simplex & pudica fidelium conversatio gratum est illi sacrificium justitiæ. ℟. Senex. suprà

Nona Lectio de S. Dorothea.

Die 7. Februarii. Sexta die.

Fit de S. Romualdo Abbate, Dupl. cum commem. Octavæ.

Die 8. Februarii. Septima die.

Fit de S. Joanne de Matha Confess. duplex, cum commem. Octavæ.

Die 9. Februarii. In die Octava.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 2.

IN illo tempore: Postquam impleti sunt dies purgationis Mariæ secundum legem Moysi, tulerunt Jesum in Jerusalem, ut sisterent eum Domino, sicut scriptum est in lege Domini. Et reliq.

Homilia S. Joannis Chrysostomi.

Ex orat. 7. inter 17. Declam. Patrum.

LUmen ad revelationem Gentium. Cur lumen? quia Gentes in tenebris versabantur, & quia rursum obscurata, tetrisque pec-

peccatorum tenebris obducta, per illud illustranda, & expianda erant. Et gloriam plebis tuæ Israel. Hìc gloria, illic revelatio. Hìc doctrinæ initium, illic disciplinæ persecutio. Ast objecerit hìc fortè quispiam: dic quæso, ubinam sunt Isràëlitæ? Ecce habes Petrum, habes Paulum, habes Joannem, habes tria millia, habes quinque millia, habes Ecclesiam Jerosolymitanam, habes eos præterea Judæos, qui inter Gentes dispersi fidem susceperant.

℟. Suscipiens Jesum. 24.

Lectio viii.

ITaque asservabatur in populo illo fidei semen, neque simul universus pessum ivit, absit: neque simul omnes Judæi in interitum ruerunt, sed plurimi. Neque id mirum: nam & nunc quoque infelici hac rerum constitutione, beataque vocatione, multi quidem sunt vocati, pauci verò electi. Non totus itaque populus ille simul interiit, non totus depravatus est, non totus in infidelitate permansit, non totus persecutus est Apostolos. Crediderunt enim per Apostolos simul tria millia, extra mulieres & parvulos, & facta est Jerosolymis Ecclesia admodum numerosa. ℟. Senex. 25.

Nona Lectio de S. Apollonia.

Die 2. Julii.

INFRA OCTAVAM VISITATIONIS B. MARIÆ.

In die festo, si sit primæ classis, Lectio vii. de Homilia S. Ambrosii erit, ut in Breviar. Lectio viii. terminetur ad illa verba, Numerum custodisse, Lectio ix. Non enim sola. usque ad finem, omissâ Lectione SS. Processi, &c. martyrum.

Die 3. Julii. Secunda die.

In secundo Nocturno.

Lectiones secundi Nocturni ut suprà in Festis B. Mariæ. 18. cum sequentibus Responsoriis.

℟. iv. Ecce iste venit saliens in montibus, transiliens colles: Similis est dilectus meus capreæ, hinnulóque cervorum. Exultavit ut gigas ad currendam viam, à summo cœlo egressio ejus. Similis.

℟. v. Congratulamini mihi omnes, qui diligitis Dominum, quia cùm essem parvula, placui Altissimo: * Et de meis visceribus genui Deum & hominem. ℣. Beatam me dicent omnes generationes, quia ancillam humilem respexit Deus. Et de.

℟. vi. Beata quæ credidisti, quoniam perficientur in te quæ dicta sunt tibi à Domino. Et ait Maria: * Magnificat anima mea Dominum. ℣. Venite, & audite, & narrabo quanta fecit Deus animæ meæ. Magnificat. Gloria Patri. Magnificat.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 1. d

IN illo tempore: Exurgens Maria, abiit in montana cum festinatione in civitatem Juda. Et intravit in domum Zachariæ, & salutavit Elisabeth. Et reliqua.

Homilia sancti Ambrosii Episcopi.

Lib. 2. in Lucam, cap. 1.

MOrale est omnibus, ut qui fidem exigunt, fidem astruant. Et ideò Angelus, cùm abscon-

ſcondita nuntiaret, ut fidem aſtrueret exemplo, ſenioris fœminæ ſterilisque conceptum virgini Mariæ nuntiavit: ut poſſibile Deo omne, quod ei placuerit, aſſereret. Ubi audivit hoc Maria, non quaſi incredula de oraculo, nec quaſi incerta de nuntio, nec quaſi dubitans de exemplo, ſed quaſi læta pro voto, religioſa pro officio, feſtina pro gaudio, in montana perrexit. Quò enim jam Deo plena, niſi ad ſuperiora cum feſtinatione contenderet? Neſcit tarda molimina S. Spiritus gratia. ℞. Beatam me dicent omnes generationes: * Quia fecit mihi Dominus magna, qui potens eſt, & ſanctum nomen ejus. ℣. Et miſericordia ejus à progenie in progenies timentibus eum. Quia.

Lectio viii.

DIſcite & vos ſanctæ mulieres ſedulitatem, quam prægnantibus debeatis exhibere cognatis. Mariam, quæ antè ſola in intimis penetralibus verſabatur, non à publico virginitatis pudor, non ab ſtudio aſperitas montium, non ab officio prolixitas itineris retardavit. In montana Virgo cum feſtinatione, Virgo officii memor, injuriæ immemor, affectu urgente, non ſexu, relicta perrexit domo. Diſcite virgines non circumcurſare per alienas ædes, non demorari in plateis, non aliquos in publico miſcere ſermones: Maria in domo ſera, feſtina in publico, manſit apud cognatam ſuam tribus menſibus. ℞. Felix namque es ſacra virgo Maria, & omni laude digniſſima: * Quia ex te ortus eſt ſol juſtitiæ, * Chriſtus Deus noſter. ℣. Ora pro populo, interveni pro clero, intercede pro devoto fœmineo ſexu: ſentiant omnes tuum juvamen, quicumque celebrant tuam ſanctam Viſitationem. Quia ex Gloria Patri. Chriſtus.

Lectio ix.

DIdiciſtis virgines pudorem Mariæ, diſcite humilitatem. Venit propinqua ad proximam, junior ad ſeniorem: nec ſolùm venit, ſed etiam prior ſalutavit. Decet enim, ut quantò caſtior virgo, tantò humilior ſit. Noverit deferre ſenioribus: ſit magiſtra humilitatis, in qua eſt profeſſio caſtitatis. Eſt & cauſa pietatis, eſt etiam norma doctrinæ. Contuendum eſt enim, quia ſuperior venit ad inferiorem, ut inferior adjuvetur: Maria ad Eliſabeth, Chriſtus ad Joannem. Te Deum.

Die 4. Julii. Tertia die.

In tertio Nocturno.

Lectio ſancti Evangelii ſecundùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 1. d

IN illo tempore: Exurgens Maria, abiit in montana cum feſtinatione in civitatem Juda. Et intravit in domum Zachariæ & ſalutavit Eliſabeth. Et reliqua.

De Homilia ſancti Ambroſii Epiſcopi.

Unde ſuprà, paulò poſt.

EXultavit Joannes, exultavit & Mariæ ſpiritus. Exultante Joanne, repletur Eliſabeth: Mariam tamen non repleri ſpiritu, ſed

sed spiritum ejus exultare cognovimus. Incomprehensibilis enim incomprehensibiliter operabatur in Matre: & illa post conceptum repletur, ista ante conceptum. Benedicta tu inter mulieres. Novit sermonem suum Spiritus sanctus, nec umquam obliviscitur. Et prophetia non solùm rerum completur miraculis, sed etiam proprietate verborum.

℟. Beatam. 27. Lectio viii.

QUis est iste fructus ventris, nisi ille, de quo dictum est: Ecce hæreditas Domini, filii; merces, fructus ventris? Hoc est, hæreditas Domini filii sunt qui merces sunt fructus illius, qui de Mariæ ventre processit. Ipse fructus ventris est flos radicis, de quo benè prophetavit Isaias, dicens: Exiet virga de radice Jesse, & flos de radice ejus ascendet. Radix enim est familia Judæorum, virga Maria, flos Christus: qui veluti bonæ arboris fructus pro nostræ virtutis processu nunc floret, nunc fructificat in nobis.

℟. Felix. 27. Lectio ix.

ET unde hoc mihi, ut veniat Mater Domini mei ad me? Non quasi ignorans dicit: scit enim esse Spiritus sancti gratiam & operationem, ut mater Prophetæ à Matre Domini ad profectum sui pignoris salutetur. Sed quasi non humani hoc meriti, sed divinæ gratiæ munus esse cognoscat, ita dicit: Unde hoc mihi? hoc est, quò tantum bonum mihi accidit, ut mater Domini mei veniat ad me? non cognosco meritum. Unde hoc mihi? qua justitia? quibus factis? pro quibus meritis? Non usitata hæc officia fœminarum sunt. Te Deum.

Die 5. Julii. Quarta die.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 1. d

IN illo tempore: Exurgens Maria, abiit in montana cum festinatione in civitatem Juda. Et intravit in domum Zachariæ, & salutavit Elisabeth. Et reliqua.

De Homilia S. Ambrosii Episcopi.

Unde suprà, paulò pòst.

VIdes non dubitâsse Mariam, sed credidisse, & ideò fructum fidei consecutam. Beata, inquit, quæ credidisti. Sed & vos beati, qui auditis, & creditis: quæcumque enim crediderit anima, & concipit, & generat Dei Verbum, & opera ejus agnoscit. Et ait Maria: Magnificat anima mea Dominum. Sit in singulis Mariæ anima, ut Magnificet Dominum: sit in singulis spiritus Mariæ, ut exultet in Deo. Nam etsi secundùm carnem una Mater est Christi, secundùm fidem tamen omnium fructus est Christus.

℟. Beatam. 27. Lectio viii.

OMnis enim anima concipit Dei verbum, si tamen immaculata & immunis à vitiis, intemerato castimoniam pudore custodiat. Quæcumque igitur talis esse potuerit anima; magnificat Dominum, sicut anima Mariæ magnificavit Dominum, & exul-

tavit

tavit spiritus ejus in Deo salutari suo. Non quòd Domino aliquid humana voce possit adjungi, sed quia magnificatur in nobis. Sed Mariæ, quò persona melior, eò prophetia plenior.

℟. Felix. 27. Lectio ix.

NEc otiosum videtur, quod & ante Joannem Elisabeth prophetat, & Maria ante Domini ortum: serpunt enim jam tentamenta salutis humanæ. Nam sicut peccatum à mulieribus cœpit; ita etiam bonum à mulieribus inchoatur: ut fœminæ quoq; muliebria opera deponentes, infirmitati renuntient; & anima, quæ non habet sexum, ut Maria, quæ nescit errorem, religioso imitetur studio castitatem. Te Deum laudamus.

Die 6. Julii. Quinta die.

Fit de die Oct. SS. Apostolorum, cum commemor. Octavæ Visitationis.

Die 7. Julii. Sexta die.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 1. d

IN illo tempore: Exurgens Maria, abiit in montana cum festinatione, in civitatem Juda. Et intravit in domum Zachariæ, & salutavit Elisabeth. Et reliqua.

Homilia venerabilis Bedæ Presbyteri.

Ex Comm. in Luc. lib. 1. c. 3.

NOtandum, quanta Elisabeth animum gratia, Maria intrante ditavit, quem simul de præterito, præsenti, atque futuro, per prophetiæ spiritum illustravit. Dicens enim: Beata, quæ credidisti: apertè indicat, quia verba Angeli, quæ dicta ad Mariam fuerant, per spiritum agnovit. Atq; subjungens, Perficientur ea quæ dicta sunt tibi à Domino, quæ etiã eam in futuro sequerentur, prævidit. Matrem verò Domini sui nominans, quia Redemptorem humani generis in utero portaret, intellexit. ℟. Beatam. 27.

Ex Homil. ejusdem. Lectio viii.

ET quia per temeritatem seductæ mulieris mors in mundum introierat, congruum fuerat, ut in indicium vitæ revertentis mulieres se devotæ humilitatis invicem ac pietatis prævenirent obsequiis. Prior ergo nobis beata Dei Genitrix ad sublimitatem patriæ cœlestis iter ostendit humilitatis, non minùs religionis, quàm castitatis exemplo venerabilis. Siquidem gloria virginei & intemerati corporis qualis sit, vita supernæ civitatis, ad quam suspiramus, insinuat. Quis enim nesciat, virginem Deo consecratam, muliere Deo dedita gradum habere potiorem? Quis dubitet, Matrem Regis æterni jure matri militis præferendam? ℟. Felix. 27. Lectio ix.

INtrat ergo domum Zachariæ atque Elisabeth, quam servum ac præcursorem Domini parituram noverat, salutat: non quasi dubia de oraculo, quod acceperat, sed ut congratulatura de dono, quod conservam accepisse didicerat: non ut verbum Angeli mulieris attestatione probaret,

ſed ut mulieri provectæ ætatis Virgo juvencula miniſterium ſedula impenderet. Aperiente os ad ſalutandum beata Maria, repleta eſt mox Spiritu ſancto Eliſabeth, repletus eſt & Joannes. Aderat namque tempus, quo impleretur Angeli ſermo, quem dixerat, Quia Spiritu ſancto replebitur adhuc ex utero matris ſuæ. Te Deum laudamus.

Die 8. Julii. Septima die.

Fit de S. Eliſabeth Regina Portugalliæ, Semidupl. cum commem. Octavæ.

Die 9. Julii. In die Octava.

In tertio Nocturno.

Lectio ſancti Evangelii ſecundùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 1. d

IN illo tempore: Exurgens Maria, abiit in montana cum feſtinatione, in civitatem Juda. Et intravit in domum Zachariæ, & ſalutavit Eliſabeth. Et reliqua.

Homilia ſancti Bernardi Abbatis.

De Verb. Apoc. c. 12. circa fin.

MIrabatur Eliſabeth perſonam venientis, dicens: Unde hoc mihi, ut veniat Mater Domini mei ad me? Commendabat & vocem ſalutantis, adjiciens: ut facta eſt vox ſalutationis tuæ in auribus meis, exultavit in gaudio infans in utero meo. Et beatificabat fidem credentis. Beata, inquiens, quæ credidiſti. Magna quidem præconia, ſed & devota humilitas, nihil ſibi paſſa retinere, in eum magis univerſa refudit, cujus in ſe beneficia laudabantur.

℟ Beatam. 27. Lectio viii.

TU, inquit, magnificas matrem Domini: ſed, Magnificat anima mea Dominum. In voce mea filium perhibes exultaſſe in gaudio; ſed, Exultavit ſpiritus meus in Deo ſalutari meo: & ipſe quoq; tamquam amicus ſponſi gaudet ad vocem ſponſi. Beatam me eſſe dicis, quæ credidi: ſed credulitatis & beatitudinis cauſa reſpectus eſt ſupernæ pietatis; ut ex hoc magis beatam me dicant omnes generationes, quia ancillam humilem & exiguam reſpexit Deus.

℟. Felix. 27. Lectio ix.

VErumtamen numquid putamus fratres, Eliſabeth ſanctam in eo, quod per Spiritum utique loquebatur, erraſſe? Abſit. Beata planè, quam reſpexit Deus, & beata, quæ credidit. Hic enim magnus divinæ reſpectionis extitit fructus. Ineffabili ſiquidem artificio Spiritus ſuperveniens tantæ humilitati, magnanimitas tanta in ſecretario virginei cordis acceſſit; ut quod videlicet nec humilitas tanta minuit magnanimitatem, nec magnanimitas tanta humilitatem. Sed cùm in ſua æſtimatione tam humilis eſſet, nihilominus & in promiſſionis credulitate magnanimis: ut quæ nihil aliud, quàm exiguam ſeſe reputaret ancillam, ad inſcrutabile Sacramentum nullatenus ſe dubitaret electam, & veram Dei & hominis genitricem crederet mox futuram.

Te Deum laudamus.

INFRA OCTAVAM DEDICAT. B. MARIÆ ad Nives.

Die

Die 6. Augusti. Secunda die.

Fit de Transfigur. Domini, dupl. cum commem. Octavæ.

Die 7. Augusti. Tertia die.

Fit de S. Cajetano Confess. Duplex, cum commem. Octavæ.

Die 8. Augusti. Quarta die.

Fit de SS. Cyriaco &c. mart. Semid. cum commem. Octavæ.

Die 9. Augusti. Quinta die.

In secundo Nocturno.

Per totam hanc Oct. in ii. Noctur. sumuntur Lect. ut infra Octavam Festorum B. Mariæ. 18. cum sequentibus Responsoriis.

℟. iv. Sicut cedrus exaltata sum in Libano, & sicut cypressus in monte Sion: quasi myrrha electa, * Dedi suavitatem odoris. ℣. Et sicut cinnamomum, & balsamum aromatizans. Dedi suavitatem.

℟. v. Quæ est ista quæ processit sicut sol, & formosa tamquam Jerusalem? * viderunt eam filiæ Sion, & beatam dixerunt, & reginæ laudaverunt eam. ℣. Et sicut dies verni circumdabant eam flores rosarum, & lilia convallium. Viderunt.

℟. vi. Ornatam monilibus filiam Jerusalem Dominus concupivit: * Et videntes eam filiæ Sion, beatissimam prædicaverunt, dicentes: * Unguentum effusum nomen tuum.

℣. Astitit regina à dextris tuis in vestitu deaurato, circùmdata varietate. Et. Gloria. Unguentum.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 11.

IN illo tempore: Loquente Jesu ad turbas, extollens vocem quædam mulier de turba dixit illi: Beatus venter: qui te portavit. Et reliqua.

Homilia sancti Irenæi Episcopi & martyris.

Lib. 3. adversus hæreses, cap. 32.

ERrant qui dicunt, Christum nihil ex Virgine accepisse, ut abjiciant carnis hæreditatem, abjiciant autem & similitudinem. Hoc autem dicere est, & putativè apparuisse eum, & tamquam hominem, cùm non esset homo: & factum eum hominem nihil assumentem de homine. Si enim non accepit ab homine substantiam carnis, neque homo factus est, neque filius hominis, & Apostolus Paulus in Epistola, quæ est ad Galatas, manifestè ait: Misit Deus Filium suum factum de muliere.

℟. Felix námque es sacra virgo Maria, & omni laude dignissima: * Quia ex te ortus est Sol justitiæ, Christus Deus noster. ℣. Ora pro populo, interveni pro clero, intercede pro devoto fœmineo sexu: sentiant omnes tuum juvamen, quicumque celebrant tuam sanctam festivitatem. Quia ex te.

Lectio viii.

ET rursus in ea, quæ est ad Romanos, De Filio autem, inquit, ejus, qui factus est ex semine David secundùm carnem, qui prædestinatus est Filius Dei in virtute, secundùm spiritum sanctificationis, ex resurrectione mortuorum Jesu Christi Domini nostri. Cæterùm supervacua est in Mariam descensio ejus. Quid enim in eam descendebat, si nihil inci-

incipiebat ſumere ab ea? Aut ſi nihil ſumpſiſſet ex Maria, numquam eas percepiſſet eſcas, per quas nutritur corpus: nec quadraginta diebus eſuriſſet corpus ejus, ſuam quærens eſcam.

℟. Beatam me dicent omnes generationes: * Quia fecit mihi Dominus magna, qui potens eſt, & ſanctum nomen ejus. ℣. Et miſericordia ejus à progenie in progenies timentibus eum. Quia fecit. Gloria Patri. Quia.

Nona Lect. Homil. Vig. S. Laurentii.

Die 10. Auguſti. Sexta die.

Fit de S. Laurentio martyre.

Die 11. Auguſti. Septima die.

In tertio Nocturno.

Lectio ſancti Evangelii ſecundùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 11. d

IN illo tempore: Loquente Jeſu ad turbas: extollens vocem quædam mulier de turba dixit illi: Beatus venter, qui te portavit. Et reliqua.

Homilia ſancti Auguſtini Epiſcopi.

De ſancta Virginit. cap. 3.

QUid aliud nos docet Dominus, niſi carnali cognationi genus noſtrum ſpirituale præponere: nec inde beatos eſſe homines, ſi juſtis & ſanctis carnis propinquitate junguntur; ſed ſi eorum doctrinæ ac moribus obediendo, atque imitando cohæreſcunt? Beatior ergo Maria percipiendo fidem Chriſti, quàm concipiendo carnem Chriſti. Nam & dicenti cuidam: Beatus venter, qui te portavit: ipſe reſpondit: Imò beati, qui audiunt verbum Dei, & cuſtodiunt illud.

℟. Felix. 31. Lectio viii.

DEnique fratribus ejus, id eſt ſecundùm carnem cognatis, qui non in eum crediderant, quid profuit illa cognatio? Sic & materna propinquitas nihil Mariæ profuiſſet, niſi feliciùs Chriſtum corde, quàm carne geſtaſſet. Ipſa quoque virginitas ejus ideò gratior & acceptior, quia non eam conceptus Chriſtus viro violaturo, quam conſervaret, ipſe præripuit; ſed priuſquam conciperetur, jam Deo dicatam, de qua naſceretur, elegit. ℟. Beatam. 32.

Nona Lectio ſanctorum Tiburtii & Suſannæ.

Die 12. Auguſti. In die Octava.

In tertio Nocturno.

Lectio ſancti Evangelii ſecundùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 11. d

IN illo tempore: Loquente Jeſu ad turbas: extollens vocem quædam mulier de turba dixit illi: Beatus venter, qui te portavit. Et reliqua.

Homilia ſancti Joannis Chryſoſtomi.

In Joann. c. 2. Hom. 20. circa finem.

CUm audieris mulierem illam dicentem: Beatus venter, qui te portavit: & ubera, quæ tu ſuxiſti: deinde Dominum reſpondentem: Quinimò beati, qui audiunt verbum Dei, & cuſtodiunt illud: eâ ſententiâ dictum exiſtima, non quòd matrem negligeret, ſed nihil ei utilitatis matris nomen allaturum oſtenderet, niſi bonitate & fide præſtaret. Quòd ſi Mariæ nihil ſine virtute materna charitas erat profutura, longè minùs nobis patris, fratris, matris,

tris,

tris, filii bonitas, nisi aliquid nostrum afferamus. ℟. Felix. 31.

Lectio viii.

IN nullo namque alio, nisi in solis sui ipsius virtutibus post divinam gratiam de salute cuipiam sperandum est. Nam si id profuturum erat per se Mariæ, profuisset etiam Judæis, quorum consangvineus erat Christus secundùm carnem: profuisset civitati, in qua natus est, profuisset fratribus. Atqui dum fratres rerum suarum curam habuerunt, nihil eis propinquitatis nomen profuit, sed cum reliquo mundo damnati erant. ℟. Beatam me dicent. 32.

Lectio ix.

TUnc autem admirationi esse cœperunt, quando propria claruerunt virtute: patria verò nihil inde consecuta cecidit, & incendio absumpta est: concives miserè interempti periêre: consangvinei secundùm carnem nil ad salutem lucrati sunt, deficiente virtutis patrocinio. Verùm Apostoli ante omnes clarissimi evaserunt, cùm se ad veram & expetendam ejus familiaritatem consvetudinemque per obedientiam contulerunt. Hinc intelligimus, fide semper nobis opus esse, & vita, quæ virtutibus luceat: hæc dumtaxat salvos nos facere poterit. Te Deum.

Festum S. Claræ virg. Duplex, transfertur.

Die 21. Novembris.

INFRA OCTAVAM PRÆSENTATIONIS Beatæ Mariæ virginis.

Lect. secundi Noct. ut infra Oct. festorum B. Mariæ. 18. Responsoria secundi & tertii Noctur. ut infra Oct. S. Mariæ ad Nives. 31.

Die 22. Novembr. Secunda die.

Fit de S. Cæcilia virg. & mart. Dupl. cum commem. Oct.

Die 23. Novembr. Tertia die.

De S. Clemente Papa & mart. Semid. cum commem. Oct.

Die 24. Novembr. Quarta die.

In tertio Nocturno.

Lectio vii. & viii. Homilia S. Irenæi. Errant qui dicunt, &c. ut in v. die infra Oct. S. Mariæ ad Nives. 31. Lectio ix. de S. Chrysogono mart.

Die 25. Novembr. Quinta die.

De S. Catharina virg. & mart. Dupl. cum commem. Octavæ.

Die 26. Novembr. Sexta die.

In tertio Nocturno.

Lect. vii. & viii. de Homil. S. August. Quid aliud, &c. ut in vii. die S. Mariæ ad Nives. 32. Lectio ix. de S. Petro Episc. & mart.

Die 27. Novembr. Septima die.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 11. d

IN illo tempore: Loquente Jesu ad turbas: extollens vocem quædam mulier de turba, dixit illi: Beatus venter, qui te portavit. Et reliqua.

Homilia sancti Joannis Chrysostomi.

In cap. 12. Matth. Homil. 45. post initium.

UNa sola, & vera, & communis nobilitas atque necessitudo cum Christo est, ut voluntatem Dei facias. Hic propinquitatis modus multò melior est atque uberior: idcircò cùm mulier quædam dixisset, Beatus venter, qui te portavit; & ubera, quæ suxisti; non respondit: Nullus me portavit venter, nec ulla ipse ubera suxi: sed, Beati, qui faciunt voluntatem Patris mei. Vides quemadmodum nullibi conjunctionem hanc naturæ hominum

num negat, sed addit semper illam, quæ à virtutibus est.

℟. Felix. 31. Lectio viii.

NOn dixit, se non habere matrem, sed inde matrem quoque suam beatitudinem consecuturam asseruit, si Patris ejus faceret voluntatem. O admirabilem honorem! ô virtutis incredibiles honores! Quò ducitis benè viventes homines! quot mulieres sanctissimam illam Virginem beatificârunt? quot uterum illum admirantur? quot optârunt tales fuisse matres, & cætera contemnere omnia? quid igitur prohibet? ℟. Beatam. 32.

Lectio ix.

ECce namque rectam, atq; facilem viam nobis proposuit, ut non fœminis solùm, verùm etiam viris ad hunc ordinem pervenire liceat; imò verò etiam ad majorem: multò enim propinquiores Deo sunt, qui voluntatem ejus faciunt, quàm qui summa carnis necessitudine conjunguntur. Non ergo simpliciter propinquitatem illam desidera, verùm etiam capesse, magnoq; studio confice, quæ ad hoc desiderium te perducant. Te Deum.

Die 28. Novembris. In die octava.

In tertio Nocturno.

Homilia S. Joannis Chrysostomi. Cùm audieris, ut in die Octava S. Mariæ ad Nives. 32

INFRA OCTAVAM S. MICHAELIS ARCHANG. & sanctorum Angelorum.

Die 29. Septembris.

IN DEDICATIONE S. MICHAELIS ARCHANGELI.

Die 30. Sept. Secunda die.

Fit de S. Hieronymo Confess. & Doctore, dupl. cum commem. Octavæ.

Die 1. Octobris. Tertia die.

In secundo Nocturno.

De Sermone sancti Gregorii Papæ.

Ex Homilia 34. in Evang. Lectio iv.

QUia Angelorum nomina interpretando perstrinximus, superest, ut ipsa officiorum vocabula breviter exequamur. Virtutes etenim vocantur illi nimirum Spiritus, per quos signa & miracula frequentiùs fiunt. Potestates etiam vocantur hi, qui hoc potentiùs cæteris in suo ordine perceperunt, ut eorum ditioni virtutes adversæ subjectæ sint, quorum potestate refrænantur, nec corda hominum tantum tentare prævaleant, quantum volunt.

℟. Hic est Michàél Archangelus, princeps militiæ Angelorum: * Cujus honor præstat beneficia populorum, & oratio perducit ad regna cœlorum. ℣. Archangelus Michàél præpositus paradisi, quem honorificant Angelorum cives. Cujus. Lectio v.

PRincipatus etiam vocantur, qui ipsis quoque bonis Angelorum spiritibus præsunt, qui subjectis aliis dum quæque sunt agenda disponunt, eis ad explenda divina ministeria principantur. Dominationes autem vocantur, qui etiam potestates principatuum dissimilitudine alta transcendunt. Nam principari est inter reliquos priorem existere: dominari verò est etiam subjectos

quosque

quosque possidere. Throni quoque illa agmina sunt vocata, quibus ad exercenda judicia semper Deus omnipotens præsidet. Unde & per Psalmistam dicitur: Sedes super thronum, qui judicas æquitatem.

℟ Venit Michäél Archangelus cum multitudine Angelorum, cui tradidit Deus animas Sanctorum, * Ut perducat eas in paradisum exultationis. ℣. Emitte Domine Spiritum sanctum tuum de cœlis, spiritum sapientiæ & intellectus. Ut.

Lectio vi.

CHerubim quoque plenitudo scientiæ dicitur, & sublimiora illa agmina idcircò Cherubim vocata sunt: quia tantò perfectiori scientia plena sunt, quantò claritatem Dei viciniùs contemplantur. Seraphim etiam vocantur illa spirituum sanctorum agmina, quæ ex singulari propinquitate Conditoris sui incomparabili ardent amore. Seraphim namque ardentes, vel incendentes vocantur: quorum profectò flamma amor est: quia quò subtiliùs claritatem divinitatis ejus aspiciunt, eò validiùs in ejus amore flammescunt.

℟. In tempore illo consurget Michäél, qui stat pro filiis vestris:* Et veniet tempus, quale non fuit, ex quo Gentes esse cœperunt, usque ad illud. ℣. In tempore illo salvabitur populus tuus omnis, qui inventus fuerit scriptus in libro vitæ. Et veniet. Gloria Petri. Et veniet.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 18.

IN illo tempore: Accesserunt discipuli ad Jesum, dicentes: Quis, putas, major est in regno cœlorum? Et reliqua.

Homilia sancti Joannis Chrysostomi

Ex variis in Matth. Homil. 18.

VÆ mundo à scandalis. Mundum istum terrenum locum dicit. Neque verò de cœlo, & terra intelligere debemus mundum, sed mundum hìc intelligamus terrenum; ideò quod dixit Dominus, Regnum meum non est de isto mundo. Si essem de mundo, amaret me mundus; & dicitur ad Apostolos: Vos non estis de mundo. Væ igitur mundo, hoc est terreno loco, ab scandalis: necesse enim est ut veniant scandala, non quia necesse, sed quia mundo necesse ut veniant.

℟. In conspectu Gentium nolite timere: vos enim in cordibus vestris adorate, & timete Dominum: * Angelus enim ejus vobiscū est. ℣. Stetit Angelus juxta aram templi, habens thuribulum aureum in manu sua Angelus.

Lectio viii.

VIdete quod dicimus, subtile est. Si necesse est ut veniant scandala, ergo absque culpa est ille, per quem venit scandalum. Sed nos dicimus scandalum non venit, nisi in terreno mundo. Vis non tibi venire scandalum? noli esse terrenus. Propterea dico, mundus terrenus scandalum habet,

habet, terra ista necesse est ut habeat scandalum. Noli portare terrenum, sed cœlestem, & scandalum non habebis. Verumtamen væ homini illi, per quem scandalum venit.

℟. Michaël Archangelus venit in adjutorium populo Dei: * Stetit in auxilium pro animabus justis. ℣. Stetit Angelus juxta aram templi, habens thuribulum aureum in manu sua. Stetit. Gloria Patri. Stetit.

Nona Lectio de S. Remigio Episc. & Confess.

Die 2. Octobris. Quarta die.

Fit de SS. Angelis Custodibus, dupl. cum commemor. Octavæ.

Die 3. Octobris. Quinta die.

In secundo Nocturno.

De Sermone S. Gregorii Papæ. Lectio iv.

ET sunt nonnulli, qui acceptis, virtutibus, etiam electorum hominum merita transcendunt: cùmque & bonis meliores sunt, electis quoque fratribus principantur: quò ergo isti sortem suam, nisi inter Principatuum numeros accipiunt? Et sunt nonnulli, qui sic in semetipsis cunctis vitiis, omnibúsque desideriis dominantur, ut ipso jure munditiæ dii inter homines vocentur; unde & ad Moysen dicitur: Ecce constitui te Deum Pharaonis: quo ergo isti, nisi inter numeros Dominationum currunt?

℟. Hic est. 34. Lectio v.

ET sunt nonnulli, qui dum sibimetipsis vigilanti cura dominantur, dumque se solicita intentione discutiunt, divino timori semper inhærentes, hoc in munere virtutis accipiunt, ut judicare rectè & alios possint: quid ergo isti, nisi Throni sui conditoris sunt? Vel quò, nisi ad supernarum sedium numeros adscribuntur? Per quos dum sancta Ecclesia regitur, plerumque de quibusdã suis infirmis actibus etiam electi judicantur. Et sunt nonnulli, qui tanta Dei ac proximi dilectione pleni sunt, ut Cherubim jure nominentur. Quia enim Cherubim plenitudo scientiæ dicitur; & Paulo dicente didicimus, quia plenitudo legis est charitas: omnes, qui Dei & proximi charitate cæteris ampliùs pleni sunt, meritorum suorum sortem inter Cherubim numeros perceperunt.

℟. Venit. 35. Lectio vi.

ET sunt nonnulli, qui supernæ contemplationis facibus accensi, in solo conditoris sui desiderio anhelant, nihil jam in hoc mundo cupiunt, solo æternitatis amore pascuntur, terrena quæq; abjiciunt, cuncta temporalia mente transcendunt, amant & ardent, atque in ipso suo ardore requiescunt, amando ardent, loquendo & alios accendunt; & quos verbo tangunt, ardere protinus in Dei amore faciunt. Quid ergo istos, nisi Seraphim dixerim, quorum cor in igne conversum lucet, & urit; quia & mentium oculos ad superna illuminant, & eos compungendo in fletibus vitiorum rubiginem purgant?

℟. In tempore. 35.

In tertio Nocturno.
Lectio sancti Euangelii secundùm Matthæum.
Lectio vii. Cap. 18.

IN illo tempore: Accesserunt discipuli ad Jesum, dicentes: Quis, putas, major est in regno cœlorum? Et reliqua.

Homilia sancti Ambrosii Episcopi.
Sermone 20. tom. 5.

SI diligenter audistis Evangelicam lectionē, intelligere potestis, quæ ministris ac sacerdotibus Dei reverentia debeatur: vel qua ipsos clericos invicem humilitatis sedulitate oporteat prævenire. Ait enim Dominus percontantibus discipulis, quis eorum in regno cœlorum major esset futurus, statuto coràm puerulo: Quicumq; humiliaverit se sicut puer iste, hic major erit in regno cœlorum. Unde intelligimus, quòd humilitate pervenitur ad regnū, simplicitate penetratur ad cœlum. Quisquis ergo cupit divinitatis tenere fastigia, humilitatis ima sectetur.

℟. In conspectu. 35. Lectio viii.

QUod autem ait Evangelica lectio, Qui scandalizaverit unum de pusillis istis, & cætera; pusillos hìc non ætate pueros, sed malitia parvulos dicit. Sicut Apostolus ait: Malitiâ parvuli estote, ut sensibus perfecti sitis. Qui sunt isti, nisi clerici idonei, & monachi religiosi, vel laici? Quisquis igitur his irreverens, aut contumeliosus extiterit, hac velut pœna plectetur, ut informi saxo religato illi ad collum, præcipitetur in mare. Sed videamus, cur scandalizantibus Christianis ista pœna data sit, aut quid sibi velit ipsa sententia: puto enim illam aliquod mysteriū continere.

℟. Michaël. 36. Lectio ix.

QUasi verò non sufficeret in mare homini demergendo saxum qualecumq; non magnum aut enorme, sed molæ asinariæ lapis ei religetur ad collum, ut cum perituro homine pereat res usui necessaria. Sed puto, hoc magis esse, quòd in scripturis asini figura populus gentilium nuncupatur: qui clausis oculis circa ignorantiæ molam erroris sui gyro pertrahitur: & in illa cursûs directione vestigiis sæpè redeuntibus invitus usui laborat alieno. Hic ergo gentilis populus cùm persecutionem Christiano intulerit, hac pœna plectitur, ut cum sua sacrilega mola judicandi sæculi fluctibus demergatur. Te Deum.

Die 4. Octobris. Sexta die.
Fit de S. Francisco, duplex, cum commem. Oct.
Die 5. Octobris. Septima die.
In secundo Nocturno.
De Sermone S. Gregorii Papæ. Lectio iv.

FErtur verò Dionysius Areopagita, antiquus videlicet & venerabilis Pater, dicere, quòd ex minorum Angelorum agminibus foras ad explendum ministerium, vel visibiliter, vel invisibiliter mittuntur, scilicet quia ad humana solatia, aut Angeli, aut Archangeli veniunt, Nam superiora illa agmina ab intimis numquam recedunt, quoniam ea, quæ præeminent, usum exterioris ministerii nequaquam habent,

Huic autem ſenſui & illud creditur non inconvenienter opitulari, quod per Danielem dicitur: Millia millium miniſtrabant ei, & decies millies centena millia aſſiſtebant ei. ℟. Hic eſt. 34. Lectio v.

ALiud namque eſt miniſtrare, aliud aſſiſtere: quia hi adminiſtrant Deo, qui ad nos nuntiando exeunt; aſſiſtunt verò, qui ſic contemplatione intima perfruuntur, ut ad explenda foras opera minimè mittantur. Sed hoc quoque de ipſis agminibus, quæ mittuntur, certum tenemus: quia & cùm ad nos veniunt, ſic exteriùs implent miniſterium, ut tamen numquam deſint interiùs per contemplationem. Et mittuntur igitur, & aſſiſtunt: quia etſi circumſcriptus eſt Angelicus ſpiritus; ſummus tamen Spiritus ipſe, qui Deus eſt, circumſcriptus non eſt. Angeli itaque & miſſi, & ante ipſum ſunt: quia quolibet miſſi veniant, intra ipſum currunt. ℟. Venit 35.

Lectio vi.

SCiendum quoque eſt, quia plerumque ipſi beatorum ſpirituum ordines viciniorum ſibi ordinum vocabula ſortiuntur. Sed idcircò uno eodemque vocabulo communiter non cenſentur, ut ille ordo vocari privato uniuſcujuſque rei nomine debeat, qui hanc in munere pleniùs accepit. Seraphim namque incendium diximus, & tamen ardore conditoris ſimul omnes ardent. Cherubim verò plenitudinem ſcientiæ dicimus, & tamen quis ibi aliquid neſciat, ubi ipſum omnes ſimul fontem ſcientiæ Deum vident? Quæ ergo ex parte ab omnibus habentur, eis in privato nomine data ſunt, qui hæc in munere pleniùs acceperunt. ℟. In tempore. 35.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii ſecundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 18.

IN illo tempore: Acceſſerunt diſcipuli ad Jeſum, dicentes: Quis putas, major eſt in regno cœlorum? Et reliqua.

Homilia ſancti Bernardi Abbatis.

Serm. 2. in feſto S. Michaëlis.

AUdiſtis, fratres, Evangelicam lectionem adverſus eos, qui puſillos ſcandalizant, ſatis terribiliter intonantem. Nemini blanditur Veritas, neminem palpat, nullum ſeducit, apertè denuntians, quoniam væ homini illi, per quem ſcandalum venit. Perire ſiquidem neceſſe eſt hominem, qui charitatem non habet, etiamſi tradiderit corpus ſuum ita ut ardeat. Et hoc dixerim, fratres, ut in ea charitate, & unanimitate, & pace, in qua ſtatis in Domino, ſoliciti ſitis perſeverare & abundare magis. Quæ eſt enim ſpes noſtra, & gaudium noſtrum, & corona gloriæ? nonne unitas & unanimitas veſtra?

℟. In conſpectu. 35. Lectio viii.

IN hoc enim cognoſcunt omnes, etiam Angeli ſancti, quòd Chriſti eſtis diſcipuli, ſi dilectionem habueritis ad invicem. Numquid enim

enim Christi gratia diligemur ab Angelis, si de mutuæ dilectionis inopia cognoverint nequaquam ejus nos esse discipulos? Numquid diligemur ab eis propter nos ipsos, id est, spiritualis naturæ similitudine, si invenimur non diligere humanæ naturæ nostræ consortes? Denique, numquid Angeli diligent nos propter seipsos, & futuram de nobis civitatis suæ restaurationem, si (quod absit) unum, quo solo uniri, & coædificari eis possumus, defuerit glutinum charitatis.

℟. Michaël. 36.

Nona Lectio de SS. Placido, & soc. *Die 6. Octobris.*

Festum S. Brunonis transfertur in aliam diem.

IN DIE OCTAVA.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Bernardi Abbatis.

Serm. 2. in festo S. Mich. Lectio iv.

ANgelorum hodie memoria celebratur, & exigitis debitum pro tanta solemnitate sermonem. Credimus sanè & indubitata fide tenemus, divinâ eos præsentiâ & visione beatos sine fine lætari in bonis Domini; attamen, si multum est ad nos loqui de ea charitate & gloria, qua in semetipsis, imò in Deo suo Angeli sancti nostris omnino supereminent cordibus: de ea loquamur, quam nobis exhibent, gratia & charitate. Neque id cuiquam incredibile videatur, quandoquidem ipse quoque creator & Rex Angelorum venit non ministrari, sed ministrare, & animam suam dare pro multis.

℟. Hic est. 34. Lectio v.

HUjus itaq; tanti ministri gratiâ nihil mirum si dignanter nobis, imò & libenter Angeli sancti ministrent: ipsi enim amant nos, quia nos Christus amavit. Et hæc dixerim, fratres, ut ampliorem erga beatos Angelos fiduciam habeatis, ac proinde familiariùs in omni necessitate vestra eorum invocetis auxilia: sed & digniùs in eorum præsentia conversari, & magis ac magis eorum vobis conciliare gratiam, captare benevolentiam, exorare clementiam studeatis.

℟. Venit Michaël. 35. Lectio vi.

CAvenda nobis eorum offensa & in his maximè exercendum, quibus eos novimus oblectari. Sunt enim plurima, quæ eis placent, & quæ in nobis invenire delectant: ut est sobrietas, castitas, paupertas voluntaria, crebri in cœlum gemitus, & orationes cum lacrymis & cordis intentione. Attamen super omnia hæc unitatem & pacem â nobis exigunt Angeli pacis. Quidni maximè delectentur in his, quæ formam quandam civitatis suæ repræsentant in nobis, ut mirentur Jerusalem novam in terra?

℟. In tempore. 35.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 18.

IN illo tempore: Accesserunt discipuli ad Jesum, dicentes: Quis, putas, major est in regno cœlorum? Et reliqua.

Homilia sancti Joannis Chrysostomi.
Ex Homil. 60. in Matth. circa medium.

Videte, ne contemnatis unum de parvulis istis. Parvulos hic non ætate, sed multorum æstimatione appellavit: pauperes, inquam, ignotos, cæterosque hujusmodi, quos multi contemnunt, qui reverà parvuli non sunt, cùm Creatoris omnium amici sint, quos ipse multò magis venerabiliores facit, dicens: Quia Angeli eorum semper vident faciem Patris mei, qui in cœlis est.

℟. In conspectu. 35. Lectio viii.

Hinc manifestum est, quia omnes Sancti Angelos habent. Apostolus etiam ait de muliere, quoniam velamen debeat habere in capite propter Angelos; & Moyses: Statuit fines Gentium secundùm numerum Angelorum Dei. Hìc verò non de Angelis simpliciter dicitur, sed de Angelis excellentibus atque supremis. Nihil enim aliud designatur, cùm dicit: Faciem Patris mei aspiciunt, quàm summa fiducia eorum, & honor præcipuus.

℟. Michäél. 36. Lectio ix.

Vides, quot quibusque rationibus ad modestiam, & ad curam tenuiorum fratrum nos revocat. Infantem in medio statuit, & dixit: Efficiamini sicut parvuli: & quicumque talem susceperit parvulum, me suscipiet: & quicumque hunc scandalizaverit, extrema luet supplicia: & scandalizantes homines, etiamsi loco manuum atque oculorum nobis essent, abscindere jussit; Angelorum quoque auctoritate, qui hos tenues fratres tutantur, ut eos veneremur, impellit.

Te Deum laudamus.

Die 8. Maji.

IN APPARIT. S. MICHAELIS Archangeli.

Die 9. Maji. Secunda die.

Fit de S. Gregorio Nazianzeno Episcopo & Confess. duplex, cum commemor. Octavæ.

Die 10. Maji. Tertia die.

Fit de S. Antonino Episcopo & Confessore, semiduplex, cum commemoratioe Octavæ.

Die 11. Maji. Quarta die.

In secundo Nocturno.

Tres Lectiones sancti Gregorii Papæ. Quia Angelorum, &c. ut in tertia die infra Octavam Dedicationis 34.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 18.

In illo tempore: Accesserunt discipuli ad Jesum, dicentes: Quis putas, major est in regno cœlorum? Et reliqua.

Homilia sancti Hieronymi Presbyteri.
Lib. 3. Comment. in cap. 18. Matth.

Post inventum staterem, post tributa reddita, quid sibi vult Apostolorum repentina interrogatio, Quis, putas, major est in regno cœlorum? Quia viderant pro Petro & Domino idem tributum redditum, ex æqualitate pretii arbitrati sunt Petrum omnibus Apostolis esse prælatum, qui in redditione tributi Domino fuerat comparatus: ideo interrogant, quis major sit in regno cœlorum. Vidensque Jesus cogitationes eorum, & causas erroris intelligens, vult desiderium gloriæ, humilitatis contentione sana-

ſanare. ℟. In conſpectu. 35.

Lectio viii.

SI autem manus tua, vel pes tuus ſcandalizat te, abſcinde eum, & projice abs te. Neceſſe eſt quidem venire ſcandala: væ tamen ei eſt homini, qui, quod neceſſe eſt ut fiat in mundo, vitio ſuo facit, ut per ſe fiat. Igitur omnis truncatur affectus, & univerſa propinquitas amputatur, ne per occaſionem pietatis unuſquiſque credentium ſcandalis pateat. Si, inquit, ita eſt quis tibi conjunctus, ut manus, pes, oculus, & eſt utilis, atque ſolicitus, & acutus ad perſpiciendum; ſcandalum autem tibi facit, & propter diſſonantiam morum te pertrahit in gehennam: melius eſt, ut & propinquitate ejus, & emolumentis carnalibus careas: ne, dum vis lucrifacere cognatos & neceſſarios, cauſam habeas ruinarum.

℟. Michàël. 36. Lectio ix.

DIco vobis, quia angeli eorum in cœlis ſemper vident faciem Patris mei. Suprà dixerat, per manum, & pedem, & oculum omnes propinquitates, & neceſſitudines, quæ ſcandalum facere poterant, amputandas: auſteritatem itaque ſententiæ, ſubjecto præcepto temperat, dicens: Videte ne contemnatis unum ex puſillis iſtis. Sic, inquit, præcipio ſeveritatem, ut commiſceri clementiam doceam: Quia Angeli eorum in cœlis ſemper vident faciem Patris. Magna dignitas animarum, ut unaquæque habeat ab ortu nativitatis in cuſtodiam ſui Angelum delegatum. Unde legimus in Apocalypſi Joannis: Angelo Epheſi, & reliquarum Eccleſiarum, ſcribe hæc. Apoſtolus quoque præcipit velari capita fœminarum in Eccleſiis propter Angelos. Te Deum.

Die 12. Maji. Quinta die.

Fit de SS. Nereo, &c. mart. Semid. cum commemor. Octavæ.

Die 13. Maji. Sexta die.

In ſecundo Nocturno.

Sermo ſancti Gregorii Papæ.

Ex Homilia 34. in Evang. Lectio iv.

SEd quid prodeſt nobis de Angelicis ſpiritibus iſta perſtringere, ſi non ſtudeamus hæc etiam ad noſtros profectus congrua conſideratione derivare? Quia enim ſuperna illa civitas ex Angelis & hominibus conſtat, ad quam tantum credimus humani generis aſcendere, quantos illic contigit electos Angelos remanſiſſe, ſicut ſcriptum eſt: Statuit terminos Gentium ſecundùm numerum Angelorum Dei; debemus & nos aliquid ex illis diſtinctionibus ſupernorum civium ad uſum noſtræ converſationis trahere, noſque ipſos ad incrementa virtutum bonis ſtudiis inflammare. ℟. Hic eſt, 34.

Lectio v.

QUia enim illuc tanta aſcenſura creditur multitudo hominum, quanta multitudo remanſit Angelorum: supereſt, ut ipſi quoque homines, qui ad cœ-

lestem patriam redeunt, ex ejus agminibus aliquid illuc revertentes imitentur. Distinctè namque conversationes hominum singulorum agminum ordinibus congruunt, ut in eorum sortem per conversationis similitudinem deputentur. Sunt plerique qui parva capiunt, sed tamen hæc eadem parva piè annuntiare fratribus non desistunt; isti itaque in Angelorum numerum currunt.

℟. Venit. 35. Lectio vi.

ET sunt nonnulli, qui divinæ largitatis munere refecti, secretorum cœlestium summa & capere prævalent, & nuntiare: quò ergo isti, nisi inter Archangelorum numerum deputantur? Et sunt alii, qui mira faciunt, signa valenter operantur; quò ergo isti, nisi ad supernarum virtutum sortem, & numerum congruunt? Et sunt nonnulli, qui etiam de obsessis corporibus malignos spiritus fugant, eosq; virtute orationis & vi acceptæ potestatis ejiciunt: quò itaque isti meritum suum, nisi inter Potestatum cœlestiũ numerũ sortiuntur?

℟. In tempore illo. 35.

In tertio Nocturno.

Tres Lectiones Homil. S. Ambrosii. Si diligenter, &c. ut suprà in v. die infra Octavam Dedic. 37.

Die 14. Maji. Septima die.

Lect. ii. Noctur. Fertur verò, &c. ut in vii. die infra Octav. Dedic. 37.

In tertio Nocturno.

Lect. vii. & viii. Audistis, fratres, &c. ut in eadem vii. die 38. ix. Lect. de S. Bonifacio mart.

Die 15. Maji. In die Octava.

Lect. ii. Noctur. Angelorum, &c. ut in die Octav. Dedic. 39.

Lectiones iii. Nocturni. Videte, &c. ut in eadem die Oct. 40.

INFRA OCTAVAS SS. APOSTOLORUM.

Lectiones Propriæ.

Die 30. Novembris.

S. ANDREÆ APOSTOLI.

Die 1. Decembris. Secunda die.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Petri Chrysologi.

Serm. 133. Lectio iv.

BEatus Andreas meritò natus hodie creditur, quando non ad præsentem vitam materno est effusus ex utero, sed conceptu fidei, martyrii partu, cœlestem noscitur generatus ad gloriam; quando non eum materna cunabula suscepêre vagientem, sed superna triumphantem secreta receperunt; quando non infirmum lactis pastum genitricis trahit ex pectore, sed pro rege suo devotissimus miles virtutis sangvinẽ fudit. Vivit, quia mortem cœlestis militiæ bellator occidit.

℟. Homo Dei ducebatur, ut crucifigerent eum: populus autem clamabat voce magna, dicens: * Innocens ejus sangvis sine causa damnatur. ℣. Cùmque ducerent eum, ut crucifigeretur, factus est concursus populorum clamantium, & dicentium. Innocens.

Lectio v.

SEquitur hic moriendo, Dominum æstuans & anhelans, ac toto virtutis gradu Dominicis incumbit hærere vestigiis, ne eum cursus faciat disparem fratri, quem natura similem, vocatio soci-

ſocium, parem gratia ipſá perfecerat. Ad unam vocem Domini, ſicut ille, patrem, patriam, cenſum reliquit; laboribus, opprobriis, itineribus, contumeliis, vigiliis, Chriſti indefeſsè germani ſocietate donavit. Solum eſt, quòd tempore Dominicæ paſſionis fugit: ſed neque hoc impar, quia fugit. Negare autem ſi aliqua putatur culpa, non eſt gravius fugere, quàm negare. Sed tacenda ſunt alia. Æquavit fratres venia, quos ſic diſcreverat culpa.

℟. O bona crux, quæ decorem, & pulchritudinem de membris Domini ſuſcepiſti: accipe me ab hominibus, & redde me magiſtro meo: * Ut per te me recipiat, qui per te me redemit. ℣. Beatus Andreas expanſis manibus ad cœlum orabat, dicens, Salva me bona crux. Ut per.

Lectio vi.

CRucem, quam refugerant, poſtea conjunctis viribus ardenter invadunt; ut, unde reatum ſumpſerant, inde conſcenderent cœlum, inde præmium ſumerent & coronam. Petrus namque Crucem, arborem conſcendit Andreas; ut, qui Chriſto compati geſtiebant, in ſemetipſis figuram formamque ipſius exprimerent paſſionis: & redempti ligno conſummarentur ad palmam. Sic Andreas noſter, etſi cedit ordini, præmio tamen non cedit & labori.

℟. Expandi manus meas tota die in cruce ad populum non credentem, ſed contradicentem mihi: * Qui ambulant vias non bonas, ſed poſt peccata ſua. ℣. Deus ultionum Dominus, Deus ultionum liberè egit: exaltare qui judicas terram, redde retributionem ſuperbis. Qui. Gloria Patri. Qui.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii ſecundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 4.

IN illo tempore: Ambulans Jeſus juxta mare Galilææ, vidit duos fratres, Simonem, qui vocatur Petrus, & Andream fratrem ejus, mittentes rete in mare. Et reliqua.

De Homilia ſancti Gregorii Papæ.

Homilia 5. in Evangelia.

MUltum dimiſit, qui cum re poſſeſſa etiam concupiſcentiis renuntiavit. A ſequentibus tanta dimiſſa ſunt, quanta à non ſequentibus concupiſci potuerunt. Nemo igitur etiam cùm quoſdam conſpicit multa reliquiſſe, apud ſemetipſum dicat: Imitari mundi hujus contemptores volo, ſed quod relinquam, non habeo. Multum, fratres, relinquitis, ſi deſideriis terrenis renuntiatis.

℟. Oravit ſanctus Andreas, dum reſpiceret in cœlum, & voce magna clamavit, & dixit: Tu es Deus meus, quem vidi: ne me patiaris ab impio judice deponi: * Quia virtutem ſanctæ crucis agnovi. ℣. Tu es magiſter meus Chriſtus, quem dilexi, quem cognovi, quem confeſſus ſum; tantummodò

modò in ista voce exaudi me. Quia virtutem. Lectio viii.

EXteriora etenim nostra Domino quantumlibet parva sufficiunt: cor namque, & non substantiam pensat, nec perpendit, quantum in ejus sacrificio, sed ex quanto proferatur. Nam si exteriorem substantiam perpendamus, ecce sancti negotiatores nostri perpetuam Angelorum vitam, datis retibus & navi mercati sunt. Æstimationem quippe pretii non habet, sed tamen regnum Dei tantum valet, quantum habes.

℟. Videns crucem Andreas exclamavit, dicens: O crux admirabilis, ô crux desiderabilis, ô crux, quæ per totum mundum rutilas: * Suscipe discipulum Christi, ac per te me recipiat, qui per te moriens me redemit. ℣. O bona crux, quæ decorem, & pulchritudinem de membris Domini suscepisti. Suscipe. Gloria Patri. Suscipe.

Lectio ix.

VAluit namque Zachæo dimidium substantiæ, quia dimidium aliud ad hoc, quod injustè abstulit, restituendum in quadruplum reservavit. Valuit Petro & Andreæ, dimissis retibus, & navi. Valuit & viduæ duobus minutis. Valuit alteri calicem aquæ frigidæ. Regnum itaque Dei, ut diximus, tantum valet, quantum habes. Te Deum.

Die 2. Decembris. Tertia die.

Fit de S. Bibiana virgine & martyre, Semidupl. cum commem. Octavæ.

Die 3. Decembris. Quarta die.

Fit de S. Francisco Xaverio Confess. Dupl cum commemor. Octavæ.

Die 4. Decembris. Quinta die.

Fit de S. Petro Chrysologo Episcopo & Confess. Duplex, cum commem. Octavæ, Feriæ, ac S. Barbaræ virg. & mart.

Die 5. Decembris. Sexta die.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Bernardi Abbatis.

Sermone 1. longè post principium.

Lectio iv.

BEati Andreæ Apostoli solemnitas hodie celebratur: quam si pia solicitudine perscrutemur, multa inveniemus in ea, quæ ædificent animas nostras. In ipso siquidem conversionis suæ initio magnum nobis perfectæ obedientiæ præstat exemplum: quod quidem Christianis omnibus necessarium. Vis audire perfectæ obedientiæ formam? Vidit Dominus Petrum & Andream mittentes rete in mare, & ait illis: Venite post me, faciam de piscatoribus piscatores: imò prædicatores. At illi continuò, nihil dijudicantes, aut hæsitantes, nihil interrogantes, sine omni mora relictis retibus & navi secuti sunt eum. ℟. Homo Dei. 42.

Lectio v.

AGnoscite fratres, quoniam propter vos scripta sunt hæc, propter vos singulis annis in Ecclesia recitantur; ut discentes veræ obedientiæ formam, castigetis corda vestra in obedientia charitatis. Sola est charitas, quæ obedientiam gratam facit, & acceptabilem Deo. Hilarem quippe datorem diligit Deus. Et item,

Si

Si tradidero, inquit, corpus meum, ita ut ardeam, charitatem autem non habeam, nihil mihi prodest. ℞. O bona crux. 43.

Lectio vi.

VUltis, ut de ipsa quoque beati hujus Apostoli passione, quam nimirum hodie celebramus, loquamur aliquid ad laudem Christi, & ædificationem vestram? Audistis certè, cùm pervenisset beatus Andreas ad locum, ubi crux parata erat, quomodo confortatus sit in Domino, & per spiritum, quem unà cum cæteirs Apostolis in igneis linguis acceperat, verba verè ignea loqueretur. Videns ergo paratam eminus crucem, nequaquam (ut exigere videtur mortalis infirmitas) facies ejus expalluit, non contremuit corpus, nec mens turbata est, non recessit, ut assolet intellectus.

℞. Expandi. 43.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 4.

IN illo tempore: Ambulans Jesus juxta mare Galilææ, vidit duos fratres, Simonem, qui vocatur Petrus, & Andream fratrem ejus, mittentes rete in mare. Et reliqua.

Homilia S. Joannis Chrysostomi.

Ex Homilia 14. in Matth. circa init.

ET Joannes quidem aliter dixit eos vocatos: unde manifestum est, secundam hanc vocationem fuisse, idque ex multis rebus ostenditur. Nam, ibi quidem dicit, quod ad Christum, antequam Joannes in carcerem duceretur, accesserint: hìc verò, postquam ille inciderit in vincula: & ibi quidem, quòd Andreas Petrum; hìc verò quòd Jesus ambos vocet. Et Joannes quidem ait, quòd Jesus venientem ad se Petrum videns, dicit: Tu es Simon filius Jona, tu vocaberis Cephas, quod interpretatur Petrus: Matthæus verò asserit, quòd isto jam nomine vocaretur.

℞. Oravit. 43. Lectio viii.

SEd à loco etiam, ex quo vocati sunt, aliisque multis id scire possibile est, & ab eo, quòd facilè obedierunt vocanti, suaque omnia reliquerunt. Erant quippe sufficienter jam antè prædocti: & ibi quidem Andreas in domum veniens, multaque à Christo audiens invenitur; hìc verò unum audientes, nudumque verbum, confestim sequuntur. Videtur quippe fuisse consequens ut priùs quidem audierint, & secuti sint; postea verò, cùm & Joannem in carcere ligatum, & ipsum secessisse vidissent, reliquisse eos magistrum, atque ad artem propriam revertisse. Sic denique piscantes eos rursus invenit. ℞. Videns. 44.

Lectio ix.

PErpende verò & fidem, & obedientiam vocatorum (cognoscis quàm dulcis sit piscatio) siquidem in medio ipsius operis constituti, cùm illum audissent jubentem, nihil distulerunt, nihil omni-

omnino cunctati sunt; non dixerunt: Revertemur domum, loquemur propinquis; sed cuncta illicò relinquentes fecerunt, quod Eliseus quoque sub Elia legitur implesse. Talem quippe à nobis obedientiam Christus efflagitat, ut neque punctum temporis differamus, etiamsi nos aliquid necessarium urgere videatur.

Te Deum laudamus.

Die 6. Decembris. Septima die.

Fit de sancto Nicolao Episcopo & Confess. Dupl. cum commem. Octavæ.

Die 7. Decembris.

Festum sancti Ambrosii transfertur in aliam diem.

IN DIE OCTAVA.

In secundo Nocturno.

De Sermone sancti Bernardi Abbatis.

In Vigilia sancti Andreæ, in med.

Lectio iv.

Quanta exultatione universæ terræ celebrandum tantæ novitatis miraculum, tam magnificum opus divinæ virtutis! Andreas homo erat similis nobis passibilis, & tam vehementi ardore spiritûs crucem sitiebat, tam inaudito à sæculis gaudio tripudiabat, cùm paratum sibi eminus patibulum conspexisset. O crux, inquit, diu desiderata, & jam concupiscenti animo præparata, securus & gaudens venio ad te, ita ut & tu exultans suscipias me. Videtis, quia non se capit præ magnitudine gaudii? ita, inquit, ut & tu exultans.

℟. Homo 42. Lectio v.

Ergone tanta est exultatio, ut exultet & ipsa crux, nec lethi quidquam habeat, sed totum lætitiæ sit? Aut quis dicat minùs, contra consvetudinem, supra rationem, ultra naturam, crucifixum exultare, quàm crucem? Illi sensum lætitiæ natura negavit; huic, si quid prævalet, gaudium omne exterminat, ingeritque dolorem. Fratres, ignis vibrans est, non lingva loquens: & si lingva, certè ignea est. Carbones sunt ignis illius, quem de excelso Christus miserat in ossibus ejus. Atque utinam desolatorii nobis sint, consumentes & exurentes, quidquid in nobis est carnalis affectionis.

℟. O bona crux. 43.

Lectio vi.

Planè, Beate Andrea, granum sinapis est fides tua, quæ tam insperatum, ubi teri cœpit, cœpit ex se proferre fervorem. Quid si paulò ampliùs tereretur? Quis fervorem illum animus, quis verba illa sustinere posset auditus? Terendum eum putat Ægeas, crucis supplicium minitans: sed non est ita. Accenditur magis in verbo hoc, & liberè clamat: Ego si patibulum crucis expavescerem, crucis gloriam non prædicarem. Meritò proinde crucis amatorem venerantur, quicumque sunt servi crucis: sed ab his ampliorem jure devotionem exigit, qui specialiùs proposuerunt tollere crucem suam.

℟. Expandi 43.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Caput 4.

In

IN illo tempore: Ambulans Jesus juxta mare Galilææ, vidit duos fratres, Simonem, qui vocatur Petrus, & Andream fratrem ejus, mittentes rete in mare. Et reliqua.

Homilia venerabilis Bedæ Presbyteri.
Ex Comment. in Marc. lib. 1. c. 6.

ISti primi vocati sunt, ut Dominum sequerentur. Piscatores & illiterati mittuntur ad prædicandum, ne fides credentium non in virtute Dei, sed eloquentia, atque doctrina putaretur. Quæri autem potest, quomodo binos vocaverit de naviculis piscatores, primò Petrum & Andream, deinde progressus paululùm, alios duos filios Zebedæi, sicut narrant Matthæus & Marcus, cùm Lucas dicat, ambas eorum naviculas impletas magnâ illâ capturâ piscium, sociosque Petri commemoret Jacobum & Joannem filios Zebedæi vocatos ad adjuvandũ, cùm retia plena extrahere non possent. ℟. Oravit. 43.

Lectio viii.

UNde & intelligendum est, hoc primò esse factum, quod Lucas insinuat, nec tunc eos à Domino vocatos, sed tantùm Petro fuisse prædictum, quòd homines esset capturus: quod non ita dictum est, quasi jam pisces numquam esset capturus: nam & post resurrectionem Domini legimus esse piscatos. Dictum est ergo, quòd deinceps capturus esset homines: non dictum est, quòd jam non esset capturus pisces.

℟. Videns. 44. Lectio ix.

UNde secundùm Lucam datur intelligi, eos ad capturam piscium ex more remeasse, ut postea fieret quod Matthæus, & Marcus narrant, quando eos binos vocavit, & ipse jussit, ut eum sequerentur, primò duobus Petro & Andreæ, deinde duobus Zebedæi filiis. Tunc enim subductis ad terram navibus tamquam cura redeundi, sed ita eum secuti sunt, tamquam vocantem, & jubentem, ut sequerentur.

Te Deum laudamus.

Die 25. Januarii.

CONVERSIONIS S. PAULI Apostoli.

INFRA OCTAVAM

Die 26. Januarii. Secunda die.

Fit de S. Polycarpo Episcopo & martyre, Semid. cum commem. Octavæ.

Die 27. Januarii. Tertia die.

Fit de S. Joanne Chrysostomo Episc. & Confess. Duplex, cum commemor. Octavæ.

Die 28. Januarii. Quarta die.

In secundo Nocturno.

De Sermone sancti Augustini Episcopi.
Ex Sermone 14. de Sanctis. Lectio iv.

QUid ergo prostratus audit? Saule, Saule, quid me persequeris? Membris adhuc positis in terra, caput clamabat in cœlo: & non dicebat, Quid persequeris fideles meos? sed, Quid me persequeris? Et ille: Quid me jubes facere? Jam parat se ad obediendum, qui priùs sæviebat ad persequendum. Jam formatur ex persecutore prædicator, ex lupo ovis, ex hoste miles. Ovis audiat quid facere debeat. Cæcus sanè factus, ut interiore luce fulgeret cor ejus. ℟.

℟. Tu es vas electionis ſancte Paule Apoſtole, prædicator veritatis in univerſo mundo:* Per quem omnes Gentes cognoverunt gratiam Dei. ℣. Intercede pro nobis ad Deum, qui te elegit. Per.

Lectio v.

ADductus eſt ad Ananiam, & Ananias interpretatur Ovis. Ecce lupus rapax adducitur ad ovem ſequendam, non rapiendam: & ne rapientem ovis expaveſceret lupum, ipſe paſtor de cœlo, qui omnia faciebat, nuntiavit lupum venturum ovi, ſed non ſæviturum: & tamen tam immanis fama lupum illum præceſſerat, ut non poſſet ovis audito ejus nomine non conturbari. Mira & magna res geritur. Lupo ſævitia interdicitur: lupus ad ovem captivus ducitur. Tanta autem præceſſerat fama lupi raptoris, ut timeret ovis etiam ſub manu paſtoris.

℟. Gratia Dei ſum id quod ſum: * Et gratia ejus in me vacua non fuit, ſed ſemper in me manet. ℣. Qui operatus eſt Petro in Apoſtolatum, operatus eſt & mihi inter Gentes. Et gratia.

Lectio vi.

AB agno pro ovibus mortuo fit ovis ſecura de lupo. Ego, inquit, illi oſtendam, quanta illũ oporteat pati pro nomine meo. Ubi terror? Ubi ſalus? Quod faciebat contra nomen paſtoris, patitur pro nomine paſtoris. O ſævitia, ô miſericordia! Vides illum præparare ferrum: ſecaturus eſt, non pempturus; curaturus, non occiſurus. Sed quo fine? Ipſum, qui patiebatur, audite: Non ſunt condignæ paſſiones hujus temporis ad futuram gloriam, quæ revelabitur in nobis. Ac ſi dicat: Sæviat mundus, fremat mundus, quod poteſt, faciat: quid faciet rei quam accepturi ſumus? Appendo quod patior, contra id quod ſpero. Hoc nunc ſentio, illud credo: & tamen plus eſt quod credo, quàm quod ſentio.

℟. Saulus, qui & Paulus, magnus prædicator,* A Deo confortatus convaleſcebat, & confundebat Judæos. ℣. Oſtendens quia hic eſt Chriſtus Filius Dei. A Deo. Gloria Patri. A Deo.

In tertio Nocturno, Lectio vii. & viii. ſumuntur ex quarta die Octavæ de Communi Abbatum, Homilia S. Joannis Chryſoſtomi. Si centuplum, &c. in Evangel. Ecce nos reliquimus, &c. ut infrà. 257 cum ſequentibus ℟riis, & nona Lectio de S. Agnete ſecundo.

℟. vii. Sancte Paule Apoſtole prædicator veritatis, & doctor Gentium:* Intercede pro nobis ad Deum, qui te elegit, ut digni efficiamur gratia Dei. ℣. Tu es vas electionis ſancte Paule Apoſtole, prædicator veritatis. Intercede.

℟. viii. Damaſci, præpoſitus Gentis Aretæ regis voluit me comprehendere:* Et à fratribus per murum demiſſus ſum in ſporta, * Et ſic evaſi manus ejus in nomine Domini. ℣. Deus & Pater Domini noſtri Jeſu Chriſti ſcit quia non mentior. Et à fratribus. Gloria Patri. Et ſic.

Die 29. Januarii. Quinta die.

Fit de S. Francisco Salesio Episcopo & Confess. Duplex, cum commem. Octavæ.

Die 30. Januarii. Sexta die.

Fit de S. Martina virgine & mart. Semid. cum commem. Octavæ.

Die 31. Januarii. Septima die.

Fit de S. Petro Nolasco Confess. Duplex, cum commem. Octavæ.

Die 1. Februarii.

Festum S. Ignatii transfertur in aliam diem.

IN DIE OCTAVA.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Joannis Chrysostomi.

Serm. de Ferendis reprehensionibus.

Lectio iv.

SAulus autem adhuc spirans minas, & cædem in discipulos Domini. Atqui in epistolis Paulus vocatur: quare ergo nomen mutavit Spiritus sanctus? Quemadmodum dominus, qui servum mercatus est, ostendere volens se dominum servi, nomen illius immutat: ita & Spiritus sanctus fecit, ubi Paulum captivum accepit, vocabulum ejus mutavit, ut etiam inde disceret Paulus, se habere Dominum. Nominum enim impositio dominii signum est, & præcipuum. Volens enim Dominus docere Adamum, quòd eum principem & dominum omnium fecisset, adduxit ad eum omnia animalia, ut videret quid vocaret ea. ℟. Tu es. 48.

Lectio v.

VErùm quam ob causam Spiritus sanctus non statim mutavit nomen Pauli, sed expectavit ad tantum tempus? Si statim converso Paulo mutatum fuisset & nomen ejus, tunc minùs manifesta fuisset ejus conversio, & ad fidem translatio. Nam sicut in famulis usu evenire solet, quòd obscuri fiant, si quàm primùm fugam inierunt, sua nomina mutârint; ita & in Paulo contigisset, si mox ut relictis Judæis ad nos venit, aliud nomen sortitus fuisset: nemo enim scivisset, quòd persecutor ille esset Evangelista. Hinc enim omnes discebant, quòd ille ipse esset, qui priùs fuerat Ecclesiam persecutus. ℟. Gratia. 48.

Longè infrà. Lectio vi.

AGgrediuntur hìc nos quidam dicentes: Et quid mirum, quòd Paulus ad fidem pervenit, cùm Deus vocem illam, quasi funem cervici ejus injecerit, vique ipsum ad se duxerit? Attendite diligenter. Qualis illa vis & necessitas, dic, ô homo? Vocavit eum supernè. Credis omnino quòd vocavit eum supernè? Igitur & te hodie vocat per illam vocem, cur & tu non obedis? Vides non esse necessitatis negotium; nam si necessitas quædam foret, oportebat & te obedire: cùm autem & tu non obedis, manifestum, quòd ille voluntarius obedivit. Multum quidem fecit ad salutem Pauli vocatio: non tamen destituit eum à suis operibus; & suæ propriæ voluntatis laude: neque nocuit ejus libero arbitrio, sed voluntarius advenit ipse, atque sua bona voluntate. ℟. Saulus. 48.

In iii. Noct. ut in die festo de Communi Abbatum. Homil. S. Hieron. Grandis fiducia. &c. ut infrà. 254

Die 24. Februarii.

INFRA OCTAVAM S. MATHIÆ APOSTOLI.

Si hoc festum venerit ante Quadrag. fit de illa Oct. usque ad Fer. iv. Cinerum exclusivè. Lectiones & ℟ia secundi Nocturni de Communi Oct. Apostol. ut infrà. Lect. iii. Noct. Homil. in Evang. **Confiteor tibi Pater, &c.** de Communi plurimorum Martyr. cum Resp. de Communi Oct. Apostolorum. 184

Die 1. Maji.

SS. PHILIPPI & JACOBI Apostolorum.

INFRA OCTAVAM.

Lect. ii. Noct. de Communi Oct. Apost. infrà. ℟. **Lux perpetua.** cum reliq. ut in eodem Communi tempore Pasch. 80

Die 2. Maji. Secunda die.

Fit de S. Athanasio Episcopo & Conf. Duplex, cum commemor. Octavæ.

Die 3. Maji. Tertia die.

De Inventione S. Crucis, duplex, sine commemoratione Octavæ.

Die 4. Maji Quarta die.

Fit de S. Monica Vidua, Duplex, cum commem. Octavæ.

Die 5. Maji. Quinta die.

Fit de S. Pio V. Papa & Confess. Semiduplex, cum commem. Octavæ.

Die 6. Maji.

Fit de S. Joanne ante portam latinam, Duplex, cum commem. Octav.

Die 7. Maji.

Fit de S. Stanislao Episc. & Martyre, Semidupl. cum commem. Octavæ.

Die 8. Maji. In die Octavæ.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundùm Joannem.

Lectio vii. Cap. 14.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Non turbetur cor vestrum. Creditis in Deum, & in me credite. In domo Patris mei mansiones multæ sunt. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini Episcopi.

Tract. 68. in Joann.

QUomodo vadit, & parat locum, si jam multæ mansiones sunt? Aut, si adhuc parandus est, cur non meritò dixisset, Vado parare? An istæ mansiones & sunt, & parandæ sunt? Si quò minùs enim essent, dixisset, Vado parare: & tamen quia ita sunt, ut parandæ sint, non eas vadit parare, sicut sunt: sed si abierit, & paraverit, sicut futuræ sunt, iterùm veniens accipiet suos ad seipsum, & ubi est ipse, sint & ipsi. Quomodo ergo mansiones in domo Patris non aliæ, sed ipsæ, & sine dubio jam sunt sicut parandæ non sunt, & nondum sunt, sicut parandæ sunt?

℟. Ego sum vitis vera, & vos palmites: * Qui manet in me, & ego in eo, hic fert fructum multum, alleluja, alleluja. ℣. Sicut dilexit me Pater, & ego dilexi vos. Qui. Lectio viii.

QUomodo ergo putamus, nisi quomodo etiam Propheta prædicat Deum, quia fecit quæ futura sunt? Non enim ait, Qui facturus est, quæ futura sunt; sed, Qui fecit quæ futura sunt. Ergo & fecit ea, & facturus est ea: nam neque facta sunt, si ipse non fecit; neque futura sunt, si ipse non fecerit. Fecit ergo ea prædestinando, facturus est operando. Sicut discipulos quando elegerit, satis indicat Evangelium, tunc utique quando eos vocavit: & tamen ait Apostolus: Elegit nos ante mundi constitutionem: prædestinando utique, non vocando. Quos autem prædestinavit, illos & vocavit. Sic & mansiones præparavit & præparat; nec alias, sed

ſed quas præparavit, has præparat, qui fecit quæ futura ſunt: quas præparavit prædeſtinando, præparat operando.

℟ Candidi facti ſunt Nazaræi ejus, alleluja: ſplendorem Deo dederunt, alleluja: *Et ſicut lac coagulati ſunt, alleluja, alleluja. ℣. Candidiores nive, nitidiores lacte, rubicundiores ebore antiquo, ſapphiro pulchriores. Et. Gloria Patri, Et. Lectio ix.

SEd quid eſt, quòd ut præpararet abiit, cùm profectò nos ipſos præparet, quòd non faciet, ſi reliquerit? Agnoſco Domine, ut poſſum: nimirum illud ſignificas, quia ut parentur iſtæ manſiones, vivere debet juſtus ex fide. Qui enim à Domino peregrinantur, opus habent ex fide vivere, quia per hanc ad ſpeciem contemplandam parantur. Eat ergo Dominus, & paret locum. Eat ne videatur, lateat ut credatur. Tunc enim locus paratur, ſi ex fide vivatur. Creditus deſideretur, ut deſideratus habeatur. Deſiderium dilectionis præparatio eſt manſionis. Ita Domine, para quod paras: non enim tibi paras, & te nobis paras; quoniam locum paras, & tibi in nobis, & in te nobis. Tu enim dixiſti: Manete in me, & ego in vobis.

Te Deum laudamus.

Feſtum Apparitionis S. Michaëlis Archangeli transfertur in aliam diem.

Die 6. Maji.

INFRA OCTAVAM SANCTI JOANNIS ante Portam Latinam.

Lect. ſecundi Noctur. de Communi Oct. Apoſtol. infra. ℟ Lux perpetua. cum reliquis de eodem Communi tempore Paſchali. 80

Die 7. Maji. Secunda die.

Fit de S. Stanislao Epiſc. & márt. Semid. cum commemor. Octavæ.

Die 8. Maji. Tertia die.

De Apparitione S. Michaëlis Archangeli, Duplex, cum commem. Octavæ.

Die 9. Maji. Quarta die.

De S. Gregorio Nazianzeno Epiſc. & Confeſſ. Duplex, cum commemor. Octavæ.

Die 10. Maji. Quinta die.

Fit de S. Antonino Epiſc. & Confeſſ. Semiduplex, cum commemor. Octavæ.

Die 11. Maji. Sexta die.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii ſecundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 20. c

IN illo tempore: Acceſſit ad Jeſum mater filiorum Zebedæi cum filiis ſuis, adorans & petens aliquid ab eo. Et reliqua.

Homilia ſancti Ambroſii Epiſcopi.

Lib. 5. de Fide ad Gratianum, c. 2. poſt init.

COnſiderate, quæ mater filiorum Zebedæi cum filiis & pro filiis petat: Mater eſt utique cui pro filiorum honore ſolicitæ immoderatior quidem, ſed tamen ignoſcenda menſura votorũ eſt. Atque mater ætate longæva, ſtudio religioſa, ſolatio deſtituta, quæ tunc temporis, quando vel juvanda, vel alenda foret validæ prolis auxilio, abeſſe ſibi liberos patiebatur, & voluptati ſuæ mercedem ſequentium Chriſtum prætulerat filiorum. Qui prima voce vocati à Domino (ut legimus) relictis retibus & patre ſecuti ſunt eum. ℟. Ego ſum. 50.

Lectio viii.

HÆc igitur ſtudio maternæ ſedulitatis indulgentior obſecrabat

crabat Salvatorem, dicens: Ut sedeant hi duo filii mei, unus ad dexteram tuam, & alter ad sinistram in regno tuo. Et si error, pietatis tamen error est. Nesciunt enim materna viscera patientiam: & si voti avara, tamen veniabilis cupiditas, quæ non pecuniæ est avida, sed gratiæ. Nec inverecunda petitio, quæ non sibi, sed liberis consulebat. Matrem considerate, matrem cogitate.

℞. Candidi. 51. Lectio ix.

CONsiderabat Christus matris dilectionem, quæ filiorum mercede grandævam solabatur senectam: & desideriis licèt fessa maternis, charissimorum pignorum tolerabat absentiam. Considerate etiam fœminam, hoc est, sexum fragiliorem, quem Dominus propria nondum confirmaverat passione. Considerate, inquam, Hevæ illius primæ mulieris hæredem, transfusa in omnes immoderatæ cupiditatis successione labentem: quam Dominus adhuc proprio sanguine non redemerat, nondum inolitam affectibus omnium immodici contra fas honoris appetentiam suo Christus cruore diluerat. Hæreditario igitur mulier delinquebat errore. Te Deum laudamus.

Die 12. Maji. Septima die.

Fit de SS. Nereo &c. mart. Semidupl. cum commemor. Octavæ.

Die 13. Maji. In die Octava.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 20. c

IN illo tempore: Accessit ad Jesum mater filiorum Zebedæi cum filiis suis, adorans & petens aliquid ab eo. Et reliqua.

Homilia S. Joannis Chrysostomi.

Homil. 66. in Matth.

NOn turbetur quisquam, si adeò imperfectos dicimus Apostolos fuisse: nondum enim mysterium crucis erat consummatum, nondum gratia Spiritûs in corda ipsorum infusa. Quòd si virtutem ipsorum discere cupis, quales post datam gratiam Spiritûs fuerint, considera, & videbis, omnem ab illis perversam affectionem fuisse superatam. Hac enim de causa eorum modò imperfectio revelatur, ut apertè percipere possis, quales subitò per gratiam effecti fuerunt. Quòd igitur nihil spiritale petebant, nec de cœlesti regno quidquam cogitabant, perspicuum est. Sed tamen inspiciamus etiam quomodo accedant, & quid dicant. Volumus, inquiunt, ut quodcumque petierimus, facias nobis. Ad quod Christus, Quid vultis? respondit: non ignorans certè, sed ut eos respondere cogat, & ulcus detegat, & ita medicamentum apponat.

℞. Ego sum. 50. Lectio viii.

ILli verò cùm erubescerent, & verecundiâ prohiberentur, quoniam humano affectu eò devenerant, seorsum ab aliis discipulis Christum accipientes, interrogaverunt. Progressi sunt enim, inquit, ne illis manifesti fierent: & ita demum ea quæ volebant, dixe-

dixerunt. Volebant autem, ut ego conjicio, quoniam ſuper duodecim ſedes ſeſſuros diſcipulos audierunt, primatum hujus conſeſſus impetrare: & præponi quidem ſe cæteris ſciebant, Petrum verò ſibi præferri formidantes, dicere auſi ſunt: Dic ut unus à dextris, alter à ſiniſtris ſedeat. Et urgent dicentes: Dic. Quid igitur ipſe? Ut ſignificaret eos nihil petere ſpiritale, ſed nec ſcire quidem quid poſtulent: non enim petere auderent, ſi ſcirent: Neſcitis, ait, quid petatis: neſcitis quàm magnum hoc ſit, quàm mirabile, ac ipſas ſuperiores excedens virtutes.

℟. Candidi. 51. Lectio ix.

ET adjecit: Poteſtis bibere calicem, quem ego bibiturus ſum; & baptiſmo, quo ego baptizor, baptizari? Perpendis, quomodo ſtatim ab hac opinione ipſos removit, contraria eis diſſerens. Nam vos, inquit, de honoribus & de coronis mecum agitis: ego verò de luctamine atque ſudore diſſero. Non præmiorum hoc tempus eſt, nec illa gloria mea modò apparebit; ſed cædis ac periculorum tempus præſens eſt. Perſpice autem, qualiter ipſo interrogationis modo & hortatur & allicit. Non enim dixit: Poteſtiſne cædem ſubire? poteſtiſne veſtrum effundere ſanguinem; ſed, Quonam pacto poteſtis bibere calicem? Deinde alliciens, inquit, Quem ego bibiturus ſum: ut ipſa cum eo communicatione laborum promptiores redderentur. Te Deum.

Die 11. Junii.

S. BARNABÆ APOSTOLI.

INFRA OCTAVAM

Lectiones & Reſponſoria ſecundi Nocturni de Communi Octava Apoſtolorum, ut infrà.

80 *Die 12. Junii. Secunda die.*

Fit de S. Joanne à S. Facundo Conf. duplex, cum commem. Octavæ.

Die 13. Junii. Tertia die.

Fit de S. Antonio de Padua Conf. duplex, cum commemor. Octavæ.

Die 14. Junii. Quarta die.

De S. Baſilio Magno Epiſcopo & Confeſſ. duplex, cum commemor. Octavæ.

Die 15. Junii. Quinta die.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii ſecundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 10. b

IN illo tempore: Dixit Jeſus diſcipulis ſuis: Ecce ego mitto vos, ſicut oves in medio luporum. Et reliqua.

Homilia ſancti Hilarii Epiſcopi.

Can. 10. in Matth. circa med.

INſtructos nos ſerpentis prudentiâ monet eſſe oportere. Hunc, antequam Adam traduceret, jam ſapientem Geneſis nuncupavit, & prudentiam ejus malignantis conſilii ordine docuit. Primùm enim animam ſexus mollioris aggreſſus eſt, ſpe deinde illexit, & communionem immortalitatis ſpopondit: & per hæc tanta præmia, opus conſilii & voluntatis ſuæ geſſit. Pari igitur opportunitate introſpecta uniuſcujuſque & natura & voluntate, verborum adhibenda prudentia eſt: ſpes bonorum futurorum revelanda, & cœleſtia perfectæ fidei præmia pro-

proferenda. ℟. Isti sunt. 86.

Lectio viii.

ET quod ille mentitus est, nos prædicemus ex vero, secundùm sponsionem Dei, Angelis similes futuros esse qui credent: ut mentes plebium faciles, & absolutas circumsævientibus licèt lupis & hæreticis, promissis regnorum cœlestium occupemus, & rerum fidem serpentis prudentiâ, columbæ simplicitate tradamus. Monet etiam traditis abesse oportere curam responsionis, sed expectandum potiùs quid Spiritus Dei suggerat. Quia fides nostra omnibus præceptis divinæ voluntatis intenta, ad responsionem scientiæ instruetur; in exemplo habentes Abraham, cui postulato ad hostiam Isaac, non defuit aries ad victimam.

℟. Isti sunt. 86.

Lectio nona de SS. Vito, &c. mart.

Die 16. Junii. Sexta die.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 10. b

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Ecce ego mitto vos sicut oves in medio luporum. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini Episcopi.

Serm. 119. de divers.

AUdîstis, fratres, cùm sanctum Evangeliũ legeretur, quemadmodum Dominus noster Jesus Christus disciplinâ suâ suos corroboraverit, dicens: Ecce ego mitto vos sicut oves in medio luporum. Considerate, fratres mei, quid faciat, si unus lupus inter multas oves veniat: quantacumque sint ovium millia, uno lupo in medio, turbabuntur; & si non omnes laniantur, omnes tamen terrentur. Qualis ergo erat ista ratio, quale consilium, qualis potestas, nec lupum ad oves admittere, sed in lupos oves mittere? Mitto, inquit, vos sicut oves in medio luporum: non ad limites luporum, sed in medio luporum. ℟. Isti sunt qui. 86.

Lectio viii.

ERat ergo luporum agmen, oves paucæ. Cùm enim multi lupi occiderunt paucas oves, conversi sunt lupi, & facti sunt oves. Audivimus ergo quod monuit qui coronas promisit, & agonem præmisit: & quia expectat certantes, adjuvat laborantes. Cujusmodi certamen indixit? Estote, inquit, astuti ut serpentes, & simplices sicut columbæ. Hoc qui intellexerit & tenuerit, securus moritur. Quis autem securus moritur, nisi qui se sic noverit moriturum; ut mors in illo moriatur, vita coronetur? ℟. Isti sunt viri. 86. Lectio ix.

QUapropter, charissimi, exponendum est nobis, quamvis hinc jam sæpiùs dixerimus, quid sit simplices esse ut columbæ, astuti ut serpentes. Si jam simplicitas columbarum indicta est nobis, astutia serpentis quid facit in columbæ simplicitate? Amo in columba, quòd fel non habet; timeo in serpente, quòd vene-

venenum habet. Noli ex omni parte horrere serpentem: habet quod oderis, habet quod imiteris. Serpens enim cùm fuerit senectute prægravatus, & senserit pondus vetustatis, coarctat super cavernam, & ponit tunicam veterem, ut novus exultet. Imitare illum Christiane, qui audis Christum dicentem, Intrate per angustam portam. Et Paulus Apostolus tibi dicit: Exuite veterem hominem cum actibus suis, & induite novum. Te Deum.

Die 17. Junii. Septima die.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 10. b

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Ecce ego mitto vos, sicut oves in medio luporum. Et reliqua.

De Homilia sancti Augustini Episcopi.

Unde suprà.

HAbes ergo quod imiteris in serpente: noli mori pro vetustate, sed pro veritate. Qui moritur pro commodo temporali, pro vetustate moritur: cùm autem exutus fueris omni ista vetustate, imitatus es astutiam serpentis. Imitare & illum in hoc: serva caput tuum, tene apud te Christum. Si fortè aliquis vestrùm advertit aliquando, cùm voluerit colubrum occidere, quomodo pro capite suo totum corpus objicit ictibus ferientis: illud in se feriri non vult, ubi se novit vitam habere. Et Christus vita nostra est: ipse enim dixit: Ego sum via, veritas, & vita. Audi & Apostolum: Caput viri Christus est. Qui ergo Christum servat in se, caput suum servat pro se. ℟. Isti sunt qui. 86.

Lectio viii.

JAm verò quid opus est commendare multis verbis simplicitatem columbarum? cavenda enim erant venena serpentis. Ibi imitatio periclitabatur, ibi erat quod timeretur. Columbam verò securus imitare, attende columbas in societate gaudere: ubique simul volant, simul pascuntur, nolunt esse solæ: communione gaudent, charitatem servant, gemitibus amoris murmurant, osculis filios generant. Nam quando columbæ, quod plerumque advertimus, rixantur de cellulis suis, quodammodo pacata contentio est. Numquid quia rixantur, separantur? simul volant, simul pascuntur, & ipsa inter se pacata est rixa.

℟. Isti sunt viri. 86. Lectio ix.

VIde rixam columbarum. Apostolus dicit: Si quis verbo nostro non obaudit per epistolam, hunc notate, & nolite commisceri cum eo. Ecce rixa: sed attende, quoniam columbarum est rixa, non luporum. Continuò subjecit: Et non ut inimicum existimetis, sed corripite ut fratrem. Columba amat, & quando rixatur: lupus odit, & quando blanditur. Columbarum ergo simplicitatem habentes, astutiam servate serpentum. Te Deũ.

Die 18. Junii. In die Octava.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 10. b

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Ecce ego mitto vos sicut oves in medio luporum. Et reliqua.

Homilia sancti Joannis Chrysostomi.

Homilia 34. in Matth. paulò post init.

DIligenter considera, qui sunt qui hæc ardua & laboriosa adeunt, formidolosi videlicet, & indocti, illiterati, rudes, obscuri quidam homines & ignoti, qui numquam Philosophorum perceperunt instituta, vixque umquam in forum descenderunt, piscatores, & publicani, multis repleti rebus, quæ jure animos eorum possent dejicere. Nam si magnos & claros viros tanta difficultas rerum potuisset commovere, quomodo non potuisset imperitos homines, quibus nullius rei magnæ aliquid venit in mentem? sed non dejecit, neque turbavit: nec id injuria, dicet quispiam: cùm se intelligerent posse leprosos mundare, dæmonia ejicere, ℟. Isti sunt, qui. 85.

Lectio viii.

EGo autem dicere non dubitârim, quia videlicet idipsum jure debebat ipsos conturbare; quoniam, qui tantam potestatem haberent, ut defunctos etiam à morte possent excitare, hi tanta pericula essent subituri, tanta bella gesturi, ad judices vincti deducendi, communis denique totius orbis admonitio futuri. Quæ igitur in omnibus his erat consolatio? sola mittentis virtus. Quocirca ita signanter incepit: Ecce ego mitto vos. Sufficiat hoc vobis ad omnem consolationem, satis sit ad confitendum. Vides, quanta ejus est auctoritas? intelligis, quoniam maxima sit potestas? percipis inexpugnabilē ejus esse virtutem? ℟. Isti sunt viri.

Lectio ix. de SS. Marco, &c. mart. 85.

Die 25. Julii.

S. JACOBI APOSTOLI.

INFRA OCTAVAM

Lect. & ℟. ii. Nocturni de Communi Octava Apostolorum, ut infrà. 80.

Die 26. Julii. Secunda die.

Fit de S. Anna dupl. cum commem. Oct.

Die 27. Julii. Tertia die.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 20.

IN illo tempore: Accessit ad Jesum mater filiorum Zebedæi cum filiis suis, adorans & petens aliquid ab eo. Et reliqua.

Homilia S. Hilarii Episcopi. Can. 20.

NOn sine aliquo momento rerum ita effectum fuisse existimandum est, ut mater filiorum Zebedæi Dominum deprecaretur. Numquid & filiis petendi familiaritas non erat? sed erat gestorum effectibus prophetandum. Itaq; in matre filiorum Zebedæi lex intelligitur, quæ confidentia privilegii sui pro credentibus ex se populis deprecatur: quæ quia superiùs audierat primos novissimos, & novissimos primos futuros; deferri filiis suis orat, ut in Domini regno unus ad dexteram ejus sedeat, alter ad sinistram.

Cui Dominus respondit, nescire eam quid oret. Nihil quidem de gloria Apostolorum ambigebatur, & judicaturos eos sermo superior exposuit.

℟. Isti sunt, qui. 86. Lectio viii.

DEnique in medio sermone, an calicem suum possent bibere interrogat. At illi, qui jam martyrii libertatẽ constantiamq; retinebant, bibituros se pollicentur. Dominus collaudans eorum fidem, ait, martyrio quidem eos secum compati posse; sed lævæ ejus ac dexteræ assidere, aliis à Deo Patre fuisse depositum. Et quidem, quantum arbitramur, ita honor iste aliis est reservatus, quòd tamen nec Apostoli ab eo erunt alieni: qui in duodecim Patriarcharum sede considentes Israélem judicabunt. Ceterùm, ut ratio spiritualis intelligentiæ plena esset, pro duobus Dominum mater oravit. Duæ enim sunt vocationes ex Israel: una discipulorum Joannis, altera Apostolorum & Pharisæorum. Ideò igitur pro duobus oravit, quia Evangelio Christi hæ vocationes geminæ crediderunt. ℟. Isti sunt viri. 86.

Nona Lectio de S. Pantaleone mart.

Die 28. Julii. Quarta die.

Fit de SS. Nazario &c. mart. semidupl. cum commemor. Octavæ.

Die 29. Julii. Quinta die.

De S. Martha virg. semid. cum commem. Oct.

Die 30. Julii. Sexta die.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 20.

IN illo tempore: Accessit ad Jesum mater filiorum Zebedæi cum filiis suis, adorans & petens aliquid ab eo. Et reliqua.

Homilia venerabilis Bedæ Presbyteri.

Post initium.

CRedendum est, quòd illa maximè causa, vel muliebrem matris affectum, vel carnales adhuc discipulorum animos ad hæc postulanda concitaverit, quia meminissent sermonis Domini, cùm ait: Cùm sederit Filius hominis in sede majestatis suæ, sedebitis & vos super sedes duodecim; nossentque se inter discipulos specialiùs à Domino diligi, se specialiùs cum beato Petro conscios sæpè factos arcanorum, quæ ignorarent cæteri, quod frequens sancti Evangelii textus indicat. Hinc est enim, quòd ipsis quoque quomodo Petro, novum ab illo nomen imponitur; ut sicut ille, qui priùs Simon dicebatur, per fortitudinem ac stabilitatem fidei impugnabilis vocabulum Petri meruit; ita & isti Boanerges, hoc est, filii tonitrui vocarentur: quia videlicet & vocem Patris super Dominum in monte clarificatum unà cum Petro audirent, & plura aliis discipulis mysteriorum secreta cognoscerent. ℟. Isti sunt, qui. 86.

Lectio viii.

QUia verò iidem filii Zebedæi promptum gerebant animum ad bibendum calicem Domini, constat eos cum cæteris Apostolis dignitatem sedium quam quærebant, accepisse; non tamen ea distinctione qua petebant, sed

ambo priùs ad sinistram ejus ad tempus, ambo nunc ad dexteram ejus sedere perpetuò meruerunt. A sinistris quippe Christi sedebant, cùm regendis in hac vita fidelium populis Apostolico jure præsiderent, illo nimirum in regno, de quo ipse ait: Regnum Dei intra vos est. Sedent à dextris nunc in illa, quæ mortem nescit, vita, judices mundi cum illo, utramque hanc sedem illis ipso Filio cum patre parante. ℟. Isti sunt. 86.

Nona Lectio de SS. Abdon, & Sennen martyribus, ut in Breviario.

Die 31. Julii. Septima die.

Fit de sancto Ignatio Confess. Dupl. cum commemor. Octavæ.

Die 1. Augusti.

Festum sancti Petri ad Vincula transfertur in aliam diem.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 20. c

IN illo tempore: Accessit ad Jesum mater filiorum Zebedæi cum filiis suis, adorans & petens aliquid ab eo. Et reliqua.

Homilia sancti Hieronymi Presbyteri.

Lib. 3. Comment. in Matth. c. 20.

UNde opinionem regni habet mater filiorum Zebedæi, ut cùm Dominus dixerit, Filius hominis tradetur principibus sacerdotum, & Scribis, & condemnabunt eum morte, & tradent Gentibus ad illudendum, & flagellandũ, & crucifigendum: & ignominiam passionis timentibus discipulis nuntiaret; illa gloriam postulet triumphantis? Hac, ut reor, ex causa, quia post omnia dixerat Dominus: Et tertia die resurget; putavit eum mulier post resurrectionem illicò regnaturum, & hoc quod in secundo adventu promittitur, in primo esse complendum: & aviditate fœminea præsentia cupit, immemor futurorum. ℟. Isti sunt qui. 86.

Lectio viii.

MAter postulat, & Dominus discipulis loquitur: intelligens preces ejus ex filiorum descendere voluntate. Potestis bibere calicem, quem ego bibiturus sum? Calicem in Scripturis divinis intelligimus passionem, juxta illud: Pater, si possibile est, transeat à me calix iste. Et in Psalmo: Quid retribuam Domino pro omnibus, quæ retribuit mihi? Calicem salutaris accipiam, & nomen Domini invocabo. Statimque infert quis iste sit calix: Pretiosa in conspectu Domini mors Sanctorum ejus. ℟. Isti sunt viri. 86.

Nona Lect. de SS. Machab. martyr. ut in Breviario.

Die 2. Augusti.

INFRA OCTAVAM S. PETRI AD VINCULA.

Lectiones ii. Noct. de Communi Oct. Apostolorum, ut infrà 80. cum sequent. Responsor.

℟. iv. Domine si tu es, jube me venire ad te super aquas: * Et extendens manum apprehendit eum, & dixit Jesus: Modicæ fidei, quare dubitasti. ℣. Cùmque vidisset ventum validum venientem, timuit: & cùm cœpisset mergi, clamavit dicens: Domine salvum me fac. Et extendens.

℟. V.

℟. v. Surge Petre, & indue te vestimentis tuis, accipe fortitudinem ad salvandas Gentes: * Quia ceciderunt catenæ de manibus tuis. ℣. Angelus Domini astitit, & lumen refulsit in habitaculo carceris, percussoque latere Petri excitavit eum dicens: Surge velociter. Quia.

℟. vi. Tu es pastor ovium, princeps Apostolorum, tibi tradidit Deus omnia regna mundi: * Et ideò tibi traditæ sunt claves regni cœlorum. ℣. Quodcumque ligaveris super terram, erit ligatum & in cœlis: & quodcumque solveris super terram, erit solutum & in cœlis. Et. Gloria Patri. Et.

Die 2. Augusti. Secunda die.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 16.

IN illo tempore: Venit Jesus in partes Cæsareæ Philippi: & interrogabat discipulos suos, dicens: Quem dicunt homines esse Filium hominis? Et reliqua.

Homilia sancti Hilarii Episcopi.

Comment. in Matth. can. 16. post initium.

DOminus à discipulis requirit, quem se homines esse dicerent: & adjecit, hominis filium. Hæc enim confessionis tenenda ratio est, ut sicut Dei Filium, ita & filium hominis meminerimus: quia alterum sine altero nihil spei tribuit ad salutem. Editis itaque, quæ diversæ de eo erant hominum opinionibus, quid de se ipsi sentiant quærit. Petrus respondit: Tu es Christus Filius Dei vivi. Sed Petrus conditiones propositionis expenderit, Dominus enim dixerat: Quem me homines esse dicunt, filium hominis? Et certè filium hominis, contemplatio corporis præferebat. Sed addendo, Quem me esse dicunt, significavit, præter id quod in se videbatur, esse aliud sentiendum: erat enim hominis filius. Quod igitur de se opinandi judicium desiderabat? Non illud arbitramur, quod de se ipse confessus est: sed occultum erat, de quo quærebatur, in quod se credentium fides debebat extendere.

℟. Ego pro te rogavi Petre, ut non deficiat fides tua: * Et tu aliquando conversus confirma fratres tuos. ℣. Caro & sanguis non revelavit tibi, sed Pater meus, qui est in cœlis. Et tu. Lectio viii.

ET dignum planè confessio Petri præmium consecuta est; quia Dei Filium in homine vidisset. Beatus hic est, qui ultra humanum oculos intendisse & vidisse laudatus est: non id quod ex carne & sanguine erat contuens, sed Dei Filium cœlestis Patris revelatione conspiciens: dignusque judicatus, qui quod in Christo Dei esset, primus agnosceret. O in nuncupatione novi nominis felix Ecclesiæ fundamentum! dignaque ædificatione illius petra, quæ infernas leges, & tartari portas, & omnia mortis claustra dissolveret! O beatus cœli janitor, cujus arbitrio claves

æterni

æterni aditus traduntur, cujus terrestre judicium præjudicata auctoritas sit in cœlo! ut quæ in terris aut ligata sint aut soluta, statuti ejusdem conditionem obtineant & in cœlo.

℟. Quem dicunt homines esse Filium hominis? dixit Jesus discipulis suis. Respondens Petrus, dixit: Tu es Christus Filius Dei vivi: *Et ego dico tibi, quia tu es Petrus, & super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam. ℣. Beatus es Simon Bar-Jona, quia caro & sanguis non revelavit tibi, sed Pater meus, qui est in cœlis. Et ego. Gloria Patri. Et ego.

Lectio ix. S. Stephani Papæ & mart.

Die 3. Augusti. Tertia die.

Fit de Inventione sancti Stephani, semidupl. cum commemor. Octavæ.

Die 4. Augusti. Quarta die.

De sancto Dominico Confess. dupl. cum commemor. Octavæ.

Die 5. Augusti. Quinta die.

De Dedicat. sanctæ Mariæ ad Nives, dupl. cum commem. Octavæ.

Die 6. Augusti. Sexta die.

De Transfiguratione Domini, duplex, cum commemor. Octavæ.

Die 7. Augusti. Septima die.

Fit de sancto Cajetano Confess. dupl. cum commemor. Octavæ.

Die 8. Augusti.

Festum SS. Cyriaci, &c. transfertur in aliam diem.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 16. b.

IN illo tempore: Venit Jesus in partes Cæsareæ Philippi: & interrogabat discipulos suos, dicens: Quem dicunt homines esse Filium hominis? Et reliqua.

Homilia sancti Hieronymi Presbyteri.

Lib. 3. Commentar. in Matth. cap. 16.

PUlchrè interrogat: Quem dicunt homines esse Filium hominis? quia qui de Filio hominis loquuntur, homines sunt: qui verò divinitatem ejus intelligunt non homines, sed dii appellantur. At illi dixerunt: Alii Joannem Baptistam, alii autem Eliam. Miror quosdam interpretes causas errorum inquirere singulorum, & disputationem longissimam texêre, quare Dominum nostrum Jesum Christum alii Joannem putaverint, alii Eliam, alii Jeremiam, aut unum ex Prophetis: cùm sic potuerint errare in Elia & Jeremia, quo modo Herodes erravit in Joanne, dicens: Quem ego decollavi Joannem, ipse surrexit à mortuis, & virtutes operantur in eo.

℟. Ego pro te. 59. Lectio viii.

VOs autem quem me esse dicitis? Prudens lector attende, quòd ex consequentibus, textuque sermonis, Apostoli nequaquam homines, sed dii appellantur. Cùm enim dixisset: Quem dicunt homines esse Filium hominis? subjecit: Vos autem quem me esse dicitis? Illis, quia homines sunt, humana opinantibus; vos qui estis dii, quem me esse existimatis? Petrus ex persona omnium Apostolorum profitetur: Tu es Christus Filius Dei vivi. Deum vivum appellat, ad distinctionem eorum deorum, qui putantur dii, sed mortui sunt,

℟. Quem dicunt. 60.

Lectio

Lectio ix.

RÉspondens autem Jesus, dixit ei: Beatus es Simon Bar-Jona. Testimonio de se Apostoli reddit vicem. Petrus dixerat: Tu es Christus Filius Dei vivi: mercedem recepit vera confessio. Beatus es Simon Bar-Jona. Quare? Quia non revelavit tibi caro & sangvis, sed revelavit Pater. Quod caro & sangvis revelare non potuit, Spiritus sancti gratiâ revelatum est. Ergo ex confessione sortitur vocabulum, quod revelationem ex Spiritu sancto habeat, cujus & filius appellandus sit. Siquidem Bar-Jona in nostra lingva sonat, filius columbæ. Te Deum.

Die 24. Augusti.

S. BARTHOLOMÆI APOST.

Extra Romam.

INFRA OCTAVAM

Lectiones & Responsoria secundi Nocturni de Communi Octava Apostolorum ut infrà. Responsoria tertii Nocturni, ex eodem. 86.

Die 25. Augusti. Secunda die.

Fit de S. Ludovico Confess. Semidupl. cum commemor. Octavæ.

Die 26. Augusti. Tertia die.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 6.

IN illo tempore: Exiit Jesus in montem orare, & erat pernoctans in oratione Dei. Et cùm dies factus esset, vocavit discipulos suos. Et reliqua.

De Homilia sancti Ambrosii Episcopi.

Lib. 5. in Luc. c. 6.

NOn omnis, qui orat, ascendit in montem: est enim oratio, quæ peccatum facit: sed qui benè orat, à terrenis ad superiora progrediens, verticem curæ sublimis ascendit. At ille non ascendit in montem, qui de sæculi divitiis, aut de honore solicitus est: non ascendit in montem, qui fundi jus optat alieni. Ascendit ille, qui Deum quærit: ascendit ille, qui cursus sui Dominica adjumenta deposcit. ℟. Isti sunt qui. 86.

Paulò pòst. Lectio viii.

NOli insidiatrices aperire aures, ut putes filium quasi infirmum rogare, ut impetret quod implere non possit. Potestatis auctor, obedientiæ magister ad præcepta virtutis suo nos informat exemplo. Advocatum, inquit, habemus apud Patrem. Si advocatus est, debet utique pro meis intervenire peccatis. Non ergo quasi infirmus, sed quasi pius obsecrat. Vis scire, quia omnia, quæ velit, possit? & advocatus & judex est: in altero pietatis officium, in altero insigne est potestatis. ℟. Isti sunt viri. 86.

Lectio ix. de S. Zephyrino Papa & mart.

Die 27. Augusti. Quarta die.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 6. b

IN illo tempore: Exiit Jesus in montem orare, & erat pernoctans in oratione Dei. Et cùm dies factus esset, vocavit discipulos suos. Et reliqua.

Homilia venerabilis Bedæ Presbyteri.

Ex lib. 2. Comment. in Luc. cap. 6.

NOtandum, quòd Evangelica & Apostolica scriptura non solùm illos duodecim appellat discipulos Christi, sed & omnes qui

qui in eum credentes magisterio ejus ad regnum cœlorum erudiebantur. Discipuli quippe à à discendo sunt vocati, ex quorum multitudine, quos ipse voluit, elegit, quos & Apostolos nominavit. Apostoli Græcè, Latinè Missi dicuntur. ℟. Isti sunt qui. 86

Lectio viii.

CUjus sacramentum nominis exponens Evangelista Marcus, ait: Et fecit ut essent duodecim cum illo, & ut mitteret eos prædicare Evangelium. Et ipse Dominus dicit: Sicut misit me Pater, & ego mitto vos. Qui benè duodecim sunt electi, ut videlicet mundi salutem, quam verbo prædicarent, suo quoque numero mysticè commendarent.

℟. Isti sunt viri. 86 Lectio ix.

HInc est enim, quia cùm in typo Ecclesiæ Salomon Domino templum conderet, fecit & mare æneum, in quo sacerdotes lavarentur, duodecimque illud boum clunis imposuit, quorum tres Aquilonem, tres Occidentem, tres Meridiem, & tres aspicerent Orientem. Figuraliter insinuans, quoniã Apostoli Apostolorumq; successores cunctas orbis quadrati plagas, fide & confessione sanctæ Trinitatis essent peccatorum labe purgaturi. Te Deum.

Die 28. Augusti. Quinta die.

Fit de sancto Augustino Episcopo & Confess. Dupl. cum comm. Octavæ.

Die 29. Augusti. Sexta die.

De Decollatione sancti Joannis Baptistæ, Dupl. cum comm. Octavæ.

Die 30. Augusti Septima die.

De S. Rosa virg. dupl. cum commem. Oct.

Die 31. Augusti. In die Octavæ.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 6. b

IN illo tempore: Exiit Jesus in montem orare, & erat pernoctans in oratione Dei. Et cùm dies factus esset, vocavit discipulos suos. Et reliqua.

Homilia venerabilis Bedæ Presbyteri.

Ex lib. 2. Comment. in Lucæ c. 6.

BArtholomæus Syrum nomen est, non Hebræum, & interpretatur, Filius suspendentis aquas, hoc est, Filius Dei: qui prædicatorum suorum mentes ad cœlestia contemplanda suspendit, ut quò celsa liberiùs pervolant, eò terrenorum corda feraciùs dictorum suorum guttis inebrient. Unde benè Moyses de Ecclesia mysticè differens, ait: Quia non est terra, ad quam ingredimini possidendam, similis terræ Ægypti, de qua existis, ubi jacto semine in hortorum morem aquæ ducuntur irriguæ, sed de cœlo pluvias expectans, quam Deus suus invisit omni tempore; sæcularis enim sapientia quasi coluber per humum serpit; divina autem de cœlestibus intonat. ℟. Isti sunt qui. 86

Paulò infrà. Lectio viii.

ELecturus Apostolos Dominus in montana subiit, turbas verò docturus ad campestria redit; quia non nisi in humili Christum turbæ videre sufficiunt. Nam hæc est norma, quam secutus Apostolus ait: Non potui vobis loqui quasi spiritalibus, sed

quasi carnalibus. Quasi parvulis in Christo lac vobis potum dedi, non escam; nondum enim poteratis, sed ne nunc quidem potestis. Apostoli autem ipsi secundùm Matthæum quasi perfectiores, & in monte, & aperto Salvatoris ore docti esse narrantur. ℟. Isti sunt viri. &c. Lectio ix.

UBi si quis diligentiùs utrumque velit Evangelistam perscrutari, potest intelligi, cùm in monte duodecim discipulos elegit è pluribus, quos & Apostolos nominavit, quod Matthæus prætermisit, tunc illum habuisse sermonem, quem Matthæus interposuit, & Lucas tacuit, hoc est, in monte. Ac deinde, cùm descendisset in loco campestri habuisse alterum similem, de quo Matthæus tacet, Lucas non tacet: & utrumque sermonem eodem modo esse conclusum; ràròque uspiam vel turbas Dominum ad altiora sequi, vel quempiam debilem invenies in monte curari. Te Deum.

Festum S. Raymundi Nonnati, Duplex, transfertur in aliam diem.

INFRA OCTAVAM
S. BARTHOLOMÆI

Romæ, & ubi celebratur die 25. Augusti.

Lect. & Respons. ii. Noct. de Communi Oct. Apostolorum, infrà. &c.

Die 26. Augusti. Secunda die.

Fit de S. Ludovico Confess. Semid. cum commem. Oct. & S. Zephyrini.

Die 27. Augusti. Tertia die.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 6. b

IN illo tempore: Exiit Jesus in montem orare, & erat pernoctans in oratione Dei. Et cùm dies factus esset, vocavit discipulos suos. Et reliqua.

De Homilia S. Ambrosii Episcopi.
Lib. 5. in Lucam, c. 6.

NOn omnis, qui orat, ascendit in montem: est enim oratio, quæ peccatum facit: sed qui benè orat, à terrenis ad superiora progrediens, verticem curæ sublimis ascendit. At ille non ascendit in montem, qui de sæculi divitiis, aut de honore solicitus est: non ascendit in montem, qui fundi jus optat alieni. Ascendit ille, qui Deum quærit: ascendit ille, qui cursus sui Dominica adjumenta deposcit. ℟. Isti sunt qui. &c.

Paulò pòst. Lectio viii.

NOli insidiatrices aperire aures, ut putes filium quasi infirmum rogare, ut impetret quod implere non possit. Potestatis auctor, obedientiæ magister ad præcepta virtutis suo nos informat exemplo. Advocatum, inquit, habemus apud Patrem. Si advocatus est, debet utique pro meis intervenire peccatis. Non ergo quasi infirmus, sed quasi pius obsecrat. Vis scire, quia omnia quæ velit possit? & advocatus & judex est: in altero pietatis officium, in altero insigne est potestatis. ℟. Isti sunt. &c. Lectio ix.

ELigitur & Judas, non per imprudentiã, sed per providentiam. Quanta est veritas, quam nec adversarius minister infirmat? Quanta moralitas Domini, qui

qui periclitari magis apud nos judicium suum, quàm affectum maluit? Susceperat enim hominis fragilitatem, & ideò nec has partes recusavit infirmitatis humanæ. Voluit deseri, voluit prodi, voluit ab Apostolo suo tradi; ut tu à socio desertus, à socio proditus, moderatè feras tuum errasse judicium, perisse beneficium. Te Deum.

Die 28. Augusti. Quarta die.
Fit de S. Augustino Episc. & Confess. Dupl. cum commemor. Octavæ.

Die 29. Augusti. Quinta die.
De Decol. S. Joannis Baptistæ, dupl. cum commem. Octavæ.

Die 30. Augusti. Sexta die.
Fit de S. Rosa virgine Limana, Duplex, cum commemor. Octavæ.

Die 31. Augusti. Septima die.
Fit de S. Raymundo Nonnato, Duplex, cum commem. Octavæ.

Die 1. Septembris. In die Octava.
In tertio Nocturno.
Lectio S. Evangelii secundùm Lucam.
Lectio vii. Cap. 6. b

IN illo tempore: Exiit Jesus in montem orare, & erat pernoctans in oratione Dei. Et cùm dies factus esset, vocavit discipulos suos. Et reliqua.

Homilia venerabilis Bedæ Presbyteri.
Ex lib. 2. Comment. in Luc. cap. 6.

NOtandum, quòd Evangelica & Apostolica scriptura non solùm illos duodecim appellat discipulos Christi, sed & omnes qui in eum credentes magisterio ejus ad regnum cœlorum erudiebantur. Discipuli quippe à discendo sunt vocati, ex quorum multitudine, quos ipse voluit, elegit; quos & Apostolos nominavit. Apostoli Græcè, Latinè Missi dicuntur. ℟. Isti sunt qui. 86.

Lectio viii.

CUjus sacramentum nominis exponens Evangelista Marcus, ait: Et fecit ut essent duodecim cum illo, & ut mitteret eos prædicare Evangelium. Et ipse Dominus dicit: Sicut misit me Pater, & ego mitto vos. Qui benè duodecim sunt electi, ut videlicet mundi salutem, quam verbo prædicarent, suo quoque numero mysticè commendarent. ℟. Isti sunt viri. 86.

Nona Lectio de S. Ægidio Abbate.

Die 21. Septembris.

S. MATTHÆI APOSTOLI & Evangelistæ.

INFRA OCTAVAM

Lect. & Resp. ii. Noct. de Communi Oct. Evangel. infrà. 87.

Die 22. Septembris. Secunda die.
In tertio Nocturno.
Lectio S. Evangelii secundùm Matthæm.
Lectio vii. Cap. 9. b

IN illo tempore: Vidit Jesus hominem sedentem in telonio, Matthæum nomine. Et ait illi: Sequere me. Et reliqua.

Homilia sancti Joannis Chrysostomi.
Ex Homil. 31. in Matth. initio.

NOn est abs re, grandem Evangelistæ philosophiam admirari, qui anteactam vitam suam non celavit, & nomen suum adscripsit, quod alii mutata appellatione occultaverunt. Sed cur dixit in telonio sedisse? Virtutem vocatis voluit ostendere, qui non imposito adhuc fine pravæ publicanorum conversationi, è medio malorum pelago ipsum abstraxit: sicut beatũ Paulum quoque

que furentem, ac omni rabie ardentem, & ignem Ecclesiæ inferentem reduxit. Vidisti virtutem vocantis: disce nunc vocati obedientiam. ℟. Isti sunt. 86.

Lectio viii.

NOn enim repugnavit, nec ambigendo secum dixit: Putasne publicanum, peccatoremq; me rectè absque fraude vocaverit? non est enim hujuscemodi humilitas laudabilis: sed confestim ita obtemperavit, ut nec domum quidem ad communicandum rem cum suis profectus sit: verùm, sicut piscatores, priùs retibus unà cum navigio, atque patre relictis; sic iste publico officio, & quæstu relicto sequebatur. Sic præparatum animum, atque præmeditatum ostendens, sic ab omni sæculari negotio seipsum eripiens, mirabili hac obedientia testimonium vocanti perhibuit, quòd opportunè ipsum vocaverit.

℟. Isti sunt viri. 86.

Lectio ix. de SS. Mauritio, & sociis martyrib.

Die 23. Septembris. Tertia die.

Fit de S. Lino Papa & mart. Semid. cum commemor. Octavæ.

Die 24. Septembris. Quarta die.

Fit de B. M. V. de Mercede, Duplex, ubi festum ipsius celebratur die xxiv. Septembris, aliàs de Octava ut sequitur.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 9. b

IN illo tempore: Vidit Jesus hominem sedentem in telonio, Matthæum nomine. Et ait illi: Sequere me. Et reliqua.

Homilia sancti Joannis Chrysostomi.

Unde suprà, immediatè.

SEd cur jam, inquies, non de omnibus scripsit, quomodo vocati sunt, sed de Petro, Jacobo, Joanne, atque Philippo solùm, de cæteris verò nihil? Quia isti maximè in humili artificio, atque turpi quæstu versabantur. Quid enim publicano pejus, aut piscaturâ humilius? Philippum etiam non fuisse insignem, à patria ejus planum fieri potest. Idcircò de his maximè scribunt. Qua de causa, cùm laudabilia narrant, suspectos habebis? præsertim cùm multa signa, & miracula breviter transcurrant; Crucis verò patibulum, quod opprobrii plenum esse videbatur, exactissimè prosecuti sunt, discipulorumq; studia, artificia, quæstus, contemptum, & ipsius magistri progenitores, qui turpitudine aliqua detinebantur, magna voce in medium proferunt. ℟. Isti sunt, qui. 86.

Lectio viii.

PAtet ergo, quanta sibi esset cura veritatis, cùm nihil ad gratiam, nihil ad ostentationem ambitiosè conscripserint. Verùm Matthæus, honorem quoque non minimum consecutus est: mensâ enim Domini continuò dignatus, poterat facilè majora quoq; sperare, qui videbat jam se liberè cum Domino conversari: quamvis Jesus non cum illo solùm ad mensam accubuerit, sed aliis quoque cum multis; quod sibi crimini à nobilioribus dabatur, qui peccatores depellendos esse cen-

ſebant: ſed nec ipſum celârunt Evangeliſtæ, quòd ab improbis, atque invidis ad infamiam dicebatur. ℟. Iſti ſunt viri. 86.

Lectio ix.

CONcurrunt autem quaſi ad conſortem artificii multi publicani, quos Matthæus lætitiâ nonparvâ propter acceſſum Chriſti invitavit, Domino ita diſponente, qui omne genus curationis animorum exhibuit, nec diſputando ſolùm, aut ægrotos curando, aut inimicos redarguendo, verùm etiam comedendo, atque bibendo, multos à vitiis ad virtutem reduxit, ut nos doctiores his omnibus efficeret: non eſſe tempus, nec opus, ex quo non poſſimus utilitatem ſubducere. Te Deum.

Die 25. Septembris. Quinta die.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii ſecundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 9. b

IN illo tempore: Vidit Jeſus hominem ſedentem in telonio, Matthæum nomine. Et ait illi: Sequere me. Et reliqua.

Homilia S. Petri Chryſologi. Serm. 28.

MAtthæum de telonio divitem, de uſuris locupletem, lucris ſæculi onuſtum, quòd in Apoſtolatum Chriſtus elegerit, quid dicemus? Hodie Matthæus de ſe ipſo ſic cœpit: Et cùm tranſiret inde Jeſus, vidit hominem. Matthæus publicanus generat nobis non parvam ſuis quæſtionibus quæſtionem, & magnum nobis negotium ſua negotiatione proponit. Quam quæſtionem? quod negotiũ? Deus ſuſcipit pauperes, ſed divites non repellit. Habentes ſuſcipit, & ad ſe attrahit non habentes. Abraham dives, dives Job, David dives: & quid Abraham beatius? quid fortius Job? quid David ſanctius? ℟. Iſti ſunt, qui. 86. Lectio viii.

SEd ad hæc reſpondetur: Fuerunt ſanctis innocentes divitiæ, utpote à Deo datæ, non turpiter acquiſitæ; conceſſæ ad uſum vitæ, non ad mortis uſuram. Matthæum verò publicanum divitiæ ſic cupiditatis publicabant magiſtrum, fornace avaritiæ ſic coquebant, ſic alligabant vinculis cautionum, ſacculorum ponderibus ſic premebant, ut levari ad innocentiam, ad juſtitiam ſurgere, ad virtutem progredi non valeret. Unde & ſedere ejus, erat jam ſubſidere, non ſedere. Hunc ergo talem ad ſua cur vocaverit Chriſtus, cur elegerit ad divina, niſi quæratur altiùs, facit altiſſimam quæſtionem: & non tantùm quæſtionem, ſed & ſcandalum; ſicut illo tempore circumſtantium patefecit intentio.

℟. Iſti ſunt viri. 86. Lectio ix.

QUomodo enim infirmitas non laboraret humana, quãdo videbat apud Chriſtum pecuniam ſic valere, ut daret fraudulento fidem, venali gratiam, cupiditatis magiſtro officium largitatis, doctori fœnoris magiſterium ſanctitatis, publicano ſæculi cœleſte ſecretum? Urebat videntes

tes quòd usura, quæ vastat terram, tollebatur ad cœlum: & hanc, quam detestantur homines, Deitas advocabat. Fratres, in quæstione hac ingenium laboraret interpretis, si non ipse Dominus totum, quod est quæstionis, auferret. Audiamus: Cùm transiret, inquit, Jesus. Non dixit, Cùm staret ibi: transivit & pertransivit, ne Matthæus remaneret ibi. Vidit hominem: quia in Matthæo homines liberaret, hoc est, homines, quos pecunia possidebat: servire Deo nequeunt pecuniæ servientes. Veni, sequere me: hoc est, depone pondera, disrumpe vincula, solve laqueos. TeDeum.

Die 26. Septembris. Sexta die.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 9. b

IN illo tempore: Vidit Jesus hominem sedentem in telonio, Matthæum nomine. Et ait illi: Sequere me. Et reliqua.

De Homilia S. Petri Chrysologi. Serm. 29.

CUm Matthæum publicanum Dominus ad Apostolatûs fastigium evocat & extollit, dat manum lapsis, spem restituit desperatis, reddidit vitæ, quos sibi jã mors detinebat addictos. Cùm præteriret, inquit, Jesus, vidit Levi Alphæi sedentem ad telonium. Sedebat utique, quia stare non poterat pondere cupiditatis oppressus, & ipsâ totus conscientiâ fraudis incurvus. Aurum natura grave, gravius fit avaritia nimis. Hinc est, quòd plus habentem deprimit, quàm ferentem; & vehementiùs aggravat corda, quàm corpora. Aurum erogare bonum, reponere malum, contemnere validum, fugere persecurum: quod sicut vincere virtutis est, ita felicitatis est evasisse. ℟. Isti suntqui. 86.

Post pauca. Lectio viii.

MErito Matthæum Dominus talibus vinculis absolvi cupiens, præpeditum suscitat, dicendo: Sequere me: hoc est, me sequere de supernis ad superna tendentem, & non aurum de inferis ad inferna mergentem: ubi fuerit thesaurus tuus, illic & cor tuum erit. Matthæus non subtrahitur operi, sed mutatur; & telonium suscipit magis, quàm relinquit: ut mansura Deo, non homini peritura conquirat: ut non trigesimum in quadragesimum, quinquagesimumque nummum tristis redigat supputator, sed trigesimum in sexagesimum, & centesimum gaudii fructum lætus recondat, divinis commodis profuturum. ℟. Isti sunt viri. 86.

Nona Lectio de SS. Cypriano & Justina mart.

Die 27. Septembris. Septima die.

Fit de SS. Cosma & Damiano mart. Semidupl. cum commem. Octavæ.

Die 28. Septembr. In die Octava.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 9. b

IN illo tempore: Vidit Jesus hominem sedentem in telonio, Matthæum nomine. Et ait illi: Sequere me. Et reliqua.

De Homilia S. Petri Chrysologi. Serm. 30.

HOdierna Evangelica lectio Matthæum publicanum sic in

in Apostolum commutavit, ut qui erat fraudator pecuniæ, fieret gratiæ distributor; & de impietatis schola ad pietatis magisterium perveniret; fieretq; doctor misericordiæ, qui avaritiæ fuerat institutor. Dum transiret Jesus, vidit hominem. Vidit plùs divinis oculis, quàm humanis: vidit hominem, ut peccata hominis non videret: vidit opus suum, ut despiceret opera peccatorum: vidit illum Deus, ut ille videret Deum: vidit illum Christus sedentem, quia pressus cupiditatis pondere surgere non valebat.

℟. Isti sunt, qui. 86. Lectio viii.

Deteriùs sedebat in telonio publicanus iste, quàm paralyticus, de quo antè diximus, jacebat in lecto: quia ille carnis patiebatur paralysim, iste mentis. In illo fuerat compago turbata membrorum: in isto totus ordo fuerat sensuum dissipatus. Ille jacebat captus carne: sedebat corpore & animo iste captivus. Ille doloribus succumbebat invitus: iste vitiis voluntarius serviebat. Iste sibi innocens avaritiæ videbatur in crimine: ille se cognoscebat inter vulnera peccatorem. Iste lucrorum cumulabat peccata: ille dolorum gemitibus peccata dolebat. Meritò igitur paralytico dicitur, Dimittuntur tibi peccata tua, quia compensârat delicta doloribus: publicano autem dicitur, Veni, sequere me; ut sequendo me repares, quod consequendo pecuniã perdidisti.

℟. Isti sunt viri. 86. Lectio ix.

Sed dicit aliquis: Quare publicanus, qui major videtur in crimine, major habetur in munere? Nam mox Apostolatûs certa præditus dignitate non solùm ipse accepit, sed aliis indulgentiam tribuit peccatorum: totum orbem splendore Evangelicæ prædicationis irradiat, & paralyticus solâ dignus veniâ vix habetur. Vis nosse quare plus consecutus sit publicanus? Quia juxta Apostolum, Ubi abundavit peccatum, superabundavit & gratia simul: ut publicanus gentilis populi typum teneat, paralyticus Judaici populi sit figura: qui hodie malæ valetudinis tenetur in lecto, ut nisi portatus fuerit fide Gentium, oblatus Christo miseratione Sanctorum, Christiani populi credulitate salvatus, ad domum fidei, ad domum patriæ non potest pervenire. Te Deum laudamus.

Festum S. Wenceslai mart. transfertur in aliam diem.

Die 28. Octobris.

SS. SIMONIS ET JUDÆ Apostolorum.

INFRA OCTAVAM

Lect. & Resp. ii. Noct. de Communi Oct. Apostolorum, ut infrà. 80.

Die 29. Octobris. Secunda die.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundùm Joannem.

Lectio vii. Cap. 15. c

In illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Hæc mando vobis, ut diligatis invicem. Si mundus vos odit; scitote, quia me priorem vobis

vobis odio habuit. Et reliqua.

De Homilia sancti Augustini Episcopi.

Ex Tract. 87. in Joannem.

PRo hac autem dilectione, patienter debemus etiam mundi odia sustinere: necesse est enim, ut nos oderit, quos cernit nolle quod diligit. Sed plurimum nos de se ipso Dominus consolatur, qui adjecit atque ait: Si mundus vos odit, scitote quoniam me priorem vobis odio habuit. Cur ergo se membrum super verticem extollit? Recusas esse in corpore, si non vis odium mundi sustinere cum capite. Si de mundo, inquit, essetis, mundus, quod suum erat, diligeret. Universæ utique hoc dicit Ecclesiæ, quam plerumque etiam ipsam mundi nomine appellat: sicut est illud, Deus erat in Christo, mundum reconcilians sibi. Totus ergo mundus Ecclesia est, & totus mundus odit Ecclesiam. ℟. Isti sunt, qui. 86.

Lectio viii.

MUndus igitur odit mundum, inimicus reconciliatũ, damnatus salvatum, inquinatus mundatum. Sed iste mundus, quem Deus in Christo reconciliat sibi, & qui per Christum salvatur, & cui per Christum peccatum omne donatur; de mundo electus est inimico, damnato, contaminato. Ex eadem quippe massa, quæ tota in Adam periit, fiunt vasa misericordiæ, in quibus est mundus pertinens ad reconciliationem, quam mundus odit, ex eadem massa pertinens ad vasa iræ, quæ profecta sunt ad perditionem. Denique continuò subjecit: Quia verò de mundo non estis, sed ego elegi vos de mundo, propterea odit vos mundus: ergo & ipsi inde erant, unde ut non essent, electi sunt inde. ℟. Isti sunt. 86.

Lectio ix.

SI autem quæratur, quomodo se diligat mundus perditionis, qui odit mundum redemptionis: diligit se utique falsa dilectione, non vera. Proinde falsò se diligit, & verè odit: Qui enim diligit iniquitatem, odit animam suam. Sed diligere se dicitur, quoniam iniquitatem, qua iniquus est, diligit; & rursus odisse se dicitur, quoniam quod ei nocet, hoc diligit. Odit ergo in se naturam, diligit vitium: odit quod factum est per Dei bonitatem, diligit quod in eo factum est per liberam voluntatem. Unde nos quoque illum diligere & prohibemur, si rectè intelligimus & jubemur: prohibemur scilicet, ubi nobis dicitur, Nolite diligere mundum: jubemur autem, ubi nobis dicitur, Diligite inimicos vestros: ipsi sunt enim mundus, qui nos odit. Vitium quippe in illo diligere prohibemur, jubemurque diligere naturam: cùm ipse in se diligat vitium, oderitque naturam: ut nos eum & diligamus, & oderimus rectè, cùm se ipse diligat, oderitque perversè. Te Deum.

Die 30. Octobris Tertia die.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Joannem.

Lectio

Lectio vii. Cap. 15. c

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Hæc mando vobis, ut diligatis invicem. Si mundus vos odit, scitote quia me priorem vobis odio habuit. Et reliqua.

De Homilia S. Augustini Episcopi.

Ex Tract. 89. in Joann. post initium.

QUid est: Si non venissem, & locutus eis fuissem, peccatum non haberent? Numquid sine peccato erant Judæi, antequam Christus ad eos in carne venisset? Sed magnum quoddam peccatum, non omne peccatum, quasi sub generali nomine vult intelligi: hoc est autem quia non crediderunt in Christum, qui propterea venit, ut credatur in eum. Hoc peccatũ, si non venisset, non utiq; haberent. Adventus quippe ejus quantum credentibus salutaris, tantum non credentibus exitialis factus est; tamquam & ipse caput, & princeps Apostolorum, quod de se ipsi dixerunt, exstiterit quibusdam quidem odor vitæ in vitam, quibusdam verò odor mortis in mortem.

℟. Isti sunt, qui. 86. Lectio viii.

SEd quod adjunxit, atque ait: Nunc autem excusationem non habent de peccato suo; potest movere quærentes, utrùm hi, ad quos non venit Christus, nec locutus est eis, habeant excusationem de peccato suo. Si enim non habent, cur hìc dictum est, propterea istos non habere, quia venit, & locutus est eis? Si autem habent, utrùm ad hoc habeant, ut à pœnis alienentur, an ut mitius puniantur? Ad hæc inquisita pro meo captu, Domino donante respondeo, habere illos excusationem, non de omni peccato suo, sed de hoc peccato, quo in Christum non crediderunt, ad quos non venit, & quibus non est locutus: sed non in eo sunt numero hi, ad quos in discipulis venit, & quibus per discipulos est locutus, quod & nunc facit. Ad hoc enim pertinet, quod ait: Qui vos recipit, me recipit; & qui vos spernit, me spernit. ℟. Isti sunt viri. 86.

Lectio ix.

REstat inquirere, utrùm ii, qui priùsquam Christus veniret in Ecclesiam ad Gentes, & priùsquam Evangelium ejus audirent, vitæ hujus fine præventi sunt, seu præveniuntur, possunt habere hanc excusationem. Possunt planè: sed non ideò possunt effugere damnationem. Quicumq; enim sine lege peccaverunt, sine lege peribunt: & quicunque in lege peccaverunt, per legem judicabuntur. Tanta est autem suppliciorum, quanta diversitas peccatorum: quæ quomodo se habeat, altiùs indicat sapientia divina, quàm conjectura scrutatur, aut effatur humana. Te Deum.

Die 31. Octobris. Quinta die.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Joannem.

Lectio vii. Cap. 15. c

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Hæc mando vobis, ut diligatis invicem. Si mundus vos odit, scitote quia me priorem vobis

vobis odio habuit. Et reliqua.

De Homilia sancti Augustini Episcopi.

Unde suprà, circa finem.

QUi me odit, & Patrem meum odit. Hìc nobis fortasse dicatur, Quis potest odisse quem nescit? Et utique dixerat: Hæc facient vobis, quia nesciunt eum, qui misit me. Non itaque dissimulanda nascitur quæstio, quomodo possint odisse quem nesciunt. Si enim Deum, non quod ipse est, sed nescio quid aliud eum suspicantur, aut credunt, & hoc oderunt, utique non ipsum oderunt, sed quod sua mendaci suspicione, vel vana credulitate concipiunt. Si autem quod est, hoc de illo sentiunt, quomodo eum nescire dicuntur? Et de hominibus quidem fieri potest, ut eos sæpè, quos numquam vidimus, diligamus; ac per hoc nec illud è contrario impossibile est, ut eos, quos numquam vidimus, oderimus. Fama quippe de aliquo sermocinante, seu benè, seu malè, fit non immeritò, ut amemus, vel oderimus ignotum. ℟. Isti sunt 86

Tract. 90. in Joan. circa fin. Lectio viii.

SIcut fieri potest, ut homo bonus hominem bonum oderit nesciens, vel potiùs diligat nesciens; (ipsum enim diligit, cùm bonum diligit; quia id quod est ille, hoc iste diligit) oderit autem nesciens, non ipsum, sed quòd putat esse ipsum: ita fieri potest, ut etiam homo injustus oderit hominem justum, & dum æstimat se sui similem injustum diligere, nesciens diligat justum: & tamen dum eum credit injustum, diligit non ipsum, sed quod putat esse ipsum. Quemadmodum autem hominem, sic & Deum. Denique si interrogarentur Judæi, utrùm diligerent Deum; quid se aliud, quàm diligere responderent? nec ex animo mentientes, sed errando potiùs opinantes. Quomodo enim diligerent Patrem veritatis, qui haberent odio veritatem? Oderunt ergo quam nesciunt; & cùm illam oderunt, profectò & eum, de quo nata est, nisi odisse non possunt. ℟. Isti sunt viri 86

Nona Lect. de Homilia Vigiliæ omnium Sanctorum.

Die 1. Novembris. Quinta die.

Fit de Festo omnium Sanctorum, Duplex.

Die 2. & 3. Novemb. Sexta & Sept. die.

De Octava omnium SS. semidupl. cum commem. Oct. SS. Apostolorum Simonis & Judæ.

Die 4. Novemb. In die Octava.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Joannem.

Lectio vii. Cap. 15. c

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Hæc mando vobis, ut diligatis invicem. Si mundus vos odit; scitote, quia me priorem vobis odio habuit. Et reliqua.

Homilia S. Cyrilli Episcopi Alexandrini.

in Joann. lib. 10. c. 27.

FAcile, imò verò jucundum esse ostendit Christus, quod natura sui molestissimum est. Quid enim acerbius, & plerumque damnosiùs, quàm odio haberi? suave tamen id efficitur propter Deum: & quando gratia pietatis accidit, argumento est, non inhiare rebus caducis eum qui odio habetur. Idcircò longè à san-

à sancto profanum distingvitur, &mores probi conversatione improba pervertuntur: alterutri enim suis inhærentes studiis, mores alterius accusant: quas ob res necesse est, ut studiosus, qui vivendi probitate turpitudinem improborum, collatione morum, denudat, minimè à vitiosis diligatur. ℟. Isti sunt. 86.

Lectio viii.

UNde non dolendum, sed gaudendum potiùs nobis esse Christus asserit: nam etsi detrimentum in rebus caducis multorum odium afferat, maximo tamen apud Deum est emolumento: imò verò velut, qui odio habetur à mundo, extra mundum est: sic qui à mundo diligitur, malis mundi subjicitur. Efficitur autem à Christo his verbis, ut liberè & absque odii formidine discipuli prædicatione utantur, cùm nihil dilectioni Dei præponendũ esse doceantur. Non quæro placere hominibus, Paulus ait: si hominibus placerem, Christi servus non essem: non enim possunt, qui pravitatem eligunt, Deo placere. Quare qui Deo servire vult, ab eo mundum offendi necesse est, maximè cùm à sordibus mundi alios revocare conetur.

℟. Isti sunt. 86.

Lectio ix. de SS. Vitale & Agricola martyr.
Finis Octavarum Sanct. Apostolorum.

Die 22. Julii.

S. MARIÆ MAGDALENÆ.

INFRA OCTAVAM

Responsoria sumuntur de Communi Octav. nec virg. nec mart. ut infra. 291.

Die 23. Julii. Secunda die.

Fit de S. Apollinari Episc. & martyre, duplex, cum commemor. Octavæ.

Die 24. Julii. Tertia die.

Lectiones secundi Nocturni de Sermone S. Augustini. Præstabit nobis, &c. ut in quarta die de Communi Octava nec virginis nec martyris. ut infra. 293.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 7. e

IN illo tempore: Rogabat Jesum quidam de Pharisæis, ut manducaret cum illo. Et ingressus domum Pharisæi discubuit. Et reliqua.

Homilia sancti Gregorii Papæ.

Homilia 33. in Evangelia.

COgitanti mihi de Mariæ Magdalenæ pœnitentia, flere magis libet, quàm aliquid dicere. Cujus enim vel saxeum pectus illæ hujus peccatricis lacrymæ ad exemplum pœnitendi non emolliant? Consideravit namque quid fecit, & noluit moderari quid faceret. Super convivantes ingressa est, non jussa venit, inter epulas lacrymas obtulit. Discite quo dolore ardet, quæ flere & inter epulas non erubescit.

℟. Os suum. infra. 285. Lectio viii.

HAnc verò, quam Lucas peccatricem mulierem, Joannes Mariam nominat; illam esse Mariam credimus, de qua Marcus septem dæmonia ejecta fuisse testatur. Et quid per septem dæmonia, nisi universa vitia designantur? Quia enim septem diebus omne tempus comprehenditur, rectè septenario numero universitas figuratur. Septem ergo dæmonia Maria habuit, quæ uni-

universis vitiis plena fuit.
℟. Regnum. 285.
Nona Lectio Vigiliæ S. Jacobi.
Die 25. Julii. Quarta die.
Fit de sancto Jacobo Apostolo, duplex, sine commem. Octavæ.
Die 26. Julii. Quinta die.
De S. Anna, dupl. cum commem. Octavæ.
Die 27. Julii. Sexta die.
Lectiones secundi Nocturni, de Sermone S. Augustini, Prospiciens, &c. ut in sexta die de Communi Octava nec virg. nec mart. infrà. 295.
In tertio Nocturno.
Lectio sancti Evangelii secundùm Lucam.
Lectio vii. Cap. 7. e

IN illo tempore: Rogabat Jesum quidam de Pharisæis, ut manducaret cum illo. Et ingressus domum Pharisæi, discubuit. Et reliq.

De Homilia sancti Gregorii Papæ.
Unde suprà.

QUem Pharisæus de falsa justitia præsumens, nisi Judaicum populum; quem peccatrix mulier ad vestigia Domini veniens & plorans, nisi conversam Gentilitatem designat? Quæ cum alabastro venit, unguentum fudit, retrò secus pedes Domini stetit, lacrymis pedes rigavit, capillis tersit, eosdemq; quos infundebat & tergebat pedes, osculari non desiit. Nos ergo, nos illa mulier expressit, si toto corde ad Dominum post peccata redeamus, si ejus pœnitentiæ luctus imitemur. Quid namque unguento, nisi bonæ odor opinionis exprimitur? Unde & Paulus dicit: Christi bonus odor sumus Deo in omni loco. ℟. Os suum. 285.

Lectio viii.

SI ergo recta opera agimus, quibus opinionis bonæ odore Ecclesiam respergamus, quid in Domini corpore, nisi unguentum fundimus? Sed secus pedes Jesu mulier stetit: contra pedes enim Domini stetimus, cùm in peccatis positi ejus itineribus renitebamur. Sed si ad veram pœnitentiam post peccata convertimur, jam retrò secus pedes stamus: quia ejus vestigia sequimur, quem impugnabamus. Lacrymis mulier pedes ejus rigat: quod nos quoque veraciter agimus, si quibuslibet ultimis membris Domini per compassionis affectum inclinamur, si sanctis ejus in tribulatione compatimur, si eorum tristitiam, nostram putamus. ℟. Regnū. 285.

Lectio ix. de S. Pantalione martyre.
Die 28. Julii. Septima die.
De SS. Nazario &c. mart. semidupl. cum commemor. Octavæ.
Die 29. Julii.
Festum S. Marthæ transfertur in aliam diem.

IN DIE OCTAVA.

Lectiones secundi Nocturni, de Sermone S. Augustini, Duplicia, &c. ut in die Octava nec virg. nec martyr. infrà. 297
In tertio Nocturno.
Lectio sancti Evangelii secundùm Lucam.
Lectio vii. Cap. 7. e

IN illo tempore: Rogabat Jesum quidam de Pharisæis, ut manducaret cum illo. Et ingressus domum Pharisæi, discubuit. Et reliq.

Homilia sancti Petri Chrysologi.
Sermone 93. post initium.

VEnit mulier, & venit retrò: quia reus animus post tergum stat ad veniam, quia per culpam novit se vultûs fiduciam perdidisse. Venit satisfactura Deo, non homini placitura, cùm venit: venit pietatis illa, non voluptatis exhibitura convivium. Denique

& pœnitentiæ ponit mensam, fercula compunctionis apponit, panem doloris infert, potum lacrymis temperat in mensura, & ad delicias Deitatis totas, totam pulsat cordis sui & corporis symphoniam, organi planctus dat clamorem, citharam per suspiria longa modulatur, gemitus aptat in fistulam: & dum pectus ipsam conscientiam arguens, sæpè percutit, facit placitura Deo cymbala personare: dumque taliter apportat divinis oculis cibos, totas misericordiæ copias sic reportat.

℟. Os suum. 285. Lectio viii.

ECce mulier, quæ erat in civitate peccatrix. Exaggerat Evangelista mulieris facinus, ut accumulet indulgentiam largitoris. In civitate peccaverat, quia fama sua famam totius tetigerat civitatis: sicque jam non peccatrix solùm, sed ipsius civitatis facta fuerat ipsa peccatum. Hæc cognovit, quòd nisi ab illo solo civitatis peccatum non posset auferri, qui solus mundi venerat abolere peccatum: & ut cognovit, quia accumberet Dominus in domo Pharisæi, non ad stantem, non ad sedentem audet venire peccatrix. Deus cùm stat, corripit; cùm sedet, judicat; prostratis conjacet, cùm decumbit. ℟. Regnum 285.

Lectio ix.

POrtavit oleum, quia medicinam lethali vulneri à superno medico perquirebat: ad pedes tendit semper, citam veniam qui requirit. Et benè stans, quia jam cadere non potest, qui ad pedes Christi meruit pervenire. Stans retrò secus pedes ejus: ut Christi vestigiis innixa percurreret per viam vitæ, quæ per vitam cucurrerat mortis. Lacrymis rigabat pedes ejus. En mutatur ordo rerum; pluviam terræ cœlum dat semper. Ecce nunc rigat terra cœlum: imò super cœlos, & usque ad ipsum Dominum imber humanarum prosiliit lacrymarum, ut juxta Psalmistam & de aquis fletuum cantetur illud: Et aquæ omnes, quæ super cœlos sunt, laudent nomen Domini. O quanta vis in lacrymis peccatorum! rigant cœlum, terram diluunt, extinguunt gehennam, delent in omne facinus latam divina promulgatione sententiam. Te Deũ.

Die 29. Julii.

S. MARTHÆ VIRGINIS.
INFRA OCTAVAM

Lectiones & Responsoria ii. Noct. ex Communi Octava Virginum. 261.

Die 30. Julii. Secunda die.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 10. g.

IN illo tempore: Intravit Jesus in quoddam castellum: & mulier quædam, Martha nomine, excepit illum in domum suam. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini Episcopi.

Serm. 27. de Verbis Domini, tom. 10.

SAnctum Evangelium cùm legeretur, audivimus, à fœmina religiosa susceptum esse Dominum hospitio; eaque Martha voca-

vocabatur. Et cùm esset ipsa occupata in cura ministrandi, soror ejus Maria sedebat ad pedes Domini, & audiebat verbum ejus. Laborabat illa, vacabat ista. Illa erogabat, hæc implebatur. Verumtamen Martha laborans multùm in illa occupatione & negotio ministrandi, interpellavit Dominum: & de sorore sua conquesta est, quòd eam laborantem non adjuvaret.

℟. Hæc est. 273. Lectio viii.

DOminus autem pro Maria respondit Marthæ: & ipse ejus factus est advocatus, qui judex fuerat interpellatus. Martha, inquit, circa multa es occupata, quando unum est necessarium. Maria meliorem partem elegit, quæ non auferetur ab ea. Audivimus enim & interpellationem interpellantis, & sententiam judicis. Quæ sententia interpellanti respondit, susceptam defendit. Erat enim Maria intenta dulcedini verbi Domini. Intenta erat Martha quomodo pasceret Dominum, intenta Maria quomodo pasceretur à Domino. A Martha convivium Domino parabatur, in cujus convivio Maria jam jucundabatur. ℟. Media nocte.

Lectio ix. de SS. Abdon & Sennen. 273.

Die 31. Julii. Tertia die.
Fit de sancto Ignatio, Duplex.

1. Augusti. Quarta die.
Fit de sancto Petro ad Vincula, dupl. cum commemor. Octavæ.

Die 2. Augusti. Quinta die.
In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundùm Lucam.
Lectio vii. Cap. 10. g

IN illo tempore: Intravit Jesus in quoddam castellum: & mulier quædam, Martha nomine, excepit illum in domum suam. Et reliqua.

De Homilia sancti Augustini Episcopi.
Unde suprà.

BEnè Martha circa corporalem Domini, quid dicam, necessitatem, an voluptatem? ministrabat carni mortali. Sed quis erat in carne mortali? In principio erat Verbum, & Verbum erat apud Deum, & Deus erat Verbum. Ecce quod Maria audiebat. Verbum caro factum est, & habitavit in nobis. Ecce Martha cui ministrabat. Ergo Maria meliorem partem elegit, quæ non auferetur ab ea. Hoc enim elegit, quod semper manebit, ideò non auferetur ab ea. ℟. Hæc est. 273.

Lectio viii.

CIrca unum Maria se voluit occupari. Jam tenebat: Mihi autem adhærere Deo bonum est. Sedebat ad pedes capitis nostri. Quantò humiliùs sedebat, tantò ampliùs capiebat. Confluit enim aqua ad humilitatem convallis, denatat de tumoribus collis. Non ergo Dominus opus reprehendit, sed munus distinxit. Circa multa es occupata: porrò unum est necessarium. Jam hoc sibi Maria elegit. ℟. Media nocte. 273.

Lectio ix. de S. Stephano Papa & mart.

Die 3. Augusti. Sexta die.
De Inventione S. Stephani Protomart. Semidupl. cum commem. Octavæ.

Die 4. Augusti. Septima die.
De sancto Dominico Conf. Duplex, cum commemor. Octavæ.

Die 5. Augusti.

Festum Nivis transfertur in primam diem non impeditam.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 10. g

IN illo tempore: Intravit Jesus in quoddam castellum: & mulier quædam, Martha nomine, excepit illum in domum suam. Et reliqua.

De Homilia S. Augustini Episc. Unde suprà.

TRansit labor multitudinis, & remanet charitas unitatis. Ergo quod elegit Maria, non auferetur ab ea: à te autem Martha, quod eligisti (utique hoc sequitur, utiq; hoc subintelligitur) à te, quod elegisti, auferetur: sed bono tuo auferetur, ut quod melius est, detur. Auferetur enim à te labor, ut requies detur. Tu navigas, illa jam in portu est.

℟. Hæc est. 273. Lectio viii.

VIdetis ergo, charissimi, & quantum arbitror, jam intelligitis in his duabus mulieribus, quæ ambæ fuerunt Domino gratæ, ambæ amabiles, ambæ discipulæ: videtis ergo, & magnum aliquid intelligitis, quicumque intelligitis, quod audire & scire debetis etiam qui non intelligitis, in his duabus mulieribus duas vitas esse figuratas, præsentem & futuram, laboriosam & quietam, ærumnosam & beatam, temporalem & æternam. ℟. Media nocte. 273.

Lectio ix.

DUæ sunt vitæ: de illis vos copiosiùs cogitate. Quid habeat hæc vita, non dico mala, non iniqua, non nefaria, non luxuriosa, non impia; sed laboriosa, & ærumnis plena, timoribus castigata, tentationibus solicita: hanc ipsam innocentem vitam dico, qualem decebat habere Martham. Hanc ergo, quantum potestis, inspicite; & de hac, ut dixi, copiosiùs, quàm loquimur, cogitate. Vita verò iniqua aberat ab illa domo, nec cum Martha erat, nec cum Maria: &, si aliquando fuit, Domino intrante fugit. Te Deum laudamus.

INFRA OCTAVAS ALIORUM SANCTORUM.

Qui in Breviario seu Missali Romano proprium habent Evangelium, Lectiones tertii Nocturni in Officio, & Evangelium in Missa leguntur, ut infrà ponuntur, juxta Rubricam à Sacra Rituum Congregatione approbatam, quæ habetur suprà in Rubricis Titul. de Oct. num. 4. videlicet.

Die 3. Decembris.

Infra Octavam S. Francisci Xaverii Confessoris, lege Evangelium. Sint lumbi vestri. cum suis Homiliis de Octava Communi Confessoris non Pontificis. 237. Et in Missa lege idem Evangelium.

In die Octava lege Evangelium & Homiliam diei Festi.

Die 27. Januarii.

Infra Octavam S. Joannis Chrysostomi Episcopi Confess. & Doctoris Ecclesiæ, omnia sumuntur ex Communi Doctorum, infrà. 221. Sed in quarta die legitur Homilia S. Augustini Episcopi, incipiens, Ostendit Dominus fatuos esse judicandos, &c. ut in Communi Doctorum, in Breviario.

Die 4. Aprilis.

Infra Octavam S. Isidori Episcopi Confessoris, & Ecclesiæ Doctoris, omnia dicuntur ut in Communi Doctorum. 221. In die autem Octavæ lege Homiliam diei Festi.

Die 11. Aprilis.

Infra Octavam sancti Leonis Papæ & Confessoris, lege Evangel. Vigilate. cum suis Homiliis de Octava Communi Confessor. Pontificis. 209. In die Octava, lege Evangelium cum Homilia sequenti.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.
Lectio vii. Cap. 6. b

IN illo tempore: Venit Jesus in partes Cæsareæ Philippi: & interrogabat discipulos suos, dicens: Quem dicunt homines esse Filium hominis? Et reliqua.

Homilia sancti Leonis Papæ.
Sermone 3. in Anniverſ. assumptionis suæ, post initium.

APostolos Dominus, quid de se homines opinentur, interrogat; & tamdiu sermo respondentium communis est, quamdiu humanæ intelligentiæ ambiguitas explicatur. At ubi quid habeat sensus discipulorum exigitur, primus est in Domini confessione, qui primus est in Apostolica dignitate. Qui cùm dixisset: Tu es Christus Filius Dei vivi: respondit ei Jesus: Beatus es Simon Bar-Jona, quia caro & sangvis non revelavit tibi, sed Pater meus, qui in cœlis est. Id-est, ideò beatus es, quia Pater meus te docuit: nec terrena opinio te fefellit, sed inspiratio cœlestis instruxit: & non caro & sangvis, sed ille me tibi, cujus sum unigenitus Filius, indicavit.
℟. Amavit eum 204. Lectio viii.

ET ego, inquit, dico tibi; hoc est, sicut meus Pater tibi manifestavit divinitatem meam, ita & ego tibi notam facio excellentiam tuam, quia tu es Petrus; idest, cùm ego sim inviolabilis petra, ego lapis angularis, qui facio utraque unum, ego fundamentum præter quod nemo potest aliud ponere: tamen tu quoque petra es, quia mea virtute solidaris, ut quæ mihi potestate sunt propria, sint tibi mecum participatione communia. Et super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam, & portæ inferi non prævalebunt adversus eam. Super hanc, inquit, fortitudinem æternum extruam templum: & Ecclesiæ meæ cœlo inserenda sublimitas, in hujus fidei firmitate consurget. ℟. Sint lumbi vestri. 204. Lectio ix.

HAnc confessionem portæ inferi non tenebunt, mortis vincula non ligabunt: vox enim ista vox vitæ est. Et sicut confessores suos in cœlestia provehit: ita negatores ad inferna demergit. Propter quod dicit beatissimo Petro: Tibi dabo claves regni cælorum. Et quæcumque ligaveris super terram, erunt ligata & in cœlis: & quæcumque solveris super terram, erunt soluta & in cœlis. Transivit quidem etiam in alios Apostolos vis potestatis istius, & ad omnes Ecclesiæ principes decreti hujus constitutio commeavit: sed non frustrà uni commendatur quod omnibus intimatur. Petro enim ideò hoc singulariter creditur, quia cunctis Ecclesiæ rectoribus Petri forma præponitur. Manet ergo Petri privilegium, ubicumque ex ipsius fertur æquitate judicium. Nec nimia est vel severitas, vel remissio, ubi nihil erit

ligatum, nihil solutum, nisi quod beatus Petrus aut solverit, aut ligaverit. Te Deum laudamus.

Die 17. Aprilis.

In festo & in die Octava sancti Aniceti Papæ & martyris, lege Evangel. Quia plorabitis & flebitis. cum sua Homilia de Octava Communi plurimorum Martyrum tempore Paschali. 154

Infra Octavam, lege Evangelium, Ego sum vitis vera. cum suis Homiliis de Octava Communi plurimorum Martyrum tempore Paschali. 143.

Die 21. Aprilis.

Infra Octavam S. Anselmi Episcopi Confess. & Ecclesiæ Doctoris, omnia sumenda erunt ex Communi Doctorum, ut infrà. 221. Sed in tertia die legitur Homilia S. Augustini Episc. Ostendit Dominus, &c. de eodem Communi, in Breviario.

Die 2. Maji.

Infra Octavam S. Athanasii Episcopi & Confessoris, lege Evangelium, Vos estis sal terræ. cum suis Homiliis de Octava Communi Doctorum. 221.

In die Octava, Evangelium & Homiliam, ut in die Festo; vel Homiliam Festi S. Polycarpi, 26. Januarii, in Breviario, quæ pertinet etiam ad textum Evangelii Festi S. Athanasii.

Die 4. Maji.

Infra Octavam S. Monicæ viduæ, lege Evangel. Simile est regnum cœlorum thesauro. cum suis Homiliis de Octava Communi Virginum. 284.

In die Octava, lege Evangelium & Homiliam S. Ambrosii, quæ habetur in Breviario Feria v. Dominicæ iv. Quadrages. vel in fine Octavarii. 299.

Die 12. Maji.

Infra Octavam SS. Nerei & Achillei &c. lege Evangel. Sedente Jesu. cum suis Homiliis de Octava Communi plurimorum Martyrum. 171

In die Octava, lege Evangelium & Homiliam S. Gregorii Papæ, ut in Dominica xx. post Pentecosten, in Breviario.

Die 15. Junii.

In festo & in die Octava SS. Viti, Modesti & Crescentiæ martyrum, lege Evangelium, Qui vos audit. cum sua Homilia de Communi Octava plurimorum Martyrum. 191.

Infra Octavam, lege Evangelium, Sedente Jesu. cum suis Homiliis de Octav. Communi plurimorum Martyrum. 171.

Die 18. Junii.

In festo & in die Octava SS. Marci & Marcelliani Martyrum, lege Evangelium. Væ vobis. cum sua Homilia de Communi Octava plurimorum Martyrum. 190.

Infra Octavam, lege Evangelium, Descendens Jesus. cum suis Homiliis de eodem Communi. 166.

Die 10. Julii.

Infra Octavam Septem Fratrum martyrum, lege Evangelium, Descendens Jesus. cum suis Homiliis de Communi Octava plurimorum Martyrum. 166.

In die Octava lege Evangelium & Homiliam diei Festi.

Die 12. Julii.

Infra Octavam S. Joannis Gvalberti Abbatis. lege Evangelium, Ecce nos reliquimus. cum suis Homiliis de Oct. Communi Abbat. 254. In die Octava lege Evangelium & Homiliam diei Festi.

Die 23. Julii.

Infra Octavam S. Apollinaris Episc. & mart. lege Evangelium, Si quis venit ad me. cum suis Homiliis de Octava Communi Martyrum Pontificum. 105.

In die Octava lege Evangelium & Homiliam diei Festi.

Die 7. Augusti.

Infra Octavam S. Cajetani Thienæi Confess. lege Evangelium, Sint lumbi. cum suis Homiliis de Octava Communi Confessoris non Pontificis. 237.

In die Octava, lege Evangelium & Homiliam diei Festi.

Die 7. Augusti.

In festo & in die Octava S. Donati Episc. & martyris, lege Evangelium, Videte, vigilate. cum sua Homil. de Communi Octava Confess. Ponti. 221.

Infra Octavam, lege Evangelium, Vigilate cum suis Homiliis de Communi Octava Confessoris Pontificis. 209.

Die 8. Augusti.

Infra Octavam SS. Cyriaci, Largi & Smaragdi martyrum, lege Evangelium, Cum audieritis prælia. de Communi Octava plurimorum Martyrum. 160.

In die Octava fit de Assumptione Beatæ Mariæ virginis.

Die 29. Augusti.

Infra Octavam Decollationis sancti Joannis Baptistæ, Lectiones secundi Nocturni sumuntur de Communi Octava unius Martyris non Pontificis: & in tertio Nocturno, lege Evangelium, Nolite arbitrari. cum suis Homiliis,

miliis de Communi Octava unius Martyris non Pontificis. 122.

In die Octava, lege Evangelium & Homiliam diei Festi.

Die 30. Augusti.

In festo & in die Octava SS. Felicis & Adaucti martyrum, lege Evangelium, Qui vos audit. de Communi Octava plurimorum Martyrum. 191.

Infra Octavam, lege Evangelium, Sedente Jesu. cum Homiliis de eodem Communi. 171

Die 25. Octobris.

In festo & in die Octava SS. Chrysanthi & Dariæ Martyrum, lege Evangel. Væ vobis. cum sua Homilia de Communi Octava plurimorum Martyrum. 190.

Infra Octavam, lege Evangelium, Descendens Jesus. cum suis Homiliis de eodem Communi. 166.

Die 17. Novembris.

Infra Octavam S. Gregorii Thaumaturgi Episcopi, lege Evangel. Homo peregrè. cum suis Homiliis de Octava Communi Confess. Pontificis. 204.

In die Octava, in tertio Nocturno, lege ut in die Festo.

Die 22. Novembris.

Infra Octavam S. Cæciliæ virginis & Martyris, omnia de Communi Virginum. 266. Sed in quarta die legatur Homilia S. Gregorii Papæ, incipiens, Sæpè vos fratres, &c. ex eodem Communi in Breviario.

Denique infra Octavas aliorum Sanctorum, qui videntur habere proprium Evangelium, sed verè desumptum est quodam modo ex alieno, ut ita dicam, Communi Sanctorum, lege per totam Octavam idem Evangelium diei Festi cum suis Homiliis, quæ habentur in Octavis Communibus. Verbi gratiâ:

Die 19. Maji.

Infra Octavam S. Petri Cœlestini Papæ & Confess. lege Homilias in Evangel. Ecce nos reliquimus omnia. de Communi Octava Abbatum. 254.

Die 14. Junii.

Infra Octavam S. Basilii Magni Episcopi & Confess. lege Homilias in Evang. Si quis venit ad me. de Communi Octava unius Martyris Pontificis. 105.

Die 31. Julii.

Infra Octavam sancti Ignatii Loyolæ Confessoris, lege Homilias in Evangelium, Designavit Dominus. de Communi Octava Euangelistarum. 93.

Die 4. Octobris.

Infra Octavam S. Francisci, lege Homilias in Evangelium, Confiteor tibi Pater. de Octava Communi plurimorum Martyrum. 184

Die 10. Octobris.

Infra Octavam S. Francisci Borgiæ Confessoris, lege Homilias in Evangelium, Ecce nos reliquimus omnia, de Octava Communi Abbatum. 254.

Die 23. Novembris.

Infra Octavam S. Clementis Papæ & mart. lege Homilias in Evangelium, Vigilate. de Octava Communi Confessoris Pontificis. 209

Et sic de similibus.

Finis Octavarum Propriarum.

OCTAVÆ
COMMUNES SANCTORUM;
HOC EST,
Lectiones communes recitandæ infra Octavas in secundo Nocturno; & Homiliæ in tertio Nocturno super omnia Evangelia, quæ habentur in Communi Sanctorum in Missali Romano.

INFRA OCTAVAM APOSTOLORUM.
SECUNDA DIE.
In secundo Nocturno.

Sermo sancti Joannis Chrysostomi.
In Encom. SS. duodecim Apostolorum apud Metaphrasten, initio.

Lectio iv.

DUodecim electi sunt athletæ, & nullus eorum mansit non coronatus: una enim gratia erat omnibus socia certaminis, & cum eis concurrebat, & uniuscujusque victoriam reddebat magis probatam. Sed ô beatum & præclarum vestrum, ô Apostoli, cœtum, quòd omnia facti estis omnibus, Dei gratiâ; non arundine, sed sermone greges hominum peritè capientes. Vos enim estis immobiles columnæ rectæ fidei, petra Ecclesiæ, Regni sceptra, & hujus maximi gregis vigiles defensores, morbi humanitatis gratuiti medici, & nostræ ad Deum pœnitentiæ susceptores misericordes.

℟. Vidi conjunctos viros habentes splendidas vestes, & Angelus Domini locutus est ad me, dicens: * Isti sunt viri sancti facti amici Dei. ℣. Vidi Angelum Dei fortem, volantem per medium cœlum, voce magna clamantem, & dicentem. Isti.

Tempore Paschali. ℟. Lux perpetua lucebit Sanctis tuis Domine, * Et æternitas temporum, alleluja, alleluja. ℣. Lætitia sempiterna erit super capita eorum: gaudium, & exultationem obtinebunt. Et æternitas.

Lectio v.

CUm enim essetis, veluti quædam animatæ incudes, dum verberaremini, eos qui verberabant, fabricati estis ad agnitionem. Hinc Petrus Romam accipit in disciplinam, Paulus illinc mundo annuntiat Evangelium, Andreas corrigit Græciæ Sapientes, Simon Barbaros Deum docet, Thomas Baptismate dealbat Æthiopes; Jacobi Cathedram honorat Judæa, Marci thronum, quæ est ad Nilum, complectitur Alexandria: Lucas & Matthæus scribunt Evangelia: Joannes, qui vel post finem adhuc tractat Theologiam, tamquam vivus curat Ephesum: Bartholomæus erudit Lycaonas ad temperantiam, Philippus

lippus faciens miracula servat Hierapolim.

℟. Beati estis cùm maledixerint vobis homines, & persecuti vos fuerint, & dixerint omne malum adversum vos, mentientes, propter me: * Gaudete, & exultate, quoniam merces vestra copiosa est in cœlis. ℣. Cùm vos oderint homines, & cùm separaverint vos, & exprobraverint, & ejecerint nomen vestrum tamquã malum propter Filium hominis. Gaudete.

Tempore Paschali, ℟. Virtute magna reddebant Apostoli,* Testimonium resurrectionis Jesu Christi Domini nostri, alleluja, alleluja. ℣. Repleti quidem Spiritu sancto loquebantur cum fiducia verbum Dei. Testimonium.

Lectio vi.

NOn cessant omnes omnibus ubique benefacere. Pulverem immortalem reliquerunt in sepulchris, nunc quidem pii cultores, paulò pòst autem sedentes mundi Judices. Cùm huic appropinquasset claudus, reversus est sanis & integris pedibus. Cùm in illum incidisset paralyticus, jussus est ferre grabatum. Alius vocabat mortuos, illi verò ei statim obtemperârunt. Alterius autem umbra sola fugabat morbos. Alterius invocationem exhorrebant dæmones, & eorum sudaria distillabant medicinam: erant enim discipuli illius, cujus fimbria furto surrepta, contactu ejus quæ sangvinis laborabat profluvio, exsiccavit rubrũ Mare sangvinis.

℟. Isti sunt triumphatores, & amici Dei, qui contemnentes jussa principum, meruerunt præmia æterna: * Modò coronantur, & accipiunt palmam. ℣. Isti sunt, qui venerunt ex magna tribulatione, & laverunt stolas suas in sangvine Agni. Modò. Gloria Patri. Modò.

Tempore Paschali, ℟. Isti sunt agni novelli, qui annuntiaverunt, alleluja: modò venerunt ad fontes, * Repleti sunt claritate, alleluja, alleluja. ℣. In conspectu Agni amicti sunt stolis albis, & palmæ in manibus eorum. Repleti. Gloria Patri. Repleti.

TERTIA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Augustini Episcopi.

Sermone 43. de Sanctis. Lectio iv.

SI omnium Sanctorum martyrum grata nobis debet esse solemnitas, quantò gratior eorum, qui præsentem secuti sunt principem martyrum? Si agnorum, quantò magis arietum? Illorum enim filii non generatione carnis, sed imitatione virtutis facti sunt omnes, qui posteriùs usq; ad mortem confessi sunt Christum. His primùm Dominus, cùm ad confessionem sui nominis hortaretur, non solùm se promisit victoriæ coronatorem, sed & certaminis adjutorem: etiam in ipsis & posteros admonebat, quoniam quod dicebat, scriptum posteris relinquebat.

℟.

℟. Vidi conjunctos viros. vel Lux perpetua 80. Lectio v.

ILlis ergo ait, exhortans eos: Cùm autem adducent vos ad principes & potestates, nolite cogitare, quid respondeatis, vel quid loquamini: non enim vos estis qui loquimini, sed Spiritus Patris vestri, qui loquitur in vobis. Meditari vetuit, & confiteri præcepit. Maluit enim auferre præsumptionem humanam, & gratiam dare divinam, ut in semetipsis timidi & mundo essent audaces. Unde & in Psalmo vox martyrum dicit, quasi ex parte humanæ fragilitatis verendo: Eripe me de inimicis meis, Deus meus, & ab insurgentibus in me libera me. Et paulò pòst de auxilio divino confidens dicit: Fortitudinem meam ad te custodiam. ℟. Beati. vel Virtute. 81.

Lectio vi.

SUpra cæteras enim turbas fidelium, nec non antiquorum justorum & Prophetarum eminentes Apostolos suos volens Dominus ostendere, dixit ad eos: Beati oculi, qui vident, quæ vos videtis, & aures, quæ audiunt, quæ vos auditis: multi enim Prophetæ & justi voluerunt videre, quæ vos videtis, & non viderunt; & audire quæ auditis, & non audierunt. Item alibi: Jam, ait, non dicam vos servos, quia servus nescit, quid faciat Dominus ejus. Vos autem dixi amicos, quia omnia, quæcumque audivi à Patre meo, nota feci vobis. Item ait idem alio loco: Quæcumque alligaveritis super terram, erunt ligata & in cœlo: & quæcumque solveritis super terram, erunt soluta & in cœlo. ℟. Isti sunt triumphatores. vel Isti sunt agni. 81

QUARTA DIE.

In secundo Nocturno.

De Sermone sancti Augustini Episcopi.

Unde suprà. Lectio iv.

ISti sunt lux mundi: quia per ipsos lumen fidei & veræ scientiæ primùm Dominus huic mundo tradidit, & ab errorum ac peccatorum tenebris Gentes & populos eruit. Isti sunt sal terræ: quia per eos, terrigenæ condimentum saporis vitæ æternæ perceperunt, ut restringerent carnis lasciviam, & à putredine peccatorum & vitiorum vermibus servarentur illæsi. Isti sunt lapides pretiosi, quos in fundamento cœlestis ædificii positos Joannes in Apocalypsi sua describit: quia prædicatio eorum Ecclesiæ fundamenta locavit. Unde & Paulus ait: Vos estis cives Sanctorum & domestici Dei, superædificati super fundamentum Apostolorum & Prophetarum.

℟. Vidi. vel Lux. 80. Lectio v.

HOc ergo considerantes, fratres charissimi, quæ tanti duces populi nos docuerunt, studeamus factis implere, quæ illi jusserunt. Discamus eorum exemplo mundi divitias contemnere, præsentis sæculi voluptatem non amare, regnum cœleste desiderare,

rare, Christo nihil præponere, sed ejus mandatis in omnibus obedire, paupertatem præsentium rerum diligere, virtutum divitias habere, sapientiæ thesaurum appetere, spirituales delicias quærere, nulli invidere, sed omnes homines diligere, amicos in Deo, & inimicos propter Deum, quia hæc est vera & sola dilectio.

℟. Beati. vel Virtute. 81. Lect. vi.

ISti ergo Principes nostri, in amore Dei perfectissimi, & in proximorum dilectione repleti, hinc potuerunt mundi impetum vincere, & cruentum sæculum domare, quia nihil amaverunt in omni re, nisi Dei voluntatem. Ita & nos, fratres, diligamus in omnibus rebus Dei facere voluntatem, & Creatorem nostrum amemus in semetipso, creaturam verò in conditore suo, & sic habebimus ordinatissimam charitatem: quia Deus charitas est, & qui diligit hanc dilectionem, diligit Deum. Et si ita dilexerimus, diligit nos ipse Deus, diligunt nos & sancti Apostoli judices nostri, & exorant pro nobis, ut in universali judicio Christi cum ipsis in perpetuum coronemur.

℟. Isti sunt triumphatores. vel Isti sunt agni. 81.

QUINTA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Petri Chrysologi.

Serm. 28. Lectio iv.

QUòd sit virtutibus cognata paupertas, terrena & cœlestis comprobat disciplina. Athleta ad luctamen nudus accedit, confligit cum fluctibus nauta nudus, miles in acie non nisi expeditus assistit: qui tendit ad philosophiam, totum, quod in rebus est, antè contemnit. Est ergo virtutibus cognata paupertas, & si paupertas virtutum parens, virtutum socia sic habetur, sapere convenit, quare Christus ad virtutis officium pauperes sic elegit. Sed in istis quantùm vilis mundanus videbatur aspectus, pretiosas tantùm animas Dei intuitus tunc videbat. Erant censu pauperes, sed innocentiâ locupletes, loco humiles, sed sanctitate sublimes: viles arte, sed simplicitate pretiosi: obscuri vitâ, sed vitæ merito perlucentes.

℟. Vidi. vel Lux. 80.

Paulò pòst. Lectio v.

CAptores piscium, sed piscatores hominum jam decreti. Venite, inquit, & faciam vos fieri piscatores hominum, ut vitalis escæ jactu, ut hamo cœlestis verbi, de mortis gurgite animas ad lucem tollerent sempiternam. Captores piscium fiunt hominum piscatores; de labore transeunt ad laborem, quia labor nescit lassescere meditatus: omnia quæ de usu veniunt, non fatigant; virtus exercitio perseverat. ℟. Beati. vel Virtute. 81. Lectio vi.

HInc est, quòd Apostolos suos Christus humanis laboribus exerceri voluit, ut eos indefessos redderet in divinis: voluit eis Deus

Deus manere fortitudinem, de exercitio præſtare virtutem. Et quia fructus provenit ex labore, voluit eos labores non perdere, ſed mutare: ipſe antè illis uſum laboris indulſit, qui poſteà eis tolerantiam dedit virtutis. Hinc eſt quòd regna, gentes, carceres, vincula, tormenta, mortes, ſævientes homines terris omnibus ſic vicerunt. ℟. Iſti ſunt triumphatores. vel Iſti ſunt agni. 81.

SEXTA DIE.

In ſecundo Nocturno.

Sermo ſancti Joannis Chryſoſtomi.

Serm. I. de Pent. tom. 3. Lectio iv.

QUæ ſunt tales ſtellæ, ſicut Apoſtoli? Stellæ in cœlo, Apoſtoli ſuper cœlos. Stellæ de igne inſenſibili, Apoſtoli de igne intelligibili. Stellæ in nocte lucent, in die obſcurantur: Apoſtoli in die & in nocte ſuis radiis, hoc eſt, virtutibus effulgent. Stellæ orto ſole obſcurantur: Apoſtoli ſole juſtitiæ reſplendente, ſua claritate luceſcunt. Stellæ in reſurrectione cadent ſicut folia: Apoſtoli in reſurrectione rapientur in àéra nubibus. Et in illis quidem ſideribus alius Heſperus, alius Lucifer appellatur: in Apoſtolis autem nullus Heſperus eſt, omnes Luciferi, & ideò ſtellis majores Apoſtoli. ℟. Vidi. vel Lux. 80.

Lectio v.

ET quicumque eos luminaria vocaverit mundi, non peccabit: non ſolùm dum eſſent in corpore, ſed etiam magis nunc, quando de hac vita migrârunt: gratia enim & merita Sanctorum non minuuntur morte, non retardantur die, non diſſolvuntur in terra, nec nocte obſcurantur, nec tenebris obumbrantur. Et hoc res ipſa demonſtrat. Piſcatores quippe erant, & illis dormientibus retia operabantur. Et tunc quidem piſces capiebant ad mortem, nunc autem homines capiunt ad ſalutem, claudos facientes currere, cæcos illuminantes, leproſos mundantes, dæmones effugantes, teſtatur multitudo credentium diurna. Vinitores erant, & illis abſentibus corpore vinea effloreſcit, & botros affert. ℟. Beati. vel Virtute. 81.

Paulò pòſt med. Lectio vi.

UBi ſunt nunc, qui audent Eccleſiæ contraire? Quando novella erat, in nullo potuit lædi: & nunc, quando uſque ad cœlum pervenit, exiſtimas eam poſſe ſuperari? Et tunc quidem, cùm undecim eſſent Apoſtoli, nullus eos ſuperare potuit, ſed pauci homines totum ceperunt mundum: & nunc, quando terra, & mare, & orbis terrarum, & inhabitabiles regiones, & civitates, & omnes fines terræ pietate repleti ſunt, putas eam te poſſe lædere? Sed non poteris: Chriſtus enim propter eam paſſus eſt, portæ inferi non prævalebunt adverſùs eam. Faciliùs cœlum exterminari poteſt, & terra perire, quàm aliquid mali pati Eccleſia. ℟. Iſti ſunt triumphatores. vel Iſti ſunt agni 81

SEPTI-

SEPTIMA DIE.

In secundo Nocturno.
Sermo sancti Gregorii Papæ.
Hom. 30. in Evang. pòst med. Lectio iv.

SCriptum est: Spiritus Domini ornavit cœlos. Ornamenta enim cœlorum sunt virtutes prædicantium. Quæ videlicet ornamenta Paulus enumerat, dicens: Alii datur per Spiritum sermo sapientiæ, alii sermo scientiæ secundùm eumdem Spiritum, alteri fides in eodem Spiritu, alii gratia sanitatum in uno Spiritu, alii operatio virtutum, alii prophetia, alii discretio Spirituum, alii genera linguarum, alii interpretatio sermonum. Hæc autem omnia operatur unus atque idem Spiritus, dividens singulis prout vult. ℟. Vidi. vel Lux. 80.

Lectio v.

QUot ergo sunt bona prædicantium, tot sunt ornamenta cœlorum. Hinc rursus scriptum est: Verbo Domini cœli firmati sunt. Verbum enim Domini Filius est Patris. Sed eosdem cœlos, videlicet sanctos Apostolos, ut tota simul sancta Trinitas ostendatur operata, repentè de sancti Spiritus divinitate adjungitur: Et spiritu oris ejus omnis virtus eorum. Cœlorum ergo virtus de spiritu sumpta est: quia mundi hujus potestatibus contraire non præsumerent, nisi eos sancti Spiritus fortitudo solidasset. Quales namque doctores sanctæ Ecclesiæ ante adventum hujus Spiritus fuerint, scimus: & post adventum illius, cujus fortitudinis facti sint, conspicimus. ℟. Beati. vel Virtute. 81. Lectio vi.

CErtè iste ipse pastor Ecclesiæ, ad cujus sacratissimum corpus sedemus, quantæ debilitatis, quantæque formidinis ante adventum Spiritus fuerit, ancilla ostiaria requisita dicat. Una enim mulieris voce percussus, dum mori timuit, vitam negavit. Et pensandum, quia eum comprehensum Petrus negavit in terra, quem suspensum latro confessus est in cruce. Sed vir iste tantæ formidinis, qualis post adventum Spiritus existat audiamus. Fit conventus magistratùs atque seniorum, cæsis denuntiatur Apostolis, ne in nomine Jesu loqui debeant: Petrus magna auctoritate respondet: Obedire oportet Deo magis, quàm hominibus. ℟. Isti sunt triumphatores. vel Isti sunt agni. 81.

IN DIE OCTAVA.

In secundo Nocturno.
De Expositione sancti Augustini Episcopi, super Psalmum octogesimum sextum.
Ante medium. Lectio iv.

FUndamenta ejus in montibus sanctis, diligit Dominus portas Sion. Quare sunt fundamenta Apostoli & Prophetæ? Quia eorum auctoritas portat infirmitatem nostram. Quare sunt portæ? Quia per ipsos intramus ad regnum Dei. Prædicant enim nobis: & cùm per ipsos intramus, per Christum intramus. Ipse est enim janua. Et cùm dicuntur duodecim portæ Jerusalem, & una

una porta Christus, & duodecim portæ Christus, quia in duodecim portis Christus, & ideò duodenarius numerus Apostolorum. Sacramentum magnum hujus duodenarii significatio est numeri. Sedebitis, inquit, super duodecim sedes, judicantes duodecim tribus Israël. ℟. Vidi. vel Lux. 80

Lectio v.

SI duodecim sellæ ibi sunt, non est ubi sedeat tertiusdecimus Paulus Apostolus, & non erit quomodo judicet: & ipse se judicaturum dixit, non homines tantùm, sed & Angelos. Quos angelos, nisi apostatas angelos? Nescitis, inquit, quia angelos judicabimus? Responderet ergo turba: Quid te jactas judicaturum? ubi sedebis? Duodecim sedes dixit Dominus duodecim Apostolos: unus cecidit Judas, in locum ipsius sanctus Mathias ordinatus est; impletus est duodenarius numerus sedium. Primò locum inveni, ubi sedeas, & sic te minare judicaturum. Duodecim ergo sedes quid sibi velint, videamus. Sacramentum est cujusdam universitatis, quia per totum orbem terrarum futura erat Ecclesia: unde vocatur hoc ædificium ad Christi compagem. ℟. Beati. vel Virtute. 81.

Lectio vi.

ET ideò quia undique venitur ad judicandum, duodecim sedes sunt: sicut quia undique intratur in illam civitatem, duodecim portæ sunt. Non solùm ergo illi duodecim, & Apostolus Paulus, sed quotquot judicaturi sunt, propter significationem universitatis ad sedes duodecim pertinent: quemadmodum quotquot intrabunt, ad duodecim portas pertinent. Partes enim mundi quatuor sunt, Oriens, Occidens, Aquilo, & Meridies. Istæ quatuor partes assiduè nominantur in Scripturis. Ab istis quatuor ventis, sicut dicit Dominus in Evangelio, à quatuor ventis se collecturum electos suos: ab omnibus ergo istis quatuor ventis vocatur Ecclesia. Quomodo vocatur? Undique in Trinitate vocatur. Non vocatur nisi per baptismum in nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti. Quatuor ergo ter ducta duodecim inveniuntur.

℟. Isti sunt triumphatores. vel Isti sunt agni. 81.

Lectiones iii. Nocturni habentur suprà in propriis festis SS. Apostolorum, cum sequentibus Responsoriis.

℟. vii. Isti sunt, qui viventes in carne, plantaverunt Ecclesiam sangvine suo: * Calicem Domini biberunt, & amici Dei facti sunt. ℣. In omnem terram exivit sonus eorum, & in fines orbis terræ verba eorum. Calicem.

Tempore Paschali.

℟. vii. Ego sum vitis vera, & vos palmites: * Qui manet in me, & ego in eo, hic fert fructum multum, alleluja, alleluja. ℣. Sicut dilexit me Pater, & ego dilexi vos. Qui.

℟. viii. Isti sunt viri sancti, quos elegit

elegit Dominus in charitate non ficta, & dedit illis gloriam sempiternam: * Quorum doctrinâ fulget Ecclesia, ut sole luna. ℣. Sancti per fidem vicerunt regna, operati sunt justitiam. Quorum. Gloria Patri. Quorum.

Tempore Paschali.

℟. viii. Candidi facti sunt Nazaræi ejus, alleluja: splendorem Deo dederunt, alleluja: * Et sicut lac coagulati sunt, alleluja, alleluja. ℣. Candidiores nive, nitidiores lacte, rubicundiores ebore antiquo, sapphiro pulchriores. Et. Gloria Patri. Et.

INFRA OCTAVAM EVANGELISTARUM. SECUNDA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Joannis Chrysostomi. Homil. 1. in Matth. Lectio iv.

PRincipio requirendum est, quænam illa causa sit, quòd ex tam multis discipulis duo tantùm scribunt Apostoli, & duo eorum, qui Apostolos sunt secuti: unus enim Petri, alter Pauli discipulus, præter Joannem atque Matthæum Evangelia condiderunt. Quia scilicet nihil ambitione moti faciebant, sed omnia ad utilitatem referebant. Quid igitur, non sufficiebat unus Evangelista cuncta memorare? Sufficiebat quidem, sed cùm quatuor sint, qui Evangelia conscribant, nec eisdem temporibus, nec in eisdem locis, neque pariter congregati, & inter se conferentes, & tamen quasi uno ore omnia prænuntiant: sit hoc sine dubio veritatis grande indicium.

℟. Vidi conjunctos. vel Lux perpetua. 80. Lectio v.

VErùm è contrario, inquis, ista res accidit: in multis enim dissidere redarguuntur: imò hoc ipsum maximum est testimonium veritatis. Si enim ad unguem in omnibus consonarent, etiam usque ad tempora ac loca, ipsaque adeò verba, nemo inimicus crediddisset umquam, eos non communi ad decipiendum consilio congregatos, quasi ex humana quadam conspiratione Evangelium condidisse: non enim simplicitatis fuisse tam solicitam consonantiam judicarent. Nunc verò, quæ videtur in rebus exiguis dissonantia, ab omni illos suspicione defendit, & satis clarè scribentium existimationem tuetur.

℟. Beati. vel Virtute. 81.

Lectio vi.

SI verò aliquid de temporibus ac locis variè dixerunt, nihil quidē dictorum obest veritati. Si verò in miraculis non omnes omnia dixerunt: sed hic quidem illa, alter verò alia narravit, nihil te omnino conturbet. Nam si unus universa dixisset, superfluus jam fuisset numerus cæterorum: sin varia omnes inter se scripsissent, ac nova omnia, nullum potuisset convenientiæ apparere documentum. Unde & simul omnia narrata fuerunt; sed & quivis illorum peculiare quiddam sibi su-

mens retulit, quò minùs superfluus haberetur, & adjectus temerè, ac simul veritatis dictorum exactum, præberet nobis indicem. ℟. Isti sunt triumphatores. vel Isti sunt agni. 81.

TERTIA DIE.

In secundo Nocturno.

De Sermone S. Joannis Chrysostomi.

Unde suprà. Lectio iv.

UBi autem eorum unusquisque degens scripserit, non valdè est, cur contendamus. Quòd verò adversùs se non scripserint, ex toto operis contextu tentabimus demonstrare. Et certè aliud est diverso modo quid dicere, aliud adverso. Nihil, inquam, horum loquor. Procul à me absit, ex aliorum dementia pro Evangelistis satisfactionem parare. Illud sanè libenter rogârim, quonam modo fidem dissona meruerint, quonam pacto obtinere potuerint, unde admirationi fuerint, pugnantia inter se dicendo? ℟. Vidi. vel Lux. 80. Lectio v.

PRædicabant passim per orbem habitabilem, quamvis multi testes eorum prædicationis existerent, tum etiam inimici, hostesque plurimi. Non enim in uno aliquo scribentes angulo, ea quæ scripserant, occultaverunt: sed terras, mariaque lustrantes, in conspectu & auribus omnium volumina sacra replicabant. Quæ sicut etiam nunc fieri videmus, ipsis quoque præsentibus legebantur inimicis: nec quidquam tamen ex his quæ dicta sunt, quemquam offendit; nec immeritò: erat enim divina virtus, quæ omnia capessit, ac corrigit apud omnes. ℟. Beati. vel Virtute. 81.

Lectio vi.

NIsi enim istud fuisset, unde publicanus, unde piscator, unde illiteratus quivisset umquã tam sublimiter philosophari? Quæ enim sapientes sæculi, nec per somnium quidem aliquando imaginari potuerunt, hæc isti cum asseveratione manifesta annuntiant atque persuadent: idque faciunt non tantùm in vivis agentes, sed etiam ubi fato functi sunt: & non duobus, non viginti, non centum, aut mille, aut decem millibus, sed urbibus, & Gentibus, & populis, & terræ prorsus, ac mari, Græciæ simul ac Barbariæ, & habitabilibus partibus orbis, ipsique deserto. Et certè ea persuadebant, quæ naturam nostram longè probantur excedere. ℟. Isti sunt triumphatores. vel Isti sunt agni. 81.

QUARTA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Ambrosii Episcopi.

Lib. 10. Comment. in Luc. c. 23. pauld ante medium. Lectio iv.

PRopter nos dividuntur vestimenta Christi, quia non possunt singuli habere omnia: & per sortes, quia non pro hominis voluntate divisio fit Spiritus sancti. Divisiones enim gratiarum sunt, sed omnia operatus est Spiritus, dividens singulis prout vult. Et fortasse milites isti, qua-

tuor

tuor Evangelistarum habent typum, qui scripserunt Evangelium: intuere nunc Christi vestimenta divisa. Ubi illa quæram? quære in Matthæo, invenies penes ipsum solũ chlamydem coccineam, penes Joannem vestem purpuream, penes Marcum purpuram tantùm, penes Lucam vestem albam: hac enim sola pro sua fuit portione contentus. Quantos verò Christus sua veste vestivit? Puto autem, quòd non quatuor tantùm, sed omnes vestivit milites, & omnibus abundavit.

℟. Vidi. vel Lux. 80. Lectio v.

ACcipe & aliud. Istæ quatuor partes, non partes vestium, sed qualitates mihi videntur esse virtutum. Alius enim de regno sublimiùs scripsit, alius de hominis institutione diffusiùs. Lucas nitorem sibi sacerdotalis vestis elegit: Marcus verborum textum non desideravit: Joannes verò quasi quasdam intexit sententias, quibus vestiat fidem nostram. Nonne tibi videtur intextũ grande illud, In principio erat Verbum, & Verbũ erat apud Deum, & Deus erat Verbum. Hoc erat in principio apud Deum. Omnia per ipsum facta sunt. At verò Marcus, tamquam purpuræ fulgore, contentus, sine ulla intextione verborum: Initium, inquit, Evangelii Jesu Christi Filii Dei.

℟. Beati. vel Virtute. 80.

Lectio vi.

ERgo cætera vestimenta Christi divisa sunt, nempe vel gesta vel gratia; tunica verò non potuit dividi: & ideò secundùm Joannem, super illa sors agitatur: quia fides non proportione singulorum, sed pro jure est omnium. Quod enim non dividitur, singulis manet integrum. Et benè desuper texta in Joanne legitur: sic enim texitur fides Christi, ut de divinis ad humana descendat: eò quòd ante sæcula ex Deo genitus, posteriore tempore susceptionem carnis assumpserit. Per hoc ergo significatur nobis, quòd non debeat fides scindi, sed solida permanere. ℟. Isti sunt triumphatores. vel Isti sunt agni. 81.

QUINTA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Augustini Episcopi.

Lib. 1. de consensu Evangelist. cap. 1. post initium. Lectio iv.

MAtthæus & Joannes, etiam scripta de Christo, quæ scribenda visa sunt, libris singulis ediderunt. At ne putaretur, quod attinet ad percipiendum & prædicandum Evangelium interesse aliquid, utrùm illi annuntient, qui eumdem Dominum hìc in carne apparentem discipulatu famulante secuti sunt; an ii, qui ex illis fideliter comperta crediderunt: divina providentia procuratum est per Spiritum sanctum, ut quibusdam etiam ex illis qui primos Apostolos sequebantur, non solùm annuntiandi, verùm etiam scribendi Evangelium tribueretur auctoritas. Hi sunt

Marcus & Lucas. ℟. Vidi. vel Lux. 80. Lectio v.

ISti igitur quatuor Evangelistæ, universo terrarum orbe notissimi, & ob hoc fortasse quatuor, quoniam quatuor sunt partes orbis terræ, per cujus universitatem Christi Ecclesiam dilatari, ipso sui numeri sacramento quodammodo declarârunt, hoc ordine scripsisse perhibentur. Primùm Matthæus, deinde Marcus, tertiò Lucas, ultimò Joannes. Unde alius eis fuit ordo cognoscendi, atq; prædicandi, alius autem scribendi. Ad cognoscendum quippe atque prædicandum, primi utique fuerunt, qui secuti Dominum in carne præsentem, dicentem audierunt, facientemque viderunt, atque ex ejus ore ad evangelizandum missi sunt. ℟. Beati. vel Virtute. 81. Lectio vi.

SEd in conscribendo Evangelio, quod divinitus ordinatum esse credendum est, ex numero eorum, quos ante passionem Dominus elegit, primum atq; ultimum locum duo tenuerunt, primum Matthæus, ultimum Joannes: ut reliqui duo, qui ex illo numero non erant, sed tamen Christum in illis loquentem secuti erant, tamquam filii amplectendi; ac per hoc in loco medio constituti, utroque ab eis latere munirentur. Horum sanè quatuor solus Matthæus Hebræo scripsisse perhibetur eloquio, cæteri Græco. ℟. Isti sunt triumphatores. vel Isti sunt agni. 81.

SEXTA DIE.

In secundo Nocturno.

De Sermone sancti Augustini Episcopi. Unde suprà. Lectio iv.

ET quamvis singuli suũ quemdam narrandi ordinem tenuisse videantur, non tamen unusquisq; eorum velut alterius præcedentis ignarus voluisse scribere reperitur, vel ignorata prætermisisse, quæ scripsisse alius invenitur: sed, sicut unicuique inspiratum est, non superfluam cooperationem sui laboris adjunxit. Nam Matthæus suscepisse intelligitur Incarnationem Domini secundùm stirpem regiam, & pleraque secundùm hominum præsentem vitam, & facta, & dicta ejus. Marcus eum subsecutus, tamquam pedissequus, & breviator ejus videtur: cum solo quippe Joanne nihil dixit, solus ipse perpauca, cum solo Luca pauciora, cum Matthæo verò plurima, & multa penè totidem, atque ipsis verbis, sive cum solo, sive cum cæteris consonante.

℟. Vidi. vel Lux. 80. Lectio v.

LUcas autem circa sacerdotalem Domini stirpem, atque personam magis occupatus apparet. Nam & ad ipsum David, non regium stemma secutus ascendit, sed per eos, qui reges non fuerunt, exiit ad Nathan filium David, qui nec ipse rex fuit: non sicut Matthæus, qui per Salomonem regem descendens, cæteros etiam reges ex ordine prosecutus est;

est; servans in eis, de quo posteà loquemur, mysticum numerum. Dominus enim Jesus Christus unus verus Rex, & unus verus sacerdos, illud ad regendos nos, istud ad expiandos, has duas personas apud antiquos Patres singillatim commendatas suam figuram egisse declaravit, multisque documentis divinarum Scripturarum, Rex & Sacerdos Christus apparet. ℟. Beati. vel Virtute. 81. Lectio vi.

CUm ergo Matthæus circa Regis, Lucas circa Sacerdotis personam gereret intentionem, utique humanitatem Christi maximè commendârunt. Secundùm hominem quippe Christus & Rex & Sacerdos effectus est, cui dedit Deus sedem David patris sui, ut regni ejus non esset finis, & esset ad interpellandum pro nobis mediator Dei & hominum, homo Christus Jesus. Non autem habuit tamquam breviatorem conjunctum Lucas, sicut Marcum Matthæus. Et hoc fortasse non sine aliquo sacramento: quia regum est non esse sine comitum obsequio. Unde ille, qui regiam personam Christi narrandam susceperat, habuit sibi tamquam comitem adjunctum, qui sua vestigia quodammodo sequeretur. Sacerdos autem, quoniam in Sancta sanctorum solus intrabat, propterea Lucas, cujus circa sacerdotium Christi erat intentio, non habuit tamquam socium subsequentem, qui suam narrationem quodammodo breviaret.

℟. Isti sunt triumphatores. vel Isti sunt agni. 81.

SEPTIMA DIE.

In secundo Nocturno.

De Sermone sancti Augustini Episcopi.

Unde suprà. Cap. 5. Lectio iv

PRoinde cùm duæ virtutes propositæ sint animæ humanæ, una activa, altera contemplativa: intelligi datur, si diligenter advertas, tres Evangelistas temporalia facta Domini & dicta, quæ ad informandos mores vitæ præsentis maximè valerent, copiosiùs prosecutos, circa illam activam virtutem fuisse versatos, Joannem verò facta Domini multò pauciora narrantem, dicta verò ejus ea præsertim, quæ Trinitatis unitatem, & vitæ æternæ felicitatem insinuarent, diligentiùs & uberiùs conscribentem, in virtute contemplativa commendanda suam intentionem prædicationemque tenuisse.

℟. Vidi. vel Lux. 80. Lectio v.

UNde mihi videntur, qui ex Apocalypsi illa quatuor animalia ad intelligendos quatuor Evangelistas interpretati sunt, probabilius aliquid attendisse; illi, qui leonem in Matthæo, hominem in Marco, vitulum in Luca, aquilam in Joanne intellexerunt. De principiis enim librorum quãdam conjecturam alii capere voluerunt, non de tota intentione Evangelistarum, quæ magis fuerat perscrutanda. Multò enim con-

congruentiùs ille, qui regiam Christi personam maximè commendavit, per leonem significatus accipitur; unde & in Apocalypsi cum ipsa tribu regia leo commemoratus est: Vicit leo de tribu Juda. Quòd autem per vitulum Lucas significatus sit propter maximam victimam sacerdotis, neutri dubitaverunt.

℟. Beati. vel Virtute. 80. Lect. vi.

MArcus ergo, qui neque stirpem regiam, neque sacerdotalem, vel cognationem, vel consecrationem narrare voluit, & tamen in eis versatus ostenditur, quæ homo Christus operatus est, tantùm hominis figura in illis quatuor animalibus significatus videtur. Hæc autem animalia tria in terra gradiuntur: unde isti tres Evangelistæ in his maximè occupati sunt, quæ Christus in carne operatus, & quæ præcepta mortalis vitæ exercendæ carnem portantibus tradidit. At verò Joannes super nubila infirmitatis humanæ velut aquila volat, & lucem incommutabilis veritatis acutissimis atque firmissimis oculis cordis intuetur.

℟. Isti sunt triumphatores. vel Isti sunt agni. 80.

IN DIE OCTAVA.

In secundo Nocturno

De Expositione S Gregorii Papæ super Ezechielem Prophetam. Sancta quatuor animalia, &c ut in Breviario, de Communi Evangelistarum. In die verò Octava S. Matthæi & S. Marci, lege ut sequitur in secundo Nocturno.

De Expositione S. Gregorii Papæ super Ezechielem Prophetam.

Homilia 3. lib. 1. in Ezech. Lectio iv.

QUatuor ergo facies uni sunt: quia si requiras quid Matthæus de incarnatione Domini sentiat; hoc nimirum sentit, quod Marcus, Lucas, & Joannes. Si quæras quid Joannes sentiat; hoc proculdubiò, quod Lucas, Marcus, & Matthæus. Si quæras quid Marcus; hoc quod Matthæus, Joannes, & Lucas. Si quæras quid Lucas; hoc quod Joannes, Matthæus, & Marcus sentit. Quatuor ergo facies uni sunt: quia notitia fidei, qua cognoscuntur à Deo, ipsa est in uno, quæ est simul in quatuor. Quidquid enim in uno inveneris, hoc in omnibus simul quatuor cognosces.

℟. Vidi. vel Lux. 80. Lectio v.

ET quatuor pennæ uni: quia Dei omnipotentis Filium Dominum nostrum Jesum Christum simul omnes concorditer prædicant: & ad divinitatem ejus mentis oculos levantes penna contemplationis volant. Evangelistarum ergo facies ad humanitatem Domini pertinet, penna ad divinitatem: quia in eum, quem corporeum aspiciunt, quasi facies intendunt: sed dum hunc esse incircumscriptum atque incorporeum ex divinitate annuntiant, per contemplationis pennã quasi in aëra levantur: Quia itaque una est fides incarnationis ejus in omnibus, & par contemplatio divinitatis ejus in singulis, rectè nunc dicitur: Quatuor facies uni,

&

& quatuor pennæ uni. ℟. Beati. vel Virtute. 81. Lectio vi.

SEd quæ virtus esset, si fidem, atque contemplationem Domini habentes prædicatores illius, sancta opera non haberent? Sequitur: Et pedes eorum pedes recti. Quid per pedes, nisi gressus actuum designantur? Quatuor ergo animalium pedes recti esse describuntur, quia sanctorum Evangelistarum, atque omnium perfectorum opera ad sequendã iniquitatem non sunt retorta. Hi autem pedes rectos non habent, qui ad mala mundi, quæ reliquerunt, reflectuntur. De quibus scriptum est: Canis reversus ad suum vomitum. ℟. Isti sunt triumphatores. vel Isti sunt agni. 81.

INFRA OCTAVAM EVANGELISTARUM.

Lectiones tertii Nocturni.

SECUNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 10.

IN illo tempore: Designavit Dominus & alios septuaginta duos: & misit illos binos ante faciem suam in omnem civitatem & locum, quò erat ipse venturus. Et reliqua.

De Homilia sancti Gregorii Papæ.

Ex Homilia 17. in Evangel.

MIssis autem prædicatoribus, quid dicat audiamus: Messis quidem multa, operarii autem pauci. Ad messem multam operarii pauci sunt, quod sine gravi mœrore loqui non possumus: quia etsi sunt qui bona audiant, desunt tamen qui dicant: Ecce mundus sacerdotibus plenus est, sed tamen in messe Dei rarus valdè invenitur operator: qui officium quidem sacerdotale suscipimus, sed opus officii non implemus. Sed pensate, fratres charissimi, pensate quod dicitur: Rogate ergo dominum messis, ut mittat operarios in messem suam. Vos pro nobis petite, ut digna vobis operari valeamus, ne ab exhortatione lingua torpeat, ne postquam prædicationis locum suscepimus, apud justum judicem nostra nos taciturnitas addicat. ℟. Isti sunt, qui. vel Ego sum vitis, pro varietate temporis. 86.

Paulò pòst. Lectio viii.

SEd utinam, si ad prædicationis virtutem non sufficimus, loci nostri officium in innocentia vitæ teneamus; nam subditur: Ecce ego mitto vos sicut agnos inter lupos. Multi enim cùm regiminis curam suscipiunt, ad lacerandos subditos inardescunt, terrorem potestatis exhibent, & quibus prodesse debuerant, nocent. Et quia charitatis viscera non habent, domini videri appetunt, patres se esse minimè recognoscunt, humilitatis locum in elationem dominationis immutant: & si quando extrinsecùs blandiuntur, intrinsecùs sæviunt. De quibus aliàs Veritas dicit: Veniunt ad vos in vestimentis ovium: intrinsecùs autem sunt lupi rapaces. ℟. Isti sunt. vel Candidi. 87.

Lectio ix.

COntra quæ omnia considerandum nobis est, quia sicut agni inter lupos mittimur, ut sensum servantes innocentiæ, morsum malitiæ non habeamus. Qui enim locum prædicationis suscipit, mala inferre non debet, sed tolerare; ut ex ipsa sua mansuetudine iram sævientium mitiget, & peccatorum vulnera in aliis ipse afflictionibus vulneratus sanet. Quod tunc benè rector exhibet, cùm seipsum diligere per amorem privatum nescit: cùm nulla, quæ mundi sunt, appetit: cùm terrenæ cupiditatis oneribus nequaquam mentis colla supponit. Unde & subditur: Nolite portare sacculum. Te Deum laudam⁹.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 10.

IN illo tempore: Designavit Dominus & alios septuaginta duos: & misit illos binos ante faciem suam in omnem civitatem & locum, quò erat ipse venturus. Et reliqua.

De Homilia sancti Gregorii Papæ.

Unde suprà.

PRædicatori tanta in Deo debet esse fiducia, ut præsentis vitæ sumptus, quamvis non provideat, tamen sibi hos non deesse certissimè sciat: ne, dum mens ejus occupatur ad temporalia, minùs aliis provideat æterna. Quæ si quis verba etiam per allegoriam velit intelligi, in sacculo pecunia clausa est: pecunia verò clausa, est sapientia occulta. Qui igitur sapientiæ verbum habet, sed hoc erogare proximo negligit, quasi pecuniam in sacculo ligatam tenet. Unde scriptum est: Sapientia abscondita, & thesaurus occultus, quæ utilitas in utrisque? ℟. Isti. vel Ego sum. 86.

Paulò pòst. Lectio viii.

ECce autem, qui sacculum & perã portare prohibuit, sumptus & alimenta ex eadem prædicatione concedit. Nam sequitur: In eadem autem domo manete, edentes & bibentes, quæ apud illos sunt: ut ab eis terrena stipendia consequamur, quibus præmia vitæ cœlestis offerimus, unde etiã Paulus hæc ipsa pro minimo suscipiens, dicit: Si nos vobis spiritualia seminavimus, magnum est, si vestra carnalia metamus? Et notandum quod subditur: Dignus est operarius mercede sua: quia jam de mercede sunt operis ipsa alimenta sustentationis, ut hìc merces de labore prædicationis inchoetur, quæ illic de veritatis visione perficitur. ℟. Isti. vel Candidi. 87.

Paulò pòst. Lectio ix.

SEd quid nos (quod tamen sine dolore dicere non possumus) quid nos, ô pastores, agimus, qui & mercedem consequimur, & tamen operarii nequaquam sumus? Fructus quippe sanctæ Ecclesiæ in stipendio quotidiano percipimus, sed tamen pro æterna Ecclesia minimè in prædicatione labora-

boramus. Pensemus, cujus damnationis sit, sine labore hic percipere mercedem laboris. Ecce ex oblatione fidelium vivimus, sed numquid pro animabus fidelium laboramus? Illa in nostrum stipendium sumimus, quæ pro redimendis peccatis suis fideles obtulerunt: nec tamen contra peccata eadem vel orationis studio, vel prædicationis, ut dignum est, insudamus. Te Deum.

QUARTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 10.

IN illo tempore: Designavit Dominus & alios septuaginta duos: & misit illos binos ante faciem suam in omnem civitatem & locum, quò erat ipse venturus. Et reliqua.

De Homilia S. Gregorii Papæ. Unde suprà.

SEd quando nos vitam corrigere valemus alienam, qui negligimus nostram? Curis enim sæcularibus intenti, tantò insensibiliores intus efficimur, quantò ad ea, quæ foris sunt, studiosiores videmur. Usu quippe curæ terrenæ à cœlesti desiderio animus obdurescit: & dum ipso suo usu durus efficitur per actionẽ sæculi, ad ea emolliri non valet, quæ pertinent ad charitàtem Dei. Sacerdos enim non distat à populo, quando nullo vitæ suæ merito vulgi transcendit actionem. Ploremus Jeremiæ lacrymis: Quomodo obscuratũ est aurum, mutatus est color optimus, dispersi sunt lapides sanctuarii in capite omniũ platearum! Aurum quippe obscuratum est: quia sacerdotum vita, quondam per gloriam virtutum clara, nunc per actiones infimas ostenditur reproba. ℟. Isti. vel Ego sum. 86.

Lectio viii.

COlor optimus est mutatus: quia ille Sanctitatis habitus per terrena & abjecta opera ad ignominiam despectionis venit. Lapides verò sanctuarii intrinsecùs habebantur, nec sumebantur in summi sacerdotis corpore, nisi cùm Sancta sanctorum ingrediens, in secreto sui conditoris apparebat. Nos ergo sumus lapides sanctuarii, qui apparere semper debemus in secreto Dei, quos numquam necesse est foris conspici, id est, numquam in extraneis actibus videri: sed dispersi sunt in capite omniũ platearum, quia hi, qui per vitam probam & orationem intus semper esse debuerant, per vitam reprobam foris vacant. Ecce jam penè nulla est sæculi actio, quam sacerdotes non administrent. ℟. Isti. vel Candidi. 87.

Nona Lectio vel de sancto Vitale, vel de sancto Hilarione.

QUINTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 10.

IN illo tempore: Designavit Dominus & alios septuaginta duos: & misit illos binos ante faciem suam in omnem civitatem & locũ, quò erat ipse ventur⁹. Et rel.

Homi-

Homilia sancti Ambrosii Episcopi.

Lib. 7. in Lucæ, cap. 10.

SI quem movet, qua ratione in Ægypto calceati jubentur edere agnum, Apostoli autem sine calceamentis ad prædicandum Evangelium diriguntur: is considerare debet, quia in Ægypto positus debet adhuc morsus cavere serpentis: multa enim venena in Ægypto. Et qui in typo Pascha celebrat, patere potest vulneri: qui autem minister est veritatis, evitat venena, non trepidat. Et ut scias hoc verum esse, ipse Dominus ait: Ecce dedi vobis potestatem calcandi super serpentes & scorpiones, & supra omnes virtutes inimici, & nihil vobis nocebunt.

℟. Isti. vel Ego sum. 86.

Lectio viii.

NOn virgas in manu jubentur tollere Apostoli. Quid est virga, nisi proferendæ potestatis insigne, & ulciscendi instrumentum doloris? Ergo humilis Domini (in humilitate enim judicium ejus sublatum est) humilis, inquam Domini præceptum discipuli ejus, humilitatis officiis exequuntur: eos enim misit ad seminandam fidem, qui non cogerent, sed docerent; nec vim potestatis exercerent, sed doctrinam humilitatis attollerent. Habet tamen quos, & cum virga Apostolos miserit, sicut Paulus testificatur, dicens: Quid vultis? in virga veniam ad vos, an in charitate, & spiritu mansuetudinis? Hanc virgam etiam & Timotheo dedit Apostolus, dicens: Argue, obsecra, increpa. Aut fortasse ante passionem Domini: quæ nutantium populorum corda firmavit, necessaria sola fuerit mansuetudo, post passionem correptio. ℟. Isti. vel Candidi. 87. Lectio ix.

CErtè mulceat Dominus, increpet Paulus: suadeat, qui potest, pectora etiam dura mollire: arguat qui non potest universa suadere. Virgam igitur Paulus ex doctrina legis assumpserat; legerat enim: Qui parcit baculo, odit filium suum. Et ideò Dominus in veteri Testamento ait: Visitabo in virga iniquitates eorum. In novo autem se ipsum obtulit, ut ignosceret universis, dicens: Si me quæritis, finite hos abire. Sed & Paulus virgam quidem minatur, sed in spiritu mansuetudinis visitat delinquentes. Denique ut scias mitem esse doctorem; eorum ipsorum, quos arguit, consulit voluntatem. Quid vultis, inquit, in virga veniam ad vos, an in charitate, & spiritu mansuetudinis? Semel virgam dixit, bis mitiora subjecit, adjiciens mansuetudinem charitati. Te Deum laudamus.

SEXTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 10.

IN illo tempore: Designavit Dominus & alios septuaginta duos: & misit illos binos ante faciem suam in omnem civitatem & locum,

locum, quò erat ipse venturus. Et reliqua.

De Homilia S. Ambrosii Episc. Unde suprà.

FOrtasse quibusdam hoc durum & superbum, nec mansueti & humilis Domini præcepto convenire videatur, quòd ille, qui etiam accubitionis loco præcipit esse cedendum, hoc loco mandet discipulis: Neminem salutaveritis in via; cùm iste communis sit usus gratiæ. Sic inferiores superiorum sibi favorem conciliare consueverunt. Gentiles quoque cum Christianis habent hujusmodi officiorum commercia: quomodo Dominus hunc usum humanitatis avellit? ℟. Isti. vel Ego sum. 86. Lectio viii.

SEd considera, non hoc esse solùm, Neminem salutaveritis; sed non frustrà additum, In via. Denique & Eliseus cùm mitteret servum suum, ut baculum ejus poneret supra corpus defuncti pueruli, mandavit ei, ne per viam aliquem salutaret. Festinatio enim jubebat eum contendere, ut celebrandæ resurrectionis exequeretur officium, ne confabulatione alicujus obvii, mandato deflecteretur à munere.

℟. Isti. vel Candidi. 87.

Lectio ix.

ERgo & hic non salutationis officium aufertur, sed obstaculum impediendæ devotionis aboletur: ut quando divina mandantur, paulisper sequestrentur humana. Pulchra est salutatio; sed eò pulchrior, quò præceptorum maturior executio divinorum, quæ per moram sæpè traxit offensam. Ideò autem & honesta prohibentur, ne solemnis gratia obrepat officii, & impediat ministerium, cujus mora culpa sit. Te Deum laudamus.

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 10.

IN illo tempore: Designavit Dominus & alios septuaginta duos: & misit illos binos ante faciem suam in omnem civitatem & locum, quò erat ipse venturus. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini Episcopi.
Serm. 42. de Sanctis, circa medium.

IPse Dominus noster loculos habuit in via, & ipsos loculos Judæ commendaverat. Patiebatur quidem furem: sed ego à Domino meo discere cupiens dico: Domine patiebaris furem, unde habebas unde tolleret? Me hominem miserum & infirmum monuisti nec sacculum portare: tu portâsti loculos, & erat ubi furem patereris: si non portares, nec ille inveniret, quod auferret. Quid restat? nisi quòd hìc dicat mihi: Intellige, quod audis, Noli portare sacculum. Quid est sacculus? pecunia clausa, id est, occulta sapientia. Nolite fieri sapientes penes vosmetipsos. Accipite Spiritum sanctum. Fons in te debet esse, non sacculus: unde erogatur, non ubi includatur.

℟. Isti. vel Ego sum. 86.

Lectio viii.

NEminem in via salutaveritis. Potest quidem & simpliciter sic accipi, quia jussit nos festinanter agere injuncta. Sed est aliud, quod hìc magis recogitem non dissimile intelligere, quod plus pertinet ad me, & ad omnes dispensatores, sed & ad vos auditores. Qui salutat, salutem dicit: nam & antiqui in epistolis suis sic scribebant, Ille illi salutem. Salutatio à salute nomen accepit. Quid ergo est, Neminem in via salutaveritis? Qui salutant in via, per occasionem salutant. Video vos citò intellexisse, nec tamen debeo jam finire: non enim omnes citò intellexistis. Sed quia de via loquimur, tamquam in via ambulemus. Veloces tardos expectate, & pariter ambulate. ℟. Isti. vel Candidi. 87.

Lectio ix.

QUid ergo dixi, Qui in via salutat, per occasionem salutat? Non ad eum ibat, quem salutat; aliud agebat, aliud occurrit; aliud petebat, aliud transversò quod ageret, invenit. Si ergo prædicas, hoc age per dilectionem, non per occasionem. Sunt ergo homines, qui sua quærentes, non aliud prædicant Evangelium, de quibus Apostolus gemens dicit: Omnes enim sua quærunt, non quæ Jesu Christi. Et hi salutabant, hoc est, salutem annuntiabant, Evangelium prædicabant, sed aliud quærebant, & ideò per occasionem salutabant. Te Deum laudamus.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

In die Octava sancti Marci leguntur præcedentes tres Lectiones de Homilia sancti Augustini. Ipse Dominus, &c. ut suprà 97.

In die verò Octava S. Lucæ leguntur sequentes Lectiones.

Lectio sancti Evangelii secundùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 10.

IN illo tempore: Designavit Dominus & alios septuaginta duos: & misit illos binos ante faciem suam in omnem civitatem & locum, quò erat ipse venturus. Et reliqua.

Homilia venerabilis Bedæ Presbyteri.

Ex Comment. in Lucam.

SIcut duodecim Apostolos formam Episcoporum exhibere simul & præmonstrare, nemo est qui dubitet; sic & hos septuaginta duos figuram presbyterorum, id est, secundi ordinis sacerdotum gessisse sciendum est: tametsi primis Ecclesiæ temporibus, ut Apostolica scriptura testis est, utrique presbyteri, utrique vocabantur Episcopi: quorum unum sapientiæ maturitatem, alterum industriam curæ pastoralis significat. Benè autem septuaginta duo mittuntur: sive quia totidẽ mundi Gentibus Evangelium prædicandum erat; ut quomodo duodecim tribus Israël, ita & hi propter exteras Gentes destinarentur imbuendas: seu quòd ipso prædicantium numero totus orbis per Evangelium summæ & individuæ Trinitatis illustrandus intimabatur. ℟. Isti sunt, qui viventes. 86. Lectio viii.

Sicut

SIcut solem hunc constat triduanum suæ lucis ambitum mundo per septuaginta duas horas afflare solitum: nam & Dominus ipse se diem, suos verò Apostolos horas appellat, dicens: Nonne duodecim horæ sunt diei? si quis ambulaverit in die, non offendit. Et in Psalmis præcipitur: Benè nuntiate diem de die, salutare ejus; hoc est, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero. Sed & multis sanctæ Scripturæ locis per tres dies mysterium Trinitatis ostenditur, præcipuè quia Dominus tertia die resurrexit à mortuis. Sed & in veteri Testamento populus ad montem Sinai perveniens, die tertia legem accepit. Item fluvium Jordanem, quo baptismi gratia commendata est, tertia, quam adierat, dies transivit. ℟. Isti sunt viri. 87.

Nona Lectio de SS. Chrysantho, & Daria Mm.

INFRA OCTAVAM UNIUS MARTYRIS Pontificis.

SECUNDA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Fulgentii Episcopi.

Est de sancto Cypriano.

Lectio iv.

CLarum tanti martyris natalis diem, beati scilicet N. quo terrenis ac moribundis membris exutus, ad æternæ præmia vitæ transmigravit, & sacerdotii ejus doctrinam, ac martyrii nobis victoriam commendavit, fecitque ex temporali quondam tristitia liberiorem. Dum enim inter periculum cruentæ mortis & gloriam devoti certaminis Episcopus confitendo patitur, Ecclesia orando compatitur. Quis nesciat, hunc ipsum, qui nunc annua circumstitutione festus nobis revolvitur dies, Christianis ac religiosis mentibus illo tunc tempore fuisse solicitum, dum adversus diabolum ab antistite, suscepto culmine, pia plebis expectatio trepidaret, atque ita fides resisteret persequenti, ne caro succumberet blandienti: ita pastor præcederet, ne ovile desereret, desertumque lupus invaderet.

℟. Honestum fecit illum Dominus, & custodivit eum ab inimicis, & à seductoribus tutavit illum: *Et dedit illi claritatem æternam. ℣. Descenditq; cum illo in foveam: & in vinculis non dereliquit eum. Et dedit. Lectio v.

DOlebat Ecclesia subtractum interim suo consortio tam clarissimum sacerdotem: sed tamen gaudebat, prostrato adversario, Christi martyrem extitisse victorem. Erat in memoria doctrina laudabilis, versabatur ante oculos virtus mirabilis, quando Sanctus Deo servabat, quod docuerat: & quid cæteri facere deberent, non jam verbis, sed operibus demonstrabat, fidem sermonum exemplis, rerum valida soliditate confirmans: credens & confidens: pro omnium salute Christum mortuum, ac se pro ejus nomine non subtrahere occidendum. Cujus enim sanguine

tunc indignus redemptus fuerat, dignum ſuum ſanguinem pro illo fundebat; & cujus ſanguinem in hac vita fideliter biberat, ab ipſo ſibi æternam vitam reddi poſſe crediderat.

℞. Deſiderium animæ ejus tribuiſti ei Domine, * Et voluntate labiorum ejus non fraudâſti eũ. ℣. Quoniam prævoniſti eum in benedictionibus dulcedinis: poſuiſti in capite ejus coronam de lapide pretioſo. Et.

Lectio vi.

INterritus contempſit Principum juſſa, & judicum edictum. Paratus excepit percuſſoris ictũ, & animum ſoli Deo ſubditum etiam ipſa mors ſervavit invictum. Denique nihil eum revocavit à paſtoris gregiſque cuſtodia, apparitor violentus, perſecutionis tempus, judicis metus, imminens gladius, proximus mortis occaſus. Proinde conſiderantes ejus luctam, perſeverantiam, victoriam pariter & coronam, & quid evaſerit, quò pervenerit, dulci mentis ſpeculo refoventes, annua devotione cantemus: Benedictus Dominus, qui non dedit nos in venatione dentibus eorum: laqueus contritus eſt, & nos liberati ſumus.

℞. Stolâ jucunditatis induit eum Dominus: * Et coronam pulchritudinis poſuit ſuper caput ejus. ℣. Cibavit illum Dominus pane vitæ, & intellectus: & aquâ ſapientiæ ſalutaris potavit illum. Et coronã. Gloria Patri. Et coronã.

TERTIA DIE.

In ſecundo Nocturno.

Sermo ſancti Auguſtini Epiſcopi.

Eſt de ſancto Cypriano 12. Lectio iv.

SErmonem exigit tam grata & religioſa ſolemnitas, qua paſſionem beati martyris N. celebramus. Triſtis proculdubio tunc Eccleſia fuit, non damno cadentis, ſed deſiderio recedentis: ſemper cupiens videre præſentem tã bonum rectorem, atque doctorem. Sed quos afflixerat ſolicitudo certaminis, conſolata eſt corona victoris. Et nunc non ſolùm ſine ulla triſtitia, verùm etiam cum ingenti lætitia, cuncta quæ tunc geſta ſunt, legendo recolimus, dieque iſto gaudere nobis conceſſum eſt, non timere. Neq; enim formidamus terribiliter venientem, ſed expectamus hilariter redeuntem. ℞. Honeſtum. 99

Lectio v.

VIcina corporis morte, non moriebatur in animo paſtoris vigilantia paſtoralis, & cura tuendi Dominici gregis. Uſque ad extremum vitæ hujus diem mente ſobria tenebatur, nec excutiebat ab animo diligentiam fideliſſimi diſpenſatoris, manus tam proxima cruenti carnificis. Ita ſe martyrem cogitabat futurum, ut eſſe non oblviſceretur Epiſcopum; magis curans, quam rationem Paſtorum Principi de commiſſis ſibi ovibus redderet, quàm quid infideli de fide propria reſponderet. Amabat quippe eum, qui Petro dixerat: Amas me?

me? Pasce oves meas. Et pascebat oves ejus, pro quibus sanguinem fundere illum imitans præparabat. ℟. Desiderium. 100.

Lectio vi.

PRæcesserant eum multi Martyres, quos flagrantissimis exhortationibus suis ad vincendum diabolum accenderat, & erat utique justum, ut quos veridicus loquendo præmiserat, patiendo intrepidus sequeretur. Quid ad hæc dicamus? quid ad hæc exultemus tanta conceptione gaudiorum? in quid erumpat cor nostrum & os nostrum? Habentes memoriam præsentis loci, festivitatem solemnissimi diei, propositionem saluberrimi exempli, omnibus medullis nostris dicamus: Deo gratias. ℟. Stola. 100.

QUARTA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Petri Chrysologi.

Est de S. Apollinar. 128. Lectio iv.

MEritò sanctus N. quia juxta mandatum Dei sui perdidit animam suam, eam invenit in vitam sempiternam. Beatus, qui ita cursum consummavit, fidem servavit, ut verè primus à credentibus suo reperiretur in loco: nec eum quisquam confessoris vocabulo minorem credat esse quàm martyrem, quem Dei nutu quotidianum & multiplicem reversum conspicit ad agonem. Audi Paulum dicentem: Quotidie morior. Semel mori parum est eum, qui potest Regi suo gloriosam sæpè de hostibus referre victoriam. ℟. Honestum. 99. Lectio v.

NOn tam mors, quàm fides, & devotio martyrem facit: & sicut virtutis est in acie, in conflictu, pro regis amore succumbere; ita perfectæ virtutis est diu agere, & consummare certamina. Non ideò persecutus est martyrem, quia non statim intulit mortem; sed probavit martyrem, quia non elicuit fidem: injecit tela, quæ potuit, & omnium armorum suorum genera callidus exegit inimicus: nec tamen fortissimi ductoris movere mentem potuit, aut temerare constantiam. ℟. Desiderium. 100. Lectio vi.

SEd ut propugnatorem suum sibi Ecclesia sancta retineret, Christo vehementer occurrit: ut vincenti justitiæ reservaret coronam, & sibi belli tempore præliatoris sui præsentiam condonaret. Et quid plura, fratres? Egit, egit Ecclesia sancta mater, ut nusquam à suo separaretur Antistite. Ecce vivit: ecce ut bonus pastor suo medius assistit in grege, nec unquã separatur spiritu, qui corpore præcessit ad tempus. Extinctus est diabolus, persecutor occubuit. Ecce regnat, & vivit, qui pro Rege suo desideravit occidi, qui vivit & regnat Deus per omnia sæculorum sæcula. ℟. Stola. 100.

QUINTA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Augustini Episcopi.

Serm. 50. de Verb. Domini. Lectio iv.

PAstor bonus Christus. Quid Petrus? nonne bonus pastor?

nonne & ipse animam suam pro ovibus suis posuit? quid Paulus? quid cæteri Apostoli? quid eorum tempora consequentes beati Episcopi martyres? Quid etiam iste Sanctus N.? Nonne omnes pastores boni, non mercenarii, de quibus dicitur: Amen dico vobis, perceperunt mercedem suam? Omnes ergo illi pastores boni, non solùm quia sanguinem fuderunt, sed quia pro ovibus fuderunt: non enim fuderunt elatione, sed charitate.

℟. Honestum. 99. Lectio v.

NAm & apud hæreticos, qui propter iniquitates & errores suos aliquid molestiarum perpessi fuerunt, nomine martyrii se jactant: ut hoc pallio dealbati faciliùs furentur, quia lupi sunt. Si autem vultis scire, in quo numero habendi sunt, pastorem bonum Paulum Apostolum audite: quoniam non omnes, qui corpora sua in passione etiam ignibus tradunt, æstimandi sunt sanguinem fudisse pro ovibus, sed potiùs contra oves. Si distribuero, inquit, omnia mea pauperibus, & tradidero corpus meum, ut ardeam, jam ipsi sunt. Sed vide, quid sequitur: Charitatem autem non habeam, nihil mihi prodest. Ecce venitur ad passionem: ecce venitur & ad sanguinis effusionem, venitur & ad corporum incensionẽ: & tamen nihil prodest, quia charitas deest. Adde charitatem, prosunt omnia: detrahe charitatem, nihil prosunt cætera.

℟. Desiderium. 100. Lectio vi.

QUale bonum est charitas ista, fratres? quid pretiosiùs? quid luminosiùs? quid firmius? quid utilius? quid securius? quomodo autem habet vel exiguam charitatem, qui etiam convictus non amat unitatem? Hanc Dominus unitatem commendans, pastoribus bonis commendans pastores bonos, noluit multos appellare pastores. Neque enim ut dixi jam, non erat pastor bonus Petrus, Paulus, Apostoli cæteri, & posteriores sancti Episcopi, beatusque N.? Omnes hi pastores boni: & tamen ille pastoribus bonis non commendavit pastores bonos, sed pastorem bonum. Ego sum, inquit, pastor bonus.

℟. Stola. 100.

SEXTA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Maximi Episcopi.

De S. Cypriano Homil. 2. Lectio iv.

IN martyrio beatissimi N. fratres charissimi, universa vobiscum Christi exultat Ecclesia, quã in omne gaudium & cœlestis eruditione sermonis instruxit, & munere triumphalis sanguinis decoravit. Fuit enim in eo, sicut compertum habemus, & contra errores diaboli, spiritalis sapientiæ plenitudo, & adversum persecutiones mundi, Christiani pectoris infatigata constantia Quis non hujusmodi virum, quantis valet præcordiis, prosequatur, cujus eloquentia inspirata divinitus

tus

tus & Ecclesias docuit, & sæculum confutavit?

℟. Honestum. 99. Lectio v.

VEre hic mirabilis, atque omnium ubique studiis celebrandus, quem sanctitas sacerdotem, peritia doctorem, fides martyrem consecravit. Pretiosa, inquit David, in conspectu Domini mors Sanctorum ejus. Videte, charissimi, in quantum venerabilis N. etiam propheticam, supergressus est laudem, cujus in conspectu Domini non solùm mors, sed & vita extitit pretiosa. Moriendo namque, proprium Christo sanguinem dedit, vivendo nihilominus cohortatione fortissima, innumeros cœlo martyres acquisivit.

℟. Desiderium. 100. Lectio vi.

QUid hoc clarius sacerdote, qui inter hominum turbas gloriâ cœlestis conversationis emicuit, atque inter Angelicos cœtus, & sua factus est, & aliorum morte conspicuus? Justissimè hic cum Patriarcha David cantavit Domino Deo suo, dicens: Cor meum, & caro mea exultaverunt in Deo vivo. Exultavit itaque cor ejus in Deo vivo, cùm morientis ac morituri sæculi vanitate despecta, totum se divinis mancipavit obsequiis. Exultavit & caro ejus in Deo, quæ de hoc mundo non miseri corruptione languoris, sed piis pro religione suppliciis consecrata migravit.

℟. Stola. 100.

SEPTIMA DIE.

In secundo Nocturno.

De Sermone sancti Maximi Episcopi.

Unde suprà. Lectio iv.

HIc est ille Evangelicus paterfamilias, proferens de thesauro suo nova & vetera, qui veteris novique Testamenti unum atque idipsum mysterium prædicans, Ecclesias Christi locupletissima disputatione ditavit. Incorruptibilis atque indefessus illius est hodie thesaurus, qui pecuniam Domini sui nummulariis fœnerans, quotidie in corde fidelium divitiarum sanctam conquirit usuram.

℟. Honestum. 99. Lectio v.

QUid igitur, fratres, tanto speciosius viro, cujus hæc est regula & mensura sermonis, ut inter varias hominũ causas, motusque diversos, nunc affectione patris, nunc auctoritate doctoris consoletur humiles, superbos comprimat, negligentes arguat, increpet infideles? Tantoq; deniq; decore sacerdotium, vitamq; suam vir fidelissimus adornavit, ut doctrinam suã subsequentibus confirmaret operibus, Dominicã illam sententiam tenens: Qui docuerit & fecerit, hic magnus vocabitur in regno cœlorum.

℟. Desiderium. 100. Lectio vi.

QUàm magnus hic, quàmque præcipuus in regno cœlorũ est, quem in omnem gloriam sermo propheticus, vita mirabilis, & mors Deo devota sublimat? Nec immeritò, fratres, tanto cum

honore nominis ejus memoria, per amplissima mundi spatia celebratur, quia per universum orbem ad firmamentum fidei nostræ, & passio ejus, & doctrina profecit. ℟. Stola. 100.

IN DIE OCTAVA.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Joannis Chrysostomi.

De S. Ignatio to. 5. circa med.

Lectio iv.

TEmpus animadvertite, fratres, quo dignitatem Episcopalem beatus N. est assecutus. Neque enim est eadem nunc, quæ tunc erat, Ecclesiam gubernandi conditio: non æqualis est labor viam tritã & planè paratam post multos ingredi viatores; atque eam, quæ nunc primò secanda est, quæque prærupta & saxosa, ferisque plena, nec ullum adhuc viatorem admisit. Tunc autem, quocumque quis oculos verteret, ubique præcipitia, barathra, & bella, & pugnæ, & pericula: Imperatores, & Reges, & populi, & civitates, & Gentes, & domestici, & alieni credentibus insidias tendebant. ℟. Honestum. 99.

Lectio v.

QUemadmodum igitur gubernatorẽ admiramur, non quòd vectores possit in portum incolumes ducere, cùm mare tranquillum est, cùmque navis fertur ventis secundis: sed cùm insaniente pelago, ventisq; sævientibus, qui in navi sunt inter se dissentiunt, magna tempestate intus & foris navigantes exagitante, navim tamen potest dirigere & conservare. Sic eos, qui tunc Ecclesiam regebant, multò magis, quàm illos, qui eam in præsentia gubernant, suspicere debemus, & admirari, quando multa bella intus & foris: quando fidei planta imbecillior erat adhuc, & diligentiâ magis indigebat: quando veluti modò genitus infans Ecclesiæ populus, magnam providentiam, atque sapientiam animæ, à qua nutriendus esset, postulabat. ℟. Desiderium. 100.

Paulò pòst. Lectio vi.

VErùm ne totum tempus in Episcopatus consideratione collocantes ab iis, quæ ad eum, ut martyrem spectant, enarrandis excludamur; age ad illius certamina contendamus. Versutus enim diabolus, & ad struendas aptus insidias, existimabat, si pastores sustulisset, ovilia se facilè direpturum. Sed qui comprehendit astutos in eorum astutia, ostendens, Ecclesias suas non ab hominibus gubernari, sed eos, qui in ipsum credunt, semper à se regi; id fieri permittebat, ut cùm cerneret, rectoribus sublatis, non tamen religionem deleri, nec veritatis prædicationem extingvi, sed potiùs augeri: ex rebus ipsis & ipse, & qui ei inserviebant, omnes intelligerent, Christianorum disciplinam, non ab hominibus pendere, sed in cœlis radices agere, Deumque

esse,

esse, qui ubique Ecclesias tueretur. ℟. Stola. 100.

INFRA OCTAVAM
UNIUS MARTYRIS PONT.

Homilia in Evangelium. Lucæ 14. Si quis venit ad me, in die Festo habetur Homilia S. Gregorii Papæ. Si consideremus, &c. ut in Breviario, de communi unius Martyris.

SECUNDA DIE.

In tertio Nocturno.
Lectio sancti Evangelii secundùm Lucam.
Lectio vii. Cap. 14.

IN illo tempore: Dixit Jesus turbis: Si quis venit ad me, & non odit Patrem suum, & matrem, & uxorem, & filios, & fratres, & sorores, adhuc autem & animam suam, non potest meus esse discipulus. Et reliqua.

De Homilia sancti Gregorii Papæ.
Homilia 37. in Evangelia.

UT autem Dominus demonstraret hoc erga proximos odium, non de affectione procedere, sed de charitate, addit protinus dicens: Adhuc autem & animam suam. Odisse itaque præcipimur proximos, odisse & animam nostram. Constat ergo quia amando debet odisse proximum, qui sic eum odit sicut semetipsum. Tunc enim benè nostrâ animam odimus, cùm ejus carnalibus desideriis non acquiescimus, cùm ejus appetitum frangimus, ejus voluptatibus reluctamur. Quæ ergo contempta ad melius ducitur, quasi per odium amatur.

℟. Corona aurea super caput ejus,* Expressa signo sanctitatis, gloria honoris, & opus fortitudinis. ℣. Quoniam prævenisti eum in benedictionibus dulcedinis, posuisti in capite ejus coronã de lapide pretioso. Expressa signo.

Lectio viii.

SIc nimirum exhibere uxori & proximis nostris odii discretionem debemus, ut in eis & diligamus quod sunt, & habeamus odio, quòd in Dei nobis itinere obsistunt. Certè dum Paulus Jerosolymam pergeret, propheta Agabus zonam illius apprehendit, suisque pedibus alligavit, dicens: Virum, cujus hæc zona est, sic alligabunt Judæi in Jerusalem. Sed is, qui animam suam perfectè oderat, quid dicebat? Ego non solùm alligari, sed & mori in Jerusalem paratus sum pro nomine Domini Jesu, nec facio animã meam pretiosiorem, quàm me.

℟. Hic est verè martyr, qui pro Christi nomine sanguinem suum fudit: * Qui minas judicum non timuit, nec terrenæ dignitatis gloriam quæsivit, sed ad cœlestia regna pervenit. ℣. Justum deduxit Dominus per vias rectas, & ostendit illi regnum Dei. Qui. Gloria Patri. Qui.

Sequens Resp. dicitur post viii. Lectionem infra Octavas quinque SS. Mart. Pontif. Marcelli, Joannis, Silverii, Martini & Pontiani.

℟. Domine prævenisti eum in benedictionibus dulcedinis * Posuisti in capite ejus coronam de lapide pretioso. ℣. Vitam petiit à te, & tribuisti ei longitudinem dierum in sæculum sæculi. Posuisti. Gloria. Posuisti. Lectio ix.

ECce quomodo amando animam suam oderat, imò odiens

ens amabat, quam cupiebat pro Jesu nomine morti tradere, ut hanc ad vitam de peccati morte suscitaret. Ab hac ergo discretione odii nostri, trahamus formam ad odium proximi. Ametur quilibet in hoc mundo adversarius, sed in via Dei contrarius non ametur etiam propinquus. Quisquis enim jam æterna concupiscit, in ea quam aggreditur, causâ Dei, extra patrem, extra matrem, extra uxorem, extra filios, extra cognatos, extra semetipsum fieri debet, ut eò veriùs cognoscat Deum, quò in ejus causa neminem recognoscit. Te Deum laudam⁹.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 14.

IN illo tempore: Dixit Jesus turbis: Si quis venit ad me, & non odit patrem suum, & matrem, & uxorem, & filios, & fratres, & sorores, adhuc autem & animam suam, non potest meus esse discipulus. Et reliqua.

De Homilia sancti Gregorii Papæ.

Paulò pòst, unde suprà.

SCimus, quia, cùm de terra Philisthinorum arca Domini ad terram Isräëlitarum rediret, plaustro superimposita est, & vaccæ plaustro subjunctæ sunt, quæ fœtæ fuisse memorantur, quarum vitulos clauserunt domi. Et scriptum est: Ibant autem in directum vaccæ per viam, quæ ducit Bethsames, & itinere uno gradiebantur, pergentes & mugientes: & non declinabant neque ad dexteram, neque ad sinistram. Quid igitur vaccæ, nisi fideles quosque in Ecclesia designant? qui dum sacri eloquii præcepta considerant, quasi superimpositam sibi Domini arcam portant.

℟. Corona. 105. Lectio viii.

DE quibus hoc etiam est notandum, quòd fuisse fœtæ memorantur: quia sunt plerique, qui in via Dei intrinsecùs positi, foris carnalibus affectibus ligantur; sed non declinant à recto itinere, quia arcam Dei portant in mente. Ecce enim vaccæ Bethsames pergunt; Bethsames quippe dicitur Domus solis; & Propheta ait: Vobis autem, qui timetis Dominum, orietur sol justitiæ. Si igitur ad æterni solis habitationem tendimus, dignum profectò est, ut de Dei itinere pro carnalibus affectibus non declinemus: tota enim virtute pensandum est, quòd vaccæ Dei plaustro suppositæ pergunt & gemunt: dant ab intimis mugitus, & tamen de itinere non deflectunt gressus. Sic nimirum fideles quique esse debent, ut compatiantur proximis per charitatem, & tamen de via Dei non exorbitent per compassionem.

℟. Hic est. 105. Lectio ix.

HOc ipsum verò animæ odium qualiter exhiberi debeat. Veritas subdendo manifestat, dicens: Et qui non bajulat crucem suam, & cætera. Crux quippe à cruciatu

tu

tu dicitur: Et duobus modis crucem Domini bajulamus, cùm aut per abſtinentiam carnem afficimus, aut per compaſſionem proximi neceſſitatem illius noſtram putamus. Qui enim dolorem exhibet in aliena neceſſitate, crucem portat in mente. Sciendum verò eſt, quòd ſunt nonnulli, qui carnis abſtinentiam non pro Deo, ſed pro inani gloria exhibent: & ſunt plerique, qui compaſſionem proximo non ſpiritaliter, ſed carnaliter impendunt, ut ei non ad virtutem, ſed quaſi miſerando ad culpas faveant. Hi itaq; crucem quidem videntur ferre, ſed Dominum non ſequuntur: unde rectè hæc eadem Veritas dicit: Qui non bajulat crucem ſuam, & venit poſt me, non poteſt meus eſſe diſcipulus. Te Deum laudamus.

QUARTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio ſancti Evangelii ſecundùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 14.

IN illo tempore: Dixit Jeſus turbis: Si quis venit ad me, & non odit patrem ſuum, & matrem, & uxorem, & filios, & fratres, & ſorores, adhuc autem & animam ſuam, non poteſt meus eſſe diſcipulus. Et reliqua.

De Homilia S. Gregorii Papæ. Unde ſuprà.

QUis enim ex vobis volens turrim ædificare, & cætera. Omne quod agimus prævenire per ſtudium conſiderationis debemus. Ecce enim juxta Veritatis vocem, qui turrim ædificat, priùs ædificii ſumptus parat. Si igitur humilitatis turrim ædificare cupimus, priùs nos præparare ad adverſa hujus ſæculi debemus. Hoc enim inter terrenum & cœleſte ædificium diſtat, quòd terrenũ ædificium expenſas colligendo conſtruitur; cœleſte verò ædificium expenſas diſpergendo. Ad illud ſumptus facimus, ſi non habita colligamus; ad iſtud ſumptus facimus, ſi & habita relinquamus.

℞. Corona. 105. Lectio viii.

SEd quia de conſtruendo ædificio comparatio data eſt, nunc ex minore ad majus ſimilitudo ſubditur: ut ex rebus minimis majora penſentur. Rex contra regem ex æquo venit ad prælium, & tamen ſi ſe perpendit non poſſe ſufficere, legationem mittit, & ea quæ pacis ſunt, poſtulat. Quibus ergo nos lacrymis veniam ſperare debemus, qui in illo tremendo examine, cum Rege noſtro ex æquo ad judicium non venimus, quos nimirum conditionis infirmitas & cauſa inferiores exhibet?

℞. Hic eſt. 105. Lectio ix.

MIttamus ad hunc legationem lacrymas noſtras, mittamus miſericordiæ opera: mactemus in ara ejus hoſtias placationis; cognoſcamus nos cum eo in judicio non poſſe contendere. Penſemus virtutem ejus fortitudinis, rogemus ea quæ pacis ſunt. Hæc eſt noſtra legatio, quæ Regem venientem placat, ſingulariter ad abſo-

abſolutionem noſtram oblata cũ lacrymis, & benignitate mentis ſacri altaris hoſtia ſuffragatur: quia is, qui in ſe reſurgens à mortuis jam non moritur, adhuc per hanc in ſuo myſterio pro nobis iterùm patitur. Nam quoties ei hoſtiam ſuæ paſſionis offerimus, toties nobis ad abſolutionem noſtram, paſſionem illius reparamus. Te Deum laudamus.

QUINTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio ſancti Evangelii ſecundùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 14.

IN illo tempore: Dixit Jeſus turbis: Si quis venit ad me, & non odit patrem ſuum, & matrem, & uxorem, & filios, & fratres, & ſorores, adhuc autem & animam ſuam, non poteſt meus eſſe diſcipulus. Et reliqua.

De Homilia ſancti Gregorii Papæ.

Unde ſuprà, circa finem.

RElinquat ergo omnia, qui poteſt: qui autem omnia relinquere non poteſt, cùm adhuc Rex longè eſt, legationem mittat, lacrymarum, eleemoſynarum, hoſtiarum munera offerat: vult enim placari precibus, qui ſcit quia portari non poſſit iratus. Quòd adhuc moram facit venire, legationem pacis ſuſtinet: veniſſet jã namque ſi vellet, & cunctos adverſarios ſuos trucidâſſet.

℟. Corona. 105. Lectio viii.

SEd & quàm terribilis veniat, indicat, & tamen ad veniendum tardat, quia non vult invenire quos puniat: ſed reatum nobis contemptus noſtri denuntiat, dicens: Sic ergo omnis ex vobis, qui non renuntiat omnibus, quæ poſſidet, non poteſt meus eſſe diſcipulus: & tamen ſperandæ ſalutis remedium confert: quia qui per iram non poteſt ferri, per poſtulatæ pacis vult legationem placari.

℟. Hic eſt. 105. Lectio ix.

LAvate ergo, fratres chariſſimi lacrymis maculas peccatorum, eleemoſynis tergite, ſacris hoſtiis expiate. Nolite poſſidere per deſiderium, quæ adhuc per uſũ minimè reliquiſtis. Spem in ſolo Redemptore figite, ad æternam patriam mente tranſite. Si enim nihil in hoc mundo amando poſſidetis, etiam poſſidendo cuncta reliquiſtis. Ipſe nobis gaudia deſiderata concedat, qui nobis æternæ pacis remedia contulit, Jeſus Chriſtus Dominus noſter, qui vivit & regnat cum Patre & Spiritu ſancto in ſæcula ſæculorum, Amen. Te Deum.

SEXTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio ſancti Evangelii ſecundùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 14.

IN illo tempore: Dixit Jeſus turbis: Si quis venit ad me, & non odit patrem ſuum, & matrem, & uxorem, & filios, & fratres, & ſorores, adhuc autem & animam ſuam, non poteſt meus eſſe diſcipulus Et reliqua.

Homilia S. Joannis Chryſoſtomi.

Ex Homil. 36. in Matth. longè poſt init.

SI quis venit ad me, & non habet odio patrem ſuum, & matrem,

trem, & uxorem, & liberos, & fratres, & adhuc animam ſuam, non poteſt meus eſſe diſcipulus. Non ſimpliciter juſſit te conjunctos tibi homines inſequi; id enim iniquum omnino, atque peſtiferum eſt: ſed quando plus me petit aliquis diligi, odio ipſum habeas. ait: Hoc enim tam diligenti, quàm ei, qui diligitur, perniciosiſſimum eſt. Hac doctrina & credentes filios majoris animi fecit; & patres ne ab amore Chriſti liberos deturbent, admonuit, videntes tantas eſſe ipſius vires, ut facilè poſſet à parentibus filios eripere: quare ea tentare non debent, quæ ad finem deducere non poſſunt.

℟. Corona. 105. Lectio viii.

DEinde ne moleſtè, aut graviter ferant fideles, animadverte quò ſermonem deducit. Cùm enim dixerit, Qui non odit patrem, & matrem; confeſtim intulit, Et animam ſuam. Quid enim? parentes, fratres, ſorores, uxorem, pro me ſolùm abjiciendos putas? Nihil eſt homini anima ſua conjunctius; & tamen niſi hanc etiam oderis, non ea quæ diligenti, ſed ea quæ odio habenti, tibi retribuentur. Nec ſimpliciter odiſſe animam jubet; ſed adeò, ut ad bellum, ad pugnas, ad cædem, ad ſanguinem prodas.

℟. Hic eſt. 105. Lectio ix.

NAm qui non portat crucem ſuam, & venit poſt me, non poteſt meus eſſe diſcipulus. Ita non ad mortem ſimpliciter paratos eſſe jubet, ſed ad mortem etiam violentam: nec ad violentam ſolùm, verùm etiam ad maximè omnium exprobrabilem. Nec tamen aliquid adhuc de ſua paſſione diſſeruit, ut iſtis intereà caſtigati, æquiori animo de paſſione ipſius verba facturum audiant. An non eſt dignum vehementer admirari atque ſtupere, quomodo anima à corpore illorum non evolavit, qui hæc audierant? quomodo igitur non evolavit? maxima erat ac ineffabilis virtus dicentis, atque audientium charitas non parva. Te Deum laudamus.

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio ſancti Evangelii ſecundùm Lucam,

Lectio vii. Cap. 14.

IN illo tempore: Dixit Jeſus turbis: Si quis venit ad me, & non odit patrem ſuum, & matrem, & uxorem, & filios, & fratres, & ſorores, adhuc autem & animam ſuam, non poteſt meus eſſe diſcipulus. Et reliqua.

Homilia ſancti Ambroſii Epiſcopi.

In Pſalm. 118. Octon. 14.

SI quis otioſis hoc accipiat auribus; fortaſſe dicat, Tu Domine Jeſu legem dediſti, dicens: Dilige Dominum Deum tuum, dilige proximum tuum; &, ut impleres hanc legem, veniſti. Dixiſti per legem, Honora patrem & matrem; & in Evangelio jubes, ut parentes oderim: quomodo ſibi conveniunt iſta præ-

præcepta? ſic mitis & humilis corde veniſti? Non poſſum ſalvo pietatis jure odiſſe patrem, cui debeo quòd creatus ſum; nec matrem, longo decem menſium faſtidio pii fœtus onera portantem, cui in abſolutione plus periculi, in delatione plus tædii eſt. Quid dulciſſimi merentur filii, ut paterno excludantur amore, cùm ſit impium mori nolle pro liberis? quid uxor chariſſima, quædam vitæ cohæres, & conſortium communis naturæ?

℟. Corona. 105. Lectio viii.

ODerim ergo pignora charitatis? ita Evangelii lenitate rigorem prædurae legis Judæis inflectis, ut quorum lex condemnat injurias, eorum tu Evangelio tuo condemnes gratiam? Video iſtiuſmodi aſſertioni me reſpondere non poſſe: ſed tu Domine reſponde. Reſpondebit igitur: Egone condemno pietatem, qui odi iniquitatem? Ego parentes præcipio non amandos, qui inimicos ſvadeo diligendos? Sed non legiſti: Tempus amandi, & tempus odio habendi: & tempus belli, & tempus pacis? De quo hoc dicit Eccleſiaſtes? nonne de eo quod ratione temporis fiat, ut piè & amare & odiſſe poſſimus; ut quos dilexeris, odiſſe; & quos oderis, amare conveniat? Tempus igitur amandi, tempus odio habendi: hoc eſt, tempus martyrii, quando ea quæ divina ſunt, omni charitati neceſſitudinum præferenda ſunt. Tempus belli, quo etiam bellum pro Chriſti nomine perfidis pignoribus inferamus. Tempus pacis, quia in pace locus ejus.

℟. Hic eſt. 105. Lectio ix.

DEnique ipſe in Evangelio evidenter expoſuit, qua ratione noſtros debeamus odiſſe, dicens: Qui diligit patrem aut matrem plus quàm me, non eſt me dignus. Non dixit indignos eſſe, qui parentes ſuos diligunt; ſed eos indignos ait, qui plus parentes, quàm Chriſtum diligunt. Si enim ideò deferimus parentibus, quia noſtræ generationis auctores ſunt; quantò magis Chriſtum oportet amare, qui ipſorum eſt auctor parentum? Iſti dederunt quod non poteſtatis eſt, ſed miniſterii ſui. Chriſtus donat ſalutem, qui parentum beneficia conſervat. Te Deum laudamus.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Lectio ſancti Evangelii ſecundùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 14.

IN illo tempore: Dixit Jeſus turbis: Si quis venit ad me, & non odit patrem ſuum, & matrem, & uxorem, & filios, & fratres, & ſorores, adhuc autem & animam ſuam, non poteſt meus eſſe diſcipulus. Et reliqua.

Homilia ſancti Auguſtini Epiſcopi.

Ex Epiſtola 38.

SUmptus ad turrim ædificandam & bellantium valentia decem millium adverſùs regem, qui viginti millia habet, nihil eſt aliud,

aliud, quàm ut renuntiet unusquisque omnibus, quæ sunt ejus. Prælocutio autem superior cum extrema conclusione concordat: in eo enim, quòd unusquisque renuntiat omnibus, quæ sunt ejus, etiam illud continetur, ut oderit patrem suum, & matrem, & uxorem, & filios, & fratres, & sorores, adhuc & animam suam. Omnia enim hæc propria ejus sunt, quæ plerumque implicant, & impediunt ad obtinenda, non ista propria temporaliter transitura, sed in æternum mansura communia. ℟. Corona. 105. Lect. viii.

NEc succenseant parentes, hoc præcipere Dominum, ut eos oderimus, quando nobis hoc de anima nostra præcipitur. Sicut autem hoc præceptum, quo perdere jubemur animam nostram, non ad id valet, ut se quisque interimat, quod inexpiabile nefas est; & tamen valet, ut interimat in se carnalem animæ affectum, quo cum impedimento futuræ vitæ præsens vita delectat: ita de parentibus rectissimé dicitur, ut qui eos amat, perdat eos, non more parricidarum interficiens, sed spiritali gladio verbo Dei carnalem affectum eorum, quo & seipsos & eos quos genuerunt, irritamentis hujus sæculi obligare conantur, piè fidentérque percutiens & occidens, illud in eis vivere faciat, quo cum filiis suis temporalibus parentes æternos DeumEcclesiamque cognoscunt. ℟. Hic est. 105. Lectio ix.

TOlle crucem tuam, & sequere Dominum. Crux enim nostra, quam Dominus portari à nobis jubet, ut eum expeditissimi sequamur, quid aliud, quàm mortalitatem carnis hujus significat? ipsa enim nos cruciat, donec absorbeatur mors in victoriam. Crux ergo hæc ipsa crucifigenda est, & transfigenda est clavis timoris Dei, ne solutis & liberis membris reluctantem portare non possis: sequi enim Dominum, nisi eam portans, omnino non vales. Nam quomodo eum sequeris, si non es ejus? Qui autem Jesu Christi sunt, ait Apostolus, carnem suam crucifixerunt cum passionibus & desideriis. Te Deum laudamus.

INFRA OCTAVAM UNIUS MARTYRIS Pontif.

Homilia in Evangel. Matth. cap. 16. Si quis vult post me venire, &c.

In die Festo habetur Homilia S. Gregorii. Quia Dominus ac Redemptor noster novus homo, &c. in Breviario de Communi unius Martyr.

SECUNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 16.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Si quis vult post me venire, abneget semetipsum, & tollat crucem suam & sequatur me. Et reliqua.

De Homilia sancti Gregorii Papæ.

Ex Homilia 37. in Evangel.

QUid est, quod dicimus, Relinquamus & nos? Si enim nosmetipsos relinquimus, quò ibimus extra nos? vel quis est qui

vadit, si se deserit? Sed aliud sumus per peccatum lapsi, aliud per naturam conditi: aliud quod fecimus, aliud quod facti sumus. Relinquamus nosmetipsos, quales peccando nos fecimus: & maneamus nosmetipsi, quales per gratiam facti sumus.

℟. Corona. 105. Lectio viii.

ECce enim qui superbus fuit, si conversus ad Christum humilis factus est, semetipsum reliquit. Si luxuriosus quisque ad continentiam vitã mutavit, abnegavit utique quod fuit. Si avarus quisque ambire jam desiit, & largiri didicit propria, qui priùs aliena rapiebat, procul dubio semetipsum reliquit. Ipse quidem per naturam, sed non est ipse per malitiam. Hinc enim scriptum est: Verte impios, & non erunt. Conversi namque impii non erunt, non quia non erunt omnino in essentia, sed scilicet non erunt in impietatis culpa.

℟. Hic est. 105. Lectio ix.

PEnsemus, quomodo se Paulus abnegaverat, qui dicebat: Vivo autem jam non ego. Extinctus namque fuerat sævus ille persecutor, & vivere cœperat pius prædicator. Si enim ipse esset qui priùs, pius profectò non esset: sed qui se vivere denegat, dicat: Vivo autem jam non ego. Unde & post sancta verba, quæ per doctrinam veritatis clamat, protinus subdit: Vivit verò in me Christus. Ac si apertè dicat: Ego quidem à me ipso extinctus sum, quia carnaliter non vivo; sed tamen essentialiter mortuus non sum, quia in Christo spiritaliter vivo. Te Deum.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 16.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Si quis vult post me venire, abneget semetipsum, & tollat crucem suam, & sequatur me. Et reliqua.

De Homilia S. Gregorii Papæ. Unde suprà.

DIcat ergo Veritas, dicat: Si quis vult post me venire, abneget semetipsum: quia nisi quis à semetipso deficiat, ad eum qui super ipsum est, non appropinquat: nec valet apprehendere quod ultra ipsum est, si nescierit mactare quod est. Sic olerum plantæ transponuntur ut proficiant; itaque, ut ita dixerim, eradicantur, ut crescant: sic rerũ semina, in terræ admixtione deficiunt, ut in reparatione sui generis uberiùs assurgant. Unde enim videntur perdidisse quod erant, inde accipiunt hoc apparere quod non erant.

℟. Corona. 105. Lectio viii.

SEquitur: Qui enim voluerit animam suam salvam facere, perdet eam. Sic dicitur fideli, ac si agricolæ dicatur: Frumentum si servas, perdis: si seminas, renovas. Quis enim nesciat, quòd frumentum, cùm in semine mittitur, perit ab oculis, in terra deficit;

ficit; sed unde putrescit in pulvere, inde viridescit in renovatione. Quia verò sancta Ecclesia aliud tempus habet persecutionis, atque aliud pacis, Redemptor noster ipsa ejus tempora distinguit in præceptis. Nam persecutionis tempore ponenda est anima: pacis autem tempore ea, quæ ampliùs dominari possunt, frangenda sunt desideria terrena. ℟. Hic est. 105. Lectio ix.

Unde & nunc dicitur: Quid enim proficit homo, si lucretur totum mundum, se autẽ perdat, & detrimentum sui faciat? Cùm persecutio ab adversariis deest, valdè vigilantiùs cor custodiendum est: nam pacis tempore, quia licet vivere, libet etiam ambire. Quæ profectò avaritia benè compescitur, si ipse status ambientis solicitè consideretur. Nam cur instet ad colligendum, quando stare non potest ipse qui colligit? Cursum ergo suum quisque consideret, & cognoscet sibi posse sufficere parva quæ habet. Te Deum.

QUARTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 16.

In illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Si quis vult post me venire, abneget semetipsum, & tollat crucem suam, & sequatur me. Et reliqua.

Homilia sancti Joannis Chrysostomi.

Ex Homil. 56. in Matth. initio.

Perpende, quomodo nullo pacto cogit oratio: non enim dixit, oportere ipsos pati, vellent nollentque. Sed quid? Si quis, ait, post me venire vult, non impello, non urgeo, sed liberam singulorum voluntatem efficiens, dico, Si quis vult. Non enim ad afflictiones & onera, nec ad supplicia & pœnas, ut cogere mihi opus sit, sed ad ineffabilia bona convoco, quorum ea natura est, ut facilè per se ipsa vos invitare possint. His dictis vehementer eos attraxit: potentior enim omnino est oratio mitis, quàm violenta. ℟. Corona. 105. Lect. viii.

Magna enim sunt, ait, quæ retribuo, ac talia, ut ultrò ac spontè homines ad ea concursuros dubitare non debeas. Non enim si quis aurum atque argentum proponeret, vim inferret; quantò igitur magis in cœlestibus bonis inferenda non est? Et certè si rerum ipsa natura non persuadet, & nisi spontè curras, nec accipere quidem dignus es; nec si acceperis, quale quantumcumque sit quod acceperis, cognosces: ideò non cogit Christus, sed hortatur, indulgens nobis. Minimè autem onerosam orationem reddit, quia non sibi soli hæc imminere, sed communiter universo terrarum orbi proponit, dicens: Si quis vult, sive vir, sive mulier, sive princeps, sive subditus, hanc viam ingrediatur. ℟. Hic est. 105. Lectio ix.

Et sermo quidem unum quid significare videtur, tria verò con-

continet, abnegationem tui ipsius, & ut crucem accipias, & tertiò ut Christum sequaris: quorum duo conjuncta sunt, unum per se ipsum separatim ponitur. Consideremus igitur priùs, quidnam sit abnegare seipsum. Si ergo inteligis quid sit alium abnegare, tunc rectè percipies, quid sit abnegare teipsum. Quid igitur abnegare alium? qui alium jam abnegavit, fratrem puta, aut servum, aut quemvis alium, si cædi eum virgis videat, si arceri vinculis, non occurrit, non auxiliatur, nec prorsus ullo modo movetur; ceu ille qui penitus ab illo alienatus est. Te Deum laudamus.

QUINTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 16.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Si quis vult post me venire, abneget semetipsum, & tollat crucem suam, & sequatur me. Et reliqua.

De Homilia S. Joannis Chrysostomi.

ET tollat crucem suam. Nam, ne quis putet, ad verba usque tantummodò, ac contumelias & opprobria abnegationem hanc sui fieri oportere, id subjunxit, ut videas abnegandos nos esse usq; ad mortem, & mortem turpissimam: quam designans, non dixit, Abneget seipsum usque ad mortem, sed, Tollat crucem suam. Non semel, nec bis, sed continuè per totam vitam hanc tecum mortem circumferas, & continuè ad necem paratissimus sis. ℟. Corona. 105.

Lectio viii.

MUlti quidem pecunias contempsêre, multi delicias vitæ ac gloriam conculcaverunt, mortem autem despicere non potuerunt; sed pericula & dolores formidârunt. Ego verò ad effusionem usque sanguinis volo certatores meos luctari, & ad necem usque pugnam continuare. Quare si mortem obire oporteat, & eam turpissimam, & æstimatione hominum pessimam, ferenda omnia sunt æquo, imò potiùs læto animo. Et sequatur me, inquit. ℟. Hic est. 105.

Lectio ix.

NAm posset quis sic talia pati, ut Christum non sequeretur; si nihil videlicet propter ipsum pateretur? Quippe latrones, sepulchrorum violatores, dæmonum invocatores multa plerumque talia patiuntur. Ne igitur credas, ipsius passionis naturam per se sufficere, causam ejus subjecit. Quam ipsam? Ut quæ dicta sunt, universa faciens atque patiens, ipsum sequaris: ut scilicet propter ipsum omnia sustineas, utque omnem virtutis numerum habeas. Id enim est Dominum rectè sequi, & ut oportet, si propter ipsum cuncta sufferas, & alias virtutes non negligas. Te Deum laudamus.

SEXTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 16.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipu-

ſcipulis ſuis: Si quis vult poſt me venire, abneget ſemetipſum, & tollat crucem ſuam, & ſequatur me. Et reliqua.

Homilia ſancti Hilarii Epiſcopi.

Canon. 16. 17.

O Beatum damnum, & jactura felix! ditefcere nos Dominus detrimento animæ & corporis voluit, & eſſe ſui ſimiles hortatur: quia ipſe in figura Dei conſtitutus uſque ad mortem humilis & obediens factus, principatum poteſtatis totius, quæ in Deo eſt, accepit. Sequendus igitur eſt cruce aſſumpta, & paſſionis ſuæ, ſi non ſorte, attamen voluntate comitandus eſt. Quid enim prodeſt occupaſſe mundum, & toto terrenæ poteſtatis dominatu opibus ſæculi incubare, ſi perdenda anima, & ſuſcipiendum vitæ detrimentum eſt?

℟. Corona. 105. Lectio viii.

QUæ autem commutatio pro anima, cùm fuerit amiſſa, quæretur? cum Angelis enim Chriſtus aderit, reddens ſingulis ut merebuntur. Quid offeremus ad vitam? præparatos credo terrenarum opum futuris commerciis theſauros, ambitioſos dignitatum famæque titulos, aut veteres delegatæ nobilitatis imagines? Neganda ſunt hæc omnia, ut melioribus abundemus: & contemptu univerſorum Chriſtus ſequendus eſt, & æternitas ſpiritualium, terrenorum eſt damno comparanda. ℟. Hic eſt. 105.

Lectio ix.

GRave onus infirmitati humanæ impoſuerat, ut cùm ſenſum vitæ homines ex vivendi affectu habere cœpiſſent, fructũ ejus, qui præſens corporibus blandiebatur, amitterent, negarentque ſe ſibi, id eſt, quod eſſe cœpiſſent, eſſe ſe nollent: cùm ſenſus hujus exordium ex affectu voluntatis habuiſſent. Opus ergo erat veri ac manifeſti exempli auctoritate, ut contra vim ſenſumq; judicii, optabile fieret præſentium damnum, lucro deinceps non ambiguo futurorum. Igitur poſtquam & tollendam crucem, & perdendam animam, & damno mundi commutandam vitæ æternitatem monuerat, converſus ad diſcipulos, ait: Quoſdam ex his futuros, qui guſtaturi mortem non eſſent, donec Filium hominis in regni ſui gloria contuerentur. Te Deum laudamus.

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii ſecundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 16.

IN illo tempore: Dixit Jeſus diſcipulis ſuis: Si quis vult poſt me venire, abneget ſemetipſum, & tollat crucem ſuam, & ſequatur me. Et reliqua.

Homilia ſancti Hieronymi Presbyteri.

Lib. 3. in Matth. cap. 16.

QUi deponit veterem hominem cum operibus ſuis, denegat ſemetipſum, dicens: Vivo autem, non ego, vivit verò in me Chriſtus: tollit crucem ſuam, & mundo crucifigitur. Cui autem mun-

mundus crucifixus est, sequitur Dominum crucifixum. Aut quam dabit homo commutationem pro anima sua? Pro Israël datur commutatio Ægyptus, & Æthiopia, & Syene: pro anima humana illa sola est retributio, quam Psalmista canit: Quid retribuam Domino pro omnibus quæ retribuit mihi? Calicem salutaris accipiã, & nomen Domini invocabo.

℟. Corona. 105. Lectio viii.

Filius enim hominis venturus est in gloria Patris sui cum Angelis suis. Petrus ad prædicationem Dominicæ mortis scandalizatus, sententiâ Domini fuerat increpatus, provocati sunt discipuli ut abnegarent se, & tollerent crucem suam, & morientium animo sequerentur Magistrũ. Grandis terror audientium, & qui possit, Principe Apostolorum perterrito, etiam aliis metum injicere: idcircò tristibus læta succedunt, & dicit: Filius hominis venturus est in gloria Patris sui cum Angelis suis. Times mortem? audi gloriam triumphantis: vereris crucem? ausculta Angelorum ministeria.

℟. Hic est. 105. Lectio ix.

Terrorem Apostolorum spe medicari voluerat promissorum, dicens: Filius hominis venturus est in gloria Patris sui cum Angelis suis: insuper auctoritate judicis addita, Reddet unicuique secundùm opera sua. Poterat Apostolorum tacita cogitatio istiusmodi scandalum sustinere. Occisionem & mortem nunc dicis esse venturam: quòd autem promittis te affuturum in gloria Patris cum Angelorum ministeriis & judicis potestate, hoc in dies erit, & in tempora longa differetur. Prævidens ergo occultorum cognitor, quid possent objicere, præsentem timorem præsenti compensat præmio. Quid enim dicit? Sunt quidam de hic stantibus, qui non gustabunt mortem, donec videant Filium hominis venientem in regno suo. Te Deum laudamus.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 16.

In illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Si quis vult post me venire, abneget semetipsum, & tollat crucem suam, & sequatur me. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini Episcopi.

Serm. 47. de diversis.

Durum videtur & grave, quod Dominus imperavit; ut si quis eum vult sequi, abneget seipsum: sed non est durum, nec grave, quod ille imperat, qui adjuvat, ut fiat, quod imperat. Nam & illud verum est quod ei dicitur in Psalmo: Propter verba labiorum tuorũ ego custodivi vias duras. Quidquid enim durum est in præceptis, ut sit lene, charitas facit. Novimus quanta ipse amor facit. Quid autem est, Neget se? Non præsumat de se, sentiat se homi-

hominem, & respiciat dictum Propheticum: Maledictus omnis, qui spem suam ponit in homine: subducat se sibi, sed non deorsum versus: subducat se sibi, ut hæreat Deo. ℟. Corona. 105 Lectio viii.

TOllat crucem suam, & sequatur me. Quò sequendus est Dominus? quò iit, novimus; resurrexit enim, & ascendit in cœlum: illò sequendus est. Planè desperandum non est, quia ipse promisit, non quia homo aliquid potest. Jam quare desperemus, si membra illius capitis sumus? Bonum est illò eum sequi, sed videndum est, quà: etenim verba ista Dominus Jesus non tunc dicebat, quando à mortuis jam resurrexerat: nondum erat passus, venturus erat ad crucem, venturus ad exhonorationem, ad contumelias, ad flagella, ad spinas, ad vulnera, ad insultationes, opprobria, mortem. Quasi exasperata est via: pigrum te facis, non vis sequi: Sequere. Nam quis non velit ire ad exaltationem? omnes delectat celsitudo, sed humilitas gradus est. ℟. Hic est. 105

Paulò pòst. Lectio ix.

QUid est, Tollat crucem suã? Ferat quidquid molestum est: sic me sequatur. Cùm enim cœperit me moribus & præceptis meis sequi, multos habebit contradictores, multos habebit prohibitores, multos habebit dissvasores, & hos de ipsis quasi comitibus Christi. Cum Christo ambulabant, qui cæcos clamare prohibebant. Sive ergo minas, sive blandimenta, sive quaslibet prohibitiones, si sequi vis, in crucem verte: tolera, porta, noli succumbere. Videntur his verbis Domini exhortata martyria. Si persecutio est, nonne pro Christo debent cuncta contemni? Amatur mundus, sed præponatur, à quo factus est mundus. Te Deum.

INFRA OCTAVAM UNIUS MARTYRIS non Pontificis.

SECUNDA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Ambrosii Episcopi.

Sermone 93. in Natali SS. Nazarii, &c. post medium. Lectio iv.

TAntus Christi testis pretiosus confessione, pretiosior sangvine, crudeli vulnere pretiosior, & tincta veste candidior, licèt peculiaris putetur privilegio sepulchri, sed omnium est communione suffragii. Non clauditur locis, quod diffunditur meritis. Invocâsti ubique martyrem, ubique te exaudit ille, qui honoratur in martyre. Moderante itaque eo, qui pensat vota tua, & dispensat munera sua, in tantum vicina præsentia efficacis præbebitur advocati, in quantum fuerit fides devota suscepti. Oratio enim quæ castitatis, justitiæ, eleemosynarum operibus adjuvatur, excedit mundum, penetrat paradisum, evolat usque ad ipsum summæ Majestatis, Angelo conferente conspectum.

℟. Ho-

℟. Honestum. 99. Lectio vi.

QUæ cùm ita sint, honoremus beatos martyres, principes fidei, intercessores mundi, præcones regni, cohæredes Dei. Quòd si dicas mihi, Quid honoras in carne jam resoluta atq; consumpta, de qua nulla jam Deo cura est? Et ubi est illud, charissimi, quod ipsa Veritas loquitur per Prophetam? Pretiosa, inquit, in conspectu Domini mors Sanctorum ejus. Et iterùm: Mihi autem valdè honorificandi sunt amici tui Deus. Honorare debemus servos Dei, quantò magis amicos Dei? de quibus alio loco dicitur: Dominus custodit omnia ossa eorum, & unum ex his non conteretur. ℟. Desiderium. 100.

Lectio vi.

HOnoro ergo in carne martyris exceptas pro Christi nomine cicatrices: honoro viventis memoriam: perennitatem virtutis. Honoro per confessionem Domini sacratos cineres: honoro in cineribus semina æternitatis: honoro corpus, quod mihi Dominum meũ ostendit diligere, quod me propter Dominum mortem docuit non timere. Cur autem non honorent corpus illud fideles, quod reverentur & dæmones? quod & afflixerunt in supplicio, sed glorificant in sepulchro. Honoro itaque corpus, quod Christus honoravit in gladio, quod cum Christo regnabit in cœlo. ℟. Stola. 100.

TERTIA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Augustini Episcopi.

Sermone 1. de S. Cypriano, qui est 113. de Diversis. Lectio iv.

SPiritus sanctus doceat nos in hac hora, quæ oporteat dicere: dicturi enim sumus aliquid de laude N. gloriosissimi martyris, cujus natalem hodie, sicut nostis, celebramus. Quod nomen sic frequentat Ecclesia, id est, natales, ut natales vocet pretiosas martyrum mortes. Quid est hoc, fratres? quando natus est, ignoramus: & quia hodie passus est, natalem ejus hodie celebramus. Sed illum diem non celebraremus, etsi nossemus: illo enim die traxit originale peccatum, isto autem die vicit omne peccatum. ℟. Honestum fecit. 99.

Sermone 3. de eodem. Lectio v.

IStum nobis festum diem passio beatissimi N. martyris fecit: cujus nos victoriæ celebritas in istum locum devotissimos congregavit. Sed celebratio solemnitatis martyrum, imitatio debet esse virtutum. Facile est, honorem martyris celebrari: magnum est, fidem atque patientiam martyris imitari. Hoc sic agamus, ut illud optemus: hoc sic celebremus, ut illud potiùs diligamus. Quid laudemus in fide martyris? quia usque ad mortem certavit pro veritate, & ideò vicit. Blandientem mundum contempsit, sævienti non cessit: ideò victor ad Deum accessit. Abundant in

isto

isto sæculo errores & terrores: beatissimus martyr errores sapientiâ, terrores patientiâ superavit.
℟. Desiderium. 100. Lectio vi.

Contemnite ergo sæculum Christiani, contemnite sæculum, contemnite. Contempserunt martyres, contempserunt Apostoli, contempsit beatus N. cujus hodie memoriam celebramus. Divites esse vultis, honorati esse vultis, sani esse vultis: totum ille contempsit, ad cujus memoriam convenistis. Quid obsecro tantum amatis, quod contempsit, quē sic honoratis? quem, si ista non contempsisset, non utique sic honoraretis. Quare te invenio earum rerum amatorem, quarum veneraris contemptorem? certè illum, si hæc amaret, non venerareris. Et tu noli amare: non enim intravit, & ostium contra te clausit. Contemne & tu, & intra post illum. ℟. Stola, 100

QUARTA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Petri Chrysologi.

De sancto Cypriano 129. Lectio iv.

Quoniam hodie Deo in natali sancti N. martyris convenimus, in quo miro certamine de diabolo triumphavit; & quia nobis virtutum suarum gloriosum reliquit exemplum: ideò exultare nos convenit, & lætari. Natalem ergo Sanctorum cùm auditis, charissimi, nolite putare illum dici quo nascuntur in terram de carne; sed de terra in cœlum, de labore ad requiem, de tentationibus ad quietem, de cruciatibus ad delicias; non fluxas, sed fortes, & stabiles, & æternas: de mundanis risibus ad coronam & gloriam. Tales natales dignè martyrum celebrantur.
℟. Honestum. 99. Lectio v.

Cum ergo hujusmodi festivitas agitur, noli æstimare, charissime, quòd in solis prandiis, & profusioribus epulis natales martyrum celebrentur: sed imitandum tibi proponitur, quod in memoria martyris celebras. Aspice ergo, charissime, alacritatem populi circumstantis: in hac enim die aliquando turba astitit impiorum, cùm sanctus N. jussu tyranni feriretur: turbæ erant malorum, expectantium chori; nunc multitudo fidelium ad collætandũ devota confluxit: tunc turba sævientium, nunc exultantium: tunc desperatorũ, nunc sperantiũ.
℟. Desiderium. 100. Lectio vi.

Idcircò ergo natales maryrum annuâ lætitiâ celebrantur, ut quod semel actum est, per omne ævum in memoria maneat devotorum. Gesta res est, charissime, ne te diceres ignorare: celebrantur annua, ne dicas, Oblitus sum. Ad hæc ergo imitando vos animate, charissimi, hanc magnanimitatis gratiam concupiscite: hoc petite dari vobis, quod ille meruit adipisci. ℟. Stola 100.

QUINTA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Bernardi Abbatis.

De sancto Clemente. Lectio iv.

Preti-

PRetiosa in conspectu Domini mors Sanctorum ejus. Audiat peccator, & irascatur, dentibus suis fremat, & tabescat. Deprehensus est in astutia sua, cecidit in foveam, quam fecit, in laqueum incidit, quem tetendit: invidia siquidem diaboli mors intravit in orbem terrarum: sed ecce pretiosa facta est mors Sanctorũ. Neque enim aliter, quàm ipsa, hodie beatus martyr, cujus solemnia celebramus, morte corporis triumphavit: fecit siquidem de necessitate virtutem, pœnam peccati in meritum gloriæ commutavit; fidelem se probavit in modico, ut dignus inveniretur supra multa constitui.

℟. Honestum. 99. Lectio v.

FIdelem se probavit ei, qui dederat, cùm pro ejus amore universa contempsit, omnia detrimentum faciens, & arbitratus ut stercora, ut lucrifaceret Christum. Sed fortè murmurat etiam nunc inimicus, Pellem, inquiens, pro pelle, & omnia quæ habet homo, dabit pro anima sua. Quid ergo? Putas, quòd in ipsa corporis sui vita, quam accepit à Domino, infidelis inveniatur, ut vel ipsam præferat illi? Ecce habes potestatem, irrue in eum per satellites tuos, ut coarctetur è duobus, aut à Domino necesse habens, aut à corpore separari. Varia & immania exquire genera tormentorum: sed noveris, te martyri nostro fabricare coronas. ℟. Desiderium. 100

Lectio vi.

COronabitur ergo, quia legitimè certavit, quia fideliter vicit, quia nec blandimentis vitæ hujus, nec mortis horrore à charitate Christi potuit separari. Quid nos ad hæc dicimus, fratres? Congratulamur martyri, sed jam gloria ejus non sine nostra confusione est. Ecce enim, beatus N. homo erat similis nobis passibilis, eadem circumdatus infirmitate, & carni suæ eodem vinculo naturalis affectionis inhærens. Si ergo ille sic glorificavit Christum in corpore suo, & calicem salutaris accepit: quid nos retribuimus Domino pro omnibus, quæ retribuit nobis?

℟. Stola jucunditatis. 100.

SEXTA DIE.

In secundo Nocturno.

De Sermone S. Bernardi Abbatis.

Unde suprà. Lectio iv.

UT quid ergo? non possumus & nos cum beato N. Christi bibere calicem? Sed fortè respondent aliqui: Possemus, si opportunitas non deesset; sed persecutionis tempus cessavit. At ego, fateor, non satis crediderim ita dicentibus. Quid enim? quotidie ceditis punctioni acus unius, & mucroni vos arbitramini posse resistere? in minimis probate conflictibus, quàm viriliter in majori certamine stare possitis. Novit Dominus figmentum nostrum, nec dat nobis tam forte certamen.

℟. Honestum. 99. Lectio v.

BEato N. certamen forte dedit, ut vinceret, & disceret, quoniam omnium potentior est sapientia. Vestrum autem certamen quale est, fratres mei? Quotidie vobis suggeritur in cordibus vestris: Frange Ordinem tuum, murmura, detrahe, age remissiùs, infirmitatem simula, responde ei qui fortè duriùs locutus est, ut satisfacias desiderio tuo: nec dicitur cuiquam: Nisi hæc feceris morieris; sed, ut multùm, cum difficultate & labore resistas animo tuo. ℟. Desiderium. 100.

Lectio vi.

SI ergo in hujusmodi certamine periclitamur, si vix resistimus, si interdum etiam succumbimus; quid in illo tam gravi certamine faceremus? Si juncis fragilibus cedit infirmitas nostra, quomodo telis resisteret? Videtis, quomodo ad nihilum redacti sumus: & sicut solent mulieres aut parvuli, pugnantes laudamus alios, pugnare ipsi non possumus? ℟. Stola. 100.

SEPTIMA DIE.

In secundo Nocturno.

Tres Lectiones sancti Augustini. Triumphalis beati, &c. quæ habentur in Breviario in Communi unius Martyris. Quòd si lectæ fuerint in die Festo, legantur hac die Lect. S. Ambrosii. Principes persecuti, &c. ut in eodem Communi.

IN DIE OCTAVA.

In secundo Nocturno.

De Sermone sancti Augustini Episcopi. Sermone 44. de Sanctis, circa med.

Lectio iv.

PAtienter permittunt ægroti, se à medicis secari, uri, & variis amaritudinum confectionibus anxiari, ut temporali tandem restituantur sanitati: quantò magis vir beatus longanimiter toleravit omnem acerbitatem tormentorum temporalium, ut coronaretur in misericordia & miserationibus, & in bonis satiaretur desiderium suum? In torculari itaque conculcari voluit, ut tamquam uva matura in vinum deficeret, & vinum malorum granatorum dilecto suo propinaret, quo mentes religiosæ ebriatæ, sciunt utiliter conculcare, & ad æterna irretortis oculis anhelare. ℟. Honestum. 99. Lectio v.

QUi ergo in tyrocinio suo mundanas contempsit divitias, qui corporales etiam refrænavit illecebras, qui in provectu militiæ suæ multas est perpessus injurias, in perfectione sacrificii nil sibi reservans, seipsum obtulit holocaustum, bibens illum calicem pretiosum, quem sedens ad magnam mensam sacræ lectionis sibi priùs ab invitatore suo viderat appositum. Cujus mors quantumcumque videatur in conspectu reproborum despicabilis, in oculis tamen ejus est pretiosa, qui in Sanctis suis est mirabilis. ℟. Desiderium. 100. Lectio vi.

IPse enim primò vocavit militem suum, ipse justificavit, ipse magnificavit; ipse dedit ei pugnare, ipse dedit & vincere. Longè est dissimilis hæc militia mundanæ militiæ, in qua victores existimantur, qui quod malè desiderant,

rant, assequuntur: qui lætantur cùm malefecerint, & exultant in rebus pessimis. In Christiano ergo agone manifesta est pœna, occulta victoria, secundùm quod ex persona martyrū clamat Psalmista: Da nobis auxilium de tribulatione, quia vana est salus hominis: in Deo faciemus virtutem. Tamquam si dicerent, Victoria nostra, gloria nostra intus est, non foris est: foris despecti, intus dilecti. ℟. Stola. 100.

INFRA OCTAVAM UNIUS MARTYRIS non Pontificis.

Homilia in Evangel. Matth. cap. 10. Nolite arbitrari, &c.

IN DIE FESTO.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum. Lectio vii. Cap. 10.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Nolite arbitrari, quia pacem venerim mittere in terram: non veni pacem mittere, sed gladium. Et reliqua.

Homilia sancti Hilarii Episcopi. Can. 10.

QUæ ista divisio est? inter prima enim legis præcepta accepimus: Honora patrem tuum, & matrem tuam; & ipse Dominus ait: Pacem meam do vobis, pacem meam relinquo vobis. Quid sibi vult missus potiùs gladius in terram, & separatus à patre filius, & filia à matre, & nurus adversùs socrum, & hominis domestici ejus inimici? Igitur exinde publica auctoritas impietati proferetur. Ubique odia, ubique bella, & gladius Domini, inter patrem & filium, & inter filiam matremque desæviens.

℟. Corona. 105. Lectio viii.

GLadius telorum omnium telum acutissimum est, in quo sit jus potestatis, & judicii severitas, & animadversio peccatorum. Et hujus quidem teli nomine novi Evangelii prædicationem appellatam frequens in Prophetis auctoritas est. Dei igitur verbum nuncupatum meminerimus in gladio: qui gladius missus in terram est, idest, prædicatio ejus hominum cordibus infusa. Fitque gravis in domo una dissensio, & domestica novo homini erunt inimica: quia ille per verbum Dei divisus ab illis, manere & interior & exterior, idest, & corpus & anima, in spiritus novitate gaudebit.

℟. Hic est. 105. Lectio ix.

PErgit deinde eodem præceptorum & intelligentiæ decursu. Nam posteaquam relinquenda omnia, quæ in sæculo charissima sunt, imperaverat, adjecit: Qui non accipit crucem suam, & sequitur me, non est me dignus: quia qui Christi sunt, crucifixerunt corpus cum vitiis & concupiscentia. Et indignus est Christo, qui non crucem suam, in qua compatimur, commorimur, consepelimur, conresurgimus, accipiens, Dominum sit secutus, in hoc sacramento fidei spiritûs novitate victurus. Te Deum laudamus.

SECUNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 10.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Nolite arbitrari, quia pacem venerim mittere in terram: non veni pacem mittere, sed gladium. Et reliqua.

Homilia sancti Hieronymi Presbyteri.

Lib. 1. in Matth. cap. 10.

SUprà dixerat, Quod dico vobis in tenebris, dicite in lumine: & quod in aure auditis, prædicate super tecta. Nunc infert, quid post prædicationem sequatur. Ad fidem Christi totus orbis contra se divisus est: unaquæq; domus & infideles & credentes habuit, & propterea bellum missum est bonum, ut rumperetur pax mala. Tale quid & in Genesi adversùs rebelles homines, qui moti fuerant de Oriente, & turrem extruere festinabant, per quam cœli alta penetrarent, fecisse scribitur Deus, ut divideret linguas eorum.

℟. Corona. 105. Lectio viii.

VEni enim separare hominem adversùs Patrem suum. Hic locus propè iisdem verbis in Michæa Propheta scribitur. Et notandum, ubicumque de veteri Testamento testimonium ponitur, utrùm sensus tantùm, an sermo consentiat. Qui amat patrem aut matrem plusquam me, non est me dignus. Qui antè præmiserat: Non veni pacem mittere, sed gladium, & dividere homines adversùs patrem & matrem, nurum & socrum; ne quis pietatem religioni anteferret, subjecit dicens: Qui amat patrem aut matrem plusquam me. Et in Cantico legimus canticorum: Ordinavit in me charitatem. Hic ordo in omni affectu necessarius est: ama post Deum patrem, ama matrem, ama filios.

℟. Hic est. 105. Lectio ix.

ORdo pulcherrimus; ad prædicationem mittit, docet pericula non timenda, affectum subjicit religioni. Aurum suprà tulerat, æs de zona excusserat. Dura Evangelistarum conditio. Unde ergo sumptûs, unde victûs necessaria? Austeritatem mandatorum spe temperat promissorum, Qui recipit, inquiens, vos, me recipit: & qui me recipit, recipit eum, qui me misit: ut in suscipiendis Apostolis unusquisque credentium Christum se suscepisse arbitretur. Te Deum laudamus.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 10.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Nolite arbitrari, quia pacem venerim mittere in terram: non veni pacem mittere, sed gladium. Et reliqua.

De Homilia S. Hieronymi Presbyteri.

Unde suprà.

LEgimus in Propheta David: Ad excusandas excusationes in peccatis: quòd multi peccatorum suorum quasi justas prætendant

dant occasiones; ut, quod voluntate delinquunt, videantur necessitate peccare. Dominus scrutator cordis & renum futuras cogitationes in singulis contuetur. Dixerat: Qui recipit vos, me recipit; sed hoc præceptum multi pseudoprophetæ & falsi prædicatores poterant impedire; medicatus est huic quoque scandalo, dicens: Qui recipit justum in nomine justi, mercedem justi accipiet. ℟. Corona. 105. Lect. viii.

RUrsus poterat alius causari, & dicere: Paupertate prohibeor, tenuitas me retinet, ut hospitalis esse non possim. Et hanc excusationem levissimo præcepto diluit, ut calicem aquæ frigidæ toto animo porrigamus. Frigidæ, inquit, aquæ, non calidæ: ne & in calida paupertatis ex penuria lignorum occasio quæreretur. Tale quid & Apostolus ad Galatas præcepit: Communicet autem is qui catechizatur verbo, ei qui se catechizat, in omnibus bonis.

℟. Hic est. 105. Lectio ix.

ET discipulos ad magistrorum refrigeria cohortatur: quia poterat quislibet obtendere paupertatem, & præceptum eludere, priusquam ille proponat, imminentem solvit quæstionem, dicens: Nolite errare; Deus non irridetur. Quæ enim seminaverit homo, hæc & metet. Et est sensus: Frustrà causaris inopiam, cùm aliud habeat conscientia tua: me potes fallere cohortantem, sed scito, quòd quantumcumque seminaveris, tantum & messurus sis. Te Deum laudamus.

QUARTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 10.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Nolite arbitrari, quia pacem venerim mittere in terram: non veni pacem mittere, sed gladium. Et reliqua.

Homilia sancti Joannis Chrysostomi.

Homil. 36. in Matth. initio.

NOn veni pacem in terram mittere. Quomodo igitur præcipit, cùm ad suscipientium domos ingrederentur, pacem omnibus dicere? Aut quomodo Angeli clamabant: Gloria in excelsis Deo, & in terra pax hominibus bonæ voluntatis? Quomodo & omnes Prophetæ pacem tempore ipsius futuram prænuntiârunt? Quia videlicet præcipua singularisque pax tunc præstatur, quando quod tabe, vel sanie corruptum est, abscinditur atq; projicitur: quando factiosa & improba pars repellitur, aut omnino destruitur; sic certè cœlis terra conjungi potest.

℟. Corona. 105. Lectio viii.

NAm & medicus hoc modo reliquum corpus conservat facilè, si quod reduci ad sanitatem non potest, exciderit atque abjecerit: & militiæ dux ad solvendam militum conspirationē alterum in alterum concitat. Sic in turre factum videmus, quando

do perniciosa illa pax per vocis discrepantiam dissoluta, tranquillam atque laudabilem pacem reddidit. Sic etiam Paulus eos, qui adversùs se conspirabant, dividebat atque dissipabat. Nec enim semper concordiâ laudanda, cùm etiam latrones magnâ inter se concordia conspirare scíamus. Non igitur ex proposito Christi, sed ex mente animoque hominũ vitioso bellum erumpit.

℟. Hic est. 105. Lectio ix.

QUid igitur ait, Non veni mittere pacem? Nolite, ait, existimare harum rerum causam vos futuros: ego sum qui, quoniam homines ad vitia infidelitatemque proclives sunt, hæc præparo. Non ergo, quasi præter expectationem vestram quidquam acciderit, turbatione aliqua moveamini, cùm ideò venerim, ut bellum committam. Hæc voluntas mea est, nulla vos invadat turbatio, quási bello atque insidiis orbe terrarum ferociùs exagitato; nam si hoc modo pejorem partem conciderimus, tunc pars melior cœlo copulabitur.

Te Deum laudamus.

QUINTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 10.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Nolite arbitrari, quia pacem venerim mittere in terram: non veni pacem mittere, sed gladium. Et reliqua.

De Homilia S. Joannis Chrysostomi.

Unde suprà, paulò pòst.

NOn dixit bellum, sed quod atrocius est, gladium. Quòd si acerbiùs hæc & minùs compositè dicta tibi videantur, nequaquam mireris: nam, ne suspicari quis possit, verborum lenociniis allectos à Christo fuisse Apostolos, ac etiam ut asperitate verborum ad injustas contumelias auditũ præparet, non jucundè rem asperam, sed asperrimè atque durissimè protulit. Nec ista sibi suffecerunt, sed latiùs naturam istius belli, ac singulas partes amplificans, omni bello intestino atque civili multò magis pestiferũ ostendit, dicens: Veni enim separare hominem adversùs patrem suum, & filiam adversùs matrem suam, & nurum adversùs socrum suam, & inimici hominis domestici ejus.

℟. Corona. 105. Lectio viii.

MAgnum omnino, ac super hominem est, quòd qui primi hæc audierint, libenter suscipere, & aliis persuadere potuerunt. Et quamquam non ipse, sed hominum improbitas horum omnium causa futura esset, se tamen facturum omnia dicit: talis quippe Scripturarum est consuetudo. Ut enim etiam alibi dicitur, Dedit ipsis Deus oculos ne videant: sic etiam in hoc loco, ut quemadmodum diximus, hæc omnia præmeditati, atque his verbis stabiliti, cùm opprobriis & contumeliis peterentur, minùs

turbari possent. ℟. Hic est. 105.

Lectio ix.

SI autem graviora hæc cuipiam videantur, priscam historiam animo verset. Hoc enim ipsum & superioribus temporibus contigit, quod maximo argumento est, cognata esse vetera novis: & eumdem esse qui hæc dicat, & illa imperavit. Judæis enim tunc pepercit, cùm singuli proximos suos interemissent: sic etiam quando vitulum consecrârunt, & quando Beelphegor dedicârunt. Ubi ergo sunt, qui dicere audent: Pestifer est ille Deus, hic propitius atque mitis? Te Deum laudam⁹.

SEXTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 10.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Nolite arbitrari, quia pacem venerim mittere in terram: non veni pacem mittere, sed gladium. Et reliqua.

De Homilia S. Joannis Chrysostomi.

Longe pòst.

ANimadvertis, quot quibusque causis persuadet, & domos totius orbis Apostolis aperit, cùm planè his omnibus significet universos sibi homines debitores futuros? Primùm quia dixit: Dignus est operarius cibo suo. Deinde, quia nudos nihil habentes emisit. Tertiò, quia in bella & pugnas pro suscipientibus eos emisit. Quartò, quia mirabilibus atq; inauditis signis eos illustravit. Quintò, quia, quòd omnium bonorum causa, pacem ipsorum ore ad domos recipientium adducit. Sextò, quia graviora non suscipientibus minatur supplicia, quàm Sodoma mereatur. Septimò, quia ipsum etiam cum Patre accipientes hospitari asseruit. ℟. Corona, 105. Lectio viii.

OCtavò, quia Prophetæ mercedem ac justi futuram recipienti pollicetur. Nonò, quòd aquæ frigidæ calicem præbentes, non parvas sint retributiones habituri: quorũ unumquodque per seipsum satis magnas vires ad attrahendum possidet. Quis enim militiæ ducem, quamvis vulneribus sanguinolentum videat, non magno gaudio tamen domi recipiat, cùm ab acie redeuntem magnis trophæis, & singulari victoria videat?

℟. Hic est. 105. Lectio ix.

SEd quisnam talis modò est, inquies, & recipiemus ipsum? Propterea discipuli, Prophetæ, ac justi denique nomen adjecit, ut discas, non ex dignitate recepti, sed ex voluntate recipientis mercedem omnem esse constitutam. Nam quod in hoc loco de Prophetis, discipulis, ac justis dicit, id alibi de recipientibus abjectos ac minimos homines protulit. In quantum enim, inquit, uni minimorum fecistis, mihi fecistis; & contrà rursus, si nulli horum, nec mihi. Te Deum.

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundùm Matthæum

Lectio vii. Cap. 10.

In

IN illo tempore: Dixit Jeſus diſcipulis ſuis: Nolite arbitrari, quia pacem venerim mittere in terram: non veni pacem mittere, ſed gladium. Et reliqua.

Homilia S. Petri Chryſologi. Sermone 164.

PUtatis, quia pacem veni mittere in terram? non, dico vobis, ſed ſeparationem. Et ubi eſt illud: Ecce Agnus Dei? Ubi illud: Sicut ovis ad occiſionem ductus eſt, & ſicut agnus coram tondente ſe mutus, ſic non aperuit os ſuum? Sed & illud: Dicite filiæ Sion, ecce Rex tuus venit tibi manſuetus? Et quid eſt, quòd Agnus iſte tam durè in prædicatione percutit? quid ſic arietat in verbo, qui in paſſione tantâ patientiâ tacet, in morte tota humilitate ſuccumbit?

℟. Corona. 105. Lectio viii.

ET reverà, fratres, mundum Chriſtus per omnia mitis & manſuetus intravit, dum naſcitur noſtro dulcis in germine, dum cunis blandè, blandior ipſe fovetur, dum parvulus in gremio ſe fundit & reſolvit humano, dum parentis in collo ſtringitur, & ſtringit toto charitatis amplexu. Pauper agit ſemper, ſolitarius ſemper incedit; quia pauper communis eſt ſemper: patet omnibus, ſolitarius ſemper. Et quid eſt, quòd tantũ verbis ſpargit ignem, quòd tanta & talia inflammat & dilatat incendia?

℟. Hic eſt. 105. Lectio ix.

URget aqua ignem, cogitanda eſt talis tam diviſa conjunctio: urget unda flammam, multiplicat flamma undam. Quæ eſt talis tam concors iſta diſcordia? Geritur hìc agricolæ divini ſpecies: plena namque omnia calore germinant, humore nutriuntur. Unde rerum parens Deus ignis & aquæ commercio nos germinat, nos enutrit, quorum tanto ardet, calet, exæſtuat, anhelat affectu. Putatis, ait, quia pacem veni mittere in terram? Non. Quare? quia conjunctio cœleſtis eſt in iſta ſeparatione terrena: nemo poteſt connecti terræ, & jungi cœlo. Grata ergo & chara ſit iſta terrena ſeparatio, quæ nos ſic à terrenis ſeparat, ut inſerat nos divinis.

Te Deum laudamus.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii ſecundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 10.

IN illo tempore: Dixit Jeſus diſcipulis ſuis: Nolite arbitrari, quia pacem venerim mittere in terram: non veni pacem mittere, ſed gladium. Et reliqua.

Homilia ſancti Ambroſii Epiſcopi.

Ex lib. 7. in Lucam.

CUm in omnibus ferè Evangelii locis ſpiritualis intellectus operetur, tamen in præſenti maximè: & ne quem duritia nudæ expoſitionis offendat, ſpiritali altitudine ſenſûs ſeries temperanda eſt; præſertim cùm ſacroſancta religio moralibus diſciplinis, & mitibus pietatis exemplis,

emplis, etiam fidei exules ad reverentiam tamen sui clementer invitet, ut prævia fidei disciplina, mansvetudine sui superstitionum dura dissolvat, & obnoxias erroribus mentes cogat etiam fide credere, quas potuit pietate mulcere. Etenim cùm fidei alta pectoribus non capiuntur infirmis, per ea quæ præcepta sunt, ea quæ veneranda sunt, æstimantur: ut justa de justo, sancta de sancto, bonorum suorum bonum testentur auctorem.

℟. Corona. 105. Lectio viii.

Ergo Dominum illum, qui simul divinitatis reverentiam, & pietatis gratiam sua lege complexus est, dicens: Diliges Dominum Deum tuum; diliges proximum tuum, ita nunc mutatum esse opinabimur: ut abolere necessitudinum nomina, collidere pietatis affectus, charissimorum pignorum dissidia mandasse credamus? Et quomodo ipse est pax nostra, qui fecit utraque unum? Quomodo ipse dicit: Pacem meam do vobis, pacem meam relinquo vobis; si parentes à filiis, filios à parentibus dissidio necessitudinis separaturus advenit? Quomodo maledictus, qui non honorat patrem; religiosus, qui deserit?

℟. Hic est. 105. Lectio ix.

Sed si advertamus: quia prima causa religionis, secunda pietatis est, enodandam etiam hanc æstimabimus quæstionem. Oportet enim, ut divinis humana posthabeas. Nam si officium parentibus exhibendũ est: quantò magis auctori parentum, cui gratiam etiam pro parentibus tuis debes? Aut, si illi omnino non recognoscunt parentem, quemadmodum tu recognoscas? Non igitur dicit, renuntiandum esse pignoribus, sed Deum omnibus præferendum. Non diligere parentes, sed Deo præferre prohiberis: etenim naturæ pignora, Domini beneficia sunt.

Te Deum laudamus.

INFRA OCTAVAM UNIUS MART. NON PONT.

Homilia in Evangel. Matth. cap. 10. Nihil est opertum, &c.

IN DIE FESTO.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundùm Matthæum. Lectio vii. Cap. 14.

In illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Nihil est opertum, quod non revelabitur: & occultum, quod non scietur. Et reliqua.

Homilia sancti Hilarii Episcopi. Comment. in Matth. c. 10. post med.

Dominus diem judicii ostendit, quæ abstrusam voluntatis nostræ conscientiam prodet: & ea quæ nunc occulta existimantur, luce cognitionis publicæ deteget. Igitur non minas, non consilia, non potestates insectantium monet esse metuendas: quia dies judicii nulla hæc fuisse atque inania revelabit. Et quod dico vobis in tenebris, dicite in lumine: & quod in aure auditis, prædicate super tecta. Non legimus, Dominum

minum ſolitum fuiſſe noctibus ſermocinari, & doctrinam in tenebris tradidiſſe: ſed quia omnis ſermo ejus carnalibus tenebræ ſunt, & verbum ejus infidelibus nox eſt.

℟. Corona. 105. Lectio viii.

ITaque id quod à ſe dictum eſt, cum libertate fidei & confeſſionis vult eſſe loquendum. Idcircò quæ in tenebris dicta ſunt, prædicari juſſit in lumine: ut quæ ſecreto aurium commiſſa ſunt, ſuper tecta, id eſt, excelſo loquentium præconio audiantur. Conſtanter enim Dei ingerenda cognitio eſt, & profundum doctrinæ Evangelicæ ſecretum in lumine prædicationis Apoſtolicæ revelandum: non timentes eos, quibus cùm ſit licentia in corpora, tamen in animam jus nullum eſt: ſed timentes potiùs Deum, cui perdendæ in gehenna & animæ & corporis ſit poteſtas.

℟. Hic eſt. 105. Lectio ix.

NOlite timere eos, qui occidunt corpus. Nullus igitur corporum noſtrorum caſus eſt pertimeſcendus, neque ullus interimendæ carnis admittendus eſt dolor: quando pro naturæ ſuæ atque originis conditione reſoluta, in ſubſtantiam ſpiritualis animæ refundatur. Et quia doctrinis talibus confirmatos oportet liberam confitendi Dei habere conſtantiam; etiam conditionem, qua teneremur, adjecit: negaturum ſe eum Patri in cœlis, qui ſe hominibus in terra negâſſet: eum porrò qui confeſſus coram hominibus ſe fuiſſet, à ſe in cœlis confitendum: qualeſque nos nominis ſui teſtes hominibus fuiſſemus, tali nos apud Deum Patrem teſtimonio ejus uſuros.

Te Deum laudamus.

SECUNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii ſecundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 10.

IN illo tempore: Dixit Jeſus diſcipulis ſuis: Nihil eſt opertum, quod non revelabitur: & occultum, quod non ſcietur. Et reliqua.

Homilia S. Hieronymi Presbyteri.

Ex Comm. in Matth. cap. 10. lib. 1.

ET quomodo in præſenti ſæculo multorum vitia neſciuntur? Sed de futuro ſæculo ſcribitur: Quando judicabit Deus abſcondita hominum, & illuminabit latebras tenebrarum, & manifeſtabit conſilia cordium. Et eſt ſenſus: Nolite timere perſecutorum ſævitiam, & blaſphemantium rabiem; quia veniet dies judicii, in quo veſtra virtus, & eorum nequitia demonſtrabitur. Quod dico vobis in tenebris, dicite in lumine; & quod in aure auditis, prædicate ſuper tecta. Quod auditis in myſterio, apertiùs prædicate: quod diſcitis abſconditè, publicè loquimini: quod vos erudivi in parvulo Judææ loco, in univerſis urbibus, & in toto mundo audacter dicite.

℟. Corona. 105. Lectio viii.

Eum

EUm timete, qui potest animam & corpus perdere in gehennam. Nomen gehenna in veteribus libris non invenitur, sed primùm à Salvatore ponitur. Quæramus ergo, quæ sit sermonis hujus occasio. Idolum Baal juxta Jerusalē, ad radicem montis Moria, in quibus Siloe fluit, non semel legimus. Hæc vallis, & parva campi planities irrigua erat, & nemorosa, plenaque deliciis, lucusque in ea idolo consecratus erat. In tantam autem dementiam populus venerat, ut deserta templi vicinia, ibi hostias immolaret, & rigorem religionis deliciæ vincerent, filiosque suos dæmoniis incenderent, vel initiarent: & appellabatur locus iste Gehennon, idest, Vallis filii Hennon. ℟. Hic est. 105.

Lectio ix.

FUtura ergo supplicia, & pœnæ perpetuæ, quibus peccatores cruciandi sunt, hujus loci vocabulo denotantur. Duplicem autem esse gehennam, nimii ignis & frigoris, in Job plenissimè legimus. Quòd autem ait: Vestri autem capilli capitis omnes numerati sunt; derident intelligentiam Ecclesiasticam in hoc loco, qui carnis resurrectionem negant; quasi & nos capillos, qui numerati sunt, & à tonsore decisi, omnes dicamus resurgere: cùm Salvator non dixerit, Vestri autem capilli capitis omnes salvandi sunt, sed, numerati sunt. Ubi numerus, & scientia numeri demonstratur, non ejusdem numeri conservatio. Te Deum.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 10.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Nihil est opertum, quod non revelabitur: & occultum, quod non scietur Et reliqua.

Homilia sancti Petri Chrysologi. Serm. 101.

VObis autem dico amicis meis, ne terreamini: quia libertatem probat virtus, metus indicat servitutem: nam liber ad gloriam, servus natus est ad timorem. Meritò ergo ad Dei amicitias sublimatur quipropter Deum humanas despicit mortes, nescit timores. Si amicos morum facit imitatio, morum similitudo conjungit; convenienter eos amicos vocat Christus, quos imitatione sua mundi jacula, & ipsam mortis formidinem conspicit, & prævidet calcaturos.

℟. Corona. 105. Lectio viii.

VObis autem dico, id est, non omnibus, sed amicis. Vobis autem dico, quos mors absolvit ista, non finit. Vobis dico, quos corporis resolutio promovet ad melius, non transducit ad pœnam. Vobis dico, quibus morte vita inchoatur, non finitur. Vobis dico, quorum mors pretiosa fit, non sui qualitate, sed causâ, dum vitæ magis lucra invenit, quàm vitæ perdat usuram. Sed audiamus quid dicat amicis suis:

Ne

Ne terreamini ab his qui occidunt corpus.

℟. Hic eſt. 105. Lectio ix.

AUdiant qui de bono mortis veterum vetuſta volumina detriverunt, nihil tamen inde capere virtutis, aut conſolationis aliquid invenire valuerunt. Quis homini, quis ſapienti dicat: Mori naturæ eſt, neceſſe eſt deperire? Nobis vixerunt veteres, vivimus nos futuris, nemo ſibi. Quod non poteſt tolli, velle, virtutis eſt. Suſcipe voluntarius, ad quod urgeris invitus. Mors antequam veniat, non eſt; cùm autem venerit, veniſſe neſcitur. Nec ergo amiſiſſe te doleas; quod cùm amiſeris, non dolebis. Te Deum.

QUARTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii ſecundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 10.

IN illo tempore: Dixit Jeſus diſcipulis ſuis: Nihil eſt opertum, quod non revelabitur: & occultum, quod non ſcietur. Et reliqua.

Homilia ſancti Auguſtini Epiſcopi.

Serm. 18. de Verb. Apoſt. circa med.

CUm dicis mihi, Gehennam timeo, ardere timeo, in æternum puniri timeo; quid dicturus ſum? Malè times? vanè times? Non audeo, quandoquidem ipſe Dominus ablato timore ſubjecit timorem: & ait, ubi dixit: Nolite timere eos qui corpus occidunt, & poſteà non habent quid faciant: ſed eum timete, qui habet poteſtatem & corpus & animam mittere in gehennam ignis: ita dico vobis, hunc timete. Cùm ergo Dominus timorem incuſſerit, & vehementer incuſſerit, & repetendo verbum, comminationem ingeminaverit, dicturus ego ſum, Malè times? Iſta non dicam. Planè time, nihil meliùs times: nihil eſt quod magis timere debeas. ℟. Corona. 105. Lectio viii.

SEd interrogo te, Si non te videret Deus quando facis, nec quiſquam te convinceret in judicio illius, faceres? Tu te vide: non enim potes ad verba omnia mea reſpondere, inſpice te ipſum. Faceres? Si faceres, ergo pœnam times, caſtitatem nondum amas, charitatem nondum habes; ſerviliter times; formido eſt mali, nondum dilectio boni. Sed time tamen ut iſta formido cuſtodiat te, ut perducat ad dilectionem. Timor enim iſte, quo gehennam times, & ideò mala non facis, continet te; & ſic volentem peccare animum interiorem non ſinit. Eſt quidam cuſtos timor, quaſi pædagogus legis: littera eſt minans, nondum gratia juvans. ℟. Hic eſt. 105. Lectio ix.

CUſtodiat tamen te timor iſte, dum non facis timendo, & veniat charitas, intret in cor tuum; & quantum illa intrat, tantum timor exit. Timor enim id agebat ne faceres; charitas hoc agit, ut nolis facere, etiamſi impunè poſſis admittere. Dixi quid timeatis, dixi quid appetatis. Sectamini charitatem, intret charitas,

tas, admittite illam timendo peccare, admittite amorem non peccantem, admittite amorem benè viventem. Habet secum suum timorem, quem introducit ipsa charitas: sed illum castum, permanentem in sæculum sæculi. Te Deum laudamus.

QUINTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 10.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Nihil est opertum, quod non revelabitur: & occultum, quod non scietur. Et reliqua.

Homilia sancti Joannis Chrysostomi.

Homil. 35. in Matth. circa med.

VIdes, quòd non promittit ipsis hujus vitæ perpetuitatem, mori autem promittit, ut majora sublimioraque conferat, quàm si numquam morti traderentur. Et certè multò melius est mortem omnino despicere, quàm eam effugere. Quocircà non in periculum mortis, cùm nati essent homines, ipsos introducit, sed terrore moriendi morte superiores facit. Ita brevi oratione duobus vel tribus verbis absoluta, salutarem de immortalitate opinionem in animis eorum fixit atque locavit.

℟. Corona. 105. Lectio viii.

POsteà ne putarentur quasi se derelictos ab eo, ad cædem & violentum perventuros interitum, de providentia Dei disputat, dicens: Nonne duo passeres asse venduntur, & unus ex ipsis non cadit in laqueum sine Patre vestro, qui est in cœlis? Vestri autem & capilli capitis omnes numerati sunt. Quid enim vilius passeribus? ait, sed tamen numquam ignorante Deo capiuntur. Non enim cooperante Deo incidere in laqueum passeres ait, quod divinæ majestati indignum est; sed non esse clàm Deo etiam vilissimarum avium causam, ostendit. Quòd si nihil penitus Deus ignorat, at vos paterna charitate prosequitur, & ita amat, ut pilos capitis quoque vestri non negligat, quid timendum vobis est? ℟. Hic est. 105.

Lectio ix.

HOc autem dicebat, non quòd Deus capillos numeret, sed quia perfectam cognitionem rerum omnium, & summam de omnibus Dei providentiam ostendere voluit. Si ergo cuncta novit quæ fiunt, si vult, potest simul servare vos: nolite, cùm tribulationes vobis acciderint, derelictos vos esse à Deo existimare: non enim ab incommodis corporis liberare vos vult, sed ad eam perfectionem adducere studet, ut incommoda corporis contemnatis. Te Deum.

SEXTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 10.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Nihil est opertum, quod non revelabitur: & occultum, quod non scietur. Et reliqua

Homilia sancti Augustini Episcopi.
Serm. 13. de Martyribus.

ADmonent nos eloquia divina, quæ lecta sunt, timendo non timere, & non timendo timere. Ait enim: Nolite timere eos, qui corpus occidunt, animam autem non possunt occidere. Ecce ubi monuit ne timeremus, videte ubi monuerit ut timeremus. Sed eum, inquit, timete, qui potestatem habet corpus & animam occidere in gehenna. Ergo timeamus, ut non timeamus. Timor videtur ad ignaviam pertinere, timor infirmorum videtur esse, non fortium. Sed videte, quid ait Scriptura: Timor Domini, spes fortitudinis. Timeamus ne timeamus: hoc est, prudenter timeamus, ne inaniter timeamus. ℟ Corona. 105

Paulò pòst. Lectio viii.

DIcat ergo fortissimus martyr, stans homo ante hominem: Non timeo, quia timeo. Tu quod minaris, si ille nolit, non facis: quod autem ille minatur, ut faciat, à nullo impeditur. Deinde, tu quod minaris, etsi permitteris, quid facis? usq; ad carnem sævis, anima tuta est: non occides quod non vides: visibilis visibilem terres. Habemus ambo invisibilem creatorem, quem simul timere debeamus, qui hominem ipsum ex visibili & invisibili creavit: visibilem de terra fecit, invisibilem flatu suo animavit. Potes ferire habitaculum, numquid habitatorem? Fugit percusso vinculo colligatus, & erit in occulto coronatus.

℟. Hic est. 105. Lectio ix.

QUid ergo minaris, qui animæ nihil facere potes? Per meritum ejus, cui facere nihil potes, resurget, cui facere aliquid potes. Per meritum enim animæ resurget & caro: & habitatori reddetur, jam non ruitura, sed mansura. Ecce verba martyris dico: Ecce propter ipsam carnem meam timeo comminantem. Caro mea subjacet potestati, sed etiam capilli capitis mei numerati sunt creatori. Quid timeo ne carnem perdam, qui nec capillum perdo? quomodo non attendit carnem meam, cui sic nota sunt vilia mea? Te Deum.

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.
Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.
Lectio vii. Cap. 10.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Nihil est opertum, quod non revelabitur: & occultum, quod non scietur. Et reliqua.

De Homilia sancti Augustini Episcopi.
Unde suprà, circa finem.

SCitote, certumq; tenete, corpus mortuum esse sine anima, animam mortuam esse sine Deo. Omnis homo sine Deo mortuam habet animam. Plangis mortuum: magis plange impium, plange infidelem. Scriptum est: Luctus mortui, septem dies; fatui autem & impii, omnes dies vitæ illorum. An verò non in te sunt viscera Christianæ misera-

rationis, ut plangas corpus, à quo discessit anima; & non plangas animam, à qua recessit Deus? ℟. Corona. 105. Lectio viii.

HOc tenens martyr respondebat comminatori: Quid me cogis ut negem Christum? si noluero, quid facis? Percutis corpus meum, ut recedat inde anima mea: sed ipsa anima mea ad se habet corpus. Non est imprudens, non est insipiens. Tu vis ferire corpus meum: vis ut, cùm timeo ne ferias corpus meum, & recedat inde anima mea: ego feriam animam meam, & recedat inde Deus meus? Inde ergo Dominus, Qui habet potestatem & corpus & animam occidere in gehenna ignis. Quomodo? quando mittetur in gehennam impius, ardebit? Ibi corpus, ibi anima: mors corporis, sempiterna pœna: mors animæ, Dei absentia. ℟. Hic est. 105. Lectio ix.

VIs nosse quæ sit mors animæ? intellige Prophetam dicentem: Tollatur impius, ut non videat claritatem Domini. Timeat ergo anima mortem suam, & non timeat mortem corporis sui: quia si timuerit mortem suam, & vixerit in Deo suo, non eum offendendo, & à se repellendo; merebitur in fine recipere corpus suum, non ad pœnam æternam sicut impii, sed ad vitam æternam sicut justi. Illam mortem timentes, & illam vitam martyres diligentes, promissa Dei expectantes, minas persecutorum contemnentes, & ipsi apud Deum coronari meruerunt, & nobis celebranda solemnia reliquerunt. Te Deum laudamus.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 10.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Nihil est opertum, quod non revelabitur: & occultum, quod non scietur. Et reliqua.

Homilia sancti Ambrosii Episcopi.

Lib. 7. in Lucam, cap. 12.

SI tanta est Dei etiam æterna majestas, ut unus ex passeribus, aut nostrorum numerus capillorum præter scientiam Dei non sit; quàm indignum est æstimare, quòd fidelium corda Dominus aut ignoret, aut spernat, qui viliora cognoscat? Fortasse dicat aliquis, Quomodo Apostolus dixit: Numquid de bobus cura est Deo: cùm utique bos passere pretiosior sit? Sed aliud est cura, aliud scientia. Denique numerus capillorum non in actu computationis, sed in facilitate cognitionis accipitur. ℟. Corona. 105. Lectio viii.

NOn enim solicitam Deus curæ numerantis intendit excubiam, sed, cui cognita sunt omnia, quasi numerata sunt omnia. Benè tamen numerari dicuntur, quia illa, quæ volumus servare, numeramus. Possumus tamen hìc discutere aliquod intelligentiæ spiritalis arcanum, præsertim cùm

hoc

hoc videatur absurdum, ut homines non potiùs hominibus, quàm passeribus comparentur. Unde benè Matthæus duos passeres posuit, corpus animamque significans, quoniam caro quoque si consentiens Dei legi, & exuens se lege peccati, in naturam animæ sensuum puritate transierit, alis ad cœlum spiritalibus elevatur.

℟. Hic est. 105. Lectio ix.

JAm illud non est dubium, animæ passerem comparari, cùm legeris: Anima nostra sicut passer erepta est de laqueo venantium. Et alibi: Quomodo dicitis animæ meæ, Transmigra in montem sicut passer? In summa igitur hic sensus est: Si Dominus vilibus avibus, & infidelibus hominibus, vel in oriundo sole, vel in terrena fæcunditate prospexit, si misericordiæ suæ omnibus munus impertit, haud esse dubitandum, contemplationem apud illum fidelium valituram esse meritorũ.

Te Deum laudamus.

INFRA OCTAVAM UNIUS MARTYRIS non Pontificis.

Homilia in Evangel. Joann. cap. 12. Nisi granum frumenti, &c.

IN DIE FESTO.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundùm Joannem.

Lectio vii. Cap. 12.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Amen, amen, dico vobis, nisi granum frumenti cadens in terram mortuum fuerit, ipsum solum manet. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini Episcopi.

Tract. 51. in Joann. sub med.

IPse Dominus Jesus erat granum mortificandum, & multiplicandum: mortificandum infidelitate Judæorum, multiplicandum fide populorum. Jam verò exhortans ad passionis suæ sectanda vestigia, Qui amat, inquit, animam suam, perdet eam. Quod duobus modis intelligi potest: Qui amat, perdet: idest, si amas, perdes. Si cupis vitam tenere in Christo, noli mortem timere pro Christo. Item alio modo: Qui amat animam suã, perdet eam: noli amare, ne perdas: noli amare in hac vita, ne perdas in æterna vita.

℟. Corona. 105. Lectio viii.

HOc autem, quod posteriùs dixi, magis habere videtur Evangelicus sensus. Sequitur enim: Et qui odit animam suam in hoc mundo, in vitam æternam custodit eam. Ergo, quod suprà dictum est, qui amat (subintelligitur, in hoc mundo) ipse utique perdet: qui autem odit (utique in hoc mundo) in vitam æternam ipse custodit eam. Magna & mira sententia, quemadmodum sit hominis in animam suam amor ut pereat, odium ne pereat. Si malè amaveris, tunc odisti: si benè oderis, tunc amâsti. Felices, qui oderunt custodiendo, ne perdant amando.

℟. Hic est. 105. Lectio ix.

SEd vide ne tibi subrepat, ut teipsum velis interimere, sic intelligendo, quòd debes odisse in

hoc mundo animam tuam. Hinc enim quidam maligni atque perversi homines, & in seipsis crudeliores & sceleratiores homicidæ, flammis se donant, aquis se præfocant, præcipitio se collidunt, & pereunt. Hoc Christus non docuit: imò etiam diabolo præcipitium suggerenti respondit: Redi retrò satanas; scriptum est: Non tentabis Dominum Deum tuum. Petro autem dixit, significans qua morte clarificaturus erat Deum: Cùm esses junior, cingebas te, & ambulabas quò volebas, cùm autem senueris, alter te cinget, & feret quò tu non vis. Ubi satis expressit, non à seipso, sed ab alio debere occidi, qui vestigia sequitur Christi. Te Deum laudam⁹.

SECUNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundùm Joannem.

Lectio vii. Cap. 12.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Amen, amen dico vobis, nisi granum frumenti cadens in terram mortuum fuerit, ipsum solum manet. Et reliqua.

De Homilia S. Augustini Episc. Unde suprà.

CUm ergo causæ articulus venerit, ut hæc conditio proponatur, aut faciendum esse contra Dei præceptum, aut ex hac vita emigrandum; quorum duorũ homo si cogatur alterum eligere, comminante mortem persecutore, ibi eligat Deo dilecto emori, quàm offenso vivere. Ibi oderit in hoc mundo animam suam, ut in vitam æternam custodiat eam. Si quis mihi ministrat, me sequatur. Quid est, Me sequatur, nisi, Me imitetur? Christus enim pro nobis passus est, ait Apostolus Petrus, relinqens nobis exemplum, ut sequamur vestigia ejus. ℟. Corona. 105. Lectio viii.

ECce quod dictum est: Si quis mihi ministrat, me sequatur. Quo fructu? qua mercede? quo præmio? Et ubi sum, inquit, ego, illic & minister meus erit. Gratis ametur, ut operis, quo ministratur illi, pretium sit, esse cum illo. Ubi enim benè erit sine illo, aut quando esse malè poterit cum illo? Audi evidentiùs: Si quis mihi ministraverit, honorificabit eum Pater meus. Quo honore, nisi ut sit cum Filio ejus? Quod enim superiùs ait: Ubi ego sum, illic & minister meus erit: hoc intelligitur exposuisse, cùm dicit: Honorificabit eum Pater meus. Nam quem majorem honorem accipere poterit adoptatus, quàm, ut sit ubi est unicus, non æqualis factus divinitati, sed consociatus æternitati. ℟. Hic est. 105. Lectio ix.

QUid sit autem ministrare Christo, cui operi merces tanta proponitur, hoc potiùs debemus inquirere. Si enim hoc putaverimus esse Christo ministrare, ea quæ sunt corpori necessaria præparare, aut cœnanti cibum coquere, vel apponere, vel poculum dare, potumque miscere: fecerunt hoc illi, qui potuerunt eum in corpore habere præsentem,

tem, ſicut Martha & Maria, quando & Lazarus unus erat ex diſcumbentibus. Sed eo modo Chriſto etiam Judas perditus miniſtravit. Nam & loculos ipſe habebat: & quamvis ex eis, quæ mittebantur, ſceleratiſſimè furaretur, per illum tamen etiam neceſſaria parabantur. Te Deum.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii ſecundùm Joannem.

Lectio vii. Cap. 12.

IN illo tempore: Dixit Jeſus diſcipulis ſuis: Amen, amen dico vobis, niſi granum frumenti cadens in terram mortuum fuerit, ipſum ſolum manet. Et reliqua.

De Homilia S. Auguſtini Epiſcopi.

Unde ſuprà.

NUllo modo igitur de hujuſcemodi miniſtris diceret Dominus: Ubi ſum ego, illic & miniſter meus erit: &, Si quis mihi miniſtraverit, honorificabit eũ Pater meus: quoniam Judam talia miniſtrantem, reprobatum potiùs, quàm honoratum videmus. Ut quid ergo alibi quærimus, quid ſit miniſtrare Chriſto, & non potiùs in iſtis ipſis verbis agnoſcimus? Cùm enim dixit: Si quis mihi miniſtrat, me ſequatur: hoc intelligi voluit, ac ſi diceret: Si quis me non ſequitur, non mihi miniſtrat. Miniſtrant ergo Jeſu Chriſto, qui non ſua quærunt, ſed quæ Jeſu Chriſti.

℟. Corona. 105. Lectio viii.

MIniſter eſt Chriſtus uſque ad illud opus magnæ charitatis, quod eſt animam ſuam pro fratribus ponere: hoc eſt enim & pro Chriſto ponere: quia & hoc propter ſua membra dicturus eſt: Cùm pro iſtis feciſtis, pro me feciſtis. De tali quippe opere etiam ſe miniſtrum facere & appellare dignatus eſt, ubi ait: Sicut Filius hominis non venit miniſtrari, ſed miniſtrare, & animam ſuam ponere pro multis. Hinc eſt ergo unuſquiſque miniſter Chriſti, unde eſt miniſter & Chriſtus. Sic miniſtrantem Chriſto honorificabit Pater ejus honore illo magno, ut ſit cum Filio ejus, nec umquam deficiat felicitas ejus.

℟. Hic eſt. 105. Lectio ix.

CUm ergo auditis fratres, Dominum dicentem: Ubi ego ſum, illic & miniſter meus erit; nolite tantummodò bonos Epiſcopos & clericos cogitare: etiam vos pro modulo veſtro miniſtrate Chriſto, benè vivendo, eleemoſynas faciendo, nomen doctrinamque ejus, quibus potueritis, prædicando: ut unuſquiſque etiam paterfamilias hoc nomine agnoſcat paternum affectum ſuæ familiæ ſe debere. Pro Chriſto & pro vita æterna ſuos omnes admoneat, doceat, hortetur, corripiat, impendat benevolentiam, exerceat diſciplinam: ita in domo ſua eccleſiaſticum & quodammodo Epiſcopale implebit officium, miniſtrans Chriſto, ut in æternum ſit cum ipſo.

Te Deum laudamus,

QUARTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Joannem.
Lectio vii. Cap. 12.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Amen, amen dico vobis, nisi granum frumenti cadens in terram, mortuum fuerit, ipsum solum manet. Et reliqua.

Homilia sancti Joannis Chrysostomi.
Homil. 65. in Joann. post med.

TAlem, de resurrectione disputans, rationem Paulus etiam attulit. Quam igitur habebunt excusationem, qui resurrectionem non credunt, cùm in seminibus & in plantis quotidie hoc videamus, ac etiam in nostro genere? Primùm enim corrumpi semen oportet, inde fieri generationem. Omnino autem, cùm Deus aliquid facit, nulla opus est ratione. Quomodo nos ex nihilo fecit? Hoc ad Christianos dico, qui se dicunt credere Scripturis. ℟. Corona. 105.

Lectio viii.

EGo autem & aliud dicam ex humanis rationibus. Alii malitiam, alii virtutem sectantur: sed malitiæ sectatorum multi feliciter in ultimam pervenerunt senectutem, virtutis autem contrà. Quomodo ergo pro meritis unusquisque accipiet? quando? Certè, inquiunt: sed corpora non resurgent. Nonne audiunt Paulum dicentem: Oportet autem corruptibile hoc induere incorruptionē? Neque animam intelligit, quippe quæ non corrumpitur: & resurrectio de mortuo dicitur: Cecidit autem corpus. ℟. Hic est. 105. Lectio ix.

QUare corporis resurrectionem negas? An non possibilis Deo est? quod dicere summæ amentiæ est. An non decet? quãobrem? ut corruptibile, quod & laboris est & mortis particeps, in præmiis communicet. Si non decuisset, neque à principio factum esset. Nonne carnem ipse accepit? Quòd acceperit, & ipsam suscitaverit, audi quid dicat: Infer digitum tuum huc, & vide, quia spiritus ossa & nervos non habet. Quare Lazarum suscitavit, si melius fuisset sine corpore suscitare? Nolite, dilectissimi, ab hæreticis decipi: est enim resurrectio, est judicium. Hæc tollunt, quicumque nolunt operum suorum rationem reddere. Te Deum.

QUINTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Joannem.
Lectio vii. Cap. 12.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Amen, amen dico vobis, nisi granum frumenti cadens in terram, mortuum fuerit, ipsum solum manet. Et reliqua.

Homilia sancti Joannis Chrysostomi.
Homilia 66. in Joannem.

DUlcis præsens vita est, & multæ plena voluptatis, non tamen omnibus, sed iis tantùm qui illi sunt affixi. Quòd si quis in cœlum suspexerit, & quæ ibi præclara sunt, contemplatus fuerit, statim hanc contemnet, ac nullius pretii existimabit. Nam

&

& corporum pulchritudo, quoad pulchrius non deprehenditur, in admiratione habetur: cùm verò aliud præstantius apparuerit, illa prior despicitur. Quòd si illam pulchritudinem etiam nos intueri voluerimus, & cœlestis regni speciem considerare, confestim nos hujus sæculi vinculis dissolvemur. ℟. Corona. 105.

Lectio viii.

VInculum namque est terrenarum rerum affectio: ad cujus dissolutionem ut nos induceret Christus, quid dicat, attende: Qui amat animam suam, perdet eam: & qui odit animam suam in hoc mundo, in vitam æternam custodit eam. Ænigmati simile hoc dictum videtur: non tamen ita est, imò verò præcipuæ sapientiæ plenum. Et quomodo, qui amat animam suam, perdet eam? Qui absurdis ejus cupiditatibus obtemperat, qui præter debitum ei indulget: quemadmodum è contrario, qui odit eam in hoc mundo, custodit eam; hoc est, qui non paret ei, cùm noxia jubet. ℟. Hic est. 105.

Lectio ix.

ET non dixit, qui non paret, sed qui odit. Sicuti enim, quos odio habemus, ne vocem quidem audire, nec vultum eorum videre æquo animo patimur: ita & animæ, si quid præter Dei voluntatem nobis imperat, vehementer aversari oportet. Cùm enim jam de morte ad eos verba facturus esset, de morte videlicet sua, & prævideret eorum tristitiam, & exanimationem, per excessum locutus est, inquiens: Quid dico, si mortem meam generosè non feretis? nisi vos ipsi moriamini, nullum vos sequetur emolumentum. Te Deum laudamus.

SEXTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Joannem.

Lectio vii. Cap. 12.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Amen, amen dico vobis, nisi granum frumenti cadens in terram, mortuum fuerit, ipsum solum manet. Et reliqua.

De Homilia S. Joannis Chrysost. Unde suprà.

ET vide, quomodo lenit sermonem suum: gravius enim & molestius videbatur dicere homini animam amanti, esse moriendum. Et quid antiquitus dico, quando & nunc multos inveniemus libenter omnia tolerantes, ut hac vita fruantur, & maximè qui futuram credunt: qui cùm vident ædificia, molesque & machinas, lacrymantur, dicentes: Quot homo, & quanta molitur? & fit pulvis. Sic magna præsentis vitæ cupiditas.

℟. Corona. 105. Lectio viii.

HÆc vincula Christus dissolvens, inquit: Qui odit animã suam in hoc mundo, in vitam æternam custodit eam. Quod enim ad eorum tollendum metum hæc diceret, audi quæ sequuntur: Qui mihi ministrat, me sequatur. De morte locutus, & operum sequelam atque imitationem exigit:

git: oportet enim omnino miniſtrum, eum cui miniſtrat, ſequi.
℟. Hic eſt. 105. Lectio ix.

ET conſidera, quando hæc loquitur, non cùm perſecutionem patiebantur, ſed cum confidebant, cùm ſe in tuto eſſe arbitrabantur, quòd à multis honorarentur colerenturq;: quando & conſurgere poterant, & audire: Et tollat crucem ſuam, & ſequatur me: hoc eſt, ſemper paratus ſis, inquit, ad pericula, ad mortem, ad terrena exilia. Inde cùm gravia dixiſſet, præmium ponit, quòd qui ſequetur ipſum, erit ubi ipſe eſt. Quibus verbis oſtendit reſurrectionē poſt mortem. Ubi ego ſum, inquit, illic & miniſter meus. Te Deum.

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii ſecundùm Joannem.

Lectio vii. Cap. 12.

IN illo tempore: Dixit Jeſus diſcipulis ſuis: Amen, amen dico vobis, niſi granum frumenti cadens in terram, mortuum fuerit, ipſum ſolum manet. Et reliqua.

Homilia ſancti Auguſtini Epiſcopi.

Serm. 37. lib. 50. Homil.

MOdò, fratres chariſſimi, cùm divina lectio legeretur, audivimus Dominū dicentem: Qui amat animam ſuam, perdet illam. Huic ſententiæ quaſi contrarium videtur eſſe, quod ait Apoſtolus, Nemo umquam carnem ſuam odio habuit. Si ergo nemo eſt qui carnem ſuam oderit, quantò magis nemo eſt qui oderit animam ſuam? multùm quippe anima carni præponitur, quia ipſa eſt habitatrix, caro habitaculum. Et anima dominatur, caro autem ſervit: anima ſuperior eſt, caro ſubjecta.
℟. Corona 105. Lectio viii.

SI ergo nemo umquam carnem ſuam odio habuit, quis eſt, qui animam ſuam oderit? Propter hoc non parvam quæſtionem nobis intulit præſens Evangelica lectio, ubi audivimus: Qui amat animam ſuam, perdet illam. Sunt ergo qui perversè animam ſuam amant, & hoc vult Dei ſermo corrigere, non ut oderint animam ſuam, ſed ut rectè diligant. Malè enim diligendo perdunt eam, & fit quiddam magnum quaſi præpoſterum & contrarium, ſed ita tamen fit, ut, ſi diligas eam perversè, perdas illam; ſi oderis illam rectè, conſerves illam. Eſt ergo quidam perverſus amor ejus, & quoddam rectum odium ejus: ſed amor perverſus ab odio, odium rectum ab amore eſt.
℟. Hic eſt. 105. Lectio ix.

QUis igitur modus diligendi animam? Putatis martyres non amare animas ſuas? Videtis certè modò, ſi cujus vita præſentis ſæculi periclitetur, quomodo amici ejus currunt pro ea, quomodo curritur ad Eccleſiam: rogatur Epiſcopus ut intermittat, ſi quas habet actiones, currat, feſtinet. Quare? Pro anima. Et omnes

omnes contremiſcunt, omnibus cæteris rebus intermiſſis, feſtinandum eſſe decernunt. Omnis feſtinatio laudatur, omnis tardatio accuſatur. Quare? Pro anima. Quid eſt pro anima? Ne moriatur homo. Non noverant Martyres amare animas ſuas, & tamen hoc eſt pro anima ne moriatur homo. Mors hominis iniquitas eſt: ſi curris pro hac vita centum millia, quot millia debes currere pro vita æterna?

Te Deum laudamus.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii ſecundùm Joannem.

Lectio vii. Cap. 12.

IN illo tempore: Dixit Jeſus diſcipulis ſuis: Amen, amen dico vobis, niſi granum frumenti cadens in terram, mortuum fuerit, ipſum ſolum manet. Et reliqua.

De Homilia ſancti Auguſtini Epiſcopi. Unde ſuprà.

DIſcamus ergo, fratres, amare animas noſtras. Omnis voluptas ſæculi tranſitoria eſt. Eſt amor utilis, eſt amor noxius: amor amore impeditur: amor noxius recedat, & amor utilis ſuccedat. Sed quia homines nolunt illinc recedere, ideò in illos non poteſt aliud introire. Ut non capiant, pleni ſunt: fundant, ut capiant. Vis ut intret mel, unde acetum nondum fudiſti? funde quod habes, ut capias quod non habes. Ideò prima renuntiatio eſt huic ſæculo, & deinde converſio ad Deum. Qui renuntiat, fundit; qui convertitur, impletur: ſed ſi non fiat corpore ſolo, ſed & corde. ℟. Corona. 105.

Lectio viii.

QUæritur autem, quomodo creſcat iſte amor: habet enim initia ſua, habet augmenta ſua, habet perfectionem ſuam. Primò illud attendat charitas veſtra, amores omnes & dilectiones priùs ſunt in hominibus de ſe, & ſic de alia re quam diligunt. Si diligis aurum, priùs te diligis, & ſic aurum; quia ſi tu mortuus fueris, nullus erit qui aurum poſſideat. Ergo dilectio unicuiq; à ſe incipit, & non poteſt niſi à ſe incipere, & nemo monetur ut ſe diligat. Primùm ergo dilige Deum, deinde teipſum; poſt hæc dilige proximum tuum ſicut teipſum. Priùs tamen diſce amare teipſum, ſic, dilige proximum tuum ſicut teipſum: nam ſi teipſum non noſti amare, quomodo proximum poteris in veritate diligere? ℟. Hic eſt. 105.

Lectio ix.

SI ergo vis veræ charitatis ordinem cuſtodire, fac juſtitiam, dilige miſericordiam, fuge luxuriam, incipe, ſecundùm præceptum Domini, non ſolùm amicos, ſed etiam inimicos diligere. Et hæc cùm fideliter cuſtodire toto corde contenderis, iſtis virtutibus quaſi quibuſdam gradibus poteris aſcendere, ut merearis Deum toto animo, & tota virtute diligere. Et cùm ad iſtam fe-

licem

licem perfectionem veneris, omnes concupiscentias istius mundi tamquam stercora computabis. Et cum Propheta poteris dicere: Mihi autem adhærere Deo bonum est. Te Deum laudam9.

INFRA OCTAVAM MARTYRUM

tempore Paschali.

SECUNDA DIE.

In secundo Nocturno.

Leguntur tres Lectiones S. Ambrosii. Dignum & congruum, &c. quæ habentur in Breviar. in Communi Martyr. temp. Paschali cum sequentibus Responsoriis. Quod si lectæ fuerint in die festo, legantur hac die sequentes Lectiones. Et licèt nos, &c. positæ infrà in 3. die.

℟. iv. Lux perpetua lucebit sanctis tuis Domine, * Et æternitas temporum, alleluja, allel. ℣. Lætitia sempiterna erit super capita eorum: gaudium, & exultationem obtinebunt. Et æternitas.

℟. v. In servis suis, allel. Consolabitur Deus, allel. ℣. Judicabit Dominus populum suum, & in servis suis. Consolabitur.

℟. vi. Filiæ Jerusalem, venite & videte Martyres cum coronis, quibus coronavit eos Dominus, * In die solemnitatis, & lætitiæ, allel. ℣. Quoniam confortavit seras portarum tuarum, benedixit filios tuos in te. In die. Gloria Patri. In die.

TERTIA DIE.

In secundo Nocturno.

Si sequentes tres Lect. lectæ fuerint in ii. die, legantur hodie Lectiones, ut in iv. die, infrà. Quibus ego vos, &c.

De Sermone S. Ambrosii Episcopi.

Sermone 74. Lectio iv.

ET licèt nos in resolutione corporis mortis umbra circumdet: tamen gressus suos vita non deserit, sed inter ipsas medias inferni leges incunctanter Christi virtutibus ambulamus. Unde ait sanctus Propheta: Nam & si ambulavero in medio umbræ mortis, non timebo mala, quoniam tu mecum es. Quod manifestiùs Dominus ait de fideli, dicens: Qui autem credit in me, non morietur in æternum; & licèt moriatur, vivet.

℟. Lux perpetua, ut suprà.

Lectio v.

ERgo, fratres, cum sanctis martyribus Paschæ Domini gloriam conferamus; conferamus, inquam; & licèt meliùs noverint omnia, tamen nos illis prædicemus, quemadmodum de sepulchri gremio resurrexit ad superos. *Illi* nobis revelent, quo pacto de inferni profundo remeaverit ad sepulchrum. Notum, inquam, nobis faciant, quemadmodum in exanime jam corpus & frigidum sese calor insinuaverit, spiritus ingesserit, sanguis infuderit, & gelatas humore venas pristini vigoris pulsus agitaverit.

℟. In servis. ut suprà. 142.

Lectio vi.

NOtum, inquam, nobis faciant, quemadmodum organum corporis dissipatum, in priorem statum nervorum rursus coaptaverit resoluta compago; & harmoniam viscerum jam silentem in veterem concentum spiritus vivificans animaverit. Sacerdotes

tes ergo prædicent, quæ Salvator post resurrectionẽ mirabilia gessit ad superos; martyres revelent, quanta in ipsa morte refrigeria operatus sit in defunctos.

℟. Filiæ Jerusalem. ut suprà. 142.

QUARTA DIE.

In secundo Nocturno.

Leguntur tres Lect. S. Cypriani. Quibus ego vos laudibus, &c. quæ habentur in Breviario de Communi Martyr. tempore Pasch. Quòd si lectæ fuerint in die Festo, pro hac die, & reliq. totius Octavæ, sumantur Lectiones de Octavis Communibus unius vel plurim. Mart. extra tempus Pasch.

INFRA OCTAVAM MARTYRUM temp. Paschali.

Homilia in Evangel. Joann. cap. 15. Ego sum vitis vera, &c.

In die Festo habentur Lect. de Homil. S. Augustini, Iste locus Evangelicus, &c. in Breviar. de Communi Mart. tempore Paschali.

SECUNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Joannem.

Lectio vii. Cap. 15.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Ego sum vitis vera, & Pater meus agricola est. Et reliqua.

De Homilia sancti Augustini Episcopi.

Tract. 80. in Joannem.

DEnique cùm de Patre, tamquam de agricola dixisset, quòd infructuosos palmites tollat, fructuosos autem purget, ut plus afferant fructum, continuò etiam se ipsum mundatorem palmitum ostendens: Jam vos, inquit, mundi estis propter sermonem, quem locutus sum vobis. Ecce & ipse mundator est palmitum, quod est agricolæ, non vitis officium, qui etiam palmites operarios suos fecit: nam etsi non dant incrementum, impendunt tamen aliquod adjumentum, sed non de suo: quia sine me, inquit, nihil potestis facere.

℟. Ego sum vitis vera, & vos palmites: * Qui manet in me, & ego in eo, hic fert fructum multum, alleluja, alleluja. ℣. Sicut dilexit me Pater, & ego dilexi vos. Qui manet.

Lectio viii.

AUdi etiam ipsos confitentes: Quid autem est Apollo? quid autem Paulus? Ministri, per quos credidistis, & unicuique sicut Dominus dedit. Ego plantavi, Apollo rigavit. Et hoc ergo, sicut unicuique Dominus dedit. Non itaque de suo. Jam verò quòd sequitur: Sed Deus increrementum dedit; non per illos, sed per seipsum facit. Excedit hoc humanam humilitatem, excedit Angelicam sublimitatem: nec omnino pertinet, nisi ad agricolã Trinitatem.

℟. Candidi facti sunt Nazaræi ejus, alleluja, splendorem Deo dederunt, alleluja: * Et sicut lac coagulati sunt, alleluja, alleluja. ℣. Candidiores nive, nitidiores lacte, rubicundiores ebore antiquo, sapphiro pulchriores. Et sicut. Gloria Patri. Et sicut.

Lectio ix.

JAm vos mundi estis: mundi scilicet, atq; mundandi: neque enim nisi mundi essent, fructum ferre potuissent. Et tamen omnem qui fert fructum, purgat agricola, ut fructum plus afferat. Fert fructum, quia mundus est: atq; ut

ut plus afferat, purgatur adhuc. Quis enim est in hac vita sic mundus, ut non sit magis magisque mundandus? Ubi si dixerimus, quia peccatum non habemus, nos ipsos seducimus, & veritas in nobis non est. Mundet itaque mundos, hoc est fructuosos, ut tantò sint fructuosiores, quantò fuerint mundiores. Te Deum laudam⁹.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Joannem.

Lectio vii. Cap. 15.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Ego sum vitis vera, & Pater meus agricola est. Et reliqua.

De Homilia sancti Augustini Episcopi.

Unde supra.

QUare non ait, Mundi estis propter Baptismum quo loti estis: sed ait, Propter verbum quod locutus sum vobis: nisi quia & in aqua verbum mundat? Detrahe verbum, & quid est aqua, nisi aqua? Accedit verbum ad elementum, & fit Sacramentum, etiam ipsum tamquam visibile verbum. Nam & hoc utique dixerat, quando pedes discipulis lavit: Qui lotus est, non indiget nisi ut pedes lavet, sed est mundus totus. Unde ista tanta virtus aquæ, ut corpus tangat, & cor abluat, nisi faciente verbo? ℟. Ego sum. 143.

Lectio viii.

NOn quia dicitur, sed quia creditur: nam & in ipso verbo aliud est sonus transiens, aliud virtus manens. Hoc est verbum fidei, quod prædicamus, ait Apostolus. Unde in Actibus Apostolorum legimus: Fide mundans corda eorum. Christus quippe nobiscum vitis, cum Patre agricola, dilexit Ecclesiam, & seipsum tradidit pro ea. Lege Apostolum, & vide quid adjungat: Ut eam sanctificaret, inquit, mundans eam lavacro aquæ in verbo. ℟. Candidi. 143. Lectio ix.

MUndatio igitur nequaquam fluxo & labili tribueretur elemento, nisi adderetur, in verbo. Hoc verbum fidei tantum valet in Ecclesia Dei, ut per ipsam credentem, offerentem, benedicentem, tingentem, etiã tantillum mundet infantem, quamvis nondum valentem corde credere ad justitiam, & ore confiteri ad salutem. Totum hoc fit per verbum, de quo Dominus ait: Jam vos mundi estis propter verbum, quod locutus sum vobis. Te Deum laudamus.

QUARTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Joannem.

Lectio vii. Cap. 15.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Ego sum vitis vera, & Pater meus agricola est. Et reliqua.

De Homilia sancti Augustini Episcopi.

Tract. 81. in Joannem.

VItem se dixit esse Jesus, & discipulos suos palmites, & agricolam Patrem: unde jam pridem, sicut potuimus, disputatum est. In hac autem lectione, cùm adhuc de seipso, qui est vitis, & de suis

suis palmitibus, hoc est discipulis, loqueretur: Manete, inquit, in me, & ego in vobis: non eo modo illi in ipso, sicut ipse in illis. Utrumq; autem prodest non Ipsi, sed illis: ita quippe in vite sunt palmites, ut viti non conferant, sed inde accipiant, unde vivant; ita verò vitis in palmitibus, ut vitale alimentum subministret eis, non sumat ab eis.

℟. Ego sum. 143. Lectio viii.

AC per hoc, & manentem in se habere Christum, & manere in Christo, discipulis prodest utrumque, non Christo. Nam præciso palmite, potest de viva radice alius pullulare; qui autem præcisus est, sine radice non potest vivere. Denique adjungit, & dicit: Sicut palmes non potest ferre fructum à semetipso, nisi manserit in vite; sic nec vos, nisi in me manseritis. Magna gratiæ commendatio, fratres mei: corda instruit humilium, ora obstruit superborum.

℟. Candidi facti. 143. Lectio ix.

ECce si qui audent, respondeant, qui ignorantes Dei justitiam, & suam volentes constituere; justitiæ Dei non sunt subjecti. Ecce cui respondeant, sibi placentes, & ad bona opera facienda Deum sibi necessarium non putantes; Nonne huic resistunt veritati, homines mente corrupti, reprobi circa fidem, qui respondent, & loquuntur iniquitatem, dicentes: A Deo habemus, quòd homines sumus; à nobis ipsis autem quòd justi sumus? Hæc sunt inania præsumptionis vestræ: & si est in vobis ullus sensus, horrete: qui enim à semetipso se fructum existimat ferre, in vite non est; qui in vite non est, in Christo non est.

Te Deum laudamus.

QUINTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundùm Joannem.

Lectio vii. Cap. 15.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Ego sum vitis vera, & Pater meus agricola est. Et reliqua.

De Homilia sancti Augustini Episcopi.

Unde suprà, sub medium.

NE quisquam putaret saltem parvum aliquem fructum posse à semetipso palmitem ferre: cùm dixisset, Hic fert fructũ multum, non ait, Quia sine me parum potestis facere; sed, Nihil potestis facere. Sive ergo parum, sive multum, sine illo fieri non potest, sine quo nihil fieri potest: quia etsi parum attulerit palmes, eum purgat agricola, ut plus afferat. Tamen nisi in vite manserit, & vixerit de radice, quantumlibet fructum à semetipso non potest ferre. Quamvis autem Christus vitis non esset, nisi homo esset: tamen istam gratiam palmitibus non præberet, nisi etiam Deus esset.

℟. Ego sum. 143. Lectio viii.

VErùm quia ita sine ista gratia non potest vivi, ut & mors in

in potestate sit liberi arbitrii: Si quis in me, inquit, non manserit, mittetur foras sicut palmes, & arescet, & colligent eum, & in ignem mittent, & ardet. Ligna itaque vitis tantò sunt contemptibiliora si in vite non manserint, quantò gloriosiora si manserint. Denique sicut de his etiam per Ezechielem Prophetam Dominus dicit: Præcisa nullis agricolarum usibus prosunt, nullis fabrilibus operibus deputantur. Unum de duobus palmiti congruit, aut vitis, aut ignis: si in vite non est, in igne erit: ut ergo in igne non sit, in vite sit.

℟. Candidi. 143. Lectio ix.

SI manseritis in me, inquit, & verba mea in vobis manserint: quodcumque volueritis, petetis, & fiet vobis. Manendo quippe in Christo, quid velle possunt, nisi quod convenit Christo? Quid velle possunt manendo in Salvatore, nisi quod non est alienum à salute? Aliud quippe volumus quia sumus in Christo: & aliud volumus quia sumus adhuc in hoc sæculo. De mansione namque hujus sæculi nobis aliquando subrepit, ut hoc petamus, quod nobis non expedire nescimus. Sed absit ut fiat nobis, si manemus in Christo, qui non facit quando petimus, nisi quod expedit nobis. Te Deum laudamus.

SEXTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundùm Joannem.

Lectio vii. Cap. 15.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Ego sum vitis vera, & Pater meus agricola est. Et reliqua.

De Homilia sancti Augustini Episcopi.

Unde suprà.

MAnentes ergo in eo, cùm verba ejus in nobis manent, quodcumque voluerimus, petimus, & fiet nobis: quia si petimus, & non fiet, non hoc petimus, quod habet mansio in eo, nec quod habent verba ejus quæ manent in nobis; sed quod habet infirmitas & cupiditas carnis, quæ non est in eo, & in qua non manent verba ejus: nam utique ad verba ejus pertinet oratio illa, quam docuit, ubi dicimus: Pater noster, qui es in cœlis.

℟. Ego sum. 143. Lectio viii.

AB hujus orationis verbis & sensibus non recedamus petitionibus nostris, & quidquid petierimus, fiet nobis. Tunc enim dicenda sunt verba ejus in nobis manere, quando facimus quæ præcepit, & diligimus quæ promisit: quando autem verba ejus manent in memoria, nec inveniuntur in vita, non computatur palmes in vite, quia vitam non attrahit ex radice.

℟. Candidi. 143. Lectio ix.

AD hanc differentiam valet quod scriptum est: & memoria retinentibus mandata ejus, ut faciant ea: multi enim memoria retinent, & contemnunt, vel etiam deridunt, & oppugnant ea. In his verba Christi non manent,

quia

quia tangunt, & quodammodò non cohærent; & ideò illis non erunt in beneficium, sed in testimonium: & quia sic insunt eis ut non maneant in eis, ad hoc tenentur ab eis ut judicentur ex eis. Te Deum laudamus.

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Joannem.

Lectio vii. Cap. 15.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Ego sum vitis vera, & Pater meus agricola est. Et reliqua.

Homilia sancti Joannis Chrysostomi.

Homil. 75. in Joann. initio.

EGo sum vitis, vos palmites. Quid vult hæc parabola significare? quòd qui non vacat doctrinæ, vivere non potest, & quòd futura signa Christi virtute proveniunt. Pater meus agricola est. Quid? auxilio indiget Filius? Absit: neque sic intelligitur. Vide quàm diligenter hanc parabolam exequitur: non enim radici, sed palmitibus agricolæ curam conferre dicit. Radicis autem non alia causa hic meminit, quàm ut discerent, sine ipsius potentia nihil fieri posse: & quòd ita ipsi fide uniendi sunt, ut palmes viti. ℟. Ego sum. 143.

Lectio viii.

OMnem palmitem in me non ferentem fructum, tollet eũ Pater. Hìc signat vitam, ostendens, sine operibus neminem in ipso esse posse. Et omnem, qui fert fructum, purgabit: id est, incitabit ad virtutis curam. Atqui radix circumfossione & cultu primùm indiget; sed nihil de ea nunc dicit, sed de palmitibus, sibi ipsi se sufficere ostendens. Discipuli autem multa præceptoris curâ indigent, etiamsi studiosi sint: ideò inquit, Omnem, qui fructum fert, purgabit eum; qui fructum non facit, non potest esse in vite: qui fructum fert, eum reddet fæcundiorem.

℟. Candidi. 143. Lectio ix.

HOc urgentis mœroris gratiâ eos allocutus est, dicet aliquis. Purgare enim palmitem, incidere est, ut fæcundiorem faciat: unde ostendit, tentationibus effici fortiores. Inde, ne de quibus dicat, interrogent, & iterùm solicitarentur, inquit: Jam vos mundi estis propter sermonem, quem locutus sum vobis. Vides, qualem se palmitum curatorem profiteatur? Ego vos purgavi, inquit. Atqui superiùs hoc Patris officium ostendit: sed nulla est inter Patrem & Filium differentia: jam vestrâ opus est diligentiâ. Te Deum laudamus.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Joannem.

Lectio vii. Cap. 15

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Ego sum vitis vera, & Pater meus agricola est. Et reliqua.

Homilia S. Cyrilli Episcopi Alexandrini.

Lib. 10. cap. 14. in Joann.

EA de causa vitem se appellâsse manifestè Dominus ostendit, ut quasi oculis hoc exemplo cerne-

neremus, manentes in eo ut palmites, ex vite humore tracto, spiritalem posse fructum afferre: resilientes verò ab eo, vel quia in fide, vel quia in servatione mandati deficiant, non modò nihil fructus producturos, sed æternum etiam ignem passuros. Qui enim à pietate vel charitate Christi decidit, suppliciis seipsum tradit, sicut decisus palmes ad nihil aliud quàm ad ignem utilis est.

℟. Ego sum. 143. Lectio viii.

RAdicem supernæ benevolentiæ ac firmamentum esse ait: si quasi spiritale depositum, Evangelicæ disciplinæ dogmata & mandata servârint. Servantibus autem sine mora petita bona pollicetur affutura. Si manseritis, inquit, in me, & verba mea in vobis manserint, quodcumque volueritis, petetis, & fiet vobis. Fieri enim potest, ut in Christo maneas, & verba ejus in te non habeas. Duplex enim via est, per fidem & charitatem, propter quã mandata servantur.

℟. Candidi. 143. Lectio ix.

QUæ cùm ita sint, qui verbis nudis Christum confitentur, sed mandatorum observatione, id est, charitate ad perfectionem non conformantur; quamvis Christo fide inhæreant, inque eo hac ratione maneant, verba tamen ejus non habent: non obliti quidem illi prædicationis Evangelicæ, sed illecebris voluptatum capti, Spiritûs gratiam abjiciunt. Quare oportet ad fidem opera charitatis accedere: nam qui sic facit, is & in Christo per fidem manet, & in corde suo verba ejus conservat, ut in Psalmis dicitur: In corde meo abscondi eloquia tua, ut non peccem tibi. Te Deum laudamus.

INFRA OCTAVAM MARTYRUM

tempore Paschali.

Homilia in Evangel. Joann. cap. 15. Ego sum vitis, vos palmites.

In die festo habentur tres Lectiones Homiliæ S. Augustini. Ne quisquam putaret, &c. ut in Brev. de Communi Mart. tempore Pasch.

SECUNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundùm Joannem.

Lectio vii. Cap. 15.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Ego sum vitis, vos palmites: qui manet in me, & ego in eo, hic fert fructum multum: quia sine me nihil potestis facere. Et reliqua.

De Homilia sancti Augustini Episcopi.

Tract. 81. in Joann. sub medium

MAnentes ergo in eo cùm verba ejus in nobis manent, quodcumque voluerimus, petimus, & fiet nobis: quia si petimus, & non fiet, non hoc petimus quod habet mansio in eo, nec quod habent verba ejus quæ manent in nobis; sed quod habet infirmitas & cupiditas carnis, quæ non est in eo, & in qua non manent verba ejus: nam utique ad verba ejus pertinet oratio illa, quam docuit, ubi dicimus: Pater noster, qui es in cœlis.

℟. Ego sum. 143. Lectio viii.

Ab hujus orationis verbis & ſenſibus non recedamus petionibus noſtris, & quidquid petierimus, fiet nobis. Tunc enim dicenda ſunt verba ejus in nobis manere, quando facimus quæ præcepit, & diligimus quæ promiſit: quando autem verba ejus manent in memoria, nec inveniuntur in vita, non computatur palmes in vite, quia vitam non attrahit ex radice.

℟. Candidi. 143. Lectio ix.

Ad hanc differentiam valet quod ſcriptum eſt: Et memoriâ retinentibus mandata ejus, ut faciant ea: multi enim memoriâ retinent, & contemnunt; vel etiam derident, & oppugnant ea. In his verba Chriſti non manent, qui tangunt, & quodammodo non cohærent; & ideò illis non erunt in beneficium, ſed in teſtimonium: & quia ſic inſunt eis ut non maneant in eis, ad hoc tenentur ab eis, ut judicentur ex eis. Te Deum laudamus.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii ſecundùm Joannem.

Lectio vii. Cap. 15.

In illo tempore: Dixit Jeſus diſcipulis ſuis: Ego ſum vitis, vos palmites: qui manet in me, & ego in eo, hic fert fructum multum: quia ſine me nihil poteſtis facere. Et reliqua.

De Homilia ſancti Auguſtini Epiſcopi.

Tract. 82. in Joannem.

In hoc, inquit, glorificatus eſt Pater meus ut fructum plurimum afferatis, & efficiamini mei diſcipuli. Sive glorificatus, ſive clarificatus dicatur, ex uno Græco verbo utrumque translatum eſt. Doxa enim quæ Græcè dicitur, Latinè Gloria eſt. Hæc eſt ad Deum gloria, qua glorificatur non homo, ſed Deus, ſi non ex operibus, ſed ex fide juſtificatur, ut ex Deo illi ſit, quòd etiam benè operatur, quoniam palmes, ſicut jam ſuperiùs dixi, non poteſt ferre fructum à ſemetipſo. Unde & alibi, cùm dixiſſet: Sic luceat lumen veſtrum coram hominibus, ut videant opera veſtra bona; ne à ſemetipſis putarent eſſe bona opera ſua, mox addidit: Et glorificent Patrem veſtrum, qui in cœlis eſt.

℟. Ego ſum. 143. Lectio viii.

Manete, inquit, in dilectione mea. Quomodo manebimus? Audi quid ſequitur: Si præcepta mea, inquit, ſervaveritis, manebitis in dilectione mea. Dilectio facit præcepta ſervare. An præcepta ſervata faciunt dilectionem? Sed quis ambigat, quòd dilectio præcedit? Unde enim præcepta ſervet, non habet, qui non diligit. Quod ergo ait, Si præcepta mea ſervaveritis, manebitis in dilectione mea; oſtendit, non unde dilectio generetur, ſed unde monſtretur.

℟. Candidi. 143. Lectio ix.

Quamvis quod ait, Manete in dilectione mea, non apparet quam dixerit dilectionem, utrùm

qua eum diligimus, an qua ipse diligit nos: sed ex verbo superiore dignoscitur. Dixerat quippe, Et ego dilexi vos: cui verbo continuò subjunxit, Manete in dilectione mea. Illa ergo qua dilexit eos. Quid est ergo, Manete in dilectione mea, nisi manete in gratia mea? Et quid est, si præcepta mea servaveritis, manebitis in dilectione mea; nisi, ex hoc scietis, quòd in dilectione mea, qua vos diligo, manebitis, si præcepta mea servabitis? Non ergo, ut nos diligat, priùs ejus præcepta servamus: sed nisi nos diligat, præcepta ejus servare non possumus. Te Deum.

QUARTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundùm Joannem.

Lectio vii. Cap. 15.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Ego sum vitis, vos palmites: qui manet in me, & ego in eo, hic fert fructum multum: quia sine me nihil potestis facere. Et reliqua.

De Homilia sancti Augustini Episcopi.

Tract. 83. in Joann.

AUdistis, charissimi, Dominum dicentem discipulis suis: Hæc locutus sum vobis, ut gaudium meum in vobis sit, & gaudium vestrum impleatur. Quod est gaudium Christi in nobis, nisi quòd dignatur gaudere de nobis? Et quod est gaudium nostrum, quod dicit implendum, nisi ejus habere consortium? Propterquod Petro dixerat; Si non lavero te, non habebis partem mecum. Gaudium ergo ejus in nobis gratia est, quam præstitit nobis, & ipse est gaudium nostrum. Sed de hac ille etiam ex æternitate gaudebat, quando nos elegit ante constitutionem mundi.

℟. Ego sum. 143. Lectio viii.

NEc rectè possumus dicere, quòd gaudium ejus plenum non erat. Non enim Deus imperfectè aliquando gaudebat; sed illud ejus gaudium in nobis non erat, quia nec nos, in quibus esse posset, jam eramus; nec quando esse cœpimus, cum illo esse cœpimus. Gaudium igitur ejus de salute nostra, quod in illo semper fuit, cùm præscivit & prædestinavit nos, cœpit esse in nobis, quando vocavit nos. Et hoc gaudium meritò nostrum dicimus, quò & nos beati futuri sumus: sed hoc gaudium nostrum crescit, & proficit, & ad suam perfectionem perseverando pertendit. Ergo inchoatur in fide renascentium, implebitur in præmio resurgentium. ℟. Candidi. 143. Lectio ix.

ECce unde dictum existimo, Hæc locutus sum vobis, ut gaudium meum in vobis sit, & gaudium vestrum impleatur: In vobis sit meum, impleatur vestrum. Semper enim erat meum plenum, & antequam vocaremini, cùm vocandi à me præscireminì: sed fit & in vobis, cùm hoc efficimini, quod præscivi de vobis: implebitur autem vestrum, quia beati eritis, quod nondum estis,

estis, sicut creati estis, qui non fuistis. Te Deum laudamus.

QUINTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Joannem.

Lectio vii. Cap. 15.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Ego sum vitis, vos palmites: qui manet in me, & ego in eo, hic fert fructum multum: quia sine me nihil potestis facere. Et reliqua.

Homilia sancti Joannis Chrysostomi.

Ex Homilia 75. in Joan.

Ego sũ vitis, vos palmites. Quid vult hæc parabola significare? quòd qui non vacat doctrinæ, vivere non potest, & quòd futura signa Christi virtute proveniunt. Pater meus agricola est. Quid? auxilio indiget Filius? Absit: neque sic intelligitur. Vide quàm diligenter hanc parabolam exequitur: non enim radici, sed palmitibus agricolæ curam conferre dicit. Radicis autem non alia causa hìc meminit, quàm ut discerent, sine ipsius potentia nihil fieri posse: & quòd ita ipsi fide uniendi sunt, ut palmes viti.

℟. Ego sum. 143. Lectio viii.

OMnem palmitem in me non ferentem fructũ, tollet eum Pater. Hic signat vitam, ostendens, sine operibus neminem in ipso esse posse. Et omnem, qui fert fructum, purgabit: id est, incitabit ad virtutis curam. Atqui radix circumfossione & cultu primùm indiget: sed nihil de ea nunc dicit, sed de palmitibus, sibi ipsi se sufficere ostendens. Discipuli autẽ multâ præceptoris curâ indigent, etiam si studiosi sint; ideò inquit, Omnem, qui fructum fert, purgabit eum; qui fructum non facit, non potest esse in vite; qui fructum fert, eum reddet fæcundiorem. ℟. Candidi. 143.

Lectio ix.

HOc urgentis mœroris gratiâ eos allocutus est, dicet aliquis. Purgare enim palmitem, incidere est, ut fæcundiorem faciat: unde ostendit tentationibus effici fortiores. Inde, ne de quibus dicat, interrogent, & iterum solicitarentur, inquit: Jam vos mundi estis propter sermonem, quem locutus sum vobis. Vides, qualem se palmitum curatorem profiteatur? Ego vos purgavi, inquit. Atqui superiùs hoc Patris officium ostendit: sed nulla est inter Patrem & Filium differentia: jam vestrâ opus est diligentiâ. Te Deum laudamus.

SEXTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Joannem.

Lectio vii. Cap. 15.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Ego sum vitis, vos palmites: qui manet in me, & ego in eo, hic fert fructum multum: quia sine me nihil potestis facere. Et reliqua.

De Homilia S. Joannis Chrysostomi.

Unde suprà. circa medium.

COnsidera, quanta ejus auctoritate alloquatur. Non enim dixit, Manete in dilectione Patris, sed, Mea. Inde ne dicerent, Quando

do nos omnibus inimicos redididisti, tunc nos dimittis, tunc discedis; hoc negat: sed ita eis, modò velint, conglutinari dicit, ut palmes viti. Rursusque in fiducia hoc pigriores ne redderentur, non duraturum bonum dixit, si id negligerent: & ne, si ad seipsum omnia referret, promptiores ad casum redderet, inquit: In hoc clarificatus est Pater. Semper enim & suam & Patris in eos dilectionem ostendit.

℟. Ego sum. 143. Lectio viii.

NOn ergo Judæorum res gloria Patris erat, sed quæ ipsi erant accepturi. Inde ne dicerent, Patrias possessiones reliquimus, & nunc omnium nudi deserimur; In me, inquit, respicite: diligit me Pater, & tamen hæc mihi subeunda proponuntur. Non igitur ego vos, quia non diligam, in præsentia relinquo: nam, etsi ego morior, nec tamen propterea non amari à Patre conjecturam facio, neque vos perturbari oportet: si in dilectione mea manebitis, nihil vobis horum nocere poterit.

℟. Candidi. 143. Lectio ix.

MAgnum namque & insuperabile quiddam dilectio est, quæ non nudis verbis, sed re ostendenda est. Ipse inimicos reconciliavit, nos in amore perstemus: ipse incepit, nos saltem prosequamur: ipse non sui commodi gratiâ, (nullius enim eget) nos saltem ad nostram utilitatem diligamus: ipse inimicos, nos saltem amicos amore prosequamur. Nunc autem è contrario facimus. Te Deum laudamus.

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Joannem.

Lectio vii. Cap. 15.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Ego sum vitis, vos palmites: qui manet in me, & ego in eo, hic fert fructum multum: quia sine me nihil potestis facere. Et reliqua.

Homilia S. Cyrilli Episcopi Alexandrini.

Lib. 10. c. 14. in Joann.

EA de causa vitem se appellâsse manifestè Dominus ostendit, ut quasi oculis hoc exemplo cerneremus, manentes in eo ut palmites, ex vite humore tracto, spiritalem posse fructum afferre: resilientes verò ab eo, vel quia in fide, vel quia in servatione mandati deficiant, non modò nihil fructus producturos, sed æternum etiam ignem passuros. Qui enim à pietate vel charitate Christi decidit, suppliciis seipsum tradit; sicut decisus palmes ad nihil aliud, quàm ad ignem utilis est. ℟. Ego sum. 143.

Lectio viii.

RAdicem supernæ benevolentiæ ac firmamentum esse ait, si quasi spiritale depositum, Evangelicæ disciplinæ dogmata & mandata servârint. Servantibus autem sine mora petita bona pollicetur affutura. Si manseritis, inquit, in me, & verba mea in vobis manserint, quodcumque vo-

lueri-

lueritis, petetis, & fiet vobis. Fieri enim potest, ut in Christo maneas, & verba ejus in te non habeas. Duplex enim via est, per fidem & per charitatem, propter quam mandata servantur.

℟. Candidi 143. Lectio ix.

QUæ cùm ita sint, qui verbis nudis Christum confitentur, sed mandatorum observatione, idest, charitate ad perfectionem non conformantur; quamvis Christo fide inhæreant, inque eo hac ratione maneant, verba tamen ejus non habent: non obliti quidem illi prædicationis Evangelicæ, sed illecebris voluptatum capti, Spiritûs gratiam abjiciunt Quare oportet ad fidem opera charitatis accedere; nam qui sic facit, is & in Christo per fidem manet, & in corde suo verba ejus conservat, ut in Psalmis dicitur: In corde meo abscondi eloquia tua, ut non peccem tibi. Te Deum laudamus.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Joannem.

Lectio vii. Cap. 15.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Ego sum vitis, vos palmites: qui manet in me, & ego in eo, hic fert fructum multum: quia sine me nihil potestis facere. Et reliqua.

De Homilia S. Cyrilli Episcopi Alexandrini.

Unde suprà.

COnsideratiùs videamus, quid est quod his verbis, Ut gaudium meum in vobis sit, Christus significavit. Duplex igitur esse mihi sensus videtur: aut enim nihil curiosius hic locus affert; sed hoc planè dicit, ut gaudium in me habeatis, & sic ipsi quoque gaudeatis supernæ beatitudinis atque gloriæ magnitudinem intelligentes. Alius est, in quo altius quiddam latet, quod enodare non recusabimus. Quid igitur illud est, aut quid significat, Ut gaudium meum in vobis sit?

℟. Ego sum. 143. Lectio viii.

HOmo factus unigenitus Dei Filius absque peccato omnia sustinuit, quæ Judæorum excogitare pervicacia potuit: nec umquam sputis dedecoratus, verbis derisus, verberibus cæsus, & tandem patibulo affixus ullo mœrore affectus fuit, sed decenti semper ipse gaudio plenus (quoniam voluntatem Patris consummari videbat, & homines hinc salutem habituros non ignorabat) illa opprobria delicias esse putabat. Exultavit enim spiritu, instante jam cruciatu, & dixit: Confiteor tibi, Pater, Domine cœli & terræ, quia occultâsti hæc à sapientib⁹ & prudentibus, & revelâsti ea parvulis.

℟. Candidi. 143. Lectio ix.

QUis ergo dubitabit, delicias illi fuisse salutem hominum? hanc enim voluntatem Patris appellat. Hæc, inquit, vobis locutus sum, ut gaudium meum in vobis sit: id est, ut illis solummodò lætari rebus velitis, quibus ego gaudeo. Sic enim fortes ad certa-

certamina eritis, & spe salvandorum hominum pericula libenter subibitis, non parùm gaudentes: quoniam voluntas Patris, qui vult omnes ad cognitionem veritatis venire, pro virili parte vestra perficientur. Hanc ego elegi lætitiam: hanc etiam si vos habebitis, sincero ac integro afficiemini gaudio. Te Deum laudamus.

INFRA OCTAVAM MARTYRUM temp. Paschali.

Homilia in Evangel. Matthæi cap. 16. Quia plorabitis, & flebitis, &c.

IN DIE FESTO.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Joannem.

Lectio vii. Cap. 16

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Amen, amen dico vobis: quia plorabitis, & flebitis vos, mundus autem gaudebit. Et reliqua.

Homilia sancti Joannis Chrysostomi.

Homilia 78. in Joann. initio.

UT ostenderet, post tristitiam gaudium secuturum, naturale adducit exemplum: Mulier, cùm parit, tristitiam habet. Qua parabola in calamitatibus Prophetæ usi sunt. Quasi dicat: Dolores capietis, sed quales partus, quæ lætitiæ causa sunt. Simul & resurrectionem confirmat, indicans obitum suum perinde esse, ac si ex utero matris in lucem prodeat. Quasi dicat: Nolite admirari, si per hanc tristitiam ad optima vos ducam: nam & mater, ut fiat mater, sic per tristitiam transit.

℟. Ego sum. 143. Lectio viii.

SIgnificat autem hìc & mysterium quoddam, quòd mortis dolores solverit, & novum hominem regenerari fecerit. Neque dixit tantùm tristitiam transituram, sed magnitudine lætitiæ succedente, nihil ejus penitus remansurum. Ita erit Sanctis. Atqui non propterea gaudet mulier, quia venit homo in mundum, sed quòd filium peperit: nam si id esset, nihil prohiberet, quin, quæ non pariunt, aliis parientibus gauderent.

℟. Candidi. 143. Lectio ix.

QUa ergo gratia sic inquit? Quia ad hoc solùm adduxit exemplum, ut brevem tristitiam perpetuum gaudium secuturum, & se ad vitam transferri, & magnum malorum lucrum ostenderet. Et non dixit: Peperit filiũ; sed, Quia venit homo in mundum: ubi suam significat resurrectionem, & se non morti illi parienti, sed regno parturiendum. Ideò non dixit, Quia natus est filius, sed homo. Et vos nunc quidem tristitiam habetis; Iterùm autem videbo vos, & gaudebit cor vestrum. Inde, quòd non ampliùs morietur, inquit: Et gaudium vestrum nemo tollet à vobis. Te Deum laudamus.

Infra Octavam legatur Evangel. in Missa, & Offic. Ego sum vitis vera. cum Homiliis, ut suprà. 143.

In die verò octavæ, ut in die Festo

INFRA OCTAVAM PLURIMORUM Martyrum.

SE-

SECUNDA DIE.

In secundo Nocturno.

Ex Epistola S.Cypriani Episcopi & martyris ad Martyres. Epistola 25. Lectio iv.

IMposuerunt compedes pedibus vestris, & membra felicia, ac Dei templa infamibus vinculis ligaverunt, quasi cum corpore ligetur & spiritus, aut aurum vestrum ferri contagione maculetur. Dicatis Deo, hominibus, & fidem suam religiosa virtute testantibus: Ornamenta sunt ista, non vincula: nec Christianorum pedes ad infamiam copulant, sed clarificant ad coronam. O pedes feliciter vincti, qui non à fabro, sed à Domino resolvuntur! O pedes feliciter vincti, qui itinere salutari ad paradisum diriguntur! O pedes in sæculo ad præsens ligati, ut sint semper ad Dominum liberi!

℟. Sancti tui Domine mirabile consecuti sunt iter, servientes præceptis tuis: ut invenirentur illæsi in aquis validis: * Terra apparuit arida, & in Mari rubro via sine impedimento. ℣. Quoniam percussit petram, & fluxerunt aquæ, & torrentes inundaverunt. Terra. Lectio v.

QUis non libenter & promptè calicem salutis accipiat? Quis non appetat gaudibundus & lætus, in quo aliquid & ipse Domino suo retribuat? Quis non pretiosam in conspectu Dei mortem fortiter & constanter excipiat, placiturus ejus oculis, qui nos in congressione nominis sui desuper spectans, volentes comprobat, adjuvat dimicantes, vincentes coronat, retributione bonitatis ac pietatis paternæ remunerans in nobis, quidquid ipse præstitit, & honorans quod ipse perfecit?

℟. Verbera carnificum non timuerunt Sancti Dei, morientes pro Christi nomine: * Ut hæredes fierent in domo Domini. ℣. Tradiderunt corpora sua propter Deum ad supplicia. Ut hæredes. Lectio vi.

QUis nunc vobis, dilectissimi fratres, conscientiæ victricis vigor? quæ sublimitas animi? quæ in sensu exultantia? qui triumphus in pectore? unumquemque vestrûm stare ad promissum Dei præmium, de judicii die esse securum? ambulare, captivo quidem corpore, sed corde regnante scire Christum secum esse præsentem, gaudentem tolerantiâ servorum suorum, per vestigia, & vias suas ad regna æterna gradientium? Planè, quia nunc vobis in precibus efficacior sermo est, & ad impetrandum quod petitur, facilior oratio est: petite impensiùs, & rogate, ut qui hìc charitatis & pacis vinculo copulati stetimus, pariter in regnis cœlestibus gaudeamus.

℟. Tamquam aurum in fornace probavit electos Dominus, & quasi holocausti hostiam accepit illos: & in tempore erit respectus illorum: * Quoniam donũ,

& pax est electis Dei. ℣. Qui confidunt in illum, intelligent veritatem, & fideles in dilectione acquiescent illi. Quoniam. Gloria Patri. Quoniam.

TERTIA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Basilii Episcopi.

In Psalm. 115. circa finem. Lectio iv.

REverà pretiosa est mors Sanctorum ejus, cùm videlicet anima per vitæ istius curriculum expurgata, ab omni eluvie & inquinamento carnis emancipata, ac libertati reddita, nullam in se retinens maculam, aut rugam, duris pro pietate agonibus jam exantlatis probata, insignita coronâ justitiæ, perque hæc omnia admirabili decore virtutis interlucens Domino suo, atque omnium judici se præsentârit, lapide omni pretioso rutilantior, Dei munere eam adepta claritatem: quonam pacto non censeri debet pretiosa hominis istius mors in conspectu Domini?

℟. Sancti tui. 155. Lectio v.

EXitus itaque sanctorum virorum è vitæ istius stadio ne lugeamus, imò fletu magis prosequenda venit ipsa nativitas, & ex utero in hanc vitam progressio. Naturæ enim necessitas fœtidum præscripsit nobis, & sanxit carnalis generationis ingressum: contrà, exitus atq; hinc emigratio pretiosa est & illustris: neque interim omnium talis est, sed eorum, qui vitam hanc suam sanctè & justè traduxerunt. Itaque pretiosa est mors, non item pretiosa nativitas: nam teste Apostolo, Seminatur in ignobilitate, surgit in gloria: seminatur in corruptione, surgit in incorruptione.

℟. Verbera. 155. Lectio vi.

PRo legis Judaicæ ritu si qui moriebantur, horum morticina habebantur abominationi: contrà, mors si cuipiã irrogatur pro Christi nomine, pretiosæ censentur reliquiæ Sanctorum ejus. In priori lege dicebatur Sacerdotibus & Nazaræis illud: Non contaminabitur super ullo mortuo; &, Si quis tetigerit cadaver, immundus erit; & hoc: Lavabit vestimenta sua. Nunc è diverso, Martyris ossa quisquis attigerit, ob gratiam corpori insidentem fit quadamtenus sanctificationis particeps. Quare pretiosa est in conspectu Domini mors Sanctorũ ejus. ℟. Tamquam aurum. 155.

QUARTA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Ambrosii Episcopi.

Sermone 77. Lectio iv.

EXemplo Martyrum didicimus Christo credere, didicimus contumeliis vitam æternam quærere, mortem didicimus non timere. Videte ergo quid Martyribus debeamus, in quo alter tortus est, ut alius salvaretur: alter carnificem pertulit, ut Chistum alter agnosceret: alter morti addictus est, ut alius vitâ potiretur æternâ: & ad postremum, Sanctus occisus est, ut peccator evaderet. Beati igitur Martyres, nec

sibi

sibi vixerunt, nec sibi sunt mortui: exemplum enim nobis reliquerunt, benè vivendo, conversationis; tolerando fortiter, passionis. ℟. Sancti tui. 155.

Lectio v.

NAm ideò Dominus per totum mundum, diversis in locis pati martyres voluit, ut tamquã idonei testes nos præsenti quodam fidei exemplo suæ confessionis urgerent, ut humana fragilitas, quæ prædicationi Dominicæ aditu longiore vix credit, vel præsenti oculorum testimonio martyrio crederet beatorũ. Cuncti igitur Martyres devotissimè percolendi sunt, sed specialiter ii venerandi sunt à nobis, quorum reliquias possidemus. Illi enim nos orationibus adjuvant, isti etiam adjuvant passione. Cum his autem nobis familiaritas est: semper enim nobiscum sunt, nobiscum morantur, hoc est, & in corpore nos viventes custodiunt, & de corpore recedentes excipiunt. ℟. Verbera. 155.

Lectio vi.

CUm sanctis ergo Martyribus quiescentes, evadimus inferi tenebras eorum propriis meritis, attamen consocii sanctitate. Martyres enim inferni porta non possidet, quoniam eos paradisi regna suscipiunt. Nam videmus eos utique jam regnare: cernimus enim ab iis frequenter obsessos immundissimis dæmonibus homines liberari, ita ut cœlesti medicina & captiva anima de diaboli laqueis eruatur, & ipse diabolus vinculis igneis alligatus, producatur de sua captivitate captivus; ut qui prædam paulò antè ceperat, ipse subdatur in prædam. Hæc & alia potiora mirabilia per Sanctos fieri omnibus notum est: & ideò, fratres, veneremur eos in sæculo, quos defensores habere possumus in futuro. ℟. Tamquam. 155.

QUINTA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Gregorii Nysseni.

In 40. Mart. orat. 2. circa medium.

Lectio iv.

QUale in cœlestibus accidit miraculis, cùm serena ac pura nocte stellarum decor alius per alium distingvitur & ornatur, unaquaq; earum suum splendorem ad communem ornatum cœli simul contribuente: tale erat Sanctorum spectaculum, verè, ut alicubi inquit Ezechiel Propheta, visio lampadarum inter se coëuntium, & quasi convolutarum. Quàm pulchrum igitur tunc intuentibus erat spectaculũ! pulchrum, inquam, iis, qui pulchra atque præclara contueri volunt: pulchrum Angelis, pulchrum supramundanis virtutibus: acerbum verò dæmonibus, & quotquot dæmonum cultum amplectebantur. Homines, si modò homines dicendi, qui tanta magnitudine indolis excelluerunt, milites Christi, sancti Spiritus armigeri, fidei antesignani, turres divinæ civitatis?

℟. Sancti tui. 155. Lectio v.

QUi omnem tormentorum pœnam, atque contumeliam, omnes terrores ingruentes, omnem minarum vim tamquam puerilem quamdam amentiam deridebant: perinde ac si non corpora verberibus præberent, sed corporum umbras: qui cum carne carnem devicissent, & contemptu mortis omnes tyrannorum terrores magnitudine animi superâssent, humana conditione superiores visi sunt. O qui præclarè corporeis trophæis excitati, qui peritiam bellandi in aciem adversus diabolū instructam transtulerunt, non gladio manus armantes, neque clypeum ligneum objicientes, sed armaturam Dei sumentes, quam Prætor & Dux Ecclesiæ, divinus ille Apostolus describit, scutum, & loricam, & galeam, & gladium, ita tendebant adversùs copias adversariorum.

℟. Verbera. 155. Lectio vi.

DUx autem erat horum quidem cœlestis gratia, diaboli autem aciei, is qui mortis imperium tenet: locus eis aciei, nefariorum & sanguinariorum tribunal erat. Illic congressi decertabant, illi quidem minis pugnam lacessentes, hi verò per patientiam propulsantes, & resistentes. Ignis sub hæc intentabatur, & gladius, & barathrum, & quæcumq; sunt alia nomina suppliciorum: una vox ad hæc omnia audiebatur, Christus, quem ore Sancti illi confitebantur. Hoc erat adversariorum vulnus: hanc cuspidem adversariis objiciebant: per hanc vocem in medio corde vulnus adversarius accepit. Hic est lapis, qui per manum Davidis fundâ emittebatur, qui à galea adversarii, quò destinatus erat, non aberravit: nam Christi confessio, boni militis funda existit: cadit inimicus, & caput amittit.

℟. Tamquam. 155.

SEXTA DIE.

In secundo Nocturno.

Tres Lectiones S. Augustini, Quotiescumque, fratres, &c. ut in Breviario de communi plurimor. Martyrum. Quòd si lectæ fuerint in die Festo, legantur sequentes.

Sermo sancti Augustini Episcopi.

Serm. 50. de Sanctis. Lectio iv.

QUoniam dies Sanctorū martyrum est, unde potiùs aliquid delectet nos dicere, nisi de gloria ipsorum? Adjuvet nos Dominus martyrum. Audivimus paulò antè beatum Apostolum prædicantem: Quis nos separabit à charitate Christi? Ista vox est martyrum. Tribulatio, an angustia, an persecutio, an fames, an nuditas, an periculum, an gladius? sicut scriptum est: Propter te mortificamur tota die, deputati sumus ut oves occisionis: sed in his omnibus superamus propter eum, qui dilexit nos. Hæc est vox martyrum, omnia tolerare, & de se nihil præsumere; illum diligere, qui glorificatur in suis, ut qui gloriatur, in Domino glorietur.

℟. Sancti tui. 155. Lectio v.

Nove-

NOverant & illud, quod nos cantavimus paulò antè: Lætamini in Domino, & exultate justi. Si justi in Domino lætantur, injusti verò non noverunt lætari, nisi in sæculo, sed ipsæ sunt primæ acies debellandæ, primò vincendæ sunt delectationes, & posteà dolores. Quomodo potest superare mundum sævientem, qui non potest superare blandientē? Blanditur hic mundus pollicendo honores, divitias, voluptates: minatur hic mundus intendendo dolores, egestates, humilitates. Qui non contemnit quod pollicetur, quomodo superare potest quod minatur?

℞. Verbera. 155. Lectio vi.

MOdò elige, modò pugna: modò videamus, si non sine causa cantâsti: Lætamini in Domino, & exultate justi. Modò videamus, si non sine causa audîsti: Quis nos separabit à charitate Christi? Equidem prætermisit omnia, quibus blanditur mundus, & te voluit commemorare, cui blanditur mundus. Quare? Quia certamina martyrum prænuntiabat, illa utique certamina, ubi vicerunt persecutionem, famem, sitim, egestatem, ignominiam, ad extremum timorem mortis, hostemque novissimum.

℞. Tamquam. 155.

SEPTIMA DIE.

In secundo Nocturno.

Tres Lect. de Serm. S. Joannis Chrys. Nemo est, qui nesciat, &c. ut in Brev. de Communi plur. Mart. Quòd si lectæ fuerint in die festo, hac die legantur præcedentes. Quoniam dies. ut suprà.

IN DIE OCTAVA.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Fulgentii Episcopi.

Sermone 10. Lectio iv.

DElectat videre campos segetum aureis maturatis calamis aristarum, delectabiliùs libet attendere campos Ecclesiæ martyrum micantes, plantatos de uno cruore per Agni sanguinem innocentem. Segetes etenim sunt passiones martyrum, juxta cursus aquarum rigati fontibus lacrymarum. Nam sic modò beatus David martyrum purpurata germina, & ante messores gaudiorum tamquam manceps secanti messoria cithara decantabat: Qui seminant, inquit, in lacrymis, in gaudio metent. Ubi seminant in lacrymis? nisi juxta arborem crucis, ubi est fons proximus Salvatoris.

℞. Sancti tui. 155. Lectio v.

INde de latere ejus sanguinis guttæ stillârunt, & pluvia cruoris & aquæ seminata est tolerantia confessorum. De ipso ligno virentis crucis juxta fontem sanguinis plantata virginitas floruit castitatis: inde plantata martyrū tolerantia cœpit seminis sui germina colligere purpurata. Nam unde martyres tolerant, nisi per Dominicam crucem? Unde martyres, in quorum cordibus lex Dei est, maledictiones non timent hominum, nisi quia Christus Dominus pertulit patienter impro-

periæ Judæorum? Ista ergo seminatio sanguinis Christi fecit semina martyrum pullulare in campo matris Ecclesiæ, & dicit David: Qui seminant in lacrymis, in gaudio metent: euntes ibant, & flebant.

℟. Verbera. 155. Lectio vi.

SIc perrexerunt, quomodo revertuntur? non flentes, sed gaudentes: non adhuc seminantes, sed manipulos suos læta cervice portantes. O germina, quæ non urit flamma, quia juxta flumen sunt vitreum in Jerusalem; & perpetuò virescunt flore immortalitatis vitæ æternæ. Nesciunt marcescere, quia non timuerunt pro justitia flammis arderi: quia agnus deducet eos ad vitæ fontes aquarum, & delebit omnẽ lacrymam ab oculis eorum, & florebunt sicut lilium in medio Angelorum. ℟. Tamquam. 155.

INFRA OCTAVAM PLURIMORUM Martyrum.

Homilia in Evangel. Lucæ, cap. 21. Cùm audieritis prælia, &c.

In die festo habentur tres Lectiones Homiliæ S. Gregorii. Dominus ac Redemptor &c. in Breviar. de Communi plurim. Martyrum.

SECUNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 21.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Cùm audieritis prælia & seditiones, nolite terreri: oportet primùm hæc fieri, sed nondum statim finis. Et reliqua.

De Homilia sancti Gregorii Papæ.

Ex Homilia in Evangelia.

OMnia, quæ ad usum vitæ accepimus, ad usum convertimus culpæ: sed cuncta, quæ ad usum pravitatis inflleximus, ad usum nobis vertuntur ultionis. Tranquillitatem quippe humanæ pacis ad usum vertimus vanæ securitatis: peregrinationem terræ pro habitatione dileximus patriæ: salutem corporum redegimus in usum vitiorum: ipsa serena blandimenta aëris ad amorem nobis servire coegimus terrenæ delectationis. Jure igitur restat, ut simul nos omnia feriant, quæ simul omnia vitiis nostris malè subacta serviebant: ut quot priùs in mundo incolumes habuimus gaudia, tot de ipso postmodùm cogamur sentire tormenta.

℟. Propter testamentum Domini, & leges paternas Sancti Dei perstiterunt in amore fraternitatis: * Quia unus fuit semper spiritus in eis, & una fides. ℣. Ecce quàm bonum, & quàm jucundum habitare fratres in unum. Quia unus. Lectio viii.

QUia autem cuncta hæc non de injustitia ferientis sunt, sed de merito mundi patientis, facta pravorum hominum præmittuntur, cùm dicitur: Sed ante hæc omnia injicient vobis manus suas. Ac si apertè dicat: Priùs corda hominum, & pòst elementa turbantur: ut cùm rerum ordo confunditur, ex qua jam retributione veniat, demonstretur.

Nam

Nam quamvis finis mundi ex ipso suo ordine pendeat, perversiores tamen quosque inveniens, quia dignè ruinis illius opprimantur, innotescit.

℟. Sancti mei qui in carne positi, certamen habuistis: * Mercedem laboris ego reddam vobis. ℣. Venite benedicti Patris mei, percipite regnum. Mercedem. Gloria Patri. Mercedem.

Sequens ℟. dicitur infra Octav. plur. Mart. fratrum post octavam Lect.

℟. Hæc est vera fraternitas, quæ numquam potuit violari certamine; qui effuso sangvine secuti sunt Dominum: * Contemnentes aulam regiam, pervenerunt ad regna cœlestia. ℣. Ecce quàm bonum & quàm jucundum habitare fratres in unum. Contemnentes. Gloria Patri. Contemnentes.

Lectio ix.

SEd auditis tot terroribus, turbari poterant infirmorũ corda; atque ideò consolatio adjungitur, cùm protinus subinfertur: Ponite ergo in cordibus vestris, non præmeditari quemadmodũ respondeatis. Ac si apertè membris suis infirmantibus dicat: Nolite terreri, nolite pertimescere: vos ad certamen acceditis, sed ego prælior: vos verba editis, sed ego sum qui loquor. Te Deum.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundùm Lucam.

Lectio vii, Cap. 21.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Cùm audieritis prælia & seditiones, nolite terreri: oportet primùm hæc fieri, sed nondum statim finis. Et reliqua.

De Homilia sancti Gregorii Papæ.

Unde suprà.

SEquitur: Trademini autem à parentibus, & fratribus. Minorem dolorem mala ingerunt, quæ ab extraneis inferuntur: plus verò in nobis ea tormenta sæviunt, quæ ab illis patimur, de quorum mentibus præsumebamus: quia cum damno corporis, mala non cruciant amissæ charitatis. Hinc est enim, quòd de Juda traditore suo per Psalmistam Dominus dicit: Homo pacis meæ, in quo speravi, qui edebat panes meos, ampliavit adversum me supplantationem. Ac si dicat: Transgressionem ejus tantò graviùs pertuli, quantò hanc ab eo, qui meus esse videbatur, sensi.

℟. Propter. 160. Lectio viii.

OMnes ergo electi, quia summi capitis membra sunt, caput quoque suum in passionibus sequuntur, ut ipsos quoque adversarios in sua morte sentiant, de quorum vita præsumebant, & tantò eis crescat merces operis, quantò eis virtutis lucrum proficit ex alienæ damno charitatis. Sed quia dura sunt, quæ prædicuntur de afflictione mortis, protinus consolatio subditur de gaudio resurrectionis, cùm dicitur: Capillus de capite vestro non peribit.

℟. Sancti mei. suprà. Lectio ix.

SCimus, fratres, quia caro incisa dolet, capillus incisus non dolet.

dolet. Ait ergo martyribus suis. Capillus de capite vestro non peribit: videlicet apertè dicens: Cur timetis, ne pereat quod incisum dolet, quando & illud in vobis perire non potest, quod incisum non dolet? Sequitur: In patientia vestra possidebitis animas vestras. Idcircò possessio animæ in virtute patientiæ ponitur, quia radix omnium, custosque virtutum patientia est. Te Deum.

QUARTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 21.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Cùm audieritis prælia & seditiones, nolite terreri: oportet primùm hæc fieri, sed nondum statim finis. Et reliqua.

De Homilia sancti Gregorii Papæ.

Unde suprà.

PEr patientiam verò possidemus animas nostras: quia dum nobis ipsis dominari discimus, hoc ipsum incipimus possidere, quod sumus. Patientia verò est, aliena mala æquanimiter perpeti, contra eum quoque, qui mala irrogat, nullo dolore morderi. Nam qui sic proximi mala portat, ut tamen tacitus doleat, & tempus dignæ retributionis quærat, patientiam non exhibet, sed ostendit. Scriptum quippe est: Charitas patiens est, benigna est. Patiens est, ut aliena mala tolleret: benigna verò est, ut ipsos etiam quos portat, amet.

℟. Propter. 160. Lectio viii.

SEd quia natalem martyrum hodierna die colimus, fratres mei, nequaquam nos à virtute eorum patientiæ existimare extraneos debemus. Si enim, adjuvante nos Domino, virtutem patientiæ servare contendimus, & in pace Ecclesiæ vivimus, & tamen martyrii palmam tenemus. Duo quippe sunt martyrii genera, unum in mente, aliud in mente simul & actione. Itaque esse martyres possumus, etiamsi nullo percutientium ferro trucidemur: mori quippe à persequente, martyrium in aperto opere est: ferre verò contumelias, odientem diligere, martyrium est in occulta cogitatione.

℟. Sancti mei. 161. Lectio ix.

PRobamus quotidie verum esse quod ante nos dictum est, quia sancta Ecclesia electorũ floribus plena, habet in pace lilia, in bello rosas. Sciendum prætereà est, quòd tribus modis virtus patientiæ exerceri solet. Alia namque sunt, quæ à Deo, alia quæ ab antiquo adversario, alia quæ à proximo sustinemus. A proximo namque persecutiones, damna, & contumelias; ab antiquo adversario tentamenta; à Deo autem flagella toleramus. Te Deum.

QUINTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 21.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Cùm audieritis prælia & seditiones, nolite terreri:

ri: oportet primùm hæc fieri, sed nondum statim finis. Et reliqua.

De Homilia sancti Gregorii Papæ.

Unde suprà, sub finem.

SEd in omnibus his tribus modis vigilanti oculo semetipsã debet mens circumspicere, ne contra mala proximi pertrahatur ad retributionem mali, ne contra tentamenta adversarii seducatur ad delectationem, vel consensum delicti, ne contra flagella Opificis ad excessum proruat murmurationis. Perfectè enim adversarius vincitur, quando mens nostra & inter tentamenta ejus ad delectationem atque consensum non trahitur, & inter contumelias proximi custoditur ab odio, & inter flagella Dei compescitur à murmuratione. ℞. Propter. 160.

Lectio viii.

NEc hæc agentes, retribui nobis bona præsentia requiramus: nam pro labore patientiæ, bona speranda sunt sequentis vitæ: ut tunc præmium nostri laboris incipiat, quando omnis jam labor funditus cessat. Unde & per Psalmistam dicitur: Non in finem oblivio erit pauperis, patientia pauperum non peribit in finem. Quasi enim periisse patientia pauperum cernitur, cùm nihil pro illa in hac vita humilibus recompensatur: sed patientia pauperum in finem non peribit; quia tunc ejus gloria percipitur, cùm simul omnia laboriosa terminantur. ℞. Sancti. 161.

Lectio ix.

SErvate ergo, fratres, in mente patientiam, eamque cùm res exigit, exercete in operatione. Nullum vestrûm ad odium proximi contumeliosa verba commoveant, nulla periturarum rerum damna perturbent. Si enim fixa mente mansura damna pertimescitis, damna rerũ transeuntium gravia non putatis. Si æternæ retributionis gloriã concupiscitis, de temporali injuria non doletis. Tolerate ergo adversarios vestros, sed ut fratres diligite, quos toleratis. Æterna præmia pro damnis temporalibus quærite. Nec quisquam vestrûm suis se viribus hanc implere posse confidat, sed obtinere precibus, ut ipse, hanc qui imperat, præstet. Te Deum.

SEXTA DIE.

In tertio Nocturno

Lectio S. Evangelii secundùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 21.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Cùm audieritis prælia & seditiones, nolite terreri: oportet primùm hæc fieri, sed nondum statim finis. Et reliqua.

Homilia venerabilis Bedæ Presbyteri.

Lib. 6. in Lucæ, cap. 21.

CApillus de capite discipulorum Domini non peribit, quia non solùm fortia quæque gesta vel dicta Sanctorum, de quibus dicitur, Dominus custodit omnia ossa eorum; sed & volatilis, ut ita dicam, ac tenuissima cogitationum fidelium superficies, quæ de occulta cordis radice, quasi de cere-

cerebro cæsaries exit, apud justum judicem conservata digna mercede donabitur.

℟. Propter. 160. Lectio viii.

UNde rectè Propheta, ut bonorum etiam cogitatuum merita, Domino quàm sint accepta, demonstret: & reliquiæ, inquit, cogitationum diem festum agent tibi. Unde etiam Nazareni in lege tempore consecrationis comam nutrire jubentur; & novacula super caput Samuel non ascendisse perhibetur. At contrà mulier captiva, ut viro Israëlitæ nubere queat; mundatus à lepra, ut Ecclesiæ communicare mereatur; omnes sui corporis pilos præcipiuntur eradere.

℟. Sancti mei. 161. Lectio ix.

QUia videlicet omnis sapientium cogitatio, quæ bona placens, & perfecta est, salvatur in perpetuum, & apud Dominum est merces ejus: stultorum verò pravorumque, quasi Dei aspectibus indigna radix, operum cogitatio, pœnitendo debet excidi. Et in patientia vestra possidebitis animas vestras. Sic enim conditi mirabiliter sumus, ut ratio animam, & anima possideat corpus. Jus verò animæ à corporis possessione repellitur, si non priùs anima à ratione possidetur. Custodem igitur conditionis nostræ patientiam Dominus esse monstravit, qui in ipsa nos possidere nosmetipsos docuit. Te Deum laudamus.

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 21.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Cùm audieritis prælia & seditiones, nolite terreri: oportet primùm hæc fieri, sed nondum statim finis. Et reliqua.

Homilia sancti Ambrosii Episcopi.

In Luc. lib. 10. cap. 21.

QUia in occasu sæculi sumus, præcedunt quædam ægritudines mundi. Ægritudo mundi est fames, ægritudo mundi est pestilentia, ægritudo mundi est persecutio. Sunt autem & alia bella, quæ vir sustinet Christianus: diversarum quoque prælia cupiditatum, studiorumque conflictus, multoque graviores domestici hostes, quàm extranei. Nunc avaritia stimulat, nunc accendit libido, nunc metus terret, nunc iracundia exagitat, nunc ambitio movet, nunc terrere tentant spiritalia nequitiæ, quæ sunt in cœlestibus.

℟. Propter. 160. Lectio viii.

ITaque quasi quibusdam urgetur præliis, & quibusdam terræ motibus quatitur mobilis animi nutantis affectus. Sed fortior dicit: Si consistant adversùm me castra, non timebit cor meum: si exurgat in me prælium, in hoc ego sperabo. Stat in acie ferens hosti obvium pectus: etiam si quis Golias exurgat immitis atq; præcelsus, timentibus tamen cæteris, exurgit humilis quasi David,

vid, Regis abjiciens arma terreni, sumens fidei tela leviora, & triplici sparto jaculum puræ confessionis intorquens, persecutoris vulnerat impudentiam, contemptor minarum, negligens potestatum; etiam idoneus in quo Christus loquatur.

℟. Sancti. 161. Lectio ix.

ALibi Christus, alibi Pater, alibi Spiritus loquitur Patris. Non discordant ista, sed congruunt: quod unus loquitur, tres loquuntur: quia vox una est Trinitatis. Huic victori, qui suo Goliam gladio peremerit, dum mortem pro Christo excipit, fugatis allophylis, occurrunt juvenculæ, illæ scilicet sicut aquilæ dicentes: Percussit Saul in millibus, David in decem millibus. Quod indicio est, victores sæculi principibus anteferri. Denique mortuis regibus in perpetuum, Martyres regno, cœlestis gratiæ honore succedunt, & illi fiunt supplices, hi patroni. Te Deum laudamus.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 21

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Cùm audieritis prælia & seditiones, nolite terreri: oportet primùm hæc fieri, sed nondum statim finis. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini Episcopi.

Sermone 14. Lib. 50. Hom.

DOminus noster Jesus Christus testibus, idest, martyribus suis, pro humana fragilitate solicitis, ne fortè eum confitendo atque moriendo perirent, magnam securitatem dedit, dicens: Capillus de capite vestro non peribit. Times ergo ne pereas, cujus capillus non peribit? Si sic custodiuntur superflua tua, in quanta securitate est anima tua? Non perit capillus, qui cùm tondetur, non sentis; & perit anima, per quam sentis? Sanè multa dura eos passuros esse prædixit, ut prædicendo faceret paratiores, dicerentque illi: Paratum cor meum. ℟. Propter. 160.

Lectio viii.

QUid est: Paratum cor meum; nisi Parata voluntas mea? Paratam ergo habent martyres voluntatem in martyrio, sed præparatur voluntas à Domino. Illis autem in malis duris, atque asperis futuris commemorans adjecit: In patientia vestra possidebitis animas vestras. In vestra patientia, inquit: non enim esset patientia tua, si non ibi esset & voluntas tua. In vestra patientia: sed unde vestra? Nostrum est quod à nobis habetur, nostrum est & quod nobis donatur.

℟. Sancti. 161. Lectio ix.

QUomodo enim aliquid donas, nisi ut ejus sit cui donas? Aperta est enim illa confessio: Nonne Deo subjicietur anima mea? ab ipso enim est patientia mea. Dicit nobis ipse, In vestra patientia: dicamus illi & nos, Patientia mea ab ipso est. Tuum

fecit donando, noli ingratus esse tibi assignando. Nonne in oratione Dominica dicimus, & nostrũ est quod à Deo est? Quotidie dicimus, Panem nostrum quotidianum. Jam dixisti, Nostrum; & dicis, Da nobis: ecce, nostrum, ecce, da nobis? illo dante fit nostrum. Te Deum laudamus.

INFRA OCTAVAM PLURIMORUM Martyrum.

Homilia in Evangelium Lucæ, c. 6. Descendens Jesus, &c.

In die festo habentur tres Lectiones Homiliæ sancti Ambrosii. Adverte omnia. in Breviario de Communi plurimorum Martyrum.

SECUNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 6.

IN illo tempore: Descendens Jesus de monte, stetit in loco campestri, & turba discipulorum ejus, & multitudo copiosa plebis ab omni Judæa, & Jerusalem, & maritima, & Tyri, & Sidonis. Et reliqua.

De Homilia S. Ambrosii Episcopi.

Lib. 5. in Luc. cap. 6.

SEcunda benedictio, Beati, inquit, mites. Tertia, Beati qui lugent. Quarta, Beati qui esuriunt & sitiunt justitiam. Quinta, Beati misericordes. Sexta, Beati mundo corde. Septima, Beati pacifici. Et benè septima; quoniam eo die ab omnibus mundi operibus requievit Deus: dies enim quietis & pacis est. Octava, Beati qui persecutionem patiuntur propter justitiam. Veni Domine Jesu, doce nos ordinem beatitudinum tuarum. ℟. Propter. 160.

Lectio viii.

NEque enim sine ordine dixisti, primò beatos pauperes spiritu, secundò beatos mites, tertiò beatos qui lugent. Etiamsi cognosco aliquid, tamen ex parte cognosco. Si enim Paulus ex parte cognovit, quantum ego possum cognoscere, qui Paulo quantum vitâ, tantum etiam verbo inferior sum? Vita enim verbum exigit, & acquirit: sermo autem sine vita non est sermo Dei. Quantò me sapientior Paulus? ille gloriatur in periculis, ego glorior in successibus.

℟. Sancti. 161. Lectio ix.

SEd tamen potest Deus de lapidibus homines suscitare, & verbum proferre de clausis, vocem elicere de mutis. Quia si oculos asinæ aperuit, ut videret Angelum; potens est & nobis quoque aperire oculos, ut possimus Dei videre mysterium. Beati, inquit, pauperes. Non omnes beati pauperes: paupertas enim media est; possunt & boni esse & mali pauperes. Nisi fortè ille intelligendus pauper beatus, quem Propheta describit, dicens: Quia melior pauper justus, quàm dives mendax. Te Deum.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 6.

IN illo tempore: Descendens Jesus de monte, stetit in loco campestri, & turba discipulorum ejus, &

& multitudo copiosa plebis ab omni Judæa, & Jerusalem, & maritima, & Tyri, & Sidonis. Et reliqua.

De Homilia S. Ambrosii Episcopi. Unde suprà.

BEatus pauper qui clamavit, & Dominus exaudivit eum. Pauper à crimine, pauper à vitiis, pauper in quo mundi princeps nihil invenit. Pauper illius æmulus Pauperis, qui cùm dives esset, propter nos pauper factus est. Unde plenè Matthæus aperuit, dicens: Beati pauperes spiritu. Pauper enim spiritu non inflatur, non extollitur mente cordis sui.

℟. Propter. 160. Lectio viii.

PRima ergo ista benedictio est, cùm deposuero omne peccatum, & exuero omnem malitiam, & simplicitate contentus fuero, inops malorum; superest ut mores meos temperem. Quid enim mihi prodest carere sæcularibus, nisi fuero mitis atque mansuetus? Nam qui sequitur viam rectam, sequitur utique illum qui ait: Discite à me, quia mitis sum & humilis corde.

℟. Sancti. 161. Lectio ix.

DEpone igitur quæ improba sunt, egeto divitiis secundū bonam paupertatem, mitiga affectum tuum ut non irascaris, aut certè iratus ne peccaveris, juxta quod scriptum est: Irascimini & nolite peccare. Præclarum est enim motum temperare consilio: nec minoris virtutis docetur, cohibere iracundiā, indignationem compescere, quàm omnino non irasci; cùm plerumque illud lentius, hoc fortius æstimetur. Cùm hoc feceris, memento quia peccator es, & lugeto peccata tua, lugeto delicta. Te Deum.

QUARTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 6.

IN illo tempore: Descendens Jesus de monte, stetit in loco campestri, & turba discipulorum ejus, & multitudo copiosa plebis ab omni Judæa, & Jerusalem, & maritima, & Tyri, & Sidonis. Et reliqua.

De Homilia sancti Ambrosii Episcopi.

Unde suprà

ET benè tertia benedictio est, peccata deflentis, quia Trinitas est, quæ peccata condonat. Ablue igitur te lacrymis tuis, fletibus lava. Si tu ipse te fleveris, alius te non flebit: nam si Saul deflêsset peccata sua, Samuel eum non flevisset. Habet unusquisque quos fleat mortuos suos. Mortui sumus quando peccamus, quando implemur ossibus mortuorum. Mortuus est sermo malus, qui exit ex ore; exit enim de sepulchro malo: Sepulchrum autem patens est guttur eorum.

℟. Propter. 160. Lectio viii.

IDeò dicit Apostolus: Imitatores mei estote: vult nos delictorum meminisse nostrorum. Paulus non habebat quod lugeret, ex quo in Christum credidit; & tamen priora deflevit dicens: Quia

Quia non sum dignus vocari Apostolus, quia persecutus sum Ecclesiam Dei. Ille igitur peccator ante fidem, nos verò adhuc peccamus post fidem. Qui peccator est, defleat se, & arguat se, ut fiat justus: Justus enim accusator est sui. Ordinem igitur prosequamur, quia scriptum est: Ordinate in me charitatem.

℟. Sancti. 161. Lectio ix.

DEposui peccatum, temperavi mores, delicta deflevi, esurire incipio, & sitire justitiam. Æger enim cùm in gravi morbo est, non esurit, quia ægritudinis dolor famem excludit. Sed quæ est ista fames justitiæ? qui sunt isti panes quos esurit justus? Ne forte panes illi, de quibus dictũ est: Juvenis fui, & senui, & non vidi justum derelictum, nec semen ejus quærens panem. Qui esurit, utique virium quærit augmentum: quod autem majus virtutis incrementum, quàm norma justitiæ? Te Deum.

QUINTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 6.

IN illo tempore: Descendens Jesus de monte, stetit in loco campestri, & turba discipulorum ejus, & multitudo copiosa plebis ab omni Judæa, & Jerusalem, & maritima, & Tyri, & Sidonis. Et reliqua.

De Homilia S. Ambrosii Episcopi. Unde suprà.

POst has, Beati, inquit, misericordes: justitiam enim sequitur misericordia. Unde dictũ est: Dispersit, dedit pauperibus, justitia ejus manet in æternum. Sed etiam qui misericordiam defert, mercedem amittit, nisi mundo corde misereatur: nam si jactantiam quærat, nullus est fructus. Emunda igitur interiora mentis tuæ; &, si diligenter pectoris tui secreta mundaveris, compatere iis qui impugnantur: & intellige, quanti hominum, quanti fratrum tuorũ auxilium tuum quærant. Sed nisi tu priùs interiora tua vacua feceris ab omni labe peccati, ne dissensiones contentionesque ex affectu tuo prodeant, non potes aliis ferre medicinam. ℟. Propter. 160.

Lectio viii.

A Te igitur pacem incipe, ut, cùm *fueris ipse pacificus*, pacem *aliis feras*. Quomodo enim potes aliorum corda mundare, nisi tuum antè mundaveris? Profuisti igitur aliis, tulisti auxilium pluribus: festina, contende ad finem. Multi cùm essent exitus vitæ, unus Domino competebat. Nam quod natum erat secundùm carnem, oportebat secundùm carnem mori. Elegit passionem, ut moreretur pro nobis: & tu dic de omnibus, quæ retribuit tibi Dominus: Calicem salutaris accipiam, & nomen Domini invocabo, hoc est, passionẽ.

℟. Sancti. 161. Lectio ix.

VIde igitur ordinem. Oportet te pauperem fieri spiritu.

tu. Humilitas enim spiritûs divitiæ virtutum sunt. Nisi pauper fueris, mitis esse non poteris. Qui mitis est, potest lugere præsentia. Qui inferiora luget, potest desiderare meliora. Qui superiora quærit, inferiora devitat, ut & ipse à superioribus adjuvetur. Qui miseretur, cor suum mundat. Patientia verò perfectio est charitatis. Qui autem patitur persecutionem, in ultimo certamine constitutus probatur adversis: ut, cùm legitimè certaverit, coronetur. Te Deum.

SEXTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 6.

IN illo tempore: Descendens Jesus de monte, stetit in loco campestri, & turba discipulorum ejus, & multitudo copiosa plebis ab omni Judæa, & Jerusalem, & maritima, & Tyri, & Sidonis. Et reliqua.

De Homilia S. Ambrosii Episcopi. Unde suprà.

HOs quidem gradus volunt esse virtutum, per quos ab ultimis ad superiora possimus ascendere: denique sicut incrementa virtutum, ita etiam sunt incrementa præmiorum. Plus est enim Dei esse filium, quàm possidere terram, & consolationem mereri. Sed quia & primum præmium regnum cœlorum est, & ultimum præmium regnum cœlorum est, numquid æquale præmium incipientibus atque perfectis est? ℟. Propter. 160.

Lectio viii.

HAbes primum regnum, quando Sancti rapiuntur in nubibus obviàm Christo in aëra. Multi enim dormientiũ surgent, isti in vitam æternam, illi in opprobrium. Primum ergo regnum cœlorum Sanctis propositum est in absolutione corporis: secundum regnum cœlorum est, post resurrectionem esse cum Christo. Cùm fueris in regno cœlorum, tunc processus est mansionum: etsi unum regnum, diversa tamen merita sunt in regno cœlorum. ℟. Sancti. 161.

Lectio ix.

POst resurrectionem terram tuam incipies possidere absolutus à morte. Ille enim, cui dicitur, Terra es, & in terram ibis, non possidet terram suam: non enim potest esse possessor, qui non capit fructum. Absolutus igitur per Dominicam crucem, si tamen intra jugum Domini fueris inventus, consolationem in ipsa possessione reperies. Consolationem sequitur delectatio, delectationem divina miseratio. Quem autem misereatur Dominus, & vocat: qui vocatur, videt vocantem: qui Deum viderit, in jus divinæ generationis assumitur: tunc demum quasi Dei filius cœlestis regni divitiis delectatur. Ille igitur incipit, hic repletur. Te Deum laudamus.

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 6.

IN illo tempore: Descendens Jesus de monte, stetit in loco campestri, & turba discipulorum ejus, & multitudo copiosa plebis ab omni Judæa, & Jerusalem, & maritima, & Tyri, & Sidonis. Et reliqua.

De Homilia S. Ambrosii Episcopi. Unde suprà.

NUnc dicamus, quemadmodũ in quatuor benedictionibus sanctus Lucas benedictiones sit octo complexus. Et quidem scimus, virtutes esse quatuor cardinales, temperantiam, justitiam, prudentiam, fortitudinem. Qui pauper est spiritu, avarus non est. Qui flet, non superbit, sed mitis est, & pacatus. Qui luget, humiliatur. Qui justus est, non negat, quod scit omnibus ad usum communiter datum. Qui miseretur, largitur de suo. Qui suum donat, non quærit alienum, nec dolum proximo suo instruit.

℟. Propter. 160. Lectio viii.

COnnexæ igitur sibi sunt concatenatæque virtutes, ut qui unam habeat, plures habere videatur: & Sanctis una competit virtus; sed ejus, quæ fuerit uberior, uberius est præmium. Quanta hospitalitas in Abraham, quanta humilitas, quanta charitas, ut fratris filium ab hoste servaret: & quanta abstinentia, ut nihil de præda quæreret? Sed quia fide præstitit, fidei præ cæteris meruit principatum. Ergo unicuique plura præmia, quia plura incentiva virtutum.

℟. Sancti. 161. Lectio ix.

SEd quod in aliquo merito copiosius, hoc etiam in præmio redundantius. Beati igitur pauperes spiritu. Habes temperantiam, quæ à peccato abstinet, sæculum calcat, illecebrosa non quærit. Beati qui esuriunt & sitiunt: qui enim esurit, esurienti compatitur, compatiendo largitur, largiendo fit justus: quia justitia ejus manet in æternum. Te Deum laudamus.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 6.

IN illo tempore: Descendens Jesus de monte, stetit in loco campestri, & turba discipulorum ejus, & multitudo copiosa plebis ab omni Judæa, & Jerusalem, & maritima, & Tyri, & Sidonis. Et reliqua.

De Homilia sancti Ambrosii Episcopi.

Unde suprà.

ET in Matthæo sitim & famem intelligimus spiritalem, qua cibus justitiæ desideratur, aut potus: quia virtus quasi materia quædam virtutum est, ut justus æqualem se inferioribus præstet, dolum excludat, veritatem requirat Beati qui nunc fletis quia ridebitis. Habes prudentiam, cujus est flere occidua, & ea quæ æterna sunt quærere, lugere sæcularia quæ se ipsa impugnent, Deum pacis inquirere, qui stulta mundi eligit, ut confundat sapientes, & qui ea quæ non

sunt destituat, ut quæ sunt possit adipisci. ℟. Propter. 160.

Lectio viii.

BEati eritis, cùm vos oderint homines. Habes fortitudinẽ, sed eam quæ non odium mereatur ex crimine, sed persecutionem patiatur ex fide. Sic enim ad passionis pervenitur coronam, si gratiam hominum negligas, divinam sequaris. Denique, ut scias consummationem esse fortitudinis passionem, secundùm hæc inquit, faciebant Prophetis patres eorum: quia Prophetas Judæi usque ad mortem corporis persecuti sunt.

℟. Sancti. 161. Lectio ix.

EST etiam fortitudinis, iram vincere, indignationemque cohibere: ac per hoc fortitudo animum corpusque confirmat. Nec perturbari sinit timore aliquo vel dolore: quibus velut pravis interpretibus plerumq; percellimur. Ergo temperantiam cordis habet animique munditiam; justitia misericordiam, pacem prudentia, mansvetudinem fortitudo. Te Deum laudamus.

INFRA OCTAVAM PLURIMORUM Martyrum.

Homilia in Evangel. Matth. cap. 24. Sedente Jesu super montem.

IN DIE FESTO.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 24.

IN illo tempore: Sedente Jesu super montem Oliveti, accesserunt ad eum discipuli secretò, dicentes: Dic nobis, quando hæc erunt? Et reliqua.

Homilia sancti Hilarii Episcopi.

Comment. in Matth. can. 25.

DIscipuli Dominum interrogant, quando hæc fierent, quodve signum & adventus sui & consummationis sæculi noscerent. Et quia tria hæc in unum quæsita sunt; distinctis & temporis intelligentiæ significationibus separantur. Respondetur igitur primùm de civitatis occasu: & confirmantur veritate doctrinæ, ne quis fallax ignorantibus posset obrepere. Venturi enim erant etiã eorum tempore, qui se Christum essent nuncupaturi. Ut igitur fides pestifero mendacio detrahi posset, admonitio præcessit.

℟. Propter. 160. Lectio viii.

COnfirmat igitur eos ad tolerantiam passionum, fugæ, verberationis, interitus, & publici in eos odii propter nomen ejus. Atque his quidem vexationibus multi turbabuntur, & tantis insurgentibus malis scandalizabuntur, & usque in mutuum odium excitabuntur. Et falsi prophetæ erunt, (ut Nicolaus unus ex septem Diaconibus fuit) multosque ementita veritate pervertent: & abundante nequitia charitas refrigescet,

℟. Sancti. 161. Lectio ix.

SEd usque in finem perseverantibus salus reservata est: ac tum per omnes orbis partes vi-

ris Apostolicis dispersis, Evangelii veritas prædicabitur. Et cùm universis fuerit cognitio sacramenti cœlestis invecta, tum Jerusalem occasus & finis incumbet: ut prædicationis fidem, & infidelium pœna, & metus civitatis erutæ consequatur. Hæc igitur in eam, ut fuerant prædicta, perfecta sunt: & lapidatis, fugatis, peremptis Apostolis, fame, bello, captivitate consumpta est. Ac tum fuit digna non esse, cùm, ejectis prædicatoribus Christi, indignam Dei prædicatione se præbuit. Te Deum laudamus.

SECUNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 24.

IN illo tempore: Sedente Jesu super montem Oliveti, accesserunt ad eum discipuli secretò, dicentes: Dic nobis, quando hæc erunt? Et reliqua.

Homilia sancti Hieronymi Presbyteri.

Lib. 4. in Matth. cap. 24.

UBi verum lumen scientiæ nascebatur, accedunt ad eum discipuli secretò, qui mysteria & futurorum revelationem nosse cupiebant, & interrogant tria: quo tempore Jerusalem destruenda sit: quo venturus Christus: quo consummatio sæculi futura sit. Multi enim venient in nomine meo, dicentes: Ego sum Christus, & multos seducent: quorum unus est Simon Samaritanus, quẽ in Actibus Apostolorum legimus, qui se magnam dicebat esse Dei virtutem, hæc quoque & cætera; in suis voluminibus scripta dimittens: Ego sum sermo Dei, ego sum speciosus, ego paracletus, ego omnipotens, & ego omnia Dei. ℟. Propter. 160. Lectio viii.

HÆc autem omnia initia sunt dolorum. Non ambigo, hæc quidem juxta litteram futura quæ scripta sunt, sed mihi videtur regnum contra regnum, & pestilentia eorum, quorum sermo serpit ut cancer, & fames audiendi verbum Dei, & commotio universæ terræ, & à vera fide separatio, in hæreticis, magis intelligi, qui contra se invicem dimicantes, Ecclesiæ victoriam faciunt. Quòd autem dixit: Hæc autem omnia initia sunt dolorum, meliùs transfertur, parturitionum: ut quasi conceptus quidam adventus Antichristi, non partus intelligatur.

℟. Sancti. 161. Lectio ix.

ET quoniam abundavit iniquitas, refrigescet charitas multorũ. Non omniũ negavit fidem, sed multorum: multi enim vocati, pauci verò electi. Nam in Apostolis, & similibus eorum permansura est charitas, de qua scriptum est: Aquæ multæ non potuerunt extinguere charitatem. Et ipse Paulus: Quis nos separabit à charitate Christi? tribulatio, an angustia, an fames? & reliqua. Te Deum laudamus.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 24.

IN illo tempore: Sedente Jesu super montem Oliveti, accesserunt ad eum discipuli secretò, dicentes: Dic nobis, quando hæc erunt? Et reliqua.

Homilia sancti Joannis Chrysostomi.

Ex Homilia 70. in Matth. initio.

IDcircò seorsum accesserunt, quia de magnis & occultioribus rebus interrogaturi erant. Duo igitur interrogant: unum, Quando hæc erunt, templi hujus scilicet eversio: alterum, Quod adventus tui signum est? Lucas verò unum, de Jerosolymis videlicet interrogasse ipsos exponit: putabant enim tunc statim adventum ejus futurum. Marcus autem non omnes de Jerosolymorum eversione, sed Petrum & Joannem, qui majorem apud eum fiduciam habebant, interrogasse ait. ℟. Propter. 160.

Lectio viii.

QUid igitur ipse? Videte, ne quis vos seducat. Nam quoniam de Jerosolymæ suppliciis audientes quasi omnes periculi inexpertes futuri, de secundis solummodò cogitabant, quæ se citò consecuturos arbitrabantur, idcircò rursus difficiliora eis prædicit, suspensos faciens, & dupliciter ad vigilandum exhortans, ne adulatione seducentium circumveniantur, neve periculorum vi opprimantur. Duplex enim bellum futurum asserit, alterum à seductoribus, alterum ab hostibus: sed illud multò gravius atque periculosius, quod in confusione atque turbatione rerum hominibus timore perterritis incumbet. ℟. Sancti 161.

Lectio ix.

MAgna enim tunc profectò tempestas Judæam turbabat, Romana vi superante, multis urbibus expugnatis, & armis universa regione referta; qua de causa multa facillimè credebantur. Nam bella nunc non ea, quæ in aliis partibus orbis gesta fuerunt, (nulla enim illorum cura erat;) sed ea quæ adversùs Jerusalem Romani susceperunt, prænuntiat. Jam enim Romanorum potentia solicitos eos faciebat: ac, quoniam turbatura ipsos erat, hæc omnia prædicuntur: ut ostendat deinde se quoque ipsum in Judæos insurrecturum, non pugnas solùm, verùm etiam illata divinitus vulnera prædicit. Te Deum laudamus.

QUARTA DIE.

In tertio Nocturno

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 24.

IN illo tempore: Sedente Jesu super montem Oliveti, accesserunt ad eum discipuli secretò, dicentes: Dic nobis, quando hæc erunt? Et reliqua.

De Homilia S. Joannis Chrysostomi.

Unde suprà.

POsteaquam solicitos curiososque reddidit, & ad vigilandum paratiores, seductorum & pseudochristorum facta mentione, tunc demum Jerosolymorum expo-

exponit afflictiones, à præteritis semper ita futura confirmans, ut vel rudiores ad credenda hæc facilè induci queant. Bella verò, & bellorum auditum, primos impetus appellat: & ne post illa bella consumptionem omnium futuram putarent, præmuniens intulit: Sed nondum est finis: surget enim, ait, gens adversùs gentem. Afflictionum originem intelligit; hæc autem omnia dolorum principium sunt, eorum videlicet, quæ illis accident.

℟. Propter. 160. Lectio viii.

OPportunè pericula discipulorum inseruit, ut à communibus eos consolaretur; nec tamen id ei suffecit, sed adjecit: Propter nomen meum. Eritis enim, ait, odio omnibus propter nomen meum. Tunc scandalizabuntur multi. Majus id malum est, siquidem intestina quoq; bella ipsis imminent: multi enim falsi fratres facti, eos turbabunt. Vides bellum triplex futurum? unum ab hostibus, alterũ à seductoribus, tertiũ à falsis fratribus.

℟. Sancti mei. 161. Lectio ix.

AUdi nunc Paulum de his plangentem atque dicentem: Deforis pugnæ, intus timores, & pericula in falsis fratribus. Et rursus: Tales enim falsi apostoli sunt, dolosi operarii, in Apostolos Christi se transformantes. Affert inde quod multò cæteris gravius erat, nec ab ipsa quidem charitate ullum eos solamen habituros. Deinde ostendens, generoso excelsoque animo nihil hæc officere posse, Nolite timere, aut turbari, ait: nam si tolerantiam, ut decet, habebitis, non superabnut vos hæc mala. Te Deum.

QUINTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 24.

IN illo tempore: Sedente Jesu super montem Oliveti, accesserunt ad eum discipuli secretò, dicentes: Dic nobis, quando hæc erunt? Et reliqua.

Homilia venerabilis Bedæ Presbyteri.

Ex lib. 4. Comment. in Marcum.

SEdet Dominus in monte Olivarum contra templum, cùm de ruina templi, & excidio gentis disputat: ut etiam ipso corporis situ, verbis, quæ loquitur, congruat, mysticè designans, quia quietus manens, in factis superborum detestatur amentiam. Quis enim non videat, quòd mons Oliveti fructiferam designet sanctæ Ecclesiæ celsitudinem, quam Dominus semper inhabitare delectatur? quia videlicet mons ille non infructuosas habere arbores, & silvam sterilem, sed olivas gignere solebat, quibus ad repellendas noctium umbras lumen alitur, solvuntur infirmitates, & requies lassis tribuitur.

℟. Propter. 160. Lectio viii.

QUæ cuncta specialiter in Ecclesia fieri probat ipsa, cùm dicit: Ego autem sicut oliva fructifera in domo Domini, sperabo

in misericordia Dei mei. Videte, ne quis vos seducat. Multi imminente Jerosolymorum excidio principes extitêre, qui se esse Christos dicerent, tempusque libertatis jam jamque appropinquare referrent. Multi in Ecclesia ipsis etiam temporibus Apostolorum hæresiarchæ prodiêre qui inter alia plurima veritati contraria, diem Domini prædicarent instare: quos Apostolus in epistola ad Thessalonicenses damnat.

℟. Sancti mei. 161. Lectio ix.

MUlti in nomine Christi venêre Antichristi, quorum primus est Simon Magus, cui, sicut in Actibus Apostolorum legimus, auscultabant omnes qui in Samaria erant, à minimo usq; ad maximum, dicentes: Hic est virtus Dei, quæ vocatur magna, eò quòd multo tempore magicis artibus suis dementâsset eos. Cùm audieritis autem bella, & opiniones bellorum, ne timueritis. Bella ad hostes pertinent, seditiones ad cives. Quæ utraque à tempore Dominicæ passionis in populo Judæorum, qui sibi pro Salvatore Christo seditiosum latronem elegit, satis superque constat abundâsse. Te Deum laudamus.

SEXTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 24.

IN illo tempore: Sedente Jesu super montem Oliveti, accesserunt ad eum discipuli secretò, dicentes: Dic nobis, quando hæc erunt? Et reliqua.

Homilia sancti Augustini Episcopi.

De corrept. & grat. c. 6.

NEgare non possumus, etiam perseverantiam in bono proficientem usq; in finem, magnum esse Dei munus: nec esse nisi ab illo, de quo scriptum est, Omne datum optimum, & omne donum perfectum de sursum est, descendens à Patre luminum. Nam si dixerimus, istam perseverantiam tam laudabilem, tamque felicem sic esse hominis, ut ei non sit ex Deo: illud primitus evacuamus, quod ait Dominus Petro: Rogavi pro te, ne deficiat fides tua. Quid enim ei rogavit nisi perseverantiam usque in finem.

℟. Propter. 160. Lectio viii.

DEinde cùm dicit Apostolus: Oramus autem ad Deum, ne quid faciatis mali; proculdubiò perseverantiam eis orat ad Deum. Neque enim nihil mali facit, qui bonum deserit, & à quo declinare debet; inclinatur in malum, non perseverans in bono. Nec aliud oramus, cùm oramus, ut qui stat, stet, nisi ut perseveret. Quid est etiam, quod in Apostolorum Actibus legimus: Audientes autem Gentes gavisæ sunt, & exceperunt verbum Domini, & crediderunt quotquot erant ordinati in vitam æternam? Quis in æternam vitam potuit ordinari, nisi perseverantiæ dono?

℟. Sancti mei. 161. Lectio ix.

QUi perseveraverit usq; in finem, hic salvus erit. Qua salute, nisi æterna? cùm in oratione Dominica Deo Patri dicimus, Sanctificetur nomen tuum; quid aliud dicimus, quàm ut nomen ejus sanctificetur in nobis? Quod cùm jam per lavacrum regenerationis effectum sit, quare quotidie à fidelibus poscitur, nisi ut in eo, quod factum est in nobis, perseveretur à nobis? Nullo autem dubitante, quisquis à Domino, ut in bono perseveret, precatur; donum ejus esse talem perseverantiam confitetur. Te Deum laudamus.

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 24.

IN illo tempore: Sedente Jesu super montem Oliveti, accesserunt ad eum discipuli secretò, dicentes: Dic nobis, quando hæc erunt? Et reliqua.

Homilia sancti Joannis Chrysostomi.

Ex Homil. 34. in Matth. circa med.

QUi autem perseveraverit usque in finem, hic salvus erit. Hæc etiam alioquin animos discipulorum extollere possent, atque confirmare: quoniam tantam prædicationis suæ virtutem audiebant futuram, ut omnis sangvinis conjunctio virtute illius contemneretur, omnis affinitas sperneretur, omnia illi cederent adversa, omnis potestas undique pelleretur. Nam si nulla naturæ vis adversùs sermonem vestrum potest reluctari, sed universa deprimitur atque resolvitur, quidnam aliud vincere vos poterit? ℟. Propter. 160.

Post multa. Lectio viii.

EGo certè stupeo, quòd nulla ambiguitate detenti fuerunt, nullam liberationem ab his malis quæsierunt, præsertim cùm non per duos vel tres annos, sed per totam vitam hoc impendere sibi perciperent. Hoc enim ipsum signanter expressit, cùm dixit: Qui autem in finem perseveraverit, hic salvus erit. Vult quippe non solùm gratiâ sui ipsos esse munitos, sed à se ipsis etiam non nihil conferre. Quod ita esse videbis, si altiùs consideraveris, alia omnino ad eum, alia etiam ad discipulos posse referri. ℟. Sancti mei. 161. Lectio ix.

COntinuam ergo patientiam quærit. Nam, ne quis nihil Apostolis, sed totum Christo attribuat; ne quis nihil mali pertulisse Apostolos putet, atq; ideò de patientia ipsorum non admiretur, idcircò patientia quoque vestra opus est, ait; nam etsi primò vos à periculis eruam, graviora tamen alia atque alia deinde succedent, nec exitus umquam illorum erit in hac vita. Qui enim perseveraverit in finem, hic salvus erit. Te Deum.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Homilia S. Gregorii in Evangel. Cùm audieritis, &c. ut in Breviario in Communi plurimor. Martyr. Vel ea, quæ in hac Octava fortasse

fortasse fuerit omissa ob Dominicam, vel Festum infra Octavam occurrens.

INFRA OCTAVAM PLURIMORUM Martyrum.

Homilia in Evangel. Matth. cap. 5. Videns Jesus turbas.

IN DIE FESTO.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 5.

IN illo tempore: Videns Jesus turbas, ascendit in montem; & cùm sedisset, accesserunt ad eum discipuli ejus. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini Episcopi.

Lib. 1. de Serm. Domini in monte. sub initiū.

SI quæritur, quid significet mons, benè intelligitur significare majora præcepta justitiæ, quia minora erant, quæ Judæis data sunt. Unus tamen Deus per sanctos Prophetas & famulos suos, secundùm ordinatissimam distributionem temporum, dedit minora præcepta populo, quem adhuc timore alligari oportebat; & per Filium suum majora populo, quem charitate jam liberari convenerat. Cùm autem minora minoribus, majora majoribus dantur, ab eo dantur, qui solus novit congruentem suis temporibus generi humano exhibere medicinam.

℟. Propter. 160. Lectio viii.

NEc mirum est, quòd dantur præcepta majora propter regnum cœlorum, & minora data sunt propter regnum terrenum, ab eodem uno Deo, qui fecit cœlum & terram. De hac ergo justitia, quæ major est, per Prophetam dicitur: Justitia tua sicut montes Dei. Et hoc benè significat, quòd ab uno magistro, solo docendis tantis rebus idoneo, docetur in monte. Sedens autem docet, quod pertinet ad dignitatem magisterii. Et accedunt ad eum discipuli ejus, ut audiendis illius verbis hi essent etiam corpore viciniores, qui præceptis adimplendis etiam animo propinquabant. Et aperiens os suum docebat eos, dicens: Ista circumlocutio, qua scribitur, Et aperiens os suum, fortassis ipsa mora commendat, aliquantò longiorem futurum esse sermonem. Nisi fortè non vacet, quòd nunc enim dictum est aperuisse os suum, quòd ipse in lege veteri aperire soleret ora Prophetarum.

℟. Sancti mei. 161. Lectio ix.

QUid ergo dicit? Beati pauperes spiritu: quoniam ipsorum est regnum cœlorum. Legimus scriptum de appetitione rerum temporalium: Omnia vanitas, & præsumptio spiritûs. Præsumptio autem spiritûs, audaciam & superbiam significat. Vulgò etiã magnos spiritus superbi habere dicuntur: & rectè, quandoquidem spiritus etiam ventus vocatur. Unde scriptum est: Ignis, grando, nix, glacies, spiritus procellarum. Quis verò nesciat, superbos inflatos dici, tamquam vento distentos? Unde est etiam illud Apostoli: Scientia inflat, chari-

charitas verò ædificat. Quapropter rectè hic intelliguntur pauperes spiritu, humiles & timentes Deum, id est, non habentes inflantem spiritum. Te Deum.

SECUNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 5.

IN illo tempore: Videns Jesus turbas, ascendit in montem; & cùm sedisset, accesserunt ad eum discipuli ejus. Et reliqua.

De Homilia sancti Augustini Episcopi.

Ex lib. 1. de Sermone Domini in monte, cap. 1. & 2.

NEc aliunde omnino incipere oportuit beatitudinem, quàm à paupertate spiritûs, siquidem perventura est ad summam sapientiam. Initium autem sapientiæ timor Domini: quoniam & è contrario, Initium omnis peccati superbia scribitur. Superbi autem appetunt & diligunt regna terrarum. Beati mites: quoniam ipsi hæreditate possidebunt terram. Illam credo terram, de qua in Psalmo dicitur: Spes mea es tu, portio mea in terra viventium. Significat enim quamdam soliditatem & stabilitatem hæreditatis perpetuæ, ubi anima per bonum affectum, tamquam loco suo requiescit, sicut corpus in terra, & inde cibo suo alitur, sicut corpus ex terra: ipsa est requies, & vita Sanctorum. Mites autem sunt, qui cedunt improbitatibus, & non resistunt malo, sed vincunt in bono malum.

℟. Propter. 160. Lectio viii.

BEati lugentes: quoniam ipsi consolabuntur. Luctus est tristitia de amissione charorum: conversi autem ad Deum, ea, quæ in hoc mundo chara amplectebantur, amittunt. Non enim gaudent his rebus, quibus antè gaudebant: & donec fiat in illis amor æternorum, nonnullâ mœstitiâ sauciantur. Consolabuntur ergo Spiritu sancto, qui maximè propterea Paraclitus nominatur, id est, consolator: ut temporalia amittentes, æternâ lætitiâ perfruantur. ℟. Sancti mei. 161.

Lectio ix.

BEati qui esuriunt & sitiunt justitiam: quoniam ipsi saturabuntur. Jam istos amatores dicit veri & inconcussi boni. Illo ergo cibo saturabuntur, de quo ipse Dominus dicit: Meus cibus est, ut faciam voluntatem Patris mei, quod est justitia: & illa aqua, de qua quisquis biberit, ut idem dicit, fiet in eo fons aquæ salientis in vitam æternam. Beati misericordes: quoniam ipsorum miserebitur Deus. Beatos esse dicit, qui subveniunt miseris: quod eis ita rependitur, ut de miseria liberentur. Te Deum.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 5.

IN illo tempore: Videns Jesus turbas, ascendit in montem; & cùm sedisset, accesserunt ad eum discipuli ejus. Et reliqua.

De Homilia sancti Augustini Episcopi.

Ex lib. 1. de Serm. Domini in monte, c. 2. & 3.

Beati

BEati mundo corde: quoniam ipsi Deum videbunt. Quàm ergo stulti sunt, qui Deum istis exterioribus oculis quærunt, cùm corde videatur, sicut alibi scriptum est: Et in simplicitate cordis quærite illum. Hoc est enim mundum cor, quod est simplex cor. Et quemadmodum lumen hoc videri non potest, nisi oculis mundis: ita nec Deus videtur, nisi mundum sit illud, quo videri potest. Beati pacifici, quoniam ipsi filii Dei vocabuntur. In pace perfectio est, ubi nihil repugnat: & ideò filii Dei pacifici, quoniam nihil in his resistit Deo, & utique filii similitudinem patris habere debent.

℟. Propter. 160. Lectio viii.

PAcifici autem in semetipsis sunt, qui omnes animi sui motus componentes & subjicientes rationi, id est menti & spiritui, carnalesque concupiscentias habentes edomitas, fiunt regnum Dei. In quo ita sunt ordinata omnia, ut id quod est in homine præcipuum & excellens, hoc imperet cæteris non reluctantibus, quæ sunt nobis bestiisque communia: atque idipsum, quod excellit in homine: id est, mens & ratio, subjiciatur potiori, quod est ipsa veritas, unigenitus Filius Dei. Neque enim imperare inferioribus potest, nisi superiori se ipse subjiciat. Et hæc est pax, quæ datur in terra hominibus bonæ voluntatis: hæc vita consummati perfectique sapientis.

℟. Sancti mei. 161. Lectio ix.

DE hujusmodi regno pacatissimo & ordinatissimo missus est foras princeps hujus sæculi, qui perversis inordinatisque dominatur. Hac pace intrinsecùs constituta atq; firmata, quascumque persecutiones, ille qui foras missus est, forinsecùs concitaverit, auget gloriam, quæ secundũ Deum est: non aliquid in illo ædificio labefactans, sed deficientibus machinis suis innotescere faciens, quanta firmitas intus extructa sit. Ideò sequitur: Beati qui persecutionem patiuntur propter justitiam: quoniam ipsorum est regnum cœlorum. Te Deum.

QUARTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 5.

IN illo tempore: Videns Jesus turbas, ascendit in montem; & cùm sedisset, accesserunt ad eum discipuli ejus. Et reliqua.

De Homilia S. Augustini Episcopi.

Lib. 1. de Serm. Domini in monte, c. 3.

SUnt autem omnes istæ octo sententiæ. Jam enim cætera compellans loquitur ad illos, qui aderant, dicens: Beati eritis, cùm vobis maledicent, & persequẽtur vos. Superiores autem sententias generaliter dirigebat. Non enim dixit: Beati pauperes spiritu: quoniam vestrum est regnum cœlorum; sed, Quoniam ipsorum est, inquit, regnum cœlorum; neque Beati mites: quoniam vos possidebitis

debitis terram; sed, Quoniam ipsi possidebunt terram: & ita cæteras, usque ad octavam sententiam, ubi ait: Beati qui persecutionem patiuntur propter justitiam: quoniam ipsorum est regnum cœlorum. ℟. Propter. 160.

Lectio viii.

INde jam incipit loqui, præsentes compellans; cùm & illa, quæ suprà dicta sunt, ad eos etiam pertinerent, qui præsentes audiebant: & hæc posteà, quæ videntur præsentibus specialiter dici, pertineant etiam ad illos, qui absentes, vel pòst futuri erant. Quapropter iste sententiarum numerus diligenter considerandus est. Incipit enim beatitudo ab humilitate. Beati pauperes spiritu, id est, non inflati, dum se divinæ auctoritati subdit anima, timens post hanc vitam ne pergat ad pœnas, etiam si fortè in hac vita beati sibi esse videantur.

℟. Sancti mei. 161. Lectio ix.

INde venit ad divinarum Scripturarum cognitionem, ubi oportet eam se mitem præbere pietate: ne id, quod imperitis videtur absurdum, vituperare audeat, & pervicacibus concertationibus efficiatur indocilis. Inde jam incipit scire, quibus nodis sæculi hujus per carnalem consuetudinem ac peccata teneatur. Te Deum laudamus.

QUINTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 5.

IN illo tempore: Videns Jesus turbas, ascendit in montem; & cùm sedisset, accesserunt ad eum discipuli ejus. Et reliqua.

De Homilia sancti Augustini Episcopi.
Ex lib. 1. de Serm. Domini in monte, c. 3. & 4.

ITaque in hoc tertio gradu, in quo scientia est, lugetur amissio summi boni, quia inhæretur extremis. In quarto autem gradu labor est: ubi vehementer incumbitur, ut sese animus avellat ab eis, quibus pestifera dulcedine innexus est. Hìc ergo esuritur & sititur justitia, & multum necessaria est fortitudo: quia non relinquitur sine dolore, quod cum delectatione retinetur. Quinto autem gradu perseverantibus in labore datur evadendi consilium: quia nisi quisque adjuvetur à superiore, nullo modo sibi est idoneus, ut sese tantis miseriarum implicamentis expediat. Est autem justum consilium, ut qui se à potentiori adjuvari vult, adjuvet & infirmiorem, in quo est ipse potentior. Itaque beati misericordes: quia ipsorum misebitur Deus.

℟. Propter. 160. Lectio viii.

SExto gradu est cordis munditia de bona conscientia bonorum operum, valens ad contemplandum summum illud bonum, quod solo puro & sereno intellectu cerni potest. Postremò est septima ipsa sapientia, id est, contemplatio veritatis, pacificans totum hominem, & suscipiens similimili-

militudinem Dei; quæ ita concluditur: Beati pacifici: quoniam ipsi filii Dei vocabuntur. Octava tamquam ad caput redit, quia consummatum perfectumque ostendit, & probat. Itaque in prima & in octava nominatum est regnum cœlorum: Beati pauperes spiritu: quoniam ipsorum est regnum cœlorum: &, Beati, qui persecutionem patiuntur propter justitiam: quoniam ipsorum est regnum cœlorum.

℟. Sancti mei. 161. Lectio ix.

CUm jam dicitur: Quis nos separabit à charitate Christi? Tribulatio, an angustia, an persecutio, an fames, an nuditas, an periculum, an gladius? Septẽ sunt ergo quæ perficiunt: nam octava clarificat, & quod perfectum est, demonstrat, ut per hos gradus perficiantur & cæteri, tamquam à capite rursum exordiens. Videtur ergo mihi etiam septiformis operatio Spiritus sancti, de qua Isaias loquitur, his gradibus sententiisque congruere. Sed interest ordinis: nam ibi enumeratio ab excellentioribus cœpit, hìc verò ab inferioribus. Ibi namque incipit à sapientia Dei, & desinit ad timorem Dei: sed initium sapientiæ timor Domini est.

Te Deum laudamus.

SEXTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 5

IN illo tempore: Videns Jesus turbas, ascendit in montem; & cùm sedisset, accesserunt ad eum discipuli ejus. Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episcopi.

Ex lib. 1. de Serm. Domini in monte, cap. 4.

QUapropter si gradatim tamquam ascendentes numeremus, primus ibi est timor Dei, secunda pietas, tertia scientia, quarta fortitudo, quintum consilium, sextus intellectus, septima sapientia. Timor Dei congruit humilibus, de quibus hìc dicitur: Beati pauperes spiritu: quoniam ipsorum est regnum cœlorum: id est, non inflati, non superbi, de quibus Apostolus dicit: Noli altum sapere, sed time; id est, noli extolli. Pietas congruit mitibus. Qui enim piè quærit, honorat sanctam Scripturam, & nòn reprehendit, quod nondum intelligit, & propterea non resistit: quod est mitem esse. Unde hìc dicitur: Beati mites, quoniam ipsi hæreditate possidebunt terram.

℟. Propter. 160. Lectio viii.

SCientia congruit lugentibus, qui jam cognoverunt in Scripturis, quibus malis vincti tenentur, quæ tamquam bona & utilia ignorantes appetierunt; de quibus hìc dicitur: Beati, qui lugent nunc. Fortitudo congruit esurientibus, & sitientibus. Laborant enim desiderantes gaudium de veris bonis, & amorem à terrenis & corporalibus avertere cupientes; de quibus hìc dicitur: Beati qui esuriunt, & sitiunt justitiam. Consilium congruit mi-

sericordibus; hoc enim unum remedium est de tantis malis evadendi, ut dimittamus, sicut nobis dimitti volumus: & adjuvemus in quo possumus alios, sicut & nos, in quo non possumus, cupimus adjuvari; de quibus hìc dicitur: Beati misericordes, quoniam ipsorum miserebitur Deus.

℟. Sancti mei. 161. Lectio ix.

INtellectus congruit mundis corde, tamquam purgato oculo, quo cerni possit, quod corporeus oculus non vidit, nec auris audivit, nec in cor hominis ascendit; de quibus hìc dicitur: Beati mundo corde: quoniam ipsi Deum videbunt. Sapientia congruit pacificis, in quibus jam ordinata sunt omnia, nullusque motus adversùs rationem rebellis est, sed cuncta obtemperant spiritui hominis, cùm & ipse obtemperet Deo; de quibus hìc dicitur: Beati pacifici. Unum autem præmium, quod est regnum cœlorum, pro his gradibus variè nominatum est. Te Deum laudamus.

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 5.

IN illo tempore: Videns Jesus turbas, ascendit in montem; & cùm sedisset, accesserunt ad eum discipuli ejus. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini Episcopi.

Ex lib. 1. de Serm. Domini in monte, cap. 4.

IN primo gradu, sicut oportebat, positum est regnum cœlorum, quod est perfectæ summæq; sapientiæ animæ rationalis. Sic itaque dictum est: Beati pauperes spiritu: quoniam ipsorum est regnum cœlorum: tamquam diceretur: Initium sapientiæ timor Domini. Mitib⁹ hæreditas data est, tamquã testamentum patris cum pietate quærentibus. Beati mites: quoniam ipsi hæreditate possidebunt terram. Lugentibus consolatio, tamquam scientibus quid amiserint, & quibus mersi sunt. Beati, qui lugent nunc: quoniam ipsi consolabuntur. Esurientibus & sitientibus saturitas, tamquam refectio laborantibus, fortiterque certantibus ad salutem. Beati, qui esuriunt & sitiunt justitiam: quoniam ipsi saturabuntur.

℟. Propter. 160. Lectio viii.

MIsericordibus misericordia, tamquam vero & optimo consilio utentibus, ut hoc eis exhibeatur à potentiore, quod invalidioribus ipsi exhibent. Beati misericordes: quoniam ipsorum miserebitur Deus. Mundis corde facultas est videndi Deum, tamquam purum oculum ad intelligenda æterna gerentibus. Beati mundo corde: quoniã ipsi Deum videbunt. Pacificis Dei similitudo est, tamquam perfectè sapientibus, formatisque ad imaginem Dei per regenerationem renovati hominis. Beati pacifici: quoniã ipsi filii Dei vocabuntur. Et ista quidem in hac vita possunt compleri, sicut completa esse in Apostolis credimus. Nam illa omnimoda

moda & in Angelicam formam mutatio, quæ post hanc vitam promittitur, nullis verbis exponi potest. ℟. Sancti mei. 161.

Lectio ix.

BEati ergo, qui persecutionem patiuntur propter justitiam: quoniã ipsorum est regnum cœlorum. Hæc octava sententia quæ ad caput redit, perfectumque hominem declarat, significatur fortasse & circumcisione octava die in veteri testamento, & Domini resurrectione post Sabbatũ, qui est utique octavus, idemque primus dies, & celebratione octavarum feriarum, quas in regeneratione novi hominis celebramus; & numero ipso Pentecostes: nam septenario numero septies multiplicato, quo fiunt quadraginta novem, quasi octavus additur, ut quinquaginta compleantur. Et tamquam redeatur ad caput, quo die missus est Spiritus sanctus, eo in regnum cœlorum ducimur, & hæreditatem accipimus, & consolamur, & pascimur, & misericordiam consequimur, & mundamur, & pacificamur. Atq; ita perfecti, omnes extrinsecùs illatas molestias pro veritate, & justitia sustinemus. Te Deum.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 5.

IN illo tempore: Videns Jesus turbas, ascendit in montem; & cùm sedisset, accesserunt ad eum discipuli ejus. Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episcopi.

Ex lib. 1. de Ser. Domini in monte. c. 5.

BEati eritis, inquit, cùm vobis maledicent, & persequentur vos, & dicent omne malum adversùm vos, mentientes, propter me: gaudete, & exultate, quoniam merces vestra multa est in cœlis. Animadvertat quisquis delicias hujus sæculi, & facultates rerum temporaliũ quærit in nomine Christiano, intrinsecùs esse beatitudinem nostram, sicut de anima Ecclesiastica ore Prophetico dicitur: Omnis gloria ejus filiæ Regis ab intus. Nam extrinsecùs maledicta, & persecutiones, & detractiones promittuntur: de quibus tamen magna merces est in cœlis, quæ sentitur in corde patientium, eorum, qui jam possunt dicere: Gloriamur in tribulationibus, scientes quòd tribulatio patientiam operatur, patientia autem probationem, probatio verò spem, spes autem non confundit, quia charitas Dei diffusa est in cordibus nostris per Spiritum sanctum, qui datus est nobis. ℟. Propter. 160.

Lectio viii.

NOn enim ista perpeti fructuosum est, sed ista pro Christi nomine non solùm æquo animo, sed etiam cum exultatione tolerare: Nam multi hæretici nomine Christiano animas decipientes, multa talia patiuntur: sed ideò excluduntur ab ista mercede, quia non dictum est tantùm: Beati, qui persecutionem patiuntur: sed ad-

ditum est, Propter justitiam. Ubi autem sana fides non est, non potest esse justitia: quia justus ex fide vivit. Neque schismatici aliquid sibi ex ista mercede promittant: quia similiter, ubi charitas non est, non potest esse justitia. Dilectio enim proximi malum non operatur, quam si haberent, non dilaniarent corpus Christi, quod est Ecclesia.

℟. Sancti mei. 161. Lectio ix.

QUid est sanè, quòd etiam hoc non est nudè positum, ut diceretur: Et dicent omne malum adversùm vos; sed additum est, Mentientes; additum est etiam, Propter me? Propter eos additũ puto, qui volunt de persecutionibus, & de famæ suæ turpitudine gloriari: & ideò dicere, ad se pertinere Christum, quia multa de illis dicuntur mala: cùm & vera dicantur, quando & de illorum errore dicuntur: etsi aliquando etiam nonnulla falsa jactantur, quod temeritate hominum plerumque accidit, non tamen propterChristum illa patiuntur. Non enim Christum sequitur, qui non secundùm veram fidem, & Catholicam disciplinam Christianus vocatur. Te Deum laudamus.

INFRA OCTAVAM PLURIMORUM Martyrum.

Homilia in Evangel. Matth. cap. 11. Confiteor tibi Pater, &c.

IN DIE FESTO.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 11.

IN illo tempore, respondens Jesus dixit: Confiteor tibi, Pater, Domine cœli & terræ, quia abscondisti hæc à sapientibus & prudentibus, & revelâsti ea parvulis. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini Episcopi.

Serm. 10. de Verbis Domini.

VEnite ad me omnes, qui laboratis. Quare enim omnes laboramus, nisi quia sumus homines mortales, fragiles, infirmi, lutea vasa portantes, quæ faciunt invicem angustias? Sed si angustiantur vasa carnis, dilatentur spatia charitatis. Quid ergo dicit, Venite ad me omnes, qui laboratis, nisi ut non laboretis? Deniq; promissio ejus in promptu est, quoniã laborantes vocavit. Quærent fortè, qua mercede vocati sunt. Et ego vos, inquit, reficiam. Tollite jugum meum super vos, & discite à me, non mundum fabricare, non cuncta visibilia & invisibilia creare, non in ipso mundo mirabilia facere, & mortuos suscitare; sed, Quoniam mitis sum, & humilis corde.

℟. Propter 160. Lectio viii.

MAgnus esse vis? à minimo incipe. Cogitas magnam fabricam construere celsitudinis? de fundamento priùs cogita humilitatis. Et quantã quisque vult & disponit superimponere molem ædificii, quantò erit majus ædificium, tantò altius fodit fundamentum. Et fabrica quidem cùm construitur, in superna consurgit:

surgit: qui autem fodit fundamentum, ad ima deprimitur. Ergo & fabrica ante celsitudinem humiliatur, & fastigium post humiliationem erigitur.

℟. Sancti mei. 161. Lectio ix.

QUod est fastigium construendæ fabricæ, quam molimur? quò perventurum est cacumen ædificii? Citò dico, usque ad conspectum Dei. Videtis, quàm excelsum est, quanta res est conspicere Deum. Qui desiderat, & quod dico, & quod audit, intelligit. Promittitur nobis conspect⁹ Dei, veri Dei, summi Dei. Hoc enim bonũ est, videntem videre. Nam qui colunt falsos deos, facilè illos vident: sed eos vident, qui oculos habent, & non vident. Nobis autem promittitur visio Dei viventis & videntis. Te Deum laudam⁹

SECUNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 11.

IN illo tempore, respondens Jesus dixit: Confiteor tibi, Pater, Domine cœli & terræ, quia abscondisti hæc à sapientibus & prudentibus, & revelásti ea parvulis. Et reliqua.

Homilia sancti Joannis Chrysostomi.

Homilia 39. in Matth. circa med.

NOn hic aut ille, sed omnes qui curis, qui doloribus, qui peccatis laboratis, venite ad me; non ut pœnas luatis, verùm ut dolores peccataque vestra resolvantur. Venite ad me, non quia glorificari me à vobis opus est mihi, sed quia salutem vestram maximè sitio. Ego, inquit, requiem vobis tribuam. Non dixit: Salvos faciam; sed quod majus est, In omni quiete constituam. Tollite jugum meum super vos. Nolite jugum pertimescere; suavitatis enim eximiæ plenum est: neque onus metuatis; leve enim est. ℟. Propter. 160.

Lectio viii.

QUomodo autem in superioribus dicebat angustam esse januam, & arduam tribulationibus viam? Quando videlicet desidiâ, quando ignaviâ dissolutus es. Nam, quando quæ dicta sunt, perfeceris, leve tunc erit onus: quapropter magnitudine retributionis etiam nunc leve appellatur. Quomodo autem, inquies, quæ dicta sunt, perficiam animo? Si humilitate sincera, si mansuetudine vera, si moderatione integra te communias. Hæc quippe virtus sublimioris Philosophiæ mater est, atque origo.

℟. Sancti. 161. Lectio ix.

COnsidera, quomodo his omnibus ut humilitatem præcipuè colant, ipsis persuadet. Primò in iis, quæ ipse peregit: Discite, inquit, à me, quoniam mitis sum. Deinde magnitudine retributionis: Invenietis enim requiem animabus vestris. Præterea iis, quæ ipse gratis affert: Ego enim, inquit, requiem vobis compræstabo. Ad hæc, quia facilem rem atque suavem esse approbavit:

vit: Suave namque jugum eſt, inquit, & onus meum leve.
Te Deum laudamus.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.
Lectio S. Evangelii ſecundùm Matthæum.
Lectio vii. Cap. 11.

IN illo tempore, reſpondens Jeſus dixit: Confiteor tibi, Pater, Domine cœli & terræ, quia abſcondiſti hæc à ſapientibus & prudentibus, & revelâſti ea parvulis. Et reliqua.

Homilia ſancti Joannis Chryſoſtomi.
Unde ſuprà, paulò pòſt.

SEd quomodo, inquies, leve hoc onus eſt? Doceat te Paulus dicens: Quis nos ſeparabit à charitate Chriſti? tribulatio, an anguſtia, an perſecutio, an fames, an nuditas, an periculum, an gladius? Doceant te illi, qui à ſynagogis Judæorũ poſt mille flagella ac verbera ſummo gaudio affecti redibant, quia videlicet digni ſunt inventi, qui pro Chriſti nomine vexarentur. Quod ſi adhuc, jugum ac onus audiendo, formidas nimium, atque perhorreſcis, non naturæ rerum hujuſmodi timorem, ſed ignaviæ totum attribuas. ℟. Propter. 160.

Lectio viii.

QUapropter etiam Chriſtus, ut quantâ curâ vigilandum eſſet, certiores nos redderet, non ſiluit onera, nec ſvavia tacuit: ſed utrumque complexus, & jugum dixit, & ſuave appellavit. Onus appoſuit, & leve adjecit: ut ne aut tamquam laborioſa nimiùm fugeres, aut tamquam nimiùm facilia contemptu proſequereris. Quòd ſi poſt hæc omnia vehementer ardua difficiliſque tibi virtus videtur, veniat in mentem tibi, quantò difficilior vitioſitas eſt: quòd ipſe occultiùs ſignificat, cùm, antequam de jugo ſuo aliquid dixerit, Venite ad me omnes, exclamaverit, qui laboratis, & onerati eſtis.

℟. Sancti. 161. Lectio ix.

HIc enim oſtendere voluit, quantum laborem, quantum gravamen intolerabile, peccatũ hominibus afferat; idcircò non, Qui laboratis, ſolũmodò ait, ſed etiam, Qui onerati eſtis: quod Pſalmiſta ſignificavit apertiùs, & naturam ipſius peccati deſcripſit, dicens: Sicut onus grave gravatæ ſunt ſuper me. Zacharias quoque ſimiliter plumbi talentum eſſe ait. Nullo enim pondere graviùs premitur anima, nihil tam vehementer mentis reſtringit oculos, nihil magis dejicit atque proſternit, quàm malè actæ vitæ ac peccatorum conſcientia & recordatio. Te Deum.

QUARTA DIE.

In tertio Nocturno.
Lectio S. Evangelii ſecundùm Matthæum.
Lectio vii. Cap. 11.

IN illo tempore, reſpondens Jeſus dixit: Confiteor tibi, Pater, Domine cœli & terræ, quia abſcondiſti hæc à ſapientibus & prudentibus, & revelâſti ea parvulis. Et reliqua.

Homilia ſancti Hieronymi Presbyteri.
Lib. 2. in Matth. cap. 11.

Audi-

AUdiant qui Salvatorem non natum, sed creatum calumniantur, quòd Patrem suum vocet cœli & terræ Dominum. Si enim & ipse creatura est, & creatura conditorem suum patrem appellare potest: stultum fuit non & sui & cœli ac terræ Dominum vel patrem similiter appellare. Quia abscondisti hæc à sapientibus. Gratias agit & exultat in Patre, quòd Apostolis sui adventus aperuerit sacramenta, quæ ignoraverint Scribæ & Pharisæi, qui sibi sapientes videntur, & in conspectu suo prudentes. Justificata est sapientia à filiis suis.

℟. Propter. 160. Lectio viii.

OMnia mihi tradita sunt à Patre meo. Et tradentem Patrem, & accipientem Filium mysticè intellige. Alioquin si juxta fragilitatem nostram sentire volumus, cùm cœperit habere, qui accipit, incipiet non habere, qui dederit. Tradita autē sibi omnia, non cœlum & terra, & elementa intelligenda sunt, & cætera quæ ipse fecit & condidit: sed hi, qui per Filium accessum habent ad Patrem, & antè rebelles, Deum posteà sentire cœperunt.

℟. Sancti. 161. Lectio ix.

EOs, qui gravissimo legis jugo premebantur, ad Evangelii invitat gratiam, Jugum enim meum suave est, & onus meum leve. Quomodo levius? lege Evangelium, cùm in lege homicidium, in Evangelio ira damnetur. Qua ratione Evangelii gratia facilior, cùm in lege adulterium, in Evangelio concupiscentia puniatur? In lege multa præcepta sunt, quæ Apostolus non posse compleri plenissimè docet. In lege opera requiruntur, quæ qui fecerit, vivet in eis. In Evangelio voluntas quæritur, quæ etiamsi effectum non habuerit, tamen præmium non amittit.

Te Deum laudamus.

QUINTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 11.

IN illo tempore, respondens Jesus dixit: Confiteor tibi, Pater, Domine cœli & terræ, quia abscondisti hæc à sapientibus & prudentibus, & revelâsti ea parvulis. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini Episcopi.

Serm. 9. de Verbis Domini.

SI dignè, si diligenter, si quod primū est, piè consideremus, inveniemus primitus, non semper, cùm in Scripturis legimus confessionem, debere nos intelligere vocem peccatoris. Maximè autem hoc dicendum fuit, & hinc admonenda charitas vestra, quia mox ut hoc verbum sonuit vox Lectoris, secutus est etiam sonus tunsionis pectoris vestri, audito scilicet, quòd Dominus ait, Confiteor tibi Pater. Tundere autem pectus quid est, nisi arguere, quod latet in pectore, & evidenti pulsu occultum castigare peccatum. ℟. Propter. 160.

Lectio viii.

NUnc ergo advertite. Si, Confiteor, Christus dicit, à quo longè est omne peccatum; non solius est confiteri peccatoris, sed etiam aliquando laudatoris. Confitemur ergo, sive laudantes Deum, sive accusantes nosmetipsos. Pia est utraque confessio, sive cùm te reprehendis, qui non es sine peccato, sive cùm illum laudas, qui non potest habere peccatum. Si autem benè cogitemus, reprehensio tua laus ipsius est. Quare enim jam confiteris in accusatione peccati, in accusatione tui ipsius? quare confiteris? quia ex mortuo factus es vivus.

℟. Sancti. 161. Lectio ix.

SCriptura ait: A mortuo quasi qui non sit, perit confessio. Si perit à mortuo confessio, qui confitetur, vivit: & si peccatum confitetur, utique à morte revixit. Si peccati confessor revixit à morte, quis illum suscitavit? Nullus mortuus est sui ipsius suscitator: ille solus se potuit suscitare, qui mortua carne non mortuus est: etenim hoc suscitat, quod mortuum fuit. Ille suscitabat, qui vivebat in se. Mortuus autem est peccator, maximè ille, quem moles consuetudinis premit, quasi sepultus Lazarus. Quis eum suscitavit, nisi qui remoto lapide clamavit, dicens: Lazare veni foras? Ergo in confessione sui accusatio, Dei laudatio est. Te Deum.

SEXTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 11.

IN illo tempore, respondens Jesus dixit: Confiteor tibi, Pater, Domine cœli & terræ, quia abscondisti hæc à sapientibus & prudentibus, & revelâsti ea parvulis. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini Episcopi.

Unde suprà.

AUdi ergo Dominum confitentem, Confiteor tibi Pater, Domine cœli & terræ. Quid confiteor? in quo te laudo? Hæc enim confessio, ut dixi, laudem habet. Quia abscondisti hæc à sapientibus & prudentibus, & revelâsti ea parvulis. Quid est hoc, fratres? A contrario sensu intelligite. Abscondisti hæc, inquit, à sapientibus & prudentibus: & non dixit, Revelâsti ea stultis & imprudentibus; sed ait, Et revelâsti ea parvulis. Sapientibus & prudentibus irridendis, arrogantibus falsò grandibus, verè autem tumentibus opposuit non insipientes, non imprudentes, sed parvulos. ℟. Propter. 160.

Lectio viii.

QUi sunt parvuli? Humiles. Ergo abscondisti hæc à sapientibus & prudentibus. Nomine sapientium & prudentium, superbos intelligi posse, ipse exposuit, cùm ait: Reveâlsti ea parvulis. Ergo abscondisti non parvulis. Quid est, non parvulis? non humilibus. Quid est, Non humilibus, nisi superbis? Hæc via Domini, aut non erat, aut latebat,

bat, ut revelaretur nobis. Unde Dominus exultavit, quia revelatum est parvulis. Debemus esse parvuli: nam si voluerimus esse magni, quasi sapientes & prudentes, non nobis illud revelatur.

℟. Sancti. 161. Lectio ix.

QUi sunt magni? Sapientes & prudentes. Dicentes se esse sapientes, stulti facti sunt. Habes remedium à contrario. Si dicendo te esse sapientem, stultus factus es; dic te stultum, & sapiens eris. Sed dic, dic, & intus dic: quia sic est, ut dicis. Si dicis, noli coram hominibus dicere, & coram Deo non dicere. Prorsus, quod ad te ipsum pertinet, quòd ad tua tenebrosus es. Quid enim est aliud, esse stultum, nisi esse tenebrosum in corde? Dic, quia tu tibi lumen non es. Te Deum.

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 11.

IN illo tempore, respondens Jesus dixit: Confiteor tibi, Pater, Domine cœli & terræ, quia abscondisti hæc à sapientibus & prudentibus, & revelásti ea parvulis. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini Episcopi.

Serm. 9. de Verbis Domini.

MIrùm quibusdam videtur, cùm audiunt Dominum dicentem: Venite ad me omnes, qui laboratis, & onerati estis, & ego reficiam vos. Tollite jugum meũ super vos, & invenietis requiem animabus vestris. Jugum enim meũ leve est, & sarcina mea levis. Et considerant eos, qui jugum ipsũ intrepida cervice subierunt, & illam sarcinam mansuetissimis humeris acceperunt, tantis agitari & exerceri difficultatibus hujus sæculi, ut non à laboribus ad quietem, sed à quiete ad laborem vocati videantur: cùm & Apostolus dicat: Omnes, qui volunt in Christo piè vivere, persecutionem patientur.

℟. Propter. 160. Lectio viii.

AIt ergo aliquis: Quomodo jugum leve est, & sarcina levis: quandoquidem illud jugum & sarcinam ferre, nihil est aliud, quàm piè vivere in Christo? Et quomodo dicitur: Venite ad me omnes, qui laboratis, & onerati estis, & ego reficiam vos? ac non potiùs dicitur: Venite, qui vacatis, ut laboretis? nam & vacantes invenit, quos conduxit in vineam, ut ferrent æstum diei, & sub illo jugo levi & sarcina levi audiamus Apostolum dicere: In omnibus commendantes nosmetipsos, tamquam Dei ministros, in multa patientia, in tribulationibus, in necessitatibus, in angustiis, in plagis.

℟. Sancti. 161. Lectio ix.

OMnia ergo illa, quæ commemoravit aspera & gravia, frequentiùs & abundantiùs sustinebat, sed profectò aderat ei Spiritus sanctus, qui in exterioris hominis corruptione interiorem renovaret de die in diem; & gustata

stata requie spiritali in affluentia deliciarum Dei, in spe beatitudinis futuræ, omnia præsentia deliniret aspera, & omnia gravia relevaret. Omnia enim sæva & immania, prorsus facilia & propè nulla efficit amor. Te Deum.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 11

IN illo tempore, respondens Jesus dixit: Confiteor tibi, Pater, Domine cœli & terræ, quia abscondisti hæc à sapientibus & prudentibus, & revelâsti ea parvulis. Et reliqua.

Homilia sancti Gregorii Papæ.

Ex lib. 34. Moralium, cap. ultim. post mediū.

AUdiamus cuncti, quod magistra Veritas docet, dicens: Discite à me, quia mitis sum, & humilis corde. Ad hoc namque unigenitus Dei Filius formam infirmitatis nostræ suscepit, ad hoc invisibilis, non solùm visibilis, sed etiam despectus apparuit; ad hoc contumeliarum ludibria, irrisionū opprobria, passionumq; tormenta toleravit; ut superbum non esse hominem doceret humilis Deus. Quanta ergo humilitatis virtus est, propter quam solam veraciter edocendam, is, qui sine æstimatione magnus est, usq; ad passionem factus est parvus? ℟. Propter. 160.

Lectio viii.

QUia enim originem perditioni nostræ superbia præbuit diaboli, instrumentum redemptionis nostræ inventa est humilitas Dei. Hostis quippe noster magnus inter omnia conditus, videri super omnia voluit elatus. Redemptor autē noster magnus manens super omnia, fieri inter omnia dignatus est parvus. Sed meliùs & elationis causam detegimus, & fundamenta humilitatis aperimus, si brevi commemoratione perstringimus, quid mortis auctor, quid vitæ conditor dicat. Ille namque ait: In cœlum ascendam: iste autem per Prophetam dicit: Vita mea inferno appropinquavit. ℟. Sancti. 160.

Post pauca. Lectio ix.

ILle nihil aliud mentes sibi subditas docet, quàm celsitudinis culmen appetere, cuncta æqualia mentis tumore transcendere, societatem omnium hominum alta elatione transire, ac sese & contra potentiam conditoris erigere, sicut de eisdem per Psalmistam dicitur: Transierunt in dispositionem cordis, cogitaverunt, & locuti sunt nequitias, iniquitatem in excelso locuti sunt. Iste ad sputa, ad palmas, ad colaphos, ad spineam coronam, ad crucem, ad lanceam, usque ad mortem veniens, membra sua admonet, dicens: Si quis mihi ministrat, me sequatur. Te Deum laudamus.

INFRA OCTAVAM PLURIMORUM Martyrum.

Homilia in Evangel. Luc. cap. 11. Væ vobis, qui ædificatis, &c.

IN

IN DIE FESTO.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 11.

IN illo tempore: Dicebat Jesus turbis Judæorum, & principibus sacerdotum: Væ vobis, qui ædificatis monumenta Prophetarum: patres autem vestri occiderunt illos. Et reliqua.

Homilia venerabilis Bedæ Presbyteri.

Lib. 4. in Luc. 11. cap. 51. paulò ante finem.

NOn monumenta Prophetarum ornare, sed interfectores Prophetarum imitari, sceleris est. Judæi ergo Prophetarum monumenta ædificando, patrum suorum facta, qui eos occiderunt, arguebant: sed paterna facinora æmulando, dum Christum Apostolosque illius insequuntur, in seipsos sententiam retorquebant, eadem videlicet ipsi, quæ in parentibus damnabant, agentes. Simulabant quidem se, ob favorem vulgi captandum, patrum suorum horrere perfidiam, memorias Prophetarum, qui ab eis occisi sunt, magnificè ornando: sed ipso opere testificantur, quantum paternæ nequitiæ consentiant, Dominum, qui ab iisdem Prophetis est prænuntiatus, injuriis agendo. ℟. Propter. 160.

Lectio viii.

UT inquiratur sangvis omnium Prophetarum, qui effusus est à constitutione mundi à generatione ista. Quæritur, quomodo sangvis omnium Prophetarum atque justorum ab una Judæorum generatione requiratur; cùm & multi Sanctorum, sive ante incarnationem, seu post mortem resurrectionemque Salvatoris, ab aliis sint nationibus interempti; & ipse Dominus, Judæis licèt acclamantibus, à Romano tamen Præside, Romanisque sit militibus crucifixus.

℟. Sancti. 161. Lectio ix.

SEd moris est Scripturarum, duas sæpè generationes hominum, bonorum scilicet malorumque computare, hoc est, eorum qui non ex sangvinibus, neque ex voluntate carnis, neque ex voluntate viri, sed ex Deo nati sunt: & eorum quibus dicitur, Vos ex patre diabolo estis: & alibi: Serpentes generatio viperarum. A sangvine Abel usque ad sangvinem Zachariæ. Quare usque ad sangvinem Zachariæ, cùm & multi post eum sint ab hac generatione perempti; nisi fortè, quia Abel pastor ovium, Zacharias sacerdos fuit; & ille in campo, hic in atrio templi necatus est, utriusque gradus martyres, & laici scilicet, & altaris officio mancipati, sub eorum voluit intimare vocabulo? Te Deum.

Infra Octavam in Missa & Officio legatur Evangelium. Descendens Jesus, cum suis Homiliis, ut in hoc eodem Communi, suprà 166.

In die Octava, ut in die Festo.

INFRA OCTAVAM PLURIMORUM Martyrum.

Homilia in Evangel. Luc. cap. 10. Qui vos audit, me audit, &c.

IN DIE FESTO.

In tertio Nocturno.

Lectio ſancti Evangelii ſecundùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 10.

IN illo tempore: Dixit Jeſus diſcipulis ſuis: Qui vos audit, me audit: & qui vos ſpernit, me ſpernit. Et reliqua.

Homilia venerabilis Bedæ Presbyteri.

Lib. 3. in Luc. 10. cap. 42. paulò ante finem.

UT in audiendo quiſque vel ſpernendo Evangelii prædicatore, non viles quaſque perſonas, ſed Dominum Salvatorem, imò ipſum Patrem ſpernere ſe vel audire diſceret, ait: Qui vos audit, me audit; & qui vos ſpernit, me ſpernit: qui autem me ſpernit, ſpernit eum, qui me miſit. Quia proculdubio in diſcipulo magiſter auditur, & in filio pater honoratur. Poteſt & ita intelligi: qui non facit miſericordiam uni de fratribus meis minimis, nec mihi facit; quia & ipſe pro his formam ſervi, & pauperis habitum ſuſcepi.

℟. Propter. 160. Lectio viii.

REverſi ſunt autem ſeptuaginta duo cum gaudio, dicentes: Domine, etiam dæmonia ſubjiciuntur nobis in nomine tuo. Benè quidem confeſſi ſunt, deferentes honorem nomini Chriſti; ſed quia infirma adhuc fide gaudebant in virtutibus, vide quid audiunt. Et ait illis: Videbam ſatanam ſicut fulgur de cœlo cadentem. Non modò video, ſed priùs videbam, quando corruit. Quòd autem ait, Sicut fulgur, vel præcipitem de ſupernis ad ima lapſum ſignificat; vel quia dejectus, adhuc transfigurat ſe in angelum lucis.

℟. Sancti. 161. Lectio ix.

ECce dedi vobis poteſtatem calcandi ſupra ſerpentes, & ſcorpiones. Hoc eſt, omne genus immundorum ſpirituum de obſeſſis corporibus ejiciendi. Quamvis ad literam rectiſſimè poſſit accipi: ſiquidem & Paulus à vipera invaſus, nihil adverſi patitur. Hoc ſanè inter ſerpentes, qui dente; & ſcorpiones, qui caudâ nocent, diſtare arbitror: quòd ſerpentes apertè ſævientes, ſcorpiones clanculò inſidiantes, vel homines, vel dæmones ſignificent. Serpentes, qui inchoandis virtutibus venena pravæ perſuaſionis objiciunt: ſcorpiones, qui conſummatas virtutes ad finem vitiare contendunt. Verumtamen in hoc nolite gaudere: quia ſpiritus ejicere, ſicut & virtutes alias facere; interdum non eſt ejus meriti, qui operatur, ſed invocatio nominis Chriſti hoc agit.

Te Deum laudamus.

Infra Octavam in Miſſa & Officio legatur Evangel. Sedente Jeſu, cum ſuis Homiliis, ut ſuprà. 171.

In die Octava, ut in die Feſto.

INFRA OCTAVAM PLURIMORUM Martyrum.

Homilia in Evangel. Lucæ, cap. 12. Attendite à fermento, &c.

IN DIE FESTO

In tertio Nocturno

Lectio S. Evangelii ſecundùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 12.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Attendite à fermento Pharisæorum, quod est hypocrisis. Et reliqua.

Homilia venerabilis Bedæ Presbyteri.
Lib. 4. in Luc. cap. 52.

DE hoc fermento Apostolus præcipit: Itaque epulemur, non in fermento veteri, neque in fermento malitiæ & nequitiæ, sed in azymis sinceritatis & veritatis. Nam sicut modicum fermentum totam farinæ, cui injicitur, massam corrumpit, universamq; mox conspersionem suo sapore commaculat: sic nimirum simulatio, cujus semel animum imbuerit, tota virtutum sinceritate & veritate fraudabit. Est ergo sensus: Attendite ne æmulemini simulatores, quia veniet profectò tempus, in quo & vestra virtus omnibus, & eorum reveletur hypocrisis.

℟. Propter. 160. Lectio viii.

VErùm quod sequitur, Quoniam quæ in tenebris dixistis, in lumine dicentur: non solùm in futuro, quando cuncta cordium abscondita proferentur ad lucem, sed & in præsenti tempore potest congruenter accipi: quoniam quæ inter tenebras quondam pressurarum, carcerumqué umbras, vel locuti vel passi sunt Apostoli, nunc clarificata per orbem Ecclesia, lectis eorum actibus publicè prædicantur. Ne terreamini ab his, qui occidunt corpus. Si persecutores Sanctorum, occisis corporib⁹, non habent ampliùs quid contra illos agant; ergo supervacua furunt insania, qui mortua Martyrum membra feris avibusque discerpenda projiciunt, cùm nequaquam omnipotentiæ Dei, quin ea resuscitando vivificet, obsistere possint.

℟. Sancti. 161. Lectio ix.

DUo autem sunt genera persecutorum: unum palam sævientium, alterum ficté fraudulentérque blandientium. Contra utrumque nos munire atque instituere volens Salvator, & suprà ab hypocrisi Pharisæorum attendere, & hìc à carnificum cæde præcipit non timere: quia videlicet post mortem nec horum crudelitas, nec illorum valeat simulatio durare. Nonné quinque passeres veneunt dipondio? Si minutissima, inquit, animalia, & quæ quòlibet per àéra feruntur volatilia, Deus oblivisci non potest; vos qui ad imaginem facti estis Creatoris, non debetis terreri ab his, qui occidunt corpus: quia qui irrationabilia animalia gubernat, rationabilia curare non desinit. Te Deum.

SECUNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundùm Lucam.
Lectio vii. Cap. 12.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Attendite à fermento Pharisæorum, quod est hypocrisis. Et reliqua.

Homilia venerabilis Bedæ Presbyteri.
Unde suprà.

QUærit forraſſe aliquis, quomodo dicat Apoſtol⁹: Numquid de bobus cura eſt Deo? cùm utiqué bos paſſere pretioſior exiſtat. Sed aliud cura, aliud verò eſt ſcientia. Deniqué numerus capillorum, de quo conſequenter ait: Sed & capilli capitis veſtri omnes numerati ſunt; non in actu computationis, ſed in facultate cognitionis accipitur. Non enim ſolicitam Deus curæ numerantis intendit excubiam, ſed cui cognita ſunt omnia, quaſi numerata ſunt omnia. Benè tamẽ numerata dicuntur: quia quæ volumus ſervare, numeramus.

℟. Propter. 160. Lectio viii.

DEridenr intelligentiam eccleſiaſticam in hoc loco, qui carnis reſurrectionem negant, quaſi nos, ipſam terrenam materiem, quæ diſcedente anima, fit cadaver, ita reſurrectione reparandam dicamus; ut ea quæ dilabuntur, & in alias atque alias aliarum rerum ſpecies formaſq; vertuntur, quamvis ad corpus redeant unde dilapſa ſunt, ad eaſdem quoqué corporis partes, ubi fuerunt, redire neceſſe ſit: alioquin ſi capillis capitis redit quod tam crebra tonſura detraxit, ſi ungvibus, quod toties dempſit exſectio, immoderata & indecens cogitantibus, & ideò reſurrectionem carnis non credentibus, occurrit informoſitas.

℟. Sancti mei. 161. Lectio ix.

SEd quemadmodùm ſi ſtatua cujuslibet ſolubilis metalli, aut igne liqueſceret, aut confunderetur in maſſam, & eam vellet artifex rurſus ex illius materiæ quantitate reparare, nihil intereſſet ad ejus integritatem, quæ particula materiæ, cui membra ſtatuæ redderentur, dum tamen totum, ex quo conſtituta fuerit, reſumeret: ita Deus mirabiliter atque ineffabiliter artifex de toto, quo caro noſtra conſtiterat, eam reſtituet, nec aliquid attinebit ad ejus redintegrationem, utrùm capilli ad capillos redeant, & ungues ad ungues, an quidquid eorum perierat, mutetur in carnem, & in partes alias corporis revocetur, curante artificis providentia, ne quid indecens fiat.

Te Deum laudamus.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii ſecundùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 12.

IN illo tempore: Dixit Jeſus diſcipulis ſuis: Attendite à fermento Phariſæorum, quod eſt hypocriſis. Et reliqua.

Homilia ſancti Petri Chryſologi.

Ex Sermone 172.

QUia in fermento non eſt moles magnitudinis, ſed tumoris, & conſperſio tali ſpecie inflata eſt, non ditata; (quantum enim efferbuerit ferventiùs, tantum farris maſſa turgeſcit, & totam formam levitatis implet & tumoris:) congruè à Domino dictum eſt: Attendite vobis à fermento

mento Pharisæorum, quod est hypocrisis. Quid est hypocrisis, nisi species arte composita, quæ aliud in re agit, aliud promit in vultu? Hæc penes Pharisæos per scientiam tumescebat, Apostolo sic dicente: Scientia inflat. Illos namque scientia inflabat ad superbiam, non instruebat ad vitam: & corrumpebat ad malitiam, non ad prudentiam promovebat.

℟. Propter. 160. Lectio VIII.

ERat in eorum facie hypocrisis, erat in eorum mente invidiæ hydrops, erat in pectore siticulosus fons: erat ardens unda, quæ suis magis ac magis inflammabatur fluentis, ut bibentis non extingueret sitim, sed augeret incendium. Sic, sic hypocrisi ministrante, suis semper invidia propinat. Ab hoc nos morbo subtrahit Apostolus, cùm nos non in fermento veteri, neque in fermento malitiæ & nequitiæ, sed in azymis sinceritatis & veritatis sanctum Pascha Domini celebrare compellit.

℟. Sancti mei. 161. Lectio ix.

VEritas nescit tumorem, simplicitas hypocrisim prorsus ignorat in azymis sinceritatis & veritatis. Hæc sunt cordis azyma, hæc cœlesti dulcedine confecta, hæc gratiæ saporata pinguedine, hæc sancti Spiritus igne decocta, hæc nos manducantes Agnum Dei, Agnum qui tollit peccatum mundi, nostrum Pascha solemniter immolamus, quibus Christus ad lætitiam totam est natus, & immutatus ad gloriam. Te Deum.

QUARTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 12.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Attendite à fermento Pharisæorum, quod est hypocrisis. Et reliqua.

Homilia sancti Ambrosii Episcopi.

Lib. 7. in Lucæ, cap. 12.

PUlcherrimum locum tenendæ simplicitatis, & æmulandæ Fidei Salvator intexuit, ne Judaicæ perfidiæ more alia premamus affectu, alia voce simulemus: cùm ultimo tempore occulta cogitationum accusantium, aut etiam defendentium, secretum, nostræ mentis apertura videantur. Quæ enim major est simplicitatis illecebra, quam ut unusquisq; cognoscat, latebram fraudis esse non posse?

℟. Propter. 160. Lectio viii.

SEd quoniam gemina est causa perfidiæ, quia aut ex inolita malitia, aut ex accidentali metu nascitur: ne quis metu territus potestatis Deum, quem corde cognoscit, negare cogatur, pulchrè addidit, animæ tantùm formidabile esse supplicium, pœnam corporis non esse metuendam. Mors enim naturæ finis, non pœnæ est: & ideò mortem supplicii corporalis esse defectum, pœnam verò animæ esse perpetuam: eóque Deum solùm esse metuendũ, cujus potestati non natura præscri-

bat, sed eadem natura subjaceat. ℟. Sancti. 161.

Lectio ix.

INspiraverat Dominus simplicitatis affectum; virtutem mentis erexerat, fides sola nutabat, bene eam de vilioribus roboravit. Nam si Deus oblivionem passerum non habet, hominum habere quî potest? Quòd si tanta est Dei & tam æterna majestas, ut unus ex passeribus, aut nostrorũ numerus capillorum præter scientiam Dei non sit, quàm indignum est æstimare, quòd fidelium corda Dominus aut ignoret, aut spernat, qui viliora cognoscat? Te Deum laudamus.

QUINTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundùm Lucam

Lectio vii. Cap. 12.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Attendite à fermento Pharisæorum, quod est hypocrisis. Et reliqua.

Homilia sancti Ambrosii Episcopi.

Unde suprà, post pauca.

VIdentur quinque isti passeres, quinque esse corporis sensus, tactus, odoratus, gustus, visus, auditus: qui modo passerum, si terrenarum sordium rimentur illuviem, atque ex incultis locis & fœtidis cibum quærant, delictorum suorum laqueis occupati, ad superiorum operum fructus, quibus epulantur animi, revolare non possunt. Itaque variarum capti illecebris voluptatum, aut venumdamur sub peccato, aut redimimur à peccato. Christus nos redimit, adversarius vendit. ℟. Propter. 160.

Lectio viii.

ITaque docemur, quia volandi nobis gratiam natura dedit, voluptas abstulit, quæ malorum escis gravat animam, atque in naturam corporeæ molis inclinat. Meritóque posuit Matthæus, quia nemo illorum cadit sine voluntate DEI: quod enim cadit, vergit in terram; & quod volat, ad fastigium immortalitatis evehitur. Ne cui autem dubium esset quod Matthæus dixit, Lucas evidenter absolvit: quia voluntas Dei, cognitio Dei. Non enim quisquam voluntate Dei cadit; sed qui delictorum suorum mole ruerit, Deũ latere non potest. ℟. Sancti. 161.

Lectio ix.

ERgo passer bonus est, cui volandi vim natura suppeditat. Est etiam malus passer, qui volandi usum terrenæ vitio labis aboleverit: quales sunt isti passeres, qui dipondio veneunt. Alibi asse veneunt, alibi dipondio. Quanta vilitas delictorum! mors enim vilis, sed pretiosa virtus. Etenim adversarius tamquam captiva mancipia vilioris pretio æstimationis addicit. At verò Dominus, tamquam speciosa servitia, quæ ad imaginem & similitudinem sui fecit, idoneus sui operis æstimator, magno pretio nos redemit, sicut sanctus Apostolus dixit: Empti enim estis pretio magno. Te Deum.

SEX-

SEXTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 12.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Attendite à fermento Pharisæorum, quod est hypocrisis. Et reliqua.

Homilia sancti Petri Chrysologi.

Serm. 101.

VObis autem dico amicis meis, ne terreamini: quia libertatem probat virtus, metus indicat servitutem: nam liber ad gloriam, servus natus est ad timorem. Meritò ergo ad Dei amicitias sublimatur, qui propter Deum humanas despicit mortes, nescit timores. Si amicos morum facit imitatio, morum similitudo conjungit; convenienter eos amicos vocat Christus, quos imitatione sua mundi jacula, & ipsam mortis formidinem conspicit & prævidet calcaturos.

℞. Propter. 160. Lectio viii.

VObis autem dico, idest, non omnibus, sed amicis. Vobis autem dico, quos mors absolvit ista, non finit. Vobis dico, quos corporis resolutio promovet ad melius, non transducit ad pœnam. Vobis dico, quibus morte vita inchoatur, non finitur. Vobis dico, quorum mors pretiosa fit non sui qualitate, sed causa, dum vitæ magis lucra invenit, quàm vitæ perdat usuram. Sed audiamus quid dicat amicis suis: Ne terreamini ab his, qui occidunt corpus.

℞. Sancti mei. 161. Lectio ix.

AUdiant qui de bono mortis veterum vetusta volumina detriverunt, nihil tamen inde capere virtutis, aut consolationis aliquid invenire valuerunt. Quis homini, quis sapienti dicat? Mori naturæ est, necesse est deperire? Nobis vixerunt veteres, vivimus nos futuris, nemo sibi. Quod non potest tolli, velle virtutis est. Suscipe voluntarius, ad quod urgeris invitus. Mors antequam veniat, non est; cùm autem venerit, venisse nescitur. Nec ergo amisisse te doleas; quod, cùm amiseris, non dolebis. Te Deum.

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 12.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Attendite à fermento Pharisæorum, quod est hypocrisis. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini Episcopi.

Sermone 18. de Verbis Apost. circa med.

CUm dicis mihi, Gehennam timeo, ardere timeo, in æternum puniri timeo; quid dicturus sum? Malè times? vanè times? Non audeo, quandoquidem ipse Dominus ablato timore subjecit timorem: & ait, ubi dixit, Nolite timere eos qui corpus occidunt, & posteà non habent quid faciant: sed eum timete, qui habet potestatem & corpus & animam mittere in gehennam ignis: ita dico vobis, hunc timete. Cùm ergo Dominus timorem incusserit,

& vehementer incusserit, & repetendo verbum, comminationem ingeminaverit, dicturus ego sum, Malè times? Ista non dicam. Planè time, nihil meliùs times, nihil est, quod magis timere debeas.

℟. Propter. 160. Lectio viii.

SEd interrogo te, Si non te videret Deus quando facis, nec quisquam te convinceret in judicio illius, faceres? Tu te vide: non enim potes ad verba omnia mea respondere, inspice te ipsum. Faceres? Si faceres, ergo pœnam times, castitatem nondum amas, charitatem nondum habes: serviliter times, formido est mali, nondum dilectio boni. Sed time tamen ut ista formido custodiat te, ut perducat ad dilectionem. Timor enim iste, quo gehennam times, & ideò mala non facis, continet te; & sic volentem peccare animum interiorem non sinit. Est quidã custos timor, quasi pædagogus legis: littera est minans, nondum gratia juvans.

℟. Sancti mei. 161. Lectio ix.

CUstodiat tamen te timor iste, dum non facis timendo, & veniat charitas: intret in cor tuum; & quantum illa intrat, tantum timor exit. Timor enim id agebat ne faceres; charitas hoc agit, ut nolis facere, etiamsi impunè possis admittere. Dixi quid timeatis, dixi quid appetatis. Sectamini charitatem, intret charitas, admittite illam, timendo peccare, admittite amorem non peccantem, admittite amorem benè viventem. Habet secum suum timorem, quem introducit ipsa charitas: sed illum castum, permanentem in sæculum sæculi.

Te Deum laudamus.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 12.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Attendite à fermento Pharisæorum, quod est hypocrisis. Et reliqua.

Homilia sancti Joannis Chrysostomi.

Homilia 35. in Matthæum, circa med.

VIdes, quòd non promittit ipsis hujus vitæ perpetuitatem, mori autem promittit, ut majora sublimioraque conferat, quàm si numquam morti traderentur. Et certè multò melius est mortem omnino despicere, quàm eam effugere, Quocircà non in periculum mortis, cùm nati essent homines, ipsos introducit, sed terrore moriendi morte superiores facit. Ita brevi oratione duobus vel tribus verbis absoluta, salutarem de immortalitate opinionem in animis eorum fixit atque locavit.

℟. Propter. 160. Lectio viii.

POsteà ne putarentur quasi se derelictos ab eo, ad cædem & violentum perventuros interitum, de providentia Dei disputat, dicens: Nonne duo passeres asse venduntur, & unus ex ipsis non cadit in laqueum sine Patre vestro, qui est in cœlis? Vestri

autem capilli capitis omnes numerati sunt. Quid enim vilius passeribus? ait, sed tamen numquam ignorante Deo capiuntur. Non enim cooperante Deo incidere in laqueum passeres ait, quod divinæ majestati indignum est; sed non esse clàm Deo etiam vilissimarum avium causam, ostendit. Quòd si nihil penitus Deus ignorat, at vos paterna charitate prosequitur, & ita amat, ut pilos capitis quoque vestri non negligat, quid timendũ vobis est? ℟. Sancti mei. 161. Lectio ix.

HOc autem dicebat, non quòd Deus capillos numeret, sed quia perfectam cognitionem rerum omnium, & summam de omnibus Dei providentiam ostendere voluit. Si ergo cuncta novit, quæ fiunt, si vult, potest simul servare vos: nolite, cùm tribulationes vobis acciderint, derelictos vos esse à Deo existimare: non enim ab incommodis corporis liberare vos vult, sed ad eam perfectionem adducere studet, ut incommoda corporis contemnatis. Te Deum laudamus.

INFRA OCTAVAM CONFESSORIS Pontificis.

SECUNDA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Ambrosii Episcopi.

Serm. de Deposit. S. Eusebii.

Lectio iv.

DEpositionem sancti N. hodie celebramus. Quid est depositio? Non illa utique, quæ sepeliendis in terra membrorum reliquiis clericorum manibus procuratur: sed illa, qua homo vinculis carnalibus absolutus liber iturus ad cœlum, terrenum corpus exponit. Ipsa planè est depositio, in qua concupiscere abjicimus, cessamus delinquere, peccare desinimus; & totum quidquid saluti est grave, quasi abjectâ sarcinâ oneris, exponimus. Nam ideò hæc dies pro celebritate maxima procuratur, quia verè est summa festivitas, mortuum esse vitiis, soli vivere justitiæ.

℟. Inveni David servum meum, oleo sancto meo unxi eum.* Manus enim mea auxiliabitur ei. ℣. Nihil proficiet inimicus in eo, & filius iniquitatis non nocebit ei. Manus. Lectio v.

UNde & depositionis ipsa dies natalis dicitur, quòd delictorum carcere liberati, libertati nascimur Salvatoris. Sed videamus, sanctus N. cum qua gloria ad hanc diem depositionis advenerit. Volare non potest, nisi quod purum, leve atq; subtile est, cujus nec sinceritas intemperantiâ retardatur, nec alacritas, nec velocitas mole gravatur. Gravari autem volatum dico, non tam mole membrorum, quàm delictorum. Unde puto etiam in ipsis avibus ideò velociùs columbam penè præ omnibus volitare, quòd alacritatem & innocentiã comitetur. ℟. Posui adjutorium super potentem, & exaltavi electum de

plebe mea: * Manus enim mea auxiliabitur ei. ℣. Inveni David servum meum, oleo sancto meo unxi eum. Manus.

Lectio vi.

DEnique sanctus David, cùm puritate mentis volare concupisceret, non alterius animantis nisi columbæ optavit alas, dicens: Quis dabit mihi pennas sicut columbæ, & volabo, & requiescam? Intelligebat enim, quòd altiora faciliùs penetrentur simplicitate mentis, quàm levitate pennarum. Volavit ergo hac die sanctus N. Æstimemus jam ejus innocentiam de volatu, & puritatem ejus de ipsa elatione judicemus: tamquam columba enim in domo Dei degens, assumpsit spirituales pennas, & requievit in monte.

℟. Iste est, qui ante Deum magnas virtutes operatus est, & omnis terra doctrinâ ejus repleta est: * Ipse intercedat pro peccatis omnium populorum. ℣. Iste est, qui contempsit vitam mundi, & pervenit ad cœlestia regna. Ipse. Gloria Patri. Ipse.

TERTIA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Gregorii Nysseni.

In funere magni Meletii, circa medium.

Lectio iv.

CUm primùm benè morata ac modesta Ecclesia beatum N. vidit, vidit faciem ad imaginem Dei verè formatam, vidit dilectionem fontis modo scaturientem, vidit gratiam labiis circumfusam, animi demissionis summum gradum, post quem ampliùs quidquam cogitari non potest. Vidit mansuetudinem atque clementiam, qualis in Davide fuit: qualis in Salomone, intelligentiam atq; prudentiam: qualis in Moyse, bonitatem: qualis in Samuele, perfectionem: qualis in Josepho, continentiam pudicitiamque: qualis in Daniele, sapientiam, quemadmodum magnus Elias zelo fidei præditum: sicut sublimis Joannes, integritate corporis ornatum: sicuti Paulus, inexsuperabili præditum dilectione. Vidit tot bonorum circa unam animam concursum. Amore beato vulnerata est, casto bonoque sponsum suum amore atque benevolentia prosecuta dilexit.

℟. Inveni. 199.

Lectio v.

SEd priusquam cupiditatem expleret, antequam desiderium recrearet atq; sedaret, amoris vi fervens, tentationibus athletam ad certamina vocantibus, sola relicta est. Atque ille quidem in certaminibus pro pietate susceptis desudabat; hæc verò durabat in castitate matrimonium conservans. Non ablatus est à nobis sponsus: in medio nostrû stat, etiamsi nos non videamus; in adytis ac penetralibus Sacerdos est, in interioribus veli, quo præcursor pro nobis ingressus est Christus, reliquit carnis tegumentum. Non ampliùs signo & umbræ cœlestium servit, sed in

ipsam

ipsam rerum imaginem intuetur: non ampliùs per speculum atque per transennam & ænigma, sed ipsa facie cum facie collata intercedit apud Deum.

℟. Posui. 199. Lectio vi.

INtercedit autem pro nobis, & populi erratis. Deposuit tunicas pelliceas: neque enim talibus tunicis opus habent, qui inparadiso degunt: sed habet indumenta, quæ puritate vitæ suæ contexuit, iisque sese exornavit. Honorata ac pretiosa coram Domino talis viri mors est: imò verò non mors, sed ruptura membrorum est. Dirupisti enim, inquit, vincula mea. Dimissus est Simeon, liberatus est à vinculis corporis: laqueus contritus est, & avicula avolavit. Ingressus est terram promissionis, in monte cum Deo philosophatur. Solvit animæ calceamentum, ut pura planta mentis terram sanctam, ubi conspicitur Deus, conscenderet.

℟. Iste est. 200.

QUARTA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Joannis Chrysostomi.

In cap. 15. Epistolæ ad Romanos, Sermone 29. circa finem.

Lectio iv.

CHristum diligens, & gregem illius utiqué diligit. Et Moysen tum primùm super populum Judæorum posuit, quando, qua esset in illum benevolentia, reipsa jam declaraverat. David quoqué simili modo regno inauguratus est, posteáquam apparuerat, quàm amico esset in populum affectu. Ita quippe juvenis adhuc, populi causâ doluit ac zelavit, ut & animam suam exponeret, cùm videlicet barbarum illum è medio tollebat. Quod verò dicebat: Quid dabitur ei, qui alienigenam hunc interfecerit? non ideò dicebat, quòd mercedem exigeret, sed quo sibi crederetur, & in pugnam cum illo committeretur; nam cùm adepta jam victoria ad regem esset ingressus, nihil de mercede meminit. ℟. Inveni. 199. Lectio v.

ET Samuel quoque benignus erat, & amator populi: unde & dicebat: Absit autem hoc à me peccatum, ut cessem pro vobis orare Dominum. Ita & Paulus, imò non ita, sed multò plus omnibus ardebat erga subditos. Unde & discipulos ita erga se animavit, ut diceret: Si possibile fuisset, oculos vestros eruissetis mihique dedissetis. Et Christus optimi Pastoris regulam proferens dixit: Bonus pastor animam suam ponit pro ovibus. Sunt enim Sanctorum animæ vehementer mites & hominum amantes, non solùm erga domesticos, sed alienos, ita ut hanc suam mansvetudinem etiam ad animantia bruta extendant. Propterea & Sapiens quispiam dixit: Justus miseretur animarum jumentorum suorum. Si jumentorum, multò magis hominum. ℟. Posui, 199. Lectio vi.

Verùm

VErùm quoniam pecorum mentionem feci, perpendamus & ovium pastores illos, qui in Cappadocum regione sunt, qualia & quanta pro pecorum suorum custodia patiantur. Illi sæpenumero universum triduum nive obruti perdurant. Dicuntur autem, & qui in Libya sunt, non minora mala ferre, dum integros menses difficilem illam solitudinem, pessimarumque bestiarum plenam vagando circumeunt. Si tantum erga pecora diligentiæ impendunt pastores illi; quam quæso excusationem habebimus, quibus rationales animæ concreditæ sunt, quòd profundum hunc somnum dormimus? An ignoras gregis hujus dignitatem? an illius gratiâ Dominus tuus innumera non fecit? an non postremò & sangvinem suum fudit? Tu verò requiem quæris? Et quid poterit pejus esse pastoribus istis? ℟. Iste est. 200.

QUINTA DIE.

In secundo Nocturno.

De Sermone sancti Joannis Chrysostomi.

Unde suprà. Lectio iv.

ET homines quidem, qui populis præsunt, si quando de rebus fortuitis consultaturi sunt, diebus non contenti, noctes etiam vigilando adhibent: nos verò, qui pro ipso cœlo certamen habemus, ipso quoque die dormimus. Quis, quæso, ab eo nos supplicio eripiet, quod istis debetur? Si enim corpus trucidandum exponere, si innumeras mortes ferre oportebat, numquid ad hoc munus, tamquam ad nundinas currendum erat? Hæc autem non solùm pastores, sed & oves audiant, ut alacriores faciant pastores, aliud quidem nihil, verùm omnem obedientiam, animumque, cui persuaderi queat, exhibentes. ℟. Inveni. 199.

Lectio v.

ITa Paulus præcepit dicens: Obedite ducibus vestris, & subditi estote: nam ipsi vigilant pro animabus vestris, tamquam rationem daturi. Quando verò dicit, Nam ipsi vigilant, innumeros labores, curas & pericula complectitur. Bonus enim pastor, & talis qualem Christus vult, innumeris comparatur martyribus. Propter Christum quippe martyr semel quidem est mortuus, hic verò millies propter gregem, si quidem talis sit Pastor, qualem esse oportet: talis enim pastor singulis diebus mori potest. Propterea & vos, cognito isto labore, & precibus, & diligentia, & animi alacritate, & dilectione nos juvate, ut & nos vestra, & vos vicissim nostra gloriatio sitis. ℟. Posui. 199.

Lectio vi.

NAm ideò Christus istud Apostolorum Summati, & plus ipsum quàm reliqui diligenti, commendans, & injungens, primùm rogabat, an ab ipso diligeretur; ut discas, quòd istud sit ante omnia reliqua dilectionis in

Christum positum signum: strenuo siquidem animo hìc opus est. Hæc verò mihi de optimis pastoribus dicuntur, non de meipso, & mei similibus: sed si quis talis sit, qualis erat Paulus, qualis Petrus, qualis N. Istos itaque imitemur & superiores, & subditi: licet enim & subdito pro parte pastorem agere, nempe domûs suæ, amicorum, domesticorum, uxoris, liberorum. ℞. Iste est. 200.

SEXTA DIE.

In secundo Nocturno.

Tres Lect. de Serm. S. Maximi. Ad sancti ac beatissimi Patris, &c. ut in Breviario de Communi Confessoris Pontificis. Quòd si lectæ fuerint in die festo sumantur hodie Lect. ex sequenti die septima.

SEPTIMA DIE.

In secundo Nocturno.

Tres Lect. de Serm. S. Maximi.

tris N. &c. ut in Brev. in hoc eodem Communi. Quòd si lectæ fuerint in die Festo, sumantur pro hac die Lectiones sequentis diei Octavæ.

IN DIE OCTAVA.

In secundo Nocturno.

Si sequentes Lectiones lectæ fuerint in præcedenti die, sumantur hodie Lectiones recitatæ in die Festo.

Sermo sancti Gregorii Papæ.

Part. 2. Pastoralis, cap. 1. Lectio iv.

TAntùm debet actionem populi actio transcendere præsulis, quantùm distare solet à grege vita pastoris. Oportet namq;, ut metiri se solicitè studeat, quanta tenendæ rectitudinis necessitate constringitur, sub cujus æstimatione populus grex vocatur. Sic ergo necesse est cogitatione mundus, actione præcipuus, discretus in silentio, utilis in verbo, singulis compassione proximus, præ cunctis contemplatione suspensus, benè agentibus per humilitatem socius, contra delinquentium vitia per zelum justitiæ erectus, internorum curam in exteriorum occupatione non minuens, exteriorum providentiam in internorum solicitudine non relinquens. ℞. Inveni. 199.

Part. 2. Pastor. cap. 9. & 10. Lectio v.

COnsiderandum quoque est, quia cùm curam populi electus præsul suscipit, quasi ad ægrum medicus accedit. Si ergo adhuc in ejus corpore passiones vivunt, qua præsumptione percussum mederi properat, qui in facie vulnus portat? Ille modis omnibus debet ad exemplum benè vivendi pertrahi, qui cunctis carnis passionibus moriens, jam spiritaliter vivit, qui prospera mundi postponit, qui nulla adversa pertimescit, qui sola interna desiderat: cujus intentioni bene congruens, nec omnino per imbecillitatem corpus, nec valdè per contumaciam repugnat spiritus: qui ad aliena cupienda non ducitur, sed propria largitur. ℞. Posui. 199.

Ibid. cap. 8. Lectio vi.

UNde ipsum quoque Episcopatûs officium boni operis expressione definitur, cùm dicitur: Si quis Episcopatum desiderat, bonum opus desiderat. Ipse ergo sibi testis est, quia Episcopatum non appetit, qui non per hunc boni operis ministerium,

ſed honoris gloriam quærit. Sacrum quippe officium non ſolùm non diligit omnino, ſed neſcit, qui ad culmen regiminis anhelans, in occulta meditatione cogitationis, cæterorum ſubjectione paſcitur, laude propria lætatur, ad honorem cor elevat, rerum affluentium abundantiâ exultat. Mundi ergo lucrum quæritur ſub ejus honoris ſpecie, quo mundi deſtrui lucra debuerant. ℟. Iſte eſt. 200.

INFRA OCTAVAM CONFESSORIS Pontificis.

Homilia in Evang. Matth. cap. 25. Homo peregrè, &c.

In die Feſto habetur Homil. S. Gregorii. Lectio S. Evangelii, &c. in Breviar. in eodem Communi Confeſſoris Pontif.

SECUNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii ſecundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 25.

IN illo tempore: Dixit Jeſus diſcipulis ſuis parabolam hanc: Homo peregrè proficiſcens, vocavit ſervos ſuos, & tradidit illis bona ſua. Et reliqua.

De Homilia S. Gregorii Papæ.

Ex Homilia 9. in Evang. circa finem.

SCiendum verò eſt, quòd nullus ab hac talenti acceptione ſecurus eſt. Nullus namque eſt, qui veraciter dicat: Talentum minimè accepi, non eſt unde rationē ponere cogar: talenti enim nomine cuilibet pauperi etiam hoc ipſum reputabitur, quod vel minimum accepit. Alius namq; accepit intelligentiam: prædicationis miniſterium debet ex talento. Alius terrenam ſubſtantiam accepit: erogationem talenti debet ex rebus. Alius didicit artem, qua paſcitur: ipſa ars ei in talenti acceptione reputatur. Alius familiaritatis locum apud divitem meruit; talentum profectò familiaritatis accepit. Si ergo nihil pro indigentibus loquitur, pro talenti retentione damnatur.

℟. Amavit eum Dominus, & ornavit eum: ſtolam gloriæ induit eum,* Et ad portas paradiſi coronavit eum. ℣. Induit eum Dominus loricam fidei, & ornavit eum. Et.

Lectio viii.

TAntum quippe ab unoquoque noſtrum venturus judex exigit, quantum dedit. Ut ergo de talenti ſui rationibus, redeunte Domino, quiſqué ſecurus ſit, cum timore penſet quotidie quid accepit. Ecce namque jam juxtà eſt, ut ille, qui peregrè profectus eſt, redeat. Quaſi quippe peregrè abiit, qui ſcilicet de hac terra, in qua natus eſt, longè diſceſſit, ſed profectò revertitur, ut de talentis rationes ponat: quia ſi à bona actione torpeſcimus, de ipſis donis, quæ contulit, nos diſtrictiùs judicat.

℟. Sint lumbi veſtri præcincti, & lucernæ ardentes in manibus veſtris:* Et vos ſimiles hominibus expectantibus dominum ſuum, quando revertatur à nuptiis. ℣. Vigilate ergo, quia neſcitis, quâ horâ Dominus veſter venturus ſit. Et. Gloria Patri. Et.

Lectio

Lectio ix.

COnsideremus igitur quæ accepimus, atque in eorum erogatione vigilemus. Nulla nos à spirituali opere terrena cura impediat, ne si in terra talentum absconditur, talenti Dominus ad iracundiam provocetur. Piger etenim servus, cùm jam culpas judex examinat, talentum de terra levat: quia sunt plerique, qui tunc se à terrenis desideriis, vel operibus subtrahunt, quando jam per animadversionem judicis ad æternum supplicium trahuntur. Antè ergo de talenti nostri ponenda ratione vigilemus, ut cùm jam judex ad feriendum imminet, lucrum nos, quod fecimus, excuset. Te Deum laudamus.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 25.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis parabolam hanc: Homo peregrè proficiscens, vocavit servos suos, & tradidit illis bona sua. Et reliqua.

Homilia sancti Joannis Chrysostomi.

Ex Homil. 79. in Matth. circa med.

TAlenta hic pro eo, quod unusquisque facere potest, accipimus, sive auctoritate protegere, sive pecuniis juvare, sive doctrinâ admonere, sive alia quapiam re proximis prodesse queas. Nemo secū dicat, Cùm unum talentum habeam, nihil possum efficere: potes profectò ex ea una re sola comprobari. Non es pauperior illa vidua, non es Petro atque Joanne rusticior: qui quamvis rudes simul atque illiterati fuerunt, quoniam magno studio communem utilitatem complexi fuerant, cœlorum principes facti sunt. ℟. Amavit. 204.

Lectio viii.

QUippe nulla res Deo gratior est, quàm ut universam vitam ad commune commodum conferas. Idcircò ratione atq; oratione nos Deus decoravit, mentem & ingenium concessit, manus, pedes, vires corporis dedit, ut his omnibus & nos ipsos & proximos tutemur. Non enim ad agendas gratias solummodò confert oratio, verùm etiam ad docendum, & admonendum perutilis est: qua in re si ea diligenter utemur, Dominum; sin verò in contrariis, diabolum imitabimur. ℟. Sint lumbi. 204.

Lectio ix.

NAm & Petrus quandoquidem Christum confitebatur, quasi ea dicens, quæ Patris sunt, beatificabatur: quòd autem crucem horrebat atque repellebat, quasi ea quæ diaboli sunt, sapiens acriter increpabatur. Si ergo ignoratione crucem recusando reprehensus est, quam nos spontè peccantes veniam impetrabimus? Ea ergo loquamur, quæ Christi verba esse confestim cognoscuntur. Te Deum laudamus.

QUARTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 25.

IN illo tempore: Dixit Jeſus diſcipulis ſuis parabolam hanc: Homo peregrè proficiſcens, vocavit ſervos ſuos, & tradidit illis bona ſua. Et reliqua.

Homilia S. Hieronymi Presbyteri.
Lib. 4. in Matth. cap. 25.

HOmo iſte paterfamilias, haud dubium quin Chriſtus ſit: qui ad Patrem poſt reſurrectionem victor aſcendens, vocatis Apoſtolis, doctrinam Evangelicam tradidit; non pro largitate & parcitate alteri plus & alteri minus tribuens, ſed pro accipientium viribus: quomodo & Apoſtolus eos, qui ſolidum cibum capere non poterant, lacte potâſſe ſe dicit. Denique & illum, qui de quinque talentis decem fecerat, & qui de duobus quatuor, ſimili recepit gaudio: non conſiderans lucri magnitudinem, ſed ſtudii voluntatem. ℟. Amavit. 204.

Lectio viii.

IN quinque, & duobus, & uno talento, vel diverſas gratias intelligamus, quæ unicuique traditæ ſunt: vel in primo omnes ſenſus examinatos; in ſecundo intelligentiam, & opera; in tertio rationem, qua homines à beſtiis ſeparantur. Acceptis ille terrenis ſenſibus, cœleſtium ſibi notitiam duplicavit, ex creaturis intelligens creatorem, ex corporalibus incorporalia, ex viſibilibus inviſibilia, ex brevibus æterna. Et iſte pro viribus quidquid in lege didicerat, in Evangelio duplicavit: ſive ſcientiam & opera præſentis vitæ, futuræ beatitudinis typos intellexit.

℟. Sint lumbi. 204. Lectio ix.

GRande tempus eſt inter aſcenſionem Salvatoris, & ſecundum ejus adventum. Si autem Apoſtoli reddituri ſunt rationem, & ſub metu judicis reſurrecturi, quid eos oportet facere? Et notandum, quòd omnia quæ in præſenti habemus, licèt magna videantur & plurima, tamen comparatione futurorum, parva & pauca ſunt. Intra, inquit, in gaudium Domini tui; & ſuſcipe, Quæ nec oculus vidit, nec auris audivit, nec in cor hominis aſcenderunt. Quid autem poteſt majus dari fideli ſervo, quàm eſſe cum Domino, & videre gaudium Domini ſui? Te Deum laudamus.

QUINTA DIE.

In tertio Nocturno.
Lectio S. Evangelii ſecundùm Matthæum.
Lectio vii. Cap. 25.

IN illo tempore: Dixit Jeſus diſcipulis ſuis parabolam hanc: Homo peregrè proficiſcens, vocavit ſervos ſuos, & tradidit illis bona ſua. Et reliqua.

Homilia ſancti Hilarii Epiſcopi.
Can. 27.

DIviſio pecuniæ inæqualis eſt, ſed non ad dividentem referenda diverſitas eſt. Ait enim, unumquemque ſecundùm virtutem ſuam accepiſſe. Igitur unuſquiſque ſecundùm fidei ſuæ menſuram talentum, id eſt Evangelii prædicationem à prædicante ſuſcepit. Sed ſervus ille, qui

quinque

quinque talenta accepit, populus ex lege credentium est; ex qua profectus, meritum ipsius rectè probéque perfunctus, Evangelicæ fidei operatione duplicavit. In ratione autem ponenda judicii examen est, quo cœlestis verbi usus, & redditus dispensati talenti postulatur.

℟. Amavit. 204. Lectio viii.

IGitur, cui erant quinque commissa, Domino reverso, de quinque decem obtulit: talis scilicet in fide repertus, qualis in lege: qui decem verborum quinque libris Moysi præceptorum obedientiam per gratiam Evangelicæ justificationis expleverit. Igitur jubetur in gaudium Domini introire, id est, in honorem gloriæ Christi recipitur. Ille verò servus, cui duo talenta commissa sunt, Gentium populus est, fide atque confessione & Filii justificatus & & Patris, Dominum nostrum Jesum Christum Deum atque hominem & spiritu & carne confessus: nam & corde fides, & ore confessio est. Hæc ergo huic sunt duo talenta commissa.

℟. Sint lumbi. 204. Lectio ix.

SEd ut prior ille omne Sacramentum in quinque talentis, id est, in lege cognoverat, idque ipsum fide Evangelii duplicaverat: ita iste incremento duûm talentorum, atque operatione promeruit, ratione ac redditu dissimili. Par tamen à Domino munus amborum est, ut Gentium fidem exæquatam credentium ex lege scientiæ nosceremus: nam cum laudatione eadem jubetur in gaudium Domini introire. Est autem duplicatio sumptæ pecuniæ, operationem fidei addidisse; & quæ opinione crediderant, rebus factisque gessisse. Te Deum.

SEXTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 25.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis parabolam hanc: Homo peregrè proficiscens, vocavit servos suos, & tradidit illis bona sua. Et reliqua.

Homilia sancti Joannis Chrysostomi.

In Gen. c. 18. Homil. 41. circa initium.

NObis non satis est, quòd extra damnum sumus, & quod nostrum est implemus: sed volumus, ut & vos ex dinumeratis pecuniis multum negotiemini, ut ne obnoxii fiatis supplicio, quod luit ille, qui talentum recondidit, & Dominicam pecuniam non solùm non multiplicavit, sed & ipsam in terra defodit. Tales enim sunt, qui sermones audiunt: talentum enim hoc vocat, & pecuniam: neque operam dant, ut fructum afferant.

℟. Amavit. 204. Lectio viii.

SEd fortè dixerit quispiam, parabolam istam talentorum de doctoribus esse dictam: nec ego hoc nego. Verùm si diligenter eam intueamini, scietis, quòd doctores quidem debent dinumerare pecuniam: sed vos non solùm

eam servare, sed & similiter negotiari debetis. Et quare ille, qui duo attulit talenta, eumdem consequitur honorem, quem ille, qui talenta quinque attulerat? Meritò: augmentationem enim & imminutionem, non vel hujus diligentia, vel illius negligentia fecit, sed concreditorum quantitas. Nam quod ad diligentiam attinet, ambo pares fuerunt, proinde & eamdem dignitatem assecuti sunt.

℟. Sint lumbi. 204. Lectio ix.

VErùm alius ille nihil tale fecerat. Sed quid? Accessit dicens, Cognovi te, quod austerus homo sis, metens ubi non seminas, & congregans ubi non spargis: & veritus abii, & occultavi talentum in terra. O nequitiam servi! ô insignem ignaviam! Nam non solùm jussa contempsit, & nihil negotiatus est talento sibi concredito, sed & pro talento accusationem attulit: ita enim solet malitia, obtenebrat rationem, & eum, qui semel à via aberravit, per abrupta præcipitem dat. Te Deum.

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 25.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis parabolam hanc: Homo peregrè proficiscens, vocavit servos suos, & tradidit illis bona sua. Et reliqua.

De Homilia S. Joannis Chrysost. Unde suprà.

HÆc autem omnia de magistris dicta sunt, ut talenta sibi concredita non abscondant, sed omni diligentia discere cupientibus apponant. Verùm ultrà audi, dilecte, ex indignatione erga illũ, quomodo & discipuli rei sunt: & non solùm illa repetuntur, quæ concredita, sed & cum lucro operatio quæritur. Quid igitur dicit illi Dominus? Serve nequam. Terribilis indignatio, & minæ valentes per se percellere animum. Oportebat te pecuniam tuam dinumerare mensariis, & ego cùm venissem, cum lucro repetiissem illam. Pecuniam dicens eloquia pretiosa: nummularios autem vos, qui suscipitis.

℟. Amavit. 204. Lectio viii.

QUocircà, dilecti, cùm vobis concredita dinumeraverimus, vobis necessarium erit duplicem afferre laborem & vigilantiam, tum quòd dinumerata custodienda sunt, ut fixa maneant, tum quòd operandum; ut & aliis communicetur, & multos in viam virtutis inducant: ut bifariam vobis lucrum accrescat, tum pro salute vestra, tum pro aliorum utilitate. Igitur fratres vestros nolite negligere, neque solùm spectare quæ ad vos attinent, sed unicuique cura sit, quomodo proximum suum è diaboli faucibus eripiat.

℟. Sint lumbi. 204. Lectio ix.

SImili modo & nos erga fratres nostros benè affecti magnam adhibeamus diligentiam, & obluctemur maligno illi dæmoni, ut irri-

irritos ejus faciamus conatus. Nam si singuli, qui adsint, unum lucrifacere possent, cogita quantam nobis lætitiam Ecclesia multitudine filiorum suorum ostenderet: & quomodo diabolus confunderetur, videns in vanum & frustrà extendi sua retia? Quòd si hoc feceritis, audietis & vos in die illo: Serve bone & fidelis, in pauca fuisti fidelis, supra multa te constituam. Te Deum.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 25.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis parabolam hanc: Homo peregrè proficiscens, vocavit servos suos, & tradidit illis bona sua. Et reliqua.

Homilia sancti Ambrosii Episcopi.

Lib. 2. de voc. gen. cap. 2, post medium.

DAtur unicuique hìc sine meritò, unde tendat ad meritum; & datur ante ullum laborem, unde quisque mercedem accipiat secundùm suum laborem. Quod ita esse, Evangelicæ veritatis testimonio agnoscitur, ubi per comparationem dicitur, quòd homo peregrè proficiscens vocavit servos suos, & tradidit illis substantiam suam, & uni dedit quinque talenta, alii autem duo, alii verò unum, unicuique secundùm propriam virtutem, id est, secundùm propriam & naturalem possibilitatem, non autem secundùm proprium meritum: quia aliud est posse operari, aliud operari: & aliud est, posse habere charitatem; aliud, habere charitatem.

℟. Amavit. 204. Lectio viii.

NOn itaque omnis reparabilis reparatur, nec omnis sanabilis sanatus est: quia reparabilem & sanabilem esse, de natura est; reparatum autem & sanatum esse, de gratia est. Denique isti, quibus secundùm modulum capacitatis suæ, quem in eis distributor substantiæ prævidebat, dispar creditus est numerus talentorum; non meriti remunerationem, sed operis accepêre materiam.

℟. Sint lumbi, 204. Lectio ix.

IN qua duorum servorum vigilantissima industria, non solùm gloriosis laudibus honestatur, sed etiam in æterna Domini sui gaudia intrare præcipitur: Tertii verò pigrum otium & desidiosa nequitia sic punitur, ut & vituperationis dedecoretur opprobrio, & portione, quam acceperat, exuatur. Dignus enim erat perdere inutilem fidem, qui non exercuerat charitatem. Te Deum.

INFRA OCTAVAM CONFESSORIS Pontificis.

Homilia in Evangel. Matth. cap. 24. Vigilate, quia nescitis, &c.

In die festo habetur Homilia S. Hilarii, Ut ignorantiam, &c. ut in Breviario de Communi Confessoris Pontificis.

SECUNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 24.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Vigilate, quia nescitis

ſcitis qua hora Dominus veſter venturus ſit. Et reliqua.

Homilia ſancti Fulgentii Epiſcopi.

Sermone de Confeſſoribus.

DOminicus ſermo, quem debemus omnes non ſolùm ſtudiosè, verùm etiam ſapienter audire, cui nos oportet humiliter ac delectabiliter obedire, moderationis ſuæ tenens ubique temperiem, ut nec ovibus deſint pabula, ne c paſtoribus alimenta: quædam ſpecialiter ſolis præcipit nobis, quædam verò generaliter & nobis & vobis. Nobis námque (id eſt ſervis, quos ille paterfamilias, rerum omnium Dominus, ad hoc in ſua magna domo conſtituit, ut populo ejus verbum gratiæ miniſtremus) ſpecialiter injungitur ſanctæ prædicationis officium: generaliter verò & nobis, & vobis ſalutaris indicitur obedientia mandatorum.

℞. Amavit. 204. Lectio viii.

SErvorum igitur, quos populo ſuo præpoſuit Dominus, ſpecialiter volens officium demonſtrare, ait, quod ex Evangelio modò audivimus: Quis, putas, eſt fidelis diſpenſator, & prudens, quem conſtituit Dominus ſuper familiam ſuam, ut det illis in tempore tritici menſuram? Beatus ille ſervus, quem, cùm venerit Dominus, invenerit ita facientem. Quis eſt iſte Dominus, fratres? Chriſtus ſine dubio, qui ſuis diſcipulis ait: Vos vocatis me magiſter & Domine. & benè dicitis: ſum etenim.

℞. Sint lumbi. 204. Lectio ix.

QUæ eſt etiam hujus Domini familia? Nimirum illa eſt, quam ipſe Dominus de manu inimici redemit, & ſuo dominio mancipavit. Hæc familia eſt ſancta Catholica Eccleſia, quæ per orbẽ terræ copioſa fertilitate diffunditur, & redemptam ſe pretioſo ſui Domini ſanguine gloriatur. Filius enim hominis, ſicut ipſe ait, non venit miniſtrari, ſed miniſtrare, & dare animam ſuam redemptionem pro multis. Ipſe eſt etiam paſtor bonus, qui animã ſuam poſuit pro ovibus ſuis. Grex ergo boni paſtoris, ipſa eſt familia Redemptoris. Te Deum.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii ſecundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 24.

IN illo tempore: Dixit Jeſus diſcipulis ſuis: Vigilate, quia neſcitis, qua hora Dominus veſter venturus ſit. Et reliqua.

De Homilia ſancti Fulgentii Epiſcopi.

Unde ſuprà.

DIſpenſator verò, quis ſit, quẽ oportet eſſe fidelem pariter & prudentem; Paulus nobis oſtendit Apoſtolus, qui de ſe ſuiſque ſociis loquens ait: Sic nos exiſtimet homo, ut miniſtros Chriſti, & diſpenſatores myſteriorum Dei. Ne quis autem veſtrûm ſolos Apoſtolos diſpenſatores factos exiſtimet, neglectóq; militiæ ſpiritalis officio, ſervus piger, infideliter, imprudentérq; dormitet, ipſe beatus Apoſtolus

Epiſco-

Episcopos quoque dispensatores esse ostendens, ait: Oportet enim Episcopum sine crimine esse, sicut Dei dispensatorem.

℟. Amavit. 204. Lectio viii.

SErvi autem patrisfamilias sumus, dispensatores Domini sumus, mensuram tritici, quam vobis erogemus, accepimus. Quæ verò sit ista mensura tritici, si quæramus, ipsam quoque nobis beatus Paulus Apostolus ostendit, dicens: Unicuique sicut Deus divisit mensuram fidei. Quam ergo mensuram tritici Christus nuncupat, ipsam mensuram fidei Paulus appellat: ut agnoscamus, non aliud esse spiritale triticum, quàm Christianæ fidei venerabile Sacramentum.

℟. Sint lumbi. 204. Lectio ix.

HUjus tritici mensuram vobis in nomine Domini damus quoties illuminati dono gratiæ spiritalis, secundùm regulam veræ fidei disputamus: & eamdem tritici mensuram per Dominicos dispensatores accipitis, cùm quotidie per Dei famulos verbum veritatis auditis. De ipsa ergo tritici mensura loquamur; ex ipsa, sicut Deus divisit, universi pascamur; inde alimenta bonæ vitæ sumamus, ut ad æternæ vitæ præmia pervenire possimus: in illum credentes, in illum sperantes, illum præ omnibus & in omnibus diligentes, qui seipsum nobis & alimentum præstat, ne deficiamus in via: & præmium servat, ut gaudeamus in patria. Te Deum.

QUARTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 24.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Vigilate, quia nescitis, qua hora Dominus vester venturus sit. Et reliqua.

Homilia sancti Joannis Chrysostomi.

Ex Homilia 78. in Matth. ante medium.

PRopterea hæc dicit Dominus discipulis, ut vigilent, ut jugiter parati sint, quia qua non existimant hora, venturus est. Solicitos igitur facit & curiosos, ne umquam virtutem negligant. Tale quid autem est, quod dicitur: Si præscirent homines, quandò morituri sint, diligentiam suam circa illam horam ostenderent. Ne igitur in illo solummodo tempore, sed continuè diligentes sint, nec generalem, nec singularem horam prædicit, ut semper expectando, semper vigilent: hac enim ratione terminum vitæ uniuscujusq; occuluit.

℟. Amavit. 204. Lectio viii.

DEinde liquidò adeò ut numquam liquidiùs, Dominum se ipsum appellavit. Hæc autem etiam ad erubescentiam desidiæ mihi dicta videntur: majorem enim diligentiam pecuniarum conservandarum habent furem expectantes, quàm vos salutis animæ. Vigilant enim tunc, ne aliquid sibi surripiatur: vos verò, quamvis certò sciatis venturum Dominum, non persevera-

tis tamen, neque ita vigilatis, ut possitis non impræparati ex hac vita discedere. Quapropter cum pernicie dormientium dies ille venturus est.

℟. Sint lumbi. 204. Lectio ix.

NAm quemadmodum non læderetur ille furto, si furem sciret venturum; sic & vos, quoniam scitis Dominum venturum, paratiores esse debetis. Cæterùm quoniam judicii mentionem fecit, ad Doctores etiam vertit orationem, de pœna & meritis disserens. Et primò bonis collatis, ad peccatores exitum facit, commodissimè orationẽ concludens. Quis ergo, inquit, fidelis servus & prudens, quem constituit Dominus super familiã suam, ut det illis cibum in tempore? Te Deũ.

QUINTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 24.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Vigilate, quia nescitis, qua hora Dominus vester venturus sit. Et reliqua.

De Homilia S. Joannis Chrysostomi.

Unde suprà.

DIc, quæso, num & hoc ignorantis est? nam, si quoniã nec Filium scire dictum est, ignorare ipsum affirmas: quid modò dices, cùm dubitando dicere videatur, Quis igitur fidelis servus? An & hoc ipsum ignorare confinges? nequaquam: nullus enim nisi mente captus id diceret. At qui causam de illo dicere possumus, de hoc verò nullam. Quid porrò quando interrogando dicit, Petre diligis me; neque illud sciebat? aut quando quærit: Ubi posuistis eum?

℟. Amavit. 204. Lectio viii.

EGo verò etiam Patrem ita loquentem invenio. Ipse enim est qui dicit: Adam ubi es? &, Clamor Sodomorum multiplicatus est in me, descendens igitur videbo, si secundùm clamorem venientem opera fiant: si autem non ita, ut cognoscam. Et alibi: Si fortè audierint, si fortè intellexerint. Et in Evangelio: Verebuntur fortasse Filium meum. Quæ omnia verba, quamvis ignorationem significent, non ignorans tamen, sed ut eum decet, dispensans ita dicebat.

℟. Sint lumbi. 204. Lectio ix.

DE Adam ergo illo modo quæsivit, ut ad apologiam, hoc est, ad dicendam causam peccati eum induceret. De Sodomis autem ita locutus est, ut nos erudiret, nihil anteà esse determinandum, quàm ad rem ipsam certiùs perveniremus. Per Prophetam autem ambiguè loqui videtur, ne prædictio inobedientiam necessariò facere videretur. In Evangelio verò ostendere voluit, quia revereri Filium debuissent. Te Deum laudamus.

SEXTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 24.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Vigilate, quia nescitis,

scitis, quâ horâ Dominus vester venturus sit. Et reliqua.

De Homilia S. Joannis Chrysostomi.

Unde, suprà.

HOc autem in loco, ne rursus curiosiùs perscrutentur, & adhuc, ut, quod rarius est, pluris ostendat. Expende autem qualem hæc verba ignorantiam significare possunt, siquidem à se constitutum super familiam suam ignoraret. Præterea beatificat quidem eum, (Beatus enim, inquit, servus ille;) quis verò sit, silentio tradidit: quis enim est, aut quomodo constituet Dominus super familiam suam, quem inveniet sic facientem? Hæc non de pecuniis solummodò, verùm etiam de verbis, de virtute, de omni dispensatione singulo homini concessa, dicta sunt.

℟. Amavit. 204. Lectio viii.

HÆc parabola vel ad gerentes, gubernantesque rempublicam accommodari potest. Docet enim unumquemq; ad communem utilitatem omnia conferre, quæ sua sunt, sive sapientiam, sive principatum, sive quidquid aliud, non ad detrimentum conservorum, nec ad perditionem suam. Quapropter utrùmque ab eo flagitat, prudentiam scilicet, atque fidem. Delicta enim ab amentia originem habent.

℟. Sint lumbi. 204. Lectio ix.

FIdelem igitur appellat, quoniam nihil ex rebus domini sibi attribuit, nec incassum quidquam expendit; prudentem autem, quia dispensare noverit: opportunè siquidem utrâque re nobis opus est, ne scilicet, quæ domini sunt, ad proprios usus rapiamus, & ut opportuné omnia dispensemus. Te Deum.

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 24.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Vigilate, quia nescitis, qua hora Dominus vester venturus sit. Et reliqua.

De Homilia S. Joannis Chrysostomi.

Unde suprà.

NAm si alterum horum absit, ejus absentiâ alterum omnino claudicat. Si enim fidelis ita sit, ut non furetur; disperdat autẽ non necessariò consumens impendio, non parvum id crimen est. Si verò è contrario rectè dispenset, sibi verò accumulet, ingens rursus hæc culpa. Audiamus etiam, qui pecuniosi sumus.

℟. Amavit. 204. Lectio viii.

NOn enim doctoribus hæc solùm, sed divitibus etiam dicit, cùm utrisque Dominus divitias suas crediderit, maximas quidem doctoribus, sed locupletibus non parvas. Si ergo docentes majores divitias seminent, atque dispergant, vos autem nullam in minoribus liberalitatem ostendatis (cur liberalitatem, & non gratitudinem dixi? non enim vestra, sed aliena tribuitis:) quænam vobis futura est excusatio?

℟. Sint lumbi. Lectio ix.

Sed

SEd interim, antequam de punitione dicatur, approbati præmia servi qualia sint, audiamus. Amen dico vobis, in omnibus suis constituet eum. Quid hoc honore majus? quæ oratio hanc dignitatem, hanc beatitudinem assequi poterit, cùm cœlorum conditor, cui omnia serviunt, hominem in omnibus suis constituturus est? Prætereà & prudentem eum appellavit, quia novit magna pro parvis perdenda non esse; quia moderatè vitam hìc peragens, cœlos consecutus est. Te Deum laudamus.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 24.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Vigilate, quia nescitis, qua hora Dominus vester venturus sit. Et reliqua.

Homilia sancti Ambrosii Episcopi.

De Fide, lib. 5. cap. 8.

QUærimus, qua ratione Dominus designare momenta noluerit. Si quæramus, non ignorantiæ inveniemus esse, sed sapientiæ. Nobis enim scire non proderat, ut dum certa futuri judicii momenta nescimus, semper tamquam in excubiis constituti, & in quadam virtutis specula collocati, peccandi consuetudinem declinemus, ne nos inter vitia dies Domini deprehendat.

℟. Amavit. 204. Lectio viii.

NOn enim prodest scire, sed metuere quod futurum est: scriptum est enim, Noli alta sapere, sed time. Nam si diem designâsset expressè, uni ætati hominum, quæ proxima erat judicio: videretur disciplinam præscripsisse vivendi superioris temporis; aut justus esset remissior, aut peccator securior. Namqué adulter, nisi quotidianam pœnam metuat, non potest adulterandi cupiditatem desinere.

℟. Sint lumbi. 204. Lectio ix.

PLerumque enim, quibus incentivum est impunitas, timor tædium est. Ideò ergo dixi, quòd scire non proderat; imò proderat ignorare, ut ignorantes timeremus, ut observantes emendaremur, sicut ipse dixit: Estote parati, quia nescitis qua hora Filius hominis venturus est. Namqué miles, nisi bellum *in manibus esse cognoscat*: prætendere non novit in castris. Te Deum.

INFRA OCTAVAM CONFESSORIS

Pontificis.

Homilia in Evangel. Luc. cap. 11. Nemo lucernam accendit, &c.

IN DIE FESTO.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 11.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Nemo lucernam accendit, & in abscondito ponit, neque sub modio: sed supra candelabrum, ut qui ingrediuntur, lumen videant. Et reliqua.

Homilia sancti Ambrosii Episcopi.

Lib. 7. Comment. in Luc. c. 11. post init.

Quia

QUia in superioribus Ecclesiam synagogæ prætulit, hortatur nos, ut fidem potiùs nostrã ad Ecclesiam transferamus. Lucerna enim fides est, juxta quod scriptum est: Lucerna pedibus meis verbum tuum, Domine. Verbum enim Dei fides nostra est: verbum Dei lux est. Lucerna est fides. Erat lux vera, quæ illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum. Lucerna autem lucere non potest, nisi aliunde lumen acceperit.

℟. Amavit. 204. Lectio viii.

HÆc est lucerna, quæ accenditur, virtus scilicet nostræ mentis & sensus, ut drachma illa possit, quæ perierat, reperiri. Nemo ergo fidem sub lege constituat. Lex enim intra mensuram est, ultra mensuram gratia: lex obumbrat, gratia clarificat. Et ideò nemo fidem suam intra mensuram legis includat, sed ad Ecclesiam conferat, in qua septiformis Spiritus relucet gratia, quam princeps ille Sacerdotum fulgore supernæ divinitatis illuminat, ne eam legis umbra restinguat. ℟. Sint lumbi. 204.

Lectio ix.

DEnique lucerna illa, quam matutinis vespertinisq; temporibus, ritu veteri, Judæorum princeps sacerdotum solebat accendere, velut sub modio sita legis evanuit; & civitas illa Jerusalem, quæ in terris est, quæ occidit Prophetas, quasi in convalle fletus posita delitescit: illa autem Jerusalem, quæ in cœlo est, in qua militat fides nostra, in illo altissimo omnium locata monte, hoc est Christo, non potest tenebris & ruinis hujus mundi abscondi, sed fulgens candore solis æterni, luce nos gratiæ spiritalis illuminat. Te Deum laudamus.

SECUNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 11.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Nemo lucernam accendit, & in abscondito ponit, neque sub modio: sed supra candelabrum, ut qui ingrediuntur, lumen videant. Et reliqua.

Homilia sancti Gregorii Papæ.

Lib. 28. Mor. cap. 6. circa finem.

QUid per oculum exprimitur, nisi opus suum præveniens cordis intentio? quæ prius quàm se in actione exerceat, hoc jam, quod appetit, contemplatur. Et quid appellatione corporis designatur, nisi unaquæque actio, quæ intentionem suam, quasi intuentem oculum sequitur. Lucerna itaque corporis est oculus, quia per bonæ intentionis radium merita illustrantur actionis.

℟. Amavit. 204. Lectio viii.

ET si oculus tuus simplex fuerit, totum corpus tuum lucidum erit: quia si rectè intendimus per simplicitatem cogitationis, bonum opus efficitur, etiamsi minus bonum esse videatur. Et si oculus tuus nequam fuerit,

totum

totum corpus tuum tenebrosum erit: quia, cùm perversa intentione quid vel rectum agitur, etsi splendere coram hominibus cernitur, apud examen tamen interni Judicis obscuratur. Unde & rectè subjungitur: Vide ergo, ne lumen, quod in te est, tenebræ sint: si lumen, quod in te est, tenebræ sunt, ipsæ tenebræ quantæ erunt? ℟. Sint lumbi. 204.

Lectio ix.

QUia si hoc, quod benè nos agere credimus, ex mala intentione fuscamus, quanta ipsa mala sunt, quæ mala esse, etiam cùm agimus, non ignoramus? etsi ibi nil cernimus, ubi quasi discretionis lumen tenemus, qua cæcitate in illa offendimus, quæ sine discretione perpetramus. Vigilanti igitur cura per cuncta opera intentio nobis nostra pensanda est, ut nihil temporale in his, quæ agit, appetat, totam se in soliditate æternitatis figat, ne si extra fundamentum actionis nostræ fabrica ponitur, terra dehiscente solvatur. Te Deum laudamus.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 11.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Nemo lucernam accendit, & in abscondito ponit, neque sub modio: sed supra candelabrum, ut qui ingrediuntur, lumen videant. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini Episcopi.

De Sermone Domini in monte, lib. 2. cap. 6.

QUid putamus, ita esse dictum, Sub modio, ut occultatio tantùm lucernæ accipienda sit, tamquam si diceret, Nemo accendit lucernam, & occultat illam? An aliquid etiam modius significat, ut hoc sit ponere lucernam sub modio, superiora facere corporis commoda, quàm prædicationem veritatis; ut ideò quisque veritatem non prædicet, dum timet ne aliquid in rebus corporalibus & temporalibus molestiæ patiatur. ℟. Amavit. 204.

Lectio viii.

ET benè modius dicitur, sive propter retributionem mensuræ; quia ea quisque recipit, quæ gessit in corpore; ut illic, inquit Apostolus, recipiat unusquisque quæ gessit in corpore. Si quoniã temporalia bona, quæ corpore peraguntur, certa dierum mensura & inchoantur & transeunt, quam fortasse significat modius; æterna verò & spiritalia nullo tali fine coërcentur; non enim ad mensuram dat Deus spiritum. Sub modio ergo lucernam ponit quisquis lucem bonæ doctrinæ commodis temporalibus obscurat & tegit. ℟. Sint lumbi. 204.

Lectio ix.

SUper candelabrum autem, qui corpus suum ministerio Dei subjicit, ut superior sit prædicatio veritatis, & inferior servitus corporis: per ipsam tamen corporis servitutem excellentior luceat doctrina, quæ per officia corporalia,

ralia, id est, per vocem, & linguam, & cæteros corporis motus in bonis operibus insinuatur discentibus. Super candelabrum ergo ponit lucernam, cùm dicit Apostolus: Non sic pugno tamquã aérem cædens, sed castigo corpus meum, ne forté aliis prædicans, ipse reprobus inveniar. T e Deũ.

QUARTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 11.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Nemo lucernam accendit, & in abscondito ponit, neque sub modió: sed supra candelabrum, ut qui ingrediuntur, lumen videant. Et reliqua.

De Homilia sancti Augustini Episcopi.

De Serm. Domini in monte, lib. 2. cap. 3.

SI oculus tuus simplex fuerit, totum corpus tuum lucidum erit. Qui locus sic intelligendus est, ut noverimus, omnia opera nostra tunc esse munda, & placere in conspectu Dei, si fiant simplici corde, idest, intentione superna, fine illo charitatis; quia & plenitudo legis charitas. Oculum ergo hìc accipere debemus ipsam intentionem, qua facimus quidquid facimus; quæ si munda fuerit & recta, & illud aspiciens quod aspiciendum est, ómnia opera nostra quæ secundùm eam operamur, necesse est bona sint: quæ omnia opera, totum corpus appellavit. ℟. Amavit. 204.

Lectio viii.

NOn ergo quid quisque faciat, sed quo animo faciat, considerandum est. Hoc est enim lumen in nobis: quia hoc nobis manifestum est, bono animo nos facere quod facimus. Omne enim quod manifestatur, lumen est: nam ipsa facta, quæ ad hominum societatem à nobis procedunt, incertum habent exitum, & ideò tenebras eas vocavit. Itaque si bono animo feci, quod mihi, cùm facerem, notum erat, & ideò lumen vocatur; illuminatur etiam factum meum, qualemcumque exitum habuerit: si autem malo animo feci, etiam ipsum lumen tenebræ sunt. Lumen enim dicitur, quia novit quisque quo animo faciat: sed ipsum lumen tenebræ sunt, quia ad inferiora declinatur intentio.

℟. Sint lumbi, 204. Lectio ix.

SI ergo lumen, quod in te est, tenebræ sunt, ipsæ tenebræ quantæ erunt? Hoc est, si ipsa cordis intentio, qua facis quod facis. quæ tibi nota est, sordidatur appetitu rerum temporaliũ, atque cæcatur; quantò magis ipsum factum, cujus incertus est exitus, sordidum & tenebrosum est? Quia etsi benè alicui proveniat quod tu non recta & munda intentione facis, quomodo tu feceris, tibi imputatur, non quomodo illi provenerit. T e Deum.

QUINTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 11.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Nemo lucernam accen-

accendit, & in abscondito ponit, neque sub modio: sed supra candelabrum, ut qui ingrediuntur, lumen videant. Et reliqua.

Homilia sancti Bernardi Abbatis.

Ex Tract. de Præc. & dispens. longè post medium.

SI oculus tuus fuerit simplex, totum corpus tuum lucidum erit. Ut interior oculus verè simplex sit, duo illi esse arbitror necessaria, charitatem in intentione, & in electione veritatem. Nã si bonum quidem diligat, sed verum non eligat, habet quidem zelum Dei, sed non secundùm scientiam. Et nescio quemadmodum judicio veritatis vera esse possit cum falsitate simplicitas. Volens denique ad veram discipulos instruere simplicitatem magistra Veritas, Estote, inquit, prudentes sicut serpentes, & simplices sicut columbæ. Præmisit prudentiam sine qua neminem satis esse posse simplicem sciret.

℟. Amavit. 204. Lectio viii.

QUomodo denique verè simplex erit oculus cum ignorantia veritatis? aut verò vera potest dici simplicitas, quam simplex ignorat veritas? Scriptum est enim: Ignorans ignorabitur. Cæterùm sicut oculum simplicẽ duo ista faciunt bona, amor boni, & cognitio veri: sic nequam oculum duo è regione mala constituunt; cæcitas, qua fit ut veritatem non agnoscat; & perversitas, qua fit ut diligat iniquitatem. Secundùm hoc duplex malum, & illud item geminum bonum, quadrifariam dividamus oculum cordis, in bonum, & meliorem; in malum, & pejorem.

℟. Sint lumbi. 204. Lectio ix.

ALius est itaque pius oculus, non quidem fallere promptus, sed tamen falli pronus, de quo Propheta, Ephraim, inquit, quasi columba seducta, non habens cor. Alius is, quem Dominus simplicem dicit, tam nec fallere facilis, quàm nec falli: de quo & Apostoli docentur, cùm eis dicitur, Estote prudentes sicut serpentes, & simplices sicut columbæ. Et item alius est oculus simpliciter malus, fallens utique libenter, sed non facilè falsus: qualem profectò habent illi, qui ore Dominico astruuntur prudentiores esse filiis lucis in generatione sua. Et alius, quem nequam esse definimus, quia fit dupliciter malus, cui quippe & malitia parit ignorantiam, & ignorantia malitiam operit, ita ut sæpè nesciens & malum quod vult non faciat, & bonum faciat quod non vult. Te Deum laudamus.

SEXTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 11.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Nemo lucernam accendit, & in abscondito ponit, neque sub modio: sed supra candelabrum, ut qui ingrediuntur, lumen videant. Et reliqua.

Homilia venerabilis Bedæ Presbyteri.

Ex Comment. in Luc. cap. 50.

De

DE seipso Dominus hæc loquitur, ostendens, etsi suprà dixerit, nullum generationi nequam nisi signum Jonæ dandum, nequaquam tamen lucis suæ claritatem fidelibus occultandam. Ipse quippe lucernam accendit, qui testam humanæ naturæ flamma suæ divinitatis implevit. Quã profectò lucernam nec credentibus abscondere, nec modio supponere, hoc est, sub mensura legis includere vel ultra unius Judææ Gentis terminos voluit cohibere: sed supra candelabrum, inquit, ut qui ingrediuntur, lumen videant.

℟. Amavit. 204. Lectio viii.

CAndelabrum Ecclesiam dicit, cui lucernam superposuit: quia nostris in frontibus fidem suæ incarnationis adfixit; ut, qui Ecclesiam fideliter ingredi voluerint, lumen veritatis palàm queant intueri. Qua sententia Judæorum quoque Proceres condemnat, qui signa quærentes exteriùs, apertam lucis januam noluerint intrare credendo. Denique præcipit, ne opera tantummodò, sed & cogitationes, & ipsas etiam cordis intentiones mundare & castigare meminerint.

℟. Sint lumbi. 204. Lectio ix.

LUcerna corporis tui est oculus tuus. Corpus quippe dicit opera quæ palàm cunctis apparent, oculum verò ipsam mentis intentionem, qua operatur, & de cujus merito eadem opera, lucis an tenebrarum sint opera discernuntur; sicut ipse consequenter exposuit, dicens: Si oculus tuus fuerit simplex, totum corpus tuum lucidum erit. Si, inquit, pura rectâque intentione, quæ potes, agere bona studueris, lucis profectò sunt opera quæ facis, etiamsi coram hominibus imperfectionis aliquid habere videantur: quoniam diligentibus Deum omnia cooperantur in bonum. Te Deum laudamus.

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 11.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Nemo lucernam accendit, & in abscondito ponit, neque sub modio: sed supra candelabrum, ut qui ingrediuntur, lumen videant. Et reliqua.

De Homilia venerabililis Presbyteri.

Unde suprà.

SI autem nequam fuerit, etiam corpus tuum tenebrosum erit. Si autem perversa est intentio quæ præcedit, pravum est omne opus quod sequitur, quamvis rectum esse videatur. Vide ergo, ne lumen, quod in te est, tenebræ sint: hoc est, ne ipsa cordis intentio, quæ lumen est animæ, vitiorum caligine fuscetur, sedula discretione perpende.

℟. Amavit. 204. Lectio viii.

JUxta quod alibi præcipitur: Omni custodia serva tuum cor, quoniam ex ipso vita procedit. Si ergo corpus tuum totum lu-

cidũ fuerit, non habens aliquam partem tenebrarum, erit lucidũ totum. Totum corpus nostrum omnia nostra opera dicit: quia & Apostolus membra nostra nuncupat quædam opera, quæ improbat, & mortificanda præcipit, dicens: Mortificate ergo membra vestra, quæ sunt super terram, fornicationem, immunditiam, libidinem, & cætera talia.

℟. Sint lumbi. 204. Lectio ix.

SI igitur ipse bonum bona intentione patraveris, non habens in tua conscientia aliquam partem tenebrosæ cogitationis, etiamsi contigerit aliquem proximorum tua bona actione noceri, verbi gratia, aut de pecunia, quam à te indigens & petens acceperat, facere vel pati aliquid mali, aut de verbo exhortationis, quo errantem corrigere volebas, fortè perniciosiùs errare; tu tamen pro tuo simplici & lucidò corde, & hìc & in futuro lucis gratiâ donaberis. Te Deum.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 11.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Nemo lucernam accendit, & in abscondito ponit, neque sub modio: sed supra candelabrum, ut qui ingrediuntur, lumen videant. Et reliqua.

Homilia sancti Joannis Chrysostomi.

In Matth. Homilia 21. circa medium.

LUcerna corporis tui est oculus tuus. Quod oculus corpori, hoc intellectus est animæ. Ut enim nequaquam optes auro ornari, veste serica conspici, si sit oculis tibi carendum, sed horum proculdubio sanitatem, desiderabiliorem rebus omnibus judicares; quæ si tibi certè depereat, nihil te jam tota vita delectat: quantò magis pro oculis debes mentis efficere? Sicut enim postquam corporalium oculorum lumen extinctum est, omnia jam membra in miseria versantur ac tenebris, ita etiam mente cæcata, innumeris prorsus malis hominum vita cumulatur.

℟. Amavit. 204. Lectio viii.

QUemadmodum igitur in corpore hoc maximè providemus, ut oculos habeamus incolumes; sic etiam in anima intellectus conservemus salutem? Si verò cæcamus istum, quo aliis quoque debemus lumen inferre, unde jam ipsi poterimus aspicere? Sicut enim qui caput ipsum fontis obstruxit, totum simul exsiccavit & fluvium: sic etiam qui oculum mentis tenebris obduxit, omnes quoque vitæ istius actus una confusione cæcavit. Propter quod ait: Si lumen, quod in te est, tenebræ sunt, ipsæ tenebræ quantæ erunt?

℟. Sint lumbi. 204. Lectio ix.

QUando enim lucerna extinguitur, quando gubernator mergitur, quando dux ipse capitur, quæ tandem obedientibus supererit spes salutis? Propterea nunc quidem omisit dicere eas,

quæ divitiis tenduntur, insidias, lites videlicet ac pugnas: sed ponens his omnibus sæviora, & quæ absque dubio semper accidunt, à maligna concupiscentia liberat audientes. Etenim multò horribilius est, mentem huic ægritudini mancipare, quàm carceris squalore macerari. Dedit enim nobis intellectum Deus, ut ignorantiam fugemus è mentibus, ut rectum teneamus justúmque judicium. Te Deum laudamus.

INFRA OCTAVAM CONFESSORIS Pontificis.

Homilia in Evangel. Marci, cap. 13. Videte, vigilate, &c.

IN DIE FESTO.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundùm Marcum.

Lectio vii. Cap. 13.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Videte, vigilate, & orate: nescitis enim quando tempus sit. Et reliqua.

Homilia sancti Petri Chrysologi.

Ex Sermone 24.

SEmper & ad omnia vigilias esse salutares, nullus ignorat: quia revera plus vigilare, plus vivere est. Nam quid tam morti simile, quàm dormientis aspectus? quid tam vita plenum, quàm forma vigilantis? Indulgendum somno est, ut corpus reparet, non resolvat; & vires revocet, non enervet. Semper ergo ad omnia vigilias esse salutares, nullus ignorat. Quæ ars, quod opus, quod tempus, quæ potestas, quod officium, non vitæ lucra lucubratione perquirit?

℟. Amavit. 204. Lectio viii.

HInc est, quòd Rex in procinctu pervigil, callidi hostis præcavet & evitat insidias. Tunc in castris miles supervenientes nocturnos impetus cauta pernoctatione propellit. Sic nauta vigilando diffusi itineris incertas vias intrat, & calles transit invios, & vestigio furtivo ad lucrosi portus votivam pervenit mansionem. Hinc pastor adjungit noctes diebus, & totum sibi tempus denegat dormiendi, ne quà lupis, suffragante somno, grassandi in gregem præbeatur occasio.

℟. Sint lumbi. 204. Lectio ix.

SIc viator solers per auras noctis æstus solis prævenit, actúmque diem prævidentiùs deputat mansioni. Hoc Propheta sciens, non die solo, sed & nocte tota clamabat ad Dominum: Domine Deus salutis meæ, in die clamavi, & nocte coram te. Quid plura? Ipse Dominus pernoctat in oratione Dei; ut antè nos oratione liberet, quàm redimat passione. Et, si pro servis Dominus vigilat, meritò pro seipsis servos vigilare sic jubet. Te Deum.

Infra Octavam legatur in Missa, & Offic. Evangelium. Vigilate, quia &c. cum suis Homiliis, de hoc eodem Communi, suprà 209.

In die verò Octava, ut in die Festo.

INFRA OCTAVAM DOCTORUM.

SECUNDA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Joannis Chrysostomi.

In cap. 7. Matth. Homilia 18. post initium.

Lectio iv.

DEus ita nos disposuit esse, ut nec studentes & laborantes circa scripturas, acquiramus salutem scientiæ sine gratia Dei, ut ne nobis imputemus quod scimus: nec tamen gratiam acquiramus, nisi studuerimus, & laboraverimus circa Scripturas, ne donum Dei detur negligentibus. Sicut enim in bello non omnis qui pugnat, vincit; nemo tamen vincere potest, nisi pugnaverit: sic non omnes, qui student & legunt, acquirunt scientiam spiritualem; nemo tamen acquirere potest, nisi qui aut studiosus fuerit ad legendum, aut assiduus ad audiendum. Lectio v.

ET infideles quidem, & non timentes Deum inveniunt scientiam legendo & studendo, sed non illam quæ ex Deo est, quæ per Spiritum sanctum datur: sed hanc, quæ est ex natura carnali, quæ per exercitationem carnis acquiritur, quam habuerunt etiam gentilium studiosi. Multa enim differentia est inter scientias istas. Qui enim orationibus non instat, nec operibus bonis, sed per solum studium lectionum factus est sciens, quando aliis prædicat, ipse sibi non sentit quod prædicat. Lectio vi.

SEd quando alios docet, ab intus conscientia ejus ridet sibi de verbis suis: quia scientia, quæ ex solis lectionibus est, ex ore procedit; quæ autem de Spiritu sancto est, de corde profertur: & ideò spiritualis scientia non solùm dicitur, sed & sentitur. Non tantùm in scripturis legitur, sed ex corde suggeritur: & ideò si alios terret, ipse ampliùs timet: si consolatur, ipse meliùs gaudet: & omne quod loquitur, non tantùm legit, sed experimento probavit. Ideò ergo petamus Deum, & operemur bona, ut non carnalem, sed spiritualem scientiam mereamur.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 5.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Vos estis sal terræ. Quòd si sal evanuerit, in quo salietur? Et reliqua.

Homilia sancti Hieronymi Presbyteri.

Lib. 1. Comment. in Matth.

SAl appellantur Apostoli & Doctores: quia per illos universum hominum conditur genus. Quòd si sal evanuerit, in quo salietur? Si doctor erraverit, à quo alio doctore emendabitur? Ad nihilum valet ultrà, nisi ut mittatur foras, & conculcetur ab hominibus. Exemplum de agricultura sumptum est. Sal etenim sicut in ciborum condimentum, & ad siccandas carnes necessarium est, ita alium usum non habet. Certè legimus in scripturis, urbes quasdam ira victorum sale seminatas, ut nullum in ipsis germen oriretur. Lectio viii.

CAveant ergo Doctores & Episcopi, & videant potentes potenter tormenta sustinere, nihilque

hilque esse remedii, sed majorum ruinam ad tartarum ducere. Vos estis lux mundi. Non potest civitas abscondi supra montem posita: neque accendunt lucernam, & ponunt eam sub modio, sed super candelabrum; ut luceat omnibus, qui in domo sunt. Docet fiduciam prædicandi, ne Apostoli abscondantur ob metum, & sint similes lucernæ sub modio, sed tota libertate se prodant: ut quod audierunt in cubiculis, prædicent in tectis.

℟. In medio Ecclesiæ aperuit os ejus, * Et implevit eũ Dominus spiritu sapientiæ & intellectus.
℣. Jucunditatem & exultationem thesaurizavit super eum. Et implevit. Gloria Patri. Et.

Lectio ix.

NOlite putare, quoniam veni solvere legem, aut Prophetas: non veni solvere, sed adimplere. Sive quòd de se per alios prophetata compleverit, sive quòd ea quæ antè propter infirmitatem audientium rudia & imperfecta fuerant, sua prædicatione compleverit, iram tollens, & vicem talionis excludens, & occultam in mente concupiscentiam damnans. Donec transeat cœlum & terra. Promittuntur nobis cœli novi & terra nova, quæ facturus est Dominus Deus. Si ergo nova creanda sunt, consequenter vetera transitura. Te Deum.

TERTIA DIE.

In secundo Nocturno.

Ex lib. S. Augustini Episcopi de Civitate Dei.

Lib. 18. cap. 41. Lectio iv.

AUctores nostri, in quibus non frustrà sacrarum litterarum figitur, & terminatur canon, absit ut inter se aliqua ratione dissentiant: unde non immeritò, cùm illa scriberent, eis Deum, vel per eos locutum, non pauci in scholis atque gymnasiis litigiosis disputationibus garruli, sed in agris atque in urbibus cum doctis atque indoctis tot tantíque populi crediderunt. Ipsi sanè pauci esse debuerunt, ne multitudine vilesceret quod charum religione esse oporteret; nec tamen ita pauci, ut eorum non sit miranda consensio. Lectio v.

NEque enim in multitudine philosophorum, qui labore etiam litterario monumenta suorum dogmatum reliquerunt, facilè quis invenerit, inter quos cuncta, quæ sensêre, conveniant; quod ostendere hoc opere longum est. Ubi etsi aliqua vera dicebantur, eâdem licentiâ dicebantur & falsa prorsus, ut non frustrà talis civitas mysticum vocabulum Babylonis acceperit. Babylon quippe interpretatur Confusio, quod nos jam dixisse meminimus. Non interest diaboli regis ejus, quàm contrariis inter se rixentur erroribus, quos meritò multæ variæque impietatis pariter possidet. Lectio vi.

AT verò gens, populus, civitas, respublica, Israëlitæ, quibus credita sunt eloquia

Dei, nullo modo pseudoprophetas cum veris Prophetis pari licentia confuderunt, sed concordes inter se, atque in nullo dissentientes, sacrarum litterarum veraces ab eis agnoscebantur & tenebantur auctores. Ipsi eis erant philosophi, hoc est amatores sapientiæ, ipsi sapientes, ipsi Theologi, ipsi Prophetæ, ipsi Doctores probitatis atque pietatis. Quicumque secundùm illos sapuit, & vixit, non secundùm homines, sed secundùm Deum, qui per eos locutus est, sapuit & vixit.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 5.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Vos estis sal terræ. Quòd si sal evanuerit, in quo salietur? Et reliqua.

Homilia sancti Hilarii Episcopi.

Comment. in Matth. can. 4. post init.

VOs estis sal terræ: quòd si sal infatuatum fuerit, ad nihilum valet id quod salietur. Sal, ut arbitror, terræ nullum est. Quomodo ergo Apostolos sal terræ nuncupavit? Sed proprietas est quærenda dictorum, quam & Apostolorum officium, & ipsius salis natura monstrabit. Sal est in se uno continens aquæ & ignis elementum, & hoc ex duobus est unum. Lectio viii.

HIc igitur in omnem usum humani generis effectus incorruptionem corporibus, quibus fuerit aspersus, impertit, & ad omnem sensum conditi saporis aptissimus est. Apostoli autem sunt rerum cœlestium prædicatores, & æternitatis velut satores, immortalitatem omnibus corporibus quibus eorum sermo aspersus fuerit, conferentes. Meritò igitur sal terræ nuncupati sunt, per doctrinæ virtutem saliendi modo æternitati corpora reservantes.

℟. In medio. 223. Lectio ix.

SEd natura salis semper eadem est, nec immutari umquam potest. Verùm quia conversioni homo subjacet, & solus beatus, qui usque ad finem in omnibus Dei operibus permanserit: ideò eos sal terræ nuncupatos monet in traditæ sibi potestatis virtute persistere, ne infatuati nihil saliant, & ipsi, sensu accepti saporis amisso, vivificare corrupta non possint, & projecti de Ecclesiæ promptuariis, cum his quos salierint, pedibus incedentium proterantur. Te Deum laudamus.

QUARTA DIE.

In secundo Nocturno.

De Expositione S. Augustini Episcopi in Epistolam primam B. Joannis.

Tract. 3. cap. fin. Lectio iv.

NOn habetis necessitatem, ut aliquis vos doceat, quia unctio ipsius docet vos de omnibus. Quid ergo nos facimus, fratres, quia docemus vos? Si unctio ejus docet vos de omnibus, quasi nos sine causa laboramus. Et ut quid tantum clamamus? Dimittamus vos unctioni illius, & doceat vos unctio ipsius. Sed modò mihi facio quæstionem, & illi ipsi Apostolo

ſtolo facio: dignetur audire parvulum quærentem à ſe. Ipſi Joanni dico: Unctionem habebant, quibus loquebaris? Tu dixiſti, quia unctio ipſius docet vos de omnibus: ut quid talem Epiſtolam feciſti? quid illos tu docebas? quid inſtruebas? quid ædificabas?

Lectio v.

JAm hic videte magnum ſacramentum, fratres. Sonus verborum noſtrorum aures percutit, magiſter intus eſt. Nolite putare, quemquam hominem, aliquid diſcere ab homine. Admonere poſſumus per ſtrepitũ vocis noſtræ: ſi non ſit intus qui doceat, inanis fit ſtrepitus noſter. Magiſteria forinſecùs, adjutoria quædam ſunt & admonitiones. Cathedram in cœlo habet qui corda docet. De Domino dico. Propterea ait & ipſe in Evangelio: Nolite vobis dicere magiſtrum in terra: unus eſt magiſter veſter Chriſtus. Ipſe vobis ergo intus loquatur, quando nemo hominum illic eſt: quia etſi eſt aliquis à latere tuo, nullus eſt in corde tuo. Chriſtus ſit in corde.

Lectio vi.

SIc ſunt iſta verba, fratres, quæ forinſecùs dicimus, quomodo eſt agricola ad arborem: forinſecùs operatur, adhibet aquam, & diligentiam culturæ. Quælibet forinſecùs adhibeat, numquid poma format? numquid nuditatem lignorum veſtit umbra foliorum? numquid tale aliquid intrinſecùs agit? Sed quis agit hoc? Audite agricolam Apoſtolum, videte quid ſumus, & audite magiſtrum interiorem: Ego plantavi, Apollo rigavit, ſed Deus incrementum dedit. Hoc ergo vobis dicimus: ſive plantemus, ſive rigemus loquendo, non ſumus aliquid, ſed ille qui incrementum dat, Deus, ideſt, unctio illius, qui docet vos de omnibus.

In tertio Nocturno.

Quarta die infra Octavam S. Joannis Chryſoſtomi legatur Homilia S. Auguſtini. Oſtendit Dominus, &c. ut in Breviar. de Communi Doctorum: infra Octavam verò aliorum Doctorum legantur ſequentes Lectiones.

Lectio S. Evangelii ſecundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 5.

IN illo tempore: Dixit Jeſus diſcipulis ſuis: Vos eſtis ſal terræ. Quod ſi ſal evanuerit, in quo ſalietur? Et reliqua.

Homilia ſancti Joannis Chryſoſtomi.

Homil. 15. in Matth. ſub medium.

ATtendite quid dixerit, Vos eſtis ſal terræ: per quod oſtendit, quàm neceſſariò iſta præcipiat. Non enim de veſtra, inquit, tantummodò vita, ſed de univerſo orbe vobis ratio reddenda eſt. Non ad duas quippe urbes, aut decem, aut viginti, neq; ad unam gentem vos mitto, ſicut mittebam Prophetas: ſed ad omnem terram prorſus ac mare, totúmque mundum, & hunc variis criminibus oppreſſum.

Lectio viii.

DIcendò enim, Vos eſtis ſal terræ: oſtendit univerſam hominum infatuatam eſſe naturam, & peccatorũ vi corruptam: & idcircò illas ab eis virtutes requirit,

quirit, quæ maximè ad multorum salutem procurandam necessariæ sunt atque utiles. Nam qui mansuetus est ac modestus, & misericors & justus, non intra se tantummodò hæc rectè facta concludit, verùm in aliorum quoque utilitatem præclaros hos faciet effluere fontes. Igitur qui corde mundo est atque pacificus, & persecutionem pro veritate patitur, nihilominus in commune commodum vitam instituit.

℟. In medio. 223. Lectio ix.

NE igitur putetis, inquit, ad levia vos ducendos esse certamina, neque exiguarum rerum vobis ineundam esse rationem, Vos estis sal terræ. Quid igitur? Ipsiné putrefacta medicati sunt? Nequaquam: neque enim fieri potest, ut ea quæ jam corrupta sunt, salis perfricatione reparentur. Non ergo hoc fecerunt, sed antè renovata, sibique tradita, atque ab illa jam putredine liberata, aspergebant sale, & in ea novitate conservabant, quam à Domino susceperant. Liberare quippe à putredine peccatorum, Christi virtutis est: ut autem ad illam iterùm non revertantur, Apostolorum curæ est ac laboris. Te Deum laudamus.

QUINTA DIE.

In secundo Nocturno.

Tres Lectiones S. Gregorii Papæ, Qui post Orionas, &c. ut in Brev. de Communi Doct.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 5.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Vos estis sal terræ. Quòd si sal evanuerit, in quo salietur? Et reliqua.

Homilia sancti Gregorii Papæ.

Ex Homil. 17. in Lucæ 10. ante medium.

CONsiderandum nobis est, ut qui una eademque exhortationis voce non sufficit simulcunctos admonere, studeat singulos, in quantum valet, instruere, privatis locutionibus ædificare. Debemus namque pensare continuò, quod sanctis Apostolis dicitur, & per Apostolos nobis: Vos estis sal terræ. Si ergo sal sumus, condire mentes fideliũ debemus. Vos igitur qui pastores estis, pensate quia Dei animalia pascitis: de quibus profectò animalibus Deo per Psalmistam dicitur: Animalia tua habitabunt in ea.

Lectio viii.

ET sæpè videmus, quòd petra salis brutis animalibus antepònitur, ut ex eadem salis petra lambere debeant, & meliorari. Quasi ergo inter bruta animalia petra salis, debet esse sacerdos in populis. Curare namque sacerdotem necesse est, quæ singulis dicat, unumquemque qualiter admoneat: ut quisquis sacerdoti jungitur, quasi ex salis tactu æternæ vitæ sapore condiatur. Sal etenim terræ non sumus, si corda audientium non condimus: quod profectò condimentum ille veraciter proximo impendit, qui prædicationis verbum non subtrahit. Sed tunc verè aliis recta prædicamus, si dicta rebus & exemplis

emplis ostendimus.

℟. In medio. 223. Lectio ix.

NUllum puto, fratres charissimi, ab aliis majus præjudicium, quàm à sacerdotibus tolerat Deus: quando eos, quos ad aliorum correctionem posuit, dare de se exempla pravitatis cernit: quando ipsi peccamus, qui compescere peccata debuimus: nulla animarum lucra quærimus, ad nostra quotidie studia vacamus, terrena concupiscimus, humanam gloriam intenta mente captamus. Et quia eo ipso quo cæteris prælati sumus, ad agenda quælibet majorem licentiam habemus, susceptæ benedictionis ministerium vertimus ad ambitionis argumentum: Dei causam relinquimus, ad terrena negotia vacamus: locum sanctitatis accipimus & terrenis actibus implicamur. Te Deum laudamus.

SEXTA DIE.

In secundo Nocturno.

Ex libro Moralium S. Gregorii Papæ.

Lib. 9. cap. 6. Lectio iv.

HInc namque per Danielem dicitur: Pertransibunt plurimi, & multiplex erit scientia. Hinc Joanni in priori parte revelationis Angelus dicit: Signa, quæ locuta sunt septem tonitrua. Cui tamen in ejusdem revelationis termino præcepit dicens: Ne signaveris verba prophetiæ libri hujus. Pars quippe revelationis anterior signari præcipitur, terminus prohibetur: quia quidquid in sanctæ Ecclesiæ initiis latuit, finis quotidie ostendit. Nonnulli verò à Græca littera, quæ Ypsilon dicitur, Hyadas nuncupatas arbitrantur. Quod si ita est, significationi, quam diximus, contrarium non est. Lectio v.

DOctores enim his stellis non inconvenienter expressi sunt, quæ à litteris nomen trahunt. Sed quamvis Hyades ab ejusdem litteræ visione non discrepent; certum tamen est, quia hyetos Imber dicitur, eò quòd exortæ pluvias apportant. Vir igitur sanctus redemptionis nostræ ordinē contemplatus admiretur, atque admirans exclamet, dicens: Qui extendit cœlos solus, & graditur super fluctus maris; qui facit Arcturum, & Orionas, & Hyadas.

Lectio vi.

EXtensis etenim cœlis, Dominus formavit Arcturum: quia in honorem deductis Apostolis, in cœlesti conversatione fundavit Ecclesiam. Formato quoque Arcturo fecit Orionas; quia roborata fide universalis Ecclesiæ, contra procellas mundi edidit martyres. Editis quoque Orionibus protulit Hyadas; quia convalescentibus contra adversa martyribus, ad infundendam ariditatem humanorum cordium, doctrinam contulit magistrorum. Isti itaque sunt astrorum spiritalium ordines, qui dum summis virtutibus eminent, semper ex supernis lucent.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio

Lectio vii. Cap. 5.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Vos estis sal terræ. Quòd si sal evanuerit, in quo salietur? Et reliqua.

Homilia sancti Augustini Episcopi.

Ex lib. 1. de Serm. Dom. in monte, cap. 6.

NEque accendunt lucernam, & ponunt eam sub modio. Quid putamus, ita esse dictum, Sub modio, ut occultatio tantùm lucernæ accipienda sit, tamquam si diceret: Nemo accendit lucernam, & occultat illam? An aliquid etiam modius significat, ut hoc sit ponere lucernam sub modio, superiora facere corporis commoda, quàm prædicationem veritatis: ut ideò quisque veritatem non prædicet, dum timet ne aliquid in rebus corporalibus & temporalibus molestiæ patiatur? Et benè modius dicitur, sive propter retributionem mensuræ, qua quisque recipiet quæ gessit in corpore, sive quoniam temporalia bona, quæ corpore peraguntur, certâ dierum mensurâ & inchoantur & transeunt, quam fortasse significat modius. Lectio viii.

SUb modio ergo lucernam ponit quisquis lucem bonæ doctrinæ commodis temporalibus obscurat & tegit. Super candelabrum autem, qui corpus suum ministerio Dei subjicit, ut superior sit prædicatio veritatis, & inferior servitus corporis. Per ipsam tamen corporis servitutem excellentior luceat doctrina, quæ per officia corporalia, id est, per vocem, & linguam, & cæteros corporis motus in bonis operibus insinuatur etiam discentibus.

℟. In medio. 223. Lectio ix.

SUper candelabrum ergo ponit lucernam, cum dicit Apostolus: Non sic pugno tamquam aërem cædens, sed castigo corpus meum, & servituti subjicio, ne forte aliis prædicans, ipse reprobus inveniar. Quod verò ait, Ut luceat omnibus qui in domo sunt: domum puto dictam habitationem hominum, id est, ipsum mundum, propter id quod superiùs ait, Vos estis lumen mundi; aut, si domum quisque vult accipere Ecclesiam, nec hoc est absurdum. Te Deum laudamus.

SEPTIMA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Augustini Episcopi.

Serm. 3. de Verb. Dom. in Matth. Lectio iv.

CUm nobis pro officio competat dicere, vobis autem conveniat pro devotione audire, quid tam necessarium tamque pertinens poterit utrisque contingere, quàm ut quod religiosè dicitur, & devotè auditur, obsequiis competentibus teneatur? Nam si religiosa non tacere lucrum est, tacere dispendium; quanto itaque potiora lucra potuerint provenire, cum operationis effectu monstratur quidquid magisteriis cœlestibus & discitur, & tenetur? Par etenim causa, & docentem & audientem constringit, ut utriusque professio factorum testificatione signetur.

Lectio

Lectio v.

ET quamvis dissimile sit doctoris discentisque officium, tamen utriusque debet sanctarum legum obsequium: ut jungantur factis, qui separantur officiis; copulentur opere, qui diversi sunt nomine; & quos vocabula ab invicem separant, eos observantia præceptorum fideliter ac devotè conjungat. Quare sic fit, ut utriusque diversus sit actus, sed observantiæ par sit necessarius in utrisque effectus, ut factorum in ambobus conspiret assensus, quibus diversus est in vocabulis sonus.

Lectio vi.

IN doctore enim molesta est causa, dicere nec facere; præcipere, nec observare: in discente verò, audire velle, quod nolit implere; aures auditui accommodare, & ab opere voluntatem avertere. Cæterùm qui facit quod docet, & qui quidquid imperat, complet, maximus in cœlestibus sententia Domini declaratur. At verò, qui quod dicit negligit, & qui quod audit contemnit, salutis reus existit, qui observanda contempsit, & pericula non vitavit. Amat enim mortem, qui vitæ præcepta non servat: & horret vitam, qui peccata morti debita desperata morte frequentat.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 5.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Vos estis sal terræ. Quòd si sal evanuerit, in quo salietur? Et reliqua.

Homilia sancti Joannis Chrysostomi.

Ex Homilia 15. in Matth. circa med.

SI autem sal evanuerit, in quo salietur? ad nihilum valet ultrà, nisi ut mittatur foras, & conculcetur ab hominibus. Alii enim, etiamsi sæpè delinquant, possunt tamen ad veniam pervenire: si verò hoc magister ipse patiatur, omni satisfactione privabitur, & supplicia extrema persolvet. Ne enim audientes, Cùm exprobraverint vobis, & persecuti vos fuerint, & dixerint omne malum adversum vos, in medium prodire formident, dicit: Quoniam nisi ad ista fueritis parati, frustrà etiam proditis in publicum. Non enim vos oportet maledicta hominum timere, sed laudes: quas si audire cupiatis, tunc verè infatuandi estis, atque calcandi.

Lectio viii.

SI verò perseverabitis vosmetipsos undique castigantes, & deinde audieritis mala, gaudete: hoc enim est opus salis, laxa quæque urere atque restringere. Itaque jam necessaria subsequitur maledictio, nihil vobis prorsus incommodans, imò etiam testimonium vestræ perhibens firmitatis. Si verò illa timentes, fortitudinem vobis utilem deseratis, multò sæviora patiemini, & malè scilicet audientes, & contempti à cunctis atque despecti: hoc namq; est ab omnibus conculcari. Deinde ad aliud eos sublimius ducit exemplum: Vos estis lux mundi.

℟. In medio. 223. Lectio ix.

ITerùm mundi, non unius profectò gentis, nec viginti urbium, ſed totius orbis lumen tunc perhibentur, & lumen intelligibile, ipſoque ſole fulgentius, ſicut etiam ſal hoc loco intelligitur ſpiritale. Priùs autem ſal poſuit deinde lumen: ut diſcat, quantum ſit verborum urentium beneficium, quantúmque commodum honeſtæ rectæque doctrinæ. Hæc ſiquidem ſtringit animos, nec quoquam diffluere permittit, facitque attentiùs ad lumen virtutis aſpicere, ad quam, velut apprehenſa manu pertrahit audientes. Te Deum laudamus.

IN DIE OCTAVA.

In ſecundo Nocturno.

Sermo ſancti Auguſtini Epiſcopi.

Ex Epiſtola 152. tom. 2. Lectio iv.

SOlicitiſſimè cavendum eſt in docendo ſuperbiæ vitiũ, quod in diſcendo non ita eſt. Unde ſancta Scriptura nos admonet dicens: Sit omnis homo velox ad audiendum, tardus autem ad loquendum; & ille in Pſalmo ait: Auditui meo dabis gaudium, & lætitiam; continuóque ſubjecit, Exultabunt oſſa humiliata: vidit enim in audiendo facillimè ſervari humilitatem, quæ difficilis eſt in docendo: quoniam neceſſe eſt, ut doctor habeat ſuperiorem locum, ubi laborioſum eſt obtinere ne ſubrepat elatio.

In Pſalm. 129. Lectio v.

ECce enim, fratres mei, dico charitati veſtræ: loquimur nos modò ad vos, ut aliquid doceamus vos, quantò meliùs, ſi omnes ſciremus, & nemo doceret alterum, ut non eſſet alius loquens, alius audiens; ſed omnes audientes unum illum, cui dicitur: Auditui meo dabis gaudium & lætitiam. Unde & ille Joannes non tam gaudebat quia prædicabat, & quia loquebatur; ſed gaudebat quia audiebat; ait enim: Amicus autem ſponſi ſtat, & audit eum, & gaudio gaudet propter vocem ſponſi. Itaque ibi unuſquiſque probet ſe, non ut loquatur, ſed ut de alio locutionis officium exigat. Gaudium autem taciturnitatis intus in voluntate habeat, vocem doctrinæ in neceſſitate.

De Baptiſmo contra Donatiſtas, cap. 5.

Lectio vi.

ET plerúmque doctioribus minus aliquid revelatur, ut eorum patiens & humilis charitas, in qua fructus major eſt, comprobetur; vel quomodo teneant unitatem, cùm in rebus obſcurioribus diverſa ſentiunt; vel quomodo accipiant veritatem, cùm contra id, quod ſentiebant, declaratum eſſe cognoſcunt. Quorum duorum manifeſtum tenemus unum in beato Cypriano: id eſt, quomodo tenuerit unitatem cum eis à quibus diverſum ſentiebat. Homines enim ſumus: unde aliquid aliter ſapere, quàm ſe res habet, humana tentatio eſt. Nimis autem amando ſententiam ſuam, vel invidendo melioribus uſque

ad ſacrilegium pervenire, diabolica præſumptio eſt: in nullo autem aliter ſapere quàm res ſe habet, Angelica perfectio eſt.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii ſecundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 5.

IN illo tempore: Dixit Jeſus diſcipulis ſuis: Vos eſtis ſal terræ. Quod ſi ſal evanuerit, in quo ſalietur? Et reliqua.

De Homilia ſancti Joannis Chryſoſtomi.

Ex Homilia 15. in Matthæum.

LUceat lux veſtra: hoc eſt, plurima in vobis ſit virtus, ac maximè ingens illius accendatur ignis, & ineffabile omnino lumen effulgeat. Quando autem tam magna virtus fuerit & clara, latere non poterit, etiam ſi mille illam contegere velit modis ille, qui poſſidet. Benè autem ait, Lumen: nihil eſt: quod ſic hominem faciat inſignem atque conſpicuum, etiamſi magno ambitu optet latere, ut ſplendor iſte virtutis. Sicut enim ipſo ſole circumdatus, ita utique clarus effulget, nec in terram ſolummodo rutilatus propriæ virtutis emittit, ſed ſupra ipſum etiam cœlum proprio fulgore radiabit. Lectio viii.

HInc itaque illos uberiùs conſolatur. Etſi, inquit, maledicta in vos audientes doletis: habetis tamen plurimos, quos ad amorem atque admirationem Dei, veſtro adducatis exemplo. Tunc enim multi erunt omnino mirantes, non utique vos tantùm, ſed per vos etiam Patrem veſtrũ. Nec dixit, Deum, ſed Patrem; conferendæ illis nobilitatis prærogativam hoc jam nomine largiendo. Conſidera, quantum iſtiusmodi ſit commodum, quantum etiam diſcrimen. Si enim vitiis ſordeamus, etiam ſi nobis nullus obtrectet, erimus omnib⁹ miſeriores. Si verò virtutibus ſplendere curemus, vel ſi totus mundus contra nos maledictis voluerit perſonare; erimus omnium beatiſſimi, atque ad nos trahemus omnes, qui venire elegerint ad ſalutem. Omni quidem tuba documenta ſunt operum clariora, vitaque munda, ipſa eſt luce fulgentior. ℟. In medio. 223.

Ex Homilia 16. in Matth. poſt initium.

Lectio ix.

NOn veni ſolvere legem, ſed implere. Legem verò non uno tantùm, ſed altero & tertio implevit modo. Uno quidem, quia nihil ex legitimis ipſe transgreſſus eſt: alio verò, quia per nos quoque idipſum facit, quod Paulus ſignificando dicebat: Quoniã finis legis Chriſtus ad juſtitiam omni credenti. Quod enim illa per litteram non potuit, hoc per fidem ipſe confecit. Si verò aliquis diligenter examinet, alium quoque tertium modum impletæ ab eo legis inveniet. Quem verò iſtum? Ipſa utique præcepta, quæ erat daturus: non enim interitus priorum, ſed augmentum potiùs & complementum erant ea quæ dicebantur à Chriſto. Illius quippe ſententiæ, qua dicitur, Non occides, non interemptio, ſed adim-

pletio magis atque munitio est, dicere, Non irascaris; omniúmq; similiter cæterorum. Te Deum.

INFRA OCTAVAM CONFESSORIS non Pontificis.

SECUNDA DIE.

In secundo Nocturno.

Tres Lect. S. Joan. Chrysost. Beati N. dies, &c. ut in Breviar. de Communi Conf. non Pontif. Quòd si lectæ sint in die Festo, legantur hodie sequentes.

Sermo sancti Joannis Chrysostomi.

Serm. de Mart. quòd aut imitandi sunt, aut non laudandi, tom. 3. Lectio iv.

QUi Sanctorum merita religiosa charitate miratur, quiq; justorum glorias frequenti laude colloquitur, eorum mores sanctos atq; justitiam imitetur: quoniam quem delectat Sancti alicujus meritum, delectare debet par circa cultum Dei obsequium. Quare aut imitari debet, si laudat: aut laudare non debet, si imitari detrectat: ut qui alium laudat, laudabilem se reddat: & qui Sanctorum merita admiratur, mirabilis ipse vitæ sanctitate reddatur. Nam si propterea justos fidelesque diligimus, quòd in ipsis justitiam fidemque suspicimus; possumus nos quoque esse quod sunt, si faciamus ipsi quod faciunt. ℟. Honestum fecit illum Dominus, & custodivit eum ab inimicis, & à seductoribus tutavit illum: * Et dedit illi claritatem æternam. ℣. Justum deduxit Dominus per vias rectas, & ostendit illi regnum Dei. Et dedit.

Lectio v.

NEque enim difficile nobis est, quod ab ipsis geritur, imitari, cùm sine præcedenti exemplo ab antiquis talia gesta conspicimus: ut non ipsi aliorum æmuli redderentur, sed æmulandæ virtutis seipsos nobis præberent exemplum: ut dum nos ex ipsis, & ex nobis alii proficiunt, sic Christus in suis semper servis in Ecclesia sancta laudetur. Unde ab origine mundi innocens Abel occiditur, Enoch Deo placens transfertur, justus Noe invenitur, Abraham fidelis probatur, Moyses mansuetus dignoscitur, Jesus castus, David lenis, Elias acceptus, Daniel sanctus, tres pueri victores redduntur. ℟. Amavit eum Dominus, & ornavit eum: stolam gloriæ induit eum, * Et portas paradisi coronavit eum. ℣. Induit eum Dominus loricam fidei, & ornavit eum. Et ad portas. Lectio vi.

APostoli discipuli Christi, credentium magistri habentur: è quibus eruditi Confessores fortissimi pugnant, Martyres perfecti triumphant, & Christiani semper exercitus diabolum Deo armati debellant. In istis semper pares virtutes, dissimiles pugnæ, gloriosæ victoriæ. Unde tu Christiane delicatus es miles, si putas te posse sine pugna vincere, sine certamine triumphare. Exere vires, fortiter dimica, atrociter in prælio isto concerta. Considera pactum, conditionem attende, mili-

militiam nosce: pactum quodspopondisti, conditionem qua accessisti: militiam cui nomen dedisti. ℟. Iste homo perfecit omnia, quæ locutus est ei Deus, & dixit ad eum: Ingredere in requiem meã: * Quia te vidi justum coram me ex omnibus Gentibus. ℣. Iste est qui contempsit vitam mundi, & pervenit ad cœlestia regna. Quia. Gloria Patri. Quia.

TERTIA DIE.

In secundo Nocturno.

De Sermone S. Joannis Chrysostomi, De S. Philogonio, ante med. Lectio iv.

AD hanc beatã requiem transiit beatus N. quænam igitur oratio par sit viri laudibus, quem Deus tam felici sorte dignatus est? Non est ulla. Sed age, dic mihi, num idcircò silebimus? & cujus rei gratia convenimus? An dicemus nos haud posse magnitudinem gestorum oratione consequi? Atqui ob hoc ipsum necesse est dicere, quandoquidem hæc est præcipua laudum illius pars, quòd factis verba æquiparari non possint. Nam quorum benefacta naturam etiam superant mortalem, perspicuum est, quòd horum laudes excedunt linguam humanam. Haud tamen ob id aspernabitur officium nostrum, quod pro viribus præstamus, sed suum imitabitur Dominum: siquidem & ille viduæ duos tantùm obolos dejicienti in gazophylacium, non tantùm duorum obolorum mercedem, sed multò ampliùs reddidit. ℟. Honestum. 232. Lectio v.

PRoinde quamvis nostræ facultates exiguæ sint, minimíque pretii, attamen, quæ possumus, offerimus. Ea licèt non respondeant magnitudini meritorum animæ præclari justique N. tamen hoc ipsum celsitudinis illius maximum fuerit argumentum, quòd nec pusilla repellat, sed idem faciat, quod solent divites. Siquidem illi, cùm acceperint à tenuibus exigua, quibus non egent, sua vicissim apponunt, remunerantes eos, qui, quod poterant, obtulerint. Itidem & hic, cùm acceperit à nobis laudem verbis peractam, qua nequaquam eget, redonabit nobis per ipsa facta benedictionem; qua semper uti possimus. ℟. Amavit. 232.

Lectio vi.

UNde igitur laudationem illius auspicabimur? An à magistratu, quem spiritus illi tradidit gratia? Nam mundani Magistratus nequaquam possunt Christianorum demonstrare virtutes, quin potiùs frequenter habent accusationẽ malitiæ. Quam ob causam? quoniã & solicitudines amicorum, & circumcursationes, & adulationes, aliaque permulta his fœdiora tales Magistratus solent conciliare. Cæterùm ubi Deus suo suffragio designârit aliquem, incorruptum suffragium, alienum ab omni suspicione judicium, indubitata fuerit delecti comprobatio, propter ejus, qui dele-

git, auctoritatem. ℟. Iste homo perfecit. ut supra. 233.

QUARTA DIE.

In secundo Nocturno.

De Sermone S. Joannis Chrysostomi.

Unde supra, paulò pòst. Lectio iv.

QUantum autem sit pietatis argumentum, quòd Deus illum tanto magistratu dignum judicârit, audi. Christus excitatus à morte, quid dicit Petro? Postquam enim illum interrogâsset, Petre amas me? isque respondisset, Tu Domine scis quòd amo te; dicit illi: Si diligis me, pasce oves meas. Hoc autem dicebat, non solùm ut nobis certissimè declararet, quantoperè ipsum diligeret Petrus: verùm etiam, ut palàm faceret, quantam haberet benevolentiam erga suas oves. Itaque si quis voluerit illi commendatus esse, curam habeat ovium illius, publicam quærat utilitatem, fratrum suorum saluti prospiciat. ℟. Honestum. 232.

Lectio v.

NUllum enim officium hoc Deo charius est, & ob id alicubi dicit: Simon, Simon, expetivit te Satanas, ut cribraret te tamquam triticum, sed ego rogavi pro te, ne deficiat fides tua. Quid igitur hujus solicitudinis curæque præmium mihi rependis? eamdem curam, quam nobis impendit, reposcit. Nam & tu, inquit, aliquando conversus confirma fratres tuos. Neque prorsus alia res est, quæ perinde declaret doceátque quis sit fidelis & amans Christi, quàm si fratrum curam agat, proque illorum salute gerat solicitudinem. ℟. Amavit. 232. Lectio vi.

HÆc omnes audiant & monachi, qui montium occupârunt cacumina, quique modis omnibus seipsos mundo crucifixerunt, quo pro viribus Ecclesiarum præfectos adjuvent, horumque curas leniant precibus, concordia, charitate; scientes, quòd nisi modis omnibus opitulentur iis, qui tot periculis objiciuntur, per gratiam Dei, totque negotiorum curas sustinent, quibuscumque possunt rationibus, auxilientur, quamquam procul habitantes, & victus sors ipsis periisset, & tota in scopulum impegisset sapientia. ℟. Iste homo. 233.

QUINTA DIE.

In secundo Nocturno.

Tres Lect. S. Gregorii. Deridetur justi simplicitas, &c. ut in Brev. in hoc eodem Communi. Quòd si in die festo lectæ sint, earum loco ponantur Lect. S. Joannis Chrysost. Qui Sanctorum merita, &c. 232.

SEXTA DIE.

In secundo Nocturno.

Ex libro Moralium sancti Gregorii Papæ.

Lib. 10. c. 16. in cap. 12. Job. Lectio iv.

BEnè justi simplicitas, & lampas esse dicitur, & contempta lampas, quia interiùs lucet; & contempta, quia exteriùs non lucet. Intus ardet flamma charitatis, foris nulla gloria resplendet decoris. Lucet ergo, & despicitur qui flagrans virtutibus, abjectus æstimatur. Sed usquequò lampas ista contemnitur? usquequò despicabilis habetur? numquid non fulgorem

gorem suum nullatenus exerit, & numquam quanta claritate candeat, ostendit? Ostendit planè; nam protinus additur: Parata ad tempus statutum. Statutum quippe contemptæ lampadis tempus, est extremi judicii prædestinatus dies, quo justus quisque, qui nunc despicitur, quanta potestate fulgeat demonstratur.

℟. Honestum. 232. Lectio v.

TUnc enim cum Deo judices veniunt, qui nunc pro Deo injustè judicantur. Tunc eorum lux tantò latiùs emicat, quantò eos nunc manus persequentium duriùs angustat. Tunc reproborum oculis patescet, quòd cœlesti potestate subnixi sunt, qui terrena omnia spontè reliquerunt. Unde electis Veritas dicit: Vos, qui secuti estis me, in regeneratione, cùm sederit Filius hominis in sede majestatis suæ, sedebitis & vos super duodecim sedes, judicantes duodecim tribus Isràël. Neque enim plusquam duodecim judices illa interni consessus curia non habebit, sed nimirũ duodenario numero quantitas universitatis exprimitur: quia quisquis stimulo divini amoris excitatus, hìc possessa reliquerit, illic proculdubio culmen judiciariæ potestatis obtinebit.

℟. Amavit. 232. Lectio vi.

HInc est enim, quòd de sanctæ Ecclesiæ sponso per Salomonem dicitur: Nobilis in portis vir ejus, quando sederit cum senatoribus terræ. Hinc Isaias ait: Dominus ad judicium veniet cum senioribus populi sui. Hinc eosdem seniores Veritas non jam famulos, sed amicos denuntiat, dicens: Non jam dicam vos servos, sed amicos meos. Quos Psalmista intuens, ait: Mihi autem nimis honorati sunt amici tui Deus. Quorum dum celsitudinẽ cordis aspiceret, mundi gloriam qua calce calcarent, protinus addidit: Nimis confortatus est principatus eorum. Ac ne paucos esse crederemus, quos proficere usque ad summam tantæ perfectionis agnoscimus; illicò adjunxit: Dinumerabo eos, & super arenam multiplicabuntur. Quot itaque nunc pro amore veritatis sese libenter humiliant, tot tunc in judicio lampades coruscant.

℟. Iste homo. 233.

SEPTIMA DIE.

In secundo Nocturno,

Sermo sancti Bernardi Abbatis.

Serm. 1. de S. Victore. Lectio iv.

SAncti N. vita, & gloria specialis, non tã ad gloriam, quàm ad virtutem provocat omnes, qui recto sunt corde. Non recti planè, sed perversi est animi, antè quærere gloriam, quàm exercere virtutem; & velle coronari, qui legitimè non certaverit. Vanum est vobis, inquit, ante lucem surgere. Ita est: frustrà ad celsitudinem nititur gloriæ, qui priùs non claruit virtute. Frustrà fatuæ virgines sponso obviàm surgunt, quarum lampades extinguuntur: & ideò

ideò fatuæ, quia vacuis gloriantur lampadibus, virtutis oleum non habentes.

℟. Honestum. 232. Lectio v.

VIrtus gradus ad gloriam: virtus, mater gloriæ est. Fallax gloria, & vana est pulchritudo, quam illa nonparturivit. Sola est, cui gloria jure debetur, & securè impenditur. Sancto N. nec virtus, nec gloria deest: sed quemadmodum ambæ res, & quo ordine in homine processerunt, id operæ pretium intueri. Habemus enim, dilectissimi, in vita N. & quod dignè miremur, & quod salubriter imitemur. Tutiùs sanè æmulanda solidiora, quàm sublimiora, & quæ magis virtutem redoleant, gloriam minùs. Studeamus proinde moribus conformari, cui in mirabilibus similari, etsi volumus, non valemus. ℟. Amavit. 232.

Lectio vi.

ÆMulemur in viro sobrium victum, devotum affectum; æmulemur mansuetudinem spiritus, castimoniam corporis, oris custodiam, animi puritatem, ponere frænum iræ, modum linguæ, dormire parciùs, orare frequentiùs, cōmonere nosmetipsos psalmis, hymnis, & canticis spiritualibus, diebus jungere noctes, & divinis laudibus occupare; æmulemur charismata meliora. Æmulemur, inquam, quòd extitit liberalis in pauperes, patiens ad peccantes, benignus ad omnes. Hoc enim melius. In his forma est, cui imprimamur: in miraculis gloria, à qua reprimamur. Illa lætificent, ista ædificent: moveant illa, ista promoveant.

℟. Iste homo. 233.

IN DIE OCTAVA.

In secundo Nocturno.

De Sermone S. Bernardi Abbatis.

Serm. 2. de S. Victore. Lectio iv.

GAudete in Domino, dilectissimi, qui inter continua suæ pietatis beneficia indulsit hominem mundo, cujus multi salventur exemplo. Iterùm dico gaudete, quòd factus de medio appropiavit Deo, ut multò plures ejus intercessione salventur. In terris visus est, ut esset exemplo: in cœlum levatus est, ut sit patrocinio. Hìc informat ad vitam, illic invitat ad gloriam. Factus est mediator ad regnum, qui fuit incitator ad opus. Bonus mediator, qui sibi jam postulans nihil, totum in nos transferre desiderat, & supplicantis affectum, & supplicationis fructum. Quid enim quærat sibi, qui nullius eget?

℟. Honestum. 232. Lectio v.

HÆc dies gloriosæ migrationis ejus, dies lætitiæ cordis ejus: exultemus, & lætemur in ea. Introivit in potentias Domini, gaudeamus: quia nunc potentior est ad salvandum. Hodie N. posito corpore, tantò alacrior, quantò expeditior penetravit in sancta, similis factus in gloria Sanctorum. Hodie despecto mundo, & mundi principe triumphato,

supra

supra mundum victor ascendit, accipiens de manu Domini coronam victoriæ. Ascendit autem cum immensa supellectili meritorum, clarus triumphis, miraculis gloriosus. Sedet veteranus miles, debita jam suavitate & securitate quietus: securus quidem sibi, sed nostri solicitus. O venerandam etiam ipsis Angelis sanctitatem, quam pari studio, etsi dispari voluntate, & mali fugitant, & frequentant boni. Nec facilè dixerim, quid virum astruat sanctiorem, horum favor, aut pavor illorum. ℟. Amavit. 232.

Lectio vi.

O Miles emerite, qui Christianæ militiæ duris laboribus Angelicæ felicitatis requiē commutâsti: respice ad imbelles & imbecilles commilitones tuos, qui inter hostiles gladios, & spiritales nequitias tuis laudibus occupamur. Quàm pium, quàm dulce, quàm suavè, ô N. in hoc loco afflictionis, & in hoc corpore mortis te canere, te colere, te precari! Nomen tuum, & memoriale tuum; favus distillans in labiis captivorum, mel & lac sub lingua eorum, qui tui memoria delectantur. Eja ergo fortis athleta, dulcis patrone, advocate fidelis, exurge in adjutorium nobis; ut & nos de nostra ereptione gaudeamus, & tu de plena victoria glorieris. ℟. Iste homo. 233.

INFRA OCTAVAM CONFESSORIS non Pontificis.

Homilia in Evangel. Luc. cap. 12. Sint lumbi vestri præcincti, &c.

In die festo habetur Homilia S. Gregorii. Sancti Evangelii, fratres, &c. ut in Breviario de Communi Confessoris non Pontificis.

SECUNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 12.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Sint lumbi vestri præcincti, & lucernæ ardentes in manibus vestris. Et reliqua.

De Homilia sancti Gregorii Papæ.

Homilia 13. in Evangelia.

SEd veniens Dominus, quid vigilantibus servis exhibeat, audiamus. Amen dico vobis, quòd præcinget se, & faciet illos discumbere, & transiens ministrabit illis. Præcinget se, id est, ad retributionem præparat. Et faciet illos discumbere; id est in æterna requie refoveri: discumbere quippe nostrum, in regno quiescere est. Unde rursus Dominus dicit: Venient & recumbent cum Abraham, Isaac, & Jacob. Transiens autem Dominus ministrat, quia lucis suæ illustratione nos satiat: transire verò dictum est, cùm de judicio ad regnum redit. ℟. Iste est, qui ante Deum magnas virtutes operatus est, & de omni corde suo laudavit Dominum: *Ipse intercedat pro peccatis omnium populorum. ℣. Ecce homo sine querela, verus Dei cultor, abstinens se ab omni opere malo, & permanens in innocentia sua. Ipse.

Lectio viii.

Sed

SEd quid si servi in prima vigilia negligentes existunt? prima quippe vigilia, primævæ ætatis custodia est. Sed neque sic desperandum est, & à bono opere cessandum: nam longanimitatis suæ patientiam insinuans Dominus subdit: Et si venerit in secunda vigilia, & si in tertia vigilia venerit, & ita invenerit, beati sunt servi illi. Prima quippe vigilia, primævum tempus est, id est, pueritia: secunda, adolescentia vel juventus, quæ auctoritate sacri eloquii unum sunt, dicente Salomone, Lætare juvenis in adolescentia tua: tertia autem, senectus accipitur.

℟. Sint lumbi vestri præcincti, & lucernæ ardentes in manibus vestris:* Et vos similes hominibus expectantibus dominum suum, quando revertatur à nuptiis, ℣. Vigilate ergo quia nescitis, qua hora Dominus vester venturus sit. Et vos. Gloria Patri. Et vos.

Lectio ix.

QUi ergo vigilare in prima vigilia noluit, custodiat vel secundam: ut qui converti à pravitatibus suis in pueritia neglexit, ad vias vitæ saltem in tempore juventutis evigilet: & qui in secunda vigilare noluit, tertiæ vigiliæ remedia non amittat; ut qui in juventute ad vias vitæ non vigilat, saltem in senectute resipiscat. Non est jam, quid homo excusationis inveniat. Deus despicitur, & expectat: contemni se videt, & revocat: injuriam de contemptu suo suscipit, & tamen quandóque revertentibus etiam præmia promittit. Te Deum.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 12.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Sint lumbi vestri præcincti, & lucernæ ardentes in manibus vestris. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini Episcopi.

Serm. 39. de Verbis Domini.

AUdístis modò Evangelium, quid monuerit nos, cautos nos faciens, & volens esse expeditos & paratos ad expectandum novissima, ut post novissima, quæ sunt in hoc sæculo metuenda, succedat requies, quæ non habet finem. Beati, qui participes facti fuerint. Erunt autem tunc securi, qui modò non sunt securi; & iterùm tunc timebunt, qui modò timere nolunt. Ad hanc expectationẽ, & propter hanc spem Christiani facti sumus.

℟. Iste est. 237. Lectio viii.

NOnne spes nostra non est de hoc sæculo? Non amemus sæculum. Ab amore sæculi hujus vocati sumus, ut aliud sæculum speremus, & diligamus. In hoc abstinere nos debemus ab omnibus illicitis concupiscentiis, hoc est, lumbos accinctos habere debemus, & fervere, & lucere in operibus bonis, hoc est, lucernas ardentes in manibus habere. Dixit enim ipse Dominus discipulis

suis alio loco Evangelii: Nemo accendit lucernam, & ponit eam sub modio, sed super candelabrũ, ut luceat omnibus, qui in domo sunt. ℞. Sint lumbi. suprà.

Lectio ix.

ET ut ostenderet unde dicebat, subjecit, & ait: Sic luceat lux vestra coram hominibus, ut videant bona facta vestra, & glorificent Patrem vestrum, qui in cœlis est. Lumbos nostros accinctos esse voluit, & lucernas ardentes. Quid est, Lumbos accinctos? Declina à malo. Quid est lucere? quid est lucernas ardentes habere? Hoc est, Et fac bonum. Quid est quod adjunxit, & ait: Et vos similes hominibus expectantibus Dominum suum, quando revertatur à nuptiis, nisi quod in illo Psalmo sequitur: Inquire pacem, & persequere eam? Te Deum laudamus.

QUARTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 12.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Sint lumbi vestri præcincti, & lucernæ ardentes in manibus vestris. Et reliqua.

De Homilia S. Augustini Episcopi.

Unde supra.

HÆc tria, hoc est, abstinentia à malo, & operatio boni, & spes præmii æterni comemorata sunt in Actibus Apostolorum, ubi scriptum est: Quia docebat eos Paulus de continentia, de justitia, & spe vitæ æternæ. Ad continentiam pertinet, Sint lumbi vestri præcincti. Ad justitiam pertinet, Et lucernæ ardentes. Ad expectationem Domini pertinet, Quæ est spes vitæ æternæ. Ergo declina à malo, hæc est continentia, hi sunt lumbi accincti. Et fac bonum, hæc est justitia, hæ sunt lucernæ ardentes: Quære pacem, & sequere eam: hæc est expectatio futuri sæculi.

℞. Iste est. 237. Lectio viii.

HAbentes autem ista præcepta & promissa, quid quærimus in terra dies bonos, ubi eos invenire non possumus? Scio enim, quia eos quæritis, quando aut ægrotatis, aut in tribulationibus estis, quæ abundant in hoc sæculo; quoniam quando ætas vergit ad finem, & senex plenus est querelis & nullis gaudiis; inter omnes tribulationes, quibus conteritur genus humanum, non quærunt homines nisi dies bonos, & vitam volunt longam, quam hìc habere non possunt.

℞. Sint lumbi. 238. Lectio ix.

QUid ergo est vita hominis, etiam illa quæ longa dicitur? Audite, non à me, sed mecum simul. Ait enim nobis quidam: Venite filii, audite me, timorem Domini docebo vos. En, quam rem vult docere: & cui rei utilis est timor Domini? Sequitur: Quis est homo, qui vult vitam, & diligit dies videre bonos? Respondemus omnes, Nos volumus. Quid sequitur, audiamus: Cohibe linguam tuam à malo, & labia tua

ne

ne loquantur dolum. Modò dic, Ego. Eja respondeat mihi aliquis: Ego. Et cùm hoc feceris, securus expecta vitam & dies bonos: quære pacem, & sequere eam; & tunc bona fronte dices Domino: Feci quod jussisti, redde quod promisisti. Te Deum laudamus.

QUINTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 12.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Sint lumbi vestri præcincti, & lucernæ ardentes in manibus vestris. Et reliqua.

Homilia sancti Petri Chrysologi.

Ex Sermone 24. post initium.

NOvus ordo vigiliarum, novus habitus imperatur, Sint lumbi vestri præcincti. Nil de vestitu, nil de calceamentis, nil de ipsius occursus apparatu servi vigiles admonentur, sed tota in præcingendis lumbis mandatur cura, tota in constringendis lumbis statuitur vis præcepti, addito lucernarum solatio tantùm, sine quo nec noctis aperitur obscuritas, nec venientis diei clarescit aspectus. ℟. Iste est. 237. Lectio viii.

CIngulum quidem est propriè indicium servitutis, quod & discursus expeditos reddat, & faciat obsequentes. Sed dixisse suffecerat, Estote præcincti; cur lumbos potissimùm nominat? cur tanta jubentis reverentia lumborum facit magnoperè mentionẽ? Quæris, quare? quia in lumbis est tota corporis causa; ex lumbis tota carnis negotia suscitantur; in lumbis tota est humani lapsus, humanæ fragilitatis occasio. Inde venit quod virtutis ignaros reddit, efficit segniores. ℟. Sint lumbi. 238. Lectio ix.

HInc est ergo, quòd principaliter Dominus lumbos nostros astringi jubet balteo castitatis, & totum carnis nostræ pendulum fluidum, resolutum constringi mandat continua zona virtutis; ut carne succincta, ad Domini occursum liber, velox expeditus nostræ mentis reddatur incessus. Hæc tamen audiens homo scire debes, quia te non retardat ab occursu Dei caro: quia ipsius occursus, officii ipsius est inseparabilis comes, si tu ejus componas sarcinas, si releves onera ejus, si pendula & sinuosa involucra ejus tu providus viator astringas. Te Deũ laudamus.

SEXTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 12.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Sint lumbi vestri præcincti, & lucernæ ardentes in manibus vestris. Et reliqua.

De Homilia S. Petri Chrysologi. Unde suprà.

COnstringenda est ergo caro continentiæ cingulo, ne effusa vitiis: ac toto peccatorum gravata pondere, supernis & cœlestibus insistere non possit incessibus. Benè Dominus adjecit, Et lucernæ ardentes in manibus vestris: quia semper ad innocentiæ testi-

testimonium lucernæ nocturno portantur in tempore: & sicut vitiis amicæ semper sunt tenebræ, ita lucernæ semper inimicæ criminibus: sociæ semper boni operis sunt lucernæ.

℟. Iste est. 237. Lectio viii.

SEd in manibus Sanctorum ipsa bona opera sunt lucernæ, dicente Domino: Sic luceat lux vestra coram hominibus, ut videant vestra bona opera. Et verè portant lucernas suas, verè fomentis operum, verè misericordiæ unguento inflammant lampades suas, qui cùm loco, proposito, studio, latitant, opere, virtute, meritis coruscant, ac splendent toto orbe terrarum. Et quia expectationis suæ Dominus satis tristes, satis anxios noverat mores, ne quis superaretur tædio, ne quis lassesceret tarditate, ne quis longæ expectationis fatigatione succumberet, perseverantibus beatitudinem cœlestem, cœleste promittit obsequium.

℟. Sint lumbi. 238. Lectio ix.

ET ne ipsius beatitudinis qualitas haberetur incerta, mox adjecit: Amen dico vobis, quia præcinget se, & faciet illos discumbere, & transiens ministrabit eis. Præcinget se Deus, & faciet servos discumbere, & ministrabit eis. En mutatio inaudita rerum, en terribilis correptio dominationis, en pavenda conversio servitutis, quia parumper servus astitit in Domini sui expectatione succinctus, & sustinendi fidem brevi fatigatione portavit; cui ut talionem redderet, dissimulat se in ipsa divinitate divinitas. Te Deum laudamus.

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 12.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Sint lumbi vestri præcincti, & lucernæ ardentes in manibus vestris. Et reliqua.

De Homilia S. Petri Chrysologi. Unde suprà.

DIscumbenti homini Deus adstat, & adstat in cœlestibus: epulanti servo servit Dominus, & servit accinctus: pueris suis, ministris suis ministeriũ facit Christus, & facit in Patris jam gloria constitutus. Homo calumniaris: est adhuc quòd detulerit Patri, qui tibi in terra lavando pedes extremum repræsentavit obsequium, & repromittit in cœlestibus novissimam servitutem. Ille tibi in cœlestibus parat convivium, se ministro; & tu illi in terra non desinis continuas ingerere & generare blasphemias.

℟. Iste est. 237. Lectio viii.

FAciet & ille transitus suos, quia transiens ministrabit illis: de dominatione ad fidelium suorum pia transiet & migrabit obsequia; ad te de misericordi Patre severissimum transibit in judicem. Confitentibus, expectantibus ministrabit epulas; ministrabit & tibi, sed dignam de tua negatione sententiam. Si in secunda & tertia

tertia vigilia venerit. Vigilias mundus plures, tres tantùm vigilias novit expectatio Trinitatis. Quare tamen à secunda cœpit, & tacuit primam? Quia prima jam vigilia in ortu Dominicæ nativitatis excesserat.

℟. Sint lumbi. 238. Lectio ix.

PRobant hoc pastores, qui dum supra gregem suum vigilant, gregis ipsum pastorem in præsepio invenire, videre, tenere merentur, & auctorem. Sed quæ sit secunda & tertia vigilia requiramus. Sicut utique prima vigilia est sui ortus in carne, ita secunda est vigilia, qua nostra redit & resuscitatur in carne. Denique ut ad resurgentem veniat, annuus excitatur & evigilat mundus. Tertia vigilia est illa, qua expectatio toto novissimo venientis finitur adventu: ut sicut ille resurrexit nobis, ita nos illi jam perpetuam resurgamus ad vitam. Te Deum.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 12.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Sint lumbi vestri præcincti, & lucernæ ardentes in manibus vestris. Et reliqua.

Homilia sancti Fulgentii Episcopi.

Ex Sermone de Confess.

SI istum Domini sermonem secundùm litteram velimus accipere, nihil in eo commodi spiritalis possumus invenire. Quid enim proficit ad animæ salutem, si aliquis corporaliter aut lumbos præcingat, aut lucernam accendat? In lumbis itaque concupiscentia carnalis ostenditur, in lucernis verò fides & charitas Christiana monstratur. Jubens igitur Dominus lumbos nostros præcingi, concupiscentias carnis sine dubio præcipit refrænari. Imperans autem ut lucernas ardentes habeamus, hoc utiq; jubet, ut & lumine veræ fidei splendeamus, & sanctæ charitatis operibus ferveamus.

℟. Iste est. 237. Lectio viii.

ISta, quæ de Evangelio proposuimus, cum Propheticis sermonibus conferamus. Utrumq; enim Testamentum Deus instituit, unus Dominus dedit: etsi sunt utriusque Testamenti diversa pro temporibus sacramenta, concordat tamen in utroque salutis humanæ sententia, qua præcipitur ut non peccemus, & jubetur ut bonis operibus insistamus. Per Isaiam Dominus omnes his admonet verbis: Auferte malum cogitationum vestrarum ab oculis meis, quiescite perversè agere, discite benefacere. Quid est enim, Sint lumbi vestri præcincti, nisi, quiescite agere perversè? quid est, Sint lucernæ ardentes, nisi, discite benefacere?

℟. Sint lumbi. 238. Lectio ix.

PRæcinguntur enim fidelium lumbi, dum concupiscentia mala comprimitur, dum iniqua cogitatio cohibetur, dum libidini resistit animus, dum lasciviæ denegatur affectus, dum calcatur luxu-

luxuria, dum avaritia contemnitur & rapina, dum proximi læsio devitatur, dum superbia vincitur, dum invidia superatur. Ardent verò lucernæ fidelium, dum rectæ fidei regulam servant, dum in sinu matris Ecclesiæ longanimiter perseverant, dum terrena contemnunt, & cœlestia concupiscunt, dum soliciti pacem custodiunt, dum se invicem purè diligunt, dum mutuo se honore præveniunt, dum mansuetudine cordis & humilitate proficiunt, dum misericordiæ opera libenter atque hilariter faciunt, dumque in operibus bonis, non hominibus, sed Deo placere contendunt.

Te Deum laudamus.

INFRA OCTAVAM CONFESSORIS non Pontificis.

Homilia in Evangel. Luc. cap. 12. Nolite timere pusillus grex, &c.

In die Festo habetur Homilia venerabilis Bedæ. Pusillum gregem, &c. in Breviario, in hoc eodem Communi.

SECUNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 12.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Nolite timere pusillus grex, quia complacuit Patri vestro dare vobis regnum. Et reliqua.

Homilia sancti Fulgentii Episcopi.

Ex Sermone de Confessoribus.

SI non omnes possunt implere quod Dominus ait: Vendite, quæ possidetis; illud tamen quod adjecit, dicens: Date eleemosynam, omnibus est possibile, si adsit bona voluntas; omnibus facilè, si non adsit dira cupiditas; omnibus salubre, si ferveat charitas, cunctis debet esse commune, ut omnibus donetur æterna felicitas. Qui ergo tantam virtutem accepit à Domino, ut omnia quæ in mundo sunt, cœlestis regni amore contemnat: quæ habet, vendat, & egenis expendat: qui verò tantæ virtutis nondum est, de his quæ habet, in quantum habet, eleemosynam faciat.

℟. Iste est. 237. Lectio viii.

PErfectus possideat primum virtutis locum, imperfectus saltem perveniat ad secundum. Efficiatur ille gloriosè dignus, sit iste laudabiliter largus. Sit ille sanctæ paupertatis ardentissimus amator, sit iste sanctorum pauperum piissimus consolator. Habeat iste apud Deum patronos pauperes, quos ille se gaudet virtutis habere consortes. Sit ille talis, qui cum Domino judicaturus sedeat: sit iste talis, qui ad dexteram judicandus assistat. Sit ille talis, qui æterna tabernacula perpetuo jure possideat: sit iste talis, quem ille recipiat.

℟. Sint lumbi. 238. Lectio ix.

THesaurum nostrum, fratres, in cœlis ponamus, ut etiam cor nostrum in cœlis habere possimus. Necesse est enim, ut quò præcesserit dilectionis thesaurus, illuc etiam cogitationis sequatur affectus. Ideò Veritas ait: Ubi enim thesaurus vester est, ibi & cor

cor vestrum erit. Ut ergo in cœlis thesaurizemus, cœlestia diligamus. Vis nosse ubi thesaurizas? attende quid amas. Vis nosse quid amas? attende quid cogitas. Ita fiet, ut thesaurum tuum ex tuo amore cognoscas, & amorem tuum judicio tuæ cogitationis intelligas. Te Deum laudamus.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 12.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Nolite timere pusillus grex, quia complacuit Patri vestro dare vobis regnum. Et reliqua.

Homilia S. Petri Chrysologi. Ex Serm. 22.

PRæmia statuunturiis semper, quibus certamina dura proponuntur: ac pro magnitudine certaminis, præmii proponitur magnitudo. Hinc est, quòd discipulis suis Christus regnum ponit in præmio, ut in certamine non cedant periculis, non timori. Pericula despicit, qui tendit ad regnum: victoriæ cupidus nescit timere. Nolite timere, inquit, pusillus grex: quia complacuit Patri vestro dare vobis regnum. Grex pusillus mundo, magnus Deo: pusillus, quia gloriosos vocat eos, quos instituit ad ovium innocentiam, & mansuetudinem Christianam. ℟. Iste est. 237.

Lectio viii.

ADjecit quid faciendum sit regnaturis: Vendite quæ possidetis. Non potest dominari omnibus, nisi is, qui propriis non tenetur. Dejectæ mentis est, qui familiaris rei meminit, cùm vocatur ad regnum; jacens animus plebejus nummulum thesauris regalibus anteponit. Pauper sensus parvis incubans, perdit magna: & inhians temporalibus, deserit sempiterna. Homo, tali monitu Christus ditare voluit, non nudare: manere tibi tua voluit, non perire: perpetuari, non vacuari sacculos imperavit: jussit te transferre, non perdere.

℟. Sint lumbi. 238. Lectio ix.

PLus consilio patris agit, quàm jure dominantis. Inter insidias latronum & tinearum morsus quare tua recondas, objurgat: pervigiles noctes, dies anxios, solicita tempora ne tibi ipse facias, commoneris. Auri custos, servator argenti, securitatem non habet, nescit quietem; & cui deest securitas, quies perit; pœna dives est ille, non censu. Thesaurum non deficientem in cœlo: hoc est dicere, Ubi ego sum, ibi ponite: date mihi, ego servo. Homo, da Patri, crede Deo: quia & hæredi Pater, & Deus homini creditum non negabit: tenere tua non potest, quia sua dedit. Te Deum.

QUARTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 12.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Nolite timere pusillus grex, quia complacuit Patri vestro dare vobis regnum. Et reliqua.

De Homilia sancti Petri Chrysologi.
Ex Sermone 23.

AUdístis hodie, quemadmodũ Dominus pastorali jubilo clangorem tubæ cœlestis adjunxit, ut diu inclinatas ovium mentes ad divina tolleret, cœleste protinus promoveret ad regnũ. Acquisivit humilitas, superbia quod amisit: & grex pusillus ac mitis, totas & varias edomuit propria mansuetudine feritates; pusillus grex vicit ac fregit tot genera bestiarum, quot diversitates subdidit jugo Christi nationum.
℟. Iste est. 237. Lectio viii.

GRex pusillus ac mitis diu contentus occidi, diu devorari passus est, donec gentilis sævitia sanguine satiata, vel carnibus, Evangelici pabuli suavitatem, & divini fontis fluenta degustans, totum contagium sæculi evitaret, & pastum: atque in hominem rediret ex bestia, qui ex homine fuerat dilapsus in bestiã. Hoc sensisse antè Prophetas, hoc Apostolos implevisse, hoc pertulisse Martyres constat, attestante illo qui dicit: Propter te mortificamur tota die, æstimati sumus ùt oves occisionis. Ut verò iste grex novi ordinis aggrederetur prælium, ubi vivit ille, qui fuit occisus: imitatus est suum Regem, illum secutus est Agnum, qui sicut ovis ad occisionem ductus est.
℟. Sint lumbi. 238. Lectio ix.

TIbi ergo Rex, tibi sacerdos, tibi pastor, tibi sacrificium, tibi ovis, tibi agnus, tibi totum factus est, qui fecerat totum. Et qui sibi numquam, tibi toties immutatur, propter te varias monstratur in formas, qui manet unica suæ majestatis in forma. Et quid plura? dat se tibi Deus, homo, ut ferre potes; quia, ut est, tu non potes sustinere. Te Deum.

QUINTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundùm Lucam.
Lectio vii. Cap. 12.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Nolite timere pusillus grex, quia complacuit Patri vestro dare vobis regnum. Et reliqua.

De Homilia S. Petri Chrysologi. Unde suprà.

SEd audiamus jam quid pusillo gregi talis promiserit pastor. Nolite timere, inquit, pusillus grex, quia complacuit Patri vestro dare vobis regnum. O bonitas effusa! ô inaudita pietas! ô ineffabilis affectio! In societatem census pastor oves assumit, atque ad consortium dominationis servos Dominus adsciscit: ad principatum regni Rex gregem populi totius admittit. Sic sic dat, cui deficere census, cui regnum minui, vacuari potestas non potest largiendo. ℟. Iste est. 237.

Lectio viii.

ECce qui dat, dare loquitur Patrem. Numquid largitatem suam denegat, sic dicendo? Absit; non potestatem minuit, sed pandit affectum, sic dicendo: non distantiam facit, sed Patris suamq; voluntatem monstrat, firmat u-

nitatem. Quod autem dixit, Complacuit; & non dixit, Placuit; munus edocet Trinitatis: quia quod erga nos Filio placuit, hoc complacuit Trinitati.

℟. Sint lumbi. 239. Lectio ix.

POst tantam ergo Dominus largitatem, post suam gratiam tibi copiosiùs collatam, abjecta & vilia peculia servitutis jubet abjicere regnaturum. Vendite quæ possidetis, & date eleemosynam. Plebejum cultum regia non admittit potestas, augustus honor nonnisi diademate confertur & purpura. Abjicere ergo debet habitum servitutis, qui se regem credit divinitùs consecratum. Est consuetudinis, est animi felicis, ut adscitus ad regnum, quod fuit proprium, quod privatum, mox parentibus, mox propinquis, civibus indigentibus, liberaliter prorogare, ne sit mendicus animo, qui censu functus, & honore. Te Deum laudamus.

SEXTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 12.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Nolite timere pusillus grex, quia complacuit Patri vestro dare vobis regnum. Et reliqua.

De Homilia S. Petri Chrysologi. Unde supra.

TAli ergo providentia Dominus, consilio tali, vilia & caduca jubet ut vendamus, ut largiamur, ut donemus, qui in cœlesti regno omnia, quæ in cœlo & quæ in terra sunt, volumus possidere. Sed si vis servare tuorum pretia prædiorum, & sacculorum fortè condita te delectant; fac tibi sacculos quales ille præcepit, qui jam cupiditatis tuæ custos est & provisor. Denique ut vidit quòd duriter dixit, Vendite quæ possidetis; mox adjecit: Facite vobis sacculos, qui non veterascunt, thesaurum non deficientem in cœlis.

℟. Iste est. 237. Lectio viii.

ITerum contristatus est: quia quod habes, in cœlis cogeris collocare. Rogo, crede Deo tuo, qui servo credis: magis Deo, quàm homini commenda. Sed si times ne quid inde præsumat, ne quid dispergat pietas largitoris, signa fidei annulo sacculos tuos, ut tali custode dormias tu securus: quia ubi ille est, ibi locus nullus est furi. Non poterit tibi tuam pecuniam denegare, qui tibi omnia sua contulit, qui te regni sui & honore ditavit & gloria.

℟. Sint lumbi. 238.

Ex Sermone 25. circa finem. Lectio ix.

NOvo modo, imò cœlesti modo, qui hunc audit, vendendo comparat, recondit erogando; dum amittit, acquirit. Quàm cupit pecuniam perdurare, perpetuare sacculos divitiarum, condita permanere, qui dicit: Facite vobis sacculos, qui non veterascunt? Ecce docet avaritiam, qui cœperat suadere contemptum. Et qui thesaurizantes temporaliter arguebat, ad totum cupiditatis fomi-

fomitem jubet sacculos sine fine perquiri. Christe, quò te pertrahit amor tuorum! Ut avarum lucrifacias, facis eum, quod desiderat, non quod oportet audire: sacculos imperas, ut avarus, dum consueta percurrit ad lucra, aut virtutem capiat, aut à virtute capiatur. Te Deum laudamus.

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 12.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Nolite timere pusillus grex, quia complacuit Patri vestro dare vobis regnum. Et reliqua.

De Homilia sancti Petri Chrysologi.

Post supradicta.

VERè Pater, ô Christe, qui cum tuis quibuscumque parvulis sic agis. Námque & nos interdum nostris parvulis petentibus noxia, ingerimus salutaria sub specie noxiorum, fallentes insipientiam, non decipientes affectũ. Dixisti, Facite vobis sacculos, qui non veterascunt. Sacculus cur paratur? quid ibi claustra, ubi ipsa custos est innocentia? ibi quid signaculum, bi fraudis suspicio non habetur? si & in cœlo sacculis opus est, cura non amittitur, sed mutatur. ℟. Iste est. 237. Lectio viii.

DOmine, tu vidisti, quia in thesauris tota fides, tota spes in sacculis sit avaris; & ideò imputribiles in cœlo sacculos vis parari, ut qui te non sequitur ad cœlum, sequatur saltem sacculos suos. Avare, fac tibi sacculos, & fac jubente Deo, quia votis tuis annuit divina majestas. Sed fac tibi sacculos erogando: quia quidquid pauper acceperit, Pater cœlestis suscipit. Et ubi recondit? in cœlo. Et ne fortè perdidisse te doleas vel usuram, centuplum in cœlesti fœnore recipies, quidquid in cœlum paupere transmiseris perferente. ℟. Sint lumbi. 238.

Lectio ix.

USura mundi centũ ad unum, Deus unum accipit ad centum, & tamen homines cum Deo nolunt habere contractum. Sunt forsitan de cautione soliciti. Quare? nonne homo homini exiguæ chartulæ obligatione constringitur? Deus tot & tantis voluminibus cavet, & debitor non tenetur? Sed dicis: Esto quòd debeat; quo exigente restituet? Se ipso; quia non potest ille mentiri: idem ipse est & executor & debitor. Non erit in reddendo durus: qui profusus est in largiendo. Crede homo Deo, quod tibi Deus dedit: majora reddere vult, cùm vult debere largitor. Te Deum.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 12.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Nolite timere pusillus grex, quia complacuit Patri vestro dare vobis regnum. Et reliqua.

De Homilia sancti Petri Chrysologi.

Ex Serm. 25. initio.

HOdie Dominus Evangelici gregis pusilla & tenera primordia quàm blanda exhortatione sit consolatus, audistis. Aufert spes anxias, dubios tollit eventus, omnemque propellit & excludit timorem, quando in exordio ipso regnum nascentibus pollicetur. Quis de victu, quis de vestitu, quis de plebejo censu, & vernalis cespitis vilitate suspirat; de regno certus, de dominatione securus? Satis sibi invidet, qui elevatus ad summa, ipse se ad humilia dejicit, ad egena deponit.

℟. Iste est. 237. Lectio viii.

SEd scire convenit, Pater iste quis est, vel qualis est, vel quod regnum suis filiis repromittit. Quis sit ille Pater, quotidie te confitente cognoscis, cùm clamas: Pater noster, qui es in cœlis. Qualis autem sit, ipsa operum magnitudine pervidisti. Ex nihilo fecit cœlum, terram solidavit ex liquido, montes statuit ad stateram, maria intra legitimos terminos sola præcepti auctoritate conclusit. Verùm si regni, quod promittit pusillis, desideras nosse qualitatem, ipse aperit, sic dicendo: Sinite parvulos venire ad me; talium est enim regnũ cœlorum. Esse in cœlo mirum est: in cœlo vivere est majestatis.

℟. Sint lumbi. 278. Lectio ix.

QUid ergo cum terra illi, qui possidet cœlum? quid illi cũ humanis, qui adeptus est jam divina? Nisi fortè placent gemitus, eliguntur labores, amantur pericula, pessima mors delectat, & illata mala bonis sunt gratiora collatis. Sed videamus quod dat Pater tantus consilium regnaturis: Vendite quæ possidetis, & date eleemosynam. Si victuros vos, si regnaturos, si vos jam divites esse creditis in supernis, ubi futuri, quò migraturi, ubi regnaturi estis: vos illa, quæ vestra sunt, jam præcedant: opes miseras misericordiâ computate: quæ humana sunt, in divina convertite.

Te Deum laudamus.

INFRA OCTAVAM CONFESSORIS non Pontificis.

Homilia in Evangel. Luc. cap. 19. Homo quidam nobilis, &c.

IN DIE FESTO.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 19.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis parabolam hanc: Homo quidam nobilis abiit in regionem longinquam accipere sibi regnũ, & reverti. Et reliqua.

Homilia sancti Ambrosii Episcopi.

Lib. 8. in Luc. cap. 19.

BOnus ordo, ut vocaturus Gentes, & Judæos jussurus interfici, qui noluerunt regnare supra se Christum, hanc præmitteret comparationem, ne diceretur: Nil dederat populo Judæorum, unde poterat melior fieri; ut quid ab eo, qui nihil recepit, exigitur? Non mediocris ista est mna, quàm suprà mulier Evangelica, quia non invenit, lucernam

nam accendit, lumine quærit admoto, gratulatur inventam.

℟. Iste est. 237. Lectio viii.

DEnique ex una decem mnas alius fecit, alius quinque. Fortasse iste moralia habet, quia quinque sunt corporis sensus; ille duplicia, id est, mystica legis, & moralia probitatis. Unde & Matthæus quinque talenta, & duo talenta posuit: in quinque talentis, ut sint moralia; in duobus utrumque, mysticum atque morale. Ita quod numero inferius, re uberius. ℟. Sint lumbi. 238.

Lectio ix.

ET hic possumus decem mnas, decem verba intelligere, id est, legis doctrinam; quinque autem mnas, magisteria disciplinæ. Sed legisperitum in omnibus volo esse perfectum: non enim in sermone, sed in virtute est regnũ Dei. Benè autem, quia de Judæis dicit, duo soli multiplicatam pecuniam deferunt; non utique æris, sed dispensationis usuris: alia est enim pecuniæ fœnebris, alia doctrinæ cœlestis usura.

Te Deum laudamus.

SECUNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 19.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis parabolam hanc: Homo quidam nobilis abiit in regionem longinquam accipere sibi regnum, & reverti. Et reliqua.

De Homilia sancti Ambrosii Episcopi.

Unde suprà.

DEnique, cùm Dominus dicit, Quare non dedisti pecuniam meam ad mensam? non nostræ, sed suæ pecuniæ quærit usuram. Unus in terra se abscondisse dicit, quòd rationem, quæ ad imaginem & similitudinem Dei data est nobis, studio voluptatis obruit, & tamquam in fovea carnis abscondit. De aliis siletur, qui quasi prodigi debitores, quæ acceperant, prodiderunt. In duobus illis pauci sunt, qui per duas vices ad cultores vineæ destinati sunt, in reliquis omnes Judæi.

℟. Iste est. 237. Lectio viii.

QUam comparationem Matthæus etiam nobis voluit aptare, quòd similiter ut dives, qui pecuniam suam non impertit pauperibus; ita etiam, qui doctrinæ suæ gratiam non dividit imperitis, docere cùm possit, haud mediocris reus est culpæ. De quo, quoniam in libris de fide scriptis diximus, transcurrere melius fuit.

℟. Sint lumbi. 238. Lectio ix.

CIvitates autẽ decem esse quæ possunt, nisi forte animæ, quibus jure præponitur, qui pecuniam Domini, & illa eloquia casta, probata sicut argentum, mentibus hominum fœneraverit? Nam sicut Jerusalem dicitur ædificata sicut civitas, ita sunt animæ pacificæ: & sicut Angeli præsunt, ita & ii qui vitam meruerunt Angelorum. Te Deum laudamus.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio

Lectio sancti Evangelii secundùm Lucam.
Lectio vii. Cap. 19.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis parabolam hanc: Homo quidam nobilis abiit in regionem longinquam accipere sibi regnum, & reverti. Et reliqua.

Homilia venerabilis Bedæ Presbyteri.
Ex Comment. in Luc. lib. 5. cap. 78.

HOmo nobilis ille est, cui cæcus suprà clamabat: Fili David, miserere mei. Longinqua regio, Ecclesia est ex Gentibus, de qua eidem homini nobili, qui loquitur, Ego autem constitutus sum Rex ab eo, dicitur à Patre: Postula à me, & dabo tibi Gentes hæreditatem tuam, & possessionem tuam terminos terræ. Quæ videlicet hæreditas ac possessio bifaria ratione regio longinqua vocatur: vel quia à finibus terræ clamat ad Dominum; vel quia longè est à peccatoribus salus. Et cùm Deus ubique sit præsens, longè tamen ab eorum sensu, qui idola colunt, Deus verus abest.

℟. Iste est. 237. Lectio viii.

VOcatis autem decem servis suis. Denarius numerus ad legem pertinet propter Decalogum. Vocat itaque paterfamilias decem servos, quia eligit discipulos per litteram legis imbutos. Dat illis decem mnas: quia legis dicta spiritaliter intelligenda revelat. Post passionem quippe resurrectionemque suam aperuit illis sensum, ut intelligerent scripturas. Mina namq;, quam Græci mnam vocant, centum drachmis appenditur: & omnis scripturæ sermo, qui vitæ cœlestis perfectionem suggerit; quasi numeri centenarii pondere fulgescit.

℟. Sint lumbi. 238. Lectio ix.

NEgotiamini, dum venio. Verba, inquit, legis ac Prophetarum mystica interpretatione discussa populis offerte, atque ab eis fidei confessionem, morumque probitatem recipite, juxta quod Psalmista suis auditoribus præcipit, dicens: Sumite psalmum, & date tympanum. Hoc est, laudem prædicationis in cordis intentione percipite, & devotionem operis in carnis castigatione redhibete. Tympanum quippe est pellis in ligno extenta. Pellis verò in ligno extenta, caro est nostra ad exemplum Dominicæ Crucis afflicta. Te Deum laudamus.

QUARTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundùm Lucam.
Lectio vii. Cap. 19.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis parabolam hanc: Homo quidam nobilis abiit in regionem longinquam accipere sibi regnum, & reverti. Et reliqua.

De Homilia venerabilis Bedæ Presbyteri.
Unde suprà.

CIves autem ejus oderant illum. Cives impios Judæos dicit, de quibus alibi protestatur: Nunc autem & viderunt, & oderunt & me & Patrem meum. Qui non solùm præsentem usque ad mortem crucis oderant, sed etiam post resurrectionem ejus miserunt

runt persecutionem Apostolis, & prædicationem regni cœlestis spreverunt. Et factum est ut rediret acccepto regno. Significat tempus, quando in manifestissima & eminētissima claritate venturus est, qui eis humilis apparuit, cùm diceret, Regnum meum non est de hoc mundo.

℟. Iste est. 237. Lectio viii.

ET jussit vocari servos, ut sciret quantùm quisque negotiatus esset. Ut sciret, inquit, non quòd eum quid lateat, cui verissimè dictum est, Domine, tu omnia scis: sed Sciret dicit, ut scire omnes faceret. Tunc enim omnium opera,& cogitationes palàm omnibus ostenduntur, quomodo in Deuteronomio; Tentat, inquit, vós Dominus Deus vester, ut sciat si diligitis eum, hoc est, scire faciat. Nemo sanè arbitretur, eos solummodò, quibus gratia prædicandi data est, non autem &eos quibus prædicatum est, ad judicium tunc esse vocandos: ipsi sunt enim pecunia, quam boni servi acquisiêre mercando.

℟. Sint lumbi. 238. Lectio ix.

VEnit autem primus. Primus servus, ordo Doctorum est in circumcisionem missorum,qui unam minam negotiatoris accepit, quia unum Dominum, unam fidem, unum baptisma, unum Deum prædicare jussus est. Sed hæc eadem mina decem minas acquisivit, quia populum sub lege constitutum sibimet docendo sociavit. Et ait Illi: Euge serve bone. In modico servus est fidelis, qui non adulterat verbum Dei; sed sicut ex Deo coram Deo in Christo loquitur. Te Deum.

QUINTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 19.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis parabolam hanc: Homo quidam nobilis abiit in regionem longinquam accipere sibi regnum, & reverti. Et reliqua.

De Homilia venerabilis Bedæ Presbyteri.

Unde suprà, paulò pòst.

ET alter venit, dicens: Servus iste cœtus est eorum,qui præputio evangelizare missi sunt; cui Dominus ad prædicandum eunti unam minam, hoc est, unam eamdemq; fidem, quæ & circumcisioni credita est,præstiterat. Sed hæc quinque minas fecit, quia Gentes corporis sensibus anteà mancipatas, ad fidei Evangelicæ gratiam convertit. Et huic ait: Et tu esto supra quinque civitates: hoc est, ex earum, quas imbueras,animarum fide & conversione, magnus sublimisque fulgeto. De quibus mysticè dicit Isaias: In die illa erunt quinque civitates in terra Ægypti, loquentes lingua Chanaan.

℟. Iste est. 237. Lectio viii.

QUinque enim civitates in terra Ægypti quinque sunt corporis sensus, quibus in hoc mundo utimur, videlicet, visus, auditus, gustus, olfactus, & tactus. Et qui

qui viderit mulierem ad concupiscendum eam; qui avertit aures suas, ne audiat pauperem; qui inebriatur vino; qui coronare se gaudet rosis, antequam marcescant; cujus sangvine plenæ manus, & dextera est repleta muneribus, hujus quinque civitates loquuntur lingva Ægypti, id est, universi sensus faciunt opera tenebrarum.

℟. Sint lumbi 238. Lectio ix.

AT qui obturat aures, ne audiat sanguinem, & claudit oculos suos, ne videat malum, qui gustat & videt quàm suavis est Dominus; qui castigat corpus suum, & servituti subjicit; qui potest dicere cum Apostolo, Christi bonus odor sumus Deo; hujus civitates loquuntur lingua mutata, quod interpretatur Chanaan. Et qui eas à tenebris docendo commutaverat, rectè quinque civitatibus præfici memoratur.

Te Deum laudamus.

SEXTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 19.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis parabolam hanc: Homo quidam nobilis abiit in regionem longinquam accipere sibi regnum, & reverti. Et reliqua.

De Homilia venerabilis Bedæ Presbyteri.

Unde supra, paulò pòst.

SErvus, qui negotiari jussus, acceptam Domini pecuniam in sudario reposuit, ostendit eos, qui ad prædicandum idonei, prædicationis officium, jubente Domino per Ecclesiam, vel saltem suscipere, vel susceptum dignè gerere detrectant. Pecuniam quippe in sudario ligare, est percepta dona sub otio lenti corporis abscondere. Sunt enim homines, hac sibi perversitate blandientes, ut dicant, Sufficit ut de se unusquisque rationem reddat.

℟. Iste est. 237. Lectio viii.

SErvus nequam vocatur, quia & piger ac deses est ad exercendum negotium, & procax ac superbus ad accusandum Domini judicium. Quod putaverat se pro excusatione dixisse, in culpam propriam vertitur. Si, inquit, durum & crudelem esse me noveras, & aliena sectari, ibique metere ubi non severim, quare non tibi istiusmodi cogitatio incussit timorem, ut scires me mea diligentiùs quæsiturum, & dares pecuniam meam ad mensam.

℟. Sint lumbi. 238. Lectio ix.

PEcunia ergo & argentum prædicatio Evangelii est, & sermo divinus, qui dari debuit ad mensam, hoc est, promptis paratisque fidelium cordibus intimari. Ad quam videlicet mensam, id est, mentem auditorum, non alia, quam Dominica est deferenda pecunia, ut omnis sermo docentis scripturæ sensum sequatur. Nam quòd hìc Dominus, non quamlibet pecuniã, sed suam dicit nummulariis esse fœnerandam, exponit Apostolus dicens: Si quis

loquitur, quasi sermones Dei.
Te Deum laudamus.

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 19.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis parabolam hanc: Homo quidam nobilis abiit in regionem longinquam accipere sibi regnum, & reverti. Et reliqua.

De Homilia venerabilis Bedæ Presbyteri.

Unde suprà.

QUi verbi pecuniam à doctore percipit, emitque credendo, necesse est ut eam cum usuris solvat operando, ut quod auditu didicit, exequatur & actu. In usura quippe pecunia etiam non data recipitur. Vel certè de accepto verbi fœnore usuras solvit, qui ex eo quod audit, etiam alia studet intelligere, quæ necdum ex prædicatoris ore didicit. Rectè autem amittit collatam gratiam, quam prædicando aliis communicare neglexit, ut ei augeatur, qui inde laboravit.
℟. Iste est. 237.

Lectio viii.

QUòd verò ablata à nequam servo mina ei, qui decem minas habebat, dari jussa est; mysticè, ut reor, indicat, intrante plenitudine Gentium omnem Israël salvum futurum, & tunc abundantiã gratiæ spiritalis, quam modò nos tepenter exercemus, illius populi doctoribus esse conferendam. Dico autẽ vobis, quia omni habenti dabitur, & abundabit; ab eo autem qui non habet, & quod habet, auferetur ab eo. Hæc ad superiora sententia respicit, docens & illum posse amittere munus Dei, qui habens non habet, id est, non utitur; & in eo augeri, qui habens habet, hoc est, benè utitur. Quæ gratiarum mutatio, quoniam in hac vita geri solet, notandum, quòd illud Domini redeuntis examen etiam nunc ex parte celebratum, sed tunc est universaliter implendum. ℟. Sint lumbi. 238.

Lectio ix.

VErùm universali manifestato judicio, quod dictu quoque terribile est, multi qui ad docendum videbantur idonei, ob negligentiæ suæ noxam inter indoctos reputabuntur. At alii simpliciores fratres, & elementorum penitus ignari, ob conversationis tamen eximiæ devotionem inter Apostolicos doctores præmia summa pecipient. Qui enim recipit prophetam in nomine prophetæ, mercedem prophetæ accipiet.
Te Deum laudamus.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 19.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis parabolam hanc: Homo quidam nobilis abiit in regionem longinquam accipere sibi regnum, & reverti. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini Episcopi.

Lib. 2. Quæst. Evang. quæst. 46.

REgio longinqua, Ecclesia Gentium usque ad fines terræ. Reverti se tamen dicit: abiit enim, ut plenitudo Gentium intraret

traret: revertetur, ut omnis Isráël salvus fiat. Per decem mnas Legem significat, propter decalogum. Decem autem servos, quibus sub illa positis gratia prædicata est. Sic enim intelligendum est eis datas mnas ad usum, cùm intellexerint, eam ipsam legem, remoto, velamine, ad Evangelium pertinere. Cives ejus, qui post eum miserunt legationem, dicentes, se nolle ut regnet sibi, Judæi sunt, qui prædicationem Evangelii respuerunt.

℟. Iste est. 238. Lectio VIII.

Quòd autem servi reddentes rationem, ex eo quod acceperant, laudantur quia lucrati sunt; significat eos bonam reddere rationem, qui benè usi sunt eo, quod acceperunt ad augendas divitias Domini, per eos qui credunt in eum. Quod qui facere nolunt, in illo significati sunt, qui mnam suam in sudario servavit. Mensam, cui danda erat pecunia, professionem ipsam religionis accipimus, quæ tamquam publicè proponitur ad usum necessarium saluti. ℟. Sint lumbi. 238.

Lectio ix.

Quòd autem unus eorum, qui bene usi sunt, decem acquisivit, & alter quinque, significat eos esse acquisitos in gregem Dei, à quibus ipsa lex per gratiam intellecta est. Ad hoc pertinent & decem & quinque civitates, quibus eos præponit. Multiplicatio enim intelligentiæ in ipsa varietate ad unum redacta, quasi civitatem facit viventium rationum æternarum. Est enim civitas non quorumlibet animantium, sed rationalium multitudo, legis unius societate devincta. Te Deum.

INFRA OCTAVAM ABBATUM.

Homilia in Evangel. Matth. cap. 19. Ecce nos reliquimus omnia, &c.

IN DIE FESTO.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 19.

In illo tempore: Dixit Petrus ad Jesum: Ecce nos reliquimus omnia, & secuti sumus te: quid ergo erit nobis? Et reliqua.

Homilia sancti Hieronymi Presbyteri.

Lib. 3. in Matth. cap. 19.

Grandis fiducia! Petrus piscator erat, dives non fuerat, cibos manu & arte quærebat: & tamen loquitur confidenter, Reliquimus omnia. Et quia non sufficit tantùm relinquere; jungit quod perfectum est: Et secuti sumus te. Fecimus quod jussisti: quid igitur nobis dabis præmii? Jesus autem dixit illis: Amen dico vobis: quòd vos qui secuti estis me, in regeneratione, cum sederit Filius hominis in sede majestatis suæ, sedebitis & vos super sedes duodecim, judicantes duodecim tribus Isráël. Non dixit, Qui reliquistis omnia: hoc enim & Crates fecit philosophus, & multi alii divitias contempserunt: sed, Qui secuti estis me: quod propriè Apostolorum est,

atque credentium.

℟. Iste est. 237. Lectio VIII.

IN regeneratione, cùm sederit Filius hominis in sede majestatis suæ, (quando & mortui de corruptione resurgent incorrupti) sedebitis & vos in soliis judicantium, condemnantes duodecim tribus Israel: quia vobis credentibus, illi credere noluerunt. Et omnis qui reliquerit domum, vel fratres. aut sorores, aut patrem, aut matrem, aut uxorem, aut filios, aut agros propter nomen meum; centuplum accipiet, & vitam æternam possidebit. Locus iste cum illa sententia congruit, in qua Salvator loquitur: Non veni pacem mittere, sed gladium. Veni enim separare hominem à patre suo, & matrem à filia, & nurum à socru: & inimici hominis, domestici ejus. Qui ergo propter fidem Christi, & prædicationem Evangelii, omnes affectus contempserint: atque divitias & sæculi voluptates: isti centuplum recipient, & vitam æternam possidebunt.

℟. Sint lumbi. 238. Lectio IX.

EX occasione hujus sententiæ quidam introducunt mille annos post resurrectionem, dicentes, tunc nobis centuplum omnium rerum quas dimisimus, & vitam æternam esse reddendam: non intelligentes, quòd, si in cæteris digna sit repromissio, in uxoribus appareat turpitudo: ut qui unam pro Domino dimiserit, centum recipiat in futuro. Sensus ergo est: Qui carnalia pro Salvatore dimiserit, spiritualia recipiet: quæ comparatione & merito sui ita erunt, quasi si parvo numero centenarius numerus comparetur. Te Deum laudamus.

SECUNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 19.

IN illo tempore: Dixit Petrus ad Jesum: Ecce nos reliquimus omnia, & secuti sumus te: quid ergo erit nobis? Et reliqua.

Homilia venerabilis Bedæ Presbyteri.

Homilia in natali S. Bernedicti.

PErfectus ille est, qui abiens vendit omnia quæ habet, & dat pauperibus, ac veniens sequitur Christum: habebit enim thesaurum non deficientem in cœlis. Unde benè interrogante Petro, dixit talibus Jesus: Amen dico vobis, quòd vos qui secuti estis me, in regeneratione, cùm sederit Filius hominis in sede majestatis suæ, sedebitis & vos super sedes duodecim, judicantes duodecim tribus Isràél. In hac quippe vita pro ejus nomine laborantes, in alia præmium sperare docuit, id est, in regeneratione; cùm videlicet in vitam immortalem fuerimus resurgendo regenerati, qui in vitam caducam mortaliter eramus geniti.

℟. Iste est. 237. Lectio viii.

ET justa prorsus retributio, ut qui hìc pro Christo humanæ gloriam celsitudinis neglexerunt, illic

illic à Chriſto judices glorificati ſingulariter cum eo aſſideant, qui à ſequendis ejus veſtigiis nulla ratione poterant avelli. Nemo autem putet, duodecim tantùm Apoſtolos, quia pro Juda prævaricante Matthias electus eſt, tunc eſſe judicaturos, ſicut nec duodecim ſolæ ſunt tribus Iſràël judicandæ: alioquin tribus Levi, quæ tertiadecima eſt, injudicata recedet. ℟. Sint lumbi. 238.

Lectio ix.

ET Paulus, qui tertiusdecimus eſt Apoſtolus, judicandi ſorte privabitur, cùm ipſe dicat: Neſcitis quoniam angelos judicabimus, quantò magis ſæcularia? Sciendum namque eſt, omnes qui ad exemplum Apoſtolorum ſua reliquerunt omnia, & ſecuti ſunt Chriſtum, judices cum eo venturos, ſicut etiam omne mortalium genus eſſe judicandum. Quia enim duodenario ſæpè numero ſolet in Scripturis univerſitas deſignari, per duodecim ſedes Apoſtolorum, omnium numeroſitas judicantium; & per duodecim tribus Iſràël, univerſitas eorum, qui judicandi ſunt oſtenditur. Te Deum laudamus.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii ſecundùm Matthæum

Lectio vii. Cap. 19.

IN illo tempore: Dixit Petrus ad Jeſum: Ecce nos reliquimus omnia, & ſecuti ſumus te: quid ergo erit nobis? Et reliqua.

De Homilia venerabilis Bedæ Presbyteri.

Unde ſuprà.

DUo ſunt ordines electorum in judicio futuri: unus judicantium cum Domino, de quibus hoc loco memorat, qui reliquerunt omnia, & ſecuti ſunt illum: alius judicandorum à Domino, qui non quidem omnia ſua pariter reliquerunt, ſed de his tamen quæ habebant, quotidianas dare eleemoſynas Chriſti pauperibus curabant: unde & audituri ſunt in judicio: Venite benenedicti Patris mei, poſſidete præparatum vobis regnũ à conſtitutione mundi. Eſurivi enim, & dediſtis mihi manducare: ſitivi, & dediſtis mihi bibere. ℟. Iſte eſt. 237.

Lectio viii.

SEd & reproborum duos ibi futuros ordines Domino narrante comperimus: unum eorum, qui fidei Chriſtianæ myſteriis i*nitiati*, opera fidei exercere contemnunt, quibus in judicio teſtatur: Diſcedite à me maledicti in ignem æternum, qui præparatus eſt diabolo, & angelis ejus: eſurivi enim, & non dediſtis mihi manducare. Alterum eorum, qui fidem & myſteria Chriſti vel nũquam ſuſcepêre, vel ſuſceptam per apoſtaſiam deſeruêre; de quibus dicit: Qui autem non credit, jam judicatus eſt: quia non credit in nomine unigeniti Filii Dei. ℟. Sint lumbi. 238. Lectio ix.

VErùm his cum timore & pavore debito pauliſper commemoratis ad lætiſſima potiùs Domini & Salvatoris noſtri promiſſa

missa convertamus auditum. Videamus quæ tantæ gratia pietatis: non æternæ tantummodò vitæ præmia suis sequacibus, sed & præsentis munera pollicetur eximia. Et omnis, inquit, qui reliquerit domum, vel fratres, aut sorores, aut patrem, aut matrem, aut uxorem, aut filios, aut agros, propter nomen meum, centuplum accipiet, & vitam æternam possidebit. Qui enim terrenis affectibus sive possessionibus pro Christi discipulatu renuntiaverit, quò plus in ejus amorem profecerit, eò plures inveniet, qui se interno suscipere affectu, & suis gaudeant sustentare substantiis. Te Deum laudamus.

QUARTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 19.

IN illo tempore: Dixit Petrus ad Jesum: Ecce nos reliquimus omnia, & secuti sumus te: quid ergo erit nobis? Et reliqua.

Homilia sancti Joannis Chrysostomi.

Homil. 7. in c. 3. ad Rom. circa finem.

SI centuplum hìc non recipimus, nos ipsi in causa sumus, qui mutuum non damus illi, qui tantum reddere potest. Dic enim, quæso, quid magni dedit Petrus? nonne rete scissum tantùm, & calamum, & hamum? verùm vicissim illi Deus universi orbis domos aperuit, terramque simul & mare patefecit, deditque ut omnes illum in sua vocarent, imò quæ sua erant, venderent, & ad illius pedes afferrent, ne in manus quidem tradentes pecuniam; neque enim id audebant, tantum illi honorem unà cum munificentia tribuebant.

℟. Iste est. 237. Lectio viii.

DIces, At ille Petrus erat. Quid tum, ô bone? Non ista Petro tantùm promissa sunt: neque enim dixit, Tu verò ô Petre, centuplum accipies solus; sed, Quisquis reliquerit domos, aut fratres, centuplum accipiet. Personarum siquidē differentiam non cognoscit, sed rectè facta magis pensat. Gratiam enim habet Deus, & cùm nobis debet, & cùm solvit. Aspicit autem creditores suos libentiùs, quàm eos qui nihil mutuò dederunt: quibus verò plura debet, eos & plus diligit. Quamobrem si perpetuam cum illo amicitiam inire vis, vide ut multum tibi debeat. ℟. Sint lumbi. 238.

Lectio ix.

NEque enim perinde delectatur suis debitoribus creditor, atque Christus creditoribus: fugit enim, quibus nihil debet; quibus verò debet, ad hos potissimùm accurrit. Omnem igitur lapidem moventes, curemus Christum debitorem habere: hoc enim præsens tempus, fœnerandi tempus est. Nunc scilicet in indigentia Christus constitutus est: si jam illi nihil das mutuò, tuorum certè, cùm hinc discesseris, nihilo opus habebit; hìc enim sitit, hìc esurit: cave igitur illum ne despicias. Te Deum laudam⁹.

QUINTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 19.

IN illo tempore: Dixit Petrus ad Jesum: Ecce nos reliquimus omnia, & secuti sumus te: quid ergo erit nobis? Et reliqua.

Homilia sancti Ambrosii Episcopi.

In Psalm. 118. Serm. 8. post initium.

ECce nos omnia dereliquimus, & secuti sumus te. Hoc est, non quæsivimus quæ sæculi sunt, non quæsivimus partem de possessionibus, sed te elegimus portionem. Reliquisti ergo omnia, Petre, quæ habebas; unde habes, quod habere te dicis? Surgit claudus, & sono tui sermonis erigitur: sanitatem aliis donas, qui indigebas ipse tuæ salutis auxilio. Reliquisti ergo quæ habebas, & cœpisti quæ non habebas. Christus tibi portio, Christus tibi possessio est: illius nomen tibi munificum, illius nomen tibi est fructuosum, illius nomen tibi tributa dependit, & bona tributa, non pecuniæ, sed gratiæ.

℟. Iste est. 237. Lectio viii.

QUicumque reliquerit patrē, aut matrem, aut domum, aut fratres, aut sorores, centuplum accipiet in hoc sæculo, & vitam æternā possidebit. Multos quidē in hoc sæculo, qui sua pauperibus donaverunt, uberiore thesauro locupletatos fuisse cognovimus. Est pulcherrimus locus, ut etiam ad misericordiam provocentur. Sed non debent à Domino sæcularem hujusmodi exigere mercedem, nec sperare quæ mundi sunt: sed magis, quia iis qui omnia reliquerint, Deus portio est. Ipse est utique merces perfecta virtutum, qui non centupli enumeratione, sed perfectæ plenitudinis æstimatione censetur. Ego, inquit, Deus tuus sum. Non dixit; Ero, sed, Jam sum, jam inhabito, jam possideo.

℟. Sint lumbi. 238. Lectio ix.

HAbes homo inter multa proposita etiam hujusmodi portionem. Proposuit tibi Dominus in portione possessiones, in portione aurum, in portione argentum, in portione honores, in portione nobilitatem, proposuit etiam in portione seipsum. Habes igitur plurimas portiones, elige quam putas: non te numerus perturbet, sed excitet gratia; non te labor avertat, sed fructus invitet.

Te Deum laudamus.

SEXTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 19.

IN illo tempore: Dixit Petrus ad Jesum: Ecce nos reliquimus omnia, & secuti sumus te: quid ergo erit nobis? Et reliqua.

Homilia sancti Hilarii Episcopi.

Can. 10.

APostoli dictis Domini hæc reddunt, reliquisse se omnia, & cum ipso esse. Quibus Dominus, cùm sederit in majestatis suæ sede, sessuros super sedes duodecim, ac totidem tribus Isràël judicaturos, spopondit; omnibusque qui universa reliquerint propter nomen

men ejus, fructum centupli præmii reservatum: multos autem ex novissimis primos futuros, & ex primis futuros novissimos. Multa sunt quæ non sinunt nos simplici intellectu dicta Evangelica suscipere. ℟. Iste est. 237.

Lectio VIII.

INterpositis nonnullis rebus, quæ ex natura humani sensus sibi contraria sunt, rationem quærere cœlestis intelligentiæ admonemur. Apostoli dicunt, & sequi se Christum, & se omnia reliquisse. Quomodo igitur fiunt tristes, & quomodo metuunt dicentes, salvũ esse neminem posse? Namque & ab aliis fieri poterat, si quid fecissent ipsi. Deinde cùm fecissent, quare metus, vel unde susceptus est? Additur etiam in responsione *Domini*, hæc apud homines impossibilia, possibilia apud Deum. Numquid apud hominem impossibilia erant, quæ & Apostoli fecisse se gloriantur, & fecisse eos Dominus agnoscit? ℟. Sint lumbi. 238. Lectio IX.

OMnis itaq; hic sermo est spiritualis. Quid autem Dei virtuti tam possibile est, quàm ut per fidem salvet? ut per eam regeneret? ut per crucem vincat? ut per Evangelia adoptet? ut resurrectionem ex morte vivificet? Quib9 auditis Apostolis citò credunt, seséque omnia reliquisse profitentur. Sed hanc eorum obedientiam citò Dominus remuneratur, omnem difficultatem superioris quæstionis absolvens, cùm dicit: Vos, qui secuti estis me, in regeneratione judicabitis duodecim tribus Israel. Hæc enim illa regeneratio est, quam Apostoli sunt secuti, quam lex indulgere non potuit, quæ eos super duodecim thronos in judicandis duodecim tribubus Isràél, in duodecim Patriarcharum gloria copulavit. Te Deum laudamus.

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundum Matthæum. Lectio vii. Cap. 19.

IN illo tempore: Dixit Petrus ad Jesum: Ecce nos reliquimus omnia, & secuti sumus te: quid ergo erit nobis? Et reliqua.

Homilia sancti Bernardi Abbatis. Decl. de Evangel. hujus verbis.

ARbitror verba lectionis hujus ea esse, de quibus ad immortalẽ sponsum à finibus terræ clamat Ecclesia: Propter verba labiorum tuorum ego custodivi vias duras. Hæc nempe sunt verba, quæ contemptum mundi in universo mundo, & voluntariam persuasêre hominibus paupertatem. Hæc sunt quæ monachis claustra replent, deserta anachoretis. Hæc, inquam, sunt verba, quæ Ægyptum spoliant, & optima quæque ejus vasa diripiunt. Hic sermo vivus & efficax, convertens animas felici æmulatione sanctitatis, & veritatis promissione fideli. ℟. Iste est. 237.

Lectio viii.

NAm & mundus transit, & concupiscentia ejus, & relinquere

re hæc magis expedit, quàm relinqui. Ecce, inquit, reliquimus omnia, & secuti sumus te: nimirum, quia exultavit ut gigas ad currendam viam, nec currentem sequi poteras oneratus. Sed nec inutilis commutatio, pro eo, qui super omnia est, omnia reliquisse: nam & simul cum eo donantur omnia; & ubi apprehenderis eũ, erit unus ipse omnia in omnibus, qui pro ipso omnia reliquerunt. Omnia sanè dixerim, non tantùm possessiones, sed etiam cupiditates, & eas maximè.

℟. Sint lumbi. 238. Lectio ix.

PEtrus cogitatum suum jactans in Domino, & omnem solicitudinem suam in eum projiciens, certus quod illi foret cura de eo, reliquit omnia, secutus est Dominum, ne interrogans quidem de præmio, donec ex periculo divitum, quod Salvator prosequebatur, sumeret occasionem percunctandi, Quid ergo erit nobis? Ait illi Jesus: Amen dico vobis. Verbũ confirmationis præmittitur; magnum noveris esse quod sequitur, In regeneratione sedebitis & vos. Consequemini, ait, quem sequimini: ut cùm ipse sederit, & vos pariter sedeatis. O sessio! Quis mihi tribuat ut dignis exprimam verbis, quod de sessione hac cordis affectione concipio? Imò quis tribuat mihi sessionis hujus imperturbata frui requie, quam desidero, quam cupio, quã requiro? Te Deum laudamus.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 19.

IN illo tempore: Dixit Petrus ad Jesum: Ecce nos reliquimus omnia, & secuti sumus te: quid ergo erit nobis? Et reliqua.

Homilia sancti Bernardi Abbatis.

Unde suprà.

ECce enim dixit, nihil in me sedet, sed cuncta in motu sunt, omnia nutant, fluctuant universa. Postremò ubi concupiscit adhuc caro adversus spiritum, spiritus adversus carnem, quidnam hominis sedere videtur? Jam quidem sedet Filius hominis in sede majestatis: si quidem ascendens in cœlum sedet à dextris Dei. Sed, Cùm sederit, dictum est, hoc est, Cùm apparuerit sedens, sicut Apostolus ait: Cùm enim Christus apparuerit vita vestra, tunc & vos apparebitis cum illo in gloria. Quid gloriosius? judicent nunc, & præjudicent superbiæ filii, cum rege suo sedeant, qui sibi latera Aquilonis elegit: transibimus, & ecce non erunt. ℟. Iste est. 237.

Lectio viii.

IN sedibus enim quies imperturbata est, in judicio dignitatis eminentia cõmendatur. Quis verò sæcularis honor excogitari potest, qui non prorsus in tantæ sublimitatis comparatione vilescat? non unius si quidem civitatis, aut populi, seu regionis unius, sed universitatis judices habent præsidere cum Christo. Nec solùm homines, sed & ipsos angelos

gelos judicabunt, qui parentem ad modicum vaporem præsentis gloriæ dedignantes & exsufflantes, improperium Christi universis præferunt titulis dignitatum.

℟. Sint lumbi. 238. Lectio ix.

ILlud ego vehementiùs arbitror admirandum, quòd fideles magis in maximo, quàm in modico videamini. Non enim difficile est eidare centuplum in præsenti, qui daturus est vitam æternam in futuro. Sed quomodo, inquit, possunt hæc fieri? qua ratione accipi centuplum, qui nihil sibi relinquit ex omnibus? Mira novitas, sed ejus, qui nova facit omnia. Jugum tollens, invenit requiem; relinquens omnia, centuplum habet. Noverat hoc & ille, qui loquebatur in Psalmo: Numquid adhæret tibi sedes iniquitatis, qui fingis laborem in præcepto? An non fictus in præcepto labor, onus leve, suave jugum, crux inuncta. Te Deum.

INFRA OCTAVAM VIRGINUM.

SECUNDA DIE.

In secundo Nocturno.

Tres lectiones S. Ambrosii. Quoniam hodie natalis, &c. ut in Breviario de Communi Virg. Quòd si lectæ sint in die Festo, legantur sequentes.

Sermo venerabilis Bedæ Presbyteri.

Lectio iv.

QUam laxo sinu de prælio revertentes civitas cœlestis excipit de hoste prostrato trophæa ferentibus occurrit! Cum triumphantibus viris & fœminæ veniunt, quæ cum sæculo sexum quoque vicerunt, & geminata gloria militiæ, virgines cum pueris teneros annos virtutibus transeuntes: sed & cætera fidelium turba aulæ perpetuæ regiam intrabit, qui sinceritatem fidei inconcussis præceptorum cœlestium disciplinis unita pace observaverunt.

℟. Propter veritatem, & mansuetudinem, & justitiam: * Et deducet te mirabiliter dextera tua. ℣. Specie tua, & pulchritudine tua intende, prosperè procede, & regna. Et deducet.

Lectio v.

ERgo agite nunc fratres, aggrediamur iter vitæ, revertamur ad civitatem cœlestem, in qua scripti sumus, & cives decreti. Non sumus hospites, sed cives Sanctorum, & domestici Dei, etiam illius hæredes, cohæredes autem Christi. Hujus nobis urbis januas aperiet fortitudo: & fiducia latum præbebit ingressum. Consideremus ergo inclytam urbis illius felicitatem, in quantum considerare possibile est: ut enim verè est, comprehendere nullus sermo sufficiet.

℟. Dilexisti justitiam, & odisti iniquitatem, * Propterea unxit te Deus Deus tuus oleo lætitiæ. ℣. Propter veritatem, & mansuetudinem, & justitiam. Propterea.

Lectio vi.

DIcitur de ea in quodam loco sic, Quòd aufugiet ibi dolor, & tristitia, & gemitus. Quid hac vita

vita beatius, ubi non eſt paupertatis metus, non ægritudinis imbecillitas? Nemo lædetur, iraſcetur nemo: nemo invidet, cupiditas nulla exardeſcit: nullum ibi deſiderium honoris pulſat, aut poteſtatis ambitio. Nullus ibi diaboli metus, inſidiæ dæmonum nullæ, terror gehennæ procul: mors neque corporis, neque animæ erit, ſed immortalitatis munere vita jucunda.

℟. Afferentur Regi virgines poſt eam, proximæ ejus, * Afferentur tibi in lætitia & exultatione. ℣. Specie tua, & pulchritudine tua intende, proſperè procede, & regna. Afferentur. Gloria Patri. Afferentur,

TERTIA DIE.

In ſecundo Nocturno.

Sermo ſancti Ambroſii Epiſcopi.

Lib. 1. de Virgin. ante medium.

Lectio iv.

EGo licèt laudationem non ſuſceperim virginitatis, ſed expreſſionem; ad rem tamen pertinere arbitror, ut quæ ſit ei patria, quis auctor, appareat. Ac priùs ubi ſit patria, definiamus. Si enim ibi eſt patria, ubi genitale domicilium: in cœlo profectò eſt patria caſtitatis: itaquè hìc advena, ibi incola eſt. Quid autem eſt caſtitas virginalis, niſi expers contagionis integritas? Atque ejus auctorem quem poſſumus exiſtimare, niſi imaculatum Dei Filium, cujus caro non vidit corruptionem, divinitas non eſt experta contagionem?

℟. Propter veritatem. 261.

Lectio v.

VIdete igitur, quanta virginitatis merita ſint. Chriſtus ante virginem, Chriſtus ex virgine; à Patre quidem natus ante ſæcula, ſed ex virgine natus ob ſæcula. Illud naturæ ſuæ, hoc noſtræ utilitatis eſt. Illud erat ſemper, hoc eſſe voluit. Spectate aliud virginitatis meritum, Chriſtus virgo virginis ſponſus, & ſi dici poteſt, Chriſtus virgineæ caſtitatis. Virginitas enim Chriſti, non virginitatis eſt Chriſtus. Virgo eſt ergo quæ nupſit, virgo quæ nos ſuo utero portavit, virgo quæ genuit, virgo quæ proprio lacte nutrivit. Sed jam à matre deſcendamus ad filias.

℟. Dilexiſti. 261.

Lectio vi.

DE virginibus, inquit Apoſtolus, præceptum Domini non habeo, conſilium autem do. Si Doctor Gentium non habuit, habere quis potuit? Et præceptum quidem non habuit, ſed habuit exemplum: non enim imperari poteſt virginitas, ſed optari. Nam quæ ſupra nos ſunt, in voto magis quàm in magiſterio ſunt. Sed volo vos, inquit, ſine ſolicitudine eſſe: nam qui ſine uxore eſt, ſolicitus eſt quæ Domini ſunt, quomodo placeat Deo. Et virgo cogitat quæ Domini ſunt, ut ſit ſancta corpore & ſpiritu. Non ego quidem diſſuadeo matrimonium, ſed virginitatis attexo beneficium. ℟. Afferentur. ut ſuprà.

QUAR-

QUARTA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Maximi Episcopi.

In natali S. Agnetis. Lectio iv.

CUm in toto mundo virgineus flos Mariæ immarcescibiles coronas innectat, & sceptrigeram pudoris aulam immaculato conservet affectu, eousque integritas perseveravit ad palmã, ut in puellis trophæum sanctitatis arriperet, & per vestigia matris virginis ad cœlestem thalamum perveniret. O quàm imitabile virginibus, virgo N. tu amoris tradidisti exemplum! ô quàm sanctum pectoribus dandũ virgineis tribuisti responsum, contemnendo mundi divitias, execrando carnis concupiscentias, & solam Christi pulchritudinem adamando! Accedite ad puellam puellæ, & discite quales in pectore suo circa amorem Christi flammas accendit. Discite virgines Christi amorem in ea ferventem, & omnes mundi divitias velut stercora recusantem.

℟. Propter. 261. Lectio v.

IDeò enim Sanctorum per litteras traduntur exempla, ut unusquisque pro qualitate sexus, modum sui propositi teneat; & sicut per virginem virgines, ita per conjugem conjuges vincere sæculum pro Christi amore studeant; ac repugnatione animi, mundi dulcia recusantes, & ejus non recusantes austera, ad delectationes perpetuas, & ad gaudia æterna pertingant. Hæc dicentes, non vituperamus conjugum casta commercia, sed virginum perseverantiam adornamus. Non enim virginitas malis rebus superponenda est, sed est rebus optimis præferenda. Quæ enim mundis mundior, & sanctis est sanctior, non indiget malarum rerum vituperatione laudari.

℟. Dilexisti. 261. Lectio vi.

VEni jam virgo ad thalamum quem quæsisti, ut sponsam te virginitas immaculata comprobet Christi. Felix caterva virginum, quibus studium est tuæ sequi confessionis vestigia. Habebunt enim tecum coronam in cœlo, quæ tecum superaverunt inimicum in mundo. Nam sicut tibi vestigia proseqnenti participatio æternæ remunerationis apparuit; ita eis te imitantibus æterna credimus gaudia non neganda. Itaque ô splendida Christo Dei Filio, & omnibus Angelis atque Archangelis grata, ut nostri meminisse digneris, quibus possumus precibus exoramus: ut nobis ille tribuat indulgentiam, qui tibi tuorum omnium laborum tradidit palmam.

℟. Afferentur. 262.

QUINTA DIE.

In secundo Nocturno.

Tres Lectiones S. Cypriani. Nunc nobis ad Virgines, &c. ut in Breviario de Communi Virginum. Quòd si lectæ sunt in die Festo, sumantur Lect. Bedæ. Quàm laxo sinu, ex secunda die, suprà 261.

SEXTA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Augustini Episcopi.

De sancta Virginitate, cap. 2.

Lectio

Lectio iv.

CUm universa Ecclesia virgo sit, desponsata uni viro Christo, sicut dicit Apostolus, quanto digna sunt honore membra ejus, quæ hoc custodiunt, etiam in ipsa carne, quod tota custodit in fide, quæ imitatur matrem viri, & Domini sui? Nam Ecclesia quoque & virgo & mater est. Cujus enim integritati consulimus, si virgo non est? aut cujus prolem alloquimur, si mater non est? Maria corporaliter caput hujus corporis peperit: Ecclesia spiritualiter membra illius capitis parit. In utraque virginitas fecunditatem non impedit, in utraque fecunditas virginitatem non adimit.

℟. Propter. 261. Lectio v. Cap. 13.

VIrginalis autem integritas, & per piam continentiam ab omni concubitu immunitas, Angelica portio est, & in carne corruptibili incorruptionis perpetuæ meditatio. Cedat huic omnis fœcunditas carnis, omnis pudicitia conjugalis. Illa non est in potestate, illa non est in æternitate. Fœcunditatem carnalem non habet liberum arbitrium, pudicitiã conjugalem non habet cœlum. Profectò habebunt magnum aliquid præter cæteros in illa communi immortalitate, qui habent aliquid jam non carnis in carne.

℟. Dilexisti. 261.

Lectio vi. Cap. 27.

SEquimini Agnum quocunque ierit, scripsit ille de vobis. Quò ire putamus hunc Agnum? quò nemo eum sequi vel audeat, vel valeat, nisi vos virgines. Quò putamus eum ire? in quos saltus & prata? ubi, credo, sunt grandia gaudia; nec gaudia, qualia in ipso regno Dei cæteris non virginibus erunt, sed à cæterorum omnium gaudiorum sorte distincta. Gaudium virginum Christi, est de Christo, in Christo, cum Christo, post Christum, per Christum, propter Christum. Gaudia propria virginum Christi non sunt eadem non virginum, quamvis Christi; nam sunt aliis alia, sed nullis talia. Ite in hæc, sequimini Agnum, quia & Agni caro utiquè virgo. Sequimini virginitate cordis & carnis, quocumque ierit. Quid est eum sequi, nisi imitari? ℟. Afferentur. 262.

SEPTIMA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Fulgentii Episcopi.

Epist. 3. ad Probam, Cap. 4. Lectio iv.

TAm magnum Deus voluit esse bonum virginitatis, ut illud non aliundè, sed ex vocabulo dignaretur nominare virtutis. Virginis itaquè si quis velit diligenter considerare vocabulum, ex virtutis inveniet nomine derivatũ. Virgo enim dicitur, quasi virago. Viraginem verò Scriptura sancta non ob aliud vocatam dicit, nisi quia de viro sumpta est. Dixitque Adam: Hoc nunc os ex ossibus meis, & caro de carne mea: hæc vocabitur virago, quoniam de viro sumpta est. Itaque

cùm

cùm virginis nomen ex nomine viri deſcenderit, quis dubitet, quòd vir à virtute vocatus ſit? ℟. Propter. 261.

Lectio v.

ET quia ſicut Paulus docet, illa omnia in figura facta ſunt noſtri, profectò in illa virgine, quæ ex viri fiebat coſta, futura jam tunc præfigurabatur Eccleſia, quæ verè de viro ſumpta, & de quo ſumpta, illi conjuncta inde habet in veritate virtutem, unde habet verum viraginis nomen. Propter quod hanc viraginem, ideſt, Virginem, quæ de viro ſumpta eſt, non ſolùm virginis, ſed etiam viri nomine Paulus non dubitat appellare. Ait enim fidelibus: Deſpondi enim vos uni viro virginem caſtam exhibere Chriſto; Chriſtus eſt quippe vir, de quo hæc virgo ſumpta eſt. ℟. Dilexiſti. 261.

Lectio vi.

TYpicè itaque à viro dicitur Virginis vocabulum, quia nomen à Chriſto dicitur Chriſtianum. Chriſtus enim Dei virtus eſt, & Dei ſapientia, ex quo eſt Eccleſia, quæ virgo in fide & charitate perſiſtens, & ſapientiam poſſidet, & virtutem. Quæ cùm in diverſis membris ſuis habeat donationes, ſecundùm gratiam quæ data eſt ei, differentes, majorem tamen gratiam donationis in illis membris accepit, in quibus ita ſpiritaliter virgo dicitur, ut etiam corporeæ virginitatis integritate potiatur. In his enim in quibus ſic fidem cuſtodit rectam, ut etiam carnem ab omni concubitu reſervet intactam, quantò pleniorem habet virginitatem, tantò pleniùs & perfectiùs ejuſdem virginitatis poſſidet nomen. ℟. Afferentur. 262.

IN DIE OCTAVA.

In ſecundo Nocturno.

De Epiſt. S. Hieronymi Presb. ad Euſtochium. De cuſtod. Virgin. t.1. circa med. Lectio iv.

DE virginibus, inquit Apoſtolus, præceptum Domini non habeo: Cur? quia & ipſe ut eſſet virgo, non fuit imperii, ſed propriæ voluntatis. Neque enim audiendi ſunt, qui eùm uxorem habuiſſe confingunt; cùm de continentia diſſerens, & ſuadens perpetuam caſtitatem, intulerit: Volo autem omnes eſſe ſicut meipſum. Et infrà: Dico autem innuptis & viduis: Bonum eſt illis, ſi ſic permaneant ſicut & ego. Quare ergo non habet Domini de virginitate præceptum? quia majoris eſt mercedis, quod non cogitur, & offertur: quia ſi fuiſſet virginitas imperata, nuptiæ videbantur ablatæ; & duriſſimum erat contra naturam cogere, Angelorumque vitam ab hominibus extorquere. ℟. Propter. 261.

Lectio v.

ALia fuit in veteri lege felicitas. Ibi dicitur: Beatus, qui habet ſemen in Sion, & domeſticos in Jeruſalem: &, Maledicta ſterilis quæ non pariebat. Et: Filii tui ſicut novellæ olivarum in circuitu menſæ tuæ. Vacuus erat orbis, &, ut de typicis taceam,

ſola erat benedictio liberorum. Propterea & Abraham jam ſenex Cethuræ copulatur, & Jacob mandragoris redimitur, & concluſam vulvam in Eccleſiæ figuram Rachel conqueritur. Paulatim verò increſcente ſegete, meſſor immiſſus eſt. Virgo Elias, Eliſeus virgo, virgines multi filii Prophetarum. Jeremiæ dicitur: Et tu ne accipias uxorem. Sanctificatus in utero, captivitate propinqua, uxorem prohibetur accipere. Aliis verbis idipſum Apoſtolus loquitur: Exiſtimo hoc bonum eſſe propter inſtantem neceſſitatem. Quæ eſt iſta neceſſitas, quæ aufert gaudia nuptiarum? Tempus breviatum eſt, in proximo eſt Nabuchodonoſor.

℟. Dilexiſti. 261. Lectio vi.

INveniebatur ergo, ut diximus, in viris tantùm hoc continentiæ bonum, & in doloribus jugiter Heva parturiebat. Poſtquam verò virgo concepit in utero, & peperit nobis puerum, cujus principatus in humeros ejus, Deum, fortem, patrem futuri ſæculi; ſoluta maledictio eſt. Mors per Hevam, vita per Mariam. Ideòque & ditius virginitatis donum fluxit in fæminas, quia cœpit à fæmina. Statim ut Filius Dei ingreſſus eſt ſuper terram, novam ſibi familiam inſtituit, ut qui ab Angelis adorabatur in cœlo, haberet Angelos & in terris. Tunc Holofernis caput Judith continens amputavit: tunc Aman, qui interpretatur iniquitas, ſuo combuſtus eſt igni: tunc primùm auditum eſt: Quæ non eſt nupta, cogitat quæ ſunt Domini, ut ſit ſancta corpore & ſpiritu.

℟. Afferentur. 262.

INFRA OCTAVAM VIRGINUM.

Homilia in Evangel. Matth. cap. 25. Simile erit regnum cœlorum decem viriginibus &c.

In die Feſto habetur Homilia S. Gregorii. Sæpè vos fratres, &c. in Breviario hoc eodem Communi.

SECUNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio ſancti Evangelii ſecundum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 25.

IN illo tempore: Dixit Jeſus diſcipulis ſuis parabolam hanc: Simile erit regnum cœlorum decem virginibus, quæ accipientes lampades ſuas, exierunt obviàm ſponſo & ſponſæ. Et reliqua.

De Homilia ſancti Gregorii Papæ.

Homilia 12. in Evangelia.

NOtandum verò, quòd omnes lampades habent, ſed omnes oleum non habent: quia plerumque bona in ſe opera cum electis & reprobi oſtendunt; ſed ſoli ad ſponſum cum oleo veniunt, qui de his quæ foris egerint, intus gloriam requirunt. Unde per Pſalmiſtam quoque de ſancta electorum Eccleſia dicitur: Omnis gloria ejus filiæ regis ab intus. Dormitaverunt omnes, & dormierunt. Dormire, mori eſt: ante ſomnum verò dormitare, eſt ante mortem à ſalute langueſcere: quia per pondus ægritudinis pervenitur ad ſomnum mortis.

℟. Hæc eſt. 273. Lectio viii.

Quid

QUid est autem quòd fatuæ à prudentibus oleum petunt, nisi quòd in adventu Judicis, cùm se intus vacuas invenerint, testimonium foris quærunt? Ac si à sua fiducia deceptæ proximis dicant: Quia nos quasi sine opere repelli conspicitis, dicite de nostris operibus quod vidistis. Unde & prudentes per increpationem subdunt: Ite potiùs ad vendentes, & emite vobis. Venditores quippe olei, adulatores sunt. De quo profectò oleo Psalmista dicit: Oleum autem peccatoris non impinguet caput meum.

℟. Media. 273. Lectio ix.

O Si sapere in cordis palato possit, quid admirationis habeat, quod dicitur, Venit sponsus; quid dulcedinis, Intraverunt cum eo ad nuptias; Quid amaritudinis, Et clausa est janua. Pensate, fratres charissimi, ante conspectum tanti Judicis, quis in illo die terror erit, quando jam in pœna remedium non erit; quanta verò tunc erit electorum lætitia, qui de ejus merentur visione gaudere, de cujus conspectu vident & elementa omnia contremiscere? cum eo simul ad nuptias intrare, qui & in sponsi nuptiis gaudent, & tamen ipsi sunt sponsa: quia in illo æterni regni thalamo visionis nostræ Deus conjungitur.

Te Deum laudamus.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 25.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis parabolam hanc: Simile erit regnum cœlorum decem virginibus, quæ accipientes lampades suas, exierunt obviàm sponso & sponsæ. Et reliqua.

Homilia sancti Hieronymi Presbyteri.

Lib. 4. in Matth. cap. 25.

HAnc parabolam quidam simpliciter in virginibus interpretantur; quarum aliæ, juxta Apostolum, & corpore & mente sunt virgines; aliæ virginitatem tantùm corporum reservantes, vel cætera opera non habent proposito suo similia; vel parentum custodia reservatæ, nihilominùs mente nupserunt. Sed mihi videtur ex superioribus alius sensus esse, qui dicitur; & non ad virginalia corpora, sed ad omne hominum genus comparatio pertinere. ℟. Hæc est. 273.

Post pauca. Lectio viii.

QUi idcircò omnes virgines appellantur, quia gloriantur in unius Dei notitia, & mens eorum idololatriæ turbine non constupratur. Oleum habent Virgines, quæ juxta fidem & operibus adornantur. Non habent oleum, quæ videntur simili quidem fide Dominum confiteri, sed virtutũ opera negligunt. Possumus quinque virgines sapientes & stultas, quinque sensus interpretari, quorum alii festinant ad cœlestia, & superna desiderant; alii terrenis fœcibus inhiantes fomenta non habent veritatis, quibus sua corda illuminent. ℟. Media. 273.

Lectio ix. Intrà.

DIcamus aliquid, quod forsitan lectori utile sit. Traditio Judæorum est, Christum media nocte venturum in similitudinem Ægyptii temporis, quando Pascha celebratum est, & exterminator venit: unde reor & traditionem Apostolicam permansisse, ut in die Vigiliarum Paschæ ante noctis dimidium, populum dimittere non liceat, expectantes adventum Christi: & postquam illud tempus transierit, securitate præsumpta, festum cunctos agere diem. Tunc surrexerunt omnes virgines illæ. Quæ lampades suas queruntur extingui, ostendunt eas ex parte lucere: & tamen non habent lumen indeficiens, nec opera perpetua. Te Deum laudamus.

QUARTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 25.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis parabolam hanc: Simile erit regnum cœlorum decem virginibus, quæ accipientes lampades suas, exierunt obviàm sponso & sponsæ. Et reliqua.

Homilia sancti Joannis Chrysostomi.

Homil. 79. in Matth. post init.

QUam ob causam in persona virginum hanc parabolam profert, nec qualemcumque personam sine discrimine subjicit? Magna quædam de virginitate disseruerat, dicens: Sunt eunuchi, qui seipsos castraverunt propter regnum cœlorum: &, Qui potest capere, capiat. Nec ignorabat, de virginitate magnam esse vulgò existimationem, quippe cùm sit ea res naturâ sublimis: quod inde patet, quia neque in veteri Testamento à priscis illis sanctisque viris culta fuit, & in novo nulla legis necessitate jubetur: non enim id imperavit, sed fidelium voluntati permisit. Unde & Paulus ait: De virginibus autem præceptum Domini non habeo: & laudo quidem eum, qui hoc sectatur institutum, nolentem autem non cogo, neque eam rem præceptum facio.

℟. Hæc est. 273. Lectio viii.

QUoniam igitur & magna res erat, ac de ea apud multos magna erat existimatio; ne quis eâ perfectâ se totum perfecisse putaret, ac cætera negligeret, hanc parabolam posuit, ut ostenderet, virginitatem, quamvis cætera habeat, si misericordiæ bonis caruerit cum fornicatoribus ejici. Ac meritò quidem inhumanum ac misericordia carentem cum illis collocat. Fornicator enim corporum, istæ verò pecuniarum cupiditate vincuntur. Non est autem corporum & pecuniæ par cupiditas: sed acrior multò atq; vehementior illa corporũ est. Quantò igitur cum imbecilliore luctantur, tantò minùs venia dignæ sunt, si vincantur. Idcircò etiam fatuas appellavit: quoniam majori certamine superato, in faciliore totum perdiderunt.

℟. Me-

℟. Media. 273. Lectio ix.

LAmpades autem hoc loco illud ipsum virginitatis donum appellat, & sanctimoniæ puritatem: oleum verò benignitatem, eleemosynam, impensum indigentibus auxilium. Tardante autem sponso, dormitaverunt omnes, & dormierunt. Non parvum temporis rursus spatium interjectum ostendit, ut discipulos regnum ipsius mox futurum expectantes, ab ea opinione deduceret: id enim illi sperabant: quapropter crebrò ab hujusmodi eos spe revocat. Ad hoc, illud quoque indicat, somnum quemdam esse mortem. Dormierunt, inquit; media autem nocte clamor factus est: vel, ut in eadem parabola persistat: vel rursus ostendit, in nocte futuram esse resurrectionem. Clamorem etiam Paulus commemorat, dicens: In jussu, in voce Archangeli, in novissima tuba descendet de cœlo. Te Deum.

QUINTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 25.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis parabolam hanc: Simile erit regnum cœlorum decem virginibus, quæ accipientes lampades suas, exierunt obviàm sponso & sponsæ. Et reliqua.

De Homilia S. Joannis Chrysostomi.

Unde suprà

POst ingentes labores, post incredibiles sudores, & acerrimas pugnas, post trophæa, quæ de naturæ rabie statuerunt, resurgunt cum dedecore, & lampadibus earum extinctis, terram aspicientes recedunt. Nihil sanè tenebrosius est, quàm virginitas oleo carens: unde sic vulgò multi immisericordes tenebrosos solent appellare. Quid igitur ex virginitate lucratæ sunt, quæ nec sponsum quidem viderunt, nec saltem ad pulsandum usque pervenerunt, sed terribile illud verbum audivêre: Abite, nescio vos?

℟. Hæc est. 273. Lectio viii.

QUod cùm ipse dixerit, nihil aliud quàm gehenna, & intolerabilis cruciatus relinquitur: imò verò etiam, gehenna, istud verbum gravius est: hoc verbum operantibus etiam iniquitatem dixit: Vigilate, quia nescitis diem, neque horam: crebrò id repetit, ut ignorantiam exitus ab hac vita utilem esse ostendat. Ubi sunt ergo qui per totam vitam desidia torpescunt, & quando à nobis admonentur, respondere non dubitant, omnia se pauperibus moriendi tempore relicturos.

℟. Media. 273. Lectio ix.

AUdiant hæc verba, & emendent se: multi enim abeundi tempus expectantes, ita repentè rapti sunt, ut nec injungere suis quidquam potuerint. Sed hæc quidem parabola ejus eleemosynæ gratia, quæ cum pecunia conficitur, dicta est. Cur autem hæc parabola sponsum adducit? Ut videas quantum vir-

ginibus Christus afficitur iis, quæ sua pauperibus erogant: hæc enim & vera virginitas est. Nam & Paulus huic rei hanc descriptionem attribuit, dicens: Innupta solicita est de iis, quæ Domini sunt, ut sit sancta corpore & spiritu. Te Deum laudamus.

SEXTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio viii. Cap. 25.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis parabolam hanc: Simile erit regnum cœlorum decem virginibus, quæ accipientes lampades suas, exierunt obviàm sponso & sponsæ. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini Episcopi.

Sermone 23. de Verbis Domini, cap. 2.

INtelligamus, charissimi, ad omnes nos, id est, ad universam omninò Ecclesiam istam pertinere parabolam, non ad solos præpositos, nec ad solas plebes, sed prorsus ad omnes. Quinque istæ, & quinque virgines illæ, omnes omninò sunt animæ Christianorum: sed, ut dicamus vobis, quod Deo inspirante sentimus, non qualescumque animæ, sed tales animæ, quæ habent catholicam fidem, & habere videntur bona opera in Ecclesia Dei; tamen ex ipsis quinque sunt prudentes, & quinque fatuæ.

℟. Hæc est. 273. Lectio VIII.

QUare ergo appellatæ sunt quinque, & quare virgines, priùs videamus. Omnis anima in corpore, ideò quinario numero censetur, quia quinque sensibus utitur. Qui ergo se abstinet ab illicito visu, ab illicito auditu, ab illicito odoratu, ab illicito gustatu, ab illicito tactu, propter ipsam integritatem, virginis nomen accipit. Sed si bonum est abstinere ab illicitis sentiendi motibus, & ideò unaquæque anima Christiana virginis nomen accipit; quare quinque admittuntur, quinque autem repelluntur?

℟. Media. 273. Lectio ix.

ET virgines sunt, & repelluntur. Parum est, quia virgines sunt, & lampades habent, virgines propter abstinentiam ab illicitis sensibus, lampades habent propter opera bona; de quibus operibus Dominus dicit: Luceant opera vestra coram hominibus. Item discipulis *dicit*: Sint *lumbi vestri præcincti*, & lucernæ ardentes in manibus vestris. In lumbis accinctis virginitas, in lucernis ardentibus opera bona. Si ergo ab illicitis abstinentia bona est, unde virginitas nomen accepit; & opera bona laudabilia sunt, quæ significantur lampadibus; quare quinque admittuntur, & quinque repelluntur.

Te Deum laudamus.

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 25.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis parabolam hanc: Simile erit regnum cœlorum decem virginibus, quæ accipientes lam-

lampades suas, exierunt obviàm sponso & sponsæ. Et reliqua.

De Homilia sancti Augustini Episcopi.
Infrà, cap. 4.

ALias dixit prudentes, alias stultas. Unde intuemur? unde discernimus? De oleo. Aliquid magnũ significat oleum, & valdè magnum, Putas non charitas est? Quærendo dicimus, non sententiam præcipitamus. Unde mihi videatur per oleum charitas significari, dicam vobis. Apostolus dicit: Adhuc supereminentiorem vobis viam demonstro. Si linguis hominum loquar & Angelorum, charitatem autem non habeam, factus sum æramentum sonans, aut cymbalum tinniens. Ipsa est supereminens via, id est, charitas, quæ meritò oleo significatur: omnibus enim humoribus oleum supereminet. ℟. Hæc est. 273.

Cap. 5. Lectio viii.

QUid ergo, fratres? Jam disceptamus de quinq; Virginibus prudentibus, & quinq; fatuis. Voluerunt obviã ire sponso. Quid est, ire obviam sponso? Corde ire, expectare ejus adventũ. Sed ille tardabat. Dum tardat ille, dormierunt omnes. Quid est somnus iste? Ne fortè tardante sponso, quoniam abundat iniquitas, refrigescat charitas multorum? Siccine intellecturi sumus istum somnũ? Non mihi placet: quia sunt ibi prudentes. Et utique quando dixit Dominus, Refrigescet charitas multorum, subjecit, & ait: Qui autem perseveraverit usque in finem, hic salvus erit. Non ergo eis obrepsit frigus charitatis, non in eis refriguit charitas, sed fervet usque in finem.

℟. Media. 273. Lectio ix.

EST alius somnus, quem nemo evadit. Non recordamini Apostolum dicentem: De dormientibus autem nolo vos ignorare, fratres: id est, de his qui mortui sunt. Fatua sit virgo, prudens sit virgo, somnum mortis omnes patiuntur. Ad novissimã tubam surgent omnes. Prudentes autem illæ tulerunt oleum secum in vasis suis: stultæ verò illæ non tulerunt oleum secum. Ibi oleum, magnum oleum. De dono Dei est hoc oleum. Tu ergo tecum porta, intus porta. Ubi videt Deus, ibi porta testimonium conscientiæ tuæ: qui autem ambulat ad testimonium alienum, oleum non portat secum. Te Deum.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.
Lectio vii. Cap. 25.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis parabolam hanc: Simile erit regnum cœlorum decem virginibus, quæ accipientes lampades suas, exierunt obviàm sponso & sponsæ. Et reliqua.

De Homilia sancti Augustini Episcopi.
Unde suprà, cap. 8.

INtendat itaque charitas vestra, Sapientium lampades ardebant de oleo æterno, de conscientiæ securitate, de interiore gloria de intima charitate, Ardebant tamen

men & illarum fatuarum. Quare tunc ardebant? quia non deerant laudes hominum. Postea verò quàm surrexerunt, id est, In resurrectione à mortuis, cœperunt aptare lampades suas, id est, parare Deo operum suorum reddere rationem. Et quia tunc nemo est qui laudet, omnis homo causæ suæ vacat: non erant qui oleum venderent, cœperunt deficere lampades. ℟. Hæc est. 273.

Circa finem, cap. 10. Lectio viii.

CLausum est ostium. Et quid illis dictum est, Non novi vos? Non illas novit, qui omnia novit? Quid ergo est, Non novi vos? Improbo vos, reprobo vos: in arte mea non vos agnosco: ars mea nescit vitia. Hoc est autem magnum & nescit vitia, & judicat vitia: nescit faciendo, judicat arguendo. Sic ergo non novi vos. Ierunt, intraverunt, quinq; prudentes. Sint in vobis quinq; prudentes, ad istam prudentiam quinarii numeri pertinentes. Veniet enim hora, & quando nescimus, veniet. Sic clausit Evangelium: Vigilate, quia nescitis diem, neque horam.

℟. Media. 273. Lectio ix.

COrde vigila, fide vigila, spe vigila, charitate vigila, operibus vigila: & quando corpore dormieris, veniet tempus ut surgas. Cùm autem surrexeris, præpara lampades. Tunc non extingvantur, tunc in interiore conscientiæ oleo vegetentur: tunc sponsus ille incorporeis nexibus amplectatur, tunc te introducat in domum, ubi numquam dormias, ubi numquam possit tua lampas extingvi. Hodie verò laboramus, & lampades nostræ inter ventos sæculi hujus tentationesque fluctuant: sed ardeat in rubore flamma nostra, ut ventus tentationis augeat ignem potiùs, quàm extingvat. Te Deum.

Infra Octavam Virginum in tertio Nocturno, habentur etiam Homil. in Evangel. Matth. 13. Simile est regnum cœlorum thesauro, &c. positæ in Communi Octava Martyrum non Virginum, infrà. 284.

Sed secunda die infra Oct. si virgo, de qua fit Officium, non sit Martyr, vel si sint plures Martyres, omissis octava & nona Lectione ibi positis, legantur duæ aliæ, quæ illic sequuntur.

INFRA OCTAVAM VIRGINUM.

Homilia in Evangel. Matth. cap. 19. Accesserunt ad Jesum Pharisæi, &c. In die festo habetur Hom. S. Joannis Chrysost. Dominus noster, quia &c. in Breviario, de Communi Virginum.

SECUNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 19.

IN illo tempore: Accesserunt ad Jesum Pharisæi tentantes eum, & dicentes: Si licet homini dimittere uxorem suam, quacumque ex causa? Et reliqua.

De Homilia sancti Joannis Chrysostomi.

Hom. 32. in Matth. 19. circa fin.

NOn omnes capiunt verbum istud, sed quibus datum est. Non dixit, Non omnes possunt, sed, Non omnes capiunt; id est Omnes quidē capere possunt, sed non tamen omnes capere volunt.

Palma proposita est. Qui concupiscit gloriam, non cogitat de labore. Nemo vinceret, si omnes periculum pugnæ timerent. Ex eo quòd quidam non possunt, & à proposito continentiæ cadunt, non debemus circa virtutem castitatis fieri pigriores. Si enim quidam in pugna cadentes non exanimant cæteros; rem non applicant pugnæ, sed homini: quantò magis nos cadentium negligentiæ imputare debemus, non difficultati virginitatis?

℟. Hæc est virgo sapiens, quam Dominus vigilantem invenit, quæ acceptis lampadibus sumpsit secum oleum: * Et veniente Domino, introivit cũ eo ad nuptias. ℣. Media nocte clamor factus est, Ecce sponsus venit, exite obviam ei. Et veniente.

Lectio viii.

QUod autem dicit, Quibus datum est; non hoc significat, quoniam quibusdam datur, quibusdam non datur; sed illud ostendit, quia nisi auxilium gratiæ accipiamus, nihil ex nobis valeamus. Quoniam autem volentibus gratia non denegatur, in Evangelio Dominus dicit: Petite, & dabitur vobis, quærite, & invenietis; pulsate, & aperietur vobis. Debet autem voluntas præcedere, & sic sequitur gratia. Nam nec gratia sine voluntate aliquid operatur, nec voluntas sine gratia potest. Nam & terra non germinat, nisi pluvias susceperit, nec pluvia fructificat sine terra.

℟. Media nocte clamor factus est: * Ecce sponsus venit, exite obviam ei. ℣. Prudentes virgines aptate vestras lampades. Ecce sponsus. Gloria Patri. Ecce sponsus.

Lectio ix.

SI ex quacumque causa contigerit homini uxorem non habere, an continentiæ habebit mercedem? Non semper. Sicut enim peccatum sine voluntate opus non facit; ita justitia ex opere non consummatur, nisi voluntas adfuerit. Multi enim corpore quidem castitati student, adulterium autem voluntate committunt. Illa est gloriosa continentia, non quam transgredi non potest necessitas debilitatis corporis, sed quam complectitur voluntas sancti propositi. Ideò dicit: Sunt eunuchi qui sic nascuntur, sunt eunuchi qui ab hominibus fiunt: sed illos tenet necessitas; hunc autem tertium coronat voluntas.

Te Deum laudamus.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 19.

IN illo tempore: Accesserunt ad Jesum Pharisæi tentantes eum, & dicentes: Si licet homini dimittere uxorem suam, quacumque ex causa? Et reliqua.

Homilia sancti Hieronymi Presbyteri.

Lib. 3. in Matth. cap. 19.

PHarisæorum Scribarumque factio interrogat Dominum, utrùm liceat homini dimittere uxorem suam qualibet ex causa; ut

ut quaſi cornuto teneant eum ſyllogiſmo, & quodcumque reſponderit, captioni pateat. Si dixerit, dimittendas eſſe uxores qualibet ex cauſa, & ducendas alias; pudicitiæ prædicator ſibi videbitur docere contraria. Si autem reſponderit, non omnem ob cauſam debere dimitti, quaſi ſacrilegii reus tenebitur, & adverſus doctrinam Moyſi, ac per Moyſen Dei, facere judicabitur.

℟. Hæc eſt. 273. Lectio viii.

IGitur Dominus ſic reſponſum temperat, ut decipulam eorum tranſeat, Scripturam ſanctam adducens in teſtimonium, & ad naturalem legem, primamque Dei ſententiam ſecundæ opponens, quæ non voluntate Dei, ſed peccantium neceſſitate conceſſa eſt. Non legiſtis, quia qui fecit hominem ab initio, maſculum & fæminam fecit eos? Dicendo autem maſculum & fæminam, oſtendit ſecunda vitanda conjugia. Non enim ait, maſculum & fæminas, quod ex priorum repudio quærebatur; ſed maſculum & fæminam, ut unius conjugis conſortia necterentur.

℟. Media, 273. Lectio ix.

QUod dicit iſtiuſmodi eſt: Numquid poteſt Deus ſibi eſſe contrarius, ut aliud antè juſſerit, & ſententiam ſuam novo frangat imperio? Non ita ſentiendum eſt: ſed Moyſes, cùm videret propter deſiderium ſecundarum conjugum (quæ vel ditiores vel juniores eſſent) primas uxores interfici, aut malam vitam ducere, maluit indulgere diſcordiam, quàm odia & homicidia perſeverare. Simúlque conſidera, quòd non dixit, Permiſit vobis Deus, ſed Moyſes; ut juxta Apoſtolum, conſilium ſit hominis, non imperium Dei. Te Deum laudamus.

QUARTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii ſecundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 19.

IN illo tempore: Acceſſerunt ad Jeſum Phariſæi tentantes eum, & dicentes: Si licet homini dimittere uxorem ſuam, quacumque ex cauſa? Et reliqua.

De Homilia ſancti Hieronymi Presbyteri.

Unde ſuprà.

GRave pondus uxorum eſt, ſi excepta fornicationis cauſa eas dimittere non licet. Quid enim, ſi temulenta fuerit, ſi iracunda, ſi malis moribus, ſi luxurioſa, ſi vaga, ſi guloſa, ſi jurgatrix, ſi maledica, tenenda erit hujuſmodi? Volumus nolumus, ſuſtinenda eſt. Cùm enim eſſemus liberi, voluntariè nos ſubjecimus ſervituti. Videntes ergo Apoſtoli grave uxorum jugum, proferunt motum animi ſui, & dicunt: Si ita eſt cauſa hominis cum uxore, non expedit nubere. Quibus ille dixit: Non omnes capiunt verbum iſtud. ℟. Hæc eſt. 273.

Lectio viii.

NEmo putet ſub hoc verbo vel fatum, vel fortunam introduci, quòd hi ſunt virgines, quibus

bus à Deo datum sit, aut quos quidam ad hoc casus adduxerit: sed his datum est, qui petierunt, qui voluerunt, qui, ut acciperent, laboraverunt. Omni enim petenti dabitur, & quærens inveniet, & pulsanti aperietur. Triplex genus est Eunuchorum, duorum carnalium, & tertii spiritualis. Tertii sunt, qui seipsos castraverunt propter regnum cœlorum, & qui cùm possint esse viri, propter Christum eunuchi fiunt: istis promittitur præmium, superioribus autem nihil omnino debetur. ℟. Media. 273.

Lectio ix.

POssumus & aliter dicere: Eunuchi sunt ex matris utero, qui frigidioris naturæ sunt, nec libidinis appetentes: & alii, qui ab hominibus fiunt, quos aut Philosophi faciunt, aut propter idolorum cultum emolliuntur in fæminas; vel persuasione hæretica simulant castitatem, ut mentiantur religionis veritatem; sed nullus eorum consequitur regnum cœlorum, nisi se castraverit propter Christum. Unde subinfert: Qui potest capere, capiat; ut unusquisque consideret vires suas, utrùm possit virginalia & pudicitiæ implere præcepta. Quasi hortantis vox Domini est, & milites suos ad præmium concitantis. Te Deum laudamus.

QUINTA DIE.

In tertio Nocturno.
Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.
Lectio vii. Cap. 19.

IN illo tempore: Accesserunt ad Jesum Pharisæi tentantes eum, & dicentes: Si licet homini dimittere uxorem suam, quacumque ex causa? Et reliqua.

Homilia sancti Ambrosii Episcopi.
Lib. 3. de Virginibus, paulò ante med.

DIscutiamus, utrùm Christus integritatem docuerit, an repudiandam putaverit. Et sunt, inquit, spadones, qui seipsos castraverunt propter regnum cœlorum. Est ergo præclara militia, quæ regno cœlorum militat. Itaque jam tunc Dominus docuit, esse debere intemerata studia castitatis. Unde & Apostoli eam cæteris præeminere cernentes, Si ita est causa, ajunt, viri cum uxore, non expedit nubere. Quo dicto, & graviora judicârunt onera vinculi conjugalis, & veræ integritatis gratiam prætulerunt. ℟. Hæc est. 273. Lectio VIII.

SEd Dominus, qui sciret prædicandam omnibus integritatem, imitandam paucis, Non omnes, inquit, capiunt verbũ istud, sed quibus datum est: hoc est, Non est communis plurimis & vulgaris integritas, nec pro infirmitate permittitur, sed pro virtute conceditur. Denique cùm dixisset, Et sunt spadones, qui seipsos castraverunt propter regnum cœlorũ; ut ostenderet hoc non mediocris esse virtutis; Qui potest, inquit, capere, capiat. Et ideò post hoc verbum offeruntur ad benedicendum, qui corruptelæ exper-

tes, integritatis munus immaculata ætate ſervarent.

℟. Media nocte. 273. Lectio ix.

EST ergo etiam cœleſti voce probata virginitas, Dominiciſque expetenda præceptis. Quo loco magiſterium divinæ vocis imitemur. Nam, cum in ſuperioribus conjugium memoraverit non eſſe ſolvendum, niſi ex cauſa fornicationis, in poſterioribus integritatis gratiam donumque contexuit: ut doceret, non damnandas eſſe nuptias, ſed probandas; nuptiis tamen ipſis integritatis ſtudia præferenda. Te Deum laudamus.

SEXTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii ſecundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 19.

IN illo tempore: Acceſſerunt ad Jeſum Phariſæi tentantes eum, & dicentes: Si licet homini dimittere uxorem ſuam quacumque ex cauſa? Et reliqua.

Homilia ſancti Auguſtini Epiſcopi.

De ſancta Virginitate, cap. 23

QUi poteſt capere, capiat. Quid veracius, quid lucidius dici potuit? Chriſtus, dicit, Veritas dicit, virtus & ſapientia Dei dicit, eos, qui pio propoſito ab uxore ducenda ſe continuerint, caſtrare ſeipſos propter regnum cœlorũ: econtrà, humana vanitas impia temeritate contendit, eos, qui hoc faciunt, præſentem tantummodò neceſſitatem moleſtiarum conjugalium devitare, in regno cœlorum ampliùs quidquã cæteris non habere. ℟. Hæc eſt. 273.

Cap. 24. Lectio viii.

DE quibus autem ſpadonibus loquitur Deus per Iſaiam Prophetam, quibus ſe dicit daturum in domo ſua, & in muro ſuo locum nominatum, meliorem multò quàm filiorum atque filiarum; niſi de iis, qui ſeipſos caſtrant propter regnum cœlorum? Ne quis nimiùm carnalis exiſtimaret in his verbis aliquid temporale ſperandum, continuò ſubjecit: Nomen æternum dabo eis, nec umquam deerit. Tamquam diceret: Quid tergiverſaris impia cæcitas? quid ſerenitati veritatis nebulas tuæ perverſitatis offundis? quid in tanta ſcripturarum luce tenebras, unde inſidieris, inquiris? Quid temporalem tantummodò utilitatem promittis continentibus ſanctis? Nomen æternum dabo eis.

℟. Media nocte. 273. Lectio ix.

ET ſi fortè hìc ipſum æternum pro diuturno conaris accipere, addo, accumulo, inculco, Nec umquam deerit. Quid quæris ampliùs? Æternum hoc nomen, quidquid illud eſt, ſpadonibus Dei, quod utique gloriam quamdam propriam excellentemque ſignificat, non erit commune cum multis, quamvis in eodem regno, & in eadem domo conſtitutis. Nam ideò fortaſſis & nomen dictum eſt, quòd eos, quibus datur, diſtinguit à cæteris. Te Deum laudamus.

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.
Lectio vii. Cap. 19.

IN illo tempore: Accesserunt ad Jesum Pharisæi tentantes eum, & dicentes: Si licet homini dimittere uxorem suam, quacumque ex causa? Et reliqua.

De Homilia sancti Augustini Episcopi.
Unde suprà, cap. 27.

PErgite itaque sancti Dei pueri ac puellæ, mares ac fæminæ, cœlibes ac nuptæ; pergite perseveranter in finem. Laudate Dominum dulciùs, quem cogitatis uberiùs; sperate feliciùs, cui servitis instantiùs: amate ardentiùs, cui placetis attentiùs. Lumbis accinctis & lucernis ardentibus expectate Dominum, quando veniat à nuptiis. Vos afferetis ad nuptias Agni canticum novum, quod cantabitis citharis vestris, quale nemo poterit dicere, nisi vos. Sic enim vos vidit in Apocalypsi quidam præ cæteris dilectus Agno, qui discumbere super pectus ejus solitus erat, & biberat & eructabat mirabilia super cœlestia Dei verbum.

℟. Hæc est. 273.

Cap. 29. Lectio viii.

VOs Agnum sequimini tenendo perseveranter quod vovistis, ardenter facite cùm potestis, ne virginitatis bonum à vobis pereat, cùm facere nihil potestis ut redeat. Videbit vos cætera multitudo fidelium, quæ Agnum ad hoc sequi non potest, videbit, nec invidebit: & collætando vobis, quod in se non habet, habebit in vobis. Præsumite itaque, fidite, roboramini, permanete: qui vovetis & redditis Domino Deo vestro vota perpetuæ continentiæ, non propter præsens sæculum, sed propter regnum cœlorum.

℟. Media nocte. 273.

Cap. 30. Lectio ix.

VOs etiam, qui hoc nondum vovistis, qui potestis capere, capite: perseveranter currite, ut comprehendatis. Tollite hostias quisque suas, & introite in atria Domini, non ex necessitate, sed potestatem habentes vestræ voluntatis. Cogitate quidquid illud est, in muro ejus locum nominatum meliorem multò quàm filiorum atque filiarum. Cogitate illic nomen æternum. Quis explicat quale nomen erit? Quidquid tamen erit, æternum erit. Hoc credendo, & sperando, & amando, potuistis conjugia non devitare prohibita, sed transvolare concessa. Te Deum.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.
Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.
Lectio vii. Cap. 19.

IN illo tempore: Accesserunt ad Jesum Pharisæi tentantes eum, & dicentes: Si licet homini dimittere uxorem suam, quacumque ex causa? Et reliqua.

Homilia sancti Joannis Chrysostomi.
Homilia 12. in Matth. cap. 19. circa med.

JUdæi in finibus suis constitutum Dominum tentaverunt, & repulerunt, & in fornicationibus suis corporalibus fornicationem

suam confessi sunt spiritualem, dicentes: Si licet viro dimittere uxorem suam quacumq; ex causa? Quia non potest animo esse castus, qui corpore est lascivus: hoc est, non potest Deo esse fidelis, qui uxori suæ perfidus est: sicut nec ex diverso conscientiam servat, qui Deo fidem non servat; sed altera alterius fornicationis est accusatrix. Et illi quidem secundùm carnem interrogabant, quæ pati merebantur secundùm spiritum. ℟. Hæc est. 273.

Lectio VIII.

CHristus autem respondit eis, quòd facere eos non decebat, dicens: Quicumque dimiserit uxorem suam, nisi ob causam fornicationis, & aliam duxerit, mœchatur. Sicut enim uxorem quocumque modo contra voluntatem viri agentem, dignum est repellere: non autem est justum, quantum ad gravitatem viri, nisi ob causam fornicationis: sic & Ecclesia quocumque modo contra voluntatem egerit Christi, digna est abjici: non autem abjicitur, propter longanimitatem Christi, nisi sola causa transgressionis. ℟. Media nocte. 273.

Lectio ix.

SIcut enim si Christus priùs dimisisset Ecclesiam Judæorum, non eis subministrans per Scripturas notitiam suæ divinitatis, ipse faciebat eam adulteram cum diis extraneis: quoniam natura rationabilis & subdita Deo creata, sine Deo non potest esse: sic Christo semper eis scientiam suæ divinitatis subministrante, quoniam Synagoga spernens transibat ad idola, inexcusabilis adultera reperta est. Propter quod repulit Christum, non repulit eam Christus; non quacumque ex causa, sed propter causam fornicationis ipsius: quia non solùm diabolo se conjunxit, sed etiam interfecit eum, pro quo mori debuerat. Ab initio enim Deus genuit Christum: deinde creavit hominem quasi conjugem, & potentem suscipere verbum ipsius. Ideò clamat: Quod Deus conjunxit, homo non separet. Te Deum laudamus.

INFRA OCTAVAM MARTYRIS non Virginis.

SECUNDA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Basilii Episcopi.

In Julittam Martyrem. Lectio iv.

QUæ de beata martyre N. prædicatio se offert vobis depromenda, hujusce est causa congregationis. Hunc enim diem vobis indiximus celebriter agendum, quippe qui memoriã novat magni illius certaminis, quod in muliebri quidem corpore, generoso alioquin animo & plusquam virili desudatum, omni admiratione stuporevé perculit, cùm illos, qui & ipsi præsentes spectârunt decertantem, tum eos, qui auditu percepturi sunt

ſunt in poſterum, referentibus his, qui re ipſa tanti iſtius agonis periculum fecerunt.

℟. Propter veritatem, & manſuetudinem, & juſtitiam: * Et deducet te mirabiliter dextera tua. ℣. Specie tua, & pulchritudine tua intende, proſperè procede, & regna. Et deducet.

Lectio v.

BEatiſſima igitur mulier N. (ſi tamen decori ratio permittit, eam vocari mulierem, quæ heroica animi fortitudine ſupergreſſa eſt infirmam naturæ muliebris conditionem) cujus unius magnanimitate & conſtantia maximoperè crediderim conſternatum eſſe & perculſum communem humani generis adverſarium, nimirum indigniſſimè ferentem à mulieribus ſibi præripi palmam victoriæ; cùm iſte generoſæ hujus mulieris virtute tantò conſpicitur inferior, quàm, quo primùm tempore ſolicitabatur, ut à Chriſto deficeret, adniſus eſt elidere argumentis & convincere inconſtantiæ, quaſi quæ per naturæ infirmitatem minùs poſſet continenter pietatem erga Deum tueri, ſervarevé, hanc denique invenit, doctrice experientia, conditione naturæ fortiorem.

℟. Dilexiſti juſtitiam, & odiſti iniquitatem: * Propterea unxit te Deus, Deus tuus oleo lætitiæ. ℣. Propter veritatem, & manſuetudinem, & juſtitiam. Propterea.

Lectio vi.

HÆc porrò nullam ad rem earum, quæ interim dum vivitur, oblectare nos aſſolent, viſa eſt feſtinè adeò excurrere, atque ad deſtinatam ſibi mortem concita perrexit, facie, habitu, ipſis quæ depromebat verbis, alacritate inſuper efflorеſcente, palàm indicans, quod in animo deliteſcebat, profuſiſſimum gaudium. Ex eadem quippe maſſa, qua & viri & ipſæ conſtamus, dicebat: Ad imaginem Dei perinde ac iſti, & nos conditæ ſumus. Eſt ſanè mulier ab opifice creata, peræquè ac vir, capax virtutis. Quid enim miri eſt? An non conſangvineæ & ipſæ ſumus viri per omnia? non enim ad conſtituendam mulierem ſola eſt aſſumpta caro, ſed & os ex oſſibus: quo fit ut & ipſæ Domino nihil minùs ac viri redhibere debeamus firmitatem fidei, atque conſtantiam, nec non in adverſis patientiam.

℟. Fallax gratia, & vana eſt pulchritudo: * Mulier timens Deum, ipſa laudabitur. ℣. Date ei de fructu manuum ſuarum, & laudent eam in portis opera ejus. Mulier. Gloria Patri. Mulier.

TERTIA DIE.

In ſecundo Nocturno.

Sermo ſancti Auguſtini Epiſcopi.

Serm. 94. de Temp. Lectio iv.

CErtamine univerſorum martyrum fulciri, atque eorum victoria, quorum natalis victricis gloriæ celebratur, quo robuſta fides fit ad agonem, & paſſionis

onis congressus, roborari debemus: certò scientes, quòd in omnibus Christus patitur, & quòd ad regnum cœlorum statim cum exultatione corporis transferuntur: & cùm gentes horreant in ægritudine mortem, hi in ipsa morte consequantur perpetuam hæreditatem. Per passionem verò translationem magis credunt esse, quàm finem. Martyrium est igitur indulgentia criminum, virtutum caput, occasio justitiæ, Dominicæ passionis imitatio.

℟. Propter veritatem. 279.

Lectio v.

O Inclytæ beatorum animæ, & gloriosa victoria martyrum, inter quos devotissimæ fæminæ simul sæculum sexumque vicerunt, præliantes cum diabolo, fortiores viris torquentibus extiterunt, quæ carnifici gratias agentes erant sævienti. Ab omnibus enim fidem expectat Deus omnipotens magis, quàm mortem: sed diabolus, qui confitentes odit, coronas præstat invitus. Facit martyres, quos occidit, & cùm Dei servos vincere contendit, contemnitur ipse dum sævit.

℟. Dilexisti. 279. Lectio vi.

LIberalitas ergo tua Deus hactenus nobis martyria proposuit, ut adversarius, quo Adam elisus est, à filiis Adæ constanter elidi monstraretur. Voluisti enim hominem non tantùm de diaboli potestate eruere per fidem, sed inculcatorem ejus interficere per virtutem; ut, qui gaudemus Christi sanguine mortui, faciliùs liberati, ducentes martyria, in Christo posteà triumphemus coronati, per ipsum Dominum nostrum Jesum Christum, qui vivit & regnat in sæcula sæculorum. Amen.

℟. Fallax. 279.

QUARTA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo venerabilis Bedæ Presbyteri.

Serm. 18. de Sanctis. Lectio iv.

QUàm laxo sinu de prælio revertentes civitas cœlestis excipit, de hoste prostrato trophæa ferentibus occurrit! Cum triumphantibus viri & fæminæ veniunt, quæ cum sæculo sexum quoque vicerunt, & geminata gloria militiæ, virgines cum pueris teneros annos virtutibus transeuntes: sed & cætera fidelium turba aulæ perpetuæ regiam intrabit, qui sinceritatem fidei inconcussis præceptorum cœlestium disciplinis unita pace observaverunt. ℟. Propter. 279.

Lectio v.

ERgo agite nunc fratres, aggrediamur iter vitæ, revertamur ad civitatem cœlestem, in qua scripti sumus, & cives decreti. Non sumus hospites, sed cives Sanctorum, & domestici Dei, etiam illius hæredes, cohæredes autem Christi. Hujus nobis urbis januas aperiet fortitudo: & fiducia latũ præbebit ingressum. Consideremus ergo inclytam urbis illius felicitatem, in quantum con-

considerare possibile est: ut enim verè est, comprehendere nullus sermo sufficiet.

℟. Dilexisti. 279. Lectio vi.

Dicitur de ea in quodam loco sic, Quòd aufugiet ibi dolor, & tristitia, & gemitus. Quid hac vita beatius, ubi non est paupertatis metus, non ægritudinis imbecillitas? Nemo lædetur, irascetur nemo, nemo invidet, cupiditas nulla exardescit: nullum ibi desiderium honoris pulsat, aut potestatis ambitio. Nullus ibi diaboli metus, insidiæ dæmonum nullæ, terror gehennæ procul: mors neque corporis, neque animæ erit, sed immortalitatis munere vita jucunda.

℟. Fallax. 279.

QUINTA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Augustini Episcopi.

Serm. 105. de Diverf. cap. 1. Lectio iv.

Hodiernus dies anniversaria replicatione nobis in memoriam revocat, & quodammodo repræsentat diem, quo sancta famula Dei N. corona martyrii decorata, perpetua felicitate floruit. Exhortationes ejus in divinis revelationibus, triumphosque passionis audivimus, mente spectavimus, religione honoravimus, charitate laudavimus. Debetur etiam à nobis tam devotæ celebritatis sermo solemnis: quem si meritis ejus imparem profero, impigrum tamen affectum gaudio tantæ festivitatis exhibeo. Quid enim gloriosius hac fæmina, quàm viri mirantur faciliùs, quàm imitantur?

℟. Propter. 279. Lectio v.

Sed hoc illius potissimum laudis est, in quem credentes, & in cujus nomine fideli studio concurrentes secundùm interiorem hominem, nec masculus, nec fæmina inveniuntur: ut etiam in his, quæ sunt fæminæ corpore, virtus mentis sexum carnis abscondat, & in membris pigeat cogitare, quod in factis non potuit apparere. Calcatus est ergo draco pede casto, & victore vestigio, cùm erectæ demonstrarentur scalæ, per quas beata N. iret ad Deum. Ita caput serpentis antiqui, quod fuit præcipitium fæminæ cadenti, gradus factus est ascendenti.

℟. Dilexisti. 279. Lectio vi.

Quid hoc spectaculo suavius, quid hoc certamine fortius, quid hac victoria gloriosius? Tunc fremebant gentes, & populi meditabantur inania: sed, Qui habitat in cœlis, irridebat eos, & Dominus subsannabat eos. Nunc autem posteri illorum, quorum voces in carne martyris impiè sæviebant, merita martyris piis vocibus laudant. Neque enim tunc tanto concursu hominum ad eam occidendam cavea crudelitatis impleta est, quanto nunc ad eam honorandam Ecclesia pietatis impletur. Omni anno spectat cum religione charitas, quod uno die cum

ſacrilegio commiſit impietas.

℟. Fallax. 279.

SEXTA DIE.

In ſecundo Nocturno.

De Sermone S. Auguſtini Epiſcopi.

Unde ſuprà. Lectio iv.

SPectaverunt & illi, ſed longè voluntate diſſimili. Illi viderunt oculis carnis, quod cordis immanitati refunderent; nos aſpicimus oculis cordis, quod illis ereptum eſt, ne viderent. Illi mortuum lætati ſunt corpus martyris; nos mentes mortuas dolemus illorum. Illi ſine lumine fidei martyrem putaverunt extinctam; nos fideliſſimo intuitu cernimus coronatam. Denique illorum inſultatio, facta eſt noſtra exultatio: & hæc quidem religioſa & ſempiterna, illa verò tunc impia, nunc planè jam nulla. ℟. Propter. 279.

Cap. 3. Lectio v.

PRæmia martyrum, chariſſimi, maxima credimus, & rectiſſimè credimus, ſed ſi certamina diligenter intueamur, nequàquam illa tam magna eſſe mirabimur. Vicit in eis qui vixit in eis: ut qui non ſibi, ſed illi vixerunt, ne mortui morerentur. Ipſe eis exhibebat ſpiritales delicias, ne ſentirent corporales moleſtias: quantum non defectioni, ſed exercitationi ſufficeret. Nam ubi erat illa fæmina, quando ſe pugnare non ſenſit? quid videns iſta non viderat, quo fruens iſta non ſenſerat? Quo amore alienata, quo ſpectaculo avocata, quo poculo inebriata?

℟. Dilexiſti. 279.

Cap. 4. Lectio vi.

ET adhuc hærebat nexibus carnis, adhuc moribunda membra geſtabat, adhuc corruptibili corpore gravabatur. Quid cum reſolutæ his vinculis animæ martyrum poſt labores periculoſi certaminis, triumphis Angelicis exceptæ atque refectæ ſunt, ubi non eis dicitur, Implete quod juſſi; ſed, Accipite quod promiſi? Qua nunc jucunditate ſpiritaliter epulantur, quàm ſecuri in Domino, & quàm ſublimi honore gloriantur, quis terreno docere poſſit exemplo?

℟. Fallax. 279.

SEPTIMA DIE.

In ſecundo Nocturno.

De Sermone S. Auguſtini Epiſcopi.

Unde ſuprà, cap. 5. Lectio iv.

ALia eſt animarum ſine ullis corporibus requies, alia cum corporibus cœleſtibus claritas & felicitas Angelorum, quibus æquabitur reſurgentium multitudo fidelium: in qua glorioſiſſimi martyres præcipua ſui honoris luce fulgebunt, ipſaque corpora, in quibus indigna tormenta perpeſſi ſunt, eis digna in ornamenta vertentur. Unde ſolemnitates eorum, ſicut facimus, devotiſſimè celebremus: ſobria hilaritate, caſta congregatione, fideli cogitatione, fidenti prædicatione. Non parva pars imitationis eſt meliorum congaudere virtutibus.

tutibus. Illi magni, nos parvi: ſed benedixit Dominus puſillos cum magnis. Præceſſerunt, præminuerunt. Si eos ſequi non valemus actu, ſequamur affectu: ſi non gloria, certè lætitia: ſi non meritis, votis: ſi non paſſione, compaſſione: ſi non excellentia, connexione. Non nobis parum videatur, quòd corporis membra ſumus; cujus & illi, æquiparari non poſſumus.

℟. Propter. 279. Lectio v.

QUia, ſi unum membrum patitur, compatiuntur omnia membra: ita cùm glorificatur unum membrum, congaudent omnia membra. Gloria capiti, unde conſulitur & ſuperioribus manibus & infimis pedibus. Sicut ille unus animam ſuam pro nobis poſuit, ita & imitati ſunt martyres, & animas ſuas pro fratribus poſuerunt: atque ut iſta populorum tamquam germinum copioſiſſima fertilitas ſurgeret, terram ſuo ſangvine rigaverunt. Fructus laboris ergo illorum etiam nos ſumus. Miramur eos, miſerantur nos. Gratulamur eis, precantur pro nobis. Illi corpora ſua tamquam veſtimenta proſtraverunt, cùm pullus Dominum portans in Ieruſalem duceretur: nos ſaltem velut ramos de arboribus cædentes, de ſepulchris ſanctis hymnos laudeſq; decerpimus, quas in commune gaudium proferamus. ℟. Dilexiſti. 279.

Sermone 104. cap. 1.

Lectio vi.

PRofectò virilis animus in fæminam majus aliquid fecit, quando ſub tanto pondere fragilitas fæminea non defecit. Benè inhæſerat uni viro, cui virgo caſta unica exhibetur Eccleſia. Bene, inquam, inhæſerat illi viro, à quo virtutem traxerat, qua reſiſteret diabolo: ut fæmina proſterneret inimicum, qui per fæminam proſtraverat virum. Ille in ea apparuit invictus, qui pro ea factus eſt infirmus. Ille eam, ut meteret, fortitudine implevit, qui eam, ut ſeminaret, ſemetipſum exinanivit. Ille eam ad hos honores laudeſque perduxit, qui pro ea opprobria, & crimina audivit. Ille fecit fæminam viriliter & fideliter mori, qui pro ea dignatus eſt de fæmina miſericorditer naſci.

℟. Fallax. 279.

IN DIE OCTAVA.

In ſecundo Nocturno.

De Sermone S. Auguſtini Epiſcopi.

Serm. 118. de Diverſis, cap. 1.

Lectio iv.

DIe ſolemni ſanctarum martyrum debitus ſermo reddendus eſt charitati veſtræ. Locuturos ergo nos de gloria martyrum adjuvent orationes martyrum. Nec enim per iſtas ſolemnitates commemorari debuit ſanctitas veſtra, primùm ne arbitremur nos aliquid conferre martyribus, quia earum dies ſolemniſſimos celebramus. Illæ

nostris festivitatibus non egent, quia in cœlis cum Angelis gaudent. Ad hoc istæ festivitates in Ecclesia constitutæ sunt, ut congregatio membrorum Christi admoneatur imitari martyres Christi. Hæc est omnino hujus festivitatis utilitas, alia non est. Si enim nobis proponeretur imitandus Deus, responderet humana fragilitas, multùm esse imitari eum, cui non potest comparari. ℟. Propter. 279.

Lectio v.

SIc deniq; ipsius Domini Christi ad imitationem nobis proponatur exemplum: qui propterea, cùm Deus esset, mortali carne vestitus est, ut hominibus mortalem carnem gerentibus insinuaret præceptum, & demonstraret exemplum: de quo etiam scriptum legimus: Christus pro nobis passus est, relinquens nobis exemplum, ut sequamur vestigia ejus. Tamen & adhuc respondet hìc humana fragilitas: Quid simile ego, & Christus? Et si verbum caro factum est, ut habitaret in nobis; carnem assumpsit Verbum, non perdidit. Quod non erat accepit; non quod erat, amisit. Quid ergo simile ego, & Christus? ℟. Dilexisti. 279. Lectio vi.

AD tollendas igitur omnes excusationes infidelis infirmitatis, nobis stratam construxerunt viam. Lapidibus enim talibus construenda erat. Ergo, qui habitant in domo tua, possident Jerusalem cœlestem sine angustia, sine pressura, sine diversitate, & divisione limitum. Omnes habent eam, & singuli habent totam. Similes enim ei erimus, quoniam videbimus eum sicuti est. Jam similes illi, quando deficiemus, quò avertemur? Securi ergo sumus, fratres, non nos satiabit laus Dei. Si deficies ab amore, deficies à laude. Si autem amor sempiternus erit, quia insatiabilis illa pulchritudo erit; noli timere, ne non possis semper laudare, quem semper poteris amare. Ego beati, qui habitant in domo tua, in sæcula sæculorum laudabunt te. ℟. Fallax. 279.

INFRA OCTAVAM MARTYRUM non Virginum.

Homilia in Evangel. Matth. cap. 13. Simile est regnum cœlorum thesauro, &c. In die Festo habetur Homilia S. Gregorii. Cœlorum regnum fratres, &c. in Breviario in Communi non Virginum.

SECUNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 13.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis parabolam hanc: Simile est regnum cœlorum thesauro abscondito in agro. Et reliqua.

De Homilia sancti Gregorii Papæ.

Homilia 11. in Evangeia.

RUrsum cœleste regnum negotiatori homini simile dicitur, qui bonas margaritas quærit, sed unam pretiosam invenit, quam

quam videlicet inventam, omnia vendens emit: quia qui cœlestis vitæ dulcedinem, in quantum possibilitas admittit, perfectè cognoverit, ea quæ in terrenis amaverat, libenter cuncta derelinquit; in comparatione ejus vilescunt omnia, deserit habita, congregata dispergit: inardescit in cœlestibus animus, nihil in terrenis libet: deforme conspicitur, quiquid de terrenæ rei placebat specie, quia sola pretiosæ margaritæ claritas fulget in mente. ℞. Os suum apperuit sapientiæ, & lex clementiæ in lingva ejus: consideravit semitas domus suæ: * Et panem otiosa non commedit. ℣. Gustavit; & vidit, quia bona est negotiatio ejus: non extingvetur in nocte lucerna ejus. Et panem.

Sequentes duæ Lectiones dicuntur infra Octavam unius Mart. non Virg. Quòd si non fuerit Martyr, vel si fuerint plures Martyres, iis omissis, leguntur aliæ, quæ post has ponuntur, & sunt ejusdem S. Gregorii.

Lectio viii.

DE cujus dilectione rectè per Salomonem dicitur: Fortis est, sicut mors, dilectio; quia videlicet sicut mors corpus interimit, sic ab amore rerum corporalium æternæ vitæ charitas occidit. Nam quem perfectè absorbuerit, ad terrena foris desideria velut insensibilem reddit. Nec enim Sancta hæc, cujus hodie natalitia celebramus, mori pro Domino potuisset in corpore, si priùs à terrenis desideriis mortua non fuisset in mente: erectus namque in virtutis culmine animus tormenta despexit, præmia calcavit. Ante armatos reges & præsides invicta stetit, feriente robustior, judicante sublimior. ℞. Regnum mundi, & omnem ornatum sæculi contempsi propter amorem Domini mei Jesu Christi: * Quem vidi, quem amavi, in quem credidi, quem dilexi. ℣. Eructavit cor meum verbum bonum, dico ego opera mea regi. Quem vidi. Gloria Patri. Quem vidi. Lectio ix.

QUid inter hæc nos dicimus, qui ire ad regna cœlestia puellas per ferrum videmus, quos ira superat, superbia inflat, ambitio perturbat, luxuria inquinat? Qui si adipisci regna cœlorum per bella persecutionum non possumus, hoc ipsum nobis turpe sit, quòd Deum nolumus saltem per pacem sequi. Ecce nulli nostrum hoc tempore dicit Deus, Pro me morere: sed illicita tantummodò in te desideria occide. Qui ergo in pace subigere carnis desideria nolumus, quando in bello pro Domino ipsam carnem daremus? Te Deum laudamus.

Pro nec virgine nec mart. & pro pluribus Martyribus. Lectio viii.

RUrsus simile esse regnum cœlorum sagenæ in mare missæ dicitur, ex omni genere piscium congreganti, quæ impleta ad littus educitur, & in vasis boni pisces eliguntur, mali autem projiciuntur foras. Sancta Ecclesia sagenæ

ſagenæ comparatur, quia & piſcatoribus eſt commiſſa, & per eam quiſque ad æternum regnum à præſentis ſæculi fluctibus trahitur, ne in æternæ mortis profundo mergatur. Quæ ex omni genere piſcium congregat: quia ad peccatorum veniam ſapientes & fatuos, liberos & ſervos, divites & pauperes, fortes & infirmos vocat.

℟. Regnum. 285. Lectio ix.

QUæ ſagena, ſcilicet Eccleſia, tunc univerſaliter repletur, cùm in fine ſuo humani generis ſumma concluditur. Quam educunt, & ſecus littus ſedent: quia ſicut mare ſæculum, ita ſæculi finem ſignificat littus maris. In quo boni piſces in vaſis eliguntur, mali autem projiciuntur foras: quia & electi quique in tabernacula æterna recipiuntur, & interni regni luce perdita, ad exteriores tenebras reprobi pertrahuntur. Te Deum laudamus.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio ſancti Evangelii ſecundum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 13.

IN illo tempore: Dixit Jeſus diſcipulis ſuis parabolam hanc: Simile eſt regnum cœlorum theſauro abſcondito in agro. Et reliqua.

De Homilia S. Gregorii Papæ. Unde ſuprà.

ECce quàm grata eſt nobis hodierna ſolemnitas, ita ut ſe non modicum addicat, ſi cui ex hoc conventu noſtro deeſſe contingat. Quid ergo in die illa acturus eſt, qui à conſpectu judicis rapitur, ab electorum ſocietate ſeparatur, qui tenebreſcit à lumine, cruciatur æterna combuſtione? Sic erit in conſummatione ſæculi. Exibunt Angeli, & ſeparabunt malos de medio juſtorum. Hoc jam, fratres chariſſimi, timendum eſt potiùs, quàm exponendum. Aperta etenim voce tormenta peccantium dicta ſunt, ne quis ad ignorantiæ ſuæ excuſationem recurreret, ſi quid de æterno ſupplicio obſcurè diceretur.

℟. Os ſuum. 285. Lectio viii.

SEd in eo quod veritas dicit, Omnis ſcriba doctus in regno cœlorum ſimilis eſt patrifamilias; intelligi valet, quia non de iis qui fuerant, ſed de iis, qui eſſe in Eccleſia poterant, loquebatur: qui tunc nova & vetera proferant, cùm utriuſque Teſtamenti prædicamenta vocibus & moribus loquuntur. Quod tamen intelligi & aliter poteſt. Vetuſtum quippe humani generis fuit, ad inferni clauſtra deſcendere, pro peccatis ſuis ſupplicia æterna tolerare: cui per Mediatoris adventum, novum aliquid acceſſit, ut ſi hìc rectè ſtudeat vivere, cœlorum regna valeat penetrare.

℟. Regnum. 285. Lectio ix.

ET vetus itaque eſt, ut pro culpa humanum genus in æterna pœna intereat; & novum, ut converſus in regno vivat. Quod ergo in concluſione locu-

tionis suæ Dominus subdidit, hoc est utique quod præmisit. Priùs enim de regni similitudine thesaurum inventum, ac bonam margaritam protulit: postmodùm verò inferni pœnas de malorũ combustione narravit. Audiat de regno, quod amet, audiat de supplicio unusquisque quod timeat: ut torpentem animum, & terræ vehementer inhærentem, si amor ad regnum non trahit vel timor minet. Te Deum.

QUARTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 13.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis parabolam hanc: Simile est regnum cœlorum thesauro abscondito in agro. Et reliqua.

Homilia sancti Hieronymi Presbyteri.

Lib. 2. in Matth. cap. 13.

THesaurus iste, in quo sunt omnes thesauri sapientiæ & scientiæ absconditi, aut Deus Verbum est, qui in carne Christi videtur absconditus; aut sanctæ Scripturæ, in quibus reposita est notitia Salvatoris: quem cùm quis in eis invenerit, debet omnia istius mundi emolumenta contemnere, ut illum possit habere quem reperit. Quod autem sequitur, Quem cùm invenerit homo, abscondit; idcircò dicitur, non quòd hoc de invidia faciat, sed quòd timore servantis, & nolentis perdere, abscondat in corde suo, quem pristinis prætulit facultatibus.

℟. Os suum. 285. Lectio viii.

ALiis verbis idipsum, quod suprà, dicitur. Bonæ margaritæ, quas quærit institor, Lex & Prophetæ sunt. Unum autem est pretiosissimum margaritum, scientia Salvatoris, & sacramentum passionis illius, & resurrectionis arcanum. Quod cùm invenerit homo negotiator; similis Pauli Apostoli, omnia Legis Prophetarumque mysteria, & observationes pristinas, in quibus inculpatè vixerat, quasi purgamenta contemnit & quisquilias, ut Christum lucrifaciat. Non quòd inventio novæ margaritæ condemnatio sit veterum margaritarum; sed quod comparatione ejus omnis alia gemma vilior sit. ℟. Regnum mundi. 285.

Lectio ix.

INtellexistis hæc omnia? Dicunt ei: Etiam. Ad Apostolos propriè sermo est: quos non vult audire tantùm ut populum, sed intelligere ut magistros futuros. Instructi erant Apostoli, scribæ & notarii Salvatoris, qui verba illius & præcepta signabant in tabulis cordis carnalibus, regnorum cœlestium sacramentis, & pollebant opibus patrisfamiliæ, ejicientes de thesauro doctrinarum suarum nova & vetera: ut quidquid in Evangelio prædicabant, Legis & Prophetarum vocibus comprobarent. Unde & sponsa dicit in Cantico canticorum:

rum: Nova & vetera, fratruelis meus, servavi tibi. Te Deum laudamus.

QUINTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 13.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis parabolam hanc: Simile est regnum cœlorum thesauro abscondito in agro. Et reliq.

Homilia sancti Joannis Chrysostomi.

Ex Homilia 48. in Matth. circa medium.

PErpendis, quomodo in mundo abdita atque celata prædicatio est, & in prædicatione summa felicitas recondita? Nisi ergo cunctas res tuas venumdabis, non emes: nisi curiosè quæres, non invenies. Duo hæc quippe nobis ad salutem necessaria sunt, sæcularium rerum contemptus, & jugis vigilantia. Quærebat enim bonas margaritas: & cùm invenisset unam pretiosissimam, vendidit quæcúmque habebat, ac emit. Una quippe veritas est, nec in multas scinditur partes, ac veluti qui margaritam habet, novit se divitem esse; sic et in prædicatione veritatis, qui ei adhærent, opulentos sese non ignorant.

℟. Os suum. 285. Lectio viii.

DEinde, ne confidamus plurimùm, quoniam Evangelium suscepimus, neque opinemur sufficere solùm nobis fidem ad salutem: horroris plenam affert parabolam. Simile est, inquit, regnum cœlorum sagenæ missæ in mare, & cætera. Hanc autem parabolam non interrogatus, sed spontè, atque à se ipso ex parte interpretatur, & formidinem magis amplificat. Nam ne, cùm advertis putrida foras ejecta esse, nullum aut parvum ejectionis periculum credas, interpretando subjunxit: Quia in fornacem immittent; & stridore dentium, doloris magnitudinem expressit. Animadvertis, quot perditionis viæ?

℟. Regnum. 285. Lectio ix.

VIdes, quòd alii vepribus, alii veneno, alii lapidibus, alii zizaniis conteruntur: alii in sagena pereunt? Non igitur injuria dictum est, latam esse viam illam quæ in perditionem adducit, ac multos esse qui per eam ingrediuntur. Hæc enim cùm dixisset, & ad horrorem terminasset sermonem, atque immoratus amplificasset, adjecit: Intellexistis hæc omnia? Dicunt ei: Utique Domine. Deinde quoniam intellexerunt, laudat, dicens; Propterea omnis scriba doctus in regno cœlorum similis est homini patrifamilias, qui profert de thesauro suo nova & vetera. Te Deum laudamus.

SEXTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum.

Lectio vii. Cap. 13.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis parabolam hanc: Simile

Simile est regnum cœlorum thesauro abscondito in agro. Et reliqua.

De Homilia S. Joannis Chrysostomi. Unde suprà.

VIdes quomodo vetus Testamentum non ejicit, sed laudibus effert, & thesaurum appellat? Quare qui divinarum Scripturarum imperiti sunt, non erunt hi certè patresfamilias, qui cùm nec à seipsis habent, quærere indignum putant, sed negligenter vivendo inedia depereunt. Non autem hi solùm, verùm etiam hæretici expertes sunt hujus beatificationis, quia non possunt emittere nova & vetera; nam cùm vetera non teneant, nova credere non possunt: sicut econtrà, qui nova non habent, hi veteribus penitus carent. ℟. Os suum. 285.

Lectio VIII.

HÆc enim inter se magno juncta & connexa vinculo sunt. Audiamus igitur, audiamus quicumque Scripturarum lectionem negligimus, quantum damnum, quantam inopiam patiamur. Et opulenti quidem, qui cupiditate pecuniarum insaniunt, assiduè vestes suas, ne tineis corrodantur, excutiunt: tu verò cùm oblivio, omnibus tineis pejor, ac major pestis, animam tuam devoret, non accedes ad libros, non excuties tineas, non ordinabis animam tuam, non aspicies continuè imaginem virtutis, nec membra ejus & caput considerabis? ℟. Regnum. 285.

Lectio ix.

HAbet enim certè caput & membra omni muliere formosa multò ac venustiora ac pulchriora. Quod igitur caput virtutis est? humilitas certè: quapropter ab ipsa incipit Christus dicens: Beati pauperes spiritu. Hoc caput, etsi nec cæsariem nec crines habeat, sic tamen pulchrum est, ut Deum ad seipsum attrahat. Hæc, & alia quoque membra, magnam vim formositatis effundunt: nec si mille commisceas colores, talem speciem conficies. Te Deum.

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundùm Matthæum. Lectio vii. Cap. 13.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis parabolam hanc: Simile est regnum cœlorum thesauro abscondito in agro. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini Episcopi. Quæst. ex Matth. quæst. 13.

QUæstio est, cur à numero plurali ad singularem transierit, ut, cùm quærat homo bonas margaritas, unam inveniat pretiosam, quam venditis omnibus quæ habet, emat. Aut ergo negotiator iste bonos homines quærens, cum quibus utiliter vivat, invenit unum præ omnibus sine peccato, mediatorem Dei & hominum hominem Christum Jesum. Aut præcepta justitiæ

quærens, quibus servatis cum hominibus rectè conversetur, invenit dilectionem proximi, in quo uno dicit Apostolus omnia contineri. ℟. Os suum. 285.

Lectio viii.

AUt bonos intellectus homo quærit, & invenit unum illum quo cuncti continentur: In principio erat Verbum. Est enim Verbum Domini lucidum candore veritatis, & solidum firmitate æternitatis, & undique sui simile pulchritudine divinitatis, qui Deus penetrata carnis testudine intelligendus est. Ille enim ad margaritam ipsam jam pervenerat, quæ in tegumentis mortalitatis quasi concharum obstaculo, inter profunda hujus sæculi, atque inter duritias saxeas Judæorum aliquando latuerat, qui ait: Et si noveramus Christum secundùm carnem, sed nunc jam non novimus.

℟. Regnum. 285. Lectio ix.

QUodlibet autem horum trium sit, vel si aliquid aliud occurrere potuerit, quod margaritæ unius & pretiosæ nomine benè significetur, pretium ejus est nos ipsi: qui ad eam possidendam non sumus liberi, nisi omnibus contemptis, quæ temporaliter possidentur. Venditis enim rebus nostris, nullum earum majus accipimus pretium, quàm nos ipsos, quia talibus implicati, nostri non eramus. Ut rursus nos ipsos pro illa margarita demus, non quia tanti valeamus, sed quia plus dare non possumus. Te Deum laudamus.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 13.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis parabolam hanc: Simile est regnum cœlorum thesauro abscondito in agro. Et reliqua.

De Homilia sancti Augustini Episcopi.

Unde suprà, quæst. 16.

IDeò omnis scriba doctus in regno cœlorum similis est homini patrifamilias, qui profert de thesauro suo nova & vetera. Utrùm ista conclusione exponere voluit, quem dixerit thesaurum in agro absconditum? Quoniam sanctæ Scripturæ intelliguntur, quæ nomine duorum Testamentorum novi & veteris concluduntur: quemadmodum apud alium Evangelistam, gladium bis acutum tali conclusione videtur exponere.

℟. Os suum. 285. Lectio viii.

AN quia in parabolis ista locutus est, & cùm quæsisset ab eis, utrùm intellexissent, Responderunt, se intellexisse? Forsasse ista similitudine ultima patrisfamilias proferentis de thesauro suo nova & vetera, ostendere voluit, eum doctum habendum esse in Ecclesia, qui etiam scripturas veteres parabolis explicatas intellexit, ab istis novis accipiens regulas: quia & ista,

Domi-

Dominus per parabolas enuntiavit, quamvis ipse Christus esset finis illorum; id est, ut in eo illa vetera complerentur.

℟. Regnum. 285. Lectio ix.

UT si ipse, in quo illa complentur & manifestantur, per parabolas adhuc loquitur, donec ejus passio velum discindat, ut nihil sit occultum quod non reveletur: multò magis illa, quæ ad commendandam tantam ejus salutem, tam longè de illo scripta sunt, parabolis operta esse noverimus: quæ cùm Judæi ad litteram acciperent, noluerunt esse docti in regno cœlorum, neque transire ad Christum, ut auferretur velamen, quod supra cor eorum positum est. Te Deum laudamus.

INFRA OCTAVAM NEC VIRGINIS nec Martyris.

SECUNDA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Gregorii Nazianzeni.

In laud. Gorgoniæ, circa medium.

Lectio iv.

BEata N. pudicitiæ quidem laude adeò præstitit, adeòque non modò omnes ætatis suæ mulieres, sed etiam veteres, quæ eo virtutis genere floruisse dicuntur, antecelluit; ut, cùm in duo hæc genera vita nostra omnis divisa sit, nimirum in matrimonium & cœlibatum (quorum alterum ut præstantius & divinius, ita majoris quoque laboris & periculi; alterum humiliùs quidem & abjectius, cæterùm minori periculo obnoxium) vitatis utriusque status incommodis, quidquid in utroque commodi erat, delegerit, in unúmque còègerit, alterius nempe sublimitatem, alterius securitatem: fueritque citra supercilium pudica, cœlibatus commoda matrimonio temperans, ac reipsa ostendens, neutrum horum suaptè natura tale esse, ut nos prorsùs vel Deo vel mundo adstringat, vel ab his penitus nos separet.

℟. Propter. 279. Lectio v.

NOn enim quia carni conjuncta erat, idcircò à spiritu disjuncta est: nec quia pro capite virum habebat, ideò primarium caput ignoravit: sed mundo naturæque hactenus obsecuta, ut carnis legi, vel ei potiùs qui hanc carni legem indixit, satisfaceret, totam se posteà Deo consecravit. Enimverò divinus Salomon in Proverbiis, fœminam domi manentem, virúmque amantem laudat, quæ honestè in domo versatur, ac muliebria officia virili & strenuo animo exequitur, semperque ad fusum & colum manus obfirmat, cæteráque omnia præstat, quæ ille de honesta & industria matrona prædicavit. Ego verò si ab his rebus laudandæ N. argumenta peterem, similiter facerem, ac si ab umbra statuam laudarem, aut ab unguibus leonem, relictis majoribus & excellentioribus.

℟. Dilexisti. 279. Lectio vi.

QUænam umquam dignior fuit, quæ in publicum se inferret? quænam tamen rariùs visa est, minúsque virorum oculis patuit? quænam oculos æquè frænavit? quænam risum adeò irrisit, adeò ut vel leviter subrisisse propemodum nimiùm ipsi videretur? quænam auribus suis januas magis imposuit? quænam rursus eas divino sermoni magis apertas habuit? imò quænam mentem linguæ moderatricem magis præfecit ad pronuntiandas Dei justificationes? quænam modum ordinemque labiis suis magis constituit? Unus illi rubor placebat, quem gignit pudor: unus candor, quem parit abstinentia.

℟. Fallax. 279.

Lectiones & Respons. tertii Nocturni sumuntur de Communi Octav. Mart. non virgin. Homilia in Evangel. Simile est regnum cœlorum thesauro. 284.

TERTIA DIE.

In secundo Nocturno.

De Sermone sancti Gregorii Nazianzeni.

Unde suprà, paulò pòst.

Lectio iv.

ECquæ domum suam piis hominibus excipiendis magis propositam habuit, divinisque opibus magis adauxit? Et quod est præstantius, quænam pari pudore, tamque sanctis & Deo gratis incessibus ad eos excipiendos perrexit? quænam insuper animum in afflictionibus minùs afflictum præstitit? quænam rursus calamitosis & ægrotantibus magis condoluit? quænam liberaliorem manum egentibus porrexit? Equidem in illa ornanda his Jobi verbis uti non dubitem: Porta ipsius cuivis venienti patebat, nec extrà jacebat peregrinus; cæcorum oculus erat, pes claudorum, mater orphanorum. ℟. Propter. 279.

Lectio v.

QUodque præclarissimum, non magis studebat optima videri, quàm revera esse: quin potiùs in abscondito apud eum qui abscondita intuetur, pietatem luculenter excolebat. Omnia mundi principi eripuit, omnia in tuta illa horrea transtulit, nihil terræ præter corpus reliquit: omnia cum alterius vitæ spe commutavit: has unas opes moriens reliquit, nempe, probitatis imitationem, atque ejusdem laudis studium. Ac de ipsa non minùs verè, quàm magnificè prædicari potest, quòd virtutes partim imitata est, partim ita gessit, ut earum ab ipsa exempla peterentur, quòdque eas partim invenit, partim superavit. Sic enim omnes virtutum numeros absolvit, ut ne mediocriter quidem unam quisquam alius: sic rursus in unoquoque genere excelluit, ut vel unum solum instar omnium abundè sufficeret.

℟. Dilexisti. 279. Lectio vi.

O Squalidum corpus, & indumentum virtute sola florens! o noctes insomnes, & Psalmorum

morum cantus, & stationem ex die in diem desinentem! o nocturnum clamorem nubes penetrantem, ad Deumq; pervadentem! o fœmineam naturam, quæ propter commune salutis certamen, naturam virilem superasti, atque ostendisti, maris & fœminæ nomine non animos, sed corpora sola distingvi! ô acerbe gustus, & Heva nostri generis & peccati mater, & tu serpens impostor, ac mors denique ipsa, continentia illius, cibique parcitate devicta! o Christi exinanitio, & servi forma, & passiones, ipsius mortificatione decoratæ! Sed jam operæ pretium est, præmia quoque pietatis adjicere.

℟. Fallax. 279.

QUARTA DIE.

In secundo Nocturno

Sermo sancti Augustini Episcopi.

Sermone 45. de Diversis, cap. 1.

Lectio iv.

PRæstabit nobis, qui diem istum commendavit in Sanctis suis, ut infirmitas vocis nostræ sufficiat intentioni vestræ. Et hoc quod gestamus in manibus, Scriptura scilicet quam videtis, commendat nobis inquirendam & laudandam mulierem quamdam habentem magnum virum, eum qui invenit perditam, ornavit inventam. Attendite cujus membra estis, inspicite cujus filii estis. Mulierem fortem quis inveniet? Difficile est invenire eam; imò difficile est nescire eam. Nonne ipsa est civitas in monte, quæ abscondi non potest? quare ergo dictum est, Quis inveniet? cùm dici debuerit, Quis non inveniet? Sed tu civitatem in monte positam vides: ut autem in monte poneretur, inventa est quæ perierat.

℟. Propter. 279. Lectio v.

QUando illustrata est, quis eam non videt? quando latebat, quis eam inveniret? Ipsa enim civitas est una illa ovis, quam perditam quæsivit ille pastor, & inventam gaudens in humeris reportavit. Ipse pastor, mons est: ovis autem in humeris ejus: civitas in monte. Facile est ut videas eam collocatam in monte: quando eam invenires, cùm lateret in vepribus, in spinis utique delictorum suorum? ibi enim quæsisse magnum est, ibi invenisse mirabile est. Hæc ejus difficilis inventio commendatur, cùm dicit: Mulierem fortem quis inveniet? quis enim, quia unus; non, quia nec unus.

℟. Dilexisti. 279.

Cap. 3. Lectio vi.

PRetiosior est autem lapidibus pretiosis, quæ ejusmodi est. Quid magnum quia pretiosior est mulier hæc lapidibus pretiosissimis? Pretiosi lapides ideò dicti sunt, quia charitate valent. Jam ille vilis est, pretium perdidit, qui non habet charitatem. Doctrinam suam jactet licèt, lingvam suam jactet licet; audiat æstimatorem verorum lapidum

pidum matronæ hujus: audiat, inquam, quemdam artificem ornamenti hujus inspectorem. Si lingvis hominum loquar, inquit, & Angelorum, charitatem autem non habeam, factus sum æramentum sonans, aut cymbalum tinniens. Jam non fulget, sed tinnit. Ergo discite lapides æstimare, negotiatores regni cœlorum: nullus lapis nobis placeat, præter hujus mulieris ornamentum. ℟. Fallax. 279.

QUINTA DIE.

In secundo Nocturno.

De Sermone sancti Augustini Episcopi.

Unde suprà, cap. 4.

Lectio iv.

OPeratur viro suo bona, & non mala in omni tempore. In omni tempore operatur bonum, & non malum: nec sibi, sed viro: ut, quæ vivit, jam sibi non vivat, sed ei qui mortuus est pro omnibus, & resurrexit. Viro ergo operatur bonum, coram Deo operatur bonum: illi servit, illi devota est: illum diligit, illi placere semper studet & desiderat. Non se ornat, nec propter oculos suos, nec propter oculos alienos. Non est de sibi placentibus, non est de sua quærentibus; operatur enim viro suo. Qui autem sibi operantur, omnes sua quærunt, non quæ Jesu Christi. ℟. Propter. 279.

Lectio v. Cap. 5.

INveniens lanam & linum, fecit utile manibus suis. Lanificam, & linificam matronam istam sanctus sermo describit. Quæritur autem à nobis, quid sit lana, quid sit linum. Lanam carnale aliquid puto, linum spiritale: interiora sunt enim linea vestimenta, lanea exteriora. Quidquid carne operamur, in promptu est: quidquid spiritu, in secreto. Operari enim carne, & non operari spiritu, quamvis bonum videatur, utile non est: operari autem spiritu, & non operari carne, pigrorum est. Invenis hominem porrigentem manum, vel eleemosynam pauperi, nec tamen de Deo cogitantem, sed hominibus placere cupientem: lanea vestis videri potest; interiorem lineam non habet. Invenis alium dicentem: Sufficit mihi in conscientia Deum colere, quid mihi opus est visibiliter misceri Christianis? lineam vult habere sine tunica: non novit, neque commendat talia opera mulieris. ℟. Dilexisti. 279.

Cap. 6. Lectio vi.

EXurgit de noctibus, & dedit escas domui, & opera ancillis. Quid valent noctes? non eam premunt, non eam in tenebris jacere cogunt. Noctes tribulationes sunt. Sed cui hæc? Et de noctibus consurgit, & in tribulationibus proficit. Et dedit escas domui, in noctibus præbuit se imitandam: faciens docuit quod faciendum dixit: & tunc dedit escas. Quis comedat de no-

cte? prorſus & tunc dedit eſcas: quibus enim dedit, ſemper eſuriunt. Beati enim qui eſuriunt & ſitiunt juſtitiam, quia ipſi ſaturabuntur. A nocte ſpiritus meus vigilat ad te Deus. Hæc alimenta nocturna abundant in domo mulieris hujus. ℟. Fallax. 279.

SEXTA DIE.

In ſecundo Nocturno.

De Sermone ſancti Auguſtini Epiſcopi.

Unde ſuprà, cap. 7. Lectio iv.

PRoſpiciens agrum mercata eſt. Proſpiciens, non in præſenti, ſed in futuro, mercata eſt agrum iſtum. Proſpiciens fide, ſpe: inde & de noctibus ſurgit. Si enim quod non videmus, ſperamus, per patientiam expectamus. In omnibus tribulationem patiens; proſpicit enim agrum quem mercatur. Inde enim mulier fortis dicitur. Quid ſunt noctes illæ præ agro illo? Quod enim ad præſens temporale eſt & leve tribulationis noſtræ (cùm de noctibus ſurgimus) in incredibilem modum æternum gloriæ pondus operatur in nobis (cor habentibus ad agrum illum) non reſpicientibus quæ videntur, ſed quæ non videntur. Qualis eſt ager ille? quæ pulchritudo ejus eſt? Inardeſcamus ad eum poſſidendum. Putamus, non ipſe eſt, de quo dixit Deus, Et ſpecies agri mecum eſt?

℟. Propter. 279.

Lectio v.

UNde mercata eſt? Ne fortè tu deſperes, & ſuſpires, & nihil agas. Ager iſte ſegnem amatorem non amat. Ibi certè, cùm ad eum veneris, forſitan requieſces, nec opus erit ut labores. Non enim eſt talis ager ille, qualis iſte, ubi Adam in ſudore vultus ſui commedit panem ſuum. Modò tamen, ut ad illius agri ſpeciem pervenias, compara tibi unde compares agrum ibi. Quid? collige pretium, hoc enim agit hæc mulier. Vide, ſi tacitum eſt, cui dictum eſt, Proſpiciens agrum mercata eſt; tamquam diceres; Unde mercata eſt? De fructibus manuum ſuarum plantavit poſſeſſionem: illam enim poſſeſſionem dixit, quæ futura eſt. Hoc inſinuat verbo quod ait, Proſpiciens. ℟. Dilexiſti. 279.

Cap. 8. Lectio vi.

SUccincta fortiter lumbos ſuos firmavit brachia ſua. Veré fortis, quàm devotè ſervit, quàm paratè! Ne fluitantes ſinus carnalium concupiſcentiarum impediant operantem, ſuccingit lumbos, ut nihil ſuperfluum calcet, dum in opere feſtinat. Ibi enim caſtitas mulieris hujus, zona præcepti conſtricta, & ad omne opus bonum ſemper parata. Unde hoc? Guſtavit, quia bonum eſt operari. Ubi eſt palatum, quo guſtatur hoc? Fugiunt homines labo-

laborem, quasi amarum: timendo gustare, nesciunt quid amare. Bonum opus facit conscientia bona; & quid dulcius fratres, conscientia bona?

℟. Fallax. 279.

SEPTIMA DIE.

In secundo Nocturno.

De Sermone sancti Augustini Episcopi.

Unde suprà, cap. 9.

Lectio iv.

BRachia quoque sua firmavit in fusum. Potuit dicere, in colum: fusum dixit, fortè non frustrà. Quamvis possit videri, nec absurdè intelligi de fuso lanificium significatum, de lanificio bonum opus, tamquam castæ mulieris, & matronæ impigræ & diligentis. Tamen ego, charissimi, in isto fuso, quod intelligo, non tacebo. Omnis qui vivit in bonis operibus in sancta Ecclesia, non neglector, sed effector præceptorum Dei, quid faciat cras, nescit; quid fecerit hodie, scit. De futuro opere timet, de præterito gaudet. In orando tamen Domino non habet firmam conscientiam de opere futuro, sed de præterito; ex eo quod fecit, non ex eo quod facturus est.

℟. Propter. 279. Lectio v.

JAm ergo, si hoc verum esse mecum videtis: attendite in lanificio duo instrumenta ista, colum & fusum. In colo lana involuta est, quæ filo ducenda & nenda transeat in fusum. Quod in colo est involutum, est futurum: quod in fuso collectum est, jam præteritum est. Opus ergo tuum in fuso est, non in colo: in colo enim est quod facturus es, in fuso quod fecisti. Vide ergo, si aliquid habes in fuso, ubi firmentur brachia tua. Ubi erit fortis conscientia tua, ibi securus eris. Quidquid ergo operaris, totus animus ad fusum sit, ut totum coletur ad fusum, ut habeat aliquid fusum, quod te consoletur, quod te confirmet, quod tibi det fiduciam deprecandi, & sperandi promissa.

℟. Dilexisti. 279.

Lectio vi.

ET quid agam? fortè dicis. Quid me jubes habere in fuso? Audi quid sequitur: Manus autem suas aperuit pauperi. Eja, non nos pudeat *lanificium* sanctum docere. Vos videte, si quis habet plenum macellum, plenum horreum, plenam apothecam, omnia ista in colo sunt; transeant in fusum. Manus suas aperuit pauperi, fructum autem porrexit inopi. Manus pauperi, fructus inopi. Est quidam pauper, manus tuas quærit: est quidam inops, fructum tuum quærit. Qui verò non vult à te, nisi quod necessitati suæ poscit, pauper est, manus tuas quærens. Est autem alius inops, qui dicit: Quasi nihil habentes, & omnia possidentes: non quasi necessitati suæ vult satisfieri de dato tuo: sed

tamquam in arbore Dominica, quam plantavit & rigavit, fructum quærit. Ipsum audi: Non quia quæro datum, sed requiro fructum. ℟. Fallax. 279.

IN DIE OCTAVA.

In secundo Nocturno.

De Sermone sancti Augustini Episcopi.

Unde suprà, cap. 12.

Lectio iv.

DUplicia pallia fecit viro suo. Jam acclamatis: credo, quòd agnoscitis, quæ sunt duplicia pallia. Laudes sunt, laudes fidei, laudes confessionis, laudes prædicationis. Quare duplicia? Christum laudas, Deum laudas, & hominem. Dupliciter lauda, simpliciter lauda. Dupliciter, quia homo est, & Deus: simpliciter, ut non sis fictus. Confitere Deum, confitere hominem: lauda Deum in homine, lauda hominem in Deo. Texuit pretiosissimum illud pallium laudis: In principio erat Verbum, & Verbum erat apud Deum, & Deus erat Verbum: hoc erat in principio apud Deum. Texuit & aliud pallium, propter conversationem inter homines quotidianam: Verbum caro factum est, & habitavit in nobis.

℟. Propter. 279.

Cap. 16. Lectio v.

HIc ergo ista laboriosa, vigilans, solicita, severè castigans domum suam, surgens de noctibus, intuens lucernam ne extinguatur, in tribulatione fortis, nondum receptis promissis pavens, brachia sua in fusum confirmans, non pigrum panem manducans. Ob labores istos quasi paupertatis & necessitatis sæcularis, quid erit, quia in diebus novissimis lætata est? Quid erit? Audite: propter quam spem ardeat lucerna nostra tota nocte, nunc audite: Surrexerunt filii ejus, & ditati sunt. Modò in paupertate vivimus, in paupertate vigilamus: & cùm morimur, in paupertate dormimus: sed surgemus, & ditabimur. Quæ illæ divitiæ sunt Angelorum? unam vestem habent lucis: numquam teritur, numquam sordidatur. Si filius es mulieris hujus, attende quando tibi divitiæ promittantur. Surrexerunt filii ejus, & ditati sunt, parati resurrectionis divitias accipere. Noli has amare, ut merearis ad illas venire.

℟. Dilexisti. 279.

Cap. 17. & 18. Lectio vi.

ET vir ejus laudavit eam. Multæ, inquit, filiæ fecerunt potentiam. Laudes sunt, quibus eam laudat vir ejus. Quæ filiæ, quibus hæc comparatur? Non comparatur. Tu autem super âsti. Attendite ergò vos, jam in fine lectionis sumus. Multæ filiæ fecerunt potentias, multæ locutæ sunt linguis, scierunt omnia sacramenta, fecerunt virtutes multas, dæmonia excluserunt, res suas pauperibus distribue-

buerunt, corpora sua ignibus tradiderunt: inflatæ sunt, quia charitatem non habuerunt. Tu autem superâsti & superposuisti omnes, non solùm flore, sed & fructu gravida abundans. Date illi de fructibus manuum suarum. Quid date? Venite benedicti Patris mei. De quibus fructibus manuum ejus? Esurivi enim, & dedistis mihi manducare. Et quod illi deinde negotium erit, finitis laboribus? & laudetur in portis vir ejus. Ipse erit portus laborum nostrorum, videre Deum, laudare Deum. ℟. Fallax. 279.

INFRA OCTAVAM NEC VIRGINIS nec Martyris.

Homilia in Evangelium Luc. cap. 7. Ibat Jesus in civitatem, quæ vocatur Naim, &c.

IN DIE FESTO.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 7. b.

IN illo tempore: Ibat Jesus in civitatem, quæ vocatur Naim: & ibant cum eo discipuli ejus, & turba copiosa. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini Episcopi.

Sermone 44. de Verbis Domini, circa initium.

DE juvene illo resuscitato gavisa est mater vidua: de hominibus in spiritu quotidie suscitatis gaudet mater Ecclesia. Ille quidem mortuus erat corpore; illi autem mente. Illius mors visibilis visibiliter plangebatur: illorum mors invisibilis nec quærebatur, nec videbatur. Quæsivit ille, qui noverat mortuos. Ille solus noverat mortuos, qui poterat facere vivos. Nisi enim ad mortuos suscitandos venisset, Apostolus non diceret: Surge qui dormis, & exurge à mortuis, & illuminabit te Christus.

℟. Os suum. 285.

Lectio viii.

TRes autem mortuos invenimus à Domino resuscitatos visibiliter, millia invisibiliter. Quot autem mortuos visibiliter suscitaverit quis novit? Non enim omnia, quæ fecit scripta sunt. Joannes hoc dixit: Multa alia fecit Jesus: quæ si scripta essent, arbitror, totum mundum non posse libros capere. Multi ergo sunt alii sine dubio suscitati, sed non tres frustrà commemorati. Dominus enim noster JEsus Christus ea quæ faciebat corporaliter, etiam spiritaliter volebat intelligi. Neque enim tantùm miracula propter miracula faciebat: sed ut illa quæ faciebat, mira essent videntibus, vera essent intelligentibus. ℟. Regnum. 285.

Lectio ix.

QUemadmodum qui videt litteras in codice optimè scripto, & non novit legere, laudat quidem antiquarii manum, admirans apicum pulchritudinem: sed quid sibi velint, quid

quid indicent illi apices, nescit; & est oculis laudator, mente non cognitor. Alius autem & laudat artificium, & capit intellectum: ille utique, qui non solùm videre quod commune est omnibus, potest, sed etiam legere, quod qui non didicit, non potest. Ita qui viderunt Christi miracula, & non intellexerunt quid sibi vellent, & quid intelligentibus quodammodo innuerent, mirati sunt tantùm quia facta sunt: alii verò & facta mirati, & intellecta assecuti. Tales nos in schola Christi esse debemus. Te Deum laudamus.

Infra Octavam lege Evangelium in Missa & Officio. Simile est regnum cœlorum thesauro. cum suis Homiliis, ut in Communi Octava Martyris non Virginis. 284.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundùm Lucam.

Lectio vii. Cap. 7. b

IN illo tempore: Ibat Jesus in civitatem, quæ vocatur Naim: & ibant cum eo discipuli ejus, & turba copiosa. Et reliqua.

Homilia sancti Ambrosii Episcopi.

Lib. 5. Commentar. in Luc. cap. 7. post initium.

ET hic locus ad utramque redundat gratiam: & ut citò flecti divinam misericordiam matris viduæ lamentatione credamus, ejus præcipuè, quæ unici filii vel labore, vel morte frangatur; cui tamen viduæ gravitatis meritum exequiarum turba conciliet: & ut hanc viduam populorum turba septam, plus videri esse quàm fæminam, quæ resurrectionem unici & adolescentis filii suis lacrymis meruerit impetrare: eò quòd sancta Ecclesia populum juniorem à pompa funeris, atque à supremis sepulchri, suarum revocet ad vitam contemplatione lacrymarum: quæ flere prohibetur eum, cui resurrectio debebatur.

℟. Os suum. 285.

Lectio viii.

QUi quidem mortuus in loculo materialibus quatuor ad sepulchrum ferebatur elementis: sed spem resurgendi habebat, quia ferebatur in ligno. Quod etsi nobis antè non proderat, tamen posteáquam Jesus id tetigit, proficere cœpit ad vitam: ut esset indicio, salutem populo per crucis patibulum refundendam. Audito igitur Dei verbo, steterunt acerbi illi funeris portitores, qui corpus humanum lethali fluxu naturæ materialis urgebant. Quid enim aliud, nisi quasi in quodam feretro, hoc est, supremi funeris instrumento, jacemus exanimes; cùm vel ignis immodicæ cupiditatis exæstuat, vel frigidus humor exundat, vel pigra quadam terreni corporis habitudine vigor hebetatur animorum, vel concreta noster spiritus labe;

be, puræ lucis vacuus mentem alit? Hi sunt nostri funeris portitores.

℟. Regnum mundi. 285.

Lectio ix.

SEd quamvis suprema mortis spem vitæ omnis aboleverint, & tumulo proxima corpora jaceant defunctorum; verbo tamen Dei jam mortua resurgunt cadavera: vox redit, redditur filius matri, revocatur à tumulo, eripitur à sepulchro. Quis iste est tumulus tuus, nisi mali mores? Tumulus tuus perfidia est: sepulchrum tuum guttur est. Sepulchrum enim patens, est guttur eorum, unde verba mortua proferuntur. Ab hoc sepulchro te liberat Christus: ab hoc tumulo surges, si audias verbum Dei. Et si grave peccatum est, quod pœnitentiæ lacrymis ipse lavare non possis: fleat pro te mater Ecclesia, quæ pro singulis tamquam pro unicis filiis vidua mater intervenit. Compatitur enim quodam spiritali dolore naturæ, cùm suos liberos lethalibus vitiis ad mortem cernit urgeri.

Te Deum laudamus.

FINIS.

